

yourself [jɔ'self] *pron* ty sam; pan sam; siebie; sobie; się
yourselves [jɔ'selvz] *pron* wy sami; panowie sami; siebie; sobie; się
youth [juθ] *s* 1. młodość *f*
 2. (*young man*) młodzieniec

m 3. (*young people*) młodzież *f*; ~ *hostel* schronisko młodzieżowe
youthful ['juθfl] *adj* młodzięczy
you've [juv] = you have

Z

zeal [zɪl] *s* gorliwość *f*; zapal *m*
zealous ['zeləs] *adj* gorliwy
zebra ['zɪbrə] *s* zebra *f*; ~ *marking* <crossing> przejście *n* dla pieszych, zebra *f*
zenith ['zenɪθ] *s* zenit *m*
zero ['ziərəʊ] *I s* zero *n* *II adj* zerowy
zest [zest] *s* zapal *m*; ochota *f*; zamięłowanie *n*
zinc [zɪŋk] *s* cynk *m*
zip-code ['zɪp kəʊd] *s* *am.* kod pocztowy
zip-fastener ['zɪp fasnə(r)],
zipper ['zɪpə(r)] *s* suwak *m*;
 zamek błyskawiczny

zither ['zɪθə(r)] *s* cytra *f*
zodiak ['zəʊdiæk] *s* zodiak *m*
zone [zəʊn] *s* strefa *f*; pas *m*;
border <frontier> ~ strefa przygraniczna; *danger* ~ strefa zagrożenia; *free-trade* ~ strefa wolnościowa; *torrid* ~ strefa podzwrotnikowa
zoo [zu] *s* ogród zoologiczny
zoological ['zəʊələdʒɪkl] *adj* zoologiczny
zoologist [zəʊələdʒɪst] *s* zoolog *m*
zoology [zəʊələdʒɪ] *s* zoologia *f*

Słownik
 POLSKO-ANGIELSKI
 POLISH-ENGLISH

**WYKAZ ZNAKÓW FONETYCZNYCH
STOSOWANYCH W SŁOWNIKU¹⁾
POLSKO-ANGIELSKIM**

**TABLE OF PHONETIC SYMBOLS USED IN THE
POLISH-ENGLISH DICTIONARY**

sym- bol	objaśnienie explanation	przykład example
a	a	mak
ã	a nasalized	romans
b	b	brama
ɸ	b palatal	bitwa
ts	c	cyrk
ts	t+s	podskoczyć
tɕ	ć	szyć
tɕ	t+ś	odśnieżyć
tʃ	cz	czas
tʃ	t+sz	otrzymać
d	d	dar
dz	dz	dzwonić
dz	d+z	odzyskać
dz	dż	dziki
dʒ	d+ż	podziemny
dʒ	dż	drożdże
dʒ	d+ź	odżyć
e	e	echo
ɛ	ę	pek
f	f	fala
f	f palatal	film
g	g	garnek
g	g palatal	giełda
x	h, ch	huk, chłodny
i	i	igła
j	j	jeść
k	k	kasza
k	k palatal	kino
l	l	las
ʃ	l palatal	litera
ũ	ł	łatwy, Europa
m	m	maj

m	m palatal	miły
n	n	nawet
ń	ń	słoń, niebo
o	o	ostrzy
õ	ą	mądry
p	p	park
ǫ	p palatal	pisać
r	r	ratunek
s	s	serce
ś	sz	szkoda, krzak
ç	ś	coś, siedem
t	t	tutaj
u	u	umowa
y	ju	stewardesa
v	w	warunek
ǰ	w palatal	widelec
i	y	ty
z	z	zero
ż	ź	zielony, źle
3	ż, rz	żart, rzeka

ALFABET POLSKI POLISH ALPHABET

A	a	[a]	M	m	[em]
ą	ą	[ɔ]	N	n	[en]
B	b	[be]		ń	[ɛɲ]
C	c	[tse]	O	o	[ɔ]
Ć	ć	[tɕe]	Ó	ó	[u]
D	d	[de]	P	p	[pe]
E	e	[e]	R	r	[er]
ę	ę	[ɛ]	S	s	[es]
F	f	[ɛf]	Ś	ś	[ɛç]
G	g	[gɛ]	T	t	[tɛ]
H	h	[xa]	U	u	[u]
I	i	[i]	W	w	[vu]
J	j	[jɔt]	Y	y	[igrek]
K	k	[ka]	Z	z	[zet]
L	l	[el]	Ż	ż	[zɛt]
Ł	ł	[eł]	Ź	ź	[zɛt]

A

- a [a] I *conj* and; (*ale*) but; a jednak and yet; nevertheless; nic a nic nothing at all; od a do z from start to finish II *int* a więc tak! it's like this!
- abażur [a'baʒur] *m* lampshade
- abdykować [abdi'kɔvatɕ] *vt* abdicate
- abecadło [abe'tsadłɔ] *n* alphabet, ABC
- abonament [abo'nament] *m* subscription (gazety, pisma to a paper, a magazine); ~ tramwajowy (teatralny) season ticket
- abonent [a'bɔnent] *m* subscriber (gazety, pisma to a paper, a magazine); ~ teatralny (kinowy etc.) holder of a season ticket; ~ telefonu telephone subscriber; spis ~ów directory
- absolutny [apsɔ'lutni] *adj* absolute, complete
- absolwent [ap'sɔlvɛnt] *m* graduate
- abstrakcyjny [apstra'ktsijni] *adj* abstract
- abstynent [ap'stinent] *m* abstainer; teetotaller
- absurdalny [apsur'dalni] *adj* absurd, nonsensical
- aby ['abi] *conj* to, in order to (that); ~ nie lest
- adaptacja [ada'ptatsja] *f* adaptation
- adapter [a'dapter] *m* record player, radio-gramophone
- adiunkt ['adjunkt] *m* lecturer, tutor, senior professor's assistant
- administracja [admini'stratsja] *f* management, administration
- administrować [admini'strovatɕ] *vt* administer, manage (czymś sth)
- adnotacja [adno'tatsja] *f* annotation, note
- adoptować [ado'ptɔvatɕ] *vt* adopt
- adres ['adres] *m* address; ~ domowy home address; ~ grzecznościowy accommodation address; ~ kodowy code address; ~ nadawcy sender's address; ~ telegraficzny telegraphic address; ~ tymczasowy temporary address; ~ zwrotny (napis na przesyłce) "if not delivered, please return to ..."; dokładny ~ exact (full) address; stały ~ permanent (fixed) address; zmienić ~ to change one's address; pod ~em at (to) the address
- adresat [a'dresat] *m* addressee
- adresować [adre'sɔvatɕ] *vt* address; ~ kopertę to address an envelope
- adwokat [ad'vɔkat] *m* lawyer, barrister; (nie występujący w sądzie) solicitor
- aerazol [a'e'rozɔl] *m* chem. aerosol
- aferja [a'fɛra] *f* affair, racket; dirty business; ~a walutowa currency offence; zatuszować ~ę to hush up an affair
- aferzysta [afɛ'ʒista] *m* swindler, speculator, crook
- afisz ['afif] *m* poster, bill
- afiszować się [afi'sɔvatɕ ɕɛ] *vr* make a show (czymś, z czymś of sth), show off
- afront ['afrɔnt] *m* affront, insult; zrobić komuś ~ to insult (snub) sb

Afryka [a'frika] *f* Africa
afrykański [afri'kapski] *adj*
 African
agencja [a'gentsja] *f* agency;
 ~ prasowa press (news)
 agency; ~ reklamowa ad-
 vertising agency; ~ tury-
 styczna tourist (travel,
 travelling) agency; ~ ubez-
 pieczeniowa insurance a-
 gency
agent [a'gent] *m* agent; ~
 giełdowy stockbroker; ~ u-
 bezpieczeniowy insurance
 agent; ~ policji detective,
 plain clothes man
agentura [agen'tura] *f* agency;
 (oddział) branch office; ~
 przedsiębiorstwa turystycz-
 nego tourist (travel) agency
agitacja [a'gita'cja] *f* agita-
 tion
agrafka [a'grafka] *f* safety-
 -pin
agregat [a'gregat] *m* aggre-
 gate, set of machines
agresja [a'gresja] *f* aggression
agrest [a'grest] *m* gooseberry
agresywny [a'gresivni] *adj*
 aggressive
akacja [a'katsja] *f* bot. acacia
akademia [aka'demia] *f* 1. (u-
 czelnia) academy; Polska
 Akademia Nauk Polish
 Academy of Sciences 2. (u-
 roczystość) solemnity, com-
 memorative meeting
akademicki [akade'mitski] *adj*
 academic, university, stu-
 dent's; dom ~ students'
 hostel; rok ~ academic
 year, am. session
akcelerator [aktsel'erator] *m*
 mot. fiz. accelerator
akcent [aktsent] *m* accent,
 stress; mówić z obcym ~em
 to speak with a foreign
 accent
akceptować [akts'e'ptovat] *vt*
 accept
akcesoria [akts'e'sorja] *pl*
 accessories, appliances, fit-
 tings; ~ samochodowe mo-
 tor-car accessories; ~ tea-

traine stage properties; ~
 wędkarskie angling tackle
 (accessories)
akcja [aktsja] *f* action, activ-
 ity; campaign; handl. share;
 ~ ratunkowa rescue work;
 ~ powieści (książki itp.)
 plot
aklimatyzacja [aklimati'za-
 tsja] *f* acclimatization, am.
 acclimation
aklimatyzować się [aklimati-
 zovat' sje] *vr* acclimatize,
 am. acclimate
akompaniament [akompa'nja-
 ment] *m* accompaniment
akord [akord] *m* muz. accord,
 harmony || praca na ~
 piece-work; pracować na ~
 to do piece-work; to work
 by the job
aksamit [a'ksamit] *m* velvet
akt [akt] *m* act; (czyn) deed;
 teatr. act; pl ~a files, rec-
 ords; ~ darowizny deed
 of donation (gift); ~ sprze-
 daży deed of sale, sale con-
 tract; ~ malarski nude; ~
 małżeństwa (zgonu itp.)
 marriage (death etc.) cer-
 tificate; ~ nabycia (kupna)
 purchase deed; ~ notarial-
 ny notarial (authenticated)
 deed; ~ oskarżenia indict-
 ment
aktor [aktor] *m* actor
aktorka [aktorka] *f* actress
aktówka [aktufka] *f* brief-
 -case
aktualny [aktu'alni] *adj* (o
 czynie, posunięciu) timely;
 (o kwestii) topical
aktyw [akti] *m* active group
 (body) (of party members);
 pl ~a i pasywa assets and
 liabilities
aktywny [akti'wni] *adj* active
akumulator [akumu'lator] *m*
 accumulator, storage bat-
 tery; naładować ~ to charge
 a battery (am. accumula-
 tor); wymienić ~ to replace
 a battery (am. accumula-
 tor)

akurat [a'kurat] *adv* just,
 exactly, precisely
akustyczny [aku'stifi] *adj*
 acoustic
akuszerka [aku'serka] *f* mid-
 -wife
akwabela [akfa'rela] *f* water-
 -colour
akwarium [ak'farium] *n* aqua-
 rium
alarm [a'alarm] *m* alarm; ~
 lotniczy alert; (przed nalo-
 tem) air-raid warning; ~
 pożarowy fire alarm; ~
 przeciwpożarowy flood
 alert; próbny ~ trial (test)
 alarm; podnosić ~ z powo-
 du czegoś to raise the alarm
 over sth
alarmować [alar'movat] *vt*
 alarm
alarmowy [alar'movi] *adj* a-
 larm; sygnał ~y alarm sig-
 nal; urządzenie ~e alarm
 device
albo [albo] *conj* or, or else;
 ~ ... ~ either ... or
album [album] *m* album; ~
 na znaczki pocztowe stamp
 album; ~ pamiątkowy (księ-
 ga) visitors' book; ~ ze
 zdjęciami photo album; ~ z
 reprodukcjami album with
 reproductions
ale [ale] *conj* but, however,
 still, yet; int ~! there now!
aleja [a'leja] *f* avenue
alergia [a'lergja] *f* allergy
alfabet [al'fabet] *m* alphabet;
 ~ głuchoniemych finger al-
 phabet; ~ łaciński Latin
 alphabet; ~ Morse'a Morse
 alphabet (code); ~ rosyjski
 Russian alphabet; według
 ~u alphabetically, in alpha-
 betical order
alian [a'ajant] *m* ally; pl
 ~ci the allies
alibi [a'libi] *n* alibi; wyka-
 zać swoje ~ to establish
 (prove) one's alibi
alimenty [a'fiment] *spl* ali-
 mony
alkohol [al'ko'hol] *m* alcohol

alpinista [alpi'nista] *m* alpi-
 nist
altana [al'tana] *f* bower, sum-
 merhouse
altówka [al'tufka] *f* viola
amator [a'mator] *m* amateur;
 (dobrej muzyki itp.) lover
amatorski [ama'torski] *adj*
 amateurish, amateur
ambasada [amba'sada] *f* em-
 bassy
ambicja [am'bitsja] *f* ambi-
 tion, pride; bez ~i unassum-
 ing, unambitious
ambitny [am'bitni] *adj* ambi-
 tious, proud
ambulatorium [ambula'to-
 rjum] *n* dispensary; outpa-
 tients' department
Amerykanin [ameri'kanin] *m*
 American
Amerykanka [ameri'kanka] *f*
 American
amerykanka [ameri'kanka] *f*
 patent bed-chair
amerykański [ameri'kapski] *adj*
 American
amfiteatr [amfi'teatr] *m* am-
 phitheatre
amnestia [am'nestja] *f* amne-
 sty
amortyzacja [amorti'zatsja] *f*
 amortization; (wstrząsów)
 shock-absorption
amortyzator [amorti'zator] *m*
 techn. shock-absorber, dam-
 per
amortyzować [amorti'zovat] *vt*
 amortize; (wstrząsy) ab-
 sorb (shocks)
ampulka [am'pułka] *f* am-
 poule
amunicja [amu'nitsja] *f* muni-
 tion, ammunition
analfabeta [ana'alfa'beta] *m*
 illiterate
analiza [ana'fiza] *f* analysis;
 ~ krwi blood test
analizować [ana'fizovat] *vt*
 analyse
ananas [a'nanas] *m* bot. pine-
 apple
aneksja [a'neksja] *f* annexa-
 tion

anemiczny [an'e'miʦni] *adj*
 anaemic
 angażować [anga'ʒovatɕ] *I vt*
 engage *II vt* ~ się be engaged, commit oneself
 Angielka [an'gɛlka] *f* English-woman
 angielski [an'gɛlski] *I adj*
 English *II m* (język) English; choroba ~a (krzywica) rickets; mówić po ~u to speak English; ulotnić się po ~u to take French leave
 angina [an'gina] *f* angina
 Anglik [an'gɛlik] *m* English-man
 ani [an'i] *conj* neither, nor, not even; ~ jeden, ~ drugi neither; nie jest ~ dobry, ~ mądry he is neither good nor clever; ~ żywej duszy! not a living soul!
 anioł [an'ɔu] *m* angel
 ankiet[a] [an'kɛta] *f* inquiry, questionnaire; ~a personalna personal inquiry; rozpi-sać ~ę to conduct an inquiry; wypełnić ~ę to fill in an inquiry (a questionnaire)
 anonim [an'ɔnim] *m* (autor)
 anonim; (list) anonymous letter
 anonimowy [anɔni'mɔvi] *adj*
 anonymous
 antena [an'tɛna] *f* antenna, aerial; ~ kierunkowa beam aerial; ~ radiowa antenna, (zewnątrzna) aerial; ~ samochodowa car antenna; ~ telewizyjna television aerial; ~ wewnątrzna (wnę-trzowa) inside, (indoor) antenna; ~ zewnątrzna outside (outdoor, open) aerial
 antrakt [an'trakt] *m* interval
 anty- [anti] *prae*f anti-
 antybiotyk [anti'bjoʦtik] *m*
 antibiotic
 antyczny [an'tiʦni] *adj* anti-
 que
 antyk [anti'k] *m* antique, anti-
 quity

antykonceptyjny [antikɔntse-
 p'ʦijni] *adj* contraceptive
 antykwariat [anti'kfarjat] *m*
 antique (curiosity) shop; (z
 książkami) second-hand
 bookshop
 antyseptyczny [antiseptiʦni]
adj antiseptic; środek ~
 antiseptic
 anulować [anu'lovatɕ] *vt* an-
 nul, cancel
 aparat [a'parat] *m* apparatus;
 ~ filmowy cine-camera; ~
 fotograficzny camera; ~ lu-
 strzany reflex camera; ~
 małoobrazkowy miniature
 camera; ~ projekcyjny (ci-
 ne-)projector; ~ radiowy
 radio (set), wireless (set);
 ~ telefoniczny telephone;
 ~ telewizyjny television
 set, pot. TV set; ~ tlenowy
 oxygen respirator; (do od-
 dychania) breathing appar-
 atus; ~ zapłonowy timer-
 distributor
 aparatura [apara'tura] *f* ap-
 paratus, outfit
 apartament [apar'tament] *m*
 apartment; (hotelowy) suite
 of rooms
 apaszka [a'paʦka] *f* scarf
 apel [apel] *m* appeal (to the
 population etc.); wojsk.
 roll-call
 apelacja [ape'latsja] *f* appeal
 apelować [ape'lovatɕ] *vi* ap-
 peal (do kogoś to sb; w
 sprawie czegoś for sth)
 aperitif [ape'ritif] *m* apper-
 itive
 apetyczny [ape'tiʦni] *adj* ap-
 petizing, tasty
 apetyt [a'petit] *m* appetite;
 bez ~u with no appetite;
 jeść z wielkim ~em to eat
 heartily
 apopleksja [apo'pleksja] *f*
 apoplexy
 aprobować [apro'bovatɕ] *vt*
 approve (coś sth, of sth)
 aprowizacja [aprovi'zatsja] *f*
 food supply
 apteczka [ap'tɛʦka] *f* medicine

chest; podręczna ~ first-
 -aid kit
 apteka [ap'tɛka] *f* chemist's
 shop, pharmacy; am. drug-
 store; (w szpitalu) dispen-
 sary
 Arab [arap] *m* Arab
 arabski [a'rapski] *I adj* Ara-
 bian, Arabic *II m* (język)
 Arabic
 arbitralny [arbi'tralni] *adj*
 arbitrary
 arbitraż [ar'bitraʒ] *m* arbitra-
 tion
 arbuz [arbus] *m* water-melon
 archaiczny [arxa'iʦni] *adj*
 archaic
 archipelag [arxi'pelak] *m* ar-
 chipelago
 architekt [ar'xitekt] *m* archi-
 tect
 architektura [arxitek'tura] *f*
 architecture
 archiwum [ar'xivum] *n* ar-
 chives
 arcy- [artsi] *prae*f arch-
 arcybiskup [artsi'biskup] *m*
 archbishop
 arcydzieło [artsi'dzɛu] *n*
 masterpiece
 arena [a'rena] *f* arena; scene;
 (w cyrku) ring; ~ do walki
 byków bull-ring; ~ do wal-
 ki kogutów cockpit; przen.
 ~ międzynarodowa interna-
 tional arena (scene)
 areszt [ares't] *m* arrest; de-
 tention; (więzienie) prison;
 ~ domowy house arrest;
 ścisły ~ close arrest; na-
 kaz ~u warrant
 aresztować [ares'tovatɕ] *vt*
 arrest, imprison, detain
 argument [ar'gument] *m* ar-
 gument; ~ nie do obalenia
 irrefutable argument
 aria [arja] *f* aria
 arkusz [ar'kuʒ] *m* sheet (of
 paper etc.)
 armata [ar'mata] *f* gun; can-
 non
 armia [ar'mja] *f* army
 arogancki [arɔ'gantki] *adj*
 arrogant, insolent

arteria [ar'terja] *f* artery; ~
 komunikacyjna arterial
 road, thoroughfare
 artykuł [ar'tikuł] *m* article;
 ~ wstępny editorial, lead-
 ing article; (towar) commod-
 ity; ~y gospodarstwa do-
 mowego household goods,
 domestic ware; ~y codzien-
 nego użytku articles of
 daily use; ~y pierwszej
 potrzeby necessities, ar-
 ticles of first (prime) necess-
 ity; ~y konsumpcyjne con-
 sumer(s)' goods; ~y przemy-
 słowe manufactured goods;
 ~y spożywcze food-stuffs
 artysta [ar'tista] *m* artist
 artystyczny [artis'tiʦni] *adj*
 artistic
 asekuracja [aseku'ratsja] *f*
 insurance; ~ na życie life
 insurance
 asekurować [aseku'rovatɕ] *I*
 vt insure, assure *II vt* ~
 się insure one's life
 asfalt [asfalt] *m* asphalt
 asortyment [asɔr'timent] *m*
 assortment; duży ~ good
 choice
 aspiracja [aspi'ratsja] *f* aspir-
 ation, ambition; mieć wy-
 sokie ~e to have high-flown
 aspirations
 aspiryna [aspi'rina] *f* aspirin;
 zająć ~ę to take an aspi-
 rin
 astma [astma] *f* asthma
 astronauta [astro'nauta] *m*
 astronaut, spaceman
 asylista [a'sista] *f* escort,
 attendance; w ~ście accom-
 panied by
 asystować [asis'tovatɕ] *I vt*
 assist (escort) (komuś sb),
 accompany *II vt* ~ przy
 czymś to assist at sth
 atak [atak] *m* attack; ~ ser-
 ca heart attack; ~ kaszlu
 (śmiechu itd.) fit of cough-
 ing (laughter etc.)
 atakować [ata'kovatɕ] *vt vi*
 attack
 ateista [ate'ista] *m* atheist

atlas [ˈatlas] *m* atlas; ~ drogowy road atlas; ~ geograficzny geographical atlas; ~ samochodowy car atlas; ~ świata world atlas
atletyka [atˈletika] *f* athletics; lekka ~ light athletics
atomowy [atɔˈmɔvi] *adj* atomic; bomba ~a atom bomb, A-bomb; broń ~a nuclear weapon; stos ~y atomic pile
atrakcja [aˈtraktɕja] *f* attraction
atrakcyjny [atrakˈtɕijni] *adj* attractive
atrament [aˈtrament] *m* ink
atut [ˈatut] *m* trump
audiencja [auˈdjentsja] *f* audience; udzielić komuś ~i to grant sb an audience
audycja [auˈdɕijsja] *f* broadcast, (broadcasting) programme; ~ muzyczna concert
audytorium [auˈdɕiˈtɔrjum] *n* (sala) auditorium; (ludzie) audience, listeners
autentyczny [auˈtɛntɕi] *adj* authentic, genuine
autentyk [auˈtɛntik] *m* original, authentic (genuine) object
auto [ˈaũto] *n* motor-car
autobus [auˈtɔbus] *m* bus; ~ dalekobieżny long-distance coach; ~ międzymiastowy motor-coach; ~ piętrowy double-decker, double-deck bus; ~ pogrzebowy funeral coach; ~ przegubowy articulated bus; ~ turystyczny tourist coach; ~ wycieczkowy excursion coach; jechać ~em to go by bus
autograf [auˈtɔgraf] *m* autograph
autokar [auˈtɔkar] *m* (motor-) coach
automat [auˈtomat] *m* (robot) automaton; (maszyna) automatic machine, slot-ma-

chine, coin-operated machine, automat; ~ biletowy ticket issuing machine; ~ do znaczków pocztowych stamp (selling) machine; ~ hamulcowy automatic brake; ~ sprzedający vending machine; ~ telefoniczny automatic (public) telephone, coin box
automatyczny [auˈtomatɕi] *adj* automatic
automobilklub [auˈtomobilklup] *m* Automobile Association, automobile club
autonomiczny [auˈtonɔˈmiɕni] *adj* autonomous
autor [ˈaũtor] *m* author
autorytet [auˈtɔritɛt] *m* authority; być ~em w czymś to be an authority on sth
autostop [auˈtɔstop] *m* hitch-hiking; książeczka ~u hitch-hiker's book; jechać (podróżować) ~em to hitch-hike; to go hitch-hiking
autostopowicz [auˈtɔstɔˈpɔviɕ] *m* hitch-hiker
autostrada [auˈtɔstrada] *f* motorway, am. speedway, super highway
awans [ˈavans] *m* 1. promotion; ~ społeczny social advancement 2. (zaliczka) advance
awansować [avanˈsɔvatɕ] I *vt* promote II *vt* be promoted
awanturja [avanˈtura] *f* brawl, fuss, row; robić ~ę to make a row (a scene)
awanturować się [avantuˈrɔvatɕ sɛ] *vr* make a row, cause trouble, brawl; make a fuss (o coś about sth)
awaria [aˈvarja] *f* damage, injury, break-down, failure; ~ sieci elektrycznej electric network (power) failure; ~ silnika motor-car engine break-down; drobna ~ small (minor) damage; groźna ~ serious (major) damage

awizo [aˈvizo] *n* advice note, notification, notice
awizować [aviˈzovatɕ] *vt* advise, report
azbest [ˈazbest] *m* asbestos
azot [ˈazɔt] *m* chem. nitrogen
azyl [ˈazil] *n* asylum; prosić

o ~ to ask for (political) asylum
aż [aʃ] *conj* till, until; as many (much) as; aż do till until, up to, as far as; aż do końca to the very end
ażeby [aˈʒɛbi] *conj* that, in order that (to)

B

babka [ˈbapka] *f* grandmother; (staruszka) old woman; (ciasto) cake
baczność [ˈbafnoɕtɕ] *f* attention, caution; mieć się na ~ci look out, beware (przed czymś of sth); wojsk. ~ć! attention!
bać się [ˈbatɕ sɛ] *vr* be afraid (czegoś of sth), fear (czegoś sth); ~ o kogoś to be worried about sb
badacz [ˈbadaɕ] *m* (podróżnik) explorer; (uczony) scholar, research worker
badać [ˈbadaɕ] *vt* (sprawę) investigate; (kraj) explore; (pacjenta) examine; ~ puls to feel one's pulse; ~ naukowo to do research work
badanie [baˈdaniɛ] *n* (lekarckie) examination; (wypytywanie) investigation; (kraj) exploration; (próba) test, testing; ~ naukowe scientific research; ~ okresowe routine test; ~ przyczyn wypadku investigation of the accident; gruntowne ~ lekarskie overhaul
bagaż [ˈbagaʃ] *m* luggage, am. baggage; ~ osobisty personal luggage; ~ ręczny hand luggage; nadać ~ to register one's luggage; oddać ~ do przechowalni to deposit (leave) one's luggage; odebrać ~ to collect one's luggage
bagażnik [baˈgajnik] *m* mot.

o ~ to ask for (political) asylum
aż [aʃ] *conj* till, until; as many (much) as; aż do till until, up to, as far as; aż do końca to the very end
ażeby [aˈʒɛbi] *conj* that, in order that (to)

bagażowy [bagaˈʒɔvi] I *m* porter II *adj* wagon ~ luggage van; kwit ~ luggage ticket
bagażówka [bagaˈʒufka] *f* luggage van
bagnisty [bagˈnistɕi] *adj* swampy, marshy
bagno [ˈbagnɔ] *n* swamp, marsh
bajka [ˈbajka] *f* fable; (dla dzieci) fairy tale
bak [bak] *m* mot. petrol-tank, petrol-can; pełny (pusty) ~ full (empty) (petrol) tank; napęlić ~ to fill up (the tank)
bakteria [bakˈterja] *f* bacterium, bacillus
bakteriobójczy [bakterjoˈbujɕi] *adj* bactericidal
bal [bal] *m* ball; ~ kostiumowy fancy-dress ball; ~ sylwestrowy New Year's Eve ball; wyprawić ~ to give a ball
balast [ˈbalast] *m* ballast
baleron [baˈlerɔn] *m* ham in bladder
balet [ˈbalet] *m* ballet
baletnica [baletˈnitɕa] *f* ballerina, ballet dancer
balkon [ˈbalkɔn] *m* balcony; teatr. upper circle; pierwszy ~ dress circle

ballada [ba'lada] *f* ballad
 balon ['balon] *m* balloon
 balsam ['balsam] *m* balm, balsam
 balustrada [balust'rada] *f* balustrade, railing
 balagan [ba'agan] *m* chaos; pot. mess, muddle
 bałtycki [ba'u'titski] *adj* Baltic
 balwan ['ba'van] *m* (morski) wave, billow; (głupiec) blockhead; (ze śniegu) snowman
 banalny [ba'nalni] *adj* banal, commonplace; (o słowach) hackneyed
 banan ['banan] *m* banana
 banda ['banda] *f* gang, band; (ogrodzenie) railing, barrier, enclosure
 bandaż ['bandaʃ] *m* bandage; ~ elastyczny elastic bandage
 bandera [ban'dera] *f* flag, banner
 bandycki [ban'ditski] *adj* bandit
 bandyta [ban'dita] *m* bandit, gangster
 bank [bank] *m* bank; ~ państwowy state bank; ~ handlowy commercial bank; *karc.* rozbić ~ to break the bank
 bankiet ['banket] *m* banquet; wydać ~ to give a banquet
 banknot ['banknot] *m* bank-note, am. bill
 bankrutować [bankru'tovatç] *vi* go bankrupt, fail; pot. go (be) broke
 bańka ['banka] *f* (mydlana) soap bubble; (szklana) cupping glass; (blaszana) can; ~ na mleko milk can
 bar [bar] *m* bar, am. saloon; ~ kawowy coffee bar; ~ mleczny milk bar; ~ samoobsługowy self-service bar, am. cafeteria; ~ z zakąskami snack-bar
 barak ['barak] *m* barrack

baran ['baran] *m* ram; pl ~y sheep
 baranina [bara'pina] *f* mutton
 barbarzyński [barba'ziński] *adj* barbarian, barbarous
 barczysty [bar'czysti] *adj* broad-shouldered, square-shouldered
 bardziej ['bardziej] *adv* more, better; ~ niż more than; tym ~ all the more; tym ~ że ... the more so that ...; coraz ~ more and more
 bardzo ['bardzo] *adv* very; (z czasownikiem) much, greatly; dziękuję ~ thank you very much; ~ chętnie with pleasure; tak ~ so (very) much; ~ mi miło I am very pleased (glad)
 bariera [bar'jera] *f* barrier, railing
 bark [bark] *m* shoulder
 barka ['barka] *f* barge
 barman ['barman] *m* barman, bartender
 barmanka [bar'manka] *f* barmaid
 barok ['barok] *m* baroque
 barokowy [baro'kovi] *adj* baroque; architektura ~a baroque architecture; styl ~y baroque style
 barometr [bar'o metr] *m* barometer
 barszcz [bar'ʃ] *m* borsch, beetroot soup; ~ zabieleny beetroot soup with cream
 barwa ['barva] *f* colour; pl ~y (klubu) colours
 barwnik ['barvnik] *m* dye, dyestuff; (skóry) pigment
 barwny ['barvni] *adj* coloured, colourful
 barykada [bari'kada] *f* barricade; wznosić ~y to erect barricades
 bas [bas] *m* bass
 basen ['basen] *m* basin; (dla chorego) bed-pan; ~ jachtowy marina; ~ kryty indoor swimming-pool; ~ pływacki swimming-pool; ~

portowy harbour basin (dock)
 baśń [baɕn] *f* fable, fairy tale
 bat [bat] *m* whip; sprawić komuś ~y to give sb a thrashing
 baterija [ba'terja] *f* (storage) battery; ~a wyczerpana run-down battery; wymienić ~ę to replace a battery
 baterijka [bate'rijka] *f* dry battery; ~ kieszonkowa flash-light battery
 baton ['baton] *m* bar; ~ czekoladowy chocolate bar
 batuta [ba'tuta] *f* muz. baton; pod ~ą under the direction
 bawełna [ba'vœna] *f* cotton; (do cerowania) darning yarn
 bawić ['bavitç] *I vt* amuse, entertain *II vi* (przebywać) stay *III vr* ~ się play (w coś at sth; czymś with sth); amuse (enjoy) oneself; do-brze się ~ to have a good time
 baza ['baza] *f* base, basis; ~ lotnicza air base; ~ morska naval base; ~ noclegowa accommodation basis; ~ turystyczna tourist basis; ~ wypadowa (wyjściowa) starting point
 bazar ['bazar] *m* bazaar
 bazylika [ba'ziłika] *f* basilica
 bażant ['baʒant] *m* pheasant
 baż [bɔɕ] *imper* od być be; *conj* ~ co ~ at any rate, anyway; ~ ... ~ either ... or; cokolwiek ~ no matter what; gdziekolwiek ~ anywhere, wherever; ktokolwiek ~ whoever, anybody
 becząć ['betçatç] *vi* (o owcy) bleat; (o dziecku) blubber, whimper
 beczka ['betçka] *f* cask, barrel; *przen.* zacząć z innej ~i to try another subject
 befsztyk ['befçtik] *m* beefsteak
 bekon ['bekon] *m* bacon
 bela ['bela] *f* bale; (papieru)

ten reams; pot. pijany jak ~ dead drunk
 beletrystyka [bele'tristika] *f* belles-lettres, fiction
 Belg [belg] *m* Belgian
 belgijski [bel'gijski] *adj* Belgian
 belka ['belka] *f* beam, rafter
 benzyna [ben'zina] *f* (czysta) benzene; mot. petrol, am. gasoline, gasolene, am. pot. gas; ~a etylizowana leaded petrol, ethyl gasoline; ~a niskooktanowa low-octane petrol; ~a super super petrol; ~a syntetyczna synthetic petrol; ~a wysokogatunkowa high-test gasoline; ~a wysokooktanowa high-octane petrol; ~a zwykła regular petrol; nabrać ~y to fill up (the tank); zabrakło mi ~y I've run out of petrol
 benzynowy [benzi'novi] *adj* petrol, am. gasoline; stacja ~a filling station
 beret ['beret] *m* beret; ~ szkocki tam-o'shanter
 bestseller [best'seler] *m* best-seller
 beton ['beton] *m* concrete
 betoniarka [bet'o'parka] *f* concrete mixer
 bez¹ [bes] *m* bot. lilac; (dziki) elder
 bez² [bes] *praep* without; ~ grosza penniless; ~ namyślu straight off; off the bat; ~ potrzeby unnecessarily; ~ zwiłki immediately, without delay
 bezapelacyjny [bezapel'a'tsijn] *adj* beyond appeal, final
 bezbarwny [bez'barvni] *adj* colourless
 bezbronny [bez'brønni] *adj* defenceless, unarmed
 bezcelowy [bestse'lov] *adj* aimless; (bezużyteczny) useless
 bezcenny [bes'tsenni] *adj* priceless
 bezzelny [bes'tselni] *adj* in-

solent, impudent; (o cente) outrageous
bezczyнность [bes'f'innoc'ot] f inactivity, inaction
bezdevisowy [bezdevi'zovi] adj not involving foreign currency
bezdomy [bez'domni] adj homeless
bezdroże [bez'droze] n unbeaten track; *przen.* zejść na ~a to go astray
bezdzienny [bez'dzietni] adj childless; (w ogłoszeniach) no encumbrances
bezgotówkowy [bezgotuf'kovi] adj not involving cash; by transfer
bezgraniczny [bezgra'ni'fni] adj boundless, unlimited
bezinteresowny [bezinters'sovni] adj (o człowieku) disinterested; (bezpłatny) gratuitous
bezkarnie [bes'karne] adv with impunity
bezklasowy [beskla'sovi] adj classless
bezlitosny [bezfi'tasni] adj merciless, pitiless
bezludny [bez'ludni] adj uninhabited, desolate, deserted
bezład ['bezład] m disorder, confusion, chaos
beźmierny [bez'mierni] adj immeasurable, immense, infinite
beźmyślny [bez'mi'clni] adj thoughtless; (o spojrzentu) blank
beźnadziejny [bezna'dzejni] adj hopeless, desperate
beźpartyjny [bespar'tijni] adj m non-party (member)
beźpieczeństwo [bespe'ts'nosto] n safety, security; Rada Beźpieczeństwa Security Council; środki ~a precautions, measures of precaution; hamulec ~a emergency brake
beźpiecznik [bes'pet'nik] m safety-cock; elektr. fuse, cut-out; ~ topikowy fuse,

fusible cut-out; *przepalili się* ~ the fuse burnt out; *wymienić* ~ to replace a fuse
beźpieczny [bes'pet'ni] adj safe, secure, out of danger
beźplanowy [bespla'novi] adj planless, desultory
beźpłatny [bes'p'atni] adj free of charge; ~y bilet free ticket; ~e wejście free entrance
beźpodstawny [bespot'stavni] adj groundless, baseless
beźpośredni [bespo'predni] adj immediate, direct; (o człowieku) straightforward; *pociąg* ~ through train
beźprawny [bes'pravni] adj illegal, illicit
beźradny [bez'radni] adj helpless
beźrobocie [bezro'botce] n unemployment
beźrolny [bez'rolni] adj landless
beźsenność [bes'sennoc'ot] f insomnia, sleeplessness
beźsilny [bes'silni] adj helpless, powerless
beźstronny [bes'stronni] adj impartial, unbiased
beźterminowy [bestermi'novi] adj termless
beźtroski [bes'troski] adj care-free, lighthearted
beźustanny [bezu'stanni] adj incessant, continuous
beźużyteczny [bezu'zi'tet'ni] adj useless
beźwartościowy [bezvarto'ctovi] adj worthless
beźwarunkowy [bezvarun'kovi] adj unconditional
beźwład ['beźvład] m inertia; (kończyn) paralysis
beźwstydnny [bes'fstidni] adj shameless, impudent
beźwzględnie [bez'vzgl'dne] adv (surowo) ruthlessly; (beźwarunkowo) certainly
beźwzględny [bez'vzgl'dni] adj ruthless, inconsiderate
beźzwłocznie [bez'zv'lot'ne]

adv without delay, immediately
beźzwrotny [bez'zvrotni] adj unrepayable
beźowy [be'zovi] adj beige
bęben ['bēben] m 1. drum; ~ hamulcowy brake drum 2. *pot.* (dziecko) kid, brat
bębnić ['bēbnić] vi drum, beat the drum; ~y palcami to drum one's fingers
białko ['baũko] n (jajka, oka) white (of an egg, eye); chem. albumen
biały ['baũ] adj white; ~y tydzień white sale; ~y wiersz blank verse; ubrany na ~o dressed in white; do ~ego dnia till dawn; w ~y dzień in broad daylight
biblioteka [biblijo'teka] f library
bibuła [bi'buła] f (do osuszania) blotting-paper; (nielegalna prasa) illegal press
bibułka [bi'bułka] f tissue (paper); (do papierosów) cigarette paper
bić [bit] I vt (o rekordzie itp.) beat; (zwycięzać) defeat; ~ brawo to applaud; ~ bydło to slaughter cattle; ~ monety to coin; ~ pianę to beat up the egg; ~ po twarzy to slap the face; bita śmietana whipped cream II vi (o sercu, deszczu itp.) beat; ~ w dzwony to ring the bells; to bije w oczy it is evident; it strikes the eyes; pioruny biją it thunders III vr ~ się fight; ~ się w piersi to beat one's breast; ~ się z myślami to be in two minds; to hesitate
bidet ['bidet] m bidet
biec [bets], **biegnąć** ['bēgnōt] vi run; ~ po kogoś run and fetch sb
bieda ['beda] f poverty, misery; (kłopot) trouble; *pot.* klepać ~ę to suffer want
biedny ['bedni] adj poor

biedronka [be'dronka] f lady-bird
bieg [pek] m 1. run; sport. race; ~ na przelaj cross-country race; ~ przez plotki hurdle race; ~ sztafetowy relay race; ~ z przeszkodami obstacle race; ~lem at a run; w pełnym ~u at full speed 2. (rzeki, życia itp.) course; ~lem lat in the course of years; as years went by; zostawić sprawy własnemu ~owi let things drift 3. *mech.* gear; ~ jałowy idle running, idling; ~ niski low gear; ~ wsteczny back (reverse) gear; pierwszy ~ first (starting) gear; skrzynka ~ów gearbox; zmiana ~ów gear change; włączyć ~ to engage the gear
biegacz ['bēgat] m runner
biegać ['bēgat] vi *imperf* zob. **biec**
biegle ['bēgle] adv fluently
biegły ['bēgũ] I adj skilled, proficient (w czymś in sth) II m expert
biegun ['bēgun] m pole; **Biegun Południowy** (Północny) South (North) Pole; elektr. ~ dodatni (ujemny) positive (negative) pole || **otel** na ~ach rocking chair
biegunka [be'gunka] f med. diarrhoea
bielizna [be'fizna] f clothes, linen, (w praniu) washing, (przygotowana do prania lub odebrania z pralni) laundry; *handl.* lingerie; ~a damska (męska) linen for ladies (gentlemen); ~a dziecięca children's underwear; ~a niemowlęca baby linen; ~a nocna night-clothes; ~a osobista underwear, underclothes, undergarments, *pot.* undies; ~a pościelowa bed-linen, bed-clothes; **brudna** (czysta) ~a dirty (clean) linen; komplet ~y set of

linen; zmiana ~y change of clothes
 bierny ['bɛrni] *adj* passive
 bieżący [bɛ'żɔtsi] *adj* current, running; ~y rok current year; rachunek ~y current account; woda ~a running water; (w listach) ~ego miesiąca instant
 bieżnia ['bɛżna] *f* (race) course, track; lotn. runway
 bieżnik ['bɛżnik] *m* tread; ~ opony tyre tread
 bigos ['bigos] *m* 1. dish of chopped meat and cabbage
 2. pot. mess; narobić ~u to make a mess
 bikini [bi'kini] *n* bikini
 bilans ['bilans] *m* balance; (zestawienie bilansu) balance-sheet; ~ handlowy balance of trade; ~ płatniczy balance of payments; ~ strat debit (adverse) balance; sporządzić ~ to strike a balance
 bilard ['billart] *m* billiards; grać w ~ to play billiards
 bilet ['bilet] *m* ticket; ~ bezpłatny complimentary (free) ticket; ~ do kina cinema ticket; ~ kolejowy railway ticket; ~ lotniczy air(plane) ticket; ~ miesięczny season ticket; ~ normalny full-fare ticket; ~ ulgowy (zniżkowy) reduced-fare ticket, half-price ticket; ~ peronowy platform ticket; ~ powrotny return ticket; ~ sypialny sleeper, berth ticket; ~ wizytowy visiting card; ~ w jedną stronę single ticket; ~ wstępu admission ticket; ~ wycieczkowy excursion ticket; ~ turystyczny tourist ticket; ~ zbiorowy collective (group) ticket; *am.* party ticket; ~ z rezerwacją miejsca reserved-seat ticket; cena ~u (the) fare; kupić ~ to book (to buy) a ticket; odstąpić ~ to give up a

ticket; okazać ~ to produce a ticket; przedłużyć ważność ~u to extend (the validity of) the ticket; wymienić ~ to exchange a ticket; zostawić komuś ~ (wizytowy) to leave one's card on sb
 bilon ['bilɔn] *m* specie; (small) change
 biodro ['bɔdro] *n* hip, haunch
 biskup ['biskup] *m* bishop
 biskwit ['biskwit] *m* biscuit; *am.* cracker
 bisować [bi'sɔvatɔ] *vt* repeat
 biszkopt ['biskopt] *m* sponge cake
 bitwa ['bitfa] *f* battle; pole ~y battle-field
 biuletyn [bu'letin] *m* bulletin, report
 biurko ['burko] *n* desk; writing-table
 biuro ['buro] *n* office, bureau; ~ adresowe address office; ~ ewidencji ludności office of vital statistics; ~ informacji turystycznej tourist information bureau; ~ konsularne consular office; ~ meldunkowe registration office; *tel.* ~ napraw fault clearing service; ~ numerów directory, enquiry service; ~ notarialne notary's office; ~ ogłoszeniowe advertisement agency; ~ paszportowe passport office; ~ prasowe press office; ~ rzeczy znalezionych lost property office; ~ tłumaczeń translation bureau; ~ wymiany walut exchange office; (w napisie) exchange; ~ zakwaterowań accommodation bureau; *tel.* ~ zleceń special service
 biurokracja [buro'kratsja] *f* bureaucracy, pot. red tape
 biust [bust] *m* bust; (piersi) breast
 biustonosz [bu'stonɔʃ] *m* brassière, pot. bra
 biwak ['bivak] *m* bivouac

biwakować [bivak'ɔvatɔ] *vi* bivouac
 biżuteria [biżu'terja] *f* jewel(lery); sztuczna ~ artificial jewellery, paste
 blacha ['blaxa] *f* (biała) tin plate; (ciemna) ironplate; ~ do pieczenia baking plate; ~ kuchenna (kitchen) range
 blacharka [bla'xarka] *f* tinnery
 bladły ['bladli] *adj* pale; ~e światło dim light
 blankiet ['blanket] *m* (printed) form, *am.* blank; ~ firmowy letterhead; ~ telegraficzny telegraph form; wypełnić ~ to fill in (up) a form
 blask [blask] *m* lustre, glare; ~ księżycy moonlight
 blednąć ['blednɔtɔ] *vt* grow (turn) pale; (o kolorach) fade
 blezer ['blezer] *m* blazer
 bliski ['bʃiskɨ] *adj* near, close; (w czasie) at hand; ~i przyjaciel close (intimate) friend; zawrzeć ~ą znajomość to get closely acquainted; z ~iej odległości at close range
 blisko ['bʃisko] *adv* near, near by, close; ~ rok about (almost) a year; ~ spokrewniony closely related; mieć ~ 40 lat to be almost forty
 blizna ['bʃizna] *f* scar
 bliźniak ['bʃiznak] *m* 1. twin
 2. (sweter) twin-set
 bliżej ['bʃizɛj] *adv* more closely, nearer
 blok [blok] *m* block; *polit.* bloc; *mech.* pulley; ~ filatelistyczny block of stamps; ~ listowy writing block, note-paper pad; ~ rysunkowy drawing block (pad)
 blondyn [blɔndɨn] *m* blond, fair-haired man
 bluszcz [bluʃtɨ] *m* ivy
 bluza ['bluza] *f* smock, blouse; (mundurowa) tunic

bluzka ['bluska] *f* blouse
 błagać ['būagatɔ] *vt* implore, entreat
 białhy ['būaxi] *adj* insignificant, trifling
 bławatek [būa'vatɔk] *m* cornflower, blue-bottle
 błazen ['būazen] *m* clown, fool, buffoon
 błąd [būʃt] *m* mistake, error, fault; (w konstrukcji) defect; poważny ~ blunder; ~ drukarski misprint; popełnić ~ to commit (to make) a mistake; wprowadzić w ~ to mislead; to misinform
 błądzić ['būʃdzitɔ] *vi* err, blunder; (o oczach) wander; (mylić się) be wrong
 błąkać się ['būkatɔtɔ] *vr* wander, roam, ramble
 błędny ['būɛdny] *adj* faulty, defective; (o myśli) false, wrong; ~e koło vicious circle; ~e oczy haggard eyes; ~y rycerz knight errant
 błękitny [būɛ'kitny] *adj* sky-blue
 błogosławić [būgɔ'sūavitɔ] *vt* bless
 błona ['būɔna] *f* membrane; *phot.* film; ~ kolorowa color film; ~ czarno-biała black and white film; ~ odwracalna reversal (reversible) film
 błotnik ['būɔtnik] *m* mudguard, *am.* fender
 błoto ['būɔto] *n* mud, dirt
 błyskać się ['būiskatɔtɔ] *vt* flash; glitter; ~ się it lightens
 błyskawica [būiska'vitsa] *f* lightning
 błyskawiczny [būiska'vitɨni] *adj* quick as lightning; wojna ~a lightning war, blitz; zamek ~y zip fastener, zipper
 blysnąć ['būisnɔtɔ] *vt* flash; ~ęła mi myśl it flashed upon me

- blyszczęc ['bũs'fęc] *vi* shine, glitter, sparkle
 bo [bɔ] *conj* for, as, because, since
 bochenek [bɔ'xenek] *m* loaf
 bocian ['bɔcjan] *m* stork
 boczek ['bɔf'ek] *m* bacon
 bocznica [bɔf'pitsa] *f* side-street, by-street; ~ kolejowa siding, side-track
 bocznily ['bɔf'ni] *adj* lateral; side; ~a droga side road, by-road
 bodaj ['bɔdaj] *part.* 1. may ...; (w zakleciach) I wish ...; ~ cię diabli wzięli! go to hell!; ~bym nigdy nie przyszedł! I wish I had never come! 2. (choćby) just; at least; ~ raz just once
 bodziec ['bɔdzets] *m* stimulus, incentive; dodawać bodźca to stimulate; to encourage
 bogacie [bɔ'gatitc] *I vt* enrich II *vr* ~ się grow rich
 bogactwo [bɔ'gatstfɔ] *n* wealth; pl ~a riches; ~a naturalne natural resources
 bogaty [bɔ'gati] *adj* rich, wealthy
 bohater [bɔ'xater] *m* hero
 bohaterski [bɔxa'terski] *adj* heroic
 boisko [bɔ'isko] *n* sports field; ~ do piłki nożnej football field
 boja ['bɔja] *f* buoy
 bojazziwy [bɔjaz'fivi] *adj* shy, timid
 bojer ['bɔjer] *m* iceboat
 bojkot ['bɔjkɔt] *m* boycott
 bojkotować [bɔjko'tɔvatc] *vt* boycott
 bojownik [bɔ'jɔvnik] *m* fighter, champion
 bojowy [bɔ'jɔvi] *adj* wojsk. battle (array); fighting (plane); (o człowieku) combative; siły ~e striking force
 bok [bɔk] *m* side, flank; kłucie w ~u stitch in the side; odłożyć na ~ to put aside;
 stać z ~u to stand aloof; podparzyć się pod ~i with arms akimbo; na ~u on the side; pod ~iem at hand; near by; *przen.* to mi ~iem wylazi I am fed up with it; *pot.* zarobić na ~u to make money on the side; na ~! clear the way!; stand clear!; żarty na ~ joking apart
 boks [bɔks] *m* boxing
 bokser ['bɔkser] *m* boxer
 bolęc ['bɔletc] *vt* ache, hurt; ~i mnie gardło I have a sore throat; ~i mnie głowa (ucho, ząb itd.) I have a headache (earache, toothache etc.); to ~i it hurts; co cię ~i? what is the matter with you?
 bolesny [bɔ'lesni] *adj* painful, sore; *przen.* heart-breaking; to jest ~e it hurts
 bomba ['bɔmba] *f* bomb; (sensacja) sensation; ~ atomowa atom bomb, A-bomb; ~ wodorowa hydrogen-bomb, H-bomb; ~ zegarowa time-bomb; wpaść jak ~ to rush in like a bombshell
 bombardować [bɔmbar'dɔvatc] *vt* bombard
 bombonierka [bɔmbɔ'nerka] *f* box of chocolates
 bombowiec [bɔm'bɔvets] *m* bomber
 bon [bɔn] *m* ticket, coupon; ~ benzynowy petrol card, *am.* gas coupon; ~ dolarowy dollar coupon; ~ turystyczny exchange voucher; wykupić ~y to buy coupons
 bonifikata [bɔnifi'kata] *f* reduction
 borowik [bɔ'rɔvik] *m* bot. boletus
 borówka [bɔ'rufka] *f* bilberry
 borykać się [bɔ'rikatc cɛ] *vr* struggle; ~ się z trudnościami to cope with difficulties
 boski ['bɔski] *adj* divine
 bosi ['bɔsi] *adj* barefoot

- bowiem ['bɔvem] *conj* for, because
 bób [bɔp] *m* (broad) beans
 bóbr [bubr] *m* zool. beaver
 Bóg [buk] *m* God, Lord
 bójka ['bujka] *f* scuffle, brawl
 ból [bul] *m* pain, ache; ~ gardła sore throat; ~ głowy headache; *przen.* z ~em serca reluctantly; with a heavy heart
 bór [bur] *m* forest, woods
 brać [bratc] *imperf I vt* take; ~ coś na siebie to take sth upon oneself; ~ do wojska to call up; ~ pod uwagę to take into consideration; ~ ślub to get married; ~ udział to take part; ~ za złe to take amiss II *vi* mróz bierze it begins to freeze; bierze mnie ochota (chęć) na coś I feel like doing sth; I have a mind to do sth; to mnie nie bierze it does not appeal to me; za kogo mnie bierzesz? what do you take me for? III *vr* ~ się do dzieła to set to work; *pot.* (opanować się) ~ się w garść to pull oneself together *zob.* wziąć
 brak [brak] *m* lack, want, scarcity, shortage; pl ~i shortcomings; ~ pamięci forgetfulness; odczuwać ~ czegoś to lack sth; z ~u czasu for lack of time
 brakorób [bra'kɔrup] *m* poor worker, botcher
 brakować [bra'kɔvatc] *vi* be lacking, be missing; ~uje kilku książek some books are missing; ~uje mi pieniędzy I am short of money; ~uje mi słów words fail me; bardzo mi Ciebie ~owało I missed you very much; czego ci ~uje? what's wrong (what's the matter) with you?
 bramja ['brama] *f* gate; ~a wjazdowa gateway; otworzyć ~ę to open the gate
 bramka ['bramka] *f* sport. goal; zdobyć ~ę to score a goal
 bramkarz ['bramka] *m* sport. goalkeeper
 bransoletka [bransɔ'letka] *f* bracelet
 branża ['branża] *f* branch, line of business
 brat [brat] *m* brother; ~ przyrodni stepbrother; half-brother; ~ cioteczny (stryjeczny) cousin; młodszy (starszy) ~ younger (elder) brother; ~ zakonny friar
 bratanek [bra'tansk] *m* nephew
 bratanica [brata'pitsa] *f* niece
 bratek ['bratek] *m* pansy
 braterski [bra'terski] *adj* brotherly; ~e pozdrowienia fraternal greetings
 bratni ['bratni] *adj* brotherly; ~a dusza fellow soul
 bratowa [bra'tɔva] *f* sister-in-law, brother's wife
 brawo ['bravo] *n* applause; błę (komuś) ~ to applaud (sb)
 brawura [bra'vura] *f* bravado
 brązowy¹ [brɔ'zɔvi] *adj* (z brązu) bronze
 brązowy² [brɔ'zɔvi] *adj* (o kolorze) brown; (opalony) bronzed; sunburnt; suntanned
 brew [bref] *f* (eye)brow
 brezent ['brezent] *m* tarpaulin
 broda ['brɔda] *f* 1. (zarost) beard; nosić ~ę to wear (to sport) a beard; zgolić ~ę to shave off one's beard; zapuścić ~ę to grow a beard 2. anat. chin
 brodziec ['brɔdzitc] *vi* wade, flounder
 brona ['brɔna] *f* harrow
 bronić ['brɔnitc] *I vt* defend, protect, guard; (zakazem) prohibit, forbid; ~ sprawy to plead a cause II *vr* ~ się defend oneself; ~ się nieświadomością to plead ignorance

broń [brɔɲ] *f* weapon, arm, zbior. arms; ~ jądrowa nuclear weapon; ~ palna firearm; zawieszenie broni armistice; pod bronią in (under) arms; do broni! to arms!
brozka ['brɔʃka] *f* brooch
brozura [brɔ'ʃura] *f* pamphlet; (prospekt) folder, booklet
browar ['brɔvar] *m* brewery
bród [brut] *m* ford; przecho-
 dzić przez rzekę w ~ to ford a river || w ~ in profu-
 sion
brud [brut] *m* dirt, filth, grime; pl ~y (bielizna) dirty linen, laundry
brudnopis [brud'nɔpɪs] *m* rough copy
brudny ['brudni] *adj* dirty, filthy, soiled
brudzić ['brudzić] *vt* dirty, soil
bruk [bruk] *m* pavement; przen. wyrzucić na ~ to turn out into the street
brukować [bru'kɔvɔtɕ] *vt* pave
brukselka [bruk'selka] *f* Brussels sprouts
brulion ['bruljɔn] *m* rough copy; (zeszyt) exercise book
brunatny [bru'natni] *adj* brown; węgiel ~ brown coal
brunet ['brunet] *m* dark-haired (black-haired) man
brutalny [bru'talni] *adj* brutal, rough
brutto ['brutto] *adv* gross; waga ~ gross weight
bruzda ['bruzda] *f* furrow
brydz [brɪʃ] *m* bridge; grać w ~a to play bridge
brygadziśta [brɪgadzɪʃta] *m* foreman
brylant ['brɪlant] *m* diamond
brytyjski [brɪ'tɪjski] *adj* British
bryzol ['brɪzɔl] *m* kuln. bristol

brzeg [bʒɛk] *m* (morza) coast, seashore; (rzecki) bank; (książki) margin; (lasu) border, skirt; (przepaści) brink; (kapelusza) brim; (krawędź) edge, rim, verge; na ~u ashore; wysadzić na ~ to put (to bring) ashore; pel-
 ny po ~i brimful; pierwszy z ~u (o czołwku) anyone at random; (o rzeczy) any
brzemien[a] [bʒɛ'mɛna] *adj* pregnant; przen. ~y w skutki eventful
brzęczeć ['bʒɛtʃɛtɕ] *vi* (o dzwonku) ring, buzz; (o pie-
 niądzach) jingle, clink, chink; (o owadach) hum, buzz
brzęk [bʒɛk] *m* ring, clatter, jingle; upaść z ~iem to clatter down
brzmieć [bʒmɛtɕ] *vi* sound, ring; (o tekście) read; list ~, jak następuje... the letter reads as follows...
brzmieni[e] ['bʒmɛɲɛ] *n* sound; (tekstu) tenor; stosownie do ~a umowy under the terms of the agreement
brzoskwinia [bʒɔsk'fɪna] *f* peach
brzoza ['bʒɔza] *f* birch
brzuch [bʒux] *m* stomach; (u zwierząt) belly; med. abdo-
 men; ~ mnie boli I have a stomachache; pot. wiercić komuś dziurę w ~u to plague (to molest) sb
brzydk[i] ['bʒɪtki] *adj* ugly; ~a pogoda nasty weather; ~a gra (nieuczciwa) foul play; ~i postępek mean (base) act (deed)
brzydzić się ['bʒɪdʒɪtɕ ɕɛ] *vr* loathe, abhor (czymś sth)
brzytwa ['bʒɪtfa] *f* razor
buble ['bublɛ] *pl* trash, unsale-
 able goods
buda ['buda] *f* shed, booth; psia ~ kennel
budka ['butka] *f* shelter; (skleptik) booth, stall; ~

suflera prompter's box; ~
 telefoniczna call box, tele-
 phone booth; ~ wartowni-
 cza sentry box
budowa [bu'dɔva] *f* construc-
 tion; (ciała) constitution,
 build; (budowla w trakcie
 wznoszenia) building site
budować [bu'dɔvɔtɕ] *vt* build,
 construct
budowla [bu'dɔvla] *f* building,
 edifice, structure
budownictwo [budɔ'vɲɪtʃɔ]
n architecture; ~ mieszka-
 niowe building of apartment
 houses
budulec [bu'dulets] *m* (drew-
 no) timber, am. lumber
budynek [bu'dɪnek] *m* build-
 ing, edifice
budyń ['budɪɲ] *m* pudding
budzić ['budʒɪtɕ] I *vt* awake,
 wake; (uczucia) rouse; (du-
 cha) raise; (sensację) cause,
 create; ~ zaufanie to in-
 spire confidence II *vr* ~
 się awake, wake up
budzik ['budʒɪk] *m* alarm-
 clock; nastawić ~ to set
 the alarm-clock
budżet ['budʒɛt] *m* budget
bufet ['bufɛt] *m* 1. (mebel)
 sideboard 2. (w restauracji)
 bar; (w teatrze, na dworcu
 kolejowym) refreshment
 room; wojsk. canteen
bufetowa [bufɛ'tɔva] *f* bar-
 maid
bufetowy [bufɛ'tɔvi] *m* bar-
 man, bartender
bufor ['bufɔr] *m* buffer
bujny ['bujni] *adj* abundant,
 exuberant; ~a czupryna
 rich crop of hair; ~a wy-
 obraźnia lively (fertile)
 imagination
buk [buk] *m* beech
bukiet ['bukɛt] *m* bouquet,
 bunch of flowers
buksować [buk'sɔvɔtɕ] *vi*
 surge; koła ~ują the wheels
 surge
bulion ['buljɔn] *m* beeftea,

broth; ~ w kostce beef-
 -stock cube
bulwar ['bulvar] *m* boulevard,
 avenue
Bułgar ['buŋgar] *m* Bulgarian
bułgarski [buŋ'garski] *adj*
 Bulgarian
bułka ['bułka] *f* roll (of
 bread)
bungalow [bun'galɔf] *m* bun-
 galow
bunt [bunt] *m* rebellion,
 mutiny, riot; podnieść ~ to
 rise in revolt, to rebel
buntować [bun'tɔvɔtɕ] I *vt*
 instigate, stir up II *vr* ~
 się rebel, revolt
burak ['burak] *m* beetroot;
 ~ cukrowy white beet; ~
 ćwikłowy red beet; ~ pa-
 stewny mangold
burzyna ['burʃɪn] *m* amber
burta ['burta] *f* ship's side;
 wyrzucić za ~ę to throw
 overboard; człowiek za ~ą!
 man overboard!
burza ['burʒa] *f* storm, tem-
 pest; ~ gradowa hailstorm;
 ~ morska gale, storm; ~
 śnieżna snowstorm, blizzard;
 ~ z piorunami thunder-
 storm
burzliwy [burʒ'ʃɪvi] *adj*
 stormy; (o morzu) rough;
 ~e oklaski stormy applause
burzyć ['burʒɪtɕ] I *vt* demolish,
 destroy, wreck; (dom) pull
 down II *vr* ~ się 1. (o wi-
 nie) ferment 2. (o czołwie-
 ku) revolt, rage
burżuazja [burʒu'azja] *f* bur-
 geoisie
burżuazyjny [burʒua'zɪjni]
adj bourgeois
busola [bu'sɔla] *f* compass
but [but] *m* boot, shoe; ~y
 gumowe rubber shoes; ~y
 narciarskie ski-boots; ~y
 płócienne fabric (linen)
 shoes; ~y sportowe sports
 shoes
butelka [bu'tɛlka] *f* bottle;
 pot. nabić kogoś w ~ę to
 make a fool of sb

butla ['butla] *f* large bottle; (szklana) balloon; (oplectio-na) carboy; *techn.* cylinder; ~a gazowa gas cylinder; ~a tlenowa oxygen cylinder; ~a zapasowa spare cylinder, refill; napętnić ~ę gazem to fill the cylinder with gas
butwieć ['butfęc] *vi* moulder, rot
buzia ['buza] *f* mouth, face; dać ~ to give a kiss; dać komuś po ~ to slap sb's face
by [bi] *conj* so that, in order to (that)
być [bit] *vi* be; ~ u siebie to be at home; ~ w stanie to be in a position to; to be able to; to jest przyjemna lektura this makes pleasant reading; co będzie z nimi? what will become of them?; co ci jest? what's wrong with you?; niech będzie, co chce come what may; niech i tak będzie let it be so; ~ może maybe; perhaps
bydło ['bidło] *n* cattle

byk [bik] *m* 1. bull 2. pot. (błąd) mistake, blunder
byle ['bile] *conj* ~ co anything; ~ dzisiaj provided it's today; ~ gdzie anywhere; ~ jak anyhow; ~ jaki any; ~ tylko provided (that); so long as
były ['biłi] *adj* former, one-time, late, ex-; ~ minister former minister; ex-minister
bynajmniej [bi'na:jmnej] *adv* not at all, not in the least, by no means
bystry ['bistri] *adj* 1. (szybki) swift, rapid 2. (rozzgarnięty) clever, shrewd 3. (o wzroku) keen, sharp
byt [bit] *m* existence; walka o ~ struggle for life
bywałć ['bivac] *vi* be, happen; tak ~ it happens; ~ć w towarzystwie to go out; ~j zdrów farewell
bywalec [bi'valc] *m* habitué, old-stager
bzdurja ['bzadura] *f* nonsense, rubbish; pleść ~y to talk nonsense
bzykać ['bzikat] *vi* buzz, hiss

C

cal [tsal] *m* inch; ~ za ~em inch by inch; w każdym ~u (dżentelmen) every inch (a gentleman)
całkiem ['tsaukjem] *adv* altogether, entirely, completely
całokształt [tsa'ok[tsau]t] *m* whole; ~ sprawy the whole problem; ~ stosunków the conditions in general
całość ['tsauość] *f* totality, whole, entirety; w ~ci on the whole
całować [tsa'uvac] *vt* (także *vr* ~ się) kiss; ~ na pożeganie to kiss sb goodbye

cały ['tsau] *adj* whole, all, entire; ~ymi godzinami for hours and hours; na ~ym świecie all over the world; przez ~y dzień all day (long); przez ~y miesiąc a whole month; zdrow i ~y safe and sound
camping *zob.* kemping
cebula [ts'e'bula] *f* onion
cecha ['tscha] *f* feature; ~ charakterystyczna distinctive mark; characteristic feature; ~ urzędu probierczego hallmark
cechować [ts'e'xovac] *vt* mark,

be a feature (kogoś, coś of sb, sth), characterize
ceduła [ts'e'duła] *f* bill, list; ~ giełdowa exchange list
cedzić ['tsedzić] *vt* filter; strain; *przen.* ~ słowa to draw one's words
cegielnia [ts'e'gel'na] *f* brick-works
cegla ['tsęgła] *f* brick
cel [tsel] *m* aim, purpose, goal; (tarcza) target; ~ podróży destination; mieć na ~u coś to aim at sth; osiągnąć ~ to gain one's ends; trafić do ~u to hit the mark; nie trafić do ~u to miss the mark; bez ~u aimlessly; ~em in order to; dla ogólnych ~ów for general purpose; w ~u for the purpose of; w tym ~u to this effect
celnik ['tselpik] *m* customs officer
celny¹ ['tselni] *adj* custom-; deklaracja ~a custom-house declaration; rewizja ~a customs inspection; urząd ~y custom-house; opłata ~a customs duty
celny² ['tselni] *adj* (trafny) accurate; ~ strzał (strzelec) good shot
celować [ts'e'lovac] *vi* aim (do czegoś at sth); ~ w czymś to excel in sth
celowy [ts'e'lovi] *adj* appropriate, suitable, proper
celujący [tselu'jotsi] *adj* excellent
cement ['tsesment] *m* cement
cementować [tsesmen'tovac] *vt* cement
cementownia [tsesmen'tovna] *f* cement works
cenła ['tsena] *f* price; ~a detaliczna retail price; ~a hurtowa wholesale price; ~a rynkowa market price; ~y sezonowe season prices; ~y stałe fixed prices; obniżka ~ price cut (redukcja); podwyżka ~ price

increase; ~y wzrastają prices go up; ustalać ~y to fix prices; po ~ie kosztu at cost price; po ~ach niżonych at reduced prices; za wszelką ~ę at any price; at all costs
cenić ['tsępic] *vt* value, appreciate; nisko ~ to hold cheap; wysoko ~ kogoś, coś to hold sb, sth dear; to think a lot of sb, sth; (podać cenę) charge
cennik ['tsęnpik] *m* price-list
cenny ['tsęnni] *adj* precious, valuable, costly
centrala [tsen'trala] *f* head-office, headquarters; ~ handlowa trading company; ~ międzymiastowa trunk exchange; ~ międzynarodowa international exchange; ~ miejska local exchange; ~ telefoniczna telephone exchange; (mata) switchboard
centralny [tsen'tralni] *adj* central; ~ ogrzewanie central heating; komitet ~y central committee
centrum ['tsentrum] *n* centre; ~ handlowe shopping centre; ~ informacyjne information centre; ~ kulturalne cultural centre; ~ miasta (the) City, centre; ~ rozrywkowe entertainment centre
centymetr [tsen'timetr] *m* centimetre
cenzura [tsen'zura] *f* censorship; (świadectwo) school report
cera¹ ['tsera] *f* (na twarzy) complexion
cera² ['tsera] *f* (na pończosze) darn
ceramika [ts'e'ramika] *f* ceramics, ceramic art
cerata [ts'e'rata] *f* oilcloth
ceremonia [tsere'monja] *f* ceremony; ~a ślubna wedding (marriage) ceremony; bez ~i without ceremony

cerować [tse'rovatɕ] vt darn
 chałtura [xaũ'tura] f pot.
 hackwork, potboiler
 chałupa [xa'ũupa] f cottage,
 hut
 chałupnictwo [xaũup'nitstɕo]
 n cottage work; out-work
 chałwa [xaũva] f halva
 charakter [xa'rakter] m cha-
 racter; ~r pisma handwriting;
 człowiek bez ~ru a man with no backbone;
 teatr. czarny ~r villain;
 występować w ~rze ... act in
 the capacity of ...
 charakteryzować [xarakteriz-
 'zovatɕ] I vt characterize;
 teatr. make up II vr ~ się
 teatr. make oneself up
 chata [xata] f cottage, hut
 chcieć [xtɕetɕ] vt want; in-
 tend; desire; wish, be will-
 ing; ~ coś zrobić to feel
 like doing sth; ~ koniecz-
 nie to be bent on sth (doing
 sth); chce mi się jeść (pić
 itp.) I am hungry (thirsty
 etc.); nie chce mi się I don't
 feel like it; chciałbym to
 zrobić I should like to do
 it; chciałbyś spróbować?
 would you care to try?; co
 chcesz przez to powiedzieć?
 what do you mean by it?;
 jeśli chcesz if you care to;
 zrób, jak chcesz do as you
 please (as you choose);
 chcąc nie chcąc willy-nilly
 chciwy [xɕiɕvi] adj greedy
 chemia [xɕmja] f chemistry
 chemiczny [xɕ'mitɕni] adj
 chemical
 chęć [xɕɕ] f wish, inclina-
 tion; (zamiar) intention;
 mieć ~ć coś zrobić to have
 a mind to do sth; to feel
 like doing sth; z miłą ~cią
 willingly; gladly
 chętnie [xɕtɕne] adv willingly,
 gladly; ~ bym poszedł (zo-
 baczył to itd.) I'd like to
 go (to see it etc.)
 chętny [xɕtɕni] adj willing,

ready; ~ do nauki eager
 to learn
 chinina [xi'pina] f farm.
 quinine
 Chińczyk ['xiɕɕik] m Chinese
 chiński ['xiɕɕski] I adj Chi-
 nese II m (język) Chinese
 chirurg ['xirurk] m surgeon
 chlapać ['xlapatɕ] imperf,
 ~nąć ['xlapnɕtɕ] perf I vt
 splash II vr ~ać, ~nąć się
 dabble, paddle
 chleb [xlep] m bread; ~
 pszenny white bread; ~ ra-
 zowy brown bread; ~ świę-
 tojański carob, St. John's-
 bread; ~ z masłem bread
 and butter; bochenek ~a
 loaf of bread; kromka ~a
 slice of bread; zarabiać na
 ~ to earn one's living
 chlebak [xlebak] m haversack
 chlew [xlev] m pigsty
 chluba [xɕluba] f glory, pride;
 być ~ą czegoś to be a
 credit to sth; to mu przy-
 nosi ~ę it does him credit
 chlubny [xɕlubni] adj glorious
 chłodnia ['xłodɕna] f refriger-
 ator; (przemysłowa) cold
 storage plant
 chłodnicja [xłodɕ'nitsa] f mot.
 lotn. radiator, cooler; opróż-
 nić ~ę to drain the radia-
 tor; napełnić ~ę to fill the
 radiator
 chłodno ['xłodɕno] adv coldly;
 jest ~ it's cool; jest mi ~
 I feel chilly
 chłodny ['xłodɕni] adj 1. cool,
 chilly 2. przen. (o zach-
 owaniu itd.) frigid
 chłodzenie [xłodɕ'zɕeɕne] n cool-
 ing; ~ (silnika) powietrzem
 air-cooling; ~ wodą water-
 cooling
 chłodzić ['xłodɕzɕitɕ] I vt chill;
 refrigerate II vr ~ się cool
 chłonać ['xłodɕnɕtɕ] vt absorb
 chłop [xɕɕp] m peasant; pot.
 to dobry ~ he is a good
 chap
 chłopiec ['xłodɕpɕts] m boy; ~
 na posyiki errand boy

chłopstwo ['xłodɕstɕo] n peas-
 antry
 chłód [xłut] m cold, chill;
 dost. i przen. coolness
 chmura ['xmura] f cloud; ~
 burzowa thundercloud;
 storm-cloud; ~ deszczowa
 rain-cloud
 chmurzyć się ['xmuzɕtɕ ɕɕ] vr
 cloud over
 chociaż ['xɕɕaɕ], choć [xɕɕ]
 conj though, although; ~
 raz at least once; ~ trochę
 at least a trifle
 chodliwy [xɕɕɕlivi] adj pot.
 saleable
 chodnik ['xɕɕɕnik] m 1. pave-
 ment, am. sidewalk 2. (dy-
 wan) carpet, rug 3. (w ko-
 palni) gallery
 chodzić ['xɕɕzɕitɕ] vt walk, go,
 (o maszynie) run, work; ~ć
 do szkoły to go to school;
 ~ć na wykłady to attend
 lectures; ~ć po pokoju to
 pace up and down the
 room; ~ć za czymś to go
 about sth; ~ć za kimś to
 follow sb; ~ć w czymś to
 wear sth; nie ~ć po trawie!
 keep off the grass!; zegar
 ~ dobrze (źle) the clock
 keeps good (bad) time; o co
 ~? what's the matter?; o
 ile o mnie ~ as far as I
 am concerned; właśnie o to
 ~ that's the point
 choinka [xɕɕ'inka] f Christmas
 tree
 cholera [xɕɕ'lera] f med. cho-
 lera; epidemia ~y cholera
 epidemic
 cholewa [xɕɕ'lewa] f bootleg
 chorągiew [xɕɕ'rɕɕɕ] f banner,
 flag
 choroba [xɕɕ'rɕɕba] f illness,
 disease, sickness; ~a mor-
 ska seasickness; ~a umy-
 słowa mental disease; ~a
 tropikalna tropical disease;
 ~a zakaźna infectious dis-
 ease; nabawić się ~y to
 contract an illness (a dis-
 ease), to fall ill

chorobliwy [xɕɕɕb'liwi] adj
 morbid, sickly
 chorować [xɕɕ'rovatɕ] vt be ill,
 suffer (na coś from sth);
 ~ na serce to have heart
 trouble
 chorowity [xɕɕɕ'viti] adj
 sickly
 chory ['xɕɕri] adj ill (na coś
 of (with) sth); sick, unwell;
 ~ na grype having flu,
 suffering from flu; ~ umy-
 słowo insane; ciężko ~
 seriously (gravely) ill
 chować [xɕɕ'vatɕ] I vt 1. hide,
 conceal; (przechowywać)
 keep; (wkładać) put 2. (grze-
 bać) bury 3. (hodować)
 breed, rear; (wychowywać)
 bring up, educate II vr ~ się
 1. hide (przed kimś from
 sb) 2. (rosnąć — o dzieciach
 itp.) grow
 chód [xut] m pace, gait, walk;
 pot. mieć chody to have
 connexions; (o samochodzie
 itp.) na chodzie in working
 order
 chór [xur] m chorus; (zespół)
 choir; (część kościoła) organ
 loft
 chrapać [xrapatɕ] vt snore
 chrom [xɕɕɕm] m chem. chro-
 mium
 chronić ['xɕɕɕɕitɕ] I vt protect
 (przed czymś against (from)
 sth), guard, preserve II vr
 ~ się protect oneself; (cho-
 wać się) take shelter (ref-
 uge)
 chrust [xrust] m 1. (suche ga-
 tężie) brushwood 2. (ciasto)
 kind of light sugared fritter
 chrypk[a] ['xɕɕɕpka] f hoarse-
 ness, hoarse voice; mieć ~ę
 to be hoarse
 chryzantema [xɕɕɕɕɕɕ'tema] f
 chrysanthemum
 chrzan [xɕɕɕɕ] m horse-radish
 chrzczyć [xɕɕɕɕɕɕitɕ] vt baptize
 chrzest [xɕɕɕɕɕɕ] m baptism;
 ~est Polski christianization
 of Poland; trzymać kogoś

do ~tu to stand godfather (godmother) to sb
 chrzestny ['xʃestni] adj: ~y ojciec godfather; ~a matka godmother
 chrześniaczka [xʃɛ'natʃka] f goddaughter
 chrześniak ['xʃɛ'nak] m godson
 chudnąć ['xudnɔtɕ] vt lose weight, grow lean; reduce
 chudy ['xudɨ] adj lean, thin
 chuligan [xu'ʃigan] m hooligan
 chustka ['xustka], chusteczka [xu'stɛ'ka] f kerchief, scarf; (ciepła) muffler; (do nosa) handkerchief
 chwalić ['xfaʃitɕ] I vt praise, speak well (kogoś of sb) II vr ~ się boast (czymś of sth)
 chwala ['xfaʃa] f glory; ~ Bogu! thank goodness!
 chwast [xʃast] m weed
 chwiać [xʃatɕ] I vt shake II vr ~ się sway, reel, shake, totter; (o cenach) fluctuate
 chwiejny ['xʃejni] adj (o kroku) tottering, shaky; (o człowieku) hesitating, unsteady
 chwila ['xfila] f moment, instant; co ~a every now and again; do tej ~i till now; od tej ~i henceforth; lada ~a any minute (moment); w odpowiedniej ~i at the right time; w wolnych ~ach at leisure; za ~ę! wait a moment!
 chwilowo [xʃi'lovɔ] adv temporarily, for the moment (present)
 chwycić zob. chwytać
 chwyt [xʃit] m grip, grasp; (sposób) trick; (w walce) catch
 chwytać ['xʃitatɕ] imperf, chwyć ['xʃitɕ] perf I vt catch, seize, grasp; przen. ~tać, ~cić za serce to go to sb's heart; ~tać kogoś

za słowo to take sb at his word II vr ~tać, ~cić się catch hold (czegoś of sth)
 chyba ['xiba] I part probably; maybe II conj ~ że unless, provided that
 chybić ['xibitɕ] imperf, ~ć ['xibitɕ] perf vt vt miss, fail; na ~i trafił at random
 chylić ['xʃilitɕ] I vt bow, incline; ~ czło przed czymś to bow to sth II vr ~ się decline; ~ się do upadku to be on the decline
 chytry ['xitri] adj cunning, sly; (chciwy) eager (na coś for sth)
 ci [tɕi] pron these, those
 ciało ['tɕaʎo] n body; (mięso) flesh; ~ stałe solid; ~ płynne liquid; ~ i krew flesh and blood; ~ pedagogiczne teaching staff
 ciasny ['tɕasni] adj narrow; (o obuwiu) tight; (o mieszkaniu) cramped; przen. (o człowieku) o ~ch poglądach narrowminded
 ciastko ['tɕastko] n cake; (owocowe) tart; (drożdżowe) bun
 ciasto ['tɕasto] n dough; (surowe) paste; (z tłuszczem) cake; (pieczone) pastry; ~ biszkoptowe sponge cake; ~ kruche shortcake
 ciąć [tɕɔtɕ] vt cut; ~ na kawałki cut into pieces
 ciągnąć [tɕɔ'gnɔtɕ] m draw; (powietrza) draught; (droga) thoroughfare, pathway; ~ komunikacyjny traffic artery; ~ pieszy footpath; ~ spacerowy promenade; ~ dalszy continuation, sequel; ~ matematyczny sequence; dalszy ~ nastąpi to be continued; jednym ~iem at a stretch; w ~u dnia in the course of the day; w ~u 2 miesięcy in two months
 ciągle ['tɕɔ'gɔ] adv continually
 ciągły ['tɕɔ'gɔ] adj continuous, incessant

ciągnąć ['tɕɔ'gnɔtɕ] I vt draw, pull (kogoś za włosy sb's hair); haul (statek a ship); ~ dalej to continue; to go on; ~ losy to draw lots; ~ zyski to derive profit II vr ~ się (o lesie itp.) extend, stretch; (o czaste) last
 ciągnięcie [tɕɔ'gnɔtɕ] n (loterii) drawing
 ciągnik ['tɕɔ'gnik] m tractor; ~ gąsienicowy creeper-type tractor
 ciążyła ['tɕɔ'zɔ] f pregnancy; przerwanie ~y termination of pregnancy; w ~y pregnant; zajął w ~ę to become pregnant
 ciążenie [tɕɔ'zɛnɛ] n gravitation
 ciążyć ['tɕɔ'zɔtɕ] vt gravitate; weigh, lie heavy; ~ mi głowa my head is heavy; ~ć ku ... be inclined to ...
 cicho ['tɕixɔ] adv quietly, softly, silently; mówić ~ to speak in a low voice; ~ bądź! silence! keep quiet!
 cichy ['tɕixɨ] adj quiet, still; (o głosie) low; ~ współnik sleeping partner
 ciec [tɕɛtɕ], cieknąć ['tɕɛknɔtɕ] vt flow; (z czegoś) drip; (przeciekać) leak
 ciecz [tɕɛtɕ] f liquid, fluid
 ciekawostka [tɕɛka'vɔstka] f a curiosity, interesting piece of news (detail)
 ciekawość [tɕɛ'kavɔtɕ] f curiosity; z prostej ~ci out of sheer curiosity
 ciekawy [tɕɛ'kavɨ] adj curious, inquisitive; (interesujący) interesting
 ciekły ['tɕɛkɔ] adj liquid, fluid
 cielę ['tɕɛlɛ] n calf
 cielęcina [tɕɛlɛ'tɕina] f veal
 ciemnieżyć [tɕɛ'mɛ'zɔtɕ] vt oppress
 ciemnia ['tɕɛmɨa] f fot. dark room
 ciemno ['tɕɛmno] adv dark;

jest ~ it is dark; robi się ~ it's getting dark
 ciemność ['tɕɛmnoʃtɕ] f darkness; w ~ci in the dark
 ciemny ['tɕɛmni] adj 1. dark, obscure, dim; ~e piwo brown ale 2. przen. ignorant
 cienki ['tɕɛnki] adj thin, slender; ~e wino thin wine
 cień [tɕɛn] m shade; (sylwetka osoby, przedmiotu) shadow; w ~niu in the shade; trzymać coś w ~niu to keep sth dark; przen. rzucić ~ń na kogoś to throw discredit upon sb; trzymać się w ~niu to keep oneself in the background
 ciepły ['tɕɛplni] adj thermic, thermal
 ciepło ['tɕɛpɔ] I n warmth, heat; trzymać coś w ~le to keep sth warm II adv warm; jest ~ło it is warm; jest mi ~ło I am warm
 ciepłownia [tɕɛ'pɔvɨna] f heating plant
 ciepły ['tɕɛplni] adj warm; przen. cordial
 cierpieć ['tɕɛrɕɛtɕ] vt vi suffer (na coś from sth); (znosić) endure, bear; ~ biedę to be in want; ~ na bóle głowy to have headaches; nie cierpię tego I can't bear it; rzecz niecierpiąca zwioki an urgent matter
 cierpliwy [tɕɛr'pɨlɨ] adj patient
 cieszyć ['tɕɛʃitɕ] I vt gladden, give pleasure II vr ~ się be glad (czymś of sth); ~ się na coś to look forward to sth; ~ się dobrym zdrowiem to enjoy a good health
 ciężyna [tɕɛ'zɨna] f geogr. strait
 cietrzew ['tɕɛtʃɛf] m heathcock, black-cock
 cięcie [tɕɛtɕɛ] n cut, cutting; med. cesarskie ~ Caesarean section; jednym ~m miecza

with one stroke of the sword
 ciągło ['tɕɛgɔ] *n* techn. coupling bar; pull rod; ~ hamulcowe brake rod (bar)
 ciężar ['tɕɛʒar] *m* weight, load, burden; *ftz.* ~ właściwy specific gravity; *przen.* być komuś ~em to be a burden to sb
 ciężarna ['tɕɛʒarna] *adj* pregnant
 ciężarówka ['tɕɛʒa'ruka] *f* truck, lorry; ~ z przyczepą lorry with trailer
 ciężki ['tɕɛʒki] *adj* heavy; (*trudny*) hard, difficult; (*o chorobie*) serious, grave; (*o bólu*) acute; (*o dniu*) trying; (*o zniewadze*) outrageous; ~e roboty hard labour; przechodzić ~e chwile to have a rough time
 ciężko ['tɕɛʒko] *adv* heavily; (*trudno*) hard; ~ strawny heavy, indigestible; ~ strawne potrawy heavy dishes, rich food; ~ ranny badly wounded (injured)
 cios [tɕɔs] *m* blow, stroke, hit; zadać ~ to deal (to strike) a blow
 ciotka ['tɕɔtka] *f* aunt
 ciskać ['tɕiskac] *vt imperf* hurl, fling, cast
 cisnąć ['tɕisnɔc] *I vt 1. perf* (*nacisnąć*) press; (*rzucić*) hurl, fling *2. imperf* (*ucisnąć*) oppress; (*o bucie*) pinch *II vr* ~ się crowd, flock
 cisza ['tɕiʂa] *f* stillness, calm, quiet, silence; ~a morska calm, lull; ~a nocna (the) dead hours; strefa (pas) ~y doldrums
 ciśnienie ['tɕiɕ'neɲe] *n* pressure; ~e atmosferyczne (barometryczne) air-pressure, atmospheric (barometric) pressure; ~e krwi blood-pressure; ~e niskie (wysokie) low (high) pressure; ~e oleju oil pressure; spadek ~a pressure drop;

zmiana ~a variation of pressure; zmierzyć ~e to gauge the pressure; (*o krwi*) to measure blood-pressure
 ciśnieniomierz ['tɕiɕ'ne'noɲeʃ] *m* pressure-gauge
 cło [tɕɔ] *n* customs duty; (*urząd*) customs; cło przywozowe import (entrance) duty; cło tranzytowe transit duty; cło wywozowe export duty; wolny od cła duty-free; płacić cło to pay the duty (on sth)
 cmentarz ['tsɛntaʃ] *m* cemetery, graveyard
 cnota ['tsnota] *f* virtue
 co [tɕɔ] *pron* what; co do gro-sza to a penny; co do mnie for my part; as far as I am concerned; co do reszty for the rest; co drugi tydzień every other week; co roku every year; co pewien czas from time to time; co będzie, jeśli ... ? what if ... ?; co najwyżej at most; tylko co a while ago; co mu jest? what's wrong with him?; co takiego? what is it?; co z tego? what of that?; co za pomysł! what an idea!
 coca-cola ['kɔka'kɔla] *f* coca-cola
 codziennie [tɕɔ'dzɲeɲe] *adv* daily, everyday
 codzienny [tɕɔ'dzɲɲi] *adj* daily, every-day
 cofać ['tɕɔfac] *imperf.*, ~nąć ['tɕɔfnɔc] *perf I vt* withdraw; (*zegarek*) put back; (*odwoływać*) recall; (*zewolente*) revoke *II vr* ~ać, ~nąć się withdraw, retire; *wojsk.* retreat
 cokolwiek [tɕɔ'kɔlɲek] *pron* anything; ~ bądź no matter what; ~ się stanie whatever may happen
 coraz ['tɕɔras] *adv*: ~ gorzej worse and worse; ~ lepiej better and better; ~ więcej more and more

coroczny [tɕɔ'rotɕni] *adj* annual, yearly
 coś [tɕɔc] *pron* something, anything; ~ ci powiem I'll tell you what; ~ niecoś a little; ~ w tym rodzaju something like that
 córka ['tɕurka] *f* daughter
 coś [tɕɔʃ] *pron* what; no i ~? what now?; więc ~ z tego? well, what of it?
 cud [tɕut] *m* miracle, wonder; czynić ~a to work wonders; ~em by a miracle
 cudowny [tɕu'dɔvni] *adj* wonderful, marvellous; *rel.* miraculous
 cudzoziemiec [tɕudzo'ʒɛɲets] *m* foreigner, alien
 cudzy ['tɕudzɨ] *adj* somebody else's; other people's
 cudzysłów [tɕu'dzisɔw] *m* inverted commas, quotation marks
 cukier [tɕukɛr] *m* sugar; ~ puder castor sugar; ~ w kostkach lump sugar
 cukierkek [tɕu'kɛkɛk] *m* bonbon, sweet, am. candy; *pl* ~ki sweets
 cukiernia [tɕu'kɛrɲa] *f* confectioner's shop
 cukiernica [tɕukɛr'nitsa] *f* sugar basin
 cukrownia [tɕu'krovɲa] *f* sugar plant
 cukrowniczy [tɕukrov'ɲitɕi] *adj* sugar; przemysł ~ sugar industry
 cukrzyca [tɕu'kɕitsa] *f* med. diabetes
 cumować [tɕu'mɔvatɕ] *vt mors.* moor
 cyfra ['tɕifra] *f* figure; ~y arabskie Arabic numbers; ~y rzymskie Roman numbers
 Cygan ['tɕigan] *m* Gypsy
 cyganeria [tɕiga'nerja] *f* bohemia
 cygański [tɕi'ganski] *adj* Gipsy
 cygarniczka [tɕigar'ɲitɕka] *f* cigarette holder

cygaro [tɕi'garɔ] *n* cigar
 cykl [tsikl] *m* cycle
 cyklon ['tsiklon] *m* cyclone, tornado
 cykoria [tɕi'korja] *f* chicory
 cylinder [tɕi'jinder] *m* 1. (*walec*) cylinder; głowica ~ra cylinder head; pojemność ~ra cylinder capacity
 2. (*kapelusz*) top hat
 cyna [tɕina] *f* tin
 cynamon [tɕi'namon] *m* cin-namon
 cynk [tsink] *m* zinc
 cypel ['tɕipel] *m* *geogr.* promontory
 cyrk [tsirk] *m* circus
 cyrkiel ['tsirkɛl] *m* compasses
 cysterna [tɕi'sterna] *f* cistern, tank; statek ~ tanker
 cytat ['tsitat] *m* quotation, citation
 cytować [tɕi'tovatɕ] *vt* quote, cite
 cytryna [tɕi'trina] *f* lemon
 cywilizacja [tɕiv'iljizatsja] *f* civilization
 cywilny [tɕi'vilni] *adj* civil; odwaga ~a civil courage; urząd stanu ~ego registry; wziąć ślub ~y to marry at a registry
 czajniczek [tɕaj'ɲitɕek] *m* tea-pot
 czajnik ['tɕajɲik] *m* tea-kettle; nastaw ~ put the kettle on
 czapka ['tɕapka] *f* cap
 czapla ['tɕapla] *f* heron
 czar [tɕar] *m* charm, spell; *pl* ~y witchcraft; rzucić ~ to cast a spell
 czarnoziem [tɕar'nozem] *m* humus, vegetable mould
 czarny ['tɕarnɨ] *adj* black; ~y jak smoła coal-black; *med.* ~a ospa smallpox; *przen.* ~y rynek black market; odkładać na ~a godzinę to put money aside for a rainy day
 czarujący [tɕaru'jɔtsi] *adj* charming, fascinating
 czas [tɕas] *m* time; *gram.* tense; wolny ~ leisure;

ciężkie ~y hard times; lepsze ~y better days; jakiś ~ for a time (a while); do ~u for the time being; na ~ie timely; od ~u do ~u from time to time; od dłuższego ~u for a long time; od tego ~u ever since; po jakimś ~ie after some time; przez cały ~ all the time; w ~ie konferencji during the conference; w krótkim ~ie soon; shortly; w obecnych ~ach these days; nowadays; at present; we właściwym ~ie in due time; za moich ~ów in my time; z ~em with time; najwyższy ~, abyśmy poszli spać it's high time we went to bed
 czasem ['časem] *adv* sometimes, now and then
 czasopismo [časopismo] *n* periodical, magazine
 czasownik [časovnik] *m gram.* verb
 czaszka [časka] *f* skull
 cząsteczka [čas'tetjka] *f* molecule
 czcić [ticit] *vt* worship, adore; (szanować) respect; ~ czyją pamięć to commemorate sb
 czcigodny [tci'godni] *adj* venerable, honourable
 czczo [t'czo] *adv* na ~ on an empty stomach
 czczy [t'czy] *adj* (o żołądku) empty; (daremny) vain, futile
 Czech [t'x] *m* Czech
 czek [t'xk] *m* cheque; ~ bez pokrycia unsecured cheque; ~ kasowy open (bar, counter) cheque; ~ podróżny traveller's cheque; ~ na okaziciela cheque to the bearer; zrealizować ~ to cash a cheque
 czekać [t'xkat] *vi* wait (na kogoś for sb); expect (na coś sth); kazać ~ na siebie to keep sb waiting

czekolad[a] [t'xko'lada] *f* chocolate; ~a deserowa plain chocolate; ~ mleczna milk chocolate; ~a nadziewana chocolate cream; ~a z orzechami nut chocolate; tabliczka ~y bar of chocolate
 czekoladka [t'xko'latka] *f* chocolate, *am.* chocolate candy; pudełko ~ek chocolate box, box of chocolates
 czepiek [t'xepk] *m* cap, bonnet; przen. urodzony w ~ku born with a silver spoon in one's mouth
 czepić się [t'xpat' cę] *vr* 1. (zahaczać się) cling, hang on (czegoś to sth) 2. (występować agresywnie) try to pick up a quarrel
 czereśnia [t'x'recna] *f* cherry
 czerpać [t'x'pat] *vt* (wodę, natchnienie itp.) draw; (zysk, - przyjemność itp.) derive
 czerstwy [t'x'rstfi] *adj* (o chlebie) stale; (o staruszku) hale and hearty; (o cerze) ruddy
 czerwiec [t'x'rvets] *m* June
 czerwotka [t'x'rvonka] *f* med. dysentery
 czerwony [t'x'rvoni] *adj* red
 czesać [t'x'sat] *I vt comb II vr* ~ się to do (comb) one's hair
 czeski [t'x'ski] *adj* Czech
 część [t'x'et] *f* 1. rel. worship 2. (szacunek) respect; oddawać ~ to show respect; ku czci kogoś, czegoś in honour of sb, sth 3. (pozdrowienie) ~! hullo!
 często [t'x'etst] *adv* often, frequently
 częstotliwość [t'x'etst'livost] *f* frequency; rad. wysoka ~ high frequency
 częstować [t'x'stovat] *I vt* treat (kogoś czymś sb to sth) *II vr* ~ się treat oneself (czymś to sth)

częsty [t'x'etst] *adj* frequent, common
 częściowy [t'x'etst'ovfi] *adj* partial; ~e zatrudnienie part-time job
 część [t'x'et] *f* 1. (wycinek całości) part; ~ci świata the continents; ~ć składowa component; ~ci samochodowe car accessories; ~ci zamiennie spare parts; komplet ~ci zamiennych spare parts set; po ~ci partly; in part; po większej ~ci for the most part 2. (udział) share
 czkawka [t'x'kafka] *f* hiccup
 człon [t'x'lon] *m* link, member; mot. element, unit
 członek [t'x'lonk] *m* 1. (jednostka) member; ~ korespondent corresponding member; ~ partii party member; ~ wycieczki participant in a trip; ~ zarządu executive, director 2. (kończyna) limb
 człowiek [t'x'lov'ek] *m* man; human being; ~ dorosły adult; a grown-up; szary ~ the man in the street
 czołg [t'x'ol] *m* tank
 czołgać się [t'x'olgat' cę] *vr* crawl, creep
 czoło [t'x'olo] *n* forehead; przen. stać na czele (delegacji itp.) to head (a delegation etc.); stawiać komuś ~ to face (to oppose) sb; wysunąć się na ~ to come to the front; (w biegu) to take the head
 czołowy [t'x'ol'ovfi] *adj* (przedni) frontal; (przodujący) leading, chief
 czop [t'x'op] *m* (zatyczka) peg, plug; (osiowy) pivot, journal; (u drzwi) gudgeon; (stalowy) trunnion
 czosnek [t'x'osnek] *m* garlic
 czółno [t'x'olno] *n* boat, canoe
 czterdziesty [t'x't'czestst] *num* fortieth

czterdzieści [t'x't'czetst] *num* forty
 czternasty [t'x't'ernast] *num* fourteenth
 czternaście [t'x't'ernast'et] *num* fourteen
 cztery [t'x't'eri] *num* four
 czterysta [t'x't'rista] *num* four hundred
 czuć [t'x'ut] *I vt* feel; (powonieniem) smell; (pachnieć) smell (czymś of sth); ~ urazę do kogoś to bear sb a grudge *II vr* ~ się feel; jak się czujesz? how do you feel?; ~ się lepiej to be better
 czujność [t'x'ujnost] *f* vigilance, watchfulness
 czujny [t'x'ujni] *adj* vigilant, watchful
 czuły [t'x'ujli] *adj* tender; (wrażliwy) sensitive
 czuwać [t'x'uvat] *vi* 1. (pilnować) watch (nad kimś, czymś over sb, sth); take care (nad kimś, czymś of sb, sth) 2. (nie spać) sit up
 czwartek [t'x'vartek] *m* Thursday
 czwarty [t'x'varti] *num* fourth
 czworobok [t'x'vorbok] *m* quadrangle
 czworokąt [t'x'vorkat] *m* quadrangle
 czy [t'x'i] *conj* 1. (w pytaniach nie tłumaczy się) ~ przyjdzie jutro? will you come tomorrow? 2. (w mowie zależnej) if, whether || tak ~ nie yes or no
 czyj [t'x'ij] *pron* whose
 czyli [t'x'ijli] *conj* or
 czyn [t'x'in] *m* act, action; deed; człowiek ~u man of action; słowem i ~em in word and deed; wprowadzać ~ to carry into effect
 czynić [t'x'init] *vt* act, do
 czynnik [t'x'innik] *m* factor, agent; ~ miarodajny competent authority
 czynność [t'x'innost] *f* activ-

ity, action, function, operation
czynny ['tʃinnɨ] *adj* active; (urzędujący) acting; urząd jest ~ the office is open
czynsz [tʃinʃ] *m* rent
czystość [tʃistɔtɕ] *f* cleanliness, neatness; (w pokoju) tidiness; nienaganej ~ci spotless, speckless; wątpliwej ~ci far from clean; zachować ~ć to keep clean (tidy)
czysty ['tʃistɨ] *adj* 1. clean; ~y arkusz blank sheet;

przepisać na ~o to make a fair copy 2. (bez domieszki) pure; ~y dochód net profit 3. (niewinny) chaste; ~a prawda plain truth; ~e sumienie clear conscience
czyścić ['tʃiɕtɕitɕ] *vt* 1. clean, cleanse; ~ szczotką brush; ~ chemicznie dry-clean 2. med. purge
czytać ['tʃitatɕ] *vt* read
czytelnia [tʃi'telɲa] *f* reading-room
czytelnik [tʃi'telɲik] *m* reader
czyż [tʃiʒ] *conj* = czy

C

ćma [tɕma] *f* moth
ćwiartka ['tʃɨartka] *f* quarter, one fourth; (mięsa) joint
ćwiczenie [tʃɨ'ʃɨɲɛ] *n* (zadanie) exercise; (wprawianie się) practice, training; wojsk. drill
ćwiczyć ['tʃɨɕitɕ] *I vt* exercise; sport. train, practise; wojsk. drill; (chłostać) flog *II vr* ~ się exercise, practise, train

ćwiek [tɕɨɕk] *m* hobnail, nail; pot. zabić komuś ~a to puzzle sb
ćwierć [tɕɨɕtɕ] *f* quarter, one fourth; ~ kilograma a quarter kilogram; ~ mili quarter mile; ~ wieku a quarter of a century
ćwierkać ['tʃɨɕɨɕkatɕ] *vt* twitter; chirp
ćwikla ['tʃɨɕikɨla] *f* kulín. red beet with horse-radish

D

dach [dax] *m* roof; przen. mieć ~ nad głową to have a shelter; pozbawić ~u nad głową to make homeless; pod ~em indoors
dać zob. dawać
daktyl ['daktɨl] *m* date
dal [dal] *f* distance; sport. skok w ~ long jump; stać z ~a to stand clear; trzymać się z ~a to keep off; w ~i in the distance; z ~a at a distance; from afar; z ~a od drogi back from the

road; z ~a od oczu out of sight
dalej ['dalej] *adv* further; iść ~ to go ahead; robić coś ~ to keep on doing sth; to continue to do sth; to carry on sth; co ~? what next?; i tak ~ and so on
daleki [da'leki] *adj* distant, remote; ~a podróż a long journey
daleko [da'leko] *adv* far; jak ~o jest stacja? how far is it to the station?; to jest

~o it is a long way off; ~o lepszy far better; z ~a from afar
dalekobiężny [daleko'beʒɲi] *adj* pociąg ~ long-distance train
dalekopis [dale'kopis] *m* teletype, teleprinter; (dokument) telex (message)
dalekowidz [dale'koɨits] *m* far-sighted (person)
daltonista [dalto'nistɨ] *m* daltonist, colour-blind person
dama ['dama] *f* lady; (w grach) queen
damski ['damski] *adj* ladies'
dane [danɛ] *pl* data; particulars; ~ osobiste personal data
danije ['dane] *n* dish, course; ~a barowe buffet; ~a gotowe (the) set menu; ~a firmowe specialties (of the firm); ~a jarskie vegetable (vegetarian) dishes; ~a mięsne meat dishes; ~a na zamówienie dishes (to order) à la carte; ~a rybne fish dishes; ~a zimne cold buffet; ~e gorące hot dish; pierwsze (drugie) ~e first (second) course; posiłek z dwóch (trzech) dań a two-course (three-course) meal
dansing ['dansɨnk] *m* dance, dancing party; (lokal) dancing-hall
dar [dar] *m* 1. (prezent) gift, present; w darze as a gift 2. (talent) gift, talent (do czegoś for sth)
daremny [da'remɲi] *adj* futile, useless
darmo ['darmo] *adv* (także za ~) free, gratuitously; for nothing
darować [da'ɔvatɕ] *vt* 1. make a present (coś of sth); present (komuś coś sb with sth) 2. (przebaczyć) pardon, forgive; ~ dług to remit a debt; ~ komuś życie to spare sb's life; nie do daro-

wania unpardonable; **daruj mi!** forgive me!
daszek [dɨɕɛk] *m* rooflet; (osłona) screen; (u czapki) peak
data [data] *f* date; przen. starej ~y (o człowieku) old-fashioned; (o domu itp.) old world; być pod dobrą ~ą to be tipsy
datować [da'tavatɕ] *vt* (także *vr* ~ się) date; ~ wstecz antedate
dawać [davacɕ] *imperf.* dać [datɕ] *perf* *vt* give, grant, afford (pleasure etc.), bear (fruit); dać coś zrobić to have sth done; dać do zrozumienia to give to understand; to intimate; to hint; dać komuś spokój to let sb alone; dać komuś w twarz to slap sb in the face; dać napiwek to give a tip, to tip sb; dać pierwszeństwo przejazdu to give sb the right of the way; dać prezent to give a present (gift); dać przykład to set an example; dać za wygraną to give up; dać znać (komuś) to let (sb) know; co dają w kinie (w teatrze)? what's on at the cinema (theatre)?; daj Boże! would to God!; nie daj Boże! God forbid!; dajmy na to! suppose!; let us say!
dawka [dafka] *f* dose; zbyt duża ~ overdose
dawniej ['davɲɛj] *adv* formerly; in the past
dawn[o] ['davɲo] *adv* long ago; jak ~o? how long?; od ~a for a long time
dawn[y] ['davɲi] *adj* old, ancient, former; ~e czasy old times; po ~emu as before; as in the past
dąb [dɔp] *m* oak; chłop jak ~ a sturdy fellow; przen. włosy mi stają dęba my hair stands on end
dać [dɔtɕ] *vt* blow; wiatr dmie the wind blows

dążenie [d5'zɛnɛ] *n* aim, aspiration; (*np. mody*) trend, tendency; ~ do celu pursuit of an aim
 dążyć ['d5zɪtɔ] *vi* 1. aspire (do czegoś to sth), strive (do czegoś after sb), tend (do czegoś to <towards> sth), aim (do czegoś at sth) 2. (kierować się) make one's way, go (ku czemuś towards sth)
 dbać [dbatɔ] *vi* take care (o coś of sth); nie ~m o to I don't care for (about) it
 debatować [deba'tovatɔ] *vi* debate
 debiutować [debu'tovatɔ] *vt* make one's debut
 dech [dɛx] *m* breath; bez tchu out of breath; breathless; co tchu in all haste; do ostatniego tchu to the last breath; jednym tchem in a breath; at a stretch
 decydować [dɛtsi'dovatɔ] *I vt* decide II *vr* ~ się decide, make up one's mind
 decydujący [dɛtsidu'jɔtsi] *adj* decisive, conclusive
 decyzja [dɛ'tsɪzja] *f* decision
 dedykacja [dedi'katsja] *f* dedication
 dedykować [dedi'kovatɔ] *vt* dedicate
 defekt ['dɛfɛkt] *m* defect; *mech.* trouble, failure; drobny ~ small <minor> failure; poważny ~ serious <major> failure; usunąć ~ to repair <to put right> the defect <failure>
 defilada [dɛfi'lada] *f* march past, parade; przyjmować ~ę to review (the troops); to take the salute
 dekada [dɛ'kada] *f* decade
 dekagram [dɛ'kagram] *m* decagramme
 dekatoryzować [dekati'zovatɔ] *vt* shrink, hotpress
 deklamować [dekla'movatɔ] *vt* recite
 deklaracja [dekla'ratsja] *f*

declaration; ~a celna customs declaration; wypełnić ~ę to fill in <out> a declaration
 deklarować [dekla'rovatɔ] *vt* declare; ~ pieniądze to declare money
 deklinacja [dekli'natsja] *f* gram. declension
 dekolt ['dɛkolt] *m* low neck, décolletage
 dekoracja [deko'ratsja] *f* decoration, ornament; teatr. scenery; ~ wystaw sklepowych window dressing
 dekować się [dɛ'kovatɔ] *vr* pot. hide in a funk-hole, shirk
 delegacja [dele'gatsja] *f* delegation; (podróż) business trip
 delegat [de'lgat] *m* delegate
 delegować [dele'govatɔ] *vt* delegate; ~ jako zastępcę to deputize
 delikatesy [dɛlika'tɛsi] *pl* (sklep) delikatessen (shop)
 delikatny [dɛli'katni] *adj* delicate; (o zadaniu) tricky
 demaskować [dema'skovatɔ] *vt* unmask, expose
 dementować [dɛmen'tovatɔ] *vt* deny
 demobilizować [dɛmɔbɪli'zovatɔ] *vt* demobilize
 demograficzny [dɛmɔgra'fitɕni] *adj* demographic; wyż ~ demographic bulge
 demokracja [dɛmɔ'kratsja] *f* democracy; ~ ludowa people's democracy
 demokratyczny [dɛmɔkra'titɕni] *adj* democratic
 demonstracja [dɛmɔn'stratsja] *f* demonstration, manifestation
 demonstrować [dɛmɔn'strovatɔ] *I vt* demonstrate II *vi* (manifestować) manifest
 demontować [dɛmɔn'tovatɔ] *vt* dismantle, dismount
 demoralizować [dɛmɔra'li'zovatɔ] *I vt* demoralize II *vr* ~ się become demoralized

denerwować [dɛnɛ'rɔvatɔ] *I vt* irritate II *vr* ~ się be nervous, get excited (czymś about sth)
 dentysta [dɛn'tista] *m*, denty-stka [dɛn'tistka] *f* dentist
 denuncjować [dɛnun'tsɔvatɔ] *vt* denounce, inform (kogoś against sb)
 depeza [dɛ'pɛza] *f* wire; telegram; cable; nadawać ~ę to wire; to send a telegram
 depeżować [dɛpɛ'zovatɔ] *vt* wire, cable
 depozyt [dɛ'pozit] *m* deposit; w ~cie on deposit
 depresja [dɛ'presja] *f* 1. (apatia) dejection, low spirits 2. geogr. depression
 deptać ['dɛptatɔ] *vt* tread, trample; nie ~ trawy! keep off the grass!; pot. ~ komuś po piętach to trample on sb's heels
 deputat [dɛ'putat] *m* (przydział) allowance, ration
 deputowany [dɛputɔ'vani] *m* deputy
 desant ['dɛsant] *m* wojsk. landing
 deseń [dɛsɛn] *m* design, pattern
 deser ['dɛsɛr] *m* dessert, sweets; na ~ for dessert, to finish (the meal) with
 deska [dɛska] *f* board, plank; ~a do krajania mincing <chopping> board; ~a do prasowania ironing board; przén. ostatnia ~a ratunku last resource; do grobowej ~i till death; pot. od ~i do ~i from beginning to end; czytać od ~i do ~i to read from cover to cover
 deszcz [dɛʃtɕ] *m* rain; ~ pada it rains; ~ leje it pours; przén. z ~u pod rynnę out of the frying-pan into the fire
 detal ['dɛtal] *m* detail; (handel) retail
 detaliczny [dɛta'hitɕni] *adj*

retail; kupiec <handel> ~ retail dealer <trade>
 detektyw [dɛ'tɛktɪf] *m* detective
 dewaluacja [dɛvalu'atsja] *f* devaluation; (obniżenie wartości) depreciation
 dewiza [dɛ'viza] *f* 1. (motto) device, motto 2. *pl* ~y foreign exchange <currency>; wymiana ~ exchange
 dezert [dɛ'zɛrtɛr] *m* deser-ter
 dezodorant [dɛzɔ'dɔrant] *m* (<kosmetyk>) deodorant
 dezynfekcja [dɛzin'fɛktsja] *f* disinfection; (gazowa) fumigation
 dezynsekcja [dɛzin'sɛktsja] *f* disinsectization, delousing
 dębowy [dɛ'bɔvɪ] *adj* oak (table etc.)
 dętka [dɛ'tka] *f* (rowerowa) air-chamber; (samochodowa) tube; przebić ~ę to get a puncture
 diabeł ['djabɛl] *m* devil; pot. do ~ła! the devil!; hell!; idź do ~ła! go to the devil!; niech to ~li wezmą! damn it!
 diagnostyka [djag'nɔstika] *f* diagnostics
 diagnoza [djag'nɔza] *f* diagnosis; postawić ~ę to diagnose
 dialekt ['djalɛkt] *m* dialect
 dialektyka [dja'lɛktika] *f* dialectics
 dieta¹ ['djɛta] *f* diet; ~ta bezmięsna meatless diet; ~ta bezsolna saltfree diet; ~ta beztłuszczowa fat free <fatless> diet; ~ta odchudzająca slimming <reduction> diet; ~ta zwykła regular diet; ścisła ~ta strict diet; być na ~cie to be on a diet; to diet; (oneself); stosować ~tę to observe <to keep> diet
 dieta² ['djɛta] *f* expense <travelling> allowance

dla [dla] *praep* for, for the sake of
 dlaczego [dla'żego] *conj* why, what for
 dlatego [dla'tego] *conj* therefore, for that reason, that is why; ~ że... because...
 dłoń [dłɔn] *f* palm; jasne jak na ~ni perfectly clear; (w liście) łączę serdeczny uścisk ~ni with cordial greetings
 dług [dług] *m* debt; oddać ~ to settle the debt; popaść w ~i to get into debt; spłacać ~i to pay off debts; zaciągać ~i to contract debts
 długi ['długɪ] *adj* long; upaść jak ~ to fall flat
 długo ['długɔ] *adv* long, for a long time; jak ~? how long?; na ~ for long; to nie potrwa ~ it will not take long
 długodystansowy [długɔdi'stan'sɔvi] *adj* long-distance (racer)
 długofalowy [długɔfa'lovɪ] *adj* 1. (o planie) long-range 2. *rad.* long-wave
 długogrający [długɔgra'jɔtsɪ] *adj* (o płytce) long-play(ing) (record)
 długoletni [długɔ'letni] *adj* of long standing, of many years
 długopis [długɔ'pɪs] *m* ball-point pen
 długość ['długɔɕtɕ] *f* length; ~ geograficzna longitude
 długoterminowy [długɔtɛr'minɔvi] *adj* long-term
 długotrwały [długɔ'trɔvɔi] *adj* lasting
 dłuto ['dłuto] *n* chisel
 dłużnik ['dłużnik] *m* debtor
 dmuchac [d'muxatɕ] *imperf.* ~nać ['dmuxnɔtɕ] *perf* *vi* blow
 dmuchawa [dmu'xava] *f* blower, blast machine
 dn. skr = dnia *zob.* dzień

dnieć [dɲɛtɕ] *vi* ~je it dawns; the day breaks
 dniówk[a] ['dɲufka] *f* 1. day-work; pracować na ~ę to work by the day 2. (płaca) daily wages
 dno [dno] *n* bottom; opaść na dno (np. o fusach) to settle, to sink to the bottom; pójść na dno to go to the bottom, to sink; wypić do dna to drink to the last drop
 do [dɔ] *praep* to, into; (o czasie) till, until; iść do domu to go home; iść do fryzjera to go to the hairdresser's (barber's); podawać do stołu to serve dinner (lunch etc.); wyjechać do Londynu to leave for London; do jutra till (by) to-morrow; do tego in addition; raz do roku once a year
 doba ['dɔba] *f* twenty-four hours, day and night; ~a hotelowa hotel night; czynny całą ~ę open 24 hours; w dzisiejszej ~ie these days; nowadays
 dobieć ['dɔbɛtɕ] *perf.* ~gać [dɔ'gɛatɕ] *imperf* *vi* approach, come near; ~gać końca to be coming (drawing) to an end
 dobrać [dɔ'bratɕ] *imperf.* ~rać ['dɔbratɕ] *perf* *I* *vt* (wybierać) select, choose; ~ierać, ~rać do koloru (do pary) to match; ~rać klucz to fit the key (to the lock) || ~ierać, ~rać z półmiska to take some more; to have a second helping *II* *vr* ~ierać, ~rać się 1. match each other 2. (dostać się) try to get (do czegoś at sth)
 dobitny [dɔ'bitni] *adj* distinct, expressive
 doborowy [dɔbɔ'rovɪ] *adj* select, choice
 dobosz ['dɔbɔʃ] *m* drummer
 dobór ['dɔbur] *m* selection;

~ naturalny natural selection
 dobrać *zob.* dobierać
 dobranoc [dɔ'branɔtɕ] *int* good night!
 dobro [dɔ'brɔ] *n* good; dla mojego ~a for my good; in my behalf; dla wspólnego ~a to the common benefit; *handl.* na ~o to the good; na wasze ~o in your favour
 dobrobyt [dɔ'brɔbit] *m* well-being, prosperity, welfare
 dobroć [dɔ'brɔtɕ] *f* goodness, good nature, kindness
 dobrosąsiedzi [dɔbrɔsɔ'sɛtsɪ] *adj* good-neighbourly (relations)
 dobrowolny [dɔbrɔ'vɔlnɪ] *adj* voluntary, spontaneous; ~ datek a good-will contribution
 dobry ['dɔbri] *adj* good, kind; dość ~ fairly good; co dobrego? what news?; na dobre for good; dzień ~! good morning!
 dobrze [dɔ'brɛ] *adv* well, all right; ~ się czujesz? are you all right now?; mam się ~ I am well; źle czy ~ right or wrong
 dochodowy [dɔxɔ'dɔvi] *adj* profitable; podatek ~ income tax
 dochodzenie [dɔxɔ'dzɛnɛ] *n* (policyjne) investigation, inquiry; (dociekanie) research
 dochodzić [dɔ'xɔdzitɕ] *vi* *imperf* *I*. approach, reach; ~ do pełnoletności to come of age; ~ do skutku to come into effect; ~ do władzy to come to power; ~ do wniosku to arrive at a conclusion 2. (o sumie pieniędzy) to amount to 3. (dociekać) investigate; ~ swoich praw to claim one's rights *zob.* dojść
 dochować [dɔ'xɔvatɕ] *I* *vt* preserve; (tajemnicy) keep

II *vr* ~ się (dzieci) bring up; (inwentarza) rear, breed
 dochód [dɔxut] *m* income; (państwowy) revenue; przynosić ~ to bring income; to be profitable
 docierać [dɔ'tɛratɕ] *imperf.* dotrzeć [dɔtɛtɕ] *perf* *vt* 1. (o samochodzie) run in 2. reach (do jakiegoś miejsca to a place)
 docisk ['dɔtɪsk] *m* holdfast; (śruba) press screw
 do cna [dɔ'tsna] *adv* utterly, completely
 doczekać (się) [dɔ'ʃɛkatɕ (ɕɛ)] *vt* *vr* live to see; nie ~sz się tego no use waiting for it; ~ć (się) późnej starości to live to an old age
 dodać *zob.* dodawać
 dodatek [dɔ'datɕk] *m* 1. addition; (w książce) supplement; ~ filmowy newsreel; (o gazecie) ~ nadzwyczajny special edition; ~ rodzinny family allowance; ~ mieszkaniowy housing allowance; dodatki krawieckie clothing accessories; na ~ in addition 2. (premia) bonus
 dodatkowy [dɔdat'kovɪ] *adj* additional, extra (work, pay etc.)
 dodatni [dɔ'datni] *adj* positive; bilans ~ active balance; ~ wpływ beneficial influence; strony ~e i ujemne good and bad sides; advantages and disadvantages
 dodać [dɔ'davatɕ] *imperf.* ~ć ['dɔdatɕ] *perf* *vt* 1. add; ~wać, ~ć odwagi to encourage; *mot.* ~wać, ~ć gazu to accelerate 2. (złżyć) to sum (up) || nie potrzeba ~wać, że... needless to say that...
 dogadzać [dɔ'gadzatɕ] *imperf.* ~odzić [dɔ'godzitɕ] *perf* *vt* gratify, satisfy; ~adzać sobie to indulge oneself;

- jeśli ci to *~adza* if it is convenient to you; to mi *~adza* it suits me
- dogajaniać** [dɔ'gajacɛ] *imperf.*
~onić [dɔ'gɔnitɛ] *perf vt*
catch up with (kogoś sb); overtake
- doglądać** [dɔ'glɔdatɛ] *vt* look (kogoś, czegoś after sb, sth); watch, supervise (kogoś, czegoś sb, sth); (*chorego*) nurse
- dogodny** [dɔ'godni] *adj* convenient; na *~ch* warunkach on easy terms
- dogodzić** zob. **dogadzać**
- dogonić** zob. **doganiać**
- doić** [dɔitɛ] *vt* milk
- dojazd** ['dɔjast] *m* approach, access; (*przed domem*) drive; **dogodny** *~* easy access
- dojechać** [dɔ'jɛxatɛ] *vi* reach (*dokądś* a place), arrive (*dokądś* at a place)
- dojeżdżać** [dɔ'jɛʒdʒatɛ] *vi* arrive; (*jeżdżić stale*) travel regularly, take the train (<bus etc.>)
- dojrzałość** [dɔj'ʒaʊɔtɛ] *f* maturity; egzamin *~ci* secondary studies examination; świadectwo *~ci* secondary school-leaving certificate, *am.* graduation certificate
- dojrzały** [dɔj'ʒaʊi] *adj* (o owoc) ripe; (o człowieku) adult, grown up
- dojrzeć** [dɔj'ʒɛtɛ] *vt* catch sight (kogoś, coś of sb, sth)
- dojrzałość** [dɔj'ʒɛtɛ] *perf.* *~wać* [dɔj'ʒɛvatɛ] *imperf vi* (o człowieku) grow up, mature; (o owoc) ripen, grow ripe
- dojść** [dɔjɛtɛ] *vi perf* arrive (*dokądś* at a place), reach (*dokądś* a place); *~ do doskonałości* w czymś to bring sth to perfection; *~ do skutku* to come off (about); *~ do sławy* to win fame; doszło między nimi do bój-
- ki they came to blows; zob. **dochodzić**
- dok** [dɔk] *m* dock; *~ pływający wet* <floating> dock; *~ suchy* dry <graving> dock
- dokąd** ['dɔkɔt] *pron* where; *~ to będzie trwało?* how long will it last?
- dokądkolwiek** [dɔkɔt'kɔl'vɛk] *pron* anywhere
- dokładać** [dɔ'kɔdatɛ] *imperf.*
dołożyć [dɔ'kɔʒitɛ] *perf I vt* add; *przen.* *~ starań* to take pains; *~ wszelkich starań* to do one's best II *vr* *~ się* contribute
- dokładny** [dɔ'kɔadni] *adj* accurate, precise, exact; (o szczegółach) full
- dokola** [dɔ'kɔla] *adv praep* round, around
- dokonać** [dɔ'konatɛ] *perf.*
~ywać [dɔkɔ'nivatɛ] *imperf I vt* achieve, accomplish, bring to effect; *~ać zbrodni* to commit a crime II *vr* *~ać*, *~ywać się* happen, take place, come off
- dokończyć** [dɔ'kɔnʃitɛ] *vt* end, finish
- dokształcić** [dɔ'kʃtaʊtsatɛ] *imperf.* *~ić* [dɔ'kʃtaʊtɛtɛ] *perf I vt* complete sb's education II *vr* *~ać*, *~ić się* complete one's education
- dokręcać** [dɔ'krɛtsatɛ] *imperf.* *~ić* [dɔ'krɛtɛtɛ] *perf vt* tighten (a screw etc.); screw (sth) tight; *~ać*, *~ić śrubę* to screw home
- dokrętka** [dɔ'krɛtka] *f* nut
- doktor** ['dɔktor] *m* doctor; *~ filozofii* Ph.D.; *~ medycyny* physician, M.D.; *pójść do ~a* to go to the doctor, to go to consult the doctor; *wezwać ~a* to call in the doctor, to send for the doctor
- dokuczać** [dɔ'kucʃatɛ] *imperf.* *~ywać* [dɔ'kucʃitɛ] *perf vt* tease (kogoś sb); (o okoli-

- cznościach itp.*) be a nuisance
- dokument** [dɔ'kument] *m* document; kontrola *~ów* checking the documents; niezbędne *~y* necessary documents
- dolać** zob. **dolewać**
- dolar** ['dɔlar] *m* dollar
- dolegać** [dɔ'legatɛ] *vi* trouble, give pain; co ci *~!* what's wrong with you?; what's troubling you?
- dolewać** [dɔ'levatɛ] *imperf.* *~ać* ['dɔlatɛ] *perf vt* pour out some more; add; *~ewać*, *~ać do pełna* to fill up; *przen.* *~ewać*, *~ać oliwy* do ognia to add fat to the fire
- dolewka** [dɔ'lefkɔ] *f* additional portion, *pot.* second helping
- doliczając** [dɔ'litɛjatɛ] *imperf.* *~ywać* [dɔ'litɛtɛ] *perf vt* add, include (in a sum)
- dolina** [dɔ'fina] *f* valley
- dolny** ['dɔlni] *adj* lower, bottom (shelf, drawer etc.); Dolny Śląsk Lower Silesia
- dolaczać** [dɔ'ɔʃatɛ] *imperf.* *~ywać* [dɔ'ɔʃitɛ] *perf I vt* add, enclose (in a letter etc.) II *vr* *~ać*, *~ywać się* join (do czegoś sth)
- dołożyć** zob. **dokładać**
- dom** [dɔm] *m* house; (*rodziny*) home; *~ czynszowy* tenement (*am.* apartment) house; *~ gry* gambling house; *~ handlowy* firm; *~ studencki* students' home, students' hostel; *~ starców* house for the aged; *~ towarowy* general stores, department store, warehouse; *~ turysty* tourist home; *~ wypoczynkowy* rest-home, rest-house; być poza *~em* to be out; być w *~u* to be at home; to be in; iść do *~u* to go home; prowadzić *~u* to run the house; (o kobiecie) z *~u* née
- domagać się** [dɔ'magatɛ ɕɛ] *vr* demand, claim (czegoś sth)
- domek** [dɔmek] *m* cottage, bungalow; *~ jednorodzinny* detached house, cottage; *~ kempingowy* bungalow; *~ letni* summer house; *~ weekendowy* weekend house
- domieszka** [dɔ'mɛʃka] *f* admixture; z *~ą* ... with addition ...
- domięśniowy** [dɔmɛ'ɕnɔvi] *adj med.* intramuscular (injection)
- domow[y]** [dɔ'mɔvi] *adj* (o zwierzętach) domestic; (o cieście) home-made; lekarz *~y* family doctor; pomoc *~a* domestic servant; sprawy *~e* domestic affairs; wojna *~a* civil war
- domysł** [dɔmɔsɨ] *m* conjecture, supposition; gubić się w *~ach* to be lost in conjectures; to tylko *~y* it's all guesswork
- domyslić się** [dɔ'miɕlatɛ ɕɛ] *imperf.* *~ić się* [dɔ'miɕitɛ ɕɛ] *perf vr* guess, suppose, understand (z czegoś from sth)
- doniczka** [dɔ'niʃka] *f* flower-pot
- doniesienie** [dɔnɛ'ɕɛnɛ] *n* 1. (*wiadomość*) information, report 2. (*donos*) denunciation; zrobić *~ na kogoś* to inform against sb
- donieść** zob. **donosić**
- doniosły** [dɔ'nɔsɨ] *adj* important, significant
- donosić** [dɔ'nɔɕitɛ] *imperf.* *~ieść* ['dɔnɛɕtɛ] *perf I vt* (*przynosić*) bring II *vi* (*zawiadamić*) inform; *~osić komuś* o czymś to inform sb (<to let sb know> about sth; *~osić* *~ieść* *na kogoś* to denounce sb
- donośny** [dɔ'nɔɕni] *adj* sonorous, resounding; (o głosie) strong

dookoła [dɔɔ'kɔɔa] *adv* = **do-kola**
dopasow|ać [dɔpa'sɔvatɔ] *perf*,
 ~ywać [dɔpasɔ'vivatɔ] *imperf* *vt* (łączyć w całość) fit
 (adjust) (coś do czegoś sth to sth); (dobrać) match;
 ~ać, ~ywać części to fit (to adjust) parts (elements);
 ~ać ubranie (w rozmiarze) to fit, (w kolorze) to match
dopełnia|ć [dɔ'pɛɔnitɔ] *imperf*,
 ~ć [dɔ'pɛɔnitɔ] *perf* *vt* fill up, complete; ~ać, ~ć zobowiązań to meet one's obligations; ~ać, ~ć formalności to comply with formalities
dopiąć [dɔ'pɔtɔ] *vt* buckle (button) up; *przen.* ~ celu to attain (achieve) one's object; ~ swego to have one's will
dopiero [dɔ'pɛrɔ] *adv* only, just; ~ co just now; ~ poszedł he has just gone; a co ~ let alone
dopilnować [dɔpil'novatɔ] *vt* see (czegoś to sth); (doglądać) keep an eye upon (czegoś sth)
dopingować [dɔpin'govatɔ] *vt* encourage, stimulate, cheer (a team) on
dopis|ać [dɔ'pɪsatɔ] *perf*,
 ~ywać [dɔpɪ'sivatɔ] *imperf* I *vt* add (sth in writing) II *vt* pamięć mi nie ~uje my memory fails me; szczęście mu ~uje he is lucky; zdrowie mu nie ~uje he is not feeling well
dopisek [dɔ'pɪsek] *m* (do listu) postscript; (adnotacja) footnote, insertion
dopla|ć [dɔ'pɪatɔ] *imperf*,
 ~ić [dɔ'pɪatɔ] *perf* *vt* pay additionally (extra); meet additional (extra) charge; ~ać, ~ić do czegoś to lose in (by) sth
doplat|a [dɔ'pɪata] *f* surcharge, extra charge; ~a do biletu extra fare; ~a do listu

extra postage; bez ~y without additional (extra) charge; pobierać ~ę od kogoś to charge sb extra
dopłynąć zob. **dopływać**
dopływ [dɔ'pɪɪf] *m* (rzeki) affluent; (ludzi) inflow; (towarów) supply
dopły|wać [dɔ'pɪɪvatɔ] *imperf*,
 ~nąć [dɔ'pɪɪnɔtɔ] *perf* *vi* flow in; ~wać, ~nąć do czegoś to reach sth
dopóki [dɔ'pɔki] *conj* as long as; będę czekać ~ nie przyjdiesz I shall wait till you come
dopóty [dɔ'pɔti] *conj* ~ aż till, until; ~, dopóki as long as
doprowadz|ać [dɔpro'vadzatɔ] *imperf*,
 ~ić [dɔpro'vadzitɔ] *perf* *vt* bring, conduct, lead; ~ić do końca to bring to an end; ~ać, ~ić do porządku to put in order; ~ać, ~ić do skutku to bring (to carry) into effect; ~ać, ~ić kogoś do szalu to drive sb mad; to nie ~i do niczego this will lead nowhere
dopu|szczać [dɔ'pu'ʃtɔtɔ] *imperf*,
 ~ścić [dɔ'pu'ʃtɔtɔ] *perf* I *vt* admit, permit; ~szczać, ~ścić do egzaminu to admit to an examination; nie ~szczać, ~ścić do czegoś to prevent sth II *vr* ~szczać, ~ścić się commit (czegoś sth)
dopuszcza|lny [dɔpu'ʃtɔlnɪ] *adj* admissible, permissible
doradca [dɔ'ratsa] *m* adviser, counsellor; ~ prawny legal adviser
doradczy [dɔ'ratʃɪ] *adj* advisory
doraźn|y [dɔ'raznɪ] *adj* immediate; ~a pomoc relief, first aid; *prawn.* zasądzenie w trybie ~ym summary conviction
dorecz|ać [dɔ'rɛtɔtɔ] *imperf*,
 ~yć [dɔ'rɛtɔtɔ] *perf* *vt* deliv-

er, hand in; ~ać, ~yć przesyłkę (list) to deliver a parcel (a letter)
dorobek [dɔ'rɔbek] *m* fortune, acquisition; ~ naukowy (literacki) scientific (literary) works (output)
doroczny [dɔ'rɔtʃnɪ] *adj* yearly, annual
dorośli, [dɔ'rɔsɪi] *adj* *m* adult, grown up
dorożka [dɔ'rɔʃka] *f* cab
dorówn|ać [dɔ'rɔvnatɔ] *perf*,
 ~ywać [dɔruv'nivatɔ] *imperf* *vt* equal (komuś sb), be equal, come up (komuś to sb)
dorsz [dɔrʃ] *m* cod
dorywczy|y [dɔ'rɪtʃɪ] *adj* occasional, improvised; ~e zajęcia odd jobs
dosi|adać się [dɔ'sadatɔ] *ce* *imperf*,
 ~nąć się [dɔ'sɔtɔ] *ce* *perf* *vr* sit (do kogoś by sb); ~nąć się do stolika to sit at sb's table; czy mogę się ~nąć? may I join your company (at table)?
doskonalic [dɔsko'nalɪtɔ] I *vt* perfect, improve II *vr* ~ się perfect oneself
doskonały [dɔsko'naɪi] *adj* perfect, excellent
dosłown|y [dɔ'sɔɔvni] *adj* literal; (o cytacie) verbatim; tłumaczenie ~e word for word translation
dość zob. **dostawać**
dostarcz|ać [dɔ'starʃatɔ] *imperf*,
 ~yć [dɔ'starʃɪtɔ] *perf* *vt* deliver, provide (supply) (komuś czegoś sb with sth); (przyjemność) afford (pleasure)
dostateczny [dɔsta'tɛtʃnɪ] *adj* sufficient, satisfactory, adequate
dostat|ek [dɔ'statek] *m* abundance; pod ~kiem in profusion; in plenty; żyć w ~ku to be well off
dostaw|a [dɔ'stava] *f* supply, delivery; termin ~y delivery term; data of delivery;

z ~ą do domu with home delivery
dosta|wać [dɔ'stavatɔ] *imperf*,
 ~ć [dɔ'statɔ] *perf* I *vt* get, receive, obtain; ~ć list to obtain (to get) a letter; ~ć nagrodę to be awarded a prize; to get a reward; ~ć odpowiedź odmowną to get a negative answer; ~ć zgodę to get permission || ~ć kataru to catch (a) cold; ~ć lanie to get a thrashing II *vt* reach; ~wać, ~ć do sufitu to reach the ceiling III *vr* ~wać, ~ć się get, reach; ~ć się do niewoli to be taken prisoner; *przen.* ~wać, ~ć się w czyjeś ręce to fall into sb's hands
dostawca [dɔ'stavsɔ] *m* supplier, contractor, caterer
dostęp [dɔ'stɛp] *m* access; mieć ~ do czegoś to have an access (to be admitted) to sth
dostępny [dɔ'stɛpnɪ] *adj* accessible; (o człowieku) approachable; łatwo ~ easy of access; (o towarze) available
dostosow|ać [dɔsto'sɔvatɔ] I *vt* adapt, fit, adjust II *vr* ~ się adapt oneself
dostrze|c [dɔ'stʃɛtɔ] *perf*,
 ~gać [dɔ'stʃɛgatɔ] *imperf* *vt* perceive, notice; nie ~głem znaku I failed to notice the (traffic) sign
dosyć [dɔ'sɪtɔ], **dość** [dɔtɔ] *adv* enough, sufficiently; ~ dobry good enough; ~ przyjemny pretty nice; mam go ~ I am fed up with him; ~ o tym! that's enough!; ~ tego! that will do!
do syta [dɔ'sita] *adv* to one's heart's content; najeść się ~ to eat one's fill; to eat to the full
doszczętnie [dɔ'stʃɛtɛnɛ] *adv* completely, thoroughly, utterly

dość zob. dosyć
doświadczalny [dɔɕfat'ʃalnɨ] *adj* experimental
doświadczenię [dɔɕfat'ʃɛnɨ] *n*
 1. (naukowe) experiment, test; robić ~a to experiment 2. (życiowe) experience; wiedzieć z ~a to know by experience
doświadczony [dɔɕfat'ʃonɨ] *adj* experienced, expert
dotąd [dɔtɔt] *adv* (w miejscu) up to here; (w czasie) hitherto, thus far, up to now; jak ~ as yet
dotkliwy [dɔt'kʲɪvɨ] *adj* painful, sharp, acute; ~a strata heavy loss; ~y ból acute pain
dotknąć [dɔt'knɔtɕ] *perf.* ~ykać [dɔ'tɪkatɕ] *imperf.* *vt* 1. touch; *przen.* ~knąć do żywego to touch (to cut) sb to the quick 2. (obrazić) offend, hurt 3. (o chorobie) afflict
dotrzeć zob. docierać
dotrzymać [dɔt'ʃɪmatɕ] *perf.* ~ywać [dɔt'ʃɪmɪvatɕ] *imperf.* *vt* (obietnicy, towarzystwa itp.) keep; *przen.* ~ać, ~ywać kroku to keep up with sb
dotychczas [dɔ'tɨxʃas] *adv* hitherto, as yet, thus far
dotyczyć [dɔ'tɨʃɨtɕ] *vt* concern (czegoś sth), relate (czegoś to sth); to mnie nie ~ it doesn't concern me; *handl.* (w nagłówku listu) ~ ... referring ...
dotykać zob. dotknąć
doustnie [dɔ'ustɲɨ] *adv* *med.* orally
dowcip [dɔɕtɕɪp] *m* (zmysł) wit; (żart) joke
dowcipny [dɔɕ'tɕɪpnɨ] *adj* witty; (o pomysłach itd.) ingenious
dowijać się [dɔva'dɪvatɕ] *perf.* ~edzieć się [dɔ'vɛdɕɨtɕ] *perf.* *vt* ask, inquire (o kogoś, coś after

sb, sth); ~edziałem się, że ... I learned that ...
do widzenia! [dɔ vl'dzɛnɨ] *int* good-bye!, *pot.* bye-bye!, so long!
dowieść [dɔ'vɛɕtɕ] *vt* *perf.* 1. (doprowadzić) bring, lead 2. (udowodnić) prove zob. dowodzić
dowieź zob. dowozić
dowodzić [dɔ'vɔdʒɨtɕ] *vt* *imperf.* 1. (udowodniać) prove, demonstrate; to niczego nie ~ that is no proof 2. (kierować) command; ~ć armią to command an army
dowolny [dɔ'vɔlnɨ] *adj* optional; (jakikolwiek) any; w ~m kolorze of any colour
dowozić [dɔ'vɔzɨtɕ] *imperf.* ~ieźć [dɔ'vɛɕtɕ] *perf.* *vt* bring, transport; ~ozić to wary to supply goods
dowód [dɔ'vɔt] *m* proof; evidence; ~ kasowy voucher; ~ nadania (pocztowy) postal (post, post-office) receipt; (paczki) parcel postal receipt; ~ odbioru receipt; ~ osobisty identity card; ~ rejestracyjny registration card; ~ sprzedaży certificate of sale; ~ tożsamości identity card; identification paper; ~ wpłaty (bankowy) bank receipt, receipt for payment; ~ wydania proof of delivery; *przen.* dać ~ odwagi to show oneself a man of courage; na ~ zaufania as a sign of confidence; w ~ przyjaźni in token of friendship
dowódca [dɔ'vɔtɕa] *m* commander; naczelny ~ commander-in-chief
dowództwo [dɔ'vɔtɕtɕɔ] *n* 1. command; objąć ~ nad czymś (czegoś) to take command of sth 2. (siedziba) headquarters
dowóz [dɔ'vɔs] *m* supply, transport(at)ion

doznać [dɔ'znatɕ] *perf.* ~wać [dɔ'znavatɕ] *imperf.* *vt* experience; (o emocji) feel; ~ć, ~wać wrażenia to get an impression; ~ć, ~wać straty to suffer a loss; ~ć, ~wać ulgi to feel (to be) relieved
dozorca [dɔ'zɔrtsa] *m* guard, overseer; (domu) caretaker, doorkeeper, porter
dozorować [dɔzɔ'zɔvatɕ] *vt* oversee, supervise
dozór [dɔ'zɔr] *m* supervision
dozwolony [dɔzɔ'vɔlnɨ] *adj* allowed, permitted; ~ dla młodzieży permitted (allowed) for youth
dożyć [dɔ'ʒɨtɕ] *vt* live to see (czegoś sth); ~ późnego wieku to reach old age; to live to an old age
dożylny [dɔ'ʒɪlnɨ] *adj* *med.* intravenous (injection)
dożywni [dɔ'ʒɪ'vɔtnɨ] *adj* lifelong; ~e więzienie life imprisonment
dół [duɔl] *m* (w ziemi) pit, hole; (dolna część) bottom, foot (of a mountain etc.); na ~, w dół below; underneath; (schodów) downstairs; z dołu from underneath (below)
drabina [dra'bɪna] *f* ladder; ~ sznurowa rope-ladder
dramat [dɔ'rat] *m* drama; ~ psychologiczny psychological drama
drapać [dɔ'rapatɕ] *I* *vt* scrape, scratch II *vr* ~ się w głowę to scratch one's head; ~ się do góry to climb
drapieźny [dra'pɛʒnɨ] *adj* rapacious; ptak ~ bird of prey
draśnięcie [draɕ'nɛtɕɨ] *n* scratch, graze
drażnić [dra'ʒnɨtɕ] *I* *vt* irritate, annoy II *vr* ~ się z kimś to tease sb
drażłek [dra'ʒɛk] *m* stick, perch, bar; pl ~ki sport. parallel bars

drażyć [dra'ʒɨtɕ] *vt* hollow out; (studnię) sink
drelich [dɔ'refɪx] *m* 1. (materiał) denim, dungaree 2. (ubranie) denim overalls, dungarees
dren [dɔ'ren] *m* drain
drenowanie [dɔ'renɔ'vanɨ] *n* drainage
dres [dɔ'res] *m* track suit, training suit
dreszcz [dra'ʃɕ] *m* shudder, chill; ~ emocji thrill; ~em mnie przejmuję it gives me the shivers; przeszedł mnie ~ I shuddered
drewniaki [dɔ'rev'nɨkɨ] *pl* wooden shoes; clogs
drewniany [dɔ'rev'nɨnɨ] *adj* wooden
drewno [dɔ'revno] *n* wood; (budulcowe) timber; (polano) log
dręczyć [dɔ'reɕɕɨtɕ] *I* *vt* torment, worry; (torturować) torture II *vr* ~ się worry, be vexed
drętwieć [dɔ'retɕɕɨtɕ] *vt* grow stiff, get numb; ~je mi ręka my hand gets numb
drżanie [dɔ'ʒɔnɨ] *n* (serca) palpitation; (rysów twarzy) twitching; (struny) vibration
drżawka [dɔ'ʒɔfka] *f* spasm, convulsion
drobiaz [dɔ'robɔʒ] *m* trifle, detail
drobne [dɔ'robne] *pl* (pieniądze) small change; masz ~? have you got any change?
drobnomieszczanin [dɔ'robno-mɛʃ'ʃapɪn] *m* petit bourgeois
drobnotka [dɔ'rob'nostka] *f* trifle
drobn[y] [dɔ'rob'nɨ] *adj* small, little, tiny; ~e szczegóły minute details; ~e wydatki petty expenses; ~y deszcz drizzle
droga [dɔ'rogɔ] *f* way, road, track; (podróż) journey;

~a boczna side road; ~a dla pieszych footpath; ~a dojazdowa access road; ~a główna main road, arterial road; ~a objazdowa detour, relief road; ~a okrężna (omijająca miasto) by-pass road; ~a pierwszorzędna (pierwszej klasy) primary road; ~a płatna toll road, turnpike; ~a wylotowa exit road; ~a wodna waterway; ~a wodną by sea; ~a lądowa by land, by rail; ~a powietrzną by air; iść krótszą ~a to take a short cut; nalożyć ~i to take a roundabout way; pytać o ~ę to ask one's way; zboczyć z ~i to go astray; zejść (usunąć się) z ~i to make way for sb, to get out of sb's way; to stand aside; zmylić ~ę to go the wrong way, to mistake the road; nie po drodze out of the way; po drodze on the way; w pół ~i half-way; ~a wolna the way is clear; szczęśliwej ~i! farewell, pleasant journey!; w ~ę! let's go!; ~a służbową by official channels
drogeria [dro'gerja] f drug-gist's (shop); am. drugstore
drogi [dro'gi] adj 1. (kochany) dear 2. (kosztowny) expensive, costly
drogo ['drogo] adv dear, at a high price
drogowskaz [dro'gofskas] m signpost
dropsy ['dropsi] pl drops; sugar-plums
drożdże ['drozdze] pl yeast
drożeć ['drozecz] vt rise in price, grow dear
drób [dروب] m poultry
druzek ['dru'fek] m (blankiet) form, slip; ~ na telegram telegram form
drugli ['drugli] num second, other; da] mi ~a filiżankę kawy give me another cup

of coffee; jest ~a godzina it is two o'clock; co ~i dzień every other day; ~ie tyle twice as much; jeden po ~im one after the other; na ~i raz next time; po ~ie secondly; z ~iej ręki second-hand
drugorzędny [drug'o'zēdni] adj secondary, second-class; second-rate
druk [druk] m 1. print; (prze-syłka pocztowa) printed matter; ~ reklamowy leaflet; ~ urzędowy form 2. (czynność) printing; tusty (drobny) ~ bold (small) type; w ~u in the press
drukarnia [dru'karna] f printing house
drukować [dru'kovat] vt print
drut [drut] m wire; ~ kolczasty barbed wire; ~y do robót ręcznych knitting needles; robić na ~ach to knit
drużyna [dru'żyna] f team, group
drwić [drvít] vt mock, jeer (z kogoś, czegoś at sb, sth)
drzazga ['drzazga] f splinter
drzeć [drzecz] I vt (rwać) tear; (niszczyć) wear out II vr ~ się 1. (niszczyć się) wear out 2. (krzyczeć) scream
drzemać ['drzemat] vi doze, nap
drzewo ['drzewo] n tree; (materiat) wood; (budulcowa) timber; wpaść na ~ to run into (against) a tree
drzwi [drzvi] pl door; ~ o-brotowe revolving door; ~ rozsuwane sliding door; ~ wahadłowe swing-door; ~ wejściowe front door; tylne ~ back door; otworzyć ~ to open the door; wyrzucić kogoś za ~ to throw sb out (of the house); zamknąć ~ to close the door; zatrzaskać ~ to slam the door; przy ~ach zamknij-

tych behind closed doors
drzwiczki ['drzvi'ki] pl door
drzeć [drzecz] vt tremble, shiver (z zimna itp. with cold etc.)
duch [dux] m spirit; (upiór) ghost; zły (dobry) ~ evil (good) genius; (diabeł) zły ~ the devil; iść z ~em czasu to keep abreast of the times; podnieść na ~u to encourage; upadać na ~u to lose heart; to become discouraged; wyzionać ~a to give up the ghost
duchowieństwo [dux'o'venstvo] n clergy
duma ['duma] f pride
dumny ['dumni] adj proud (z kogoś, czegoś of sb, sth); być ~m z czegoś to take pride in sth
Duńczyk ['dun'fik] m Dane
duński ['dunski] adj Danish
duplikat [dup'likat] m duplicate
dur [dur] m med. typhus; ~ brzuszny typhoid fever
dusić ['dusit] I vt strangle, choke, stifle; kulin. stew II vr ~ się choke, suffocate
dusza ['dusa] f soul; przen. być ~ą towarzystwa to be the life (and soul) of the party; mieć ~ę na ramieniu to have one's heart in one's boots; nie było widać żywej ~y bez a soul was in sight; not ~y lifeless; bez grosza przy ~y without a penny to bless oneself with
duszkciem ['dus'kem] adv at one gulp; wypić ~ to drink off
duszno ['dusno] adv jest ~ it's sultry (stuffy); jest mi ~ I am suffocating
dużo ['duzo] adv much; a great deal; a lot; plenty; za ~ too much; too many; dość ~ quite a lot, quite a few
duży ['duzi] adj great, big,

large; ~a litera capital letter; ~y chłopak big boy; ~y rozmiar large size; ~y ruch heavy traffic
dwa [dva] num two
dwadzieścia [dva'dzeczta] num twenty
dwanaście [dva'nactce] num twelve
dwieście ['dvechtce] num two hundred
dwoje ['dvoje] num two; po ~ two by two
dworzec ['dvozets] m station; ~ autobusowy bus station; ~ kolejowy railway-station; ~ lotniczy airport; (międzynarodowy) international airport; ~ morski passenger terminal; ~ towarowy goods station
dwójka ['dvujka] f 1. two 2. (para) couple, pair 3. szk. bad mark, insufficient
dwór [dvur] m (królewski) court; (szlachecki, wiejski) mansion; manor, country house; na dworze out of doors; chodźmy na ~ let's go out
dwudziesty [dvu'dzesti] num twentieth
dwunasty [dvu'nasti] num twelfth; ~a godzina twelve o'clock; (potudnie) noon; (północ) midnight
dwuosobowy [dvu'sobovi] adj for two persons; ~ pokój double bedroom
dyferencjał [diferentsjał] m mot. differential (gear)
dyfteryt [dif'terit] m med. diphtheria
dygnitarz [dig'nitař] m dignitary, official of high rank
dygotać [di'gotat] vt shiver, shake
dykta ['dikta] f ply-wood
dyktando [dik'tando] n dictation
dyktować [dik'tovat] vt dictate
dym [dim] m smoke
dymisja [di'misja] f resigna-

tion; **podać się do** ~i to resign; to hand in one's resignation
dynamo [di'namo] *n* dynamo
dynia ['dina] *f* pumpkin
dyplom ['diplom] *m* diploma; ~ honorowy scroll
dyplomata [dipl'o'mata] *m* diplomat
dyplomatyeczny [diploma'tifni] *adj* diplomatic
dyplomowany [diplomo'vani] *adj* diplomaed; *wojsk.* commissioned
dyrekcja [di'rektsja] *f* direction, management; **pod czyjąś** ~ą under sb's direction
dyrygent [di'rigent] *m* conductor; *wojsk.* bandmaster; ~ chóru choirmaster
dyrygować [di'rigovat] *vt* conduct (czymś sth)
dyscyplina [distsi'plina] *f* discipline; (*gataż nauki*) branch, line
dyscyplinarny [distsip'fina] *adj* disciplinary
dysk [disk] *m* sport, discus
dyskżokej [disk'dzokej] *m* disc-jockey, disk-jockey
dyskoteka [disko'teka] *f* discotheque
dyskrecja [dis'krertsja] *f* discretion; reserve; secrecy; **zachować** ~ę to keep (sth) in secrecy
dyskretny [dis'kretni] *adj* discreet
dyskryminacja [diskrim'i'natsja] *f* discrimination; ~ rasowa race discrimination
dyskusja [dis'kusja] *f* discussion, debate; **podlegać** ~i to be open to discussion
dyskutować [disku'tovat] *vt* *vt* discuss, debate
dyskwalifikacja [diskfajifi'katsja] *f* disqualification
dysponować [dispo'novat] *vt* have (czymś sth) at one's disposal; ~ obiad to order a dinner
dystans ['distans] *m* distance;

trzymać kogoś na ~ to keep sb at arm's length; **zachować** ~ to keep one's distance; to stand upon ceremony
dystrybutor [distri'butor] *m* 1. (osoba) distributor 2. (na stacji benzynowej) petrol (am. gasoline) pump
dysza ['di'a] *f* nozzle, jet; *mot.* ~ paliwowa fuel jet (nozzle)
dyszel ['disel] *m* shaft, thill
dywan ['divan] *m* carpet
dywersant [di'versant] *m* saboteur, infiltrator
dywersja [di'versja] *f* diversion
dyżur ['dizur] *m* duty; ~ nocny nightduty; ostry ~r emergency service; na ~rze on duty; po ~rze off duty; mieć (pełnić) ~ to be on duty
dyżurka [di'zurka] *f* duty-room
dyżurny [di'urni] *adj* on duty; ~ lekarz physican on duty; ~ ruchu (train) dispatcher
dzban(ek) ['dzban(ek)] *m* jug, pitcher
dziać się ['dzat'c] *vr* happen, go on, take place; co się dzieje? what's up?; dobrze mu się dzieje he fares well; he is getting on; niech się dzieje, co chce come what may; *teatr.* rzecz się dzieje ... the scene is laid ...
dział (dzat) [dzat] *m* grandfather; (*żebrak*) beggar; **zejść na** ~y to go to the dogs
dziadek ['dzadek] *m* grandfather; *karc.* dummy; ~ do orzechów nutcracker
dział (dzaū) *m* section, division, department; (*dziennika*) column; ~ ogłoszeń advertisement column; ~ sportowy sport page; ~ wodny watershed
działacz ['dzaūatj] *m* (partyjny) activist; ~ polityczny

active politician; ~ społeczny social worker
działać ['dzaūat] *vt* act; work; (*o maszynie*) function, work; (*o leku*) be effective; **dzwonek nie** ~ the bell doesn't (pot. won't) work; **telefon nie** ~ the telephone is out of order, pot. the line is dead; ~ć cuda to work wonders; ~ć komuś na nerwy to get on sb's nerves
działanie [dza'ūanje] *n* 1. (praca) activity, work 2. (skuteczność np. leku) efficacy, effectiveness; ~ uboczne side-effect
działalność [dza'ūalność] *f* activity
działka [dzaūka] *f* lot, allotment
działo [dzaūo] *n* cannon, gun
dzianiny [dza'pini] *pl* (wyroby dziane) knitted goods; (*trykotaż*) hosiery
dziaśto [dżsūo] *n* gum
dziczyna [dzi'tżina] *f* (mięso) venison
dziecięcy [dże'tčstsi] *adj* childish; (*o chorobach, ubraniach itp.*) children's; (*o paraliżu*) infantile; szpital ~ children's hospital
dziecinny [dże'tčinni] *adj* childish; **pokój** ~ nursery
dzieciństwo [dże'tčinstvo] *n* childhood
dziecko ['džtsko] *n* child; *pl* dzieci children; *male* ~ baby
dziedziczny [dże'džitni] *adj* hereditary
dziedziczyć [dże'džititj] *vt* inherit
dziedzina [dże'dżina] *f* sphere, field, domain
dzieje ['džeje] *pl* history
dzielekan ['džekan] *m* dean
dziesięć [dże'sięć] *n* division
dzielić ['dželitj] *v* *vt* divide (coś na dwie części sth in two); distribute; separate; share (z kimś pokój) a room

with sb) II *vr* ~ się divide, share, be divided; ~ się na grupy to break into groups
dzielnica [džel'nitsa] *f* quarter, district; (*kraju*) province; ~ handlowa shopping centre; ~ mieszkaniowa residential district; ~ rozrywkowa entertainment centre, playground
dzielny [dželni] *adj* brave, courageous
dzieło [džeūo] *n* work, achievement; ~ sztuki object of art
dziennik ['džennik] *m* newspaper; (*gazeta codzienna*) daily; ~ radiowy (telewizyjny) the news
dziennikarz [džen'nika] *m* journalist; *am.* pressman, newsman
dzienny [dżenni] *adj* daily; **porządek** ~ agenda
dzień [džen] *m* day; ~ powszedni weekday; ~ świąteczny holiday; *co drugi* ~ every other day; *do białego dnia* till dawn; ~ *po dniu* day by day; **przez cały** ~ all day long; **raz na** ~ once a day; **w biały** ~ in broad daylight; **z dnia na** ~ from day to day; **żyć z dnia na** ~ to live from hand to mouth; ~ **dobry!** good morning!
dzierżawić [dżer'gavitj] *vt* lease, rent
dziesiąty [dże'gōtj] *num* tenth; ~a godzina ten o'clock
dziesięć [dżec'ęć] *num* ten
dziewczyna [dżef'tżina] *f* girl; (*stująca*) maid
dziewiąty [dże'vōtj] *num* ninth; ~a godzina nine o'clock
dziewięć [dżev'ęć] *num* nine
dziewięćdziesiąt [dżev'ęćdżec'ęć] *num* ninety
dziewięćset [dżev'ęćset] *num* nine hundred
dziewiętnasty [dżev'ęć'nasti] *num* nineteenth

- dziewiętnaście [dʑɛvɛt'nacɛɕ] num nineteen
 dzięki ['dʑɛki] plt thanks; ~ Bogu! thank God!; (przyimkowo) ~ czemuś owing (thanks) to sth
 dziękować [dʑɛ'kovatɕ] vt thank; ~uję bardzo thank you very much; ~uję ci thank you; thanks
 dzik [dʑik] m wild boar
 dziki ['dʑiki] adj wild, savage; ~ pomysł foolish idea
 dziobać [dʑobatɕ] imperf, ~nać [dʑobnɔɕ] perf vt peck
 dziób [dʑup] m beak; (okrętu) prow
 dzisiaj ['dʑicaj], dziś [dʑic] adv 1. today; ~ rano this morning; ~ wieczór this evening; tonight; do ~ to this day; od ~ za tydzień this day week 2. (w obecnych czasach) nowadays, at present
 dzisiejszy [dʑi'ɕɛ] adj today's, present-day; ~ zjazd the present congress
 dziur[a] [dʑura] f hole; (w zębie) cavity; (w płocie) gap; (w dętce) puncture; przen. szukać ~y w całym to find fault with a fat goose
 dziurawy [dʑu'ravɪ] adj full of holes; (o beczce itp.) leaky
 dziwak ['dʑivak] m crank, eccentric (person)
 dziwiłé [dʑivítɕ] I vt surprise, astonish II vt ~ć się wonder, marvel (czemuś at sth); trudno się ~ć, że ... no wonder that ...; ~ mnie to I am surprised
 dziwny ['dʑivni] adj odd, strange, queer; (zdumiewający) astonishing
 dzwon [dʑvɔn] m bell; bić w ~y to ring the bells
 dzwonek ['dʑvɔnek] m bell; (przy drzwiach) door-bell; (dzwoniende) ring; (telefonu) call
 dzwonić ['dʑvɔnitɕ] vt ring (the bell); (dźwięcząc) tinkle, jingle; (telefonować) ring (do kogoś sb) up; ~łem zębami my teeth chattered; ~ mi w uszach my ears are ringing
 dźwięczeń [dʑvɛ'ɕɛtɕ] vi sound, resound
 dźwięk [dʑvɛk] m sound
 dźwiękowy [dʑvɛ'kovɪ] adj sound; film ~ sound film; tygodnik ~ newsreel
 dźwig [dʑvik] m lift, am. elevator; (portowy) crane
 dźwigać ['dʑvigatɕ] I vt carry; heave; ~ z ziemi to lift II vt ~ się rise
 dźwigarka [dʑvi'garka] f techn. (lifting) jack, hoisting crane
 dźwignia ['dʑvignɔ] f lever; ~ zmienny biegów gear (-change) lever
 dżdżownica [dʑdʒɔv'nitsa] f earthworm, rainworm
 dżdżysty [dʑ'dʒistɪ] adj rainy
 dżem [dʒɛm] m jam
 dżersej ['dʒɛrsej] m tekst. jersey
 dżinsy ['dʒinsɪ] plt blue jeans
 dżudo ['dʒudo] n judo
 dżungla ['dʒungla] f jungle

E

- echo [ɛ'xɔ] n echo; przen. (oddźwięk) repercussion; to odbiło się głośnym ~em this had wide repercussions
 efekt ['ɛfɛkt] m effect; (skutek) result
 egipski [ɛ'gipski] adj Egyptian

- egzamin [ɛg'zamin] m examination; zdawać ~ to sit for an examination; zdać ~ to pass an examination; nie zdać ~u to fail at examination
 egzaminować [ɛgzami'novatɕ] vt examine
 egzekucja [ɛgʑɛ'kutsja] f execution
 egzekutywa [ɛgʑɛku'tiva] f executive
 egzemplarz [ɛg'zɛmplaʃ] m copy; ~ okazowy specimen; w dwóch ~ach in duplicate; w trzech ~ach in triplicate
 egzystować [ɛgzis'tovatɕ] vt exist, live
 ekipa [ɛ'kipa] f (sportowa) crew, team; (grupa fachowców) group, party; (zespół robotników) gang; ~ naprawcza repair gang; ~ ratownicza rescue party (team)
 ekler ['ɛkler] m 1. (zamek błyskawiczny) zip-fastener, zipper 2. kulin. éclair
 ekonomia [ɛko'nɔmja] f economy; (nauka) economics; ~ polityczna political economy
 ekran ['ɛkran] m screen
 eksmisja [ɛks'misja] f eviction, ejection
 ekspansja [ɛks'pansja] f expansion
 ekspedient [ɛks'pedjɛnt] m shop-assistant, am. salesman, clerk
 ekspedycja [ɛkspe'ditsja] f expedition; (biuro) forwarding department; kolej. ~ bagażu luggage registration
 ekspert ['ɛkspɛrt] m expert (w czymś at (in) sth)
 eksperyment [ɛkspe'riment] m experiment
 eksploatacja [ɛksplɔ'a'tatsja] f exploitation
 eksploatawać [ɛksplɔ'a'tovatɕ] vt exploit
 eksplodować [ɛksplɔ'dovatɕ] vt explode
 eksplozja [ɛks'plɔzja] f explosion
 eksponat [ɛks'ponat] m exhibit
 eksportować [ɛksport'ovatɕ] vt export
 ekspres ['ɛkspres] m 1. (pociąg) express train 2. (list) express letter 3. (do kawy) espresso; kawa z ~u expresso coffee
 ekstrakt ['ɛkstrakt] m extract
 ekwipunek [ɛkfi'punɛk] m equipment, outfit
 elana [ɛ'lana] f tekst. Polish terylene
 elastyczny [ɛlas'titʃni] adj elastic
 elegancja [ɛlɛ'gantsja] f elegance
 elegancki [ɛlɛ'gantski] adj elegant, smart
 elektrociepłownia [ɛlektrotɕɛ'płɔvna] f thermoelectric power station
 elektroda [ɛlek'trɔda] f electrode; ~ dodatnia positive electrode, anode; ~ ujemna negative electrode, cathode
 elektrolit [ɛlek'trojɪt] m chem. electrolyte; poziom ~u electrolyte level
 elektromagnes [ɛlektro'magnes] m electromagnet
 elektromonter [ɛlektro'monter] m electrician
 elektron [ɛ'lektron] m fiz. electron
 elektrownia [ɛlek'trovna] f power station; ~ wodna hydro-electric power station
 elektryk [ɛlek'trojɪk] m electric locomotive
 elektryczność [ɛlek'tritʃnoɕɕ] f electricity
 elektryczny [ɛlek'tritʃni] adj electric
 elektryfikacja [ɛlek'trifikatsja] f electrification
 element [ɛ'lɛmɛnt] m element
 elementarz [ɛlɛ'mɛntaʃ] m primer
 eliminacja [ɛlimi'natsja] f elimination

eliminować [ɛlimi'novatɕ] *vt* eliminate
emalia [ɛ'maftja] *f* enamel
emblem [ɛm'blemat] *m* emblem
emeryt [ɛ'merit] *m* pensioner, retired teacher (officer etc.)
emerytura [ɛmeri'tura] *f* (old-age) pension; przejść na ~ę to retire; przenieść na ~ę to pension off
emigracja [ɛmi'gratsja] *f* emigration; zbior. emigrants, émigrés
emigrant [ɛ'migrant] *m* emigrant, émigré
emigrować [ɛmi'grovatɕ] *vt* emigrate
emisja [ɛ'misja] *f* emission, issue
emulsja [ɛ'mulsja] *f* emulsion
encyklopedia [ɛntsiklɔ'pedja] *f* encyclop(a)edia, pot. cyclo(p)aedia
energetyka [ɛner'getika] *f* energetics, power engineering (industry)
energia [ɛ'nɛrgja] *f* energy; ~ jądrowa nuclear energy
energiczny [ɛner'gijni] *adj* energetic, vigorous, pot. snappy
entuzjizm [ɛn'tuzjazm] *m* enthusiasm
epidemia [ɛpl'idɛmja] *f* epidemic
epizod [ɛ'pizɔt] *m* episode
epoka [ɛ'pɔka] *f* epoch
epokowy [ɛpɔ'kɔvi] *adj* epoch-making
epopeja [ɛpɔ'peja] *f* epic, epos
era [ɛ'ra] *f* era; era nowożytna modern era; naszej ery of our era; A.D.; przed naszą erą before our era; B.C.

esencja [ɛ'sentsja] *f* essence
eskadra [ɛs'kadra] *f* lotn. mor. squadron
esperanto [ɛspe'ranto] *n* Esperanto
estetyczny [ɛste'tijni] *adj* aesthetic
estrada [ɛs'trada] *f* platform, bandstand
etap [ɛ'tap] *m* stage; podróżować ~ami to travel by stages
etat [ɛ'tat] *m* permanent post; na ~cie employed on a permanent basis; być na pełnym ~cie to work full time; być na pół ~tu to work half-time (part-time)
etatowy [ɛta'tɔvi] *adj* (o pracowniku) permanent, regular; full-time (employee)
eter [ɛ'ter] *m* ether
etiuda [ɛ'tjuda] *f* muz. étude
etyczny [ɛ'tijni] *adj* ethic(al)
etykieta [ɛti'kɛta] *f* etiquette; (nalepka) label
 europejski [ɛuro'pejski] *adj* European
ewakuacja [ɛvaku'atsja] *f* evacuation, removal
ewakuować [ɛvaku'ovatɕ] *vt* evacuate, remove
ewangelia [ɛvan'gɛlja] *f* gospel
ewangelik [ɛvan'gɛfik] *m*. Protestant
ewentualnie [ɛventu'alne] *adv* possibly, perhaps
ewentualność [ɛventu'alnoɕtɕ] *f* eventuality, contingency
ewidencja [ɛvi'dentsja] *f* record, registry, register; biuro ~i register-office; registry; prowadzić ~ę to keep a record (czegoś of sth)
ewolucja [ɛvo'lutsja] *f* evolution

F

fabryczny [fa'britni] *adj* (of a) factory; miasto ~e industrial town; wyrób ~y manufactured article; znak ~y trade mark
fabryka [fabrika] *f* factory, works, plant; (tekstylna) mill
fabrykować [fabri'kovatɕ] *vt* manufacture, make, produce
fach [fax] *m* profession, occupation, calling
fachowiec [fa'xɔvɛts] *m* specialist, expert; (robotnik) trained workman
fajans [fajans] *m* faience
fajka [fajka] *f* pipe
fakt [fakt] *m* fact; jest ~em, że ... the fact is that ...
faktura [fak'tura] *f* invoice
faktycznie [fak'tijne] *adv* in fact, actually
faktyczny [fak'tijni] *adj* actual, real, factual
fakultet [fa'kultet] *m* faculty
fala [fala] *f* wave; (batwan) billow; rad. zakres fal wave band
falbanka [fal'banka] *f* fur-below, flounce
falisty [fa'listi] *adj* wavy, undulated; blacha ~a corrugated iron; ~e włosy wavy hair
falochron [fa'loxron] *m* breakwater
falsyfikat [falsi'fikat] *m* forgery, counterfeit
faldy [fa'lda] *f* fold, pleat; przyn. przysiąść ~ów to study hard; to set to (do) sth
falsz [faŝ] *m* falsehood, falseness
falszywy [faŝ'fivi] *adj* false; (podrobiony) forged; (sztuczny) artificial, fake; ~a moneta bad coin
fanatyk [fa'natik] *m* fanatic
fant [fant] *m* pawn; (w za-

bawie) forfeit; grać w ~y to play forfeits
fantazja [fan'tazja] *f* 1. fancy, fantasy, imagination; bujna ~ lively (fertile) imagination 2. (kaprys) whim
farba [farba] *f* colour, paint; (do włosów, materiatu) dye; ~ drukarska printing ink; ~ olejna oil-paint; ~ wodna water-colour
farbiarnia [far'barna] *f* dyer's (works, shop)
farbować [far'bovatɕ] *vt* dye (na czarno black); (o materiale itp.) colour, stain; ~ włosy to dye one's hair
farmaceuta [farma'tseuta] *m* pharmacist
farmaceutyczny [farmatseu'tijni] *adj* pharmaceutic(al)
farsz [farʃ] *m* kultn. stuffing
fartuch [fartux] *m* apron
fasada [fa'sada] *f* façade, front (of a building)
fasola [fa'sola] *f* bean; (potrawa) beans; ~ szparogowa French bean(s)
fason [fasɔn] *m* shape, pattern, fashion; przyn. trzymać ~ to keep up appearances; (o ubraniu, butach itp.) stracić ~ to lose shape
fastygować [fastri'govatɕ] *vt* tack
faszerować [faʃɛ'rovatɕ] *vt* stuff; ryba ~na stuffed fish
faszysta [fa'fista] *m* fascist
faszystyzm [fa'fizm] *m* fascism
fatalny [fa'talni] *adj* fatal, disastrous
fatyg [fa'tiga] *f* fatigue, trouble; zadać sobie ~ę to take the trouble
faul [faul] *m* sport. foul
favoryt [fa'vorit] *m* favourite
faza [faza] *f* phase, stage
febra [febra] *f* med. fever, ague

federacja [fede'ratsja] *f* federation
 federalny [fede'raini] *adj* federal
 felczer [fel'fer] *m* army surgeon, surgeon's assistant
 feler [fel'er] *m* defect, flaw, drawback
 felieton [fel'jeton] *m* feuilleton; paragraph, pot. par
 fenig [fen'ik] *m* pfennig
 fenomen [fen'omen] *m* phenomenon
 ferie [ferje] *pl* holidays, vacation; (parlamentarne) recess
 ferma [ferma] *f* farm
 ferment [ferment] *m* ferment; przén. agitation, trouble
 festiwal [festival] *m* festival
 festyn [festin] *m* feast, garden-party
 feudalny [feu'dalni] *adj* feudal
 fiasko [fasko] *n* fiasco; failure; zrobić ~ to fall through
 figa [figa] *f* fig
 figlel [figel] *m* joke, trick; splatać komus ~ia to play a trick on sb
 figlarny [figlarni] *adj* frolicsome, playful
 figura [figura] *f* 1. (postać) figure 2. (posąg) statue; ~ przydrożna roadside shrine
 3. (osoba) person; pot. ważna ~ VIP; very important person; to ~! it's a person of importance; to mała ~ he's a small beer 4. karc. picture (court) card 5. szach. piece
 figurka [figurka] *f* figurine, statuette
 fikcja [fiktsja] *f* fiction
 fikcyjny [fik'cyjni] *adj* fictitious
 filar [filar] *m* pillar
 filatelistyka [filate'listika] *f* philately, stamp collecting
 filc [fils] *m* felt
 filet [filet] *m* filet; ~y mię-

sne (rybne) meat (fish) fillets
 filharmonia [filxar'monja] *f* Philharmonic; Filharmonia Narodowa National Philharmonic
 filia [fija] *f* branch (office)
 filiżanka [fiji'ganka] *f* cup; ~ kawy cup of coffee
 film [film] *m* film, picture, moving-picture; ~ animowany (rysunkowy) animated cartoon, cartoon film; ~ dokumentalny documentary film; ~ fabularny feature film; ~ kolorowy colour film, technicolour; ~ krótkometrażowy short-feature film; ~ kryminalny crime-story (film); ~ reklamowy advertising film; ~ telewizyjny TV film; nakręcać ~ to shoot a film; wyświetlać ~ to project (to show) a film
 filmować [fil'movat] *vt* film, take (make, pot. shoot) a film
 filmowy [fil'movi] *adj* cinematographic; artysta ~y film-star; atelier ~e film-studio; kamera ~a cine-camera
 filologia [filo'logja] *f* philology
 filozofia [filo'zofja] *f* philosophy
 filtr [filtr] *m* filter; ~ oleju oil filter; ~ powietrza air filter, air cleaner
 filtrować [fil'trovat] *vt* filter
 Fin [fin] *m* Finn
 finał [finał] *m* sport. final; muz. finale
 finanse [fi'nans] *pl* finances
 finansowy [finan'sovi] *adj* financial
 finisz [finis] *m* sport. finish
 fiński [finski] *adj* Finnish
 fioletoły [fole'tovi] *adj* violet
 fiolek [folek] *m* violet
 fiord [fort] *m* fiord
 firanka [firanka] *f* curtain

firma [firma] *f* firm, house
 fizjologia [fizjo'logja] *f* physiology
 fizyczny [fiz'yczn] *adj* physical; pracownik ~ manual worker
 fizyka [fizika] *f* physics; ~ jądrowa nuclear physics
 flaga [flaga] *f* flag; ~ angielska pot. Union Jack; ~a amerykańska pot. Stars and Stripes; podnieść ~ę to hoist flag; spuścić ~ę to lower the flag
 flaki [flaki] *pl* kutin, tripe
 flakon [flakon] *m* (wazonik) flower-vase, bowl; (ozdobna flaszeczka) case-bottle; (fiolka) phial; ~ perfum bottle of perfume
 flamaster [fla'master] *m* flowmaster, painting stick
 flanela [fla'nela] *f* flannel
 flaszka [flaska] *f* flask; bottle
 flądra [flodra] *f* sole, flounder
 flek [flek] *m* heel-tap; przybić ~ na obcas to tap a heel
 flesz [flesz] *m* flash-light
 flejt [flet] *m* flute; grać na ~cie to play the flute
 flirt [flirt] *m* flirt, flirtation; philandering
 flirtować [flirt'ovat] *vt* flirt
 floren [flore] *m* florin
 floret [floret] *m* foil
 flota [flota] *f* fleet; ~ handlowa merchant marine; ~ wojenna navy; ~ powietrzna air force
 foka [foka] *f* seal
 folder [folder] *m* folder, prospectus
 folia [foja] *f* foil; (metalowa) leaf
 folklor [folklor] *m* folklore
 fonetyka [fonetika] *f* phonetics
 fonia [fonia] *f* phonics; sound
 fontanna [fontanna] *f* fountain
 formja [forma] *f* form, figure, shape; (odlewicza) mould;

~a do pieczenia baking tin; sport. być w dobrej ~ie to be in form; to be in good condition
 formalność [formalnośc] *f* formality
 formalny [formalni] *adj* formal; kwestia ~a point of order
 format [format] *m* size; (książki) format
 formować [formovat] *I vt* form, shape, mould *II vr* ~ się form (into)
 formularz [formularz] *m* form, printed form, sheet; am. blank; ~ paszportowy passport form; ~ wizowy visa(-application) form; wypełniać ~ to fill in (out) a form, to complete a form
 forsa [forsa] *f* pot. dough
 forsować [forsovat] *I vt* force, push; (męczyć) fatigue *II vr* ~ się overstrain, exert oneself
 forsowny [forsovni] *adj* intense, strenuous, heavy
 forteca [fortetsa] *f* fortress
 fortepian [fortepian] *m* (grand) piano; grać na ~ie to play the piano
 fosfor [fosfor] *m* phosphorus
 fotel [fotel] *m* arm-chair; ~ klubowy club-chair; ~ rozkładany chair-bed; ~ na kółkach wheelchair
 fotografia [fotografja] *f* photography; (zdjęcie) photo, picture; ~ migawkowa snapshot
 fotografować [fotografovat] *vt* photograph, take a picture; ~ się to have one's photograph (picture) taken
 fotokomórka [fotoko'murka] *f* photocell
 fotokopia [fotokopja] *f* photostatic copy
 fotomontaż [fotomontaz] *m* photo-mounting
 fotoreporter [fotoreporter] *m* cameraman, camera-reporter

fracht [fraxt] *m* *mor.* freight
 frachtowiec [frax'tovets] *m*
mor. freighter
 fragment ['fragment] *m* frag-
 ment
 frak [frak] *m* dress-coat; *pot.*
 tails
 francuski [fran'tsuski] *I adj*
 French; *~e* ciasto puff
 paste; *~* klucz monkey
 wrench *II m* (język) French
 Francuz ['frantsus] *m* French-
 man
 frank [frank] *m* franc
 frazes ['frazes] *m* common-
 place, platitude
 frekwencja [frək'fentsja] *f*
 frequency; (w szkole itp.)
 attendance
 fresk [fresk] *m* fresco
 frezarka [frɛ'zarka] *f* milling
 machine
 front [front] *m* *wojsk.* front;
 (budynku) façade, front
 frontowy [fron'tovi] *adj* front;
 (o ataku itp.) frontal; żoł-
 nierz *~* front-line soldier
 froterka [frɔ'terka] *f* polish-
 ing brush, floor-polisher
 froterować [frɔ'tɔvatɔ] *vt*
 polish (floors), rub
 fruwać ['frunɔtɔ] *perf.* *~* wać
 ['fruvacɔ] *imperf* *vi* fly,
 flutter, flutter
 frytki ['fritki] *pl* chips
 fryzjer ['frizjer] *m* hair-
 dresser, barber; *~* damski
 ladies' hairdresser

fryzura [fri'zura] *f* hair-do,
 coiffure; hairdress, hair-
 style
 fujarka [fu'jarka] *f* pipe
 fundacja [fun'datsja] *f* foun-
 dation
 fundament [fun'dament] *m*
 foundation; *przen.* ground-
 work
 fundować [fun'dɔvatɔ] *vt* 1.
 (częstować) treat (komuś
 coś sb to sth), *pot.* stand
 (a drink) 2. (zakładać) found;
 establish
 fundusz ['funduʃ] *m* fund,
 capital; *~* stypendialny
 scholarship fund
 funkcja ['funktja] *f* func-
 tion; *pełnić ~ę ...* to act
 as ...
 funkcjonariusz [funktjɔ'nar-
 rjuʃ] *m* official, functiona-
 ry; (urzędnik państwowy)
 civil servant
 funkcjonować [funktjɔ'nɔ-
 vatɔ] *vt* function, work
 funt [funt] *m* pound; *~* szter-
 ling pound sterling
 fura ['fura] *f* cart, waggon
 furman ['furman] *m* carter,
 driver
 furtka ['furtka] *f* wicket, gate
 fusy ['fusi] *pl* dregs; *~* z
 kawy (coffee-)grounds
 futerał [fu'teraʊ] *m* case,
 cover; (mały) etui
 futro ['futro] *n* fur, fur-coat;
 sztuczne *~* fur imitation

G

gabaryt [ga'barit] *m* overall
 dimensions
 gabinet [ga'binet] *m* 1. (po-
 kój) study 2. (rzqd) cabinet;
 zmiana *~u* cabinet re-
 shuffle
 gablota [ga'blɔta] *f* show-case,
 glass-case, cabinet
 gad [gat] *m* reptile

gadać ['gadacɔ] *vi* *pot.* talk,
 prattle; *~* od rzeczy to talk
 nonsense; przestań *~!* shut
 up!
 gadatliwy [gadat'liwi] *adj*
 talkative, chatty
 gajowy [ga'jowi] *m* (game-)
 keeper, forester
 galanteria [galan'terja] *f* fan-
 cy goods; *~* męska haber-

dashery; *~* skórzana fancy
 leather goods
 galanteryjny [galan'terijni]
adj sklep *~y* haberdasher's
 (outfitter's) shop; towary
~e fancy goods (articles)
 galaret(k)a [gala'rɛt(k)a] *f*
 jelly
 galeria [ga'lerja] *f* gallery;
~ sztuki art-gallery; *~* o-
 brazów picture-gallery
 galon ['galɔn] *m* gallon; *~* a-
 merykański US gallon (= 3,785 l); *~* angielski im-
 perial gallon (= 4,546 l)
 galop ['galɔp] *m* gallop; *~em*
 at a gallop
 galowy [ga'łɔvi] *adj* gala (day,
 dress etc); strój *~* gala-suit;
 full dress
 gałąź ['gaũɔ] *f* branch, bough;
~ przemysłu branch of in-
 dustry
 gałka ['gaũka] *f* ball, globe;
 (u drzwi) knob; *~* muszka-
 tołowa nutmeg; *~* oczna
 eyeball
 ganek ['ganek] *m* porch, bal-
 cony; *górn.* gallery
 gangster ['gangster] *m* gang-
 ster, bandit, rowdy
 gapa ['gapa] *f* dupe, gull
 garaż ['garaʃ] *m* garage
 garbarnia [gar'barɲa] *f* tan-
 nery
 garbaty [gar'batɨ] *adj* hunch-
 backed
 garbić się ['garbitɔ cɛ] *vr*
 stoop
 garbować [gar'bovatɔ] *vt* tan;
pot. *~* komuś skórę to give
 sb a licking
 garderoba [garde'roba] *f* (u-
 brania) clothes, clothing;
 (szafa) wardrobe; (szatnia)
 cloakroom
 gardło ['gardũɔ] *n* throat;
 ból *~*ła sore throat; krzy-
 częć na całe *~*ło to shout
 at the top of one's voice;
przen. wąskie *~*ło bottle-
 neck; mieć nóż na *~*le to
 have a knife at one's

throat; stać kością w *~*le
 to be fed up with sth
 gardzić ['gardzitɔ] *vt* scorn
 (despise, disdain) (czymś
 sth)
 garmażeria [garma'zerja] *f*
 delicatessen; shop selling
 ready-to-cook (ready-to-
 serve) foods
 garnek ['garnɛk] *m* pot
 garnitur [gar'nitur] *m* 1. (u-
 branie) suit (of clothes),
 clothes 2. (komplet) set,
 battery; (mebli) suite (of
 furniture)
 garsoniera [garsɔ'nera] *f* bach-
 elor's flat
 garsonka [gar'sonka] *f* two-
 piece dress
 garść [garɕtɔ] *f* hand; (ilość)
 handful; *przen.* pełną *~*cią
 lavishly; *pot.* wziąć się w
*~*le to pull oneself together
 gasić ['gacitɔ] *vt* (ogień) ex-
 tinguish, put out; *~* prag-
 nienie to quench one's
 thirst; *~* radio (światło
 itp.) to switch off the radio
 (the light etc.)
 gasnąć ['gasnɔtɔ] *vt* go out;
przen. (umierać) expire, die
 away
 gastronomiczny [gastrɔnɔ'mi-
 fɲi] *adj* gastronomic(al);
 zakład *~* restaurant
 gaśnica [gaɕ'nitsa] *f* fire ex-
 tinguisher; *~* pianowa froth
 extinguisher
 gatunek [ga'tunek] *m* kind,
 sort, class; (przyrodniczy)
 species; (jakość) quality;
 pierwszy *~*ek first-class,
 best quality; w dobrym
 (złym) *~*ku of good (bad)
 quality
 gatunkowy [gatun'kɔvi] *adj*
 specific; ciężar *~* specific
 weight (gravity)
 gawęda [ga'vɛda] *f* chat
 gawędzić [ga'vɛdzitɔ] *vt* chat
 gawron [gavron] *m* rook
 gaz [gas] *m* gas; *~* światłowy
 light-gas; *~* świetlny light-
 ing (illuminating) gas; *~*

trujący poison gas; ~ ziemny natural gas; mot. dodać ~u to step on the gas; to accelerate; jechać na pełnym ~ie to drive at top speed; zmniejszyć ~ to reduce speed; pot. być pod ~em to be tipsy; to be drunk
 gaza [ˈgaza] f gauze
 gazeta [gaˈzeta] f newspaper; ~ codzienna daily
 gazociąg [gaˈzotɕɨk] m gas pipeline
 gazomierz [gaˈzomɛʃ] m gas-meter
 gazownia [gaˈzɔvna] f gas-works
 gazowy [gaˈzɔvi] adj gas-, gaseous; kuchenka ~a gas-range; gas-cooker; oświetlenie ~e gas-light
 gaźnik [ˈgaznik] m mot. carburettor
 gaża [ˈgaza] f salary, pay
 gąbka [ˈgɔpka] f sponge
 gąsienica [gɔʦɛˈnitsa] f caterpillar
 gąszcz [gɔʃɨ] m 1. (gestwina) thicket 2. (osad) sediment
 gbur [gbur] m boor, churl
 gdy [gdɨ] conj when, as; ~ tylko as soon as; podczas ~ while; teraz ~ now that
 gdyby [ˈgdɨbi] conj if; ~ tylko if only; jak ~ as if
 gdyż [gdɨʃ] conj for, because, as, since
 gdzie [gdzɛ] adv conj where; ~ bądź anywhere; ~ indziej elsewhere, somewhere else; ~ tam! nothing of the kind!
 gdziekolwiek [gdzɛˈkolvɛk] adv anywhere; wherever
 gdziekolwiek [gdzɛˈnɛgdzɛ] adv here and there
 gejzer [ˈgejzɛr] m geyser
 gencjana [gɛntsˈjana] f gentian
 generalny [gɛnɛˈralni] adj general; teatr. próba ~a dress rehearsal

general [gɛˈnɛraʊ] m general
 generator [gɛnɛˈrator] m generator
 genialny [gɛˈnjalni] adj full of genius, gifted; (o planie) ingenious; człowiek ~ man of genius
 geografia [gɛɔˈgrafja] f geography
 geologia [gɛɔˈlɔgja] f geology
 geometria [gɛɔˈmɛtrja] f geometry
 gest [gɛst] m gesture; piękny ~ beau geste; mieć ~ to be generous
 gestykulacja [gɛstikuˈlatsja] f gesticulation; (spokojniejsza) gesture
 gęba [ˈgɛba] f pot. mug
 gęsiego [gɛˈcɛgo] adv in single (Indian) file
 gęstnieć [ˈgɛstɲɛɕ] vt thicken, grow thick, become dense
 gęstość [ˈgɛstɔɕɕ] f density, thickness; ~ zaludnienia density of population
 gęsty [ˈgɛsti] adj (o zupie) thick; (o sicie) fine; (o zaludnieniu) dense
 gęś [gɛɕ] f goose
 giąć [gɔɕ] I vt bend, curve, bow II vr ~ się bend, bow
 giełda [ˈgɛʉda] f stock-exchange; czarna ~ black market
 giętki [ˈgɛtki] adj flexible, pliant, elastic
 gimnastyczny [gimnaˈstɨʃni] adj gymnastic; sala ~a gymnasium
 gimnastykować [gimnastiˈkɔvatɔ] I vt exercise II vr ~ się do gymnastics, take exercise
 ginąć [ˈginɔɕ] vt (trafić życie) perish, die; (zniknąć) disappear; (zaginąć) be missing
 ginekolog [gɛnɛˈkɔlɔk] m gynaecologist
 gips [gɨps] m gypsum, plaster of Paris
 gitara [gɨˈtara] f guitar
 gleba [ˈglɛba] f soil

gliceryna [gɨʃtɛˈrina] f glycerine
 glina [ˈgɨlina] f clay
 gliniany [gɨˈnani] adj earthen; naczynia ~e earthenware
 glista [ˈgɨlista] f earthworm; (ludzka) ascaris
 glob [glɔp] m globe
 globalny [glɔˈbalni] adj gross, total; ~a produkcja total production
 globtroter [glɔpˈtroter] m globe-trotter
 gładki [ˈgɨatki] adj smooth, plain; (o ścianie) blank; (o włosach) sleek; przén. (o manierach) polished
 gładzić [ˈgɨadzɨɕ] vt smooth, polish
 glaskać [ˈgɨaskatɕ] vt caress, fondle, stroke
 głaz [gɨas] m boulder, rock
 głąb [gɨɔp] f depth, deep; w głębi lasu in the heart of the forest; z głębi serca from the bottom of one's heart
 głębia [ˈgɨɛba] f depth, deep; fot. ~ ostrości depth of focus
 głęboki [gɨɛˈbɔki] adj deep; (o uczuciach) profound; ~i talerz soup plate; ~a nocą in the dead of night
 głębokość [gɨɛˈbɔkɔɕɕ] f depth
 głodny [ˈgɨɔdni] adj hungry; jestem ~ I am hungry
 głodować [gɨɔˈdɔvatɔ] vi starve
 głodówka [gɨɔˈdufka] f starvation; (ostra dieta) starving-cure, low diet
 głos [gɨɔs] m voice; (w głosowaniu) vote; prawo ~u right of vote; większość ~ów majority of votes; oddać ~ na kogoś to give sb one's vote; to vote for sb; udzielać komuś ~u to give sb the floor; zabrać ~ to take the floor; na ~ aloud
 głosować [gɨɔˈsɔvatɔ] vi vote;

(tajnie) ballot; ~ nad czymś to put sth to the vote; ~ na kogoś to vote for sb
 głosowanie [gɨɔsɔˈvane] n voting; (tajne) secret voting, ballot; ~ powszechne universal suffrage (vote); poddać coś pod ~ to put sth to the vote
 głośnik [ˈgɨɔɕnik] m loud-speaker, megaphone
 głośno [ˈgɨɔɕno] adv aloud, loudly, in a loud voice; mówić ~ to speak loud; ~ o tym mówią it's public knowledge
 głośny [ˈgɨɔɕni] adj loud; (sławny) famous, known; ~ proces cause célèbre
 głowia [ˈgɨɔva] f head; ~a państwa head of state; wyższy o ~ę taller by a head; z gołą ~ą bare-headed; na ~ę ludności per capita; per head; przén. łamać sobie ~ę to rack one's brains; mieć ~ę na karku to have a head on one's shoulders; przyszło mi do ~y it occurred to me; to came to my mind; pot. on ma źle w ~ie he has bats in the belfry; zachodzić w ~ę to wonder, to be puzzled; ~a do góry! cheer up!
 głowica [gɨɔˈvitsa] f mech. head; wojsk. ~ rakiety warhead
 głód [gɨut] m hunger; (kłęska głodu) famine; cierpieć ~ to starve; odczuwać ~ czegoś to hunger for (after) sth; ~ mieszkaniowy housing shortage; ~ wiedzy craving for knowledge
 głóg [gɨuk] m hawthorn
 główka [ˈgɨufka] f small head; ~ kapusty head of cabbage; ~ maku poppy-head; ~ szpilki pin-head
 główny [ˈgɨuvni] adj main; principal; (o liczebnikach) cardinal; (o stacji) central;

~a rola leading part; ~a wygrana first prize; poczta ~a general post-office; siedem grzechów ~ych seven deadly sins
gluchoniemy [gũuxɔ'nemi] *adj* m deaf and dumb, deaf-mute
gluchy [gũuxi] *adj* deaf; (o dźwięku) dull, hollow; ~a cisza dead silence; ~y odgłos thud; ~y jak pień deaf as an adder; stone-deaf; być ~ym na coś to turn a deaf ear to sth
głupi [gũupi] *adj* silly, stupid; ~a sprawa awkward business; być w ~m położeniu be in a devil of a hole; ~ jak but as stupid as a donkey; nie ma ~chi I am no fool!
głupota [gũu'pota] *f* stupidity
głupstwo [gũupstɔ] *n* nonsense, absurdity; (drobiazg) trifle
gmach [gmax] *m* building, edifice
gmina [gmina] *f* community; (wiejska) parish; (miejska) municipality, borough; *parl.* Izba Gmin the House of Commons
gminny [gminni] *adj* communal, municipal; (wulgarny) vulgar
gnać [gnac] *I vt* drive, pursue *II vt* (biec) run
gnębić [gnębitɕ] *vt* oppress, pester, worry; ~ mnie myśl, że... I am worried by the idea that...
gniazdko [gnastko] *n* little nest; *elektr.* socket
gniazdo [gnazɔ] *n* nest
gnicie [gnitɕ] *n* rotting, decay, putrefaction
gnić [gnitɕ] *vt* rot, putrefy, decay
gniść [gnɛtɕ] *I vt* press; (wyciskać) squeeze; (ciasto) knead; (kartofle) mash; (o bucie) pinch *II vt* ~ się crush, press

gniew [gnɛf] *m* anger, wrath; wpaść w ~ to fly into a rage; to get angry
gniewać [gnɛvatɕ] *I vt* anger, irritate *II vt* ~ się be angry (na kogoś with sb; na coś at sth)
gnój [gnuj] *m* dung, manure
go [gɔ] *zob.* on; ono
godło [godũ] *n* symbol, emblem, sign; ~ państwowe national emblem
godność [godnoɕtɕ] *f* dignity; jak pańska ~? your name, please?
godny [godni] *adj* worthy (czegoś of sth); (peten godności) dignified; ~ pochwały praiseworthy; ~ podziwu admirable; ~ szacunku respectable; ~ pożałowania deplorable; ~ widzenia worth seeing
godzić [godzitɕ] *I vt* 1. (coś z czymś) make agree; (kogoś z kimś) reconcile 2. (do pracy) hire, engage 3. (celować) aim (w coś at sth) *II vt* ~ się na coś to agree to sth
godzina [godzina] *f* hour; ~a odjazdu (przyjazdu) time of departure (arrival); ~a policyjna curfew; ~y nadliczbowe overtime, over hours; (u lekarza) ~y przyjęć consultation hours; ~y urzędowe office hours; ~y handlu business hours; pół ~y half-an-hour; która ~a? what time is it?; jest ~a czwarta it is four o'clock; o której ~ie? at what time?; całymi ~ami for hours and hours; co ~ę every hour; hourly; *przen.* na czarną ~ę for a rainy day
goić [goitɕ] *I vt* heal, cure *II vt* ~ się heal up, be cured
gol [gɔl] *m* sport. goal
goleń [golɛn] *m* shin
golf [gɔlf] *m* 1. sport. golf 2.

(sweter) turtle-necked pull-over
golić [gɔlitɕ] *I vt* shave *II vt* ~ się shave, have a shave
golonka [gɔ'lonka] *f* *kulin.* hand of pork
gołąb [gɔ'ũb] *m* pigeon; ~ pocztowy carrier pigeon; ~ pokoju dove of peace
gołąbki [gɔ'ũspki] *pl* *kulin.* stuffed cabbage
gololeść [gɔ'ũletɕ] *f* glazed frost
goly [gɔũ] *adj* naked, nude, bare; ~ym okiem with the naked eye; *przen.* with half an eye; pod ~ym niebem in the open air; z ~ą głową bare-headed; przyjść z ~ymi rękami to come empty-handed; ~y jak świlety turecki penniless; as poor as a church mouse
gondola [gon'dɔla] *f* gondola
gonić [gonitɕ] *I vt* chase, pursue; ~ za czymś to be after sth *II vt* ~ się to race (each other)
goniec [gonɛtɕ] *m* 1. messenger; (w biurze) office-boy 2. *szach.* bishop
gorąco [gɔ'rɔtɕɔ] *I n* heat *II adv* hotly; jest ~ it is hot; jest mi ~ I am hot; dziękować ~ thank warmly; ~ pragnąć czegoś to be eager for (after) sth; to be keen on sth
gorący [gɔ'rɔtsi] *adj* hot; *przen.* fervent, eager, ardent; złapać kogoś na ~ym uczynku to catch sb red-handed; w ~ej wodzie kąpany hot-blooded
gorączka [gɔ'rɔtɕka] *f* fever; mierzyć komuś ~ę to take sb's temperature; ~a złota gold rush
gorliwy [gɔr'liwi] *adj* zealous, fervent, eager
gorszy [gɔrʂi] *adj* (comp od zły) worse; inferior (od czegoś to sth); ~ej jakości of

inferior quality; zmiana na ~e change for the worse
gorszyć [gɔrʂitɕ] *I vt* scandalize, shock, demoralize *II vt* ~ się be shocked, be scandalized (czymś at sth)
gorycz [gɔritɕ] *f* bitterness
goryl [goril] *m* gorilla
gorzej [gɔrɛj] *adv* (comp od źle) worse; coraz ~ worse and worse; jeszcze ~ still worse; tym ~ so much the worse
gorzki [gɔrʂki] *adj* bitter; *farm.* sól ~a Epsom salts
gospoda [gɔ'spɔda] *f* inn, public-house, tavern
gospodarczy [gɔspɔ'dartɕi] *adj* economic
gospodarka [gɔspɔ'darka] *f* economy; (zarządzanie) administration; ~ narodowa national economy; ~ planowa planned economy; ~ na roli farming
gospodarny [gɔspɔ'darni] *adj* economical, thrifty
gospodarować [gɔspɔ'dɔvatɕ] *vi* (na roli) farm; (w domu) keep house; (pieniędzmi itp.) manage
gospodarstwo [gɔspɔ'darstɔ] *n* (domowe) household; (rolne) farm; (z budynkami) farmstead; Państwowe Gospodarstwo Rolne State Farm
gospodarz [gɔ'spɔdaʂ] *m* (pan domu) master (of the house), host; (domu czynszowego itp.) landlord; (na roli) farmer; ~ balu (zabawy) director of a ball (a dance)
gospodyni [gɔspɔ'diɲi] *f* (pani domu) mistress (of the house); hostess; (domu czynszowego itp.) landlady
gosposia [gɔs'pɔɕa] *f* house-keeper
gościć [gɔɕtɕitɕ] *I vt* (kogoś) receive, entertain *II vi* stay (u kogoś with sb); be on a visit

gościec [gɔcʲɛts] m med. gout, rheumatism
 gościna [gɔcʲɪna] f visit, stay, sojourn; być w ~ie u kogoś to be at sb's house (with sb) on a visit; to be sb's guest; korzystać z czyjejs ~y to avail oneself of sb's hospitality; to enjoy sb's hospitality; nadużyć ~y to outstay one's welcome; zaprosić kogoś w ~ę to extend hospitality to sb
 gościnność [gɔcʲɪnnɔcʲɛ] f hospitality
 gościnnie [gɔcʲɪnni] adj hospitable; pokój ~ guest-room
 goście [gɔcʲɛ] m 1. guest, visitor; caller; (w lokalu) patron, customer; (w pensjonacie) boarder; ~cie hotelowi guests; stały ~ć (kawiarni) habitué; nieproszony ~ć intruder; zaprosić ~ci to invite guests 2. pot. (osobnik) chap; fellow; am. guy; to dziwny ~ć that's a queer fellow
 gotować [gɔtɔvatɕ] I vt cook, boil; ~ wodę (mleko) to boil water (milk); ~ obiad to cook dinner II vr ~ się (o wodzie) boil; (o potrawach) be cooking
 gotowany [gɔtɔvani] adj (o obiedzie) cooked; (o jajku) boiled
 gotowy [gɔtɔvi] adj ready (do czegoś for sth); ~e ubranie ready-made suit
 gotówka [gɔtɔfka] f cash, ready money; płacić ~ą to pay (in) cash; za ~ę cash down
 gotycki [gɔtʲɪski] adj gothic
 goździk [gɔzʲɪk] m bot. carnation, pink
 góra [gura] f 1. mountain; chodzić po ~ach to walk in the mountains; to climb; jechać w ~y to go to the mountains; pod ~ę uphill; z ~y downhill 2. (stos) pile, heap 3. (wierzch) top;

do ~y upwards; do ~y nogami upside down; patrzeć do ~y to look up; ręce do ~y! hands up!; na górze at the top; above; (na piętrze) upstairs; z ~y from above; przen. patrzeć na kogoś z ~y to look down at sb || z ~ą 300 osób over 300 people; dziękować z ~y to thank in anticipation; płacić z ~y to pay in advance
 góral [gural] m highlander
 górnictwo [gurnʲɪstfɔ] n mining (industry)
 górniczy [gurnʲɪtʲɪ] adj mining
 górnik [gurnʲɪk] m miner; (w kopalni węgla) collier; inżynier ~ mining engineer
 górny [gurnʲɪ] adj upper, top; ~e piętro upper floor
 górować [gu'rɔvatɕ] vt dominate; excel (w czymś in sth); tower (nad tłumem itp. over the crowd etc.); prevail (nad kimś over sb)
 górzysty [gu'zʲɪstʲɪ] adj mountainous, hilly
 gra [gra] f play, game; teatr. acting; ~ hazardowa gambling, gamble; ~ towarzyska parlour game; ~ w karty card playing; card game; ~ słów pun, quibble; wchodzić w grę (być brany pod uwagę) to be involved; (być stawką) to be at stake
 grabić [grabʲɪtɕ] vt 1. (siano) rake 2. (rabować) rob, plunder
 gracz [graf] m player; (hazardowy) gambler; ~ na giełdzie stock-exchange speculator
 grać [gratɕ] vt play; (hazardowo) gamble; ~ w karty to play cards; ~ w tenisa (szachy itd.) to play tennis (chess etc.); ~ na fortepianie (skrzypcach itd.) to play the piano (the violin etc.); ~ na scenie to act;

co grają w teatrze (kinie itp.)? what's on at the theatre (the cinema)?
 grad [grat] m hall; ~ pada it hails; przen. sypać ~em kul (strzał itp.) to shower bullets (arrows etc.)
 grafik [grafʲɪk] m graphic artist
 grafika [grafʲɪka] f graphic art
 gram [gram] m gram
 gramatyka [gra'matika] f grammar
 granat¹ [granat] m 1. (kolor) navy-blue 2. (owoc) pomegranate
 granat² [granat] m wojsk. grenade; ~ ręczny hand-grenade
 granatowy [grana'tɔvi] adj dark-blue, navy-blue
 granicja [grani'tsja] f 1. geogr. frontier, border, boundary; ~a celna customs frontier; ~a lądowa land frontier; ~a morska sea frontier; ~a państwa state (national) border (frontier); być za ~ą to be abroad; jechać za ~ę to go abroad; przekroczyć ~ę to cross the border (frontier) 2. (kres) limit; dolna (górna) ~a bottom (top) limit; przen. to przechodzi wszelkie ~e that beats everything; that's the limit; wszystko ma swoje ~e there is a limit to everything; wypełniony do ostatnich ~ filled to capacity
 graniczny [grani'tʲɪni] adj border, bordering, frontier; linia ~a frontier line; kontrola ~a border (frontier) control; punkt ~y frontier station; strefa ~a frontier zone; znak ~y boundary mark
 graniczyć [grani'tʲɪtɕ] vt border (z czymś on sth)
 granit [granʲɪt] m granite

grat [grat] m (o samochodzie) bone-shaker
 gratis ['gratis] adv free of charge
 gratulacje [gratu'latsje] pl congratulations; składać ~ to congratulate (komuś z powodu czegoś sb on sth)
 gratulować [gratu'lovatɕ] vt congratulate (komuś czegoś sb on sth)
 grawerować [grave'rɔvatɕ] vt engrave
 grecki [gretski] I adj Greek; ~i nos Grecian nose; ~a urna Grecian urn II m (język) Greek
 grejpfrut ['grɛj'pfrut] m grapefruit
 Grek [grek] m Greek
 grobla [grobła] f dam
 groch [grox] m pea(s); (potrawa) peas; przen. ~ z kapustą hodge-podge; rzucać ~em o ścianę to talk to deaf ears
 grochówka [gro'xufka] f pea-soup
 grom [grɔm] m thunderbolt; ~ z jasnego nieba a bolt from the blue; przen. ciskać ~y na kogoś to thunder against sb; to storm at sb
 gromada [gro'mada] f (ludzi) crowd, multitude; (studentów) group; (żołnierzy) troop
 gromadzić [gro'madʲɪtɕ] I vt hoard, gather, collect, accumulate II vr ~ się gather, get together, flock, crowd
 grono [grɔno] n 1. (winne) bunch of grapes 2. (grupa) body, company; bevy; ~o nauczycielskie teaching staff; w ~ie rodzinnym in the family circle
 grosz [grɔʲ] m grosh; przen. ładny ~ a pretty penny; bez ~a penniless; co do ~a to a penny; wtykać wszędzie swoje trzy ~e to have a finger in every man's

pie; to poke one's nose everywhere
 groszek ['grɔʃɛk] m bot. pea;
 zielony ~ek green peas;
 pachnący ~ek sweet peas;
 (o wzorze) w ~ki spotted
 grota ['grɔtɔ] f grotto, cave
 grotołaz [grɔ'tɔlɔz] m speleologist
 grozić ['grɔʒɪtɕ] vt threaten (komuś czymś sb with sth), menace; ~ć palcem komuś to shake one's finger at sb; ~ mi niebezpieczeństwo I am in danger; ~ nam wojna we are threatened with war
 groźba ['grɔʒbɔ] f threat, menace; pod ~ą kary (grzywny) under penalty of imprisonment (of a fine)
 groźny ['grɔʒnɪ] adj threatening, terrible, dangerous
 grób [grɔp] m grave; (murowany) tomb; Grób Nieznanego Żołnierza Tomb of the Unknown Warrior; (w Anglii) the Cenotaph; przen. być jedną nogą w grobie to have one foot in the grave
 grubość ['grubɔɕtɕ] f thickness; (otyłość) stoutness
 gruby ['grubi] adj (o książce) thick; (o człowieku) big, stout, fat; (o głosie) low, rough; (o błędzie) gross
 gruczoł ['gruʒɔʊ] m gland
 grudzień ['grudzɛn] m December
 grunt [grunt] m ground, soil; czuć ~t pod nogami to feel oneself on solid ground; do ~tu to the core; thoroughly; throughout; w ~cie rzeczy at bottom, essentially, in fact; z ~tu fundamentally, thoroughly; z ~tu dobry good at heart; ~t to ... the essential thing is ...
 gruntowny [grun'tɔvni] adj (o wiedzy) thorough; (o przygotowaniu) solid
 grupa ['grupa] f group; set;

med. ~ krwi blood group
 gruszka ['gruʃka] f (owoc) pear; (drzewo) pear-tree
 gruz [gruz] m rubble, rubbish; rozpaść się w ~y to fall into ruin
 gruźlica [gruʒ'ʃitsɔ] f med. tuberculosis, consumption; pot. TB
 gryczan[y] [grɪ'ʃani] adj kasza ~a buckwheat groats
 grymasić [grɪ'maɕɪtɕ] vt be fastidious, be particular (w jedzeniu about food)
 grypa ['grɪpɔ] f med. influenza, pot. flu
 gryźć [grɪɕtɕ] I vt 1. bite, gnaw; (żuć) chew 2. przen. (o sumieniu) prick II vr ~ się 1. bicker, wrangle 2. przen. (martwić się) worry, fret
 grzać [gʒatɕ] I vt vt warm, heat; (o odzieży) keep warm; słońce grzeje the sun is warm; kaloryfery nie grzeją central heating doesn't work; żelazko nie grzeje iron doesn't get warm II vr ~ się get hot; ~ się w słońcu to bask in the sun; mot. silnik się grzeje the engine warms up
 grzałka ['gʒaʊka] f (nurkowa) immersion heater
 grzanka ['gʒanka] f toast
 grządka ['gʒɔtkɔ] f (flower) bed
 grzbiet [gʒbet] m (książki, ręki, noża itp.) back; ~ górski crest
 grzebać ['gʒɛbatɕ] I vt 1. (umarłych) bury 2. (szukać w kieszeni, torebce itp.) fumble; (w starych dokumentach) rake; ~ w pamięci to search one's memory II vr ~ się (działać powoli) loiter, move slowly, dawdle
 grzebień ['gʒɛbɛn] m comb; (koguci) (cock's) crest
 grzech [gʒɛx] m sin
 grzechotka [gʒɛ'xɔtkɔ] f rattler

grzeczność ['gʒɛtʃnɔɕtɕ] f politeness, kindness, courtesy; (przytuga) favour; wyświadczyć komuś ~ to render sb a service; to do sb a favour; przez ~ by courtesy
 grzeczny ['gʒɛtʃni] adj polite, kind, courteous; (do dziecka) bądź ~! be a good boy!
 grzejnik ['gʒɛjnik] m heater, radiator
 grzęznąć ['gʒɛznɔtɕ] vt sink, get stuck, flounder; ~ w błocie to stick (to get stuck) in the mud
 grzmieć [gʒmɛtɕ] vt thunder; ~ it thunders
 grzmot [gʒmɔt] m thunder-clap
 grzyb [gʒɪp] m fungus; (jadalny) mushroom; ~ jadalny (trujący) edible (poisonous) fungus; ~y marynowane pickled mushrooms; ~y suszone dried mushrooms; ~y świeże fresh mushrooms; rosnąć jak ~y po deszczu to mushroom; iść na ~y to go mushrooming
 grzybica [gʒɪ'bitsɔ] f med. mycosis
 grzywka ['gʒɪfka] f fringe, forelock; (przyprawiana) front, frisette
 grzywna ['gʒɪvna] f fine; ukarać kogoś ~a to fine sb; podlegający ~ie subject to a fine
 gubić ['gubɪtɕ] I vt 1. lose 2. (niszczyć) ruin, destroy II vr ~ się get lost, lose one's way
 gulasz ['gulaʃ] m kułn. goulash
 gulden ['gulɔɔn] m guilder, gulden
 guma ['guma] f gum, rubber; ~a arabska gum arabic; ~a do wycierania eraser, india-rubber; ~a do żucia chewing gum; ~a na podwiąz-

ki elastic; pot. mot. złapać ~ę to get a puncture
 gumka ['gumka] f rubber; (do ołówka) rubber, india-rubber; (do atramentu) eraser; (tasemka) elastic; (do środków aptekarskich) elastic band
 gumowy [gu'mɔvi] adj rubber; materac ~ air mattress
 gust [gust] m taste; bez ~u tasteless; coś w tym guście something of that kind; nie w moim guście not to my liking; w dobrym guście in good taste; to rzecz ~u it's a matter of taste
 gustowny [gu'stɔvni] adj in good taste, elegant
 guz [gus] m bump; med. tumour; przen. oberwać ~a to get a blow
 guzik ['guzik] m button; ~ przyciskowy press button; zapinać na ~i to button (up)
 gwałcić ['gvaʊtɕɪtɕ] vt violate; rape; ~ prawo to outrage (to infringe) the law
 gwałt [gvaʊt] m violence; rape; użyć ~u to use violence; ~em forcibly; na ~ in all haste; przen. robić ~ o coś to make a fuss about sth; pot. nie ma ~u no hurry
 gwałtowny [gvaʊ'tɔvni] adj (o śmierci, truciznie) violent; (o potrzebie) urgent; (o mowie) vehement
 gwara ['gvara] f (regionalna) dialect, (zawodowa) jargon, lingo; (żargon) slang
 gwarancja [gva'rantsja] f guarantee, security; prawn. gwaranty, warranty; termin ~i term of guarantee
 gwarantować [gva'rantɔvatɕ] vt guarantee, warrant
 gwardia ['gvardja] f guards; (oddział doborowy) guard; (straż przyboczna) body-guard
 gwarny ['gvarni] adj noisy

gwiazda [g'vazda] *f* star; ~ filmowa film-star
gwiazdka [g'vastka] *f* little star; (filmowa) starlet; (od-sylacz w druku) asterisk; (Boże Narodzenie) Christmas; (podarunek) Christmas gift; przen. domagać się ~i z nieba to cry for the moon
gwiazdozbiór [g'vaz'dzɔpɔr] *m* constellation

gwint [g'vint] *m* screwthread
gwizd[ac] [g'vızdatɔ] *imperf.*, ~nać [g'vızdnɔtɔ] *perf* vi whistle, blow a whistle; (w teatrze) catcall; pot. gwiz-dzę na to! I don't care a damn!
gwizdek [g'vızdek] *m* (przy-rząd) whistle; mor. pipe; ~ parowy hooter, buzzer
gwóźdź [g'vuɔtɔ] *m* nail

H

haczyk [xat'fik] *m* hook; ~ na ryby (fish) hook; (u wędk) barb; ~ do wkręcania screwhook
haft [xaft] *m* embroidery
haftka [xaftka] *f* clasp
haftować [xaf'tovatɔ] *vt* embroder
hak [xak] *m* hook
hala¹ [xala] *f* hall; ~ dwor-cowa hall of a railway station; am. depot; ~ mon-tażowa fitting shop; ~ spor-towa sports hall; ~ targo-wa markethall; covered market; ~ widowskowa show room
hala² [xala] *f* (pastwisko) mountain meadow, pasture land
halka [xalka] *f* petticoat; (spód) slip
hałas [xauas] *m* noise, din, bustle; przen. narobić ~u to make a fuss (o coś about (over) sth)
hałasować [xaua'sovatɔ] *vi* make a noise
hamak [xamak] *m* hammock
hamować [xam'ovatɔ] *I vt* brake, hold up; (powstrzy-mać) check, restrain; (szyb-kość) slacken *II vr* ~ się restrain oneself
hamulec [xamuletɔ] *m* brake; ~ec automatyczny automa-tic brake; ~ec bezpieczeni-

stwa emergency brake; ~ec bębnowy drum brake; ~ec hydrauliczny fluid brake; ~ec pneumatyczny air-brake; ~ec ręczny hand-brake; ~ec szcękowy shoe brake; ~ec tarczowy disk brake; ~ec zwrotny reverse brake; pedał ~ca brake pedal; nacisnąć ~ec to apply the brake; zwolnić ~ec to release the brake; ~ec nie działają the brakes don't work

handel [xandel] *m* trade, commerce; ~ detaliczny retail trade; ~ hurtowy wholesale trade; ~ zagraniczny foreign trade; ~ uspołeczniony socialized trade; ~ wewnętrzny home trade
handlować [xan'dlovatɔ] *vt* trade, deal (czymś in sth)
handlowiec [xan'dlovets] *m* businessman
handlowy [xan'dlovi] *adj* commercial, mercantile; iz-ba ~a chamber of com-merce; korespondencja ~a commercial correspondence; marynarka ~a merchant marine; spółka ~a partner-ship; statek ~y merchant-man; towarzystwo ~e trad-ing company; układ ~y commercial agreement

hangar [xangar] *m* shed, hangar
hańba [xapba] *f* disgrace, shame
harcerka [xar'tserka] *f* girl guide; am. girl scout
harcerstwo [xar'tserstvo] *n* scouting
harcarz [xar'tseɔ] *m* boy scout
haria [xarfa] *f* muz. harp
harmonia [xar'monja] *f* har-mony; (instrument) concertina
harmonizować [xarmɔni'zo-vatɔ] *vi* harmonize
harpun [xarpun] *m* harpoon
hartować [xar'tovatɔ] *I vt* temper, harden *II vr* ~ się harden oneself
hasło [xasło] *m* slogan, watchword; (w słowniku) entry; wojsk. password; dać ~ do czegoś to give the signal for sth
haszysz [xafif] *m* hashish, hasheesh
haust [xauɔt] *m* draught, pull; jednym ~em at a draught, in a gulp
hazard [xazard] *m* hazard; (w grze) gamble
hebel [xebel] *m* plane
hejnał [xejnał] *m* trumpet-call; flourish of a trumpet
hektar [xektar] *m* hectare
helikopter [xehi'kopɔr] *m* helicopter
helm [xɛum] *m* helmet; (dla motocyklistów) crash hel-met; ~ tropikalny sun helmet
herb [xerb] *m* coat of arms; crest
herbaciarnia [xerba'tɔarna] *f* tea-rooms; (w Chinach, Ja-ponii) tea-house
herbatka [xer'bata] *f* tea; mocna (słaba) ~a strong (weak) tea; ~a w toreb-kach tea bags; nastawić (wodę na) ~e to put the kettle on; zaparzyć ~ę to make tea

herbatka [xer'batka] *f* tea-party
herbatnik [xer'batnik] *m* bis-cuit
hiacynt [xjatsint] *m* hyacinth
higiena [xi'gena] *f* hygiene
higieniczny [xi'gɛni'ɕni] *adj* hygienic, sanitary; papier ~ toilet paper
Hindus [xindus] *m* Hindu, Indian
hinduski [xin'duski] *adj* Hin-du, Indian; język ~ Hindi
hipoteka [xipɔ'teka] *f* mort-gage; pożyczka ~a ~ę to lend on mortgage; wejść komuś na ~ę to place sb's property under mortgage
histeria [xis'tɔrja] *f* hysterics
historia [xis'tɔrja] *f* 1. histo-ry; ~a nowożytna (współ-czesna) modern history; ~a starożytna ancient history 2. (opowiadanie) story; a to ładna ~a! that's a pretty pass!; mam dość tej całej ~i I am sick of the whole business
historyczny [xisto'ri'ɕni] *adj* historical
Hiszpan [xi'ɕpan] *m* Spaniard
hiszpański [xi'ɕpanski] *adj* Spanish
hodować [xɔ'dovatɔ] *vt* (zwie-rzęta) rear, breed; (rośliny) grow; cultivate
hodowla [xɔ'dovia] *f* growing, rearing; ~ drzew arbori-culture; ~ ryb pisciculture; ~ zwierząt animal husban-dry
hojny [xɔjni] *adj* generous, liberal, open-handed
hokej [xɔkɛj] *m* hockey; ~ na lodzie ice hockey; ~ na trawie field hockey
hol¹ [xɔl] *m* (lina) tow-line
hol² [xɔl] *m* (przedpokój) lobby; (poczekalnia) lobby; ~ hotelowy lounge; czekać w ~u to wait in the hall (lounge)
Holender [xɔ'lender] *m* Dutch-man

- holenderski** [xɔlɛn'dɛrski] *adj* Dutch
holować [xɔ'ɔvatɔ] *vt* haul, tow, tug; ~ samochód to trail a car
hold [xɔłt] *m* homage; składać ~ to do (to pay) homage
homar ['xɔmar] *m* lobster
honor ['xɔnɔr] *m* honour; punkt ~u point of honour; słowo ~u word of honour; czynić ~y domu to do the honours of the house
honorarium [xɔnɔ'rarjum] *n* fee; (autorskie) royalty, royalties
honorować [xɔnɔ'rovatɔ] *vt* honour, respect, remunerate
horoskop [xɔ'roskɔp] *m* horoscope
horyzont [xɔ'rizɔnt] *m* horizon; mieć szerokie ~y to be open-minded
hotel ['xɔtɛl] *m* hotel; ~ robotniczy worker's hotel; ~ studencki (schronisko) students' hostel; ~ turystyczny tourist hotel; miejsce w ~u place in a hotel; pokój w ~u room in a hotel; opuścić ~ to leave the hotel; am. to check out; zamówić ~ to book a room in a hotel
hotelowy [xɔtɛ'lɔvi] *adj* hotel; doba ~a hotel night; kawiarnia (restauracja) ~a hotel café (restaurant)
hrabia ['xraβa] *m* count; (w Anglii) earl
hrabina [xraβ'ɪna] *f* countess
hrabstwo ['xrapstfɔ] *n* (okręg) county

- huk** [xuk] *m* roar, bang, loud noise
hulać ['xulatɔ] *vi* make merry, run wild, revel
humanistyczny [xumanis'titʃni] *adj* humanistic; nauki ~e liberal arts
humanitarny [xumanit'arni] *adj* humane, humanitarian
humanizm [xu'manizm] *m* humanism
humor ['xumɔr] *m* 1. humour; poczucie ~ru sense of humour; być w dobrym (złym) ~rze to be in high (low) spirits; w jakim on jest ~rze? what mood is he in? 2. pl ~ry (kaprysy) whims
huragan [xu'ragan] *m* hurricane
hurt [xurt] *m* wholesale trade; ~em wholesale, in gross, in bulk
hurtownia [xur'tɔvna] *f* wholesale firm; (wholesale) warehouse
huścić ['xuɕtatɔ] *vt* (także *vr* ~ się) rock, swing
huta ['xuta] *f* (odlewnia) foundry; ~ żelaza iron-works; ~ stali steelworks; ~ szklana glass-works
hutnictwo [xut'pitstfɔ] *n* metallurgy
hydrant ['xidrant] *m* hydrant; (wąż gumowy) hose
hydrofor [xi'drofɔr] *m* hydrophore
hymn [ximn] *m* hymn; ~ narodowy national anthem; *przen.* śpiewać ~y pochwalne na czyjąś cześć to sing sb's praises

I

i [i] *conj* and, also, too; i tak dalej and so on (forth)
 ich [ix] *pron* zob. oni, one
 idea [i'dɛa] *f* idea

idealny [idɛ'alni] *adj* ideal, perfect
identyczny [iden'titʃni] *adj* identical

- identyfikować** [identifi'kovatɔ] *vt* identify
ideologia [idɛɔ'ɔgɔja] *f* ideology
ideologiczny [idɛɔɔ'gɔitʃni] *adj* ideological
idiota [id'jɔta] *m* idiot
idiotyczny [idjɔ'titʃni] *adj* idiotic
iglasty [ig'lasti] *adj* coniferous; drzewa ~e coniferous trees
igła ['igɔa] *f* needle; ~a gramofonowa playing needle; ~a maszynowa (sewing-machine) needle; ~a z nitką needle and thread; *przen.* prosto z ~y brand-new, spick and span; robić z ~y widy to make mountains out of molehills
ignorować [ignɔ'rovatɔ] *vt* ignore, disregard
igrzyska [i'gɔziska] *pl* plays, games; Igrzyska Olimpijskie Olympic Games
ikra ['ikra] *f* roe
ile ['ilɛ] *adv* how much (many); ~ masz lat? how old are you?; ~ to kosztuje? how much is this?; what does it cost?; o ~ nie unless; o ~ (tylko) so (as) long as; provided (that); o ~ wiem as far as I know
ilekroć [i'lekrɔtɔ] *I adv* how many times II *conj* whenever
ilość ['ilɔɕtɔ] *f* quantity; duża ~ć a great number (of); a great many; pewna ~ć a number; a certain amount (of); w dużych ~ciach in great numbers; in quantities; w małych ~ciach in small numbers
ilustracja [ilu'stratsja] *f* illustration
ilustrować [ilu'strovatɔ] *vt* illustrate
im¹ [im] *conj* ~ więcej, tym lepiej the more the better
im² [im] *zob.* oni, one
imbryk ['imbrik] *m* tea-pot, tea-kettle
imieniny [imɛ'ɲini] *pl* name-day; obchodzić ~ to celebrate one's name-day
imieszów [i'mɛszɔf] *m* particle
imię ['imɛ] *n* (Christian) name; jak ci na ~e? what's your first name?; mówić do kogoś po ~eniu to call sb by his Christian name; *przen.* nazywać rzeczy po ~eniu to call a spade a spade; stracić dobre ~e to lose one's reputation; w ~eniu ... in the name (on behalf) (of) ...
imitacja [imi'tatsja] *f* imitation; ~ skórzasta paste; ~ skóry imitation leather, leatherette
impas ['impas] *m* impasse, deadlock
imperializm [imper'jaʃizm] *m* imperialism
imponować [impo'novatɔ] *vt* impress (komuś sb); to mi nie ~uje I am not impressed
import ['import] *m* import, importation
importować [import'rovatɔ] *vt* import
impregnowany [impregno'vani] *adj* impregnated
impresa [im'preza] *f* (wydarzenie) event; (przedsięwzięcie) enterprise, undertaking; (widowisko) show, performance
inaczej [i'natʃɛj] *adv* otherwise; differently; tak czy ~ one way or another; somehow or other
inauguracja [inaugu'ratsja] *f* inauguration; opening ceremony
indeks ['indeks] *m* 1. (spis) list, index; ~ imion index of Christian names; ~ nazw geograficznych index of geographical names; ~ nazwisk index of names; ~

wyrazów index of words 2. (studencki) student's book
Indianin [in'djanin] m (Red) Indian
indiański [in'djanski] adj Indian
indyjski [in'dijski] adj Hindu, Indian
indyk ['indik] m turkey
indywidualny [individu'alni] adj individual, personal
infekcja [in'feksja] f infection
inflacja [in'flatsja] f inflation
informacja [infor'matsja] f information; news; (w napisie) „inquiries”; ~a dworcowa (railway station) inquiry office; ~a notelowa hotel information desk; ~a kolejowa railway information; ~a telefoniczna telephone information; ~a turystyczna tourist information; biuro ~i inquiry-office; dla waszej ~i for your guidance; zasięgać ~i to inquire, to make inquiries
informator [infor'mator] m 1. (osoba) informant; man at the information desk 2. (książka) guide, guidebook, directory; ~ kolejowy railway guide; ~ turystyczny tourist guide (book)
informować [infor'movat] I vt inform; instruct II *vr* ~ się inquire, get information (particulars) (o kimś, o czymś about sb, sth)
inhalacja [inxa'latsja] f inhalation
inicjatyw/a [initsja'tiva] f initiative; z ~y ... at the suggestion (of) ...; z własnej ~y on one's own initiative
inkasować [inka'sovat] vt cash, collect; ~ czek to cash a cheque
innjy ['innj] adj other, another, different; coś ~ego something else; kto ~y somebody (someone) else;

~ym razem another time; między ~ymi among others; chciałbym coś ~ego I'd like something else; nie mam nic ~ego do roboty I have nothing else to do; to co ~ego that's another matter
inscenizacja [instsɛnizatsja] f teatr, staging, putting on the stage, mise-en-scene
insekty [in'sekti] pl pot. insects, vermin
inspektor [in'spektor] m inspector
inspekty [in'spekti] pl hotbed
instalacja [insta'latsja] f installation; plant; pl ~e plumbing fixtures; ~e gazowe gas fittings; ~e kanalizacyjne plumbing; ~e elektryczne wiring; naprawić ~ę to repair the installation (wiring, plumbing etc.); sprawdzić ~ę to check the installation (wiring, plumbing etc.)
instalować [insta'lovat] vt install, put in; (gaz, elektryczność itp.) lay on, fit
instrukcja [instrukt'sja] f instruction, direction; zgodzić się ~ą according to the instruction, following the instruction
instruktor [instruktor] m instructor, trainer
instrument [instrument] m instrument; ~ dęty wind-instrument; ~ smyczkowy stringed instrument
instruować [instru'ovat] vt instruct
instynkt ['instinkt] m instinct
instytucja [institutsja] f institution
instytut [instytut] m institute
intelektualista [intelektua'lista] m intellectualist
intelektualny [intelektu'alni] adj intellectual
inteligencja [intelsigentsja] f intelligence; (warstwa społeczna) intelligentsia

intelligent [inte'figent] m educated man, intellectual
inteligentny [intelsigentni] adj intelligent
intensywny [intensivni] adj intensive, intense; strenuous
interes [in'teres] m interest; concern; affair; business; dobry ~ good bargain; mieć do kogoś ~ to have business with somebody; w moim ~ie on my behalf; in my own interest; to nie twój ~! it's none of your business!
interesant [intresant] m client; (zgłaszający się) applicant
interesować [intres'ovat] I vt interest, concern; appeal to; to mnie nie ~uje this is of no interest to me II *vr* ~ować się be interested (take interest) (czymś in sth); be concerned (czymś with sth); nie ~ować się czymś to take no interest in sth
interesujący [intresuj'si] adj interesting
internacjonalizm [internatsjo'nalizm] m internationalism
internat [in'ternat] m boarding-school
internista [inter'nista] m internist
interweniować [interve'nivat] vt intervene (interferować) w sprawie czegoś in sth
introligator [introlig'ator] m bookbinder
intruz ['intruz] m intruder
intryga [in'tryga] f 1. (kno-wanie) intrigue; robić ~i to scheme; to plot 2. (powieści, sztuki) plot
intrygować [intri'govat] vt intrigue, scheme
intymny [in'timni] adj intimate
inwalida [inva'fida] m inval-

id, cripple; (wojenny) disabled soldier
inwentarz [in'ventar] m inventory, stock account; żywy ~ live-stock
inwestować [inves'tovat] vt invest
inwestycja [inves'titsja] f investment
inżynier [in'żynier] m engineer; ~ chemik chemical engineer; ~ drogowy (wodny, lądowy) civil engineer; ~ elektryk electrical engineer; ~ górniczy mining engineer; ~ mechanik mechanical engineer
irański [iranski] adj Iranian, Persian
ircha ['irxa] f chamois-leather; wash-leather
irlandzki [ir'lantski] adj Irish
ironiczny [iro'nitni] adj ironical
irytować [iri'tovat] I vt irritate; get on sb's nerves II *vr* ~ się get irritated (czymś at sth)
iskra ['iskra] f spark
iskrzyć ['iskrit] vt spark; silnik ~ the engine sparks
istnieć ['istnet] vt exist, be, live
istniejący [istne'jtsi] adj existing, in existence, extant; ~e prawa laws in force
istnienie [ist'neɲe] n existence
isto[ta] [is'tota] f (żywa) being, creature; (to, co jest zasadnicze) essence, substance; ~ta rzeczy the heart of the matter; the point; w ~cie in essence; as a matter of fact
istotny [is'totni] adj (zasadniczy) essential, substantial; (rzeczywisty) real
iść [it] vt go; ~ dalej to go on; ~ lewą stroną to keep to the left; ~ naprzód to go ahead; to advance;

~ pieszko to walk; ~ ulicą (ścieżką itp.) to walk along a street (a path etc.); ~ na spacer to go for a walk; ~ po coś to fetch sth; ~ przez most to cross a bridge; ~ za kims to follow sb || ~ na emeryturę to retire; ~ na medycynę to take up medical studies; ceny idą w górę the prices rise (go up); sztuka szła 50 razy the play ran 50 nights; (o towarze) idzie jak woda sells like hot cakes; jak ci idzie? how are you getting on?; idzie mu dobrze he

fares well; tu idzie o nasze życie our life is at stake
izba ['izba] f room, chamber, apartment; ~ handlowa Chamber of Commerce; ~ porodowa maternity ward
izolacja [izo'latcja] f isolation; elektr. insulation
izolatka [izo'latka] f (w szpitalu) isolation ward; (w więzieniu) separate cell
izolator [izo'lator] m insulator
izotop [i'zotop] m isotope
Izraelczyk [izra'el'čik] m Israeli
izraelski [izra'elski] adj Israeli

J

ja [ja] pron I; (w przypadkach zależnych: mnie, mi, mną) me; tylko ~ only me; daj mi ołówek give me the pencil; mnie się to podoba I like it; nie ma mnie I am not in
jabłko ['japko] n apple
jabłoń ['jabłoń] f bot. apple-tree
jacht [jacht] m yacht
jad [jat] m med. toxin, poison, venom; ~ kielbasiany botulinus toxin; botulism; pot. sausage-poisoning; ~ żmił poisonous snake venom, hematoxin
jadalnia [ja'dal'na] f dining-room; wojsk. mess
jadalny [ja'dalni] adj eatable; edible; pokój ~ dining-room
jadalnia [jadu'dajna] f restaurant
jadospis [ja'du'spis] m bill of fare, menu
jadowity [jadu'viti] adj venomous, poisonous
jagoda [ja'goda] f berry; czarna ~ bilberry

jajecznicza [jajet/'ritsa] f scrambled eggs
 jajko ['jajko] n egg; ~ na miękko soft-boiled egg; ~ na twardo hard-boiled egg; ~ sadzone fried egg; ~ świeże new-laid egg; ~ święcone Easter-egg
 jak [jak] I adv how II conj like, as; ~ dotychczas so far, as yet; ~ najprędzej as soon as possible; ~ równieź as well as; ~ to? how so?; how is that?; ~ tylko as soon as; rób ~ chcesz do as you like; tak... ~ so... as; nie tak... ~ not so... as
 jaki ['jaki] pron what; ~ ojciec, taki syn like father like son; ~ś ty mądry! how clever you are!; ~ z niego głupiec! what a fool he is!; w ~ sposób? in what way?; ~ bądź any; w ~ bądź sposób in any way; ~ taki tolerable; passable
 jakikolwiek [jaki'kol'viek] pron

whatever, any; w ~ sposób in any way
 jakiś ['jakic] pron some, someone; ~ człowiek a (certain) man
 jakkolwiek [jak'kol'viek] I conj though, although II adv in some (any) way
 jako ['jako] conj as; ~ przedstawiciel as a representative; ~ tako tolerably; ~ że in that; inasmuch as
 jakoby [ja'kobi] conj as if; allegedly
 jakościowy [jako'čt'ovii] adj qualitative
 jakość ['jakoč] f quality
 jakże ['jagze] adv how; a ~! of course!; am. sure!; ~ to? how so?
 jałowiec [ja'šovets] m bot. juniper
 jałowy [ja'šovii] adj (o ziemi, krowie itp.) barren; sterile; (o słowach, działaniu itp.) idle, futile; mech. ~ bieg idle run
 jama ['jama] f pit, hole; ~ ustna oral cavity
 jamnik ['jampik] m dachshund
 Japończyk [ja'povčik] m Japanese
 japoński [ja'pov'ski] adj Japanese
 jarmark ['jarmark] m fair
 jarski ['jarski] adj vegetarian
 jarzeniowy [jaze'novii] adj neon
 jarzębina [jaze'pina] f bot. sorb, rowan
 jarzmo ['jagmo] n yoke; zrzuć ~ to shake off the yoke
 jarzyn[a] [ja'žina] f vegetable; pl ~y greens
 jasek ['jacek] m small pillow
 jaskinia [jas'kina] f cave, cavern
 jaskółka [ja'skułka] f swallow
 jaskrawy [ja'skravi] adj glaring, striking

jasny ['jasni] adj bright, clear; (o kolorze) light; (o włosach, cerze) fair; ~e piwo ale; w ~y dzień in broad daylight
 jaszczurka [jas'čurka] f zool. lizard
 jaśmin ['jačmin] m jasmine
 jawnie ['javne] adv openly, evidently
 jazda [jazda] f ride, journey; (statkiem) voyage; ~a konna horsemanship; nauka ~y driving lessons; prawo ~y driving licence; rozkład ~y time-table
 ja [j] zob. ona
 jądro ['jdro] n kernel; anat. testicle; (atomu) nucleus
 jądro[y] [j'drovii] adj nuclear; broń ~a nuclear weapon
 jąkać się ['jkat' cš] vr stammer, stutter
 je [je] zob. one, oni
 jechać ['jexat'c] vi go (pociągiem, autobusem itp. by train, bus etc.); (konno on horseback); drive (samochodem a car); ride (na rowerze a bicycle); (statkiem) sail; (podróżować) travel; ~ autostopem to go hitch-hiking; ~ za granicę to go abroad
 jeden ['jeden] num one, a; (z dwu) either; ani ~en not a single; co do ~nego to the last man; ~en po drugim one after another; ~en raz once; ~en tysiąc one thousand; ~na druga a half, one half; sam ~en alone; all by himself; to na ~no wychodzi it comes to the same thing; wszystko ~no all the same; no matter
 jedenasty [jed'e'nasti] adj num eleventh
 jedenaście [jed'e'načt'c] num eleven
 jednak ['jednak] conj but, yet, still; a ~ and yet

Jednakowy [jedna'kovi] *adj*
the same, identical, equal
Jednocześnie [jedno'fscps] *adv*
simultaneously; at the same
time
Jednoczyć [je'dnoczyć] *I vt*
unify, consolidate *II vr* ~
się unite
Jednodniowy [jedno'dniwi] *adj*
of a day; one day's (rest
etc.)
Jednogłośnie [jedno'głosne] *adv*
unanimously
Jednokierunkowy [jedno'ke-
run'kovi] *adj* ruch ~ one-
way traffic
Jednolity [jedno'fity] *adj* uni-
form, homogeneous
Jednoosobowy [jednoosob'ovi]
adj one-man; (o pokoju,
łóżku) single
Jednopiętrowy [jednopię'trowi]
adj one-storied
Jednorazowy [jednoraz'ovi]
adj single, unrenewed, un-
recurring; do ~ego użytku
disposable
Jednorodzinny [jednorod'zinni]
adj one-family; domek ~
individual (one-family)
house
Jednostajny [jedno'stajni] *adj*
monotonous, uniform; (o je-
dzeniu) same
Jednostka [jed'nostka] *f* unit;
(o człowieku) individual
Jednostronny [jedno'strónni]
adj unilateral, one-sided;
(nieobiektyw) partial
Jedność [jedność] *f* unity
Jedwab [jedvap] *m* silk; su-
rowy ~ raw (floss) silk;
sztuczny ~ rayon
Jedynak [je'dinak] *m* only
son
Jedyny [je'dini] *adj* only, sole;
~ raz only once; ~ w swoim
rodzaju unique
Jedzenie [je'dzenie] *n* food,
meal; (czynność) eating
Jego [je'go] *zob.* on, ono
Jej [je] *zob.* ona
Jelen [je'len] *m* stag

Jelito [je'fity] *n* intestine,
bowel
Jemu [je'mu] *zob.* on, ono
Jeniec [je'net] *m* prisoner,
captive; ~ wojenny prison-
er of war (P.O.W.)
Jesień [je'cepn] *f* autumn, am.
fall
Jesionka [je'conka] *f* over-
coat; winter coat; greatcoat
Jesiotr [je'ciotr] *m* zool. stur-
geon
Jeszcze [je'fje] *adv* still, yet;
besides; more; ~ do nie-
dawna until quite lately;
~ dzisiaj this very day; ~
nie not yet; ~ raz once
more; ~ trochę zupy? a
little more soup?; co ~?
what else?; Bóg wie co ~
and what not; kto ~? who
else?; ~ jak! very much
so!
Jeść [je'ct] *vi* eat; ~ śniada-
nie to have breakfast; ~
obiad to have dinner; to
dine; ~ kolację to have
supper; to sup; chce mi się
~ I am hungry
Jeśli *zob.* jeżeli
Jezdnia [je'zdna] *f* road,
roadway; przejść przez ~ę
to cross the road (the
street)
Jezioro [je'zoro] *n* lake
Jeździć [je'zdzić] *vi* travel,
ride, drive; ~ po kraju to
go about the country; ~
na łyżwach to skate; ~ na
nartach to ski; *zob.* jechać
Jeździec [je'zdźets] *m* rider,
horseman
Jeździectwo [je'zdźetstfo] *n*
horsemanship
Jeż [je] *m* zool. hedgehog;
przen. włosy na ~a short
hair-cut; pot. średnio na
~a so-so
Jeżeli [je'żefi], **Jeśli** [je'fifi]
conj if; ~ nawet even if;
~ nie unless; if not; ~ w
ogóle if at all
Jeżyna [je'żyna] *f* blackberry-

-bush; bramble; (jagoda)
blackberry
Jęczeć [je'fjet] *imperf*, **jęknać**
[je'knąć] *perf vi* groan,
moan
Jęczmień [je'fmen] *m* 1. bot.
barley 2. (na oku) styte
Jęknąć *zob.* jęczeć
Język [je'żik] *m* 1. anat.
tongue; przen. mieć coś na
końcu ~a to have sth on
the tip of one's tongue;
trzymać ~ za zębami to
hold one's tongue; zapom-
nieć ~a w gębie to lose
one's tongue; to be tongue-
tied 2. (mowa) language;
~ ojczysty mother tongue;
~ potoczny everyday
(colloquial) speech; czytać
(mówić, pisać) w obcym ~u
to read (to speak, to write)
a foreign language; tłum-
czyć na obcy ~ to trans-
late into a foreign language;
znać dobrze obcy ~ to know
well (to have a good
command of) a foreign lan-
guage; znać słabo obcy ~

to speak (to know) poorly
a foreign language
Jodla [jo'dla] *f* bot. fir (tree)
Jodyna [jo'dina] *f* farm. tin-
cture of iodine, pot. iodine
Jogurt [jo'gurt] *m* yogurt,
yoghurt
Jubiler [ju'biler] *m* jeweller;
u ~a at the jeweller's
Jubileusz [jubi'leusz] *m* jubilee
Jugosłowianin [jugosło'wajin]
m Yugoslav, Yugoslav
Jugosłowiański [jugosło'wan-
ski] *adj* Yugoslav, Yugoslav
Jury [ju'ri] *n* jury
Jutrzo [jutro] *I n* next day;
do ~a till tomorrow *II adv*
tomorrow; ~o rano to-
morrow morning
Jutrzejczy [ju'trejczy] *adj* to-
morrow's
Już [ju] *adv* already; ~ nie
no more; ~ nigdy never-
more; ~ o 10-tej as early
as 10 o'clock; ~ po wszyst-
kim it's all over; on ~ nie
jest dyrektorem he is no
longer the manager

K

kabaret [ka'baret] *m* cabaret
kabel [ka'bel] *m* cable
kabina [ka'bina] *f* cabin; ~
pilota cockpit; ~ okrętowa
passenger cabin; ~ telefo-
niczna telephone booth; ~
kosmiczna capsule
kabriolet [ka'brjole] *m* cab-
riolet
kac [kats] *m* hangover
kaczan [ka'fan] *m* (kolba ku-
kurydzy) cob, corn-cob
kaczka [ka'fka] *f* duck; cho-
dzić jak ~ to waddle; pot.
~ dziennikarska hoax, can-
nard
kadłub [kadłub] *m* trunk;
(statku) hull; (samolotu)
fuselage

kadr [kadr] *m* frame (in a
film)
kadra [ka'dra] *f* staff; wojsk.
cadre
kadź [kać] *f* tub, vat
kafel [ka'fel] *m* tile
kaftan [ka'fan] *m* jerkin; ~
bezpieczeństwa strait-jack-
et
kaganiec [ka'ganets] *m* muzzle
kajak [ka'jak] *m* canoe; ~
składany collapsible (fold-
ing) canoe
kajdanki [ka'j'danki] *pl* hand-
cuffs
kajuta [ka'juta] *f* cabin
kakao [ka'kao] *n* cocoa
kalafior [ka'lafor] *m* caulif-
lower

kalarepa [kala'repa] *f* turnip-cabbage, cole-rape
 kaleczyć [ka'letʃitʃ] *vt* maim, mutilate, injure; ~ język to murder a language
 kaleka [ka'leka] *m f* cripple, invalid
 kalendarz [ka'lendaʃ] *m* calendar
 kalesony [kale'soni] *pl* drawers, pot. pants
 kalka [ka'kal] *f* (maszynowa) carbon-paper; ~ techniczna tracing paper
 kalkulacja [kalku'łatsja] *f* calculation, computation
 kalkulator [kalku'lator] *m* calculator, reckoner
 kaloria [ka'lorja] *f* calorie
 kaloryfer [kal'orifer] *m* radiator, heater
 kalosz [ka'loʃ] *m* galosh, rubber overshoe
 kalamarz [ka'łamaʃ] *m* in-stand
 kałuża [ka'łuʒa] *f* puddle
 kamera [ka'mera] *f* chamber; fot. camera
 kameralny [kame'ralni] *adj* muzyka ~ a chamber music
 kamforowy [kamfo'rovj] *adj* camphoric; olejek (spiry-tus) ~ camphorated oil (alcohol)
 kamienica [kame'nitsa] *f* tenement house
 kamieniołom [kame'nołom] *m* quarry
 kamienny [ka'menni] *adj* stone; węgiel ~ (black) coal
 kamień [ka'meɲ] *m* stone; ~ do zapalniczek flint; ~ młyński millstone; ~ syntetyczny synthetic stone; ~ szlachetny precious stone; gem; ~ w zegarku jewel; przzen. spać jak ~ to sleep like a log
 kamizelka [kami'zelka] *f* waistcoat; ~ ratunkowa life jacket
 kampania [kam'panja] *f* cam-

paign; ~ wyborcza election campaign
 Kanadyjczyk [kana'dijʃik] *m* Canadian
 kanadyjski [kana'dijski] *adj* Canadian
 kanalizacja [kanafi'zatsja] *f* 1. (budowa kanałów) canalization 2. (miejska) sewage system, sewers
 kanał [kanał] *m* 1. canal; ~ ściekowy sewer 2. geogr. channel
 kanapka [ka'napka] *f* 1. kulin. sandwich 2. (mebel) couch, settee
 kancelaria [kants'e'larja] *f* office; (ambasady, kanceli-rza) chancellery
 kanclerz [kants'leʃ] *m* chancellor
 kandydat [kan'didat] *m* candidate, applicant; lista ~ów waiting list
 kandydować [kandi'dovatʃ] *vi* be a candidate (run) (do czegoś to sth); ~ w wyborach to stand for election
 kanister [ka'nister] *m* (petrol) can; napełnić ~ benzyną to fill (up) the (petrol) can
 kant [kant] *m* 1. (stół) edge 2. (spodni) crease 3. pot. (nieuczciwość) swindle, cheat, fraud
 kantor [kantor] *m* counting-house; ~ wymiany (foreign) exchange office
 kaplać [kapatʃ] *imperf.*, ~nąć [kapnoʃ] *perf* *vi* trickle, dribble, drip
 kapary [ka'pari] *pl* capers, caper buds
 kapela [ka'pela] *f* orchestra, band
 kapelusz [ka'peluʃ] *m* hat; ~ filcowy felt hat; ~ plażowy beach hat; ~ słomkowy straw hat; bez ~a bare-headed; w ~u with one's hat on; pudło na ~e hat-box, band-box; uchylić ~a to raise one's hat; zdjąć ~ to remove one's hat

kapitałista [kapita'fista] *m* capitalist
 kapitalizm [kapita'fizm] *m* capitalism
 kapitał [kapitał] *m* capital; ~ obrotowy circulating capital; ~ zakładowy capital fund
 kapitan [kapita'n] *m* captain
 kapitel [kapitel] *m* arch. capital (of a column)
 kapitulacja [kapitu'łatsja] *f* capitulation, surrender
 kaplica [kap'łitsa] *f* chapel
 kapnąć zob. kapać
 kapok [kapok] *m* 1. (wełkno) kapok 2. (kamizelka ratownicza) life-jacket (with kapok filling)
 kapral [kapral] *m* corporal
 kapryśny [kap'riɕni] *adj* capricious, whimsical; (wybredny) fastidious
 kapsel [kapsel] *m* (pokrywka butelki) cap, (metallic) capsule, seal
 kapsułka [kap'sułka] *f* cachet, capsule
 kaptur [kaptur] *m* hood
 kapusta [kapusta] *f* cabbage; ~ czerwona red cabbage; ~ kwaszona sauerkraut; ~ wioska savoy
 kapuśniak [ka'puɕnak] *m* sauerkraut soup
 kara [kara] *f* punishment; (sądowa) penalty; ~a grzywny fine; ~a pieniężna pecuniary penalty; fine; ~a śmierci capital punishment; ~a więzienia imprisonment; podlegać karze to be punishable; ponieść ~ę to undergo a punishment; pod ~ą ... on (under) pain (penalty) (of) ...; za ~ę as (for) punishment
 karabin [ka'raβin] *m* rifle; ~ maszynowy machine-gun
 karać [karatʃ] *vt* punish, inflict punishment; ~ grzywną to fine
 karafka [ka'rafka] *f* decanter, carafe
 karakuly [kara'kułi] *pl* (fur) astrakhan (fur)
 karalny [ka'ralni] *adj* punishable
 karaluch [ka'ralux] *m* cockroach
 karambol [ka'rambol] *m* collision
 karawana [kara'vana] *f* caravan
 karczma [kar'ʃma] *f* (gospoda) inn; (szynk) pot. pub
 karczować [kar'ʃovatʃ] *vt* root out, clear
 kardan [kardan] *m* mot. cardan print (coupling)
 kardynał [kar'dinał] *m* cardinal
 kareta [ka'reta] *f* carriage, coach
 karetka [ka'retka] *f* ~ pogotowia ambulance
 kariera [kar'jera] *f* career
 karierowicz [karje'rovitʃ] *m* opportunist, careerist, pot. climber
 kark [kark] *m* neck, nape; back of the neck; skręcić sobie ~ to break one's neck
 karkołomny [karko'łomni] *adj* breakneck
 karmić [karmitʃ] *I vt* feed, nourish *II vr* ~ się feed (czymś on sth)
 karnawał [kar'navau] *m* carnival
 karnet [karnet] *m* coupons book, ticket wallet; am. book of vouchers
 karność [karnoʃtʃ] *f* discipline
 karny [karni] *adj* well-disciplined, orderly; (o prawie) penal; (o sądzie, sprawie) criminal; kodeks ~ penal code; rejestr ~ criminal records; sport. rzut ~ penalty kick
 karo [karo] *n* kar. diamonds
 karoseria [karo'serja] *f* mot. body (of a car)
 karp [karp] *m* carp
 kartja [karta] *f* (do gry) card; (książki) page; leaf;

(papieru) sheet of paper; ~a członkowska membership card; ~a ewidencyjna index card; (dziurkowana) punched card; ~a gwarancyjna guarantee card; ~a kempingowa camping (registration) card; ~a pływacka swimming card; ~a pocztowa postcard, am. postal card; ~a rejestracyjna registration card; ~a tożsamości identity card; ~a win wine list; ~a wizytowa visiting card; ~a wstępu admission card; (stała) subscription card (ticket); (ulgową) pass; grać w ~y to play cards; przen. grać w otwarte ~y to lay one's cards on the table
karter ['karter] m mot. crank case, crankshaft casing
kartka ['kartka] f card; (arkusik) sheet of paper; (notatka) note; (do przywiązania) tag; ~a pocztowa postcard; ~a z napisem (ogłoszeniem) notice; napisać ~ę to write a postcard; wysłać ~ę to send a postcard
kartofel [kar'tafel] m potato; ~le smażone fried potatoes; ~le tłuczone mashed potatoes; ~le w mundurkach potatoes boiled in their jackets
kartoflanka [karto'flanka] f potato soup
karton ['karton] m cardboard, pasteboard; ~a papierosów cigarette carton
kartoteka [karto'teka] f card-index, register
karuzela [karu'zela] f merry-go-round
karykatura [karika'tura] f caricature
karzeł ['kazę] m dwarf
kasja ['kasa] f cash-desk, cashier's desk, cash (paying) counter; (napis informacyjny) „pay here”; ~a bileto-

wa (teatralna) booking office; ~ oszczędności savings-bank; ~a pancerna safe; ~a walutowa (wymiany pieniędzy) exchange office; proszę płacić przy ~ie pay at the desk, please
kasetta [ka'seta] f 1. (skrzynka) casket 2. fot. backslide, slideholder; plate holder 3. (magnetofonowa) cassette
kasjer ['kasjer] m cashier; (bankowy) teller
kask [kask] m helmet; ~a motocyklowy crash-helmet; ~ tropikalny sun-helmet
kasować [ka'sować] vt cancel, annul; (znakczek pocztowy) obliterate; (bilet) punch
kasyno [ka'sino] n casino, club; ~ gry casino; ~a oficerskie (officers') mess
kasza ['kaʃa] f cereals, groats; ~ jaglana millet grits; ~ manna semolina; ~ perłowa pearl barley; ~a gryczana buckwheat, groats
kaszel ['kaʃel] m cough
kaszeleć ['kaʃełe] vt cough
kasztan ['kaʃtan] m 1. bot. chestnut-(tree) 2. (koń) brown horse
katalog [ka'talok] m catalogue, list
katar ['katar] m cold, catarrh; ~a sienny hay fever; dostać ~a to catch a cold; mieć ~a to have a cold
katarynka [kata'rinka] f barrel-organ
katastrofa [kata'strofa] f catastrophe; disaster, calamity; (lotnicza, kolejowa, samochodowa) crash; (żywotowa) disaster, cataclysm; (statku) shipwreck; (o samochodzie) ulec ~ie to crash
katedra [ka'tedra] f 1. (budynek) cathedral 2. (na uczelni) chair 3. (mebel) desk, pulpit
kategoria [kate'gorja] f category; ~a turystyczna tourist

class; pierwsza (druga) ~ first (second) class (rate)
katoda [ka'toda] f elektr. cathode
katolicki [kato'fistski] adj Catholic
kaucja ['kaũtsja] f security, deposit; (sądowa) bail; za ~ą on bail
kauczuk ['kaũtʃuk] m caoutchouc, india-rubber
kawa ['kava] f coffee; ~a ziarnista coffee beans; ~a biała coffee with milk (cream), pot. white coffee; ~a czarna black coffee; ~a mielona ground coffee; ~a mrożona iced coffee; ~a palona roasted coffee; ~a po turecku Turkish coffee; ~a ze śmietanką coffee with cream; namiastka ~y coffee substitute; miynek do ~y coffee-milk; mleć ~ę to grind coffee
kawaler [ka'valer] m 1. (nieżonaty) bachelor; stary ~ old bachelor 2. (orderu) knight; (zakonu rycerskiego, Legii Honorowej) chevalier; cavalier
kawalerka [kava'lerka] f bachelor's flat (am. apartment)
kawał ['kavaũ] m 1. bit, piece; lump; przen. ~ czasu a long time 2. (dowcip) joke 3. (psota) trick; brzydki ~ dirty trick; zrobić komus ~ to play a trick on sb
kawałek [ka'vaũk] m bit; (chleba) slice; (mięsa) morsel; (ziemi) plot; krajać na ~ki to slice; rozbić na ~ki to break to pieces; rozbić się na ~ki to go to pieces; po ~ku piece by piece
kawiarnia [ka'varnja] f café, coffee-house
kawior ['ka'vor] m caviar
kawka ['kafka] f zool. jackdaw
kawon ['kavon] m water-melon
kawowy [ka'vovi] adj coffee-; bar ~ coffee-bar
kazać ['kazatʃ] vt order, bid; ~ komus coś zrobić to make (have) sb do sth; to tell sb to do sth
kazanie [ka'zanie] n 1. sermon; mówić ~ to preach 2. przen. lecture; pisać komus ~ to read sb a lecture
każdy ['kazdi] pron every, each; ~ człowiek every man; ~ z was each of you; w ~m razie at any rate; anyhow; anyway; za ~m razem every time
każik ['kʌʒik] m nook
kąpać [kʌpatʃ] I vt bathe II ur ~ się bathe, have a bath
kąpiel ['kʌpel] f (w wannie) bath; (w morzu) bathe; ~ słoneczna sun-bath; ~a wzbrowniona „no bathing”; wziąć ~ to have a bath
kąpielisko [kʌpe'fiskʌ] n (nadmorskie) seaside resort; (zakład) bath-house
kąpielowiy [kʌpe'fiski] adj spodenki ~e = kąpielówki; strój ~y bathing suit (costume)
kąpielówki [kʌpe'fufki] pl swimming trunks
kaśać ['kʌsatʃ] vt bite; (o o-wadach) sting
kąć [kʌtʃ] m (pokoju) corner; mat. angle; ~ nachylenia gradient; angle of inclination; zapady ~ the deadeast of dead ends
keciuk [kʌtʃuk] m thumb
kelner ['kelner] m waiter
kelnerka [kel'nerka] f waitress
kemping ['kempink] m camping; (obozowisko) camping-ground, camping-site
kędzierzawy [kędz'e'zawi] adj curly, crisp
kęs [kʌʃ] m bit, morsel, mouthful
kible ['kibits] m karc. kibi-tzer; sport. fan

kichać [ˈkixatɕ] imperf, ~nąć [ˈkixnɔtɕ] perf vi sneeze
 kicz [kɨtʃ] m daub
 kiedy [ˈkɛdɨ] pron when; as;
 ~ indziej another (some other) time
 kiedykolwiek [kɛdɨˈkolvɛk] adv whenever, at any time
 kiedyś [ˈkɛdɨɕ] adv once, at one time; (w przyszłości) some day
 kieliszek [kɛˈʃɨɕk] m glass; ~ do wina wine glass
 kielbasa [kɛuˈbasa] f sausage
 kiepski [ˈkɛpski] adj bad, poor
 kiepsko [ˈkɛpskɔ] adv poorly; ~ ze mną (źle się czuję) I am not well; (jestem w kłopotcie) I am in a fix
 kier [kɛr] m karc. hearts
 kiermasz [ˈkɛrmasz] m fair, kermess
 kierować [kɛˈrɔvatɕ] I vt lead, guide, direct; (państwem) govern; (samochodem) drive; (firmą, sklepem) run II vt ~ się (zdążyć) make for (a place); ~ się czymś to be guided by sth
 kierowca [kɛˈrɔftsa] m driver
 kierownica [kɛrɔvˈnitsa] f mot. steering wheel; (roweru) handle bars
 kierownictwo [kɛrɔvˈnitstfɔ] n management, direction
 kierownik [kɛˈrɔvnik] m manager, director, chief; pot. boss; ~ techniczny chief engineer
 kierunek [kɛˈrunɛk] m direction, course; (w literaturze, sztuce, modzie) trend, tendency; pod czyjś ~kiem under the guidance of sb; w dobrym (złym) ~ku in the right (wrong) direction; w ~ku czegoś in the direction of sth; w ~ku jazdy pociągu facing the engine
 kierunkowskaz [kɛrunˈkɔfskas] m mot. traffic indicator; trafficator
 kieszeń [ˈkɛʃɛn] f pocket; tylna ~ hip-pocket; scho-

wać coś do ~ni to pocket sth; przen. to nie ma moją ~n it's beyond my means
 kieszonkowiy [kɛʃɔnˈkɔvi] I adj pocket II n ~e pocket money
 kij [kɨj] m stick; ~ bilardowy cue; ~ do golfa golf-club; ~ hokejowy hockey-stick
 kijek [ˈkɨjɛk] m stick; ~ki narciarskie ski-sticks
 kilim [ˈkɨhim] m rug
 kilka [ˈkɨlka] num some, several, a few; dwadzieścia ~ lat twenty odd years
 kilkadziesiąt [kɨlkaˈdʒɛɕt] num several dozen; ~ osób scores of people
 kilkakrotnie [kɨlkaˈkrɔtnɛ] adv several times, repeatedly
 kilkanaście [kɨlkaˈnaɕtɕɛ] num over a dozen or so
 kilkaset [kɨlˈkaset] num several hundred
 kilkudniowy [kɨlkuˈdnɔvi] adj several days'; of several days
 kilkuletni [kɨlkuˈlɛtnɨ] adj several years'; several years old
 kilkumiesięczny [kɨlkumɛˈɕɛtɕni] adj several months', several months old
 kilkuninutowy [kɨlkuninuˈtɔvi] adj several minutes', of several minutes
 kilkuosobowy [kɨlkuɔsɔˈbɔvi] adj of (for) several persons
 kilogram [kɨlˈɔgram] m kilogram(me)
 kilometr [kɨlˈɔmetr] m kilometre
 kimono [kiˈmɔnɔ] n kimono
 kino [ˈkɨnɔ] n cinema, pictures, pot. movies; ~o panoramiczne panorama; ~o letnie open-air (summer) cinema; co grają w ~ie? what's on (in the cinema)?
 kiosk [kɔsk] m kiosk, booth; ~ z gazetami, pismami news stall, book-stall; ~ z

napojami refreshment stand (stall)
 kisiel [ˈkɨɕɨl] m jelly
 kiszka [ˈkɨʃka] f 1. anat. intestine, bowel; ślepa ~ appendix 2. kultn. sausage; krwawa ~ blood (black) pudding; ~ paszтетowa liverwurst
 kiszony [kɨˈʃɔni] adj pickled; ~a kapusta sauerkraut; ~y ogórek pickled cucumber
 kiść [kɨɕtɕ] f tuft, bunch; ~ winogron bunch of grapes
 kiwać [ˈkɨvatɕ] imperf, ~nąć [ˈkɨvnɔtɕ] perf I vt beckon (na kogoś to sb); (gtową) nod; (na pożegnanie) wave (ręką komuś one's hand to sb) II vt ~ać, ~nąć się pot. totter, rock
 klacz [klatɕ] f mare
 klakson [ˈklakson] m horn, hooter
 klamka [ˈklamka] f door handle
 klamra [ˈklamra] f clasp; buckle; (w druku) bracket
 klapa [ˈklapa] f 1. techn. valve; ~a bezpieczeństwa safety valve 2. (u marynar-ki) lappel 3. pot. (niepowodzenie) failure, flop; zrobić ~ę to fall flat
 klapki [ˈklapki] plt mules
 klarnet [ˈklarnɛt] m clarinet
 klasa [ˈklasa] f 1. class; ~a pracująca working class; ~a turystyczna tourist class; podróżować pierwszą ~ą to travel first class 2. (w szkole) form; (sala) classroom
 klasnąć [ˈklaskatɕ] vt clap (one's hands); (oklaskiwac) applaud
 klasowy [klaˈsɔvi] adj class; walka ~a class struggle
 klasyczny [klaˈsitɕni] adj classic(al)
 klasyfikacja [klasiˈfɨkatsja] f classification
 klasztor [ˈklasztɔr] m cloister, monastery; ~ żeński convent

klatka [ˈklatka] f cage; ~ schodowa staircase; anat. ~ piersiowa chest
 klauzula [klauˈzula] f clause
 kląć [kɨɕtɕ] vt curse (na kogoś, coś sb, sth); swear (na kogoś at sb)
 kleić [ˈkleitɕ] I vt stick, glue, 'paste II vt ~ się stick
 kleik [ˈkleik] m gruel
 klej [klej] m glue, paste; ~ stolarski joiner's glue
 klejnot [ˈklejnot] m jewel, gem
 kler [kɨlɛr] m clergy
 kleszcze [ˈkleʃtɕɛ] pl tongs, pincers
 kłęzcęć [ˈkɨɕtɕɛtɕ] vt kneel
 kłęknać [ˈkɨɕknɔtɕ] vt kneel down
 klęsk[a] [ˈklɛska] f 1. (porażka) defeat; ponieść ~ę to be defeated; zadać komuś ~ę to defeat sb 2. (żywiłotowa) disaster, calamity
 klient [ˈkɨlijɛnt] m customer, client, patron
 klimat [ˈkɨlimat] m climate; ~ łagodny (ostry, surowy) mild (severe) climate; ~ umiarkowany (tropikalny) temperate (tropical) climate
 klimatyzacja [kɨlimatiˈzatsja] f air-conditioning
 klin [kɨlin] m wedge; (w spódnicy) gusset, gore; wsta-wić ~ to gore; przen. zabić komuś ~a w głowę to set sb thinking
 klinika [ˈkɨlinika] f clinic
 klipsy [ˈkɨipsɨ] pl clips
 klisza [ˈkɨʃɨja] f fot. plate
 kłoc [kɨɕts] m log, block
 klocek [ˈkɨɕɛk] m block; ~ do zabawy toy block; mot. ~ hamulcowy brake shoe (block)
 klomb [kɨɕɔmp] m flower-bed
 klon [kɨɕɔn] m bot. maple
 klops [kɨɕɔps] m kultn. meat-ball
 klosz [kɨɕɔʃ] m (lampy) globe, lamp-shade; (do przykrywania) bell-glass

klozet ['klozet] m water-closet, W.C.
 klub [klup] m club
 klucz [kluf] m 1. key; ~ do nakrętek spanner; ~ do zaryzasku latchkey; ~ francuski wrench; zamykać na ~ to lock 2. muz. clef
 kluczyk ['klufik] m key; ~ zapłonu ignition key; ~i od samochodu motorcar keys
 kluska ['kluska] f dumpling, podge; ~i kładzione drop dumplings; lane ~i batter dumplings
 kłamać ['kūamatɕ] vi lie
 kłamstwo ['kūamstfɔ] n lie
 kłaniać się ['kūanacɕ] vr bow (komuś to sb), greet (komuś sb); ~j mu się ode mnie remember me to him; give him my regards
 kłaść [kūacɕ] I vt lay, put, set II vr ~ się lie down; ~ się do łóżka to go to bed
 kłopot ['kūopot] m worry, trouble, bother; być w ~cie to be at a loss; to be in trouble; sprawiać ~t to (give) trouble
 kłos [kūs] m ear (of corn)
 kłócić się ['kūotɕicɕ] vr quarrel (o coś about sth)
 kłódka ['kūotka] f padlock
 kłótnia ['kūotnja] f quarrel, argument
 kłuć [kūotɕ] vt prick, sting; (nożem) stab; przen. ~ w oczy to strike the eye
 kłusować¹ ['kūusovatɕ] vt (o kontu, jeźdźcu) trot
 kłusować² ['kūusovatɕ] vi (u-prawiać kłusownictwo) poach
 knajpa ['knajpa] f pub, tavern
 knedle ['knedle] pl kulin. dumplings with fruits
 knot [knɔt] m wick
 knowania [knɔ'vapa] pl machinations, plotting, conspiracy
 koalicja [kɔa'fistsja] f coalition

kobięcy [kɔ'βetsi] adj womanly, womanlike, feminine
 kobiet[a] [kɔ'βeta] f woman; pl ~y women; Dzień Kobiet Women's Day; (w napisie) „dla ~” „Ladies”
 kobyła [kɔ'βiła] f mare
 koc [kɔts] m blanket, rug
 kochać ['kɔxatɕ] I vt love II vr ~ się be in love (w kimś with sb); make love; ~ się w czymś to have a fancy for sth
 kochanek [kɔ'xanek] m lover, love
 kochanka [kɔ'xanka] f mistress, lover, love
 kochany [kɔ'xani] adj beloved, dear, darling
 kocheł ['kɔxer] m cooker
 kocioł ['kɔtɕɔl] m 1. kettle, cauldron; ~ parowy steam-boiler 2. muz. kettle-drum
 koczować [kɔ'ʃovatɕ] vi rove, nomadize; (obozować) camp
 kod [kɔt] m code; ~ pocztowy postal code, am. zip code; numer ~u code number
 kodeks ['kɔdeks] m code; ~ cywilny (karny) civil (penal) code; ~ drogowy highway code
 koedukacyjny [kɔeduka'tsijnj] adj coeducational; szkoła ~a mixed school
 koegzystencja [kɔegzj'stentsja] f co-existence
 kogel-mogel ['kɔgel 'mɔgel] m (egg)yolk stirred with sugar
 kogut ['kɔgut] m cock
 koić ['kɔitɕ] vt soothe, calm, appease
 koka [kɔja] f berth, bunk
 kojarzyć [kɔ'jazitɕ] I vt (po-jećcia) associate; (para) make a match, arrange (a marriage) II vr ~ się unite, associate
 kok [kɔk] m chignon, bun
 kokard[a] [kɔ'karda] f bow; (na kapeluszu) cockade; za-wiązać na ~ę to tie in a bow

koklusz ['kɔkluf] m whooping cough
 koks [kɔks] m coke
 koksośnia [kɔk'sɔvna] f coking plant
 koktail ['kɔktajl] m cocktail; ~ mleczny milk cocktail
 koktail-bar ['kɔktajl 'bar] m cocktail-bar
 kolacja [kɔ'latsja] f supper; jeść ~ę to have supper
 kolano [kɔ'lano] n 1. knee; po ~a knee-deep; knee-high 2. (rury) joint 3. (rzeki) bend, turn
 kolarstwo [kɔ'larstfɔ] n cycling
 kolarz ['kɔlaf] m cyclist
 kolba ['kɔlba] f flask, bulb; ~ lutownicza soldering tool
 kolczyk ['kɔlfik] m ear-ring
 kołobka [kɔ'lepka] f cradle
 kołec ['kɔlets] m bot. thorn; (jeża) prickle; (sprzączki) tongue
 kolega [kɔ'lega] m mate, colleague, companion; (szkolny) schoolmate, classmate
 kolej ['kɔlej] f 1. (żelazna) railway; ~j linowa rope-way; cable railway; ~j podziemna underground; pot. (w Londynie) tube 2. (następstwo) turn, succession; po ~i by turns; trzeci z ~i third in turn; twoja ~j your turn
 kolejarz [kɔ'lejaf] m railwayman
 kolej[ka] [kɔ'lejka] f 1. railway; ~ka góraska (zębata) rack railway; ~ka linowa cable (rope) railway; ~ka wąskotorowa narrow-gauge railway 2. (ogonek) line, queue; stać w ~ce to stand in a line (queue), to queue 3. pot. (kolejna porcja trunku) round (of drinks)
 kolejność [kɔ'lejność] f succession; ~ alfabetyczna alphabetical order

kolejny [kɔ'lejnj] adj successive, next
 kolekcja [kɔ'lektjsja] f collection
 kolekcjoner [kɔlekt'sjoner] m collector
 kolekcjonować [kɔlekt'sjonovatɕ] vt collect
 kolektyw [kɔ'lektif] m collective body
 kolektywny [kɔlekt'ivnj] adj collective
 koleżanka [kɔle'zanka] f girl friend, colleague
 koleżeński [kɔle'zjnski] adj friendly; stosunek ~ comradeship
 koleda [kɔ'leða] f Christmas carol
 kolizja [kɔ'fizja] f conflict, clash, collision; wchodzić w ~ę z prawem to infringe the law
 kolka ['kɔlka] f med. colic; ~ nerkowa renal colic; ~ wątrobowa hepatic colic
 kolonia [kɔ'lɔnja] f colony; ~e letnie recreation (summer) camp
 koloński [kɔ'lɔnski] adj woda ~a eau de Cologne
 kolor ['kɔlor] m colour; karc. suit; dać do ~u to follow suit
 kolorowy [kɔlɔ'rowi] adj coloured, colourful
 koloryt [kɔ'lorit] m colour, colouring, tone
 koloryzować [kɔlorj'zovatɕ] vt colour; (przesadzać) exaggerate
 kolportaż [kɔl'portaf] m hawk-ing, distribution of books and newspapers
 kolportować [kɔl'portovatɕ] vt distribute, hawk
 kolumna [kɔ'lumna] f column, pillar; wojsk. column
 kolumnada [kɔlum'nada] f colonnade
 koldra ['kɔūdra] f counterpane, coverlet; (pikowana) quilt

kolek [kɔkɛk] m peg; (do przytrzymywania) cleat
 kołnier [kɔkɔnɛʃ] m collar; ~ stojący high collar
 kołnierzyk [kɔkɔnɛʃɪk] m collar; numer ~ a collar size
 koło¹ [kɔlɔ] n 1. circle; ring; ~ ratunkowe life-belt
 2. (część pojazdu) wheel; ~ napędowe driving wheel; ~ kierownicy steering wheel; ~ zapasowe spare (rag) wheel; przednie (tylne) ~ front (rear) wheel; napompować ~ to pump up the wheel; zmienić ~ to change (to replace) a wheel
 3. (grupa) circle; ~ przyjaciół a group of friends
 koło² [kɔlɔ] praep by, near; (około) about
 kołowy [kɔkɔvɔ] adj circular; ruch ~ vehicular traffic
 kołysać [kɔkɔsacɛ] I vt rock, lull II vr ~ się rock, swing; (o statku) roll
 komar [kɔmar] m gnat, mosquito
 kombajn [kɔmbajn] m combine harvester
 kombi [kɔmbi] n estate car, am. station wagon
 kombinat [kɔm'binat] m combined works
 kombinerki [kɔmbi'nɛrki] pl (combination) pliers
 kombinezon [kɔmbi'nɛzɔn] m overalls
 kombinować [kɔmbi'nɔvatɛ] vt combine, speculate
 komedia [kɔmɛdja] f comedy
 komenda [kɔmɛnda] f 1. command; na ~ę on command; at sb's command 2. (biuro) command post; ~ a milicji militia headquarters
 komendant [kɔmɛndant] m commander, commandant
 komenderować [kɔmɛndɔ'vatɛ] vt command
 komentarz [kɔmɛntaʃ] m commentary, comment
 komentator [kɔmɛn'tatɔr] m commentator

komentować [kɔmɛn'tɔvatɛ] vt comment (coś on (upon) sth)
 kometa [kɔmɛta] f comet
 kometka [kɔ'mɛtka] f badminton
 komfortowy [kɔm'fɔrtɔvɔ] adj comfortable
 komiczny [kɔ'miɕɲi] adj comic(al); opera ~ a opera bouffe
 komiks [kɔ'miks] m comic-strip
 komin [kɔmin] m chimney; (statku) funnel
 kominek [kɔ'minek] m fireplace
 komis [kɔmis] m commission shop; wziąć w ~ to take on commission
 komisariat [kɔmi'sarjat] m commissariat; ~ policji police station
 komisja [kɔ'misja] f board, commission, committee
 komitet [kɔ'mitet] m committee; Komitet Centralny Central Committee
 komora [kɔ'mɔra] f chamber, cabin; ~ celna custom-house, customs; mot. ~ spalania combustion chamber
 komorne [kɔ'mɔrne] n rent
 komórka [kɔ'murka] f (mała komora) closet; biol. cell
 Kompas [kɔmpas] m compass
 kompetencja [kɔmpe'tɛnsja] f competence; (sądu) cognizance; w czyjejs ~i within (in) sb's competence
 kompetentny [kɔmpe'tɛntni] adj competent
 komplement [kɔm'plɛment] m compliment; dopraszać się o ~y to fish for compliments; prawić ~y to pay compliments
 komplet [kɔmplet] m set, full number (quota); ~ białizny set of linen; ~ narzędzi tool kit; set of instruments (tools)
 kompletować [kɔmple'tɔvatɛ] vt complete

komplikacja [kɔmpɫi'katsja] f complication, obstacle
 komponować [kɔmpɔ'nɔvatɛ] vt compose
 kompot [kɔmpɔt] m compote
 kompozycja [kɔmpɔ'zitsja] f composition
 kompozytor [kɔmpɔ'zitɔr] m composer
 kompres [kɔmpres] m poultice, compress; gorący (zimny) ~ hot (cold) compress; przyłożyć (zmienić) ~ to apply (to change) a compress (to sth)
 kompresor [kɔm'presɔr] m techn. compressor
 kompromis [kɔm'prɔmis] m compromise; pójść na ~ to compromise
 kompromitować [kɔm'prɔmi'tɔvatɛ] I vt compromise II vr ~ się discredit oneself; lose face
 komputer [kɔm'putɛr] m computer
 komuna [kɔ'muna] f commune
 komunalny [kɔmu'nalni] adj communal, municipal
 komunał [kɔ'munał] m commonplace, banality, platitude
 komunikacja [kɔmuni'katsja] f communication, traffic; transport service; ~ a autobusowa bus service; ~ a kolejowa (lotnicza, samochodowa) communication by train (by air, by bus); train (air, bus) service; ~ a miejska local traffic; ~ a międzynarodowa international communication (service); ~ a morska sea transport (service); ~ a podmiejska suburban transport (service); ~ a nocna night communication (service); przerwa w ~i break in traffic (communication); środki ~i means of transport
 komunikat [kɔmu'nikat] m (radiowy) announcement,

bulletin; (urzędowy) communiqué; ~ meteorologiczny weather forecast (report)
 komunikować [kɔmuni'kɔvatɛ] I vt announce, communicate, inform II vr ~ się communicate, be in touch
 komunista [kɔmu'nista] m communist
 komunistyczny [kɔmunis'tɕɲi] adj communist
 komunizm [kɔ'munizm] m communism
 komutator [kɔmu'tatɔr] m mot. commutator
 koncentracyjny [kɔntsɛn'tratsɕɲi] adj concentrative; obóz ~ concentration camp
 koncentrat [kɔn'tsɛntrat] m concentrate; ~ pomidorowy tomato paste
 koncentrować [kɔntsɛn'trɔvatɛ] vt (także vr ~ się) concentrate
 koncepcja [kɔn'tsɛptsja] f conception, idea
 koncern [kɔntsɛrn] m concern
 koncert [kɔntsɛrt] m concert; ~ fortepianowy (skrzypcowy) piano (violin) concerto
 kondensator [kɔnden'satɔr] m condenser, capacitor
 kondensować [kɔnden'sɔvatɛ] vt condense
 kondolencje [kɔndo'lɛntsɕɛ] pl condolence; składać komuś ~ z powodu czegoś to express one's condolences to sb upon sth
 konduktor [kɔn'duktɔr] m (kolejowy) guard; (tramwajowy) conductor
 kondycja [kɔn'ditsja] f condition; sport. w dobrej (złej) ~i in (out of) form
 konfekcja [kɔn'fɛksja] f ready-made clothes
 konferansjer [kɔnfe'rɛnsjer] m announcer; (rewiowy, kabaretowy) compère, narrator

konferencja [kɔnfe'rentsja] *f* conference; ~ na szczycie summit conference
 konfetti [kɔn'feti] *pl* confetti
 konfiskować [kɔn'fiskɔvatɔ] *vt* confiscate
 konflikt ['kɔnflɪkt] *m* conflict
 kongres ['kɔngres] *m* congress
 koniak ['kɔnak] *m* cognac
 koniczyna [kɔni'ʃina] *f* clover
 koniec ['kɔnets] *m* end, finish; close; ~ języka the tip of the tongue; ~ urzędowania closing time; dobiegać końca to come to an end; do samego końca to the very end; ~ końców finally; od końca backwards; w końcu in the end, finally; przen. wiązać ~ z końcem to make both ends meet
 koniecznie [kɔ'netʃne] *adv* absolutely; necessarily; potrzebuje ~ tych pieniędzy I need that money badly
 konieczność [kɔ'netʃnoʃtɔ] *f* necessity; z ~ci out of necessity
 konieczny [kɔ'netʃni] *adj* necessary, indispensable
 konik ['kɔnik] *m* 1. pony 2. (mania) hobby 3. pot. (sprzedawca biletów) scalper || zool. ~ polny grasshopper
 koniunktura [kɔnɪ'ŋktura] *f* economic situation, business conditions; dobra ~ boom, prosperity; zła ~ slump, recess
 konkretny [kɔn'kretni] *adj* actual, real, definite
 konkurencja [kɔnku'rentsja] *f* competition; robić komuś ~ę to compete with sb
 konkurs ['kɔnkurs] *m* competition, contest; brać udział w ~le to compete; poza ~em non-competing
 konny ['kɔnni] *adj* horse, mounted; jazda ~a horse-riding; wyścigi ~e horse-race
 konsekwencja [kɔnse'kventʃa]

f consequence; ponosić ~e to bear the consequences
 konsekwentny [kɔnse'kventni] *adj* consequent, consistent
 konserwa [kɔn'serwa] *f* preserve; ~ mięsna tinned (am. canned) meat
 konserwatorium [kɔnserwa'tɔrjum] *n* conservatory, conservatoire
 konserwatywny [kɔnserwa'tivni] *adj* conservative
 konserwować [kɔnser'vovatɔ] *vt* preserve
 konspiracja [kɔnspi'ratsja] *f* conspiracy, underground movement
 konstrukcja [kɔn'struktʃa] *f* construction
 konstytucja [kɔnsti'tutsja] *f* constitution
 konsul ['kɔnsul] *m* consul
 konsularny [kɔnsu'larni] *adj* consular
 konsulat [kɔn'sulat] *m* consulate
 konsultacja [kɔnsul'tatsja] *f* consultation; (u lekarza) visit
 konsumować [kɔnsu'movatɔ] *vt* consume
 konsumpcja [kɔn'sumptʃa] *f* consumption
 kontakt ['kɔntakt] *m* 1. contact; być w ~cie to be in touch (in contact); wejść w ~t z kimś to come into contact with sb 2. elektr. contact plug
 kontaktować [kɔntak'tovatɔ] *I vt* contact *II vr* ~ się to be in contact (touch); to communicate
 konto ['kɔnto] *n* account; numer ~a account number; stan ~a statement of account; otworzyć ~o w banku to open an account with a bank
 kontrahent [kɔn'traxent] *m* contracting party
 kontrakt ['kɔntrakt] *m* contract, agreement; strony zawierające ~ the contract-

ing parties; zawrzeć ~ to conclude an agreement
 kontrastować [kɔntra'stɔvatɔ] *vt* contrast
 kontrola [kɔn'trola] *f* control, supervision, check; ~ biletów ticket control; ~ celna customs inspection (examination); ~ dokumentów documents control; ~ drogowa traffic control; ~ graniczna frontier control; ~ paszportowa passport control; ~ techniczna technical control; ~ radarowa radar control
 kontroler [kɔn'troler] *m* controller
 kontrolować [kɔntro'lɔvatɔ] *vt* control, check
 kontrrewolucja [kɔntrrevɔ'lutsja] *f* counter-revolution
 kontrwywiad [kɔntr'viivat] *m* counter-espionage
 kontuar [kɔn'tuar] *m* counter
 kontuzja [kɔn'tuzja] *f* contusion, injury
 kontynent [kɔn'tinent] *m* continent, mainland
 kontynuować [kɔntynu'ovatɔ] *vt* continue, go on, keep (doing sth), carry on
 konwalia [kɔn'valja] *f* lily of the valley
 konwencja [kɔn'ventsja] *f* convention
 konwencjonalny [kɔnventʃjo'nalni] *adj* conventional
 konwersacja [kɔnver'satsja] *f* conversation
 konwojent [kɔn'wojent] *m* escort
 konwojować [kɔnvo'jovatɔ] *vt* convoy, escort
 koń [kɔj] *m* 1. horse; ~ gimnastyczny vaulting-horse; ~ mechaniczny horse-power 2. szach. knight
 końcowy [kɔn'tsovɪ] *adj* final; stacja ~a terminus
 kończyć ['kɔjʃitɔ] *I vt* end, finish, conclude, close; ~ naukę to graduate *II vr* ~ się end, come to an end

kończyna [kɔn'ʃina] *f* limb, extremity
 kooperacja [kɔɔpe'ratsja] *f* co-operation
 koordynacja [kɔɔrdi'natsja] *f* co-ordination
 kopa ['kɔpa] *f* stack; ~ siana hayrick, haystack
 kopać ['kɔpatɔ] *vt* (ziemię) dig; (piłkę) kick
 kopalnia [kɔ'palna] *f* mine; ~ węgla coal-mine; ~ soli salt-mine; ~ odkrywkowa opencast mine
 koparka [kɔ'parka] *f* excavator
 koper ['kɔper] *m* dill
 kopertja [kɔ'perta] *f* envelope; w oddzielnej ~cie under separate cover; ~ta od zegarka watch-case
 kopia¹ ['kɔpja] *f* copy
 kopia² ['kɔpja] *f* (broń) spear
 kopnąć ['kɔpnɔtɔ] *vt* kick
 koprodukcja [kɔpro'duktsja] *f* co-production
 kopuła [kɔ'puła] *f* cupola, dome
 kora ['kɔra] *f* bark
 koral ['kɔral] *m* 1. zool. coral 2. pl ~e (ozdoba) beads
 korba ['kɔrba] *f* crank, handle
 korbowód [kɔr'bɔvut] *m* connecting rod
 korek ['kɔrek] *m* cork; (w butcie) heel; elektr. fuse; pot. (w ruchu ulicznym) traffic-jam
 korekta [kɔ'rekta] *f* proof
 korepetycja [kɔrepe'titsja] *f* private lesson
 korespondencja [kɔrespon'dentsja] *f* correspondence, mail
 korespondent [kɔres'pondent] *m* correspondent
 korespondować [kɔrespon'dovatɔ] *vt* correspond
 korkociąg [kɔr'kɔtɕɪk] *m* corkscrew
 korniszon [kɔr'niʃɔn] *m* pickled cucumber
 korona [kɔ'rɔna] *f* 1. crown 2. (na zębie) cap

- koronka [kɔ'ronka] *f* lace
 korpus [kɔ'pʊs] *m* (tułów) trunk, body; ~ dyplomatyczny diplomatic corps
 kort [kɔrt] *m* sport. court
 korygować [kɔri'gɔvatɕ] *vt* correct
 korytarz [kɔ'ritarʃ] *m* corridor, lobby
 korzeń [kɔ'ʒɛn] *m* 1. root 2. pl ~nie (przyprawy) spices
 korzystać [kɔ'ʒɪstatɕ] *vi* profit (z czegoś by sth); avail oneself (take advantage) (z czegoś of sth); (używać) use (z czegoś sth)
 korzystny [kɔ'ʒɪstnɪ] *adj* profitable, advantageous; ~ warunki favourable (easy) terms
 korzystać [kɔ'ʒɪtɕ] *f* profit, advantage; benefit; ciągnąć ~ci z czegoś to profit by sth; odnosić z czegoś ~ć to derive profit from sth; to benefit by sth; jaka z tego ~ć? what's the good of that?; na czyjąś ~ć in favour of sb; for sb's benefit
 kosa [kɔsa] *f* scythe
 kosiarka [kɔ'ʃarka] *f* mower; ~ do trawników lawn-mower
 kosić [kɔ'ʃɪtɕ] *vt* mow
 kosmetyczka [kɔsmɛ'tɪʃka] *f* 1. (torebka) vanity-bag 2. (kobieta) beauty shop owner
 kosmetyczny [kɔsmɛ'tɪʃnɪ] *adj* cosmetic; salon ~ beauty shop (parlour)
 kosmiczny [kɔs'mɪʃnɪ] *adj* cosmic; ~ statek space craft
 kosmonauta [kɔsmɔ'naŭta] *m* cosmonaut, spaceman
 kosmopolita [kɔsmɔpɔ'litɔ] *m* cosmopolite
 kostium [kɔ'stjum] *m* costume; ~ damski tailor-made costume; ~ kąpielowy bathing suit
 kostka [kɔ'tka] *f* 1. (cukru) lump; (todu) cube; (brukowa) flagstone 2. (do gry) die 3. (u nogi) ankle; skrzyć nogę w ~ce to wrench one's ankle
 kosz [kɔʃ] *m* basket; ~ do śmieci waste-paper basket
 koszt [kɔʃt] *m* cost; expense; ~ własny prime cost; ~y podróży travelling expenses; ~em ... at the cost of...; po cenie ~u at cost price
 kosztorys [kɔ'tɔris] *m* (cost) estimate
 kosztować [kɔʃ'tɔvatɕ] *I* *vi* cost; ile to ~uje? how much is this?; what does it cost? *II* *vt* (próbować) taste
 kosztowny [kɔʃ'tɔwnɪ] *adj* expensive, costly
 koszula [kɔ'ʃula] *f* (męska) shirt; (damska) chemise; (nocna) nightgown
 koszulka [kɔ'ʃulka] *f* shirt; ~ gimnastyczna zephyr; ~ sportowa sports shirt; ~ trykotowa singlet, am. undershirt, T-shirt
 koszyk [kɔʃɪk] *m* basket
 koszykówka [kɔʃɪ'kufka] *f* sport. basketball
 kościół [kɔ'ʃɔtɔ] *m* church
 kość [kɔ'ʃtɔ] *m* 1. bone; ~ć policzkowa cheekbone; ~ć słoniowa ivory; złamanie ~ci bone fracture 2. (do gry) die
 kot [kɔt] *m* cat; przen. kupować ~a w worku to buy a pig in a poke
 kotlet [kɔ'tlet] *m* (siekany) cutlet; (bity) chop; ~ barani mutton chop; ~ cielęcy veal cutlet; ~ wieprzowy pork chop
 kotlina [kɔt'ʃɪna] *f* dale, dell, valley
 kotłownia [kɔt'ʃɔvna] *f* engine-room
 koturny [kɔ'turnɪ] pl 1. (obcasy) buskins 2. (obuwie) wedge-heeled shoes
 kotwica [kɔt'ʃɪtsa] *f* anchor;

- podnieść (zarzucić) ~ę to weigh (to cast) anchor
 koza [kɔza] *f* goat
 kozetka [kɔ'zetka] *f* settee
 kozioł [kɔ'ʒɔ] *m* 1. zool. buck; przen. ~ ofiarny scapegoat 2. (miejsce woźniczy) box
 kożuch [kɔ'ʒux] *m* sheepskin; (na mleku) skin
 kółko [kɔ'ku] *n* 1. circle(t), wheel; (do zabawy) hoop; ~ do kluczy key-ring 2. (towarzystwie) circle
 kpić [kɔ'pɪtɕ] *vi* sneer (mock) (z kogoś at sb); ~ się sobie z tego! I don't care a straw!
 kra [kra] *f* floe, floating ice
 krab [krap] *m* crab
 kraciasty [kra'tɕastɪ] *adj* chequered, checked
 kradzież [kɔ'radʒɛʃ] *f* theft; ~ z włamaniem burglary
 kraj [kra] *m* country, land; ~ ojczysty native land; homeland; ~e socjalistyczne socialist countries; ~e kapitalistyczne capitalist countries
 krajać [kra'jatɕ] *vt* cut; (pieczone mięso) carve; (w plastry) slice; przen. serce mi się ~e my heart bleeds
 krajobraz [kra'jɔbras] *m* landscape
 krajowy [kra'jɔvɪ] *adj* native, home, inland; przemysł ~ home industry; zjazd ~ national congress
 krajoznawstwo [kra'jɔznafstɔ] *n* touring, sightseeing
 kraksa [kɔ'kraks] *f* accident, crash; (lotnicza) crashlanding
 kram [kram] *m* stall, booth; pot. (zamieszanie) mess, trouble
 kran [kran] *m* cock, tap; (kurek) faucet; odkręcić (zakręcić) ~ to turn on (off) a cock (a tap)
 kraniec [kɔ'krɛts] *m* border;
- edge; ~ miasta outskirts of the town
 krańcowy [kra'ŋtɔvɪ] *adj* extreme
 krasnoludek [kɔrasnɔ'ludsk] *m* brownie
 kraść [kɔ'radɕ] *vt* steal
 kratja [kɔ'ratja] *f* grate; bars; (drewniana) lattice; (deseń) chequer; w ~ę chequered
 krater [kɔ'krater] *m* crater
 krawal [kɔ'raul] *m* sport. crawl
 krawat [kɔ'kravat] *m* (neck-)tie
 krawcowa [kɔ'kratɔva] *f* dressmaker
 krawędź [kɔ'kravɛdʒ] *f* edge; brim; na ~dzi on the verge
 krawężnik [kɔ'kravɛʒnɪk] *m* kerb, am. curb
 krawiec [kɔ'kravɛts] *m* tailor; ~ damski ladies' tailor
 krąg [krɔg] *m* circle, ring, disk; przen. ~ przyjaciół circle of friends; w ~ all round
 krążek [kɔ'krɔʒɛk] *m* disk, ring; mech. pulley
 krążyć [kɔ'krɔʒɪtɕ] *vi* circulate, revolve; (w powietrzu) hover
 kreda [kɔ'kreda] *f* chalk
 kredens [kɔ'kɔrens] *m* sideboard, cupboard
 kredka [kɔ'kɔrtka] *f* crayon; ~ do ust lipstick
 kredyt [kɔ'kɔrdɪt] *m* credit; ~ długoterminowy long-term credit; udzielać ~u to grant credit; na ~ in credit
 krem [kɔ'kɔrm] *m* 1. (kosmetyk) cream; ~ do golenia shaving cream; ~ do opalania sun-tan cream; ~ do rąk hand cream; ~ do twarzy face-cream; skin nourishing cream; ~ nawilżający deep moisture cream; ~ tłusty rich cream 2. kulin. custard, cream; ~ czekoladowy chocolate cream
 krematorium [kɔ'kɔrɛmɔ'tɔrjum] *n* crematory, crematorium
 kremowy [kɔ'kɔrmɔvɪ] *adj* cream-coloured

kres [krɛs] m end, term, limit; być u ~u wytrzymałości to be at the end of one's tether; przen. położyć ~ czemś to put an end to sth
kreska ['krɛska] f (lita) line; (mysłnik) dash
kret [krɛt] m mole
kretow ['krɛtɔn] m cretonne
krew [krɛf] f blood; broczyć krew to bleed profusely; oddać ~ to give blood; przetoczyć ~ to transfuse blood; zatamować ~ to stanch blood; zbadać ~ to make a blood test; przen. rozlew krwi bloodshed; Polak z krwi i kości Polish to the backbone; zachować zimną ~ to keep cool; z zimną kwią in cold blood
krewetka [krɛ'vɛtka] f shrimp
krewny ['krɛvni] adj relative, relation
kreć [krɛ'kɛtɔ] I vt 1. turn, twist; ~ć głowę to shake one's head; ~ć film to shoot a film; ~ć włosy to curl one's hair; w ~osie mnie ~ it tickles my nostrils; pot. ~ć nosem na coś to sniff at sth 2. (o sukni) cheat II vr ~ć się turn, whirl; (o bąku) spin; (o włosach) curl; ~ć się w kółko to turn round and round; ~ mi się w głowie I feel giddy
krecony [krɛ'tsoni] adj twisted; ~e schody winding stairs; ~e włosy curly hair
kręgielnia [krɛ'gɛlna] f skittle-alley
kręgle ['krɛglɛ] pl skittles, ninepins
kręgosłup [krɛ'gosłup] m anat. backbone, spinal column
krępować [krɛ'pɔvatɔ] I vt 1. (wiązać) bind, tie 2. (przeszkadzać) hamper, hinder 3. (kłopotać) embarrass II vr ~ się feel embarrassed

krępy ['krɛpi] adj thickset, stocky
kręty ['krɛti] adj winding, twisting; ~e schody winding stairs
krochmal ['krɔxmal] m starch
kroczyć ['krɔʃɪtɔ] vi stride, walk, pace
krok [krɔk] m step, pace; do-trzywać komuś ~u to keep pace with sb; przyspieszyć (zwolnić) ~u to quicken (to slacken) one's pace; ~ za ~em step by step; na każdym ~u at every step; dwa ~i stąd almost next door, just round the corner; przen. ~i wojenne hostilities; poczynić ~i to take steps (measures)
krokiety [krɔ'keti] pl kulin. croquettes; ~ z mięsem meat croquettes
krokodyl [krɔ'kodil] m zool. crocodile
kromka ['krɔmka] m slice
kronika ['krɔnika] f chronicle, annals; ~ filmowa newsreel
kropka ['krɔpka] f point, dot; (znak pisarski) full stop; w ~i spotted; przen. stawiać ~ę nad i to dot the i's
kropla ['krɔpla] f drop
kroplomierz [krɔ'plɔmɛr] m dropper
kropiółka [krɔ'plufka] f drip
krosta ['krɔsta] f pimple
krowa ['krɔva] f cow
krój [krɔj] m cut, fashion; kursy kroju cutting courses
król [krɔl] m king; rel. Trzej Królowie the Magi; Trzech Króli Epiphany, Twelfth-day
królestwo [krɔ'lestfɔ] n kingdom; realm; Zjednoczone Królestwo United Kingdom
królik ['krɔflik] m rabbit; przen. ~ doświadczalny guinea-pig
królowa [krɔ'lova] f queen
krótki ['krɔtki] adj short, brief; pożyczka na ~ ter-

min short-term loan; elektr. ~e spięcie short circuit
krótkofalówka [krɔtkɔfa'lufka] f short-wave set
krótkometrażowy [krɔtkɔmɛ'traʒɔvi] adj short, short-feature (film)
krótkotrwały [krɔtkɔ'trfau] adj short, short-lived
krótkowidz [krɔtkɔ'vidz] m short-sighted person; jestem ~em I am short-sighted
krtań [krɔtɔn] f anat. larynx
kruchy ['kruchɪ] adj fragile, frail; (o mięsie) tender; ~e ciasto shortcake
kruk [krɔk] m raven; przen. biały ~ rarity
krupnik ['krɔpnik] m 1. barley soup 2. (wódka) hot mead
kruszec ['krɔʃɛts] m ore, metal
kruszyć ['krɔʃɪtɔ] I vt crush, crumb, grind II vr ~ się crumble
kruzganek [krɔz'ganek] m gallery
krwawić ['krɔvɪtɔ] vt bleed
krwaki [krɔ'fak] m med. haematoma
krwiobieg ['krɔ'ɔbɛk] m blood circulation
krwiodawca [krɔ'ɔdɔfca] m blood-giver, blood-donor
krwotok ['krɔfɔtɔk] m haemorrhage; ~ wewnętrzny internal haemorrhage; ~ z nosa epistaxis, nose bleeding; zatamować ~ to arrest (to check) the haemorrhage
kryć [krɪtɔ] I vt 1. (ukrywać) hide, conceal 2. (pokrywać) cover; ~ć dachem to roof II vr ~ć się hide; coś się za tym ~je there is something behind it
kryminalny [krɪmɪ'nalni] adj criminal; powieść ~a detective story
kryształ ['krɪʃtɔl] m 1. crystal, cut-glass; pl ~y (wy-

robny) lead crystals 2. (cukier) granulated sugar
kryterium [krɪ'tɛrjum] m criterion
krytyka ['krɪtika] f 1. criticism, critique; poniżej wszelkiej ~i beneath criticism 2. (recenzja) review
krytykować [krɪ'tɪkɔvatɔ] vt criticize; find fault (coś with sth)
kryzys ['krɪzɪs] m crisis; ~ ekonomiczny recession
krzak [krɔk] m bush, shrub
krzątać się ['krɔtɔtɔtɔ ɕɛ] vr be busy, bustle (koło czegoś about sth)
krzepnąć ['krɔ'pɔnɔtɔ] vi 1. (o krwi) coagulate, curdle 2. (o charakterze) set
krzesło ['krɛsɔ] n chair; ~ składane camp chair
krzew [krɛʃ] m shrub
krztusić się ['krɔtɔʃɪtɔ ɕɛ] vr choke, stifle
krzyczeć ['krɔʃɪtɔ] imperf. ~nąć ['krɔʃɪkɔtɔ] perf vi shout, scream, shriek
krzyk [krɔk] m cry, shriek, scream; narobić wiele ~u o nic to make much ado about nothing; podnosić ~ to clamour
krzyknąć zob. krzyżeć
krzywda [krɔ'ɪvdɔ] f harm, injury, wrong; doznać ~y to suffer injustice; zrobić komuś ~ę to wrong sb; to do wrong to sb; nikomu nie stała się ~a no harm was done; z czyjąś ~ą to sb's prejudice
krzywdzić ['krɔ'ɪvdɔtɔ] vt wrong, harm
krzywić ['krɔ'ɪvɪtɔ] I vt bend, curve; ~ usta to curve one's lips II vr ~ się scowl, frown (na coś at sth); (grymasie) make a wry face (na coś at sth)
krzywizna [krɔ'ɪvɪznɔ] f curvature
krzywo [krɔ'ɪvɔ] adv awry,

askew; przen. (niechętnie) disapprovingly
 krzyw[y] ['křiv] *adj* crooked, wry; (o linii) curved; przen. ~a mina wry mouth
 krzyż [křiz] *m* 1. (znak) cross; na ~ crosswise; Czerwony Krzyż Red Cross 2. anat. back; przen. przetrzącić komuś ~ to break sb's back
 krzyżować [křiz'ovat] *I vt* (udaremniać) thwart; frustrate *II vr* ~ się się cross
 krzyżówka [křiz'ufka] *f* 1. crossword puzzle 2. (skrzyżowanie) crossing, junction
 ksiądz [křiz] *m* priest, clergyman
 książeczka [křiz'ecika] *f* booklet; ~ autostopu hitchhiker's book; ~ bankowa bankbook; ~ czekowa cheque book; ~ do nabożeństwa prayer-book; ~ oszczędnościowa savings-bank book; ~ walutowa currency book
 książę [křiz'ę] *m* duke, prince
 książka [křiz'ka] *f* book; ~ telefoniczna (telephone) directory; ~ kucharska cookery (cook) book; ~ adresowa directory; ~ meldunkowa registration book; ~ wozu motor-car (registration) book; ~ życzeń i zażeń book of suggestions and complaints
 księga ['křega] *f* book, register; (w buchalterii) ~ główna ledger; ~ hotelowa hotel (registration) book; ~ pamiątkowa visitors' book
 księgarnia [křeg'arna] *f* bookshop, bookseller's (shop)
 księgować [křeg'ovat] *vt* enter, book
 księgowość [křeg'ovac'ot] *f* book-keeping
 księgozbiór [křeg'ozbur] *m* library, collection of books
 księstwo ['křestfo] *n* principality, duchy

księżna ['křezna], księżniczka [křez'nicika] *f* duchess, princess
 księżyc [křezits] *m* moon; przy świetle ~a by moonlight
 kształcić ['křtauc'it] *I vt* educate, instruct (w czymś in sth) *II vr* ~ się be educated, study (na nauczyciela, lekarza itd. to be a teacher, a doctor etc.)
 kształt [křtaut] *m* shape, form
 kształtować [křtaut'ovat] *I vt* form, shape *II vr* ~ować się shape, form; ceny ~ują się wysoko prices run high
 kto [kto] *pron* who; (w przypadkach zależnych: kogo, komu, kim) whom; ~ inny somebody else; ~ jak ~, ale on ... he of all people ...; ~ tam? who is there?; ~ to jest? who is it?; ~ mówi? who is speaking?; who is on the phone?; do kogo? to whom? who(m) do you want to see?
 ktokolwiek [kto'kolvek] *pron* anybody, anyone; ~ bądź whoever
 ktoś [kto] *pron* somebody, ~ czeka somebody is waiting
 której [kto'ređi] *adv* which way; ~ do ...? which is the way to ...?
 który [kto'ri] *pron* who, which, that; ~ego mamy dzisiaj? what is the date today?; ~a godzina? what time is it?; what's the time?; o ~ej godzinie? (at) what time?; do ~ej? till what time?; od ~ej? since what time?
 którykolwiek [kto'ri'kolvek] *pron* any; whichever; whatever; ~ z nas any of us
 któryś [kto'ris] *pron* a, some
 ku [ku] *praep* towards, to; zdążać ku ... to go in the direction of ...; ku mojemu zdziwieniu to my surprise

kubek ['kubek] *m* cup, mug; goblet
 kubel ['kubel] *m* bucket, pail
 kucharz ['kuxař] *m*, kucharka [ku'xarka] *f* cook
 kuchenka [ku'xanka] *f* 1. (wnęka) kitchenette 2. (piec) kitchen stove (range); ~ gazowa gas-cooker, gas range (stove); ~ elektryczna electric cooker; ~ spirytusowa spirit-stove; ~ turystyczna tourist cooker
 kuchnia ['kuxna] *f* 1. kitchen 2. (sposób przyrządzania potraw) cooking, cuisine; dobra ~ good cooking; ~ dietetyczna dietetic cooking; ~ francuska French cuisine; ~ jarska vegetable (vegetarian) diet 3. (piec) stove, range
 kuć [kut] *vt* 1. forge, hammer; (konia) shoe; przen. ~ żelazo póki gorące to make hay while the sun shines 2. *pot.* (uczyć się) cram
 kufel ['kufel] *m* (beer-)mug, (beer-)glass
 kufer ['kufel] *m* box, chest, trunk
 kukiełka [ku'kuka] *f* puppet
 kukulka [ku'kuuka] *f* cuckoo
 kukurydza [kuku'ridza] *f* maize, am. Indian corn
 kulja¹ ['kula] *f* sphere; (ciem-ska) globe; (pocisk) bullet; (śnieżna) snowball; (do gry) ball; sport. shot; rzut ~a shotput
 kula² ['kula] *f* (proteza) crutch; chodzić o ~ch to walk with crutches
 kulawy [ku'lav] *adj* lame, limping
 kuleć ['kulec] *vt* limp, hobble
 kulig ['kufik] *m* sledging cavalcade
 kulisa [ku'fisa] *f* teatr. wing, side-scene; za ~mi behind the scenes
 kulisty [ku'fisti] *adj* spherical, round

kulkow[y] [kul'kovi] *adj* pióro ~e ball-point pen; łożysko ~e ball bearing
 kultura [kul'tura] *f* culture; ~a fizyczna physical education (culture); ~a masowa mass culture; ~a narodowa national culture; brak ~y lack of manners
 kulturalny [kultu'ralni] *adj* cultural; człowiek ~ man of culture; refined (well-mannered) person
 sztuka [kunt] *m* art
 kup[a] ['kupa] *f* heap, pile; składać na ~ę to heap up; *pot.* ~a pieniądze a lot of money
 kupić zob. kupować
 kupiec ['kupets] *m* 1. merchant, dealer; (właściciel sklepu) shopkeeper, tradesman, am. store-keeper 2. (nabywca) buyer; (reflektant) prospective buyer
 kupno ['kupno] *n* purchase; okazjone ~ bargain
 kupon ['kupon] *m* coupon
 kupować [kup'ovat] *imperf.* ~ić ['kupit] *perf* *vt* buy, purchase; ~ić drogo (tanio) to buy dear (cheap)
 kura ['kura] *f* hen; kulin. chicken
 kuracja [ku'ratsja] *f* cure, treatment; ~ odchudzająca slimming diet
 kuracjusz [ku'ratsjus] *m* patient, person undergoing a cure
 kuracyjny [kura'tsijni] *adj* therapeutic, medicinal; miejskowość ~a health resort
 kurez [kurt] *m* cramp; spasm; ~e żołądkowe gripes; gastrospasm; dostać ~u to be seized with cramp
 kurczę [kurt'ę] *n* chicken
 kurczyć ['kurtit] *I vt* contract, narrow *II vr* ~ się shrink, contract
 kurek ['kurek] *m* cock; (kran)

tap; (na wieży) weather-cock
 kurier ['kurjer] m courier; (pociąg) express-train
 kuropatwa [kuro'patfa] f zool. partridge
 kurs [kurs] m 1. course; ~ wymiany pieniędzy rate of exchange 2. (orientacja) orientation, tendency 3. (bieg) course; puszcząć w ~ to circulate || uczęszczać na ~ to attend a course
 kursować [kur'sovat] vt circulate, run; (o promie, to-dzi) ferry; pociągi (autobusy itp.) kursują co godzinę there is a train (bus) service every hour
 kurtka ['kurtka] f jacket; (od munduru) tunic; (sportowa, kolorowa) blazer
 kurtyna [kur'tina] f curtain
 kurz [kurs] m dust
 kurzyć ['kurzyć] I vt raise dust II vt ~ się smoke, get dusty
 kuścić ['kuścić] vt tempt
 kustosz ['kustosz] m custodian, curator
 kuzetka [ku'zetka] f berth, couchette
 kuśniersz ['kuśniersz] m furrier
 kuter ['kuter] m cutter
 kuzyn ['kuzyn] m cousin
 kuźnia ['kuźnia] f smithy, forge
 kwadrans ['kwadrans] m quarter of an hour; ~ po 9-tej a quarter past 9; ~ przed 8-mą a quarter to 8; za ~ in a quarter (of an hour)
 kwadrat ['kwadrat] m square
 kwadratowy [kwadra'to'vi] adj square
 kwalifikacja [kwa'fiki'katsja] f 1. qualification 2. pl ~e (uzdolnienie) capacity
 kwalifikować [kwa'fiki'kovat] I vt qualify II vt ~ się be qualified, qualify (do czegoś for sth); be fit (do czegoś for sth)

kwartanna [kwaran'tanna] f quarantine
 kwartał ['kartał] m quarter
 kwartet ['kartet] m quartet; ~ smyczkowy string quartet
 kwas [kwas] m acid; ~ borsy boric acid; ~ siarkowy sulphuric acid; ~ solny hydrochloric acid; (zaczyn) ~ do ciasta leaven; ~y żołądkowe acidity
 kwaśny ['kfaŋni] adj sour, acid; ~e mleko sour milk; przyn. ~a mina a long face; zrobić ~ą minę to pull a long face; to make a wry mouth; to scowl; zbić kogós na ~e jabłko to beat sb black and blue
 kwatery [kwa'tery] f 1. lodging, accommodation; quarters; ~ prywatna private quarters, private room; wolna ~ free room (quarters) 2. wojsk. biliet; ~ główna headquarters
 kwaterować [kwate'rovat] I vt biliet, lodge II vt be billeted
 kwestia ['kwestja] f question, matter || nie ulega ~i... there is no question...; to jest ~a czasu it's a question of time
 kwestionariusz [kwestjo'narjuš] m questionnaire, form; ~ paszportowy passport (application) form; ~ wizowy visa (application) form; wypełnić ~ to fill in (out) a form, to complete a form
 kwiaciarnia [kwa'tarna] f florist's shop
 kwiat [kwa't] m flower; (na drzewach) blossom; ~y cięte cut flowers; ~y doniczkowe pot plants; ~y sztuczne artificial flowers; (o wzorze) w ~y flowered; przyn. w kwieciele wieku in the prime of life
 kwiecień ['kfe'tɕɛn] m April
 kwiecisty [kfe'tɕisti] adj flow-

ery; przyn. ~ styl florid style
 kwietnik ['kfe'tnik] m flower-bed
 kwit [kfit] m receipt; ~ bagażowy check; ~ celny customs receipt; certificate of clearance; ~ zastawny pawn-ticket

kwitnąć ['kfitnɔtɕ] vt bloom, blossom; przyn. flourish, prosper
 kwitować [kfi'tovat] vt receipt; ~ odbiór czegoś to acknowledge the receipt of sth
 kwota ['kfo'ta] f sum, amount

L

laborant [la'borant] m laboratory assistant
 laboratorium [labora'torjum] n laboratory
 lać [latɕ] I vt 1. (nalewać) pour 2. (odlewać metal) cast II vt pour; deszcz leje it rains, it pours III vt ~ się flow, stream, gush; pot leje się z niego he is bathed in sweat
 lada' ['lada] part any; ~ chwila any moment; ~ dzień any day
 lada' ['lada] f (w sklepie) counter; ~ chłodnicza refrigerator counter
 laguna [la'guna] f lagoon
 laik ['laik] m layman
 lak [lak] m sealing-wax
 lakier ['laker] m lacquer; (do paznokci) varnish; nail polish; (do włosów) hairspray; ~ samochodowy automotive lacquer
 lakierki [la'kerki] pl patent leather shoes
 lakierować [lake'rovat] vt lacquer, varnish; (włosy) spray
 lakować [la'kovat] vt seal
 lala ['lala], lalka ['lalka] f doll
 laminat [la'minat] m laminate, laminated plastic
 lampka ['lampa] f lamp; ~a elektryczna electric lamp; ~a kwarcowa quartz lamp; ~a naftowa petroleum

lamp; ~a radiowa valve; ~a stojąca (wisząca) standing (hanging, wall) lamp; zapalić (zgasić) ~ę to switch on (off) the lamp
 lampka ['lampa] f (mała) lamp; ~ kontrolna pilot, tell-tale lamp; ~ ciśnienia oleju oil pressure warning light; ~ nocna night-lamp || ~ wina glass of wine
 landrynka [lan'drinka] f fruit drop
 lanie ['lane] n beating, thrashing; sprawić komuś ~ to give sb a thrashing
 lansować [lan'sovat] vt launch
 laryngolog [larin'golok] m laryngologist
 las [las] m wood, forest
 laska ['laska] f stick, cane
 latja ['lata] pit years; ile masz ~? how old are you?; on ma 13 ~ he is 13 (years old); co dwa ~a every two years; kilka ~ temu some years ago; od kilku ~ for several years; przed ~y years ago
 latać ['latatɕ] vt 1. fly 2. pot. (biegać) run
 latarka [la'tarka] f lantern; ~ elektryczna electric torch
 latarnia [la'tarna] f lantern; ~ morska lighthouse; ~ uliczna lamp-post, street-lamp

latawiec [la'tavets] *m* kite
 lato [lato] *n* summer; *babie*
 ~ Indian summer; *w lecie*
 in summer
 latorośl [la'torośl] *f* (winna)
 grape-vine
 laureat [lau'reat] *m* laureate,
 prize-winner
 lawa [lava] *f* lava
 lawina [la'vina] *f* avalanche;
 ~a kamienna avalanche of
 stones; ~a śnieżna snow
 avalanche; niebezpieczeń-
 stwo ~ danger of avalanche
 lawirować [lavi'rovatɔ] *vi*
 tack, veer; *przen.* beat
 about
 ląd [lɔd] *m* land, earth; ~ sta-
 ty continent; ~em i mo-
 rzem by land and sea; *na*
 lądzie on land; *wysadzić na*
 ~ to put ashore; *zejść na*
 ~ to go ashore
 lądować [lɔd'ovatɔ] *vi* (z mo-
 rza) land; (z powietrza)
 alight
 lądowanie [lɔd'ovanɛ] *n* land-
 ing; *przymusowe* ~ emer-
 gency landing
 lecijać [lɛtɛtɔ] *vi* 1. fly 2.
 pot. (biec) run; *przen.* jak
 ten czas ~! how time does
 fly!
 lecz [lɛʃ] *conj* but
 leczenie [lɛ'ʃɛnɛ] *n* treatment;
 ~e się cure; ~e szpitalne
 hospitalization; hospital
 treatment; *poddać się* ~u
 to undergo a cure (a treat-
 ment)
 lecznica [lɛʃ'nitsa] *f* clinic,
 hospital, nursing home
 leczniczy [lɛʃ'nitʃi] *adj* med-
 icinal, therapeutic; *środki*
 ~e medicines, remedies;
ziola ~e medicinal herbs
 leczyć [lɛʃitɔ] *I vt* heal, cure,
 treat *II vr* ~ się undergo
 a treatment, be under
 treatment; ~ się u kogoś
 to be treated by sb
 ledwie [lɛdɔɛ], ledwo [lɛdɔɔ]
adv hardly, scarcely, barely;
 ~ co wyszedł he has just

gone away; *on* ~ żyje he
 is hardly alive
 legalny [lɛ'galni] *adj* legal
 legenda [lɛ'gɛnda] *f* 1. (opo-
 wieść) legend 2. (na mone-
 cie) legend (inscription)
 (on a coin) 3. (pod ilustracją
 itp.) legend, caption
 legitymacja [lɛ'giti'matsja] *f*
 identity card, identification;
 certificate; (członkowska)
 membership card
 legitymować [lɛ'giti'movatɔ] *I*
vt identify *II vr* ~ się
 prove one's identity; show
 one's papers
 legumina [lɛgu'mina] *f* (deser)
 dessert, sweet (dish)
 lejek [lɛ'jek] *m* funnel
 lek [lɛk] *m* medicine, drug,
 medicament; remedy; ~ u-
 niwersalny panaceum
 lekarski [lɛ'karski] *adj* med-
 icinal, medical; (dotyczą-
 cy lekarza) doctor's; *pomoc*
 ~a medical assistance; wy-
 dział ~i faculty of medi-
 cine
 lekarstwo [lɛ'karstɔ] *n* me-
 dicine, remedy, drug
 lekarz [lɛ'kaʃ] *m* physician;
 ~ dyżurny doctor on duty;
 ~ naczelny doctor-in-chief
 lekceważyć [lɛktɕ'vaʒitɔ] *vt*
 disrespect, slight, disre-
 gard; ~ niebezpieczeństwo
 to defy (to scorn) danger;
 ~ obowiązki to neglect
 one's duties; ~ przepisy to
 disregard the regulations
 lekcja [lɛktsja] *f* lesson; *brać*
 ~e to take lessons; *udzie-
 lać* ~i to give lessons; *od-
 rabiać* ~e to do one's les-
 sons
 lekki [lɛkki] *adj* light; (sta-
 by) slight; ~i sen light
 sleep; *sport. waga* ~a light-
 weight; *przen.* z ~im ser-
 cem light-heartedly
 lekko [lɛkko] *adv* lightly;
 (nieznacznie) slightly, some-
 what; (delikatnie) gently;
 (łatwo) easily

lekkoatleta [lɛkkɔat'lɛta] *m*
 (light-weight) athlete
 lekkomyślny [lɛkkɔ'miɕlni]
adj light-minded, careless
 lekkostrawny [lɛkkɔ'stravnɪ]
adj light (dish)
 lektura [lɛk'tura] *f* reading;
 (coś do czytania) reading
 matter
 lemoniada [lɛmɔ'pada] *f* le-
 monade
 len [lɛn] *m* flax
 lenić się [lɛnitɕ ɕɛ] *vr* idle,
 be idle (lazy)
 leniwy [lɛ'nivɪ] *adj* idle, lazy
 lep [lɛp] *m* glue; ~ na mu-
 chy fly-paper
 lepić [lɛpitɕ] *I vt* 1. (kleić)
 glue, stick 2. (ulepiać) mod-
 el, fashion *II vr* ~ się stick,
 be sticky
 lepiej [lɛ'pɛj] *adv* (comp od
 dobrego) better; *coraz* ~
 better and better; *tym* ~
 so much (all) the better;
 ~ byś poszedł spać you
 had better go to bed; ~ ci?
 do you feel better?; are you
 better?
 lepki [lɛpki] *adj* sticky, clam-
 my
 lepszy [lɛpʃi] *adj* (comp od
 dobrego) better; ~e czasy
 better days; *zmiana na* ~e
 change for the better; *przyst.*
 kto pierwszy, ten
 ~y first come first served
 leszcz [lɛʃʃ] *m* bream
 leśniczówka [lɛʃni'ʃufka] *f*
 forester's lodge
 leśny [lɛʃni] *adj* forest-
 wood-; *gospodarstwo* ~e
 forestry
 letni [lɛtni] *adj* 1. summer;
 ~a sukienka summer frock;
 ~e wakacje summer holi-
 days 2. (ciepły) tepid, luke-
 warm
 letnik [lɛtnik] *m* holiday-
 -maker
 letnisko [lɛt'nisko] *n* summer
 resort
 leukoplast [lɛu'koplast] *m*

(przyklepic) sticking-plaster
 lew [lɛʃ] *m* lion
 lewar [lɛ'var] *m* lever, jack
 lewatywa [lɛva'tiva] *f* enema
 lewica [lɛ'vitsa] *f* polit. the
 left, left wing
 lewicowy [lɛvl'tsovɪ] *adj* left-
 ist, of the left wing
 leworęczny [lɛvo'rɛʃni] *adj*
 left-handed
 lewostronny [lɛvo'stronni] *adj*
 left-hand (side)
 lewly [lɛvɪ] *adj* left; ~a
 strona (materiału) wrong
 side; (monety itp.) reverse;
na ~o on (to) the left;
przen. illicitly
 leżak [lɛʒak] *m* deck-chair;
wynająć ~ to hire a deck-
 -chair
 leżakować [lɛʒa'kovatɔ] *vi* lie
 in a deck-chair (in the open
 air); take an open-air rest
 cure; (o winie) mellow in
 storage
 leżanka [lɛʒanka] *f* couch
 leżeć [lɛʒɛtɕ] *vi* 1. lie; ~ w
 łóżku to stay in bed; to
 keep one's bed 2. (o miej-
 scowościach) be situated;
 (o przedmiotach) be placed
 3. (o sukni, ubraniu) fit,
 sit well
 leźdźwie [lɛʒɔvɛ] *pl* loins
 lęk [lɛk] *m* fear, dread; bu-
 dzący ~ awe-inspiring
 lękać się [lɛkatɕ ɕɛ] *vr* dread,
 fear (o kogoś, o coś for sb,
 sth); be afraid (kogoś, cze-
 goś of sb, sth)
 libacja [lɪ'batsja] *f* drinking
 bout, revel
 liberalny [lɪbɛ'ralni] *adj* lib-
 eral
 licencja [lɪ'tsɛntsja] *f* licence;
na ~i under licence
 liceum [lɪ'tsɛum] *n* lyceum;
 secondary school
 lichtarz [lɪ'lxtaʃ] *m* candle-
 stick
 lichy [lɪ'xi] *adj* poor, shabby,
 bad
 licytacja [lɪtsɪ'tatsja] *f* 1.
 auction; *kupić na* ~i to

buy by auction; wystawić na ~ę to put up to auction
 2. (w brydżu) bid, bidding
 liczba ['litʃba] f number, figure; ~ porządkowa ordinal number; ~ parzysta even number; ~ nieparzysta odd number; gram. ~ pojedyncza singular (number); ~ mnoga plural (number)
 liczebnik ['litʃebnik] m numeral
 licznik ['litʃnik] m counter, meter; (w taksówce) taximeter; fare register; ~ przebytej odległości hodometer; ~ elektryczny electrometer; ~ gazowy gas-meter; sprawdzić (odczytać) stan ~a to read the meter
 liczny ['litʃni] adj numerous
 liczyć ['litʃitʃ] I vt calculate, count; ~yć do 20-stu to count up to 20; ~yć komuś za dużo to overcharge sb; ~ac od dnia... dating from...; przén. ~yć na kogoś to depend (to rely, to count) on (upon) sb II vr ~yć się count, reckon; ~yć się z kimś, czymś to take sb, sth into consideration; to się nie ~yć it doesn't count; przén. ~yć się z każdym groszem to count every penny; on nie ~y się ze słowami he does not mince his words
 lider ['lidɛr] m leader
 liga ['liga] f league; alliance, confederacy
 lignina ['lig'nina] f lignin
 likier ['likɛr] m liqueur
 likwidować ['likwi'dovatʃ] vt liquidate
 lila ['lila] adj (o kolorze) lilac, pale violet
 lilia ['lilija] f bot. lily
 limit ['limit] m limit; ~ prędkości speed limit
 limuzyna ['limu'zina] f limousine
 lin ['lin] m tench

lina ['lina] f rope, line, cord; ~ holownicza tow-line, towing-line
 linią ['linja] f 1. line; ~a autobusowa (trolejbusowa) bus (trolleybus) line; ~a lotnicza airway; ~e lotnicze airlines; ~a kolejowa railway (am. railroad) line; ~a okrętowa shipping line; ~a tramwajowa tram-line; na całej ~i all along the line; w prostej ~i in the direct line (od kogoś from sb); pot. zachować ~ę to keep one's figure 2. (do linowania) ruler
 liniowiec ['lin'ovɛts] m liner; ~ oceaniczny ocean liner; ~ pasażerski passenger liner
 linka ['linka] f cord, cable
 linoleum ['lino'leum] n linoleum
 linowy ['lin'ovi] adj rope-; kolejka ~a funicular (cable) railway
 lipa ['lipa] f bot. linden; lime-tree; pot. humbug
 lipiec ['lipɛts] m July
 lis ['lis] m fox
 list ['list] m letter; ~ ekspresowy express (special delivery) letter; ~ lotniczy air (air-mail) letter; ~ polecony registered letter; ~ przewozowy bill of lading; ~ zagraniczny overseas letter; ~ zwykły unregistered letter; ~y uwierzytelniające credentials; (na kopercie) z ~ami p. Brown c/o Mr. Brown; dostać ~ to get a letter; napisać ~ to write a letter; wysłać ~ to post (to mail) a letter; zaadresować ~ to address a letter; wrzucić ~ do skrzynki to drop a letter into a pillar-box
 lista ['lista] f list, register; ~a alfabetyczna alphabetical list; list in alphabetical order; ~a honorowa roll of

honour; ~a lokatorów tenants' (lodgers') list; ~a obecności attendance record; ~a płacy pay-roll; ~a strat (wojennych) casualty list; wciągnąć (zapisać) na ~ę to enter on a list; sporządzić ~ę to make a list; skreślić z ~y to remove from the list; to strike off the list
 listonosz ['listonɔʃ] m postman
 listopad ['listɔpat] m November
 listownie ['listɔvne] adv by letter, in writing
 listwa ['listfa] f slat, batten
 lisza ['lifa] m herpes, lichen
 liść ['liʃɔtʃ] m leaf
 litera ['litera] f letter; duża ~ capital letter; mała ~ small letter
 literacki ['litratski] adj literary
 literat ['litrɛt] m man of letters, literary man
 literatura ['litrɛtura] f literature, letters; ~ piękna belles-lettres
 literować ['litrɔvatʃ] vt spell; ~ nazwisko to spell one's name
 litość ['litoʃɔtʃ] f mercy, pity; na ~ Boska! for heaven's (God's) sake!
 litować się ['lito'vatʃ ɔɛ] vr have pity (nad kimś on sb)
 litr ['litr] m litre; ćwierć ~a a quarter of a litre; pół ~a half a litre
 lizać ['lizatʃ] imperf. ~nąć ['liznɔtʃ] perf vt lick
 lizak ['lizak] m (cukierek) lollipop; pot. (tarcza ręczna milicjanta) "stop" sign
 lnianaj ['lnani] adj linen; (o włosach) flaxen; płótno ~e linen; siemię ~e linseed
 lodolamacz ['lodo'łamacz] m ice-breaker

lodowaty ['lodo'vati] adj ice-cold, icy
 lodowiec ['lodo'vɛts] m glacier
 lodowisko ['lodo'visko] n ice field; (sztuczne) skating-rink
 lodówka ['lodo'ufka] f refrigerator; am. ice-box, pot. fridge; ~ turystyczna tourist fridge
 lodły ['lodi] pl ice-cream; porcja ~ów an ice-cream
 loggia ['lodzia] f loggia
 lojalny ['lo'jalni] adj loyal
 lok ['lok] m lock, ringlet, curl
 lokal ['lokal] m place, apartment, spot; ~ rozrywkowy place of entertainment; nocny ~ night-club
 lokalny ['lo'kalni] adj local
 lokator ['lo'kator] m lodger, tenant
 lokomotywa ['lokomɔ'tiva] f locomotive, engine
 lokum ['lo'kum] n (miejsce) room; (pomieszczenie) lodging, living quarters; (nocleg) accommodation
 lornetka ['lor'netka] f field-glasses, binoculars; (teatralna) opera-glass(es)
 los ['los] m lot, fate, fortune, destiny; ~ na loterię lottery-ticket; pusty ~ blank; ciągnąć ~y to draw lots; kusić ~ to tempt fortune; pozostawić kogoś własnemu ~owi to abandon sb to his fate; na ~ szczęścia at venture; at hazard
 losować ['losovatʃ] vt draw lots
 lot ['lot] m flight; numer ~u flight number; rozkład ~ów flights schedule; ~ odwołany flight cancelled; ~ opóźniony flight delayed; widok z ~u ptaka bird's eye view
 loteria ['lotɛrja] f lottery
 lotnictwo ['lot'nitstfɔ] n aviation; wojsk. Air Force

lotniczy [lot'niʦi] *adj* linia ~a airline; poczta ~a air mail; port ~y airport
 lotnik [lot'nik] *m* aviator, airman
 lotnisko [lot'nisko] *n* aerodrome, airport, airfield; ~ krajowe home airport; ~ międzynarodowe international airport; ~ wojskowe military airport; ~ zapasowe alternate airport
 loża [loʒa] *f* teatr. box
 lód [lut] *m* ice; napoje z lodu iced drinks; zimny jak ~ ice-cold; przen. zamki na lodzie castles in the air (in Spain); mieć pieniądze jak lodu to be rolling in money
 lśnić [lɕnitɕ] *vi* shine, glitter, glisten
 lub [lup] *conj* or
 lubić [lubiʦ] *I vt* like, be fond of, have a liking for; bardzo ~ to love (doing sth); nie ~ to dislike *II vr* ~ się like each other (one another)
 lud [lut] *m* people, folk
 ludność [ludnoʦɕ] *f* population
 ludny [ludni] *adj* populous
 ludowy [lud'vɔi] *adj* 1. popular; Polska Ludowa People's Poland 2. (wiejski) rustic; pieśni ~e folk songs; Stronnictwo Ludowe Peasant Party
 ludzie [ludʒe] *pl* people; ~ pracy workpeople; ~ z miasta townspeople; ~ ze wsi country people, country-

-folk; przy ludziach in public
 ludzkość [ludzkoʦɕ] *f* mankind; (człowieczeństwo) humanity
 lufa [lufa] *f* barrel
 lufcik [luf'cik] *m* vent
 luka [luka] *f* gap, break
 lukier [lukiɛr] *m* sugar-icing
 luksusowy [luku'sovɨ] *adj* luxurious, luxury
 lunatyk [lu'natik] *m* sleep walker
 lura [lura] *f* pot. slops, swill; (o herbacie) cat-lap, husband's tea; (o napoju) wish-wash
 lurowaty [luro'vatɨ] *adj* wishy-washy
 lusterko [lusterko] *n* looking-glass, pocket-glass; *mot.* ~ boczne side mirror; ~ wsteczne rearview mirror
 lustro [lustrɔ] *n* looking-glass, mirror
 lustrzanka [lustr'fanka] *f* fot. reflex camera
 lutować [luto'vatɕ] *vt* solder
 lutownica [luto'vitsa] *f* soldering iron (tool)
 luty [luti] *m* February
 luz [lus] *m* 1. (wolne miejsce) margin; duży ~ wide margin 2. techn. play, clearance, backlash; *mot.* neutral gear; pot. chodzić na ~ie to tick over || ~em (bez opakowania) loose, in bulk
 luzny [luzni] *adj* loose, incoherent
 lżejszy [lʒejʂi] *adj* (comp od lekki) 1. lighter 2. (łatwiejszy) easier
 lżyć [lʒitɕ] *vi* insult; abuse

L

labędź [l'abɛʦ] *m* swan
 lach [lax], lachman [laxman] *m* rag, tatter
 lacina [lax'tɕina] *f* Latin

ładny [l'adni] *adj* nice-looking, good-looking, pretty, handsome; (o pogodzie) fine, fair; pot. (o pientądzach)

handsome; (o sumie pientądzy) tidy
 ładować [l'adovatɕ] *vt* load; (na statek) embark
 ładowność [l'adovnoʦɕ] *f* carrying (loading) capacity
 ładunek [l'adunek] *m* 1. load; (okrętowy) cargo, shipload; (kolejowy) freight 2. pot. (nabój) cartridge || ~ elektryczny charge; ~ wybuchowy blast
 łagodny [l'agodni] *adj* 1. gentle; ~ głos soft voice; ~ klimat mild climate 2. (o człowieku) meek
 łagodzić [l'agodziʦ] *vt* (ból, rozpacz itd.) soothe, relieve; (gniew) appease, mitigate; (różnice) accommodate; o koliczności ~ące extenuating circumstances
 łajdak [l'ajdak] *m* villain
 łakomy [l'akomi] *adj* greedy (na coś of sth); przen. ~ kasek tasy morsel (bit)
 łamać [l'amatɕ] *I vt* break; crush; (z trzaskiem) snap; przen. ~ać słowo to break one's word; ~ać przepisy to break (to transgress, to infringe) the regulations; ~ać sobie głowę nad czymś to rack one's brains (to puzzle) about (over) sth; pot. ~mie mnie w kościach I feel a pain in my bones *II vr* ~ać się break; (z trzaskiem) snap
 łamigłówka [l'amig'vufka] *f* riddle, puzzle
 łańcuch [l'aptɕux] *m* chain; ~ górski mountain-range
 łańcuszek [l'an'tɕufek] *m* little chain; ~ od zegarka watch-chain
 łapa [l'apa] *f* paw
 łapać [l'apatɕ] *vi* catch, seize; grab (za coś at sth); przen. (w radio) pick up; ~ ryby to fish; przen. ~ oddech to gasp; ~ kogoś za słowa to catch sb in his words

łapówka [l'apufka] *f* bribe; dać ~ę to bribe
 łaska [l'aska] *f* favour, grace; prosić o ~ę to ask for mercy (clemency); zdać się na czyjąś ~ę to throw oneself on sb's mercy; żyć z czyjejs ~i to live at sb's expense; w drodze ~i as a favour
 łaskawy [l'askavi] *adj* kind, gracious; bądź ~ to be so kind as to do it
 łatwo palny [l'atfo'palni] *adj* inflammable
 łatwowierny [l'atfo'verni] *adj* credulous
 łatwy [l'atfi] *adj* easy; (o pracy) light; ~ w obsłudze easy to handle
 ławka [l'ava] *f* bench; ~a oskarżonych dock; ~a przysięgłych jury; kolega ze szkolnej ~y schoolmate
 ławica [l'avitsa] *f* bank; ~ ryb shoal of fish
 ławka [l'afka] *f* bench; (w kościele) pew; ~ szkolna form
 łazienka [l'azɛnka] *f* bathroom
 łaźnia [l'azɛna] *f* bath; ~ parowa vapour-bath
 łączyć [l'ujɕitɕ] *adv* together; ~ z opakowaniem packing included
 łączność [l'ujɕnoʦɕ] *f* union, communication, contact; wojsk. liaison; ~ć radiowa radio communication; służba ~ci signal-service
 łączyć [l'ujɕitɕ] *I vt* join, unite, link together; connect, associate; ~ć kogoś telefonicznie to put sb through; ~ć w całość integrate; (w liście) ~ć wyrazy szacunku very truly yours *II vr* ~ć się join, unite, combine, associate; ~ć się z kimś telefonicznie to get a connection with sb; to reach sb by phone;

telefon nie ~y I can't get the connection; I can't get through.
 łąka ['ūska] f meadow
 łeb [šp] m head
 łąć [ūgac] vi lie, tell lies
 łąć [ūkat] vi sob
 łądga [ū'diga] f stalk
 łąkieć ['ūkiet] m elbow
 łąm [ūm] m (pręt) crowbar
 łąpata [ū'pata] f spade
 łąkot ['ūsokot] m crash, crack
 łąsós ['ūsos] m zool. salmon
 łąś [ūš] m zool. elk
 łąwić ['ūvit] vt catch; ~ ryby to fish; ~ na wędkę to angle
 łąwictwo [ū'v'itstf] n hunting
 łązysko [ū'zysko] n 1. (koryto) bed; ~ rzeki river-bed 2. techn. bearing; ~ kulkowe ball-bearing
 łądka ['ūtka] f (small) boat
 łądź [ūt] f boat; ~ motorowa motor-boat; ~ podwodna submarine; ~ ratunkowa life-boat; ~ rybacka fishing boat
 łąkko ['ūšk] n bed; ~o polowe camp-bed; ~o składane folding bed; trundle-bed; dostawić ~o to add (to put in) an extra bed; kłaść się do ~a to go to bed; (jako chory) leżeć w ~u to keep one's bed; słać ~o to make a bed; wstać z ~a to get up (to get out) of bed
 łącznictwo [ū'f'nitstf] n archery
 łącznik ['ūtf'nik] m archer, bowman
 łądzić ['ūdzit] I vt delude,

deceive II *vr* ~ się delude (<deceive) oneself
 łąk [ūk] m (do strzał) bow; arch. (sklepienie) arch; mat. arc; zatoczyć ~ to describe a circle (a curve), to form a circle
 łąpień ['ūpej] m dandruff, scurf
 łąpina [ū'pina] f (kartofla) peel; (ziarna) hull, husk; (owocu, sera) rind; (orzecza) nutshell
 łąska ['ūska] f (ryby) scale; (naboju) shell
 łąskać ['ūskać] vt husk, peel, hull; (orzeczy) shell
 łąszczyć się ['ū'f'it] *vr* desquamate, peel (shell) off
 łądka ['ūtka] f calf (of the leg)
 łąk [ūk] m draught, gulp, sip; duży ~ pull; jednym ~iem at one gulp
 łąkać ['ūkat] imperf, ~nąć ['ūknit] perf vt swallow, gulp
 łąsieć ['ūšit] vt grow bald
 łąsy ['ūsi] adj bald
 łążeczka [ū'z'etka] f (do herbaty) tea-spoon; ~ deserowa dessert-spoon; ~ do kawy coffee-spoon
 łążka ['ūška] f spoon, (pełna) spoonful; ~ wazowa ladle; ~ do butów shoe-horn
 łążwa ['ūžva] f skate; jeździć na ~ch to skate
 łążwiarstwo [ūž'varstf] n skating
 łążwiarz ['ūž'var] m skater
 łąza [ūza] f tear; przen. czysty jak ~ clear as crystal; ronić gorzkie łązy shed bitter tears; zalewać się ~mi cry one's eyes out

M

macać ['matsac] vt touch, feel; (nie patrząc) fumble
 machać ['maxac] vt wave (na kogoś to sb; ręką one's hand); ~ na pożegnanie to wave farewell; (o psie) ~ ogonem to wag its tail
 macica [ma'čitca] f anat. uterus || ~ perłowa mother-of-pearl
 macierzyński [mat'č'iz'ński] adj motherly, maternal
 macierzyństwo [mat'č'iz'nstf] n maternity, motherhood; świadome ~ birth control; planned parenthood
 macocha [ma'čoxa] f step-mother
 maczać ['mafac] vt dip, soak; przen. ~ w czymś palce to have one's finger in the pie
 magazyn [ma'gazin] m 1. store, warehouse; ~ mód house of fashion 2. (czasopismo) magazine
 magazynować [magazi'novac] vt store, keep in store
 magister [ma'gister] m master; ~ filozofii master of arts (M.A.)
 magisterium [magis'terjum] n master's degree
 magistrala [magi'strala] f arterial road; ~ drogowa main thoroughfare; ~ kolejowa main line, trunk-line
 magistrat [ma'gistrat] m (władza) municipality; (budynek) town-hall
 magnes ['magnes] m magnet
 magnetofon [magne'tofon] m tape-recorder; ~ kasetowy cassette recorder; ~ stereo-foniczny stereo(phonics) recorder
 mahoń ['maxon] m mahogany
 maj [maj] m May
 majaczyć [ma'jačit] vi rave, talk deliriously; (zarysowywać się niewyraźnie) loom

majątek [ma'jitek] m property, fortune; ~ nieruchomy real estate; ~ ruchomy personal property; ~ ziemski estate; roztrwonić ~ to waste one's substance; zrobić ~ to make a fortune
 majonez [ma'jonis] m kulin. mayonnaise
 major ['major] m major; ~ lotnictwa squadron leader
 majster ['majster] m master, foreman, boss
 majtki ['majtki] pl drawers; (reformy damskie) knickers; (dziecinne lub damskie) panties
 mak [mak] m (kwiat) poppy; (ziarno) poppy seed; przen. cicho jak ~iem zasiał you could hear a pin drop
 makaron [ma'karon] m (rurki) macaroni; ~ do zupy noodles
 makieta [ma'keta] f model; dummy
 makijaż [ma'kijaž] m make-up
 makler ['makler] m handl. broker; ~ giełdowy stock-broker
 makowiec [ma'kovets] m kulin. poppy-seed cake
 makrela [ma'krela] f mackerel
 maksimum ['maksimum] n maximum; do ~ to the highest limit (degree); wykorzystać coś do ~ to make the most of sth
 maksymalny [maks'i'malni] adj maximum, maximal
 malarstwo [ma'larstf] n painting, pictorial art; ~ abstrakcyjne (realistyczne) abstract (realistic) painting; ~ współczesne modern painting
 malarz ['malaž] m painter; ~ pokojowy house painter; decorator

- malec ['maletɕ] *vi* grow small, lessen; decrease
 malina [ma'fina] *f* rasp-berry
 malować [ma'lovatɕ] *I vt* paint (na zielono itd. green etc.)
II vr ~ się (szminkować się) make up
 malowniczy [malɔ'vnitʃi] *adj* picturesque
 mało ['mało] *adv* little, few; mieć ~o czegoś to be (to run) short of sth; o ~o co very nearly; o ~o nie nearly; all but; bez ~a almost; pretty nearly; za ~o too little
 małoletni [mało'letni] *adj* under age, minor
 małowitrawość [małowitrawɔ'stɕ] *adj* samochoód ~ low-capacity car
 małowitrawość [małowitrawɔ'stɕ] *adj* small farmer's
 małpa ['małpa] *f* zool. monkey, ape
 mały ['mały] *adj* small, little
 maśl ['maśl] *m* mollusc
 małżeński [mał'żenski] *adj* conjugal, matrimonial, marital
 małżeństwo [mał'żestwɔ] *n* marriage, matrimony; (para) married couple
 małżonek [mał'żonek] *m* husband, spouse
 małżonka [mał'żonka] *f* wife, spouse
 mama ['mama] *f* mamma, mummy
 manatki [ma'natki] *pl* traps; goods and chattels; związać (zwinąć) ~ to pack up one's traps
 mandarynka [mande'rinka] *f* mandarin, tangerine
 mandat ['mandat] *m* mandate; (grzywna) fine
 mandolina [mando'fina] *f* mandoline
 manewr ['manevr] *m* manoeuvre; *mot.* ~ wyprzedzania overtaking manoeuvre

- manewrować [manev'rovatɕ] *vi* manoeuvre; ~ pojazdem to manoeuvre (to handle, to steer) the vehicle
 mania ['majja] *f* mania, obsession; ~ wielkości megalomania
 manicure [ma'nikur] *m* manicure
 manicurzystka [maniku'zistka] *f* manicurist
 manierka [ma'nerka] *f* flask, waterbottle; *wojsk.* canteen
 manifest [ma'nifest] *m* manifesto
 manifestacja [manife'stacja] *f* manifestation; demonstration
 manifestować [manife'stovatɕ] *vi* manifest, demonstrate
 manipulować [manipu'lovatɕ] *vi* manipulate, handle (przy czymś sth); tamper (przy czymś with sth)
 mankieta ['manket] *m* cuff; (u koszuli) wristband
 manko ['manko] *m* deficit; ~ kasowe cash shortage
 manna ['manna] *f* semolina
 manometr [ma'nometr] *m* manometer, pressure gauge
 mapa ['mapa] *f* map, chart; ~a drogowa road map; ~a fizyczna physical map; ~a morska nautical chart; ~a samochodowa motoring map; ~a turystyczna tourist map; sprawdzić na ~ie to check on the map
 maraton [ma'raton] *m* sport. (the) Marathon
 marchew ['marxɛf] *f* carrot
 margaryna [marga'rina] *f* margarine, pot. marge
 margines [mar'gines] *m* margin; uwaga na ~ie side-note
 marihuana [marixu'ana] *f* marihuana, marijuana
 marionetkowy [marjonet'kowi] *adj* teatr ~ puppet theatre; *przen.* rząd ~ puppet government
 marka¹ ['marka] *f* (samocho-

- du lub innego towaru) make; ~ fabryczna trade mark; *przen.* mieć dobrą markę to have a good name; to enjoy a good reputation
 marka² ['marka] *f* (pieniądz) mark
 markiza [mar'kiza] *f* (ostona od słońca) awning, marquee, canopy
 marksistowski [markis'tofski] *adj* Marxist
 marksizm ['markizizm] *m* Marxism
 marmolada [marmo'lada] *f* marmalade; jam
 marmur ['marmur] *m* marble
 marnotrawstwo [marno'trafstɕo] *n* waste, prodigality
 marnować [mar'novatɕ] *I vt* waste, dissipate *II vr* ~ się waste, run to waste
 marny ['marni] *adj* miserable, meagre, cheap
 marsz [marʃ] *m* march; *wojsk.* ~! forward march! || ~ stąd! clear off (out)!
 marszałek [mar'żałek] *m* marshal
 marszczyć ['marʃtɕitɕ] *I vt* wrinkle; ~ brwi to knit one's brows; ~ czoło to frown *II vr* ~ się wrinkle, frown (na coś at sth); (o tkaninie) crease, crumple
 marszruta [marʃ'ruta] *f* route, itinerary
 martwić ['martvitɕ] *I vt* vex, worry, trouble *II vr* ~ się worry (o coś about (over) sth), trouble
 martwy ['martfi] *adj* dead, lifeless; *przen.* ~ punkt deadlock; ~ sezon slack season
 marynarka [mari'narka] *f* 1. (handlowa) marine; (wojenna) navy 2. (część ubrania) coat; ~ jednorzędowa single-breasted coat; ~ dwurzędowa double-breasted coat
 marynarz [ma'rinaʃ] *m* sailor.

- seaman; zostać ~em to go to sea
 marynata [mari'nata] *f* pickle, marinade
 marynować [mari'novatɕ] *vt* pickle, marinate
 marzec ['mazɛts] *m* March
 marzenie [ma'żɛnie] *n* dream, reverie; piękna jak ~ as pretty as a picture
 marznąć [marznɔ'tɕ] *vi* freeze, be (feel) cold
 marzyć ['mazɛtɕ] *vi* dream (o czymś of sth)
 marża ['marża] *f* margin
 masa ['masa] *f* mass, a lot; ~a ludzi a lot of people; ~y pracujące working masses, workers
 masaż ['masaʃ] *m* massage
 masażysta [masa'zista] *m* masseur
 masażystka [masa'zistka] *f* masseuse
 maselniczka [masel'niʃka] *f* butter-dish
 maska ['maska] *f* mask; ~ samochodu (silnika) bonnet (of a motor-car), am. hood; *przen.* pod ~ą under the guise (of)
 maskotka [mas'kotka] *f* mascot
 maskować [mas'kovatɕ] *vt* mask, disguise; *wojsk.* camouflage
 masło ['masło] *n* butter; chleb z ~em bread and butter; kostka ~a cake of butter; porcja ~a a portion of butter; smarować ~em to butter (the bread); to spread butter (on one's bread); *przen.* idzie jak po maśle it goes on swimmingly
 masować [ma'sovatɕ] *vt* massage
 masowy [ma'sovi] *adj* mass
 maszerować [majɛ'rovatɕ] *vi* march
 maszt [maʃt] *m* mast
 maszyna [ma'fina] *f* machine, engine; ~a cyfrowa digital computer; ~a do liczenia

- calculating machine; ~a do szycia sewing-machine; ~a do pisania typewriter; pisać na ~ie to type
maszynista [maʃi'nista] *m* machinist; (kolejowy) engine-driver
maszynistka [maʃi'nistka] *f* typist
maszynka [maʃinka] *f*: ~ do golenia safety-razor; (elektryczna) electric shaver; ~ do gotowania cooker; ~ do kawy coffee maker; percolator; ~ do mięsa (meat) mincing machine, meat mincer; ~ spirytusowa spirit lamp
maszynopis [maʃi'nɔpis] *m* typescript
maść [mać] *f* 1. (lek) ointment 2. (kolor) colour
maślanka [maćlanka] *f* buttermilk
mat [mat] *m* szach. mate; dać ~a to mate; to check-mate; szach ~! checkmate!
mata [mata] *f* mat
matematyczny [matema'tifni] *adj* mathematical
matematyka [matematika] *f* mathematics
materac [materats] *m* mattress; ~ gumowy air-mattress
materia [materja] *f* matter
materialista [materja'lista] *m* materialist
materializm [mater'jafizm] *m* materialism
materiał [materjał] *m* 1. material; ~ wybuchowy explosive; ~y piśmienne stationery; writing materials; *przen.* on jest dobrym ~em na lekarza he will make a good doctor 2. (tkanina) stuff, fabric 3. (dane) subject, theme
matka [matka] *f* mother; ~ chrześna god-mother
matowy [matɔvi] *adj* dull, mat; (o szkle) frosted; (o farbie) flat
matura [ma'tura] *f* 1. (egzamin) secondary studies examination 2. (dokument) secondary school-leaving certificate, am. graduation certificate
maturzysta [matu'gista] *m* secondary school graduate
mauzoleum [mauzɔ'leum] *n* mausoleum
mazać ['mazatç] *vt* smear, daub
mazak ['mazak] *m* flowmaster
mazurek [ma'zurek] *m* 1. (utwór, taniec) mazurka 2. (ciasto) sort of Easter cake
mączny ['mɔŋni] *adj* (of) flour; mealy
mądry ['mɔdri] *adj* wise, sage, clever
mąka ['mɔka] *f* flour; ~ pszenna (żytnia, kartoflana) wheat (rye, potato) flour
mąż [mɔʃ] *m* husband; nazwisko męża husband's name; pierwszy (drug) ~ first (second) husband; rodzina męża (her) in-laws; wyjść za ~ to marry; to get married; ~ stanu statesman; ~ zaufania shop-steward
mdleć [mdletç] *vi* faint, swoon away
mdlić [mdhitç] *vi* imp ~ mnie I feel sick
mdłości ['mdłɔćci] *pl* nausea, sickness; wywoływać ~ to nauseate
mdły [mdłi] *adj* (o świetle) faint; (o jedzeniu) insipid, dull
mebel ['mebel] *m* piece of furniture; pl ~le furniture; ~le składane folding furniture; ~le turystyczne tourist (camp) furniture
meblować [me'blɔvatç] *vt* furnish
mech [mex] *m* moss
mechaniczny [mexa'niŋni] *adj* mechanical; (o odruchu) automatic

- mechanik [mex'apik] *m* mechanic, machinist; inżynier ~ mechanical engineer
mechanizacja [mexaŋi'zatsja] *f* mechanisation
mechanizm [mex'apizm] *m* mechanism, machinery, mechanical device
mecz [mɛʃ] *m* sport. match
medal ['medal] *m* medal; ~ brązowy (srebrny, złoty) bronze (silver, gold) medal; ~ olimpijski Olympic medal; ~ pamiątkowy commemorative medal; *przen.* odwrotna strona ~u the reverse of the medal
medalion [me'daljon] *m* locket
medalista [meda'lista] *m* medalist
meduza [me'duza] *f* zool. Jelly fish
medycyna [medi'tsina] *m* medicine; ~a sądowa forensic medicine
medyczny [me'ditŋni] *adj* medical
megafon [me'gafɔn] *m* loud-speaker, megaphone
meksykański [meksi'kapski] *adj* Mexican
melancholia [melan'xɔjja] *f* melancholy
melba ['melba] *f* ice-cream "Melba"
meldować [mel'dɔvatç] *I vt* report, announce, advise *II vr* ~ się report oneself; (w hotelu, urzędzie itp.) register; check in
meldunek [mel'dunek] *m* report, message; (w urzędzie meldunkowym) registration; ~ czasowy temporary registration; ~ stały permanent registration
melodia [me'łodja] *f* melody; air; tune
melon ['melon] *m* melon
melonik [me'lonik] *m* bowler, bowler-hat
memoriał [me'mɔrjał] *m* memorial
- menażer** [me'nazer] *m* manager
menażka [me'naʃka] *f* mess tin, dish
mennica [men'pitsa] *f* mint
menu [me'nü] *n* menu, bill of fare
metja ['meta] *f* goal; *przen.* na dalszą ~ę in the long run
metal ['metal] *m* metal
metalowy [meta'łɔvi] *adj* metal, metallic
meteorologia [meteɔrɔ'łɔgja] *f* meteorology
metoda [me'tɔda] *f* method
metr [mɛtr] *m* metre; ~ kwadratowy square metre; ~ sześcienny cubic metre
metraż ['metraʃ] *m* living area; (powierzchnia) metric area
metr[ɔ] ['metrɔ] *n* underground, pot. tube; am. subway; stacja ~a underground station
metropolia [metrɔ'pɔlja] *f* metropolis
metryka ['metrika] *f* certificate; ~ urodzenia (ślubu) birth (marriage) certificate
mewa ['meva] *f* sea-gull
męczyć [mɛŋitç] *I vt* torment, torture; (wywoływać zmęczenie) tire, fatigue *II vr* ~ się 1. (zadawać sobie trud) take pains 2. (cierpieć) suffer 3. (odczuwać zmęczenie) get tired
męski ['mɛski] *adj* male, masculine, manly; ~a koszula man's shirt; ~a toaleta men's toilet; ~i fryzjer gentleman's hairdresser; ~i garnitur man's suit; *gram.* rodzaj ~i masculine gender; po ~u (odważnie) manfully; (w sposób właściwy mężczyźnie) like a man
męstwo ['mɛstɔ] *n* bravery, valour
mętny ['mɛtni] *adj* dull; (o wodzie) troubled; (o kolo-

rze) obscure; (o myśli) vague
 mężatka [mɛ'ʒatka] f married woman
 mężczyzna [mɛ'ʒizna] m man; (w napisie) „dla ~” „Gentlemen”
 mężny [mɛʒni] adj brave, valiant
 mglisty [ˈmgfistɨ] adj foggy, misty; przen. obscure, vague
 mgła [mgɔa] f fog, mist
 mi zob. ja
 mianować [mianɔvatɕ] vt name, appoint, nominate
 mianowicie [mianɔ'vitɕe] adv namely
 mianownik [mianɔvnik] m 1. gram. nominative 2. mat. denominator
 miar[a] [ˈmɪara] f measure; (rozmiar) size; ubranie na ~ę suit made to measure; brać ~ę to take sb's measure; przen. przebrać ~ę to overdo; w ~ę moderately; w ~ę potrzeby in case of need; w pewnej mierze to some extent; żadną ~ą on no account
 miarodajny [mɪarɔ'dajni] adj authoritative, competent; czynniki ~e competent circles
 miasteczko [mɪa'stɛtʃkɔ] n small town, borough; wesole ~ amusement park
 miast[o] [ˈmɪastɔ] n town, city; ~o stołeczne capital; ~o portowe harbour town; ~o uniwersyteckie university town; Stare Miasto Old Town; idę do ~a, I go to town; w mieście in town
 miąć się [ˈmɔtɕ ɕɛ] vr crumple, crease, crush, wrinkle; mieć się it creases (crumples); it gets creased (crumpled)
 miąższ [mɪʒ] m pulp, flesh
 miecz [mɛtʃ] m sword
 mieć [mɛtɕ] I vt have; mam to w domu I've got it at

home; ile masz lat? how old are you?; ~ chęć (zapalić, mówić itp.) to feel like (smoking, talking etc.); ~ litość nad kimś to have pity upon sb; ~ miejsce to take place; to happen; ~ zamiar to intend; ~ coś na sobie to have sth on; przen. co masz do mnie? what do you hold against me?; ~ coś na celu to aim at sth; ~ kogoś na oku to keep an eye on sb; ~ kogoś, czegoś powyżej uszu to be fed up with sb, sth; ~ kogoś za ... to take sb for (to consider sb) ...; za kogo mnie masz? what do you take me for?; ~ do czynienia z kimś, czymś to have sth to do with sb, sth; ~ przy sobie pieniądze to have some money about one; ~ za złe to take amiss; on ma przemawiać he is (going) to speak; he is about to speak II vr ~ się feel; jak się masz? how are you?; mam się dobrze I am well (all right); przen. ~ się na baczności to be on one's guard; ma się na deszcz it looks like rain; ma się rozumieć! of course!, sure enough!
 miednica [mɛd'pitsa] f 1. wash-basin 2. anat. pelvis
 miedź [mɛtɕ] f copper
 miejsce [ˈmɛjstɕe] n place; (do siedzenia) seat; (do stania) room, space; (potożenie) site; (posada) situation, post; ~e do leżenia (w pociągu) couchette; ~e noclegowe bed, sleeping accommodation; ~e pobytu (temporary) residence; ~e stałego pobytu permanent residence; ~e pracy place of employment; ~e przeznaczenia destination; ~e urodzenia birthplace; ~e zbiórkowy meeting place; ~e wolne (zajęte) free (engaged) seat;

zrobić ~e dla kogoś to make room for sb; (napis na kopercie) w ~u local; na ~u on the spot; na ~a! take your places (seats)!; nie ma ~! full up!; przen. czule ~e tender spot; na twoim ~u if I were you; (o uwadze) nie na ~u out of place
 miejscowość [mɛjst'sɔvɔtɕ] f place, locality; ~ górską mountain resort; ~ letniskowa summer resort; ~ kąpieliskowa watering-place, spa; ~ nadmorska seaside-resort; ~ uzdrowiskowa health-resort
 miejscowy [mɛjst'sɔvi] adj local
 miejscówka [mɛjst'sufka] f reserved seat ticket
 miejski [ˈmɛjʂki] adj municipal, town-, city-; (o ludności) urban; rada ~a city-council, town-council; zarząd ~i municipality
 mielizna [mɛ'ʒizna] f shallow water, shoal; osłaść na ~żnie to run aground
 mierzja [mɛ'ʒɛja] f spit, sand-bar
 mierzyć [ˈmɛʒɨtɕ] I vt measure; ~ temperaturę to take sb's temperature II vi 1. (celować) aim (do czegoś at sth) 2. (przymierzać) to try on (ubranie a dress) III vr ~ się z kimś to vie with sb
 miesiąc [ˈmɛtʂɨts] m month; miodowy ~ honeymoon; co ~ every month; od dziś za ~ a month from today
 miesiączka [mɛ'ɕɨtʃka] f menstruation
 miesięcznik [mɛ'ɕɛtʃnik] m monthly
 mieszać [ˈmɛʂatɕ] I vt mix; (np. herbatę) stir; (karty) shuffle II vr ~ się 1. mix, get mixed 2. (wtrącać się) meddle (do czegoś with sth)

3. (być speszonym) feel confused
 mieszanka [mɛ'ʂanka] f 1. mixture, composition, blend; ~ czekoladowa mixed chocolates 2. (paliwo) motor fuel; ~ benzynowa petrol (gasoline) blend; ~ bogata (uboga) rich (weak) mixture
 mieszany [mɛ'ʂani] adj mixed
 mieszczanin [mɛʂ'ʂanin] m townsman; (przedstawiciel klasy społecznej) bourgeois
 mieszczaństwo [mɛʂ'ʂanstɕɔ] n middle class, bourgeoisie
 mieszka|ć [ˈmɛʂkaɕ] vt live; (stałe) reside, dwell; gdzie ~sz? where do you live?
 mieszkalny [mɛʂ'kalni] adj habitable; dom ~ dwelling house; pokój ~ living room
 mieszkanie [mɛʂ'kanɛ] n flat, lodging, am. apartment; (w hotelu) accommodation; przyjąć na ~ to lodge
 mieszkaniec [mɛʂ'kanɛts] m inhabitant; stały ~ resident
 mieszkaniowy [mɛʂ'ka'novi] adj spółdzielnia ~a housing cooperative; problem ~y housing problem
 mieścić [ˈmɛtʂɨtɕ] I vt (w sobie) comprise, contain, hold II vr ~ć się be contained, be comprised; biuro ~ się w ... the office is situated in...
 miewać [ˈmɛvatɕ] I vt have (sth) from time to time II vr ~ć się be (dobrze all right, quite well); jak się pan ~? how are you?
 między [ˈmɛdʒi] praep (dwie-ma osobami, rzeczami) between; (większą ilością) among, amid; ~ innymi among others; ~ nami between ourselves; between you and me
 między miastowy [mɛdʒi'nas-tɔvi] adj interurban; rozmowa ~a trunk call; ~a

centrala telefoniczna exchange
 międzynarodowy [mɛdzynarodɔv] *adj* international
 międzyplanetarny [mɛdziplanɛ'tarnɨ] *adj* interplanetary;
 pojazd ~ spacecraft
 miękki [mɛkkɨ] *adj* soft; (o mięsie) tender; *przen.* (o człowieku) soft-hearted
 miękko [mɛkkɔ] *adv* softly; (tagodnie) gently, tenderly; jako ugotowane na ~ soft-boiled egg
 mięknać [mɛknɔtɕ] *vt* soften, mellow
 mięsień [mɛsɛn] *m* muscle
 mięso [mɛsɔ] *n* 1. meat; ~ baranie mutton; ~ cielęce veal; ~ końskie horse-meat; ~ wieprzowe pork; ~ wołowe beef 2. pot. (miękkie części organizmu) flesh; *przen.* ~ armatnie cannon-fodder
 mięta [mɛtɔ] *f* mint
 mietowy [mɛ'tɔvɨ] *adj* peppermint; mint; ~a herbata mint tea; ~e cukierki peppermints; ~y likier crème-de-menthe
 mig [mɨk] *m* twinkling; ~iem in no time; rozmawiać na ~i to speak by signs
 migacz [mɨgɔtɕ] *m* 1. mot. trafficator 2. (do nadawania sygnałów świetlnych) flasher
 migać [mɨgɔtɕ] *imperf.* mignąć [mɨgnɔtɕ] *perf* *vt* flash; (świecić światłem przerywanym) flicker
 migawka [mɨ'gɔfka] *f* fot. shutter
 migawkowy [mɨgɔf'kovɨ] *adj* fot. zdjęcie ~e snapshot
 migdał [mɨgdaʎ] *m* 1. almond 2. anat. tonsil
 migrena [mɨ'grɛna] *f* migraine, sick-headache
 mijać [mɨjatɕ] *imperf.* mijać [mɨnɔtɕ] *perf* I *vt* pass (go) by II *vi* (o czasie) pass, fly III *vr* mijać, mi-

nać się cross, pass each other; *przen.* mijać się z prawdą to depart from the truth
 mikroby ['mikrɔp] *m* microbe
 mikrofon [mɨ'krɔfɔn] *m* microphone
 mikroklimat [mɨkrɔ'kʎimat] *m* microclimate
 mikroskop [mɨ'krɔskɔp] *m* microscope
 mikser [mɨksɛr] *m* mixer
 mila [mɨ'la] *f* mille
 milczeć [mɨlɕɛtɕ] *vt* be silent, keep silent; ~! silence!; be quiet!
 milczenie [mɨl'ɕɛnɕ] *n* silence; pominać ~m to pass over in silence
 mile [mɨ'le] *adv* agreeably; ~ kogoś wspominać to have a pleasant memory of sb; ~ widziany welcome
 miliard [mɨ'bjart] *m* milliard; am. billion
 milicja [mɨ'ɕɨtsja] *f* militia
 milicjant [mɨ'ɕɨtsjant] *m* militiaman
 milimetr [mɨ'ɕɨmetr] *m* millimetre
 milion [mɨ'mɨljɔn] *m* million
 militarny [mɨ'mɨl'tarnɨ] *adj* military
 militarizm [mɨ'mɨ'tarizm] *m* militarism
 militaryzować [mɨ'mɨtarɨ'zɔvatɕ] *vt* militarise
 milknąć [mɨ'mlknɔtɕ] *vt* fall silent, become quiet; (o muzyce) die away
 miło [mɨ'liɔ] *adv* agreeably
 miłosny [mɨ'lɔsnɨ] *adj* love; (o wierszach) amatory; list ~ love letter
 miłość [mɨ'lɔɕtɕ] *f* love; ~ własna self-esteem; na ~ Boska! for goodness' sake!
 miłośnik [mɨ'lɔɕpnɨk] *m* amateur, lover
 miły [mɨ'li] *adj* agreeable, pleasant, gentle; mój ~ my darling
 mimo [mɨ'mɔ] *prae*p in spite of, despite; ~ woli invol-

untarily; ~ wszystko after all
 mimochodem [mɨ'mɔ'xodem] *adv* by the way
 mimowolny [mɨ'mɔ'vɔlnɨ] *adj* involuntary
 minja [mɨ'mɨna] *f* (wyras twarzy) air, countenance; robić ~y to make (to pull) faces
 mina² [mɨ'mɨna] *f* wojsk. mine
 minąć zob. mijać
 mineralny [mɨnɛ'ralnɨ] *adj* mineral
 mini- [mɨ'nɨ-] *prae*f mini; ~ -spódniczka mini skirt
 miniatura [mɨ'nɨ'tura] *f* miniature
 minimalny [mɨ'nɨ'malnɨ] *adj* minimal, minimum
 minimum [mɨ'nɨ'mum] *n* minimum; zredukować do ~ to reduce sth to a minimum
 minister [mɨ'nɨstɛr] *m* minister; am. Secretary; były ~ ex-minister; ~ bez teki minister without portfolio
 ministerstwo [mɨ'nɨ'stɛrstɕɔ] *n* ministry; ~ Handlu Zagranicznego Ministry of Foreign Trade; ~ Zdrowia i Opieki Społecznej Ministry of Health and Social Welfare; ~ Oświaty Board of Education; ~ Spraw Wewnętrznych Home Office; ~ Spraw Zagranicznych Foreign Office
 minus [mɨ'nus] *m* minus; plus ~ more or less; plusy i ~y advantages and disadvantages; the cons and pros
 minuta [mɨ'nuta] *f* minute
 miotacz [mɨ'ɔtatɕ] *m* sport. thrower
 miotła [mɨ'ɔtʎa] *f* broom
 miód [mɨt] *m* honey; (pitny) mead
 misja [mɨ'sja] *f* mission; ~ kulturalna cultural mission
 miska [mɨ'ska] *f* bowl, dish, pan; mot. ~ olejowa oil sump

mistrz [mɨ'stʃ] *m* master; sport. champion
 mistrzostwo [mɨ'stʃɔstɕɔ] *n* mastery; sport. championship
 miś [mɨɕ] *m* 1. (niedźwiedź) bear 2. (zabawka) Teddy bear
 mit [mɨt] *m* myth
 mizeria [mɨ'zɛrja] *f* cucumber salad
 mizerny [mɨ'zɛrnɨ] *adj* meagre, wan; (nędzny) poor
 mknąć [mknɔtɕ] *ut* flit
 mleczarnia [mɨ'ɕarɨna] *f* dairy
 mleczarz [mɨ'ɕɛʃ] *m* dairyman, milkman
 mleczny [mɨ'ɕɨnɨ] *adj* milky, milk; bar ~y milk-bar; ~y brat foster-brother; ~y ząb milk-tooth; ~e szkło milk-glass, frosted glass; astr. Mleczna Droga Milky Way
 mleć [mɨɕtɕ] *vt* grind; (mięso) mince
 mleko [mɨ'leko] *n* milk; ~ pełne full-cream milk; ~ w proszku powdered milk; ~ zsiadłe sour milk
 młodość [mɨ'ɔɔɕtɕ] *f* youth
 młodszy [mɨ'ɔtɕɨ] *adj* younger; ~ brat younger brother
 młody [mɨ'ɔdɨ] *adj* young; ~e kartofle new potatoes; pan ~y bridegroom; panna ~a bride
 młodziwiec [mɨ'ɔdɕɨnɛts] *m* young man, youth
 młodzież [mɨ'ɔdɕɛʃ] *f* youth; (młodzi ludzie) young people
 młot [mɨ'ɔt] *m* hammer; sport. rzut ~em throwing the hammer
 młotek [mɨ'ɔtɛk] *m* hammer
 młócić [mɨ'ɔtɕɨtɕ] *vt* thresh, thrash
 młyn [mɨ'ln] *m* mill
 młynek [mɨ'lnɛk] *m* hand-mill; ~ do kawy coffee-mill; (elektryczny) coffee-grinder
 mniej [mɨ'nɛj] *adv* less, fewer; coraz ~ less and less; fewer and fewer; im ~,

tym lepiej the less the better; ~ więcej more or less; ni ~, ni więcej... nothing less than ...
mniejszość ['mɲɛjʃɔtɕ] *f* minority
mniejszy ['mɲɛjʃi] *adj* smaller, less, minor; ~a o to! never mind!
mnożyć ['mnɔʒɨtɕ] *I vt* multiply *II vr* ~ się multiply, increase
mnóstwo ['mnustɕɔ] *n* multitude, plenty, a lot
mobilizacja [mɔbɨ'zatsja] *f* mobilization
moc [mɔtɕ] *f* power, might; force, strength; *mot.* ~ silnika engine power; *przen.* ~ ludzi a lot of people; *nabierać* ~y prawnej to come to legal force; to be valid; *zrobię wszystko, co w mojej* ~y I'll do all in my power; *I'll do my best; na* ~y by virtue of; on the strength of
mocarstwo [mɔ'tsarstɕɔ] *n* (great) power
mocno ['mɔtsnɔ] *adv* firmly, fast; ~ spać to sleep fast; *trzymać* ~ to hold tight
mocny ['mɔtsni] *adj* strong, firm; (o śnie) sound; *przen.* ~ w matematyce good at mathematics
mocować się [mɔ'tɕɔvatɕ ɕɛ] *vr* wrestle, struggle
mocz [mɔtɕ] *m* urine
moczyć ['mɔtɕɨtɕ] *I vt* wet, drench *II vr* ~ się soak, get wet
moda ['mɔda] *f* fashion; *ostatni* krzyk ~y the latest fashion; *rewia* ~y fashion show; *być w modzie* to be in fashion (in vogue); *wejść w* ~ę to come into fashion; *wyść z* ~y to go out of fashion
model ['mɔdɛl] *m* model, pattern
modelka [mɔ'dɛlka] *f* model, mannequin

modlitwa [mɔd'litɕa] *f* prayer
modny ['mɔdɲi] *adj* fashionable, in vogue
mogila [mɔ'gɨla] *f* tomb, grave; ~ zbiorowa common grave
mohér ['mɔxɛr] *m* mohair
mokasyny [mɔka'sini] *pl* moccasins
moknąć ['mɔknɔtɕ] *vi* get wet
mokry ['mɔkri] *adj* wet, moist
molo ['mɔlɔ] *n* jetty, pier
moment ['mɔmɛnt] *m* moment
momentalny [mɔmɛn'talni] *adj* instantaneous, instant
monarchia [mɔ'narxja] *f* monarchy
moneta [mɔ'nɛta] *f* coin; *drobna* ~ small coin; *przen.* brzęcząca ~ hard cash
monitor [mɔ'nɨtɔr] *m* monitor; ~ kontrolny monitor counter
monogram [mɔ'nɔgram] *m* monogram, cipher
monolog [mɔ'nɔlɔk] *m* soliloquy
monopol [mɔ'nɔpɔl] *m* monopoly
montaż ['mɔntaʃ] *m* mounting, fitting up, assembly
montér ['mɔntɛr] *m* fitter, mechanic
montować [mɔn'tɔvatɕ] *vt* mount, fit up, assemble
moralność [mɔ'ralnɔtɕ] *f* morality
moralny [mɔ'ralni] *adj* moral
morderstwo [mɔr'dɛrstɕɔ] *n* murder, assassination
mordować [mɔr'dɔvatɕ] *I vt* murder, assassinate *II vr* ~ się (trudzić się) toil, drudge
morela [mɔ'rela] *f* apricot
morfina [mɔr'fina] *f* morphine, morphia
morski ['mɔrski] *adj* maritime, naval; *choroba* ~a sea-sickness; *kąpiel* ~a sea bath; *podróż* ~a voyage; *szkółka* ~a school of navigation; *woda* ~a salt water; *droga* ~a by sea

morze ['mɔʒɛ] *n* sea; *pełne* ~ the high seas; *jechać nad* ~ to go to the seaside; ~m by sea; *nad* ~m at the seaside; *na morzu* at sea
moskitiera [mɔski'tjɛra] *f* mosquito-net
most [mɔst] *m* bridge; ~ kolejowy railway bridge; ~ wiszący suspension bridge; ~ zwodzony draw-bridge; *przen.* spalić za sobą ~y to burn one's boats
motel ['mɔtɛl] *m* motel
motocykl [mɔ'tɔtsɨkl] *m* motor-cycle
motocyklista [mɔtɔtsɨ'kɨlista] *m* motor-cyclist
motor ['mɔtɔr] *m* motor, engine
motorniczy [mɔtɔr'niʃɨ] *m* tram driver, motor man
motorower [mɔtɔ'rɔvɛr] *m* motor-bicycle, motor-bike
motorówka [mɔtɔ'rufka] *f* motor-boat
motoryzacja [mɔtɔri'zatsja] *f* motorization, mechanization
motyl ['mɔtɨl] *m* butterfly
mowa ['mɔva] *f* 1. language; ~a ojczysta mother-tongue; o czym ~a? what are you talking about?; nie ma o tym ~y it's out of question 2. (przemówienie) speech; *wygłaszać* ~ę to deliver a speech
mozaika [mɔ'zaika] *f* mosaic
może ['mɔʒɛ] *adv* maybe, perhaps; a ~ byśmy się przeszli? what about taking a walk?; ~ byś zamknął drzwi? would you mind closing the door?
możliwy [mɔʒ'liwi] *adj* possible
można ['mɔʒna] *v imp* it is possible; one can; czy ~? may I?; jeśli ~ if possible; jak ~ najlepiej as well as possible
możliwość [mɔʒ'noʃtɕ] *f* possibility, chance; w miarę ~ci as far as possible

móc [mɔtɕ] *vi* may, can, be able; czy mogę zapalić? may I smoke?; która może być godzina? what time can it be?; *robię, co mogę* I do my best
mój [muj] *pron* (moja, moje; *pl* moi, moje) my, mine; *jeńden z moich przyjaciół* a friend of mine; *moja rodzina* my folks
mól [mul] *m* moth; *przen.* ~ książkowy bookworm
mówca [muftsa] *m* orator, speaker
mówić ['muvitɕ] *vt vi* speak (o czymś of (about) sth); talk (z kimś with sb); tell, say; ~ć głupstwa to talk nonsense; ~ć po angielsku to speak English; *nie* ~ać już o ... let alone; not to mention; to say nothing of ...; *ogólnie* ~ać generally speaking; to nic nie ~ it conveys nothing; (zwrot grzecznościowy) nie ma o czym ~ć! don't mention it!
mózg [mɔʒk] *m* brain; *wstrząs* ~u cerebral concussion
mózdżek ['muʒdʒɛk] *m* kulin. brains
mrok [mrɔk] *m* gloom, dusk
mrowisko [mrɔ'viskɔ] *n* ant-hill
mrożonki [mrɔ'ʒɔnki] *pl* congealed meat (fruit, vegetables)
mrówka ['mrufka] *f* ant
mróz [mrus] *m* frost; ~ bierze, jest ~ it freezes; *dwa stopnie* mrozu two degrees of frost
mrugać ['mrugacɕ] *imperf.* ~nać ['mrugnɔtɕ] *perf vi* twinkle, blink, wink (na kogoś at sb)
mrużyć ['mruzɨtɕ] *vt* ~ oczy to blink
mszja [mʃa] *f* mass; *odprawić* ~ę to say mass
mścić [mɕtɨtɕ] *I vt* avenge *II*

ur ~ się take revenge, revenge oneself
 mucha ['mucha] f fly
 Mulat ['mulat] m, Mulatka ['mulatka] f mulatto
 muł¹ ['muł] m zool. mule
 muł² ['muł] m mud, slime
 mumia ['mumja] f mummy
 mundur ['mundur] m uniform, dress; ~ galowy gala dress; ~ polowy battle dress
 mur [mur] m wall
 murarz ['muraʃ] m bricklayer, mason
 murować [mu'rovac] vt lay bricks, build in bricks (in stone)
 murowany [mu'rovani] adj brick (wall etc.); dom ~y brick house; pot. ~e dead sure (certain)
 Murzyn ['muʒin] m Negro
 Murzynka [mu'ʒinka] f Negress, Negro woman
 mus [mus] m kulin. mousse, whipped cream; ~ owocowy fruit mousse
 musieć ['mućeć] vi must, be obliged; muszę to zrobić I must (I have to) do it; I am obliged (I've got) to do it; nie musisz you don't have to; you need not; czy muszę to zrobić? need I do it?
 muskularny [musku'larni] adj muscular
 muskuł ['muskuł] m muscle
 musujący [musu'ʒtsi] adj effervescent, sparkling, bubbling
 muszla ['muʃla] f shell; ~ klozetowa water-closet bowl
 musztarda [muʃ'tarda] f mustard
 muzeum [mu'zeczum] n museum
 muzyczny [mu'ʒiʃni] adj musical; szkoła ~a school of music
 muzyk ['muzik] m musician
 muzyka ['muzika] f music

my [mi] pron we; w przypadkach zależnych: nas, nam, nami us
 myć [mitć] I vt wash; ~ naczyń to wash up (dishes)
 II vr ~ się wash oneself
 mydelniczka [midel'niʃka] f soap-dish
 mydło ['midło] n soap; ~ do golenia shaving soap (stick); ~ toaletowe toilet soap
 myjnia ['mijna] f ~ samochodów car-wash
 mylić ['mijic] I vt mislead, deceive; jeśli mnie pamięć nie ~ if my memory doesn't fail me II vr ~ć się be mistaken, make mistakes, err, be wrong; mogę się ~ć I may be wrong
 mylny ['milni] adj wrong, erroneous
 mysz [miʃ] f mouse
 myśl [miʃl] f thought, idea; to dobra ~! that's a bright idea; przen. być dobrej ~i to be of good cheer; mieć na ~i to have in mind; to mean; przychodzi mi na ~ it occurs to me; wpaść na ~ to hit upon an idea
 myśleć ['miʃeć] vi 1. think (o kimś, czymś of (about) sb, sth); ~eć źle o kimś to think evil of sb; mówię, co ~ę I mean what I say; co o tym ~isz? how does it strike you?; ~e, że tak I think so 2. (zamierzać) mean
 myślistwo [mi'ʃistfɔ] n hunting, shooting
 myśliwski [mi'ʃiʃki] adj hunting-, shooting-; karta ~a hunting (game) licence; pies ~i hunting dog; tereny ~ie hunting-grounds; torba ~a game-bag
 myśliwy [mi'ʃiwi] m hunter, huntsman
 mżawka ['mʒafka] f drizzle
 mżyć [mʒic] vi drizzle

N

na [na] praep on, upon; at; by; for; in; na lewo on the left; na rogu at the corner; na stole on the table; na ulicy in the street; na całym świecie all over the world; na chwilę for a moment; na czarno in black; na miarę by measure; na morzu i na lądzie at sea and on land; na mój koszt at my expense; na pamięć by heart; na pierwszy rzut oka at first sight; na piśmie in writing; na początek at the beginning; na sprzedaż for sale; na wiosnę in the spring; na zawsze for ever; jeden na stu (sto) one in a hundred; raz na dzień once a day; chodźcie na prawo (medycynę itp.) to study law (medicine etc.); chodźcie na wykłady to attend the lectures; chorować na gripę to be ill with flu; grać na pianinie to play the piano; iść na spacer to go for a walk; kupować na wagę to buy by the weight; co ty na to? what do you say to it?
 nabiał ['nabał] m dairy-goods, dairy-products
 nabierać [na'berac] imperf, ~rać ['nabrac] perf vt 1. (zaczepnąć) take; ~ierać, ~rać benzyny to fill up (the tank with petrol); ~ierać, ~rać sobie czegoś (do jedzenia) to help oneself to sth; przen. ~ierać, ~rać odwagi to take courage; ~ierać, ~rać przekonania to become convinced; (o chorym) ~ierać, ~rać sił to gather strength; ~ierać, ~rać złych zwyczajów to take to bad habits || ~ierać, ~rać szybkości to gather

speed 2. pot. (okłamywać) pull sb's leg 3. pot. (oszukiwać) take in; cheat
 nabitý [na'biti] adj (o pistolecie) charged, loaded; (petny) crowded, overcrowded; ~ po brzegi full to the brim
 nabożeństwo [nabo'ʒestfɔ] n (divine) service; książeczka do ~a prayer-book
 nabój ['nabuj] m (strzelby) cartridge; ślepy ~ blank cartridge
 nabrać zob. nabierać
 nabrzeże [na'bʒeʒe] n wharf, jetty, landing-pier
 nabrzmiały [na'bʒmałi] adj swollen
 nabyć zob. nabywać
 nabytek [na'bitk] m purchase, acquisition
 nabywać [na'bivatc] imperf, ~ć ['nabitc] perf vt (kupować) purchase; (wiedzę, bogactwo itp.) acquire
 nabywca [na'bitca] m purchaser, buyer
 nachylić [na'xilitc] imperf, ~ić [na'xilitc] perf I vt bend, bow, incline II vr ~ać, ~ić się stoop, lean forward, bow
 naciąg [na'ciag] imperf, ~nąć [na'ciagnɔ] perf I vt stretch, strain; (kuk) bend; pot. ~ać, ~nąć kogoś to take sb in II vi (o herbacie) draw
 nacierać [na'cierac] imperf, natrzeć ['natretc] perf I vt rub II vt attack (na kogoś sb)
 nacisk [na'cisk] m pressure; przen. kłaść ~ to stress; to emphasize; wywierać ~ to urge; to press
 naciskać [na'ciskac] imperf, ~nąć [na'ciscnac] perf vt press (na coś sth, upon sth); mot. ~nąć hamulec to apply the brake; ~nąć sprzęgło

- to let in the clutch; ~nąć
pedał gazu to push one's
foot down on the accelera-
tor
- nacjonalista [natsjona'lista] m
nationalist
- nacjonalizować [natsjona'fi'zo-
vatɕ] vt nationalize
- na czczo [na'fʃɔ] adv on an
empty stomach
- na czele [na'fʃɛ] adv at the
front (head) (of), in com-
mand (of); delegacja z pre-
mierem ~ delegation head-
ed by the Prime Minister;
stać ~ to head
- naczelnik [na'fʃɛlnik] m head,
chief, manager; ~ stacji
station-master
- naczelny [na'fʃɛlni] adj chief,
supreme; ~ dyrektor gen-
eral manager; ~ wódz com-
mander-in-chief
- naczepa [na'fʃɛpa] f mot. se-
mitrailer, articulated trailer
- naczynie [na'fʃɛnɛ] n vessel;
~a gliniane earthenware,
pottery; ~a kuchenne kitch-
en utensils; dishes; myć
~a to wash up; anat. ~a
krwionośne blood-vessels
- nad [nat] praep above, over,
on, upon; ~ głową over the
head; ~ morzem at the
seaside; ~ rzeką on the
river bank || mieć litość ~
kimś to have (take) pity
on sb
- nadać zob. nadawać
- nadajnik [na'dajnik] m (broad-
cast) transmitter, sender
- nadal [na'dal] adv still; ~ coś
robić to continue to do sth;
to keep doing sth
- nadaremnie [nada'rɛmpɛ] adv
in vain
- nadarzyć się [na'daʒɪtɕ ɕɛ]
vr occur, present oneself;
okazja się ~a an occasion
arises (presents itself)
- nada[wa]ć [na'davatɕ] imperf,
~ć [nadatɕ] perf I vt 1.
(przywileje, prawa itp.) be-
stow, confer, grant 2. (na
- poczcie) post, dispatch;
~wać bagaż to register
one's luggage 3. (przez ra-
dio) broadcast; (przez tele-
wizję) televise II vr ~wać
się fit, suit
- nadawca [na'daftsa] m
sender, consigner
- nadać zob. nadymać
- nadaż[ła]ć [na'dɔʒatɕ] imperf,
~yć [na'dɔʒɪtɕ] perf vt keep
pace (za kimś with sb); nie
~ać to lag behind
- nadbudowa [nadbu'dɔva] f
superstructure
- nadbudować [nadbu'dovatɕ] vt
raise a structure (above
sth); build on
- nadchodzić [nat'xɔdʒɪtɕ] im-
perf, ~ejsić [nadɛjɕɪtɕ] perf
vt approach, come, arrive;
noc ~chodzi night is falling;
~szedł pociąg the train is
in (arrived)
- nadciągać [nat'ɕɔgacɕ] imperf,
~nąć [nat'ɕɔgnɔtɕ] perf vt
draw near, approach
- nadciśnienie [natɕic'nɛnɛ] n
med. hypertension
- nadejść zob. nadchodzić
- nadepnąć [na'dɛpnɔtɕ] vt
tread, step (na coś on sth)
- nade wszystko [nadɛ'fʃɪstko]
adv above all
- nadjechać [nad'jɛxatɕ] perf,
~jechać [nad'jɛʒdʒatɕ] imperf
vt arrive, come driving
- nadlatywać [nadla'tivatɕ] im-
perf, ~cieleć [nad'letɕɛtɕ]
perf vt arrive, come flying
- nadliczbowy [nad'fʃɪ'ɔvi]
adj overtime, supernumer-
ary; godziny ~e overtime
(hours)
- nadmierny [nad'mɛrni] adj
excessive; (o cenie) exorbi-
tant, unreasonable
- nadmorski [nad'mɔrski] adj
maritime, coastal, sea-side
- nadmuchać [na'dmuxatɕ] vt
inflate, blow (coś powie-
trzem air into sth); ~ ma-
terac to inflate (to blow)
a mattress

- nadprogramowy [nadprogra-
'mɔvi] adj extra, overtime;
praca ~a overtime work
- nadrabiać [nad'rabatɕ] im-
perf, ~obić [nad'rɔbitɕ] perf
vt make up (coś for sth);
~abiać, ~obić stracony czas
to make up for lost time;
przen. ~abiać miną to put
a good face on a bad busi-
ness; to make the best of
a bad bargain
- nadruk [nadruk] m (na ob-
wołucie itp.) surprint; (na
papierze listowym) letter-
head; (na znaczku) over-
print, surcharge
- nadrzędny [nad'ʒɛdni] adj
superior, higher
- nadto [natto] adv (ponadto)
moreover, besides || aż ~
more than enough
- nadużycie [nadu'ʒɪtɕ] n abuse,
misuse, wrong-doing; (w
jedzeniu) excess; (finanso-
we) malversation; prawn.
~ zaufania malpractice
- nadużyć [na'duʒɪtɕ] perf,
~wać [nadu'ʒivatɕ] imperf
vt abuse, misuse; ~ć, ~wać
gościnnosć to trespass upon
sb's hospitality; ~ć, ~wać
alkoholu to indulge oneself
in alcohol
- nadwreźzać [nadvɛ'rɛʒatɕ]
imperf, ~yć [nadvɛ'rɛʒɪtɕ]
perf vt impair; (oczy, głos,
nogę itp.) strain
- nadwiślański [nad'vʲɔ'lɔpski]
adj situated on the Vistula
- nadwozie [nad'vɔzɛ] n mot.
car body, carriage
- nadwyżka [nad'vʲɪ'ka] f sur-
plus; ~ bagażu excess
luggage
- nad[yma]ć [na'dimatɕ] imperf,
~nąć [nadɔtɕ] perf I vt blow
up, inflate II vr ~ymać,
~nąć się swell
- nadzieja [na'dʒɛja] f hope;
mieć ~ję to hope; to trust;
to feel confident
- nadzienie [na'dʒɛnɛ] n kulin.
stuffing, filling
- nadziejany [nadʒɛ'vani] adj
kulin. stuffed, filled
- nadzorować [nadzo'rɔvatɕ] vt
superintend, supervise,
oversee
- nadzór [nadzur] m superin-
tendence, supervision
- nadzwyczaj [nad'zvʲɪʃaj] adv
extremely, unusually
- nadzwyczajny [nadzvʲɪ'ʃajni]
adj extraordinary, exquisite;
poseł ~ envoy extraordinary
- nafta [nafta] f petroleum,
rock oil
- nagana [na'gana] f blame; (u-
rządowa) reprimand
- nagi [naɟi] adj naked, bare
- nagi[ła]ć [naɟɔtɕ] perf, ~nąć
[na'ɟinatɕ] imperf vt bend
- nagły [na'ɟlɔtsi] adj urgent,
pressing
- nagle [nagɫɛ] adv suddenly;
all of a sudden
- naglówek [na'ɟuuvɛk] m head-
ing; (w gazecie) headline
- nagły [na'ɟi] adj urgent,
sudden; umrzeć ~ą śmier-
cią to die a sudden death;
w ~ym wypadku in case of
emergency
- nagniot[ek] [na'gnɔtɛk] m corn
- nagrać zob. nagrywać
- nagradzać [na'gradzɔtɕ] im-
perf, ~odzić [na'gradɕɪtɕ]
perf reward, recompense
- nagranie [na'grɔnɛ] n record-
ing
- nagrobek [na'grɔbɛk] m tomb-
stone, tomb
- nagroda [na'grɔda] f reward,
prize; pierwsza ~ first prize
- nagrodzić zob. nagradzać
- nagromadzić [nagro'madɕɪtɕ]
vt accumulate
- nagrywać [na'grivatɕ] imperf,
~wać [nagratɕ] perf vt re-
cord; ~ywać muzykę to
record music
- nagrzać [na'grʒatɕ] perf,
~ewać [na'grɛvatɕ] imperf
vt warm, heat
- naiwny [na'ivni] adj naive,
simple-minded, ingenuous
- najać zob. najmować

- najbardziej [naj'bardzɛ] *adv* most; *co ~ lubisz?* what do you like best?; *jak ~!* yes, indeed!
- najechać [na'jɛxatɕ] *vt* run (na kogoś, coś into sb, sth); ~ na przechodnia to knock a passer-by down; to run a passer-by over
- najem [na'jem] *m* hire, lease; oddawać w ~ to lease; to rent
- najemca [na'jemca] *m* tenant
- najeść się [na'jɛstɕ ɕɛ] *vr* eat one's fill, satisfy the appetite, have plenty (of sth) to eat
- najgorszy [naj'gorʃɨ] *I adj* worst; w ~ym razie at (the) worst *II n* ~e the worst; być przygotowanym na ~e to be prepared for the worst
- najlepiej [naj'leɕɛj] *adv* best; *jak umiem ~* as best I can
- najlepszy [naj'leɕʃɨ] *adj* best; w ~ym razie at (the) best; wszystkiego ~ego! many happy returns!; the best of luck!
- najmniej [naj'mniej] *adv* least; *co ~* at least
- najmować [naj'movacɔ] *imperf*, ~ać [naj'vɔtɕ] *perf* vt hire
- najpierw [naj'pierf] *adv* first, at first; in the first place
- najwyżej [naj'viɕɛj] *adv* at most, at best
- nakarmić [na'karmitɕ] *vt* feed
- nakaz [na'kas] *m* order, command; (płatniczy) precept; ~ aresztowania warrant of arrest
- nakazać [na'kazatɕ] *perf*, ~ywać [naka'zivatɕ] *imperf* *vt* command, order
- nakleić [na'kleitɕ] *perf*, ~jać [na'klejatɕ] *imperf* *vt* stick (na coś on sth)
- nakład [na'klad] *m* (książki) edition, impression, issue; (koszt) expense, expenditure; (czasu, pracy) cost
- nakładać [na'kladatɕ] *imperf*, nałożyć [na'ložitɕ] *perf* *vt* (podatek) impose; (kara) inflict; (opatrunek) put on; dress (a wound); (przy stole) ~ sobie to help oneself (czegoś to sth)
- nakłaniać [na'kūanacɔ] *imperf*, ~onić [na'kūonitɕ] *perf* *vt* induce, persuade (to do sth)
- nakreślić [na'kreɕlatɕ] *imperf*, ~ić [na'kreɕitɕ] *perf* *vt* draw, trace
- nakreślać [na'kreɕtatɕ] *imperf*, ~ić [na'kreɕtitɕ] *vt* (zegarek) wind up; (numer telefonu) dial; (film) make, shoot
- nakrętka [na'krɛtka] *f* nut (of a screw)
- nakrochmalony [nakroxma'loni] *adj* starched
- nakrycie [na'kriticɛ] *n* *I* cover; covering; ~e głowy (męskie) headgear, (damskie) head-dress; bez ~a głowy bareheaded *2*. (zastawa stołowa) table-ware
- nakryć [na'kritɕ] *perf*, ~wać [na'krivatɕ] *imperf* *vt* cover; ~ć, ~wać stół (do stołu) to lay (to set) the table
- nalać *zob.* nalewać
- nalegać [na'legacɔ] *m* insist (na coś on sth); urge (press) (na kogoś sb)
- nalepiąć [na'leɕpatɕ] *imperf*, ~ć [na'leɕpitɕ] *perf* *vt* stick on; (afisze) post (bills)
- nalepka [na'leɕka] *f* label, *am.* sticker
- naleśnik [na'leɕnik] *m* *kulin.* pancake
- nalewać [na'levatɕ] *imperf*, ~ać [na'latɕ] *perf* *vt* pour (out); ~ewać wino do kieliszków to pour wine into glasses
- należać [na'leɕatɕ] *I* *vi* belong; ta książka ~y do mnie that book belongs to me; *przen.* decyzja ~y do ciebie the decision rests with you; to nie ~y do rzeczy it is not to the point; ~y one

- should (ought to); ~y tak zrobić it is necessary to do thus *II vr* ~eć się (o pieniądzach) be due; ile się ~y? how much do I owe you?
- należność [na'leɕnoɕtɕ] *f* due, the amount due; zalegie ~ci arrears
- nalot [na'lot] *m* (lotniczy) air-raid
- naładować [na'ladovatɕ] *vt* load, charge; ~ akumulator to charge a battery (*am.* accumulator)
- nalogowiec [na'logovɛts] *m* (narkoman) addict; (pijak) inveterate drunkard; (palacz) chain-smoker
- nalóg [na'log] *m* addiction (to drugs); bad habit; *popaść w ~* (picia, palenia) to drop into a habit (of drinking, smoking); to take to (drinking, smoking)
- nam [nam] *zob.* my
- namalować [nama'lovatɕ] *vt* paint, picture
- namawiać [na'mavjatɕ] *imperf*, ~ówić [na'muvitɕ] *perf* *vt* persuade (into), induce; ~awiać do złego to abet; ~ówiliśmy go, żeby to zrobić we made him do it; we talked him into doing it
- naml [naml] *zob.* my
- namiaszka [na'maszka] *f* substitute, surrogate, ersatz
- namietność [na'mɛtnoɕtɕ] *f* passion, infatuation; (silne zainteresowanie) ardent keenness (do czegoś on sth)
- namiętny [na'mɛtni] *adj* passionate; ~ palacz heavy smoker
- namiót [na'miot] *m* tent; ~ dwuosobowy (jednoosobowy) two (one) person tent; mieszkac w ~cie to camp; rozbić ~t to pitch a tent; zwinąć ~t to fold a tent
- namoczyć [na'moɕitɕ] *vt* soak, drench
- namówić *zob.* namawiać
- namyślić [namis'litɕ] *m* consider-ation, reflection; bez ~słu offhand; *po ~sle* after due consideration; on afterthought; z ~slem with deliberation
- namyślić się [na'mis'litɕ ɕɛ] *imperf*, ~ić się [na'mis'litɕ ɕɛ] *perf* *vr* reflect, consider; ~leś się? have you made up your mind?
- na nowo [na 'novɔ] *adv* anew, once again
- na odchodne [na ot'xodne] *adv* when parting; when taking one's leave
- na odwrót [na 'odvrut] *adv* inside out; vice versa; the other way round
- na ogół [na 'ogul] *adv* in general; on the whole
- naokoło [na'ko'ulɔ] *adv* all round, round about
- naoliwić [na'olivitɕ] *vt* 'oil, grease
- na oścież [na 'oɕtɕɛɕ] *adv* o-twarty ~ wide open
- na oślep [na 'oɕlep] *adv* blindly
- napad [na'pat] *m* *1.* attack, assault; ~ bandycki robbery *2.* (gniewu, śmiechu itp.) fit
- napadnąć [na'padatɕ] *vt* attack, assault; *co go ~to?* what has come over him?; what is the matter with him?
- napalić [na'pafitɕ] *vt* heat, make a fire
- napar [na'par] *m* infusion, brew
- naparstek [na'parstek] *m* thimble
- naparzyć [na'parɕitɕ] *vt* infuse
- napastnik [na'pastnik] *m* *1.* aggressor *2.* sport. forward
- napelniać [na'pe'lnjatɕ] *imperf*, ~ć [na'pe'lnitɕ] *perf* *I* *vt* fill; (ponownie) refill *II vr* ~ać, ~ć się fill, become filled
- na pewno [na 'pevno] *adv* certainly, sure; to be sure
- napęd [na'pɛt] *m* drive, propulsion; ~ elektryczny elec-

tric drive; ~ atomowy atomic drive; ~ na przednie (tylne) koła front-wheel (rear-wheel) drive; ~ spalinyowy diesel drive
 napędowy [napɛ'dɔvi] *adj* propulsive, driving, motive; koło ~e driving wheel
 napić się [napi'tɕ] *vr* drink, have a drink; może się czegoś ~jesz? what about a drink?
 napięcie [nap'ɛtɕɛ] *n* tension, strain; elektr. voltage; przen. trzymać w ~u to hold in suspense
 napis [napis] *m* inscription; sign; ~ filmowy caption; ~ nagrobkowy epigraph
 napisać [nap'isatɕ] *vt* write
 napiwek [nap'ivɛk] *m* tip, gratuity; dać ~ kelnerowi to tip the waiter; ~ wliczony do rachunku service (tip) included in the bill; uprasza się o niedawanie napiwków "no gratuities", "no tips"
 napływ [nap'ɥif] *m* inflow, influx
 na poczekań [na pɔtɕɛ'kanu] *adv* out of hand; naprawa ~ repair made while you wait
 napoić [nap'oiɕ] *vt* give to drink
 napomnienie [napɔm'nɛnɛ] *n* admonition, admonishment
 napój [napuj] *m* drink, beverage; ~ alkoholowy strong (alcoholic) drink; ~ bezalkoholowy soft drink; ~ orzeźwiający refreshment
 na pół [na 'puł] *adv* half-; (np. podzielić) in half; pół ~ fifty-fifty
 naprawa [nap'rava] *f* repair; dać coś do ~y to have sth repaired; w ~ie under repair; ~a gwarancyjna service, servicing; drobna ~a minor (small) repair; ~a ekspresowa emergency repair

naprawę [nap'pravɛ] *adv* indeed, really, truly
 naprawiać [nap'pravatɕ] *imperf.*, ~ć [nap'pravitɕ] *perf vt* 1. repair; mend; (pończochy) darn 2. (wynagradzać) make good, make up for
 napręde [nap'rɛttɕɛ] *adv* hurriedly, quickly
 naprężenie [nap'rɛʒɛnɛ] *n* strain, tension; złagodzić ~ to ease the tension
 na próżno [na 'pruʒnɔ] *adv* in vain
 naprzeciw [nap'rɛtɕiv], ~ko [nap'rɛtɕivko] *I* *prae*pp opposite, against *II* *adv* opposite; wyjść ~ kogoś to go to meet sb; znajdować się ~ kogoś to face sb
 na przełaj [na 'prɛłaj] *adv* droga ~ short cut; iść ~ to take a short cut; sport. wyścig (bieg) ~ steeplechase
 na przemian [na'pɕɛman] *adv* alternately
 naprzód [nap'ɥut] *adv* forward, on; iść ~ to go ahead; posłać ~ to send forward; ~! forward!
 narad[a] [nar'ada] *f* (naradzanie się) consultation; (zebranie) conference; zwołać ~ę to call up a conference
 naradzać się [nar'adzatɕ] *imperf.*, ~ć się [nar'adzitɕ] *perf vr* deliberate, confer
 naraz [nar'as] *adv* (nagle) suddenly, at once
 narazić *zob.* narażać
 na razie [na 'razɛ] *adv* for the time being, for the present
 narażać [nar'azatɕ] *imperf.*, ~zić [nar'azitɕ] *perf I vt* expose (na coś to sth); ~zać, ~zić na niebezpieczeństwo to endanger; ~zać, ~zić na niewygodę to put to inconvenience *II* *vr* ~zać, ~zić się risk, run a risk, expose oneself; ~zać, ~zić

się komuś to antagonize; to incur sb's disfavour; ~zać, ~zić się na kłopot to get oneself into trouble
 narąbać [nar'ɔbatɕ] *vt* chop; ~ drzewa to chop wood
 narciarstwo [nar'ɕarstfɔ] *n* skiing
 narciarz [nar'ɕarɕ] *m* skier
 nareszcie [nar'ɛɕtɕɛ] *adv* at last
 narkomań [nar'kɔman] *m* drug addict
 narkotyk [nar'kotik] *m* narcotic, drug; dope; handel ~ami drug traffic
 narkozja [nar'kozja] *f* med. narcosis, an(a)esthesia; operować pod ~ą to operate under an(a)esthesia
 narodowość [narɔ'dɔvɔɕtɕ] *f* nationality; jakiej on jest ~ci? what is his nationality?
 narodowy [narɔ'dɔvi] *adj* national
 narodzenie [narɔ'dʒɛnɛ] *n* birth, nativity; Boże Narodzenie Christmas
 narożny [nar'ɔʒni] *adj* corner; dom ~ corner-house
 naród [narut] *m* nation
 narta [narta] *f* ski; jeździć na ~ach to ski; wypożyczyć ~y to hire skis; złamać ~ę to break a ski
 narciotrada [narto'strada] *f* ski trail
 naruszać [nar'uɕatɕ] *imperf.*, ~wić [nar'uɕitɕ] *perf vt* injure, harm; (prawo) infringe, offend; (pieczęć) violate; przen. ~ać, ~wić czyjś spokój to disturb sb; ~ać, ~wić kapital to touch the capital
 narysować [nari'sɔvatɕ] *vt* draw; ~ plan czegoś to design sth
 narząd [narʒɕ] *m* anat. organ; ~y wewnętrzne internal organs
 narzeczona [narʒɕɔna] *f* fiancée

narzeczony [narʒɕɔni] *m* fiancé
 narzekać [nar'ʒɛkatɕ] *vi* complain (na coś of sth)
 narzędzie [nar'ʒɛdʒɛ] *n* instrument; (rzemieślnicze) tool; komplet ~ tool kit
 narzuciać [nar'ʒutɕatɕ] *imperf.*, ~ić [nar'ʒutɕitɕ] *perf I vt* 1. (na siebie) throw, put (on) 2. (coś komuś) impose, force (upon sb); ~ać, ~ić swoje towarzystwo to inflict one's company *II* *vr* ~ać się intrude (into company)
 narzuta [nar'ʒuta] *f* coverlet, bedspread
 nas [nas] *zob.* my
 nasenny [nas'ɛnni] *adj* soporific; środek ~ sleeping drug
 nasienie [nas'ɛnɛ] *n* seed
 nasilenie [nas'iɛnɛ] *n* intensity, intensification; w godzinach ~a ruchu in rush hours
 naskórek [nas'kursk] *m* epidermis, cuticle
 nasmarować [nasma'ɔvatɕ] *vt* smear, grease, daub; ~ masłem to butter
 nastawiać [nas'tavatɕ] *imperf.*, ~ć [nas'tavitɕ] *perf I vt* put, set; ~ać, ~ć wodę na herbacę to put the kettle on; ~ać, ~ć radio to switch on; (na fale) to tune in; ~ać, ~ć zegar to set the clock; przen. ~ać, ~ć karku to risk one's life; ~ać, ~ć uszu to prick one's ears *II* *vr* ~ać, ~ć się (na trudności) to be prepared (for obstacles)
 nastąpić *zob.* następować
 następcza [nas'tɕpsza] *m* successor, heir
 następnie [nas'tɛpnɛ] *adv* then, next, subsequently
 następnym [nas'tɛpni] *adj* following, next, subsequent; ~ego dnia next day
 następować [nas'tɔvatɕ] *imperf.*, ~pić [nas'tɕpitɕ] *perf*

vi follow (po kimś, czymś sb, sth); (o wypadkach) take place, happen; jak ~ępuje as follows; ciąg dalszy ~api to be continued
następstwo [nas'tɛpstɔ] n 1. (kolejność) succession; gram. ~o czasów sequence of tenses 2. (skutek) consequence, sequel; w ~ie czegoś in consequence of sth
nastolatki [nasts'latki] pl teen-agers
nastrój ['nastruj] m mood; być w dobrym ~oju to be in high spirits; być w złym ~oju to be in low spirits; nie być w ~oju do czegoś to be in no mood for sth (doing sth)
nasuwać [nasunɔtɔ] perf, ~wać [nasuvatɔ] imperf I vt 1. (włożyć) put on 2. (na myśl) suggest, give an idea II vr ~nąć, ~wać się occur, come (in) to one's head; ~wa się pytanie the question arises
naśyp ['nasip] m (także kolej.) embankment
nasypać [nas'ipatɔ] vt put (pour) (in, on)
nasz [naʃ] pron our, ours
naszkicować [nas'ki'tsovətɔ] vt sketch, outline
naszyć ['nasitɔ] vt (przyszyć) sew (coś na czymś sth on sth); (ozdobić) trim
naszyjnik [nas'ɕijnik] m necklace
naśladować [naɕla'dovatɔ] vt imitate, copy
naświetlać [na'ɕfetlatɔ] imperf, ~ić [na'ɕfetɕitɔ] perf vt 1. fot. expose 2. med. irradiate; przen. (sprawę) explain; throw (cast) light (coś upon sth)
naświetlanie [nac'fetlanɛ] n 1. fot. exposure 2. med. irradiation; brać ~a to take lamps
natarcie [na'tartɕɛ] n 1. wojsk.

sport. attack, charge 2. (nacieranie) friction, rubbing
natchnienie [natɕ'nɛnɛ] n inspiration; czerpać ~ z czegoś to find inspiration in sth
natężenie [natɛ'ʒɛnɛ] n tension, intensity
natłuścić [nat'łuɕitɔ] imperf, ~ścić [nat'łuɕitɔ] perf vt grease, oil, lubricate
natomiast [nat'omast] adv however, yet, on the contrary
natrafiać [nat'rafatɔ] imperf, ~ć [nat'rafitɔ] perf vt 1. (na kogoś) come across (encounter) (sb) 2. (na trudność) meet with (obstacles)
natrętny [nat'rɛtni] adj importunate, intrusive
natrysk ['natrisk] m shower-bath; wziąć ~ to take a shower
natrzeć zob. nacierać
natuŕa [nat'ura] f nature; character; martwa ~a still life; zapłata w ~rze payment in kind; z ~ry by nature; malować z ~ry to paint from nature
naturalnie [natu'ralnɛ] adv of course, naturally
naturalny [natu'ralni] adj natural; wielkość ~a full size; rzecz ~a a matter of course; uważać za rzecz ~a to take for granted; umrzeć śmiercią ~ą to die a natural death
natychmiast [nat'ixmst] adv at once, instantly, right away; płatny ~ for immediate payment
nauczać [na'ufatɔ] vt teach
nauczyciel [nau'ɕitɕɛl] m teacher, schoolmaster
nauczycielka [nau'ɕitɕelka] f (woman) teacher, schoolmistress
nauczyć [na'ufitɔ] I vt teach II vr ~ się learn (od kogoś

from sb); ~ się palić to take to smoking
nauka [na'uka] f science, learning; (uczenie się) study; (nauczanie) teaching; przen. wyciągać z czegoś ~ę to draw a lesson (a moral) out of sth
naukowy [nau'kovi] adj scientific; pomoce ~e educational equipment (aids); praca ~a research work; stopień ~y academic (university) degree
naumyślnie [nau'miɕlnɛ] adv purposely, on purpose, deliberately
nauszniki [nau'ɕniki] pl (opaska) ear-protectors; (klapki przy czapce) ear-flaps
nawadniać [na'vadnatɔ] imperf, ~odnić [na'vodnitɔ] perf vt irrigate
nawet ['navɛt] adv even, eventually; jeśli (gdyby) ~ even if
nawias [na'vas] m parenthesis, bracket; przen. czuć się poza ~em to feel out of things; ~em mówiąc by the way; incidentally
nawiazać [na'vɕatɔ] perf, ~ywać [navɕivatɔ] imperf vt refer (do czegoś to sth); ~ujac do... referring to... || ~ać, ~ywać korespondencję to enter into correspondence; ~ać, ~ywać rozmowę to engage in conversation; ~ać, ~ywać stosunki to enter into (to establish) relations
nawierzchnia [navɛ'ɕxna] f surface, pavement; ~ drogowa road surface; ~ asfaltowa asphalt pavement; ~ betonowa concrete pavement; mokra ~ wet pavement; oblodzona ~ ice-covered pavement; sucha ~ dry pavement; śliska ~ slippery pavement
nawleć [navlɛtɕ] perf, ~kać

[nav'lekacɔ] imperf vt (korale) string; (igłę) thread
nawodnić zob. nawadniać
nawóz [navus] m dung, manure; ~ sztuczny fertilizer
na wprost [na 'prost] adv straight on (ahead); opposite (czegoś to sth)
nawracać [navratsatɔ] imperf, nawrócić [navructitɔ] perf vt 1. (wracać) return, turn back 2. (nakłaniać do zmiany poglądów) convert
nawyk [navik] m habit
nawzajem [navzajɛm] adv mutually; pomagać sobie ~ to help each other (one another); (odpowiedź na życzenie) dziękuję ~! thank you, the same to you!
na wznak [na 'vznak] adv leżeć (plywać) ~ to lie (to swim) on one's back
nazajutrz [nazajutɕ] adv on the next day
nazbierać [nazɕɛratɔ] vt gather, amass
nazwa [nazva] f name, designation; ~a hotelu name of the hotel; ~y geograficzne geographical names
nazwać zob. nazywać
nazwisko [naz'visko] n name, surname, family name; ~o panińskie maiden name; ~o po mężu married name; wymieniać po ~u to mention by name; ~ciem by name; pod przybranym ~ciem under an assumed name
nazywać [nazivatɔ] imperf, ~wać [nazvatɔ] perf I vt call; name; przen. ~ywać, ~wać rzeczy po imieniu to call a spade a spade II vr ~ywać się to be called; jak się pan ~ywa? what is your name?; ~ywuam się Brown my name is Brown; jak się to ~ywa? what do you call it?; przen. to się ~ywa

szczęście! that's what you call good luck!
 negatyw [ne'gatif] m fot. negative
 nekrolog [ne'krɔlɔk] m obituary (notice)
 nektar ['nektar] m nectar, juice, squash; ~ owocowy fruit nectar (squash)
 neonowy [neɔ'novi] adj neon; lampa ~a neon lamp
 nerka ['nerka] f anat. kidney; med. zapalenie ~ek nephritis
 nerw [nerf] m nerve; przen. działać komuś na ~y to get on sb's nerves
 nerwica [ner'vitsa] f med. neurosis
 nerwoból [ner'vɔbul] m med. neuralgia
 nerwowy [ner'vɔvi] adj nervous; przen. jumpy, edgy
 neser [ne'seser] m dressing-case
 neska ['neska] f nescafe, instant coffee
 netto ['netto] n net; waga ~ net weight
 neutralny [neu'tralni] adj neutral
 nęcący [nē'tsɔtsi] adj alluring, enticing
 nędzny ['nēdzni] adj miserable, wretched; (o ubraniu) shabby
 niby ['nibi] adv conj as if, apparently; on ~ nie wie... he pretends not to know...
 nic [nits] pron nothing; jakby nigdy ~ as if nothing had happened; mieć kogoś za ~ to think little (nothing) of sb; ~ a ~ nothing whatever; absolutely nothing; ~ nie dbam o to! I don't care a straw about it!; ~ nie szkodzi never mind; to na ~ it's of no use; to ~ it doesn't matter; to ~ zlego there is no harm in it
 niczyj ['niɕij] adj nobody's; ziemia ~a no man's land
 nić [nitɕ] f thread

nie [ne] adv no; not; jeszcze ~ not yet; już ~ no more; ~ jesteś głodny? aren't you hungry?; ~ ma czasu there is no time; on ~ mówi po angielsku he doesn't speak English; wcale ~ not at all
 nieagresja [ne'a'gresja] f non-aggression
 niebawem [ne'bavem] adv shortly; soon, before long
 niebezpieczeństwo [nebes'pɛtɕestvɔ] n danger; narażać na ~ to expose to danger
 niebezpieczny [nebes'pɛtɕni] adj dangerous, perilous, unsafe
 niebieski [ne'bieski] adj blue
 nieb[ło] ['nebɔ] n sky; rel. heaven; na ~ie in the sky; pod gołym ~em in the open air; przen. poruszyć ~o i ziemię to leave no stone unturned
 niech [nɛx], ~aj ['nɛxaj] part let; ~ będzie co chce! come what may!; ~ pan siadał sit down, please!; ~ przyjdzie let him come; ~ żyje! long live!
 niechęć [ne'xɛtɕ] adv unwillingly, involuntarily, unintentionally; by accident
 niechętny [ne'xɛtɕni] adj unwilling (to do sth), reluctant (to do sth), averse (czemuś to sth)
 niecierpliwy [netɕer'pɕlivi] adj impatient
 nieco ['nieɕɔ] adv a little, somewhat
 niecodzienny [netɕɔ'dzɛnni] adj uncommon
 nieczynny [ne'ɕinni] adj inactive, out of order; biuro ~e the office is closed
 nieczytelny [netɕi'tɛlni] adj illegible
 niedaleki [neda'leki] adj near, not far (distant); w ~ej przyszłości in the near future
 niedaleko [neda'leko] adv not

far (away); ~ stąd a short way off
 niedawno [ne'davno] adv recently, not long ago; jeszcze do ~a until recently (quite lately)
 niedbały [ne'dbaʎi] adj negligent, careless
 niedługo [ne'dʎugo] adv soon, before (not) long; to potrwa ~ it won't last (take) long
 niedobry [ne'dɔbri] adj not good, bad; (o człowieku) wicked, (o dziecku) naughty
 niedobrze [ne'dɔbɕe] adv badly, not well; to ~ that's too bad; ~ mi I feel sick
 niedojrzały [nedɔj'ɕaʎi] adj (o człowieku) immature; (o owocu) unripe
 niedokładny [nedɔ'kʎadni] adj inaccurate, inexact
 niedopalek [nedɔ'paʎek] m cigarette-end, butt, stump
 niedopuszczalny [nedɔpuf'ɕalni] adj inadmissible, intolerable
 niedostateczny [nedɔsta'tɕɛni] adj insufficient, inadequate
 niedostatek [nedɔ'statek] m 1. (brak) deficiency, shortage 2. (nędza) misery, poverty
 niedostępny [nedɔ'stɛpni] adj inaccessible
 niedoświadczony [nedɔɕfat'ɕɔni] adj inexperienced
 niedotarty [nedɔ'tarti] adj mot. running-in
 niedozwolony [nedɔzvo'loni] adj prohibited, illicit, unlawful
 niedrogi [ne'draɕi] adj cheap, inexpensive
 niedużo [ne'duɕɔ] adv little, few
 nieduży [ne'duɕi] adj small
 niedzielą [ne'dzɛla] f Sunday
 niedźwiedź ['nɛdzvɛdɕ] m bear
 niefrasobliwy [ne'frasɔ'bɕlivi] adj carefree, light-hearted
 niegdyś ['nɛgdiɕ] adv once, at one time, formerly
 niegodny [ne'godni] adj un-

worthy; (o czynie) disgraceful
 niegrzeczny [ne'gɕɛɕni] adj unkind, impolite, rude; (o dziecku) naughty
 niegustowny [negus'tɔvni] adj tasteless, in bad taste
 niehigieniczny [nehigɛ'ɕniɕni] unhygienic, unsanitary
 nieistotny [nei'stotni] adj inessential, immaterial
 niejasny [ne'jasni] adj vague, dim, obscure
 niejeden [ne'jedɛn] pron more than one; ~ człowiek many a man
 niejednokrotnie [nejedno'kratne] adv repeatedly, many times
 niekiedy [ne'kɛdi] adv now and then, sometimes
 niekompletny [nekɔm'pɛtɕni] adj incomplete
 niekorzystny [nekɔ'ɕistni] adj unprofitable, unfavourable
 nielegalny [ne'legalni] adj illegal, unlawful, illicit
 nieletni [ne'letni] adj minor, under age
 nieliczny [ne'liɕniɕni] adj not numerous; ~e wyjątki few exceptions
 nieład [ne'ɛlat] m disorder, confusion
 nieładny [ne'ɛadni] adj plain, ugly; (o grze) unfair, foul
 niełatwy [ne'ɛatɕi] adj not easy, difficult
 nie ma ['ne ma] zob. mieć;
 nie ma czasu there is no time; nie ma wyjścia there is no way out (solution); nie ma o czym mówić there is nothing to talk about; nie ma za co (dziękować)! don't mention it!; na to nie ma rady that can't be helped; there is nothing to be done
 niemal ['nɛmal] adv almost, nearly
 niemały [ne'maʎi] adj pretty big (great, large)
 Niemiec ['nɛmɛts] m German

niemiecki [nɛ'miɛtski] *adj* German
 niemity [nɛ'miiti] *adj* unpleasant, disagreeable
 niemniej [nɛ'mɛɲ] *adv* ~ jednak nevertheless
 niemodny [nɛ'mɔdɲi] *adj* out of fashion, outmoded, unfashionable
 niemowa [nɛ'mɔva] *m* mute, dumb person
 niemowlę [nɛ'mɔvlɛ] *n* baby, infant
 niemożliwy [nɛ'mɔʒi'livɪ] *adj* impossible
 niemy [nɛ'mi] *adj* dumb, mute; (o filmie) silent; (o niemiaty) tongue-tied
 nienaganny [nɛ'na'gannɪ] *adj* faultless, blameless, irreprouchable
 nie najgorszy [nɛ naj'gorʃɪ] *adj* not so bad, passable
 nienaruszalność [nɛnaru'falnoʃɛ] *f* inviolability; (niezmiennność) integrity
 nienawidzić [nɛna'vidʒitɔ] *vi* hate, detest
 nienawisć [nɛ'naviʃɛ] *f* hatred, hate
 nieobecny [nɛ'o'betɕɲi] *adj* absent
 nieoczekiwany [nɛoʃɛki'vani] *adj* unexpected
 nieodpowiedni [nɛoʃpɔ'vedɲi] *adj* unfit (do czegoś for sth); (niewystarczający) inadequate; (niegustowny) unbecoming; (w czasie) untimely
 nieodwołalny [nɛoɔ'vɔ'nalɲi] *adj* irrevocable
 nieodzowny [nɛoʃ'zɔvɲi] *adj* indispensable
 nieograniczony [nɛo'grani'ʃɔɲi] *adj* unlimited, boundless
 nieokreślony [nɛo'krɛʃ'lonɪ] *adj* indefinite
 niomal [nɛ'omal], niemal [nɛ'mal] *adv* almost, nearly
 nieostrożny [nɛ'o'stroʒɲi] *adj* incautious; careless

nie oświetlony [nɛoʃɛt'lonɪ] *adj* unlit, not illuminated
 niepalący [nɛpa'lɔtsɪ] *I adj* not smoking *II m* non-smoker; przedział dla ~ch non-smoking compartment
 nieparzysty [nɛpa'ʒistɪ] *adj* odd
 niepełnoletni [nɛpɛ'no'letɲi] *adj* under age, minor
 niepewny [nɛ'pɛvɲi] *adj* uncertain; (o człowieku) unreliable; (o ręce) unsteady
 niepijący [nɛpi'jɔtsɪ] *I adj* abstinent *II m* abstainer, teetotaler
 niepiśmienny [nɛpi'ʃmɛnnɪ] *adj* illiterate
 niepoczytalny [nɛpoʃi'talnɪ] *adj* insane; lunatic; irresponsible
 niepodległość [nɛpo'dlɛgɔʃɛ] *f* independence
 niepodległy [nɛpo'dlɛgɪ] *adj* independent
 niepodobny [nɛpo'dɔbɲi] *adj* dissimilar (do kogoś, czegoś to sb, sth), unlike (do kogoś, czegoś sb, sth)
 niepogoda [nɛpo'gɔda] *f* bad weather
 niepokój [nɛpo'kojɛ] *I vt* disturb, trouble; przeproszam, że cię ~ję ... *I am* sorry to disturb you ... *II vr* ~ić się trouble, worry (o kogoś, coś about sb, sth); feel uneasy
 niepokój [nɛ'pokuj] *m* anxiety, trouble, uneasiness
 nieporozumienie [nɛpo'rozumɛɲɛ] *n* misunderstanding
 nieporządek [nɛpo'ʒɔdek] *m* disorder, mess
 nieposłuszny [nɛpo'suʃɲi] *adj* disobedient
 niepospolity [nɛpo'spɔ'filitɪ] *adj* uncommon, unusual
 niepotrzebny [nɛpo'ʃɛbnɪ] *adj* unnecessary; (zbędny) superfluous
 niepowodzenie [nɛpo'vo'dʒɛɲɛ] *n* failure, misfortune, ill-success; skończyć się ~m

to end in failure, (o planach itd.) to fall flat
 niepożądany [nɛpoʒɔ'danɪ] *adj* undesirable
 niepraktyczny [nɛprak'titʃɲi] *adj* impractical
 nieprawda [nɛ'pravda] *f* untruth; to ~ it is not true
 nieprawdziwy [nɛprav'dʒivɪ] *adj* untrue; false
 nieprawidłowy [nɛprav'id'ľovɪ] *adj* irregular
 nieprawny [nɛ'pravɲi] *adj* illegal
 nieprędko [nɛ'prɛtkɔ] *adv* not very (so) soon
 nieprzemakalny [nɛpʃɛma'kalɲi] *adj* impermeable, waterproof; płaszcz ~ raincoat, waterproof
 nieprzerwany [nɛpʃɛr'vani] *adj* continuous, uninterrupted
 nieprzewidziany [nɛpʃɛvi'dʒanɪ] *adj* unforeseen
 nieprzychylny [nɛpʃɛ'xilɲi] *adj* unfavourable
 nieprzyjaciel [nɛpʃɛ'jatɕɛl] *m* enemy
 nieprzyjacielski [nɛpʃɛ'ja'ɕɛlski] *adj* enemy; działania ~e hostilities
 nieprzyjemność [nɛpʃɛ'jɛmnoʃɛ] *f* unpleasantness, trouble; mieć ~ci to be in (to get into) trouble
 nieprzyjemny [nɛpʃɛ'jɛmɲi] *adj* unpleasant, disagreeable
 nieprzystępny [nɛpʃɛ'stɛpɲi] *adj* inaccessible; (o człowieku) standoffish; (o cenie) excessive
 nieprzytomny [nɛpʃɛ'tɔmnɪ] *adj* unconscious; (roztrągnięty) absent-minded
 nieprzyzwoity [nɛpʃɛ'zvo'ltɪ] *adj* indecent, improper
 nie przyzwyczajony [nɛpʃɛ'zvi'ʃa'jonɪ] *adj* unaccustomed
 niepunktualny [nɛpʃɛ'ktu'alɲi] *adj* unpunctual
 nieraz [nɛ'ras] *adv* more than once, many a time

nierdzewny [nɛr'dzɛvɲi] *adj* rustless, stainless
 nieregularny [nɛrɛ'gu'larɲi] *adj* irregular
 nierogacizna [nɛro'gacɪ'znɔ] *f* zbor, swine, hogs
 nierozsądny [nɛros'sɔdɲi] *adj* imprudent, unreasonable
 nie rozstrzygnięty [nɛ rosstʃi'gɲɛti] *adj* undecided, unsolved
 nierówny [nɛ'rʊvɲi] *adj* unequal, uneven; (o terenie, drodze) rough; rugged
 nieruchomy [nɛru'xɔmɪ] *adj* immovable, fixed; motionless; majątek ~ real estate
 nieskończony [nɛskɔɲ'ʃɔɲi] *adj* infinite
 niesłuszny [nɛ'suʃɲi] *adj* unjust, unfair
 niesmaczny [nɛ'smatʃɲi] *adj* tasteless; przen. ~ żart joke in bad taste
 niespodzianka [nɛspo'dʒanka] *f* surprise
 niespodziewany [nɛspɔdʒɛ'vani] *adj* unexpected
 niespokojny [nɛspo'kojɲi] *adj* unquiet, restless, uneasy; anxious (o kogoś about sb)
 niesprawiedliwy [nɛspraved'livɪ] *adj* unjust
 niestały [nɛ'staʊɪ] *adj* unstable, unsteady; (o pogodzie) unsettled
 niestety [nɛ'stɛti] *adv* unfortunately, alas
 niestosowny [nɛsto'sɔvɲi] *adj* unsuitable, improper; (o momencie) inappropriate
 niestrawność [nɛ'stravnɔʃɛ] *f* indigestion
 niesumienny [nɛsu'mɛnnɪ] *adj* dishonest, unconfidential
 nieswój [nɛ'svuj] *adj* uneasy, ill at ease
 nieszczęśliwy [nɛʃɛ'gʊlnɛ] *adj* moderately; czuć się ~ to feel seedy; to wypadło ~ it wasn't a great success
 nieszczęście [nɛ'ʃɛʃɛɕɛ] *n* misfortune; na ~ unfortunately

- nieszczęśliwy [nɛʃtʃɛ'ʃivɪ] *adj* unhappy, unfortunate; ~ wypadek accident; ~ zbieg okoliczności fatal coincidence
- nieszkodliwy [nɛ'kɔd'ʃivɪ] *adj* harmless
- nieścisłość [nɛ'ctɕisʊɔɕtɕɛ] *f* inexactitude, inaccuracy
- nieść [nɛɕtɕ] *vt* carry, bring, bear; (o kurze) ~ jaja to lay eggs; ~ pomoc komuś to lend a hand to sb
- nieśmiały [nɛ'ɕmaʎi] *adj* timid, shy
- nieśmiertelny [nɛɕmɛr'tɛlnɪ] *adj* immortal
- nieświadomy [nɛɕfa'dɔmɪ] *adj* unconscious, ignorant, unaware (czegoś of sth)
- nieświeży [nɛ'ɕɕɛʒɪ] *adj* not fresh; (o chlebie) stale
- nietakt [nɛ'taktɪ] *m* tactlessness, lack of tact; popełnić ~ to make a slip (a faux pas)
- nietaktowny [nɛ'takt'ɔvni] *adj* tactless
- nietoperz [nɛ'tɔpɛʃ] *m* bat
- nietowarzyski [nɛ'tɔva'ʒɪski] *adj* unsociable
- nietrwały [nɛ'trɔvʎi] *adj* unstable, undurable
- nietrzeźwy [nɛ'trɛʒvɪ] *adj* tipsy, drunk; w stanie ~m under the influence of drink (of alcohol)
- nietykalny [nɛ'tɪ'kalnɪ] *adj* immune, inviolable
- nieuczciwy [nɛuɕ'ɕɕivɪ] *adj* dishonest, unfair
- nieudany [nɛu'danɪ] *adj* unsuccessful, abortive; ~a rzecz failure
- nieuleczalny [nɛulɛ'ɕɕalnɪ] *adj* incurable
- nieumyślnie [nɛu'mɪɕlnɛ] *adv* unwillingly, unintentionally
- nieunikniony [nɛunɪ'knɔnɪ] *adj* inevitable
- nieuprzejmy [nɛu'pɕɛjmɪ] *adj* impolite
- nieurodzajny [nɛuro'dʒajnɪ] *adj* barren, sterile; ~ rok bad year (for crops)
- nieustanny [nɛu'stannɪ] *adj* ceaseless, incessant, unceasing; non stop
- nieuwaga [nɛu'vaga] *f* inattention, absence of mind; przez ~ę by oversight, by mistake
- nieuważny [nɛu'vʒɔnɪ] *adj* inattentive, careless
- nieuzasadniony [nɛuzasad'nɔnɪ] *adj* baseless, unfounded, groundless
- nieużytki [nɛu'ʒɪtkɪ] *pl* barrens
- niewart [nɛvart] *adj* worthless; unworthy (czegoś of sth)
- nie warto [nɛ'vartɔ] *v imp* it is not worth while; ~ tego czytać it is not worth reading
- nieważność [nɛ'va'ʒɔɕtɔ] *f* weightlessness
- nieważny [nɛ'vʒɔnɪ] *adj* unimportant, invalid; *prawn.* null and void; ~ bilet (czek) invalid ticket (cheque)
- niewatpliwie [nɛvɔt'pɦivɛ] *adv* undoubtedly; no doubt
- niewatpliwy [nɛvɔt'pɦivɪ] *adj* undoubted, doubtless
- niewdzięczny [nɛ'vdʒɛɕnɪ] *adj* ungrateful
- nie wiadomo [nɛ'va'dɔmɔ] *v imp* it is not known
- niewidoczny [nɛvɪ'dɔɕnɪ] *adj* invisible, out of sight
- niewidomy [nɛvɪ'dɔmɪ] *adj* m blind
- niewiele [nɛ'vɛlɛ] *adv* little, few, not much, not many; ~ więcej (mniej) little more (less)
- niewielki [nɛ'vɛlki] *adj* small, little; ~a ilość a small quantity
- niewierzacy [nɛ'vɛɕɕɪsɪ] *m* non-believer, agnostic
- niewinny [nɛ'vɪnnɪ] *adj* innocent; *prawn.* not guilty

- niewłaściwy [nɛvʎa'ɕɕivɪ] *adj* improper, inappropriate
- niewolła [nɛ'vɔlɔ] *f* slavery; captivity; wziąć kogoś do ~i to take sb prisoner
- niewolnik [nɛ'vɔlnɪk] *m* slave
- nie wolno [nɛ'vɔlnɔ] *v imp* it is forbidden, it is not allowed
- niewydajny [nɛvɪ'dajnɪ] *adj* inefficient, unproductive
- niewygodny [nɛvɪ'gɔdnɪ] *adj* uncomfortable, inconvenient
- niewykonalny [nɛvɪkɔ'nalnɪ] *adj* unfeasible, inexecutable
- niewypał [nɛ'vɪpɔʎ] *m* blind shell, pot. dud
- niewypłacalny [nɛvɪpʎa'tsalnɪ] *adj* insolvent; bankrupt
- niewyraźny [nɛvɪ'raʒnɪ] *adj* indistinct, inexact
- niewyrobiony [nɛvɪrɔ'bɔnɪ] *adj* inexperienced; raw
- niezadowolony [nɛzadɔ'vɔ'ɔnɪ] *adj* dissatisfied, displeased (z czegoś with sth)
- niezależnie [nɛza'lɛʒnɛ] *adv* independently (apart) (od czegoś from sth), irrelative (od czegoś of sth)
- niezależny [nɛza'lɛʒnɪ] *adj* independent
- niezamężna [nɛza'mɛʒna] *adj* unmarried, single
- niezaprzeczalny [nɛzapɕɛ'ɕalnɪ] *adj* undeniable, incontestable
- niezaradny [nɛza'radnɪ] *adj* helpless, unpractical
- niezastąpiony [nɛzastɔ'pɔnɪ] *adj* irreplaceable
- niezawodny [nɛza'vɔdnɪ] *adj* infallible, unailing, unerring
- niezbędnik [nɛ'zbɛdnɪk] *m* combination spoon and fork
- niezbędny [nɛ'zbɛdnɪ] *adj* indispensable
- niezbyt [nɛ'zɔbtɪ] *adv* not very (much); ~ rozmowny not too talkative
- niezdolny [nɛ'zɔlnɪ] *adj* incapable, unable, unfit
- niezdrowy [nɛ'zdrɔvɪ] *adj* unhealthy, unwell; (o jedzeniu) unwholesome
- niezgoda [nɛ'zɡɔda] *f* discord, disagreement
- niezgrabny [nɛ'zɡrabnɪ] *adj* clumsy, awkward
- niezliczony [nɛʒɪ'lɕɔnɪ] *adj* innumerable, countless
- niezmienny [nɛ'zmɛnnɪ] *adj* unchanging, unchangeable, invariable
- niezmiernie [nɛ'zɦɛrɛ] *adv* immensely, extremely
- nieznacznie [nɛ'znatɕnɛ] *adv* slightly, imperceptibly
- nieznajomość [nɛzna'ʒɔmɔɕtɔ] *f* ignorance (czegoś of sth), unacquaintance (czegoś with sth)
- nieznajomy [nɛzna'ʒɔmɪ] *I adj* unknown *II m* stranger, unknown person
- nieznany [nɛ'znanɪ] *adj* unknown
- niezręczny [nɛ'zrɛɕnɪ] *adj* awkward; clumsy
- niezrozumiały [nɛzrɔzu'maʎɪ] *adj* incomprehensible, unintelligible
- niezupełnie [nɛzu'pɛʎnɛ] *adv* not quite, incompletely
- niezwłocznie [nɛ'zvʎɔɕnɛ] *adv* without delay, immediately
- niezwykłozony [nɛzvɪɕɔ'ʒɔnɪ] *adj* invincible
- niezwykły [nɛ'zvɪkʎɪ] *adj* unusual, uncommon, extraordinary
- nieźle [nɛ'ʒlɛ] *adv* pretty well
- nieżonaty [nɛʒɔ'natɪ] *adj* unmarried, single
- nieżyczliwy [nɛʒɪɕ'ɕivɪ] *adj* unfriendly, malevolent, ill-disposed (dla kogoś towards sb)
- nieżyt [nɛ'ʒɪt] *m med.* catarrh; ~ żołądka gastritis
- nigdy [nɪ'ɡɪ] *adv* never; ~ więcej never more; jak gdyby ~ nic as if nothing had happened
- nigdzie [nɪ'ɡɪdʒɛ] *adv* nowhere
- nikczemny [nɪk'ɕɛmnɪ] *adj* vile, mean, base

niknąć ['niknɔtɕ] vt vanish, disappear; (o chorym) ~ie w oczach he is visibly wasting away
 nikt [nikt] pron nobody, none, no one; nie ma nikogo there is nobody (there); ~ nie wie nobody (no one) knows; ~ nie odpowiada nobody answers; ~ z nas none of us
 niniejszy [ni'nejʃi] adj present; ~m zawiadamiam, że ... hereby I inform you ...
 niski ['niski] adv 1. low 2. (o człowieku) short 3. (o głosie) deep 4. (podły) mean, base
 niszczyć ['niʃtɕitɕ] I vt destroy, destruct, spoil; ~ kraj to devastate a country; ~ przyrodę to spoil (to ruin) nature; ~ ubranie to wear off (out) one's clothes; ~ zdrowie to ruin one's health II vr ~ się spoil, deteriorate, waste; (o ubraniu) wear off
 nitka ['nitka] f thread; przen. przemoknąć do ~i to get wet to the skin
 nitować [ni'tovatɕ] vt rivet
 nizina [ni'zina] f plain, lowland
 niż¹ [niʃ] conj than; więcej ~ ... more than ...
 niż² [niʃ] m 1. meteor. depression, low 2. geogr. lowland
 niżej ['niʒe:] adv lower down, below; ~ podpisany the undersigned; ~ wymieniony mentioned below
 niższy ['niʃʃi] adj lower, inferior
 no [nɔ] part well, now, then; no i co? well?; no dobrze! that's good!
 noc [nɔts] f night; ~ą at night; w ~y by night; dziś w ~y to-night; przez całą ~ all night (long); w dzień i w ~y day and night; dobrej ~y! good night!
 nocleg ['nɔtslek] m night's

lodging; accommodation; overnight stay; szukam ~u I am looking for (one night) accommodation; zatrzymać się na ~ to stop for the night
 nocnik ['nɔtsnik] m chamber-pot
 nocny ['nɔtsni] adj nightly, night; ~e połączenie night communication (connection); pociąg ~y night train; koszula ~a nightgown; (męska) nightshirt
 nocować [nɔ'tsovətɕ] vt spend the night; put up; ~ poza domem to sleep out
 nogła ['nɔgla] f leg; (stopa) foot; bolała mi ~ I have sore feet; podstawić komuś ~ę to trip sb up; złamać ~ę to break one's leg; (o psie) iść przy nodze to go at heel; przen. być na ~ach to be up; być na ostatnich ~ach to be on one's last legs; dać ~ę to take to one's heels; wybić do ~i to kill to a man; zerwać się na równo ~i to spring to one's feet; pot. wyciągnąć ~i to kick the bucket; do góry ~ami upside down, topsy-turvy; ~a za ~ą step by step
 nogawka [nɔ'gafka] f trouser leg
 non stop ['nɔn 'stɔp] adv non-stop
 nora ['nɔra] f burrow, hole
 norma ['norma] f standard, norm; quota; praca ponad ~ę extra work
 normalny [nɔr'malni] adj normal; ~ bilet full-fare ticket; ~ kurs (wymiany) normal rate (of exchange); w ~ch warunkach under normal conditions
 Norweg ['nɔrvek] m Norwegian
 norweski [nɔr'veski] adj Norwegian
 nos [nɔs] m nose; chusteczka do ~a handkerchief; wycierać ~ to blow one's nose;

przen. mieć (dobrego) ~a do czegoś to have a good nose (a wonderful scent) for sth; mruczeć pod ~em to mutter (to grumble) under one's nose; wścibiać ~ do czegoś to poke one's nose into sth; zadzierać ~a to put on airs; zamknąć komuś drzwi przed ~em to shut the door in sb's face; pilnuj swego ~a! mind your business!
 nosić ['nɔɕitɕ] I vt bear, carry; (na sobie) wear; ~ brodę to sport a beard; ~ okulary to wear spectacles; przen. ~ kogoś na rękach to dote on sb II vr ~ się (z czymś) carry around; ~ się z zamiarem zrobienia czegoś to have a mind (to intend) to do sth
 nostalgia [nɔs'talgja] f nostalgia, homesickness
 nosze ['nɔʃe] pl stretcher
 nośność ['nɔɕnɔɕtɕ] f 1. carrying capacity 2. (broni palnej) range
 notariusz [nɔ'tarjuʃ] m (public) notary
 notatka [nɔ'tatka] f note; robić ~i to take notes
 notatnik [nɔ'tatnik], notes ['nɔts] m notebook, pocket-book
 notować [nɔ'tovatɕ] vt note, take notes (coś of sth); put, take down; giedł. quote
 nowalijka [nɔv'fijka] f early vegetable (fruit)
 nowator [nɔ'vator] m innovator
 nowela [nɔ'vela] f short-story
 nowicjusz [nɔ'vitsjuʃ] m novice, apprentice, beginner
 nowina [nɔ'vina] f news; to nie ~ it's no news
 nowoczesny [nɔv'ʃesni] adj modern, up-to-date
 noworoczny [nɔvɔ'rotʃni] adj New Year's; życzenia ~e New Year's greetings

noworodek [nɔvɔ'rodɛk] m new born child
 nowość ['nɔvɔɕtɕ] f novelty; (w urzędzeniu) innovation
 nowotwór [nɔ'vɔtfur] m med. neoplasm; tumour
 nowożeńcy [nɔvɔ'ʒentsi] pl (podczas ślubu) bride and bridegroom; (po ślubie) the newly married couple; pot. the newly-weds
 nowy ['nɔvi] adj new; Nowy Rok New Year; Szczęśliwego Nowego Roku! Happy (and prosperous) New Year!; co ~ego? what's new?; what is the news?
 nozdrze ['nɔzdʒɛ] n nostril
 nożyczki [nɔ'ʒitʃki] pl scissors
 nów [nuʃ] m new moon
 nóż [nuʃ] m knife; ~ do krawania (mięsa) carving knife; ~ do otwierania puszek tin-opener; ~ sprężynowy switchblade-knife, flick-knife; ~ składany clasp-knife
 nucić ['nucitɕ] vt hum
 nuda ['nuda] f boredom, tedium; monotonous
 nudny ['nudni] adj boring, tedious
 nudysta [nu'dista] m nudist
 nudzić ['nudʒitɕ] I vt bore II vr ~ się be (get) bored; ~ się czymś śmiertelnie to be bored to death with sth
 numer ['numɛr] m number; (pisma) issue; (butów, rękawiczek) size; ~ telefonu telephone number; to jest o dwa ~y za duże it is two sizes too big; mieszkam pod ~em 4 I live (w domu) at number 4, (w hotelu) in number 4
 numeracja [numɛ'ratsja] f numeration; numbering
 numerek [nu'merek] m (np. do szatni) check; ticket
 numerować [numɛ'rovatɕ] vt number

nurjek [ˈnurek] m 1. diver 2. (skok do wody) plunge; dać ~ka to dive; to take the plunge
 nurkować [nurˈkɔvatɕ] vi dive
 nurt [nurt] m (rzeki) current; (running) stream
 nurtować [nurˈtɔvatɕ] vt penetrate, pervade, fret

nut[a] [ˈnuta] f 1. note, tune; (melodia) melody; ~a smutku tone of sadness 2. pl ~y tunes
 nużący [nuˈʒɔtsi] adj tiring
 nużyć [ˈnuʒitɕ] I vt tire, weary, fatigue II vr ~ się grow weary (tired)
 nylon [ˈnilɔn] m nylon; pl ~y nylon stockings

O

o [ɔ] praep of, about, on; for; at; by; against; pisać o czymś to write about (of) sth; żyć o chlebie i wodzie to live on bread and water; prosić o pomoc to ask for help; o której godzinie? (at) what time?; o 4 godzinie at 4 o'clock; o zmroku at dusk; starszy o dwa lata older by two years; zmniejszyć o połowę to diminish by half; uderzyć o coś to strike against sth; o co chodzi? what is the matter?
 oaza [ɔˈaza] f oasis
 obaj [ɔˈbaj], obie [ɔˈbɛ], oboje [ɔˈbojɛ] pron both
 obarczać [ɔˈbartɕatɕ] imperf, ~yć [ɔˈbartɕitɕ] perf vt burden, load; przen. ~ać, ~yć odpowiedzialnością (zadaniem itp.) to saddle (to burden) with responsibility (a task etc.)
 obawa [ɔˈbava] f fear, anxiety; bez ~y safely; z ~y przed czymś for fear of sth; nie ma ~y! no fear!
 obawiać się [ɔˈbavatɕ ɕɛ] vr be afraid (czegoś of sth), fear (czegoś sth)
 obcas [ɔˈpɕas] m heel; niskie (wysokie) ~y low (high) heels; złamać ~ to break a heel
 obczątki [ɔˈpɕɕɨki], obcęgi [ɔˈpɕɕɨgi] pl tongs

obchodzić [ɔpˈxɔdʒitɕ] imperf, obejść [ɔˈbejɕtɕ] perf I vt 1. go (walk) round; przen. ~ prawo to evade the law 2. imperf (święto, rocznicę itp.) celebrate, keep, observe || co cię to obchodzi? what has it got to do with you?; to mnie nie obchodzi it is no concern of mine II vr obchodzić się handle (treat) (z kimś, czymś sb, sth); ~ się bez czegoś to do (to go) without sth; można się bez tego obejść it can be spared
 obchód [ɔpˈxut] m 1. (terenu) round 2. (święta, rocznicy) celebration
 obciążać zob. obcinać
 obciążać [ɔpˈtɕɕatɕ] imperf, ~yć [ɔpˈtɕɕitɕ] perf vt 1. burden, charge 2. (rachunek) debit
 obciążenie [ɔpɕɕɛˈnɛ] n load, loading; ballast; ~ maksymalne (dopuszczalne) maximum (permissible, admissible, safe) load
 obciążyć zob. obciążać
 obciążyć [ɔpˈtɕɕinatɕ] imperf, ~ać [ɔpɕɕɨtɕ] perf vt 1. cut, clip; ~ać włosy na krótko to bob one's hair 2. przen. (zmniejszać) cut down (expenses)
 obcisły [ɔpˈtɕisɨ] adj tight

obcokrajowiec [ɔpɕɔkraˈjɔvɛts] m foreigner
 obcy [ɔˈpɕsi] I adj foreign, alien II m stranger, foreigner; jestem tutaj ~ I am a stranger here
 obczyzna [ɔpˈtɕɕzna] f foreign lands; na ~zie (za granicą) abroad; (na wygnaniu) in exile
 obdarzać [ɔbˈdarɕatɕ] imperf, ~yć [ɔbˈdarɕitɕ] perf vt present (kogoś czymś sb with sth); bestow (kogoś czymś sth upon sb); ~ać, ~yć kogoś łaskami (względami) to favour sb; to confer (to bestow) favours on sb
 obecnie [ɔˈbɛtsɛ] adv at present, now, nowadays
 obecność [ɔˈbɛtsɔɕnɔɕtɕ] f presence; (uczęszczanie) attendance; lista ~ci (na uczelni itp.) attendance record (list); (w pracy) time sheet; w ~ci in the presence (of)
 obecny [ɔˈbɛtsɛni] adj present; być ~m na wykładzie to attend a lecture
 obejmować [ɔbɛjˈmɔvatɕ] imperf, objąć [ɔˈbjɕtɕ] perf vt 1. (kogoś) embrace; ~ za szyję to throw one's arms round sb's neck 2. (zawierać) comprise, contain, include || ~ dowództwo to take the command (of); ~ posadę to take over a post; ~ w posiadanie to take possession (of)
 obejrzeć [ɔˈbejɕɕtɕ] I vt to have a glance (a look) (coś at sth); ~ wystawę to see an exhibition II vr ~ się za siebie to look back zob. oglądać
 obejść zob. obchodzić
 obelisk [ɔˈbɛɕisk] m obelisk, needle
 oberwać [ɔˈbɛrvatɕ] I vt tear (pluck) off II vi pof. ~ od kogoś to catch a scolding (a thrashing); ~ po

głowie to get a knock on the head
 oberża [ɔˈbɛrʒa] f tavern, inn
 obetrzeć [ɔˈbɛtɕɕtɕ] vt 1. (wytrzeć) wipe (away); ~ czoło to mop one's brow 2. (skaleczyć) gall, chafe; ~ skórę to rub sore
 obeznany [ɔbɛzˈnani] adj familiar (z czymś with sth)
 obetwładnić [ɔbɛzˈvɔdɕnitɕ] vt overpower, subdue; render (sb) helpless
 obfitować [ɔpfiˈtɔvatɕ] vi abound (w coś with (in) sth)
 obfity [ɔpˈfitɨ] adj abundant, plentiful; ~ posiłek substantial (heartly) meal
 obiad [ɔbat] m dinner; jeść ~ to dine; to have dinner; jeść ~ poza domem to dine out; zamówić ~ to order a dinner; proszony ~ dinner-party
 obie zob. obaj
 obiecać zob. obiecywać
 obiecujący [ɔbɛtsuˈjɕtsɨ] adj promising, hopeful; ~ młody człowiek promising young man
 obiecywać [ɔbɛˈtsɨvatɕ] imperf, ~ać [ɔˈbɛtsatɕ] perf vt promise
 obieg [ɔˈbɛk] m 1. (krwi, wody itp.) circulation 2. (stońca) circuit 3. (pieniądza) currency || puszczać w ~ to circulate; (pieniądze) to issue; wycofać z ~u to withdraw from circulation
 obiekt [ɔˈbɛkt] m object; wojsk. target; (przemysłowy) construction, building; ~ turystyczny tourist object; ~ zabytkowy monumental (ancient) building
 obiektyw [ɔˈbɛktɨf] m fot. objective
 obiektywny [ɔbɛkˈtɨvni] adj objective, impartial
 obierać [ɔˈbɛratɕ] imperf, obrać [ɔˈbratɕ] perf vt 1. (ze skórki) peel 2. (wybierać) elect, choose; ~ zawód to

embrace (to take up) a profession
obietnica [obɛt'nit͡sa] *f* promise; dotrzymywać ~y to keep one's promise
objaśniać [ob'jaɕnat͡ɕ] *imperf*, ~ć [ob'jaɕnit͡ɕ] *perf* *vt* explain, interpret; (na przykładach) illustrate
objaśnienie [ob'jaɕ'nɛnɛ] *n* explanation, comment, illustration
objaw [objaf] *m* sign, symptom; ~y choroby pathological symptoms
objazd [objast] *m* (kraj)u) tour; (okrążenie) detour; round-about way, by-pass
objazdowcy [objaz'dovɨ] *adj* itinerant, ambulatory, travelling; droga ~a by-pass; teatr ~y itinerant theatre
objąć zob. obejmować
objętość [ob'jɛtoɕt͡ɕ] *f* volume; (pojemność) capacity
objiwać [ob'jɛvat͡ɕ] *imperf*, ~ać [objlat͡ɕ] *perf* *I* *vt* water, sprinkle; przen. ~ać egzamin to fail (in) an examination *II* *vr* przen. ~ewać, ~ać się rumieńcem to blush; ~ewać się potem to be bathed in perspiration; to sweat all over
oblewanie [ob'le'vanɛ] *n* pot. (opijanie) celebration; ~ mieszkania house-warming party
obliczać [ob'liɕit͡ɕat͡ɕ] *imperf*, ~ywać [ob'liɕit͡ɕit͡ɕ] *perf* *I* *vt* calculate, count; ~ać, ~ywać w przybliżeniu to estimate *II* *vr* ~ać, ~ywać się z kimś to make (to settle) accounts with sb
oblicze [ob'liɕit͡ɕɛ] *n* w ~u in the face of; stanąć w ~u niebezpieczeństwa to face the danger
obliczenie [ob'liɕit͡ɕɛnɛ] *n* calculation, account
obliczyć zob. obliczać
obluzować się [oblu'zovat͡ɕ ɕɛ] *vr* work loose

obłąd [ob'bluɛt] *m* insanity, madness
obłok [ob'bluɔk] *m* cloud
obłudny [ob'bludni] *adj* hypocritical
obmawiać [ob'mavac͡ɕ] *imperf*, ~ować [ob'muvac͡ɕ] *perf* *vt* gossip (kogoś about sb), slander, blacken
obmyć zob. obmywać
obmyślać [ob'miɕlat͡ɕ] *imperf*, ~lić [ob'miɕlit͡ɕ] *perf* *vt* design, contrive, conspire
obmywać [ob'mivac͡ɕ] *imperf*, ~ć [obmit͡ɕ] *perf* *I* *vt* wash, cleanse *II* *vr* ~wać, ~ć się wash oneself
obniżyć [ob'nizac͡ɕ] *imperf*, ~ywać [ob'nizit͡ɕ] *perf* *I* *vt* lower; (podatki) abate; (ceny) reduce; (zarobki) cut down *II* *vr* ~ać, ~ywać się go down, be reduced
obniżka [ob'nizka] *f* reduction, abatement; ~ cen price reduction (cut)
obniżyć zob. obniżać
obojczyk [ob'ojɕik] *m* anat. collar-bone
oboje zob. obaj
obojetny [ob'ojɛtni] *adj* 1. indifferent; rzecz ~a a matter of indifference; to mi jest ~e it's all the same to me; to ~e! it doesn't matter!; I don't care! 2. chem. neutral
obok [obɔk] *adv* near, beside, next (to)
obora [ob'ɔra] *f* cow-shed, cow-barn
obowiązek [ob'ɔv'jɛzɕk] *m* duty; ~ek moralny moral obligation; spełnić ~ek to do one's duty; pełniący ~ki on duty; (w zastępstwie) acting
obowiązkowy [ob'ɔv'jɛzɕkɔvi] *adj* (o człowieku) dutiful, conscientious; (obowiązujący) obligatory, compulsory
obowiązujący [ob'ɔv'jɛzɕu'jɛtsi] *adj* obliging, obligatory, binding; mieć moc ~ą to

be in force; nabrać mocy ~ej to come into force
obowiązywać [ob'ɔv'jɛzɕvat͡ɕ] *vt* oblige, be in force, bind
obóz [obus] *m* camp; ~ szkoleniowy instruction camp; training centre; rozbić ~ to pitch a camp; rozłożyć się obozem to encamp; zwinąć ~ to break up camp
obrabiarka [obra'ɕarka] *f* machine-tool
obracać [ob'racsat͡ɕ] *imperf*, ~ać [ob'rucit͡ɕ] *perf* *I* *vt* turn; ~ać korbę to turn the handle; przen. ~ać kapitałem to turn over one's capital; ~ać, ~ać coś na korzyść to turn sth to account; to make the best of sth; ~ać, ~ać coś w żart to turn sth into a jest *II* *vr* ~ać, ~ać się turn; ~ać, ~ać się wokół to circle; ~ać, ~ać się plecami do kogoś to turn one's back to sb || gdzie on się teraz obraca? where is he now?
obrachunek [obra'xunek] *m* calculation, account
obrać zob. obierać
obradę [ob'radi] *pl* debates, conference
obraz [obras] *m* picture, painting, image; ~ olejny oil-painting; galeria ~ów picture gallery; sztuka w 4 ~ach a play in 4 scenes
obrazić [ob'razit͡ɕ] *perf*, ~zić [ob'rɛzic͡ɕ] *imperf* *I* *vt* offend, insult *II* *vr* ~zić, ~zać się to take offence (o coś at sth)
obrączka [ob'rɛɕka] *f* ring; ~ ślubna wedding ring
obręb [ob'rɛp] *m* (u sukni) hem || w ~ie miasta within (the limits of) the city
obrona [ob'rɔna] *f* 1. defence; we własnej ~ie in self-defence 2. sport. backs
obronić [ob'rɔnit͡ɕ] *I* *vt* de-

fend, protect *II* *vr* ~ się defend (protect) oneself
obronca [ob'rɔnt͡sa] *m* 1. defender, protector; prawn. barrister; am. counsel for the defence; ~ z urzędu public defender 2. sport. back
obrotomierz [obro'tɔmɛʃ] *m* tachometer
obrotowy [obro'tɔvi] *adj* revolving; drzwi ~e revolving door || kapitał ~y working (circulating) capital; podatek ~y turnover tax
obroża [ob'rɔʒa] *f* (dog-)collar
obróbka [ob'rɔpka] *f* treatment, working
obrócić zob. obracać
obrot [obrut] *m* 1. turn, rotation; techn. revolution; szybkie (wolne) ~oty quick (slow) revolutions; przen. przybrać korzystny ~ót to take a favourable turn 2. ekon. turnover; ~ót gotówkowy cash transactions || wycofać z ~otu to withdraw from circulation
obrus [obrus] *m* table-cloth
obrywać [ob'rivat͡ɕ] *vt* tear off, pluck (off), strip (z czegoś of sth); ~ owoce to pluck (to pick) fruit
obrzędek [ob'rɛɕɛk] *m* ceremony
obrzęd [ob'rɛɕt] *m* custom, ceremony; ~ ludowy folk custom
obrzęk [ob'rɛk] *m* swelling
obrzydlify [ob'rɛd'livɨ] *adj* hideous, disgusting, abominable
obsada [ɔp'sada] *f* teatr. cast
obserwatorium [ɔpserva'tɔrjum] *n* observatory
obserwować [ɔpsɛr'vovat͡ɕ] *vt* observe, watch
obsługa [ɔp'sɔuga] *f* (czynność) service; (ludzie) staff, team, personnel; crew
obsługiwać [ɔpsɔu'givat͡ɕ] *imperf*, ~ywać [ɔp'sɔu'gɨt͡ɕ] *perf* *vt* serve (kogoś sb),

wait (attend) (kogoś on (upon) sb)
obstalunek [ɔpsta'lunɛk] m order; na ~ to order
obstrucja [ɔp'struktɕa] f med. constipation; **cierpiący na ~ę** constipated
obszar [ɔp'ʃar] m area, territory, space; ~ konwencyjny convention area (territory)
obszerny [ɔp'ʃerni] adj spacious, extensive; (o ubraniu) loose; (o temacie) vast
obuć zob. **obuwać**
obudowa [ɔbu'dɔva] f casing
obudzić [ɔ'budzic] vt (także vr ~ się) wake (up), awake
oburącz [ɔ'burɔtʃ] adv with both hands
oburzając [ɔ'burzajɔc] imperf, ~yć [ɔ'burzic] perf I vt shock, revolt, fill with indignation II vr ~ać, ~yć się be (become) indignant (shocked) (na coś at sth); revolt (na coś against sth)
obustronny [ɔbu'stronni] adj two-sided, bilateral; (wzajemny) mutual
obuwać [ɔ'buvatɔc] imperf, ~ć [ɔ'butɔc] perf vt shoe, put on shoes
obuwie [ɔ'buviɛ] n footwear; ~ sportowe sports shoes
obwarzanek [ɔbva'zanɛk] m cracknel
obwieszczenie [ɔbviɛ'ʃɛɲɛ] n proclamation, announcement
obwiniąć [ɔb'vinjatɔc] vt accuse (o coś of sth), charge (o coś with sth)
obwód [ɔ'bvut] m 1. (okrąg) circumference; ~ bioder hip measurement; ~ talii waist measurement 2. (okręg) district 3. elektr. circuit
oby [ɔ'bi] part ~m tego dożył! may I live to see it!; ~ tylko tak było! may it be so!; if only it were so!
obyczaj [ɔ'bitʃaj] m custom, manner, way

obyć się zob. **obuwać** się
obyty [ɔ'biti] adj worldly-wise, well-mannered; ~ z czymś familiar with sth
obylać się [ɔ'biwatɔc ɕɛ] imperf, ~ć się [ɔ'bitɔc ɕɛ] perf vr ~wać, ~ć się bez czegoś to go (to do) without sth
obywatel [ɔbi'vatɛl] m citizen
obywatelski [ɔbiva'tɛlski] adj civic; (o prawach) civil
obywatelstwo [ɔbiva'tɛlstvɔ] n citizenship, nationality
ocalać [ɔ'tsalatɔc] imperf, ~ić [ɔ'tsajitɔc] perf vt save, rescue
ocalić [ɔ'tsalɛtɔc] vt be saved, remain safe, survive
ocalić zob. **ocalać**
ocean [ɔ'tsɛan] m ocean
ocena [ɔ'tsɛna] f appreciation; estimation; dać do ~y to have sth estimated (valued)
ocenić [ɔ'tsɛnatɔc] imperf, ~ć [ɔ'tsɛnitɔc] perf vt estimate, appreciate, value
ocet [ɔ'tɛt] m vinegar; ~ winny wine vinegar
ochłodzenie [ɔxũ'ɔdzɛɲɛ] n cooling down
ochłodzić [ɔ'xũ'ɔdzic] I vt cool (down), refrigerate II vr ~ się cool (down)
ochotja [ɔ'xɔta] f eagerness, willingness; mieć na coś ~ę to feel like (to be keen on) doing sth; nie mam na to ~y I have no fancy for it; z ~ą eagerly, willingly
ochotnik [ɔ'xɔtnik] m volunteer; zgłosić się na ~a do czegoś to volunteer for sth
ochraniacz [ɔ'xranatʃ] m 1. (osłona) protector 2. sport. (osłona na nogi) pad 3. mor. fender, bumper
ochraniać [ɔ'xranatɔc] imperf, ~nić [ɔ'xranɔtɔc] perf vt protect (preserve, shelter) (przed czymś from sth)
ochrona [ɔ'xrona] f protection, preservation, conservancy; ~ przyrody preservation of nature; ~ srodo-

wiska protection of environment; ~ zabytków preservation of ancient monuments
ochronny [ɔ'xronni] adj protective, preventive; czas ~y close season; marka ~a trade-mark
ochrypnąć [ɔ'xripnɔtɔc] vi become hoarse
ociemniały [ɔtɕɛm'naui] adj m blind
ocieplić [ɔ'tɕɛplɔtɔc] imperf, ~ić [ɔ'tɕɛpɕitɔc] perf I vt warm, make warm II vr ~ać, ~ić się grow warm; ~a się it's getting warm
ocieplenie [ɔtɕɛ'plɛɲɛ] n warming up; (cieplejsza pogoda) warmer weather
ocierać [ɔ'tɕɛratɔc] imperf, otrzeć [ɔ'tɕɛtɔc] perf I vt 1. (wycierać) wipe; ocierać, otrzeć czoło to mop one's brow 2. (ścierać boleśnie) gall, chafe; ocierać o coś to grind (to rub) against sth II vr ocierać, otrzeć się rub, grind, scrape (o coś against sth)
ocknąć się [ɔ'tsknɔtɔc ɕɛ] vr awake
oclić [ɔ'tɕɕitɔc] vt impose a duty (coś on sth); czy ma pan (pani) coś do ~enia? have you anything to declare?
ocucić [ɔ'tsutɕitɔc] vt revive, bring back to consciousness; bring (sb) round
oczekiwać [ɔtɕɛ'kivatɔc] vt await (kogoś sb), wait (kogoś for sb); look forward (czegoś to sth), expect (czegoś sth)
oczeko [ɔ'tɕkɔ] n eye; (w sieci) mesh; (w pierścionku) gem; (w północzose) puszczone ~o ladder; przen. ona jest jego ~iem w głowie she is the apple of his eye
oczyścić [ɔ'tɕɕitɕitɔc] vt 1. clean, cleanse; (szczotką) brush; (odkurzyć) dust; ~ wodę

to purify water 2. (uwolnić od winy) free (from guilt)
oczywiście [ɔtɕi'viɕtɕɛ] adv naturally, obviously; ~! of course!, most certainly!
od [ɔt] praep from; since; for; od dwóch tygodni for two weeks; od piątej godziny since 5 o'clock; od tamtego czasu since then; po 5 pensów od osoby 5 pence per person; słodszy od cukru sweeter than sugar; proszek od bólu głowy headache wafer; kasa czynna od ... do ... cash-desk hours from ... to ...; od czasu do czasu from time to time; od stóp do głów from top to toe
odbicie [ɔd'bitɕɛ] n 1. (światła) reflection 2. (w lustrze) image 3. (piłki) bound, bounce
odbić zob. **odbijać**
odbierać [ɔd'beratɔc] imperf, odebrać [ɔd'ɛbratɔc] perf vt take away (back); (rzecz pożyczoną) recover; (bilety itp.) collect; (pieniądze z konta) withdraw; ~ telefon to take a call; odebrać sobie życie to commit suicide
odbił [ɔd'bijatɔc] imperf, ~ć [ɔd'bitɔc] perf I vt 1. (obraz, światło) reflect 2. (piłkę) return || ~jać, ~ć od brzegu to put off II vr ~jać, ~ć się 1. (w lustrze) be reflected 2. (o piłce) bounce
odbiorca [ɔd'bjɔrɕa] m (listu) addressee, receiver; (sztuki, programu radiowego) consumer; listener; ~ masowy (przeciętny) average consumer
odbiornik [ɔd'bjɔrnik] m radio receiver (set); ~ telewizyjny television (pot. TV) set
odbiór [ɔd'bur] m receipt; potwierdzić ~ to acknowledge the receipt || (dobry

(zły)) ~ programu (good <bad>) reception
 odbitka [od'bitka] f copy, print, reprint
 odblaskow[y] [odblas'kovi] adj reflecting; mot. światła ~ reflecting lights
 odbudowa [odbu'dova] f reconstruction, rebuilding
 odbyć [od'bitc] perf, ~wać [od'bivatc] imperf I vt (pódrót) make; (posiedzenie) hold; (wyrok) serve; (studia) study, go through II vr ~ć, ~wać się take place, be held
 odcedzić [ot'tsedzic] vt strain (soup, vegetables, macaroni etc.)
 odchodzić [ot'xodzitc] imperf, odejść [od'ejstc] perf vt go away, leave; (o pociągu) start, depart; przen. odchodzić od zmysłów to be out of one's senses; to be beside oneself; odejść z tego świata to pass away
 odchudzać się [ot'xudzacz' cę] vr lose weight, slim
 odciąć zob. odcinać
 odcień [ot'cien] m shade, tint
 odciąć [ot'cinatc] imperf, ~nąć [ot'cintc] perf I vt cut out <off>; med. amputate II vr ~nąć, ~nąć się (słownie) retort
 odciłek [ot'cinek] m 1. (część) section, sector 2. (kwitek) coupon; ~nek kontrolny (np. czeku) counterfoil 3. (powieści) instalment; powieść w ~kach serial
 odcisk [ot'cisk] m 1. impression; ~ palec finger-print; ~ stopy foot-print 2. (nagniotek) corn
 odcepić [ot'cēpic] vt unhook, unfasten; detach; ~ wagon to uncouple a wagon
 odczuć [ot'czutc] perf, ~wać [ot'czuvatc] imperf vt feel; ~wać pragnienie to feel thirsty; przen. dać komuś coś ~ć to make sb feel sth;

dać się ~ć to make itself felt
 odczyt [ot'čit] m lecture; wygłosić ~ to give a lecture; to lecture (o czymś on sth)
 odczytać [ot'čitatc] perf, ~ywać [ot'čitivatc] imperf vt read (over); (odcyfrować) decipher, make out; ~ać, ~ywać listę nazwisk to call out names
 oddać zob. oddawać
 oddać [od'datc] imperf, ~ić [od'datitc] perf I vt remove, send away; (z pracy) dismiss II vr ~ać, ~ić się withdraw, leave, retire
 oddawać [od'davatc] imperf, ~ć [od'datc] perf I vt give (back); ~wać, ~ć dług to repay a debt; ~wać, ~ć książkę to return a book; ~wać, ~ć list to deliver a letter; ~wać, ~ć dziecko do szkoły to send a child to school; ~wać, ~ć sprawę do sądu to take (to bring) the matter into court; ~wać, ~ć uderzenie to strike (to hit) back; przen. ~wać, ~ć hold to pay homage; ~wać, ~ć przysługę to render a service; to do a favour; ~wać, ~ć sprawiedliwość to do justice; ~wać, ~ć do użytku to put to use II vr ~wać, ~ć się surrender (oneself) (czemuś to sth); ~wać się studiom (nałogowi itp.) to be addicted (to addict oneself) to study (vice etc.)
 oddech [od'dex] m breath
 oddychać [od'dixatc] imperf, odetchnąć [od'detxnotc] perf vt breathe, respire; ciężko (z trudem) oddychać to breathe heavily; to gasp for breath || odetchnąć z ulgą to heave a sigh of relief
 oddychanie [od'dixane] n breathing, respiration; sztuczne ~ artificial respiration

oddział [od'dżał] m section, department; (firmy) branch; (szpitala) ward; wojsk. detachment
 oddziaływać [od'dża'livatc] vt affect <influence> (na kogoś, coś sb, sth)
 oddzielnie [od'dzielne] adv separately
 oddzielny [od'dzielni] adj separate
 oddźwięk [od'dżvęk] m repercussion, echo; znaleźć ~ u kogoś to get a response from sb
 odebrać zob. odbierać
 odejmować [od'ejmovatc] imperf, odjąć [od'jstc] perf vt take away; deduct; mat. subtract
 odejmowanie [od'ejmovan] n deduction; mat. subtraction
 odejść zob. odchodzić
 odepchnąć zob. odpychać
 oderwać zob. odrywać
 oderwany [oder'vani] adj 1. torn off 2. (oddzielny) abstracted, detached (od czegoś from sth) 3. (abstrakcyjny) abstract
 odesłać zob. odsyłać
 odetchnąć zob. oddychać
 odezwa [od'dzva] f proclamation, address
 odgadnąć [od'gadnōtc] perf, ~ywać [od'gadivatc] imperf vt guess; ~nąć, ~ywać czyjeś myśli to read sb's thoughts
 odgałęzienie [od'gałēzēne] n (side) branch; embranchment
 odgłos [od'głōs] m echo; (strzału) report; ~ dzwonów sound of bells; ~ kroków footfalls
 odgrądzać [od'gradzacz] imperf, ~dzić [od'gradzitc] perf vt separate, isolate; (parkanem itp.) fence off
 odgrażać się [od'grazacz' cę] vr threaten (komuś sb); utter threats
 odgrodzić zob. odgradzać

odgromnik [od'grōmpnik] m lightning arrester (protector)
 odgrzać [od'grzacz] perf, ~wać [od'grzivatc] imperf vt warm up
 odjazd [od'jazt] m departure; termin ~u departure date <time>; planowy ~ scheduled departure
 odjąć zob. odejmować
 odjechać [od'jexatc] perf, ~dzić [od'jēdzitc] imperf vt depart; leave (do Krakowa for Cracow)
 odkażanie [od'ka'zane] n disinfection
 odkaż [od'kōst] I adv since when? II conj since
 odkleić [ot'kleitc] perf, ~jać [ot'klejatc] imperf I vt unglue, unstick II vr ~ić, ~jać się get unstuck
 odkładać [ot'kōdatc] imperf, odłożyć [od'łōžitc] perf vt put aside, lay by; odkładać, odłożyć słuchawkę to hang up (the receiver), to ring off; proszę nie odkładać słuchawki please, hold on || odkładać, odłożyć na później to delay; to postpone; to put off; odkładać, odłożyć pieniądze to save money, to put money by
 odkręcać [ot'krēvatc] imperf, ~ić [ot'krēvitc] perf vt unwind; (śrubę) unscrew; ~ać, ~ić kran (z wodą) to turn on the water
 odkrycie [ot'kricitc] n discovery; (wykopaliskowe) excavation, find
 odkryć [ot'kricitc] perf, ~wać [ot'krivatc] imperf vt 1. discover, find (out) 2. (ujawniać) disclose, uncover
 odkurzacz [ot'kurzacz] m vacuum-cleaner; (electric) dust-er; pot. Hoover
 odlać [od'latc] vt (wylać trochę) to pour off; (zlać) to pour out; ~ wodę z ziem-

niaków to drain the potatoes
odlatywać [odla'tivatɔ] *imperf.*, **~cieleć** [od'letɕiɔ] *perf* *vt* fly away; (o ptakach) migrate; o które] *~*atuje samolot do ... what time is the plane leaving for ...
odległość [od'leguɔɕtɕ] *f* distance; sterowany na *~*t remote-controlled
odległy [od'legu] *adj* distant, far-away
odlot [odlot] *m* departure (of a plane); take-off
odludzie [od'ludziɔ] *n* seclusion; lonesome (secluded) place (spot)
odłamek [od'łamek] *m* (pocisku) splinter
odłączać [od'łɕɕatɕ] *imperf.*, **~yć** [od'łɕɕitɕ] *perf* I *vt* separate, set apart II *vr* *~*ać, *~yć* się separate, go apart
odłożyć zob. odkładać
odłóg [od'łuɕ] *m* fallow; leżeć *~*ogiem to lie fallow
odmalować [odma'lovatɕ] *vt* repaint; *~* mieszkanie to redecorate a flat
odmawiać [od'mavatɕ] *imperf.*, **~ówić** [od'muvitɕ] *perf* *vt* refuse, deny; *~*awiać, *~*ówić przyjęcia zaproszenia to decline an invitation || *~*awiać modlitwy to say one's prayers
odmiana [od'mana] *f* 1. change; dla *~y* for a change 2. bot. zool. variety
odmienny [od'mienni] *adj* different (od kogoś, czegoś from sb, sth), dissimilar (od kogoś, czegoś to sb, sth); *~*pleć *~*a opposite sex; być *~*ego zdania to be of different opinion
odmłodzić [od'muɔdzitɕ] I *vt* make younger, rejuvenate II *vr* *~* się get younger
odmowa [od'mova] *f* refusal, denial
odmowny [od'movni] *adj* neg-

ative; odpowiedź *~*a refusal; denial; negative reply
odmówić zob. odmawiać
odmrożenie [odmro'ʒeni] *n* 1. med. frost-bite 2. (jarzyn, mięsa) defrosting
odna|dzywać [odna'divatɕ] *imperf.*, **~leźć** [od'nalɕtɕ] *perf* *vt* find, discover, recover
odnawiać [od'navatɕ] *imperf.*, **~nowić** [od'novitɕ] *perf* I *vt* 1. (przyjaźń, stosunki) renew 2. (dom) renovate, restore II *vr* *~*awiać, *~*nowić się be renewed
odnieść [od'niɕtɕ] *perf.*, **~osić** [od'nositɕ] *imperf* I *vt* carry, bring back || *~*ieść, *~*osić korzyść z czegoś to benefit by sth; *~*ieść, *~*osić wrażenie to have the feeling (the impression); *~*ieść, *~*osić zwycięstwo to win (gain) a victory II *vr* *~*osić się refer (do kogoś, czegoś to sb, sth), concern (do kogoś, czegoś sb, sth) || *~*osić się dobrze do kogoś to behave well towards sb; to treat sb well
odnoga [od'noga] *f* (odgaterzenie) branch; bot. offshoot; *~* rzeki arm of a river
odnośnie [od'nosne] *adv* *~* do czegoś concerning sth; as concerns (regards) sth
odnowa [od'nova] *f* (ubrań itp.) renovation; (stosunków) restoration
od nowa [od'nova] *adv* anew, once again; from the start
odnowić zob. odnawiać
odpadać [ot'padatɕ] *vt* fall off, break away
odpadki [ot'patki] *pl* waste, refuse
odpakować [otpa'kovatɕ] *vt* unpack, unwrap
odparzenie [otpa'ʒeni] *n* scald, gall
odparzyć [ot'paʒitɕ] *vt* scald, blister, gall
odpi|ać [ot'pitɕ] *perf.*, *~*nać

[ot'pinatɕ] *imperf* *vt* (guzik) unbutton; (zameczek, haftkę) undo; (koltnerzyk) unfasten
odpis [ot'pis] *m* copy; duplicate; *~* metryki a copy of a (birth, marriage) certificate; zrobić *~* czegoś to make a copy of sth; zrobić *~* ~ uwierzytelniony to exemplify
odpis|ać [ot'pizatɕ] *perf.*, **~ywać** [ot'pizivatɕ] *imperf* *vt* 1. (odpowiedzieć) answer; reply (to a letter); write back 2. (przepisać) copy
odpłatny [ot'pātni] *adj* payable, refundable
odpłynąć zob. odpływać
odpływ [ot'pūif] *m* (morza) ebb; jest *~* the tide is low; przen. (gotówki) outflow
odply|wać [ot'pūivatɕ] *imperf.*, **~nać** [ot'pūinɕtɕ] *perf* *vt* (o wodzie) flow away; (o okręcie) sail off; (o człowieku) swim away
odpocząć zob. odpoczywać
odpoczynek [otpo'ʃinɕ] *m* rest, relaxation
odpoczywać [otpo'ʃivatɕ] *imperf.*, **~ać** [ot'poʃitɕ] *perf* *vi* rest, have a rest
odporny [ot'porni] *adj* resistant; immune (na coś from (against) sth); proof
odpowiada|ć [otpo'vadatɕ] *vt* *vi* 1. answer (na pytanie a question); reply (na coś to sth); telefon nie *~* the number doesn't reply; the line is dead 2. (być stosownym) suit (czemuś sth), correspond (czemuś to sth); *~*ć celowi to serve a purpose; *~*ć warunkom to fulfil the conditions; jedzenie mi nie *~* the food doesn't agree with me || *~*ć za kogoś, coś to be responsible for sb, sth
odpowiedni [otpo'vedni] *adj* right, satisfactory; appropriate, fit (for sth); (o chwili

li) suitable; (o napitku) adequate; *~* wydział respective department; w *~*m czasie in due course
odpowiedzialność [otpo've'dzialnoɕtɕ] *f* responsibility; ponosić *~*ć za coś to bear the responsibility for sth; pociągnąć kogoś do *~*ci sądowej to prosecute sb; wstęp wzbroniony pod *~*cią sądową trespassers will be prosecuted
odpowiedzialny [otpo've'dzialni] *adj* responsible; *~* za coś in charge of sth
odpowiedzieć [otpo've'dzɕtɕ] *vi* answer (na pytanie a question)
odpowie|dź [ot'povɕtɕ] *f* answer, reply (na coś to sth); *~*dź opłacona reply paid; w *~*dzi na ... in reply to ...
odprawa [ot'prava] *f* 1. (ostra odpowiedź) retort, rebuff 2. (pieniądze) separation (severance) pay || *~* celna customs examination (clearance); *~* paszportowa passport examination
odprężenie [otprɕɕeni] *n* relaxation
odprowadz|ać [otpro'vadzatɕ] *imperf.*, **~**ić [otpro'vadzitɕ] *perf* 1. (towarzyszyć) accompany (kogoś sb); (kogoś na stację) see (sb) off; *~*ać, *~*ić kogoś do samochodu to see sb to the car 2. (wodę) drain off
odpruć [ot'prutɕ] *vt* rip, unseam, unsew
odpusz|ć [ot'puszɕtɕ] *m* church fair; (kiermasz) kermes, kermis
odpycha|ć [ot'pichatɕ] *imperf.*, **odepchnąć** [o'dɕpɕnɕtɕ] *perf* *vt* repel, push away
odra [odra] *f* med. measles
odraczać [od'ratɕatɕ] *imperf.*, **~**oczyć [od'rotɕitɕ] *perf* *vt* adjourn, postpone, delay; (wyrol) respite; *~*ać, *~*ać,

~oczyć wykonanie wyroku na kimś to reprove sb
 od razu [od'razu] adv at once, on the spot
 odrębny [od'rěbni] adj separate, peculiar
 odroczyć zob. odraczać
 odrodzenie [odro'dzżn] n Renaissance
 odróżnić [od'rużniti] imperf, ~ć [od'rużnit] perf I vt distinguish, differentiate: tell one from the other II vr ~ać, ~ć się differ
 odruch [odruχ] m reflex, impulse
 odrywać [od'rivat] imperf, oderwać [od'rvat] perf I vt tear off; przen. odrywać, oderwać od nauki to distract from studies; oderwać wzrok od czegoś to turn one's eyes away from sth II vr odrywać, oderwać się 1. (o guziku itp.) be (come) off 2. (o człowieku) tear oneself (od kogoś, czegoś from sb, sth)
 odrzucić [od'żutit] imperf, ~ić [od'żutit] perf vt 1. throw away 2. (propozycję) turn down; (prośbę, dowód itp.) reject; (dar) refuse; (zaproszenie) decline
 odrzutowiec [odżu'tovets] m jet (plane)
 odsetek [od'setek] m percent-age; pl ~ki interest
 odślaniać [od'słaniti] imperf, ~nić [od'słoniti] perf vt 1. uncover; (pomnik) unveil; przen. ~niać, ~nić swe karty to show one's hand 2. przen. (wyjawić) reveal, disclose
 odsłona [od'słona] f teatr. scene
 odstawić [od'stavit] vt put away, push aside; remove; ~ samochód do warsztatu to take the car to a workshop
 odstąpić zob. odstępować
 odstęp [odstěp] m distance;

(w czasie) interval; druk. space; robić ~y to space; w dużych ~ach czasu at wide intervals
 odstępować [oststěpovat] imperf, ~nąć [oststěpniti] perf vt step off; przen. ~pować, ~nąć od zamiaru to abandon an idea; ~pować od zasady to depart (desist) from a principle
 odsunąć [od'suniti] perf, ~wać [od'suvat] imperf I vt push away, draw aside; (firankę) draw; (rękę) withdraw II vr ~nąć, ~wać się stand aside
 odsyłać [od'siłati] imperf, odesłać [od'sesłati] perf vt 1. send back, return 2. (skierować) refer (do czegoś to sth)
 odszkodowanie [od'skodo'vanje] n compensation, indemnity; ~a wojenne reparations; płacić ~e to pay damages
 odświeżyć [od'sfżžit] I vt restore, renew, renovate; przen. ~ znajomość języka to brush up the language II vr ~ się refresh oneself: (o powietrzu) be refreshed
 odąd [od'at] adv from now on; (ever) since
 odwaga [od'vaga] f courage; dodać ~i to encourage; nabrać ~i to pluck up heart; stracić ~ę to lose courage (heart)
 odważny [od'vazni] adj courageous, brave
 odważyć [od'vaziti] vt weigh
 odważyć się [od'vaziti] vt dare, venture
 odwet [odvet] m revenge, retaliation; wziąć ~ za coś to retaliate sth; w ~ za coś in reprisal for sth
 odwetowiec [odvet'ovets] m revanchist
 odwiązać [od'vżzati] perf, ~ywać [od'vżzivat] imperf I vt untie, unbind, unstrap

II vr ~ać, ~ywać się come loose, get untied
 odwiedzić [od'vedziti] imperf, ~ić [od'vedziti] perf vt call (kogoś on sb); visit (kogoś sb), come (go) to see (kogoś sb)
 odwiedziny [od'vedzini] pl call, visit; przyjść w ~ do kogoś to make a call on sb
 odwilż [odvilż] f thaw, thawing weather
 odwlekać [od'vlekat] vt (opóźniać) put off, postpone, delay
 odwołać [od'vołati] perf, ~ywać [od'vo'livati] imperf I vt recall; (cofnąć) cancel, withdraw; ~ać, ~ywać spotkanie to call off (to cancel) a meeting (an appointment) II vr ~ać, ~ywać się appeal (do ... to ...)
 odwołanie [odvo'lanje] n 1. (usuniecie ze stanowiska) removal, recall 2. (unieważnienie) cancellation, abnegation || napisać ~ to make an appeal, to appeal (od decyzji against a decision)
 odwracać [od'vratsati] imperf, ~ócić [od'vrutiti] perf I vt turn back, reverse; (niebezpieczeństwo) avert; ~acać, ~ócić do góry nogami to turn upside down II vr ~acać, ~ócić się to turn round; ~acać, ~ócić się plecami do kogoś to turn one's back upon sb
 odwrotny [od'vrotni] adj reverse, opposite; ~a strona reverse, back; ~a poczta by return of mail
 odwrócić zob. odwracać
 odwrót [odvrot] m wojsk. retreat, withdrawal || na ~ocie overleaf, at the back; na ~ót (przecunnie) contrariwise, the other way round; (do góry nogami) upside down; (zaprzeczenie) na ~ót! on the contrary!

odzież [odżeż] f clothing, clothes, garments; ~ ochronna protective clothing; ~ sportowa sports clothes
 odznaczać [od'znatit] imperf, ~yć [od'znatiti] perf I vt mark out, distinguish; (orderem) decorate II vr ~ać, ~yć się distinguish oneself
 odznaczenie [odzna'żenje] n distinction; (orderem) decoration
 odznaczyć zob. odznaczać
 odznaka [od'znaka] f badge
 odzwyczażyć [odżvi'żzžit] perf, ~jać [odżvi'żzžit] imperf I vt disaccustom (od czegoś to sth); break (sb of a habit) II vr ~ić, ~jać się (od czegoś) to lose the habit of; to give up; ~ić, ~jać się od palenia to give up smoking
 odzyskać [od'żyskat] perf, ~iwać [od-zis'kivat] imperf vt regain, get back; (głos) find; (zdrowie) recover; ~ać, ~iwać przytomność to recover one's senses
 odżywczy [odżi'vżiti] adj nourishing
 odżywiać [od'żivat] imperf, ~ić [od'żivit] perf vt nourish, feed; ~ać, ~ić się feed (czymś on sth); take food
 oferta [oferta] f (również handlowa) offer, proposal; złożyć ~ę to submit (to make) an offer; odrzucić ~ę to turn down an offer
 ofiar[a] [of'ara] f 1. (poświęcenie) sacrifice 2. (datek) contribution, charity 3. (w wypadku) victim; przen. paść ~ą czegoś to fall a victim to sth
 ofiarować [of'arovati] vt 1. (podarować) present (coś komuś sb with sth), give (coś komuś sb sth), make a present (coś komuś of sth to sb) 2. (zapropnować) offer (coś komuś sb sth); ~ swe

usługi to proffer one's services
 oficer [o'fiter] m officer
 oficjalny [ofi'tsjalni] adj official
 oficyna [ofi'tsina] f backhouse, outbuilding
 ogień [o'gen] m fire; (do zapalania) light; sztuczny ~ firework; podłożyć ~ to set fire; zaproszyć ~ to start a fire; przen. słomiany ~ shortlived enthusiasm; wpaść jak po ~ to drop in in a hurry; czy ma pan ~? have you got a light?
 oglądać [o'glądać] I vt look (coś at sth), inspect; (starać się) examine; (zwiadzać) visit II vr ~ się (odwracać) look back zob. obejrzeć
 ogłaszać [o'głaszać] imperf, ~ osiść [o'głosić] perf I vt publish, announce, proclaim; ~ aszać, ~ osiść komunikat to publish a communicate II vr ~ aszać, ~ osiść się advertise
 ogłoszenie [o'głoszenie] n announcement; (w gazecie) advertisement
 ogłuszyć [o'głuszyć] vt deafen, stun
 ogniotrwały [o'gniotrwały] adj fireproof; kasa ~a safe
 ognisko [o'gnisko] n 1. fire; ~ obozowe camp fire; przen. ~ domowe hearth; home 2. (centrum) centre 3. fiz. focus
 ogniwo [o'gniwo] n link
 ogolić [o'golić] I vt shave II vr ~ się shave oneself, have a shave
 ogon [o'gon] m tail; (sukni) train
 ogonek [o'gonek] m 1. (zwierzęcia) (small) tail 2. (owocu) stalk 3. (kolejka) queue, line; stać w ~ku to stand in a line (in a queue); to queue
 ogólnokrajowy [o'gólnokrajowy] adj nation-wide
 ogólnokształcący [o'gólnok-

kształcący] adj general (comprehensive) (school)
 ogólnopolski [o'gólnopolski] adj all-Polish, all-Poland
 ogólny [o'gólny] adj general, universal, common; (o sumie) global, total; ~e wykształcenie general education
 ogół [o'gół] m generality, totality; dobro ~u the public welfare; szeroki ~ people at large; ~em on the whole
 ogórek [o'gurek] m cucumber; ~ kiszony pickled cucumber
 ograniczać [o'graniczać] imperf, ~ać [o'graniczyć] perf I vt limit, restrain, restrict; (zmniejszać) reduce II vr ~ać, ~ywać się (do czegoś) limit (confine) oneself (to sth); ~ać, ~ywać się w wydatkach to limit one's expenses
 ograniczenie [o'graniczenie] n limitation, restriction; (u-szczuplenie) reduction; ~a dewizowe foreign exchange (currency) restrictions; ~e szybkości speed limit; podlegać ~om to be subject to restrictions
 ograniczony [o'graniczony] adj 1. limited; spółka z ~ą odpowiedzialnością limited (liability) company 2. (o ciasnych poglądach) narrow-minded
 ograniczyć zob. ograniczać
 ogrodnictwo [o'rodnictwo] n gardening; (hodowla kwiatów) horticulture
 ogrodnik [o'rodnik] m gardener
 ogrodzenie [o'rodzenie] n fence, fencing; enclosure
 ogromny [o'gromny] adj enormous, immense; pot. tremendous
 ogród [o'gród] m garden; ~ botaniczny botanical garden; ~ owocowy orchard;

~ warzywny kitchen-garden; ~ zoologiczny zoological gardens, zoo
 ogrzać [o'grzać] I vt heat, warm II vr ~ się get (grow, become) warm; (o człowieku) warm oneself, get warm
 ojciec [o'jciec] m father; ~ chrzestny god-father
 ojczym [o'jczym] m stepfather
 ojczyzna [o'jczyzna] f fatherland, motherland, (native) country
 okaz [o'okaz] m specimen; ~ wystawowy exhibit
 okazać zob. okazywać
 okaziciel [o'kaziciel] m bearer; płatny na ~a payable to the bearer
 okazja [o'kazja] f occasion; (sposobność) opportunity; z ~i... on the occasion of...
 okazywać [o'kazować] imperf, ~ać [o'kazać] perf I vt show, demonstrate; ~ywać, ~ać jasno to manifest; to display II vr ~ywać, ~ać się appear, prove, turn out; ~uje się, że... it appears that...; to się jeszcze okaże it remains to be seen
 okienko [o'kienko] n window; (mate, okrągłe) bull's eye; (na świątlo, powietrze) eyelet; (u drzwi do patrzni) eyehole; (dla interesantów) counter; ~ do wydawania potraw service hatch; ~ kasowe cashier's wicket; pay-desk
 okiennica [o'kennica] f shutter
 oklaski [o'klaski] pl applause
 okład [o'kład] m med. compress, poultice
 okładka [o'kładka] f cover; książka w kartonowej ~ce paper-back
 okładzina [o'kładzina] f facing, lining, cladding
 okno [o'kno] n window; ~ wystawowe show-window, shop window; otworzyć

(zamknąć) ~ to open (to close, to shut) the window
 oko [o'ko] n 1. eye; kolor oczu the colour of one's eyes; przen. kłamać w żywe oczy to lie shamelessly; rzucić się w oczy to be evident; rzucić okiem na coś to cast a glance at sth; stracić coś z oczu to lose sight of sth; wpaść komuś w ~ to catch sb's eye; to appeal to sb; na pierwszy rzut oka at first sight; na własne oczy with one's own eyes; ~ w ~ face to face; ~ za ~ an eye for an eye 2. (w sieci) mesh 3. (w rosole) patch of fat
 okolica [o'kolica] f neighbourhood, area; ~e podmiejskie environs; w ~y in the region
 okoliczność [o'koliczność] f circumstance; pomyślna ~ć advantage; zbieg ~ci coincidence; prawn. ~ci łagodzące extenuating circumstances
 około [o'około] praep near, about, round; ~ 15 lat about 15 years
 okołoziemski [o'okołoziemski] adj circumterrestrial; orbita ~a the orbit of the earth
 okostna [o'kostna] f anat. periosteum; med. zapalenie ~ej periostitis
 okradnąć [o'kradnąć] imperf, ~ść [o'kraść] perf vt steal, rob
 okradkiem [o'kradkiem] adv astraddle; astride (na czymś of sth); siedzieć ~ na koniu to straddle one's horse
 okraść zob. okradnąć
 okrąg [o'krąg] m circle
 okrągły [o'krągły] adj round; ~ rok a full year
 okrażenie [o'krążenie] n 1. wojsk. encirclement 2. (na torze wyścigowym) lap
 okres [o'okres] m period; szk.

term; ~ powojenny post-war period (times); ~ świąteczny holiday season; ~ urlopowy vacation period; ~ ważności validity period
określać [ɔ'krɛslatɕ] imperf, ~ić [ɔ'krɛsʲitɕ] perf vt define, determine
okrąg [ɔ'krɛk] m 1. (teren) district, area 2. zob. **okrąg**
okręt [ɔ'krɛt] m ship, vessel; ~ podwodny submarine; ~ wojenny man-of-war; wsiąść na ~ to embark; to go on board (a ship); wysiąść z ~u to disembark; ~em by ship
okrętowy [ɔ'krɛtɔvi] adj biurowe shipping office; przemysłowy shipbuilding industry
okrężny [ɔ'krɛʒni] adj circuitous, indirect, roundabout, circular; ~a drogą by a roundabout way
okropny [ɔ'krɔpni] adj terrible, dreadful, horrible; pot. shocking
okrutny [ɔ'krutni] adj cruel, atrocious
okryć [ɔ'kritɕ] perf, ~wać [ɔ'krivətɕ] imperf I vt cover; przen. ~ć ~wać wstydem kogoś to bring shame upon sb II vr ~ć, ~wać się cover oneself
okrzyk [ɔ'kɹɪk] m shout, exclamation, outcry; wydać ~ to utter a cry; wznosić ~i to cheer
okucie [ɔ'kutɕɛ] n (metal) fitting; ferrule
okulary [ɔ'ku'larɪ] pl spectacles, eyeglasses, glasses; ~ ochronne protective glasses, goggles; ~ przeciwsłoneczne sun-glasses; ~ przydymione tinted glasses; ~ lecznicze corrective spectacles
okulista [ɔ'ku'fistɔ] m oculist
okup [ɔ'kup] m ransom
okupacja [ɔ'ku'patsjɔ] f occu-

pation; ~ hitlerowska hitlerite occupation
olbrzymi [ɔ'l'brʒimi] adj enormous, immense
olej [ɔ'lej] m oil; ~ lniany linseed-oil; ~ rycynowy castor-oil; ~ rzepakowy rapeseed-oil; ~ maszynowy engine-oil; ~ skalny crude oil; mot. zmienić ~ to change the oil; sprawdzić i uzupełnić poziom ~u to check and top up oil level
olejarka [ɔ'lej'jarka] f oiler
olejek [ɔ'lejɕek] m essence, oil; ~ do opalania sun-tan oil
Olimpiada [ɔ'film'pada] f Olympic Games; ~ letnia Summer Olympic Games; ~ zimowa Winter Olympic Games
olimpijski [ɔ'film'pijski] adj Olympic, Olympian
oliwa [ɔ'fiva] f olive oil
oliwiarka [ɔ'fiv'arka] f lubricator, oiler
oliwiec [ɔ'fiv'itɕ] vt oil
oliwka [ɔ'fifka] f bot. olive
olszyna [ɔ'l'sina] f alder-wood
ośniewający [ɔ'ɕnɛva'jɔtsi] adj dazzling
ołów [ɔ'ɔuf] m lead
ołówek [ɔ'ɔuvek] m pencil; ~ do brwi brow pencil; ~ kolorowy coloured pencil
ołtarz [ɔ'ɔtɔʃ] m altar
omal [ɔ'mal] adv nearly, almost
omawiać [ɔ'mavətɕ] imperf, omówić [ɔ'muvitɕ] perf vt discuss, talk over
omdlenie [ɔ'm'dleɲɛ] n faint, swoon
omiijać [ɔ'mi'jatɕ] imperf, ~nąć [ɔ'minɔtɕ] perf vt pass by, avoid, omit; przen. ~nąć dobrą okazję to miss a good occasion (a chance)
omlet [ɔ'mlet] m omelette
omówić zob. **omawiać**
omylić się [ɔ'miʲitɕ ɕɛ] vr be mistaken, make a mistake
omyłk[a] [ɔ'mi'łka] f mistake,

error; ~a drukarska misprint; przez ~ę by mistake, in error
on [ɔn] pron (w odniesieniu do rzeczowników osobowych) he; (w przypadkach zależnych: jego, go; jemu, mu; nim) him; (w odniesieniu do rzeczowników nieosobowych) it
ona [ɔna] pron (w odniesieniu do rzeczowników osobowych) she; (w przypadkach zależnych: jej; ją, nią; niej) her; (w odniesieniu do rzeczowników nieosobowych) it
onduiacja [ɔndu'latɕja] f wave; trwała ~ permanent wave; pot. perm; zrobić sobie ~ę to get one's hair waved
one [ɔne] pron they; (w przypadkach zależnych: ich; im; je; nimi) them
oni [ɔni] pron they; (w przypadkach zależnych: ich; im; nimi) them
onieśmielać [ɔnɛɕ'mɛlatɕ] imperf, ~ić [ɔnɛɕ'mɛʲitɕ] perf vt intimidate, make (sb) feel uneasy
ono [ɔno] pron (w przypadkach zależnych: jego, go; jemu, mu; je; nim) it
opad [ɔpat] m fall; ~ deszczowy rainfall; ~ śnieżny snowfall; ~ radioaktywny radioactive fall-out; ~y ciągłe permanent rainfall; ~y przelotne occasional showers (rains)
opałdać [ɔ'padatɕ] imperf, ~ść [ɔ'pactɕ] perf vt fall, sink; (o wodzie, powodzi) subside; (o terenie) slope, decline; (o głocie) drop; ~dać, ~ść z sił to fall; to break down
opakować [ɔpa'kovatɕ] vt pack (wrap) up
opakowanie [ɔpakɔ'vane] n packing, package; wrapping
opalacz [ɔ'palatɕ] m beach-suit
opałdać [ɔ'palatɕ] imperf, ~ić [ɔ'pafitɕ] perf I vt 1. (ogrzewać) heat 2. (na słońcu) tan, brown II vr ~ać, ~ić się get tanned (sunburnt)
opalenizna [ɔpale'ɲizna] f tan, sunburn
opalony [ɔpa'lɔni] adj sunburnt, tanned; ~ na brązo-wo bronzed
opalić [ɔ'paʲ] m fuel
opanować [ɔpanɔ'vatɕ] I vt subdue, control; ~ język to master a language; ~ kraj to conquer a country; ~ pożar to subdue a fire; ~ strach to overcome fear II vr ~ się to pull oneself together, to compose oneself
opanowanie [ɔpanɔ'vane] n 1. control, restraint 2. (znajomość) knowledge, command (języka of a language)
opanowany [ɔpanɔ'vani] adj (o głosie) controlled; (o człowieku) composed, self-possessed
oparcie [ɔ'partɕɛ] n (podpora) support; prop; (u krześla) back (of a chair); ~ dla głowy head-rest
oparzenie [ɔpa'ʒɛɲɛ] n scald, burn
oparzyć [ɔ'paʒitɕ] vt scald, burn
opaska [ɔ'paska] f (obwążante) band; (na włosy) head-band; (na oczy) bandage; (na rękę) arm-band; ~ higieniczna sanitary towel
opaść zob. **opadać**
opatrunek [ɔpa'trunɕk] m dressing, bandage; nałożyć komuś ~ to dress sb
opatrzyć [ɔ'patɹitɕ] vt (drzwi, okna) list (the doors (windows)); ~ ranę to dress a wound
opera [ɔ'pera] f opera
operacja [ɔpɛ'ratsjɔ] f operation; ~a plastyczna plastic operation (surgery); poddać się ~i to undergo

an operation; to be operated on
operator [ɔpɛ'ratɔr] m operator; (chirurg) surgeon; (w kinie) projectionist; ~ filmowy movie camera-man
operatywny [ɔpera'tivni] adj operative; efficient
operetka [ɔpɛ'ratka] f operetta
operować [ɔpɛ'rovatɔ] vt operate (kogoś on sb)
opieką [ɔ'pɛka] f protection, guard, patronage; ~a sądowa guardianship; ~a społeczna social welfare; towarzystwo ~i nad zwierzętami society for the prevention of cruelty to animals; pod czyjąś ~ą under sb's care
opiekacz [ɔ'pɛkatɕ] m (do chleba) toaster
opiekować się [ɔpɛ'kovatɕ cɛ] vr protect, take care (kims, czymś of sb, sth); ~ chorým to nurse a patient
opiekun [ɔ'pɛkun] m protector; warden; (prawny) guardian
opiekunka [ɔpɛ'kunka] f guardian, tutress; ~ do dzieci nurse
opierać [ɔ'pɛratɔ] imperf, oprzeć [ɔ'pɛtɕ] perf I vt 1. lean, rest (na czymś on sth) 2. (argumenty, zarzuty) ground, found (na czymś on sth) II vr opierać, oprzeć się 1. lean (o coś against sth) 2. (w rozumowaniu) base oneself (na czymś on sth) || ~ się czemuś to resist sth; nie mogę oprzeć się wrażeniu, że ... I can't help feeling that ...
opinia [ɔ'pinja] f 1. opinion; ~ publiczna public opinion 2. (reputacja) reputation
opis [ɔ'pis] m description, account (czegoś of sth)
opisać [ɔ'pisatɕ] perf, ~ywać [ɔ'pɛ'sivatɕ] imperf vt describe, characterize
opium [ɔ'pɛjum] n opium; palarnia ~ opium den

opłacać [ɔ'pɛatsatɕ] imperf, ~ić [ɔ'pɛatɕitɕ] perf I vt pay; (przekupić) bribe; ~ać, ~ić z góry to prepay II vr ~ać, ~ić się pay; be worth while
opłata [ɔ'pɛata] f charge; (urzędowa) payment; ~a pocztowa postage; ~a celna (customs) duty; ~a drogowąwa toll; ~a paszportowa passport fee; ~a stempelowa stamp duty (tax); ~a za egzamin fee; ~a za przejazd fare; wolny od ~y free of charge; no charge
opłucna [ɔ'pɛutsna] f anat. pleura; med. zapalenie ~ej pleurisy
opodal [ɔ'pɔdal] adv near by, at some distance
opodatkować [ɔ'pɔdat'kovatɕ] vt tax; (na rzecz miasta) rate
oponja [ɔ'pɔna] f mot. tyre, tire; zapasowa ~a spare tyre; przebić ~ę to get a flat tyre; pot. to get (to have) a puncture || anat. ~a mózgowa meninx; med. zapalenie ~ mózgowych meningitis
oponować [ɔ'pɔ'novatɕ] vi oppose (przeciwko czemuś sth), object (przeciwko czemuś to sth)
oporność [ɔ'pɔrnoɕtɕ] f elektr. resistance
opowiadać [ɔ'pɔ'vadatɕ] imperf, ~edzieć [ɔ'pɔ'vedzɕtɕ] perf I vt relate, tell II vr ~adać, ~edzieć się take side, declare oneself (za czymś for sth; przeciwko czemuś against sth)
opowiadanie [ɔ'pɔ'va'dane] n narration, tale, story
opowiedzieć zob. opowiadać
opozycja [ɔ'pɔ'zitsja] f opposition
opór [ɔ'pur] m resistance; stawiać ~ czemuś to resist sth; pójść po linii najmniejszego

szego oporu to take the line of least resistance
opóźniać [ɔ'pɔzɛnatɕ] imperf, ~ić [ɔ'pɔzɛnitɕ] perf I vt delay, II vr ~ać, ~ić się be late; (nie nadzając) lag behind
opóźnienie [ɔ'pɔzɛnɛnɛ] n (zwłoka) delay; tardiness; mieć ~ to be late; pociąg ma ~ ... minutowe the train is ... minutes late
opracować [ɔ'pra'tsovatɕ] perf, ~ywać [ɔ'prats'vivatɕ] imperf vt work out, elaborate
oprawa [ɔ'prava] f (obrazu) frame; (klejnotu) setting; (książki) binding, cover; ~ płócienna cloth binding
oprawka [ɔ'prafka] f (do okularów) rim; ~ do lampy lamp-holder; lamp socket
oprowadzać [ɔ'prɔ'vadzatɕ] imperf, ~ić [ɔ'prɔ'vadzɕitɕ] perf vt take (show) sb round, (act as) guide
oprócz [ɔ'pruɕ] praep except, save, apart from; ~ tego besides
opryskać [ɔ'prɛskatɕ] vt spray, sprinkle; ~ błotem to splash mud (kogoś on sb)
oprzeć zob. opierać
oprytomnieć [ɔ'pɛ'tɔmɛnɛtɕ] vt recover consciousness; come round; come back to one's senses
optyk [ɔ'ptɛk] m optician
optymista [ɔ'ptɛ'mɛsta] m optimist
opuchlina [ɔ'pux'fina] f swelling
opuszczać [ɔ'puszɕatɕ] imperf, ~ścić [ɔ'puszɕitɕ] perf I vt 1. (znizkać) lower 2. (towarzystwo) leave; (porzucić) abandon, desert 3. (literę, fragment itp.) omit, leave out, drop 4. (cenę) abate II vr ~szczać, ~ścić się 1. (znizkać) lower 2. (zaniedbywać się) neglect oneself, let oneself go
orać [ɔ'ratɕ] vt plough, till

oraz [ɔ'oras] conj and, as well as
orbita [ɔ'rbita] f orbit; ~a okołozemska circum-earth orbit; wprowadzić na ~ę to put into orbit
order [ɔ'ɔrɔdɛr] m order, decoration
ordynarny [ɔrɔ'dɛ'narnɛ] adj vulgar, rude; coarse, rough
organ [ɔ'ɔrgan] m 1. (narząd) organ; ~y wewnętrzne internal organs 2. (urząd, cząstok) organ
organizacja [ɔ'ɔrganizatsja] f organization; (partia) organization; (sposób zorganizowania) system
organizm [ɔ'ɔrganizm] m organism
organizować [ɔ'ɔrganiz'ovatɕ] vt organize
organki [ɔ'ɔgankɛ] pl mouth organ
organy [ɔ'ɔgani] pl muz. organ
orientacja [ɔ'rɛn'tatsja] f (w przestrzeni) orientation; zmysł ~i sense of locality; stracić ~ę (w terenie) to lose the sense of direction
orientować się [ɔ'rɛn'tovatɕ cɛ] vr orientate oneself; ~ w czymś to be familiar with sth; ~ w sytuacji to understand the situation
orkiestra [ɔ'r'kɛstra] f orchestra, band; ~ kameralna chamber orchestra; ~ symfoniczna symphony orchestra
ornament [ɔ'r'nament] m ornament
oryginalny [ɔ'ri'ɔrɛ'nalnɛ] adj original, authentic, genuine; (osobliwy) peculiar, eccentric
oryginał [ɔ'ri'ɔrɛ'nau] m 1. (autentyk) (the) original 2. (o

człowieku) an eccentric; crank
 orzech [ˈɔʒɛx] m nut; ~ kokosowy coconut; ~ laskowy hazel-nut; ~ włoski walnut; ~ ziemny peanut
 orzeczenie [ɔʒɛˈtʃɛnɛ] n statement, pronouncement; sqd. judgment; ~ lekarskie diagnosis
 orzeł [ˈɔʒɛ] m zool. eagle || ~ czy reszka? heads or tails?
 orzeźwiający [ɔʒɛʒˈvaˈjɕtsi] adj refreshing; napóć ~ refreshing drink
 osa [ˈɔsa] f wasp
 osad [ˈɔsat] m sediment; chem. residue
 osamotniony [ɔsamɔtˈnɔni] adj lonely; lonesome
 oset [ˈɔst] m bot. thistle
 osiągać [ɔˈɔʒgac] imperf, ~nąć [ɔˈɔʒgnɔc] perf vt reach, attain, acquire; ~ać, ~nąć cel to reach one's aim
 osiągnięcie [ɔʒɔˈgnɛtʃɛ] n achievement, attainment; nie do ~a unattainable
 osiedle [ɔˈcɛdlɛ] n settlement; ~ mieszkaniowe residential (dwelling) quarter (district); housing estate
 osiem [ˈɔcɛm] num eight
 osiemdziesiąt [ɔcɛmˈdʒɛɕɕt] num eighty
 osiemnaście [ɔcɛmˈnaɕtʃɛ] num eighteen
 osiemset [ɔˈcɛmsɛt] num eight hundred
 osioł [ˈɔɕɔ] m ass, donkey
 oskarżać [ɔsˈkarʒac] imperf, ~ć [ɔsˈkarʒic] perf vt accuse (o coś of sth), charge (o coś with sth)
 oskarżenie [ɔskarˈʒɛnɛ] n accusation, charge
 oskarżony [ɔskarˈʒɔni] m (the) accused; defendant; prisoner at the bar; ława ~ch dock
 oskarżyć zob. oskarżać
 oskrzele [ɔˈskʃɛlɛ] n anat.

bronchus; med. zapalenie ~i bronchitis
 osłabiać [ɔˈsɯabac] imperf, ~ć [ɔˈsɯabitc] perf vt weaken
 osłabienie [ɔsɯaˈbɛnɛ] n weakness
 osłodzić [ɔˈsɯɔdzic] vt sweeten; sugar; put (some) sugar (kawę, herbatę in one's coffee, tea)
 osłodzony [ɔsɯɔˈdzɔni] adj sweetened
 osłona [ɔˈsɯɔna] f cover, protection; (obudowa) casing, housing
 osoba [ɔˈsɔba] f person, personage; pojazd na 4 ~y four-seater; co do mojej ~y as for myself; we własnej ~le in (one's own) person; ... złotych od ~y ... złotych per person (per head); ... złotych each; pot. ważna ~a big shot; bardzo ważna ~a VIP (Very Important Person)
 osobistość [ɔsɔˈbistɔɕtɕ] f personality; personage
 osobisty [ɔsɔˈbisti] adj personal; dowód ~y identity card; rzeczy ~e personal effects
 osobiście [ɔsɔˈbictʃɛ] adv personally, in person
 osobny [ɔˈsɔbni] adj separate, isolated; ~ pokój detached room
 osobowy [ɔsɔˈbɔvi] adj personal; pociąg ~ passenger train
 osolć [ɔˈsɔlitc] vt salt
 ospa [ˈɔspa] f med. smallpox; ~a wietrzna chicken-pox; świadectwo szczepienia ~y varilolization certificate
 ostatecznie [ɔstaˈtʃɛnɛ] adv finally, in the end, eventually; ~ mogę to zrobić I can do it after all
 ostateczny [ɔstaˈtʃɛni] adj ultimate, final, last
 ostatni [ɔˈstatni] adj last; (o nędzy) extreme; ~a moda

the latest fashion; ~e wiadomości the latest news; ~e wydarzenia recent events
 ostemplować [ɔstemˈplɔvatc] vt stamp
 ostrość [ɔˈstroɕtɕ] f (wyraźność) sharpness; fot. ~a aparatu focus; nastawić na ~ to bring into focus
 ostrożność [ɔˈstroʒnɔɕtɕ] f caution, care; środki ~ci precautions; mieć się na ~ci to be on one's guard
 ostrożny [ɔˈstroʒni] adj cautious, careful; być ~m to take care
 ostry [ˈɔstri] adj sharp; (o bólu) acute; (o głosie) shrill; (o ziemie) hard; (o słowach) rough; (o kłmacie) severe; (o walce) fierce; ~ zakręt sharp turn (bend); (w szpitalu) ~ dyżur emergency service
 ostrzyga [ɔˈstriga] f oyster
 ostrze [ˈɔstʃɛ] n blade
 ostrzeżc [ˈɔstʃɛts] perf, ~gać [ɔˈstʃɛgatc] imperf vt warn (przed czymś of (against) sth)
 ostrzeżenie [ɔstʃɛˈʒɛnɛ] n warning
 ostrzyć [ˈɔstʃits] I vt shear; (włosy) cut; ~ krótko to crop the hair close II vr ~ się have a haircut; have (get) one's hair cut
 ostrzyć [ˈɔstʃitc] vt sharpen; (na oselce) whet; (na kamieniu) hone
 ostudzić [ɔˈstudzic] vt cool
 oswajać [ɔˈsɟajac] imperf, ~ić [ɔˈsɟaitc] perf I vt (zwierzęta) tame, domesticate II vr ~ajać, ~oić się accustom oneself (z czymś to sth), become familiar (z czymś with sth)
 oswobodzić [ɔsɟɔˈbɔdzic] vt free, liberate
 oswoić zob. oswajać
 oszacować [ɔʃaˈtʃɔvatc] vt estimate, evaluate

oszalać [ɔˈʃalɛtɕ] vi go mad (crazy); to become insane; pot. ~eć z radości to go crazy with joy; czyś ~ał? are you mad?
 oszalamiający [ɔʃaˈlamiaˈjɕtsi] adj stunning, bewildering
 oszczep [ˈɔʃɛp] m spear; sport. javelin
 oszczerstwo [ɔˈʃɛrstɟɔ] n slander, calumny, libel
 oszczędność [ɔˈʃɛdnɔɕtɕ] f economy, thrift; pl ~ci savings; kasa ~ci savings bank; robić ~ci (prywatnie) to save up; (w administracji itp.) to cut down expenses
 oszczędny [ɔˈʃɛdni] adj thrifty, economical
 oszczędzać [ɔˈʃɛdzac] imperf, ~ić [ɔˈʃɛdzitc] perf I vt (czas, pieniądze) save; economize; (żyćcie, uczucia) spare II vr ~ać się take care of oneself
 oszłomienie [ɔʃɔˈlɔmɛnɛ] n daze, bewilderment; (zamroczenie alkoholem) intoxication; (po wypadku) shock
 oszukać [ɔˈʃukatc] perf, ~iwać [ɔʃuˈkivatc] imperf I vt cheat, swindle II vr ~ać, ~iwać się be mistaken, be cheated
 oszust [ɔˈʃust] m swindler, impostor, cheat
 oszustwo [ɔˈʃustɟɔ] n fraud, swindle, hoax, imposture
 oś [ɔɕ] f axle; mat. axis
 ość [ɔɕtɕ] f (fish) bone
 oślepić [ɔˈɕlɛpitc] vt blind; (światłami samochodów) dazzle, daze; zostalem ~ony I was dazzled
 oślepiający [ɔɕlɛpaˈjɕtsi] adj dazzling; (o wściekłości) blinding
 ośmielać [ɔˈɕmɛlatc] imperf, ~ić [ɔˈɕmɛlitc] perf I vt encourage, embolden, set at ease II vr ~ać, ~ić się dare, venture; ~am się przypom-

- nieć, że ... I take the liberty to remind you that ...
 ośmieszać [o'smieʃatɕ] imperf, ~yc [o'smieʃitɕ] perf I vt ridicule; make fun (kogoś of sb)) II vr ~ać, ~yc się make oneself ridiculous; make a fool of oneself
 ośrodek [o'srodek] m centre; ~ badawczy research centre; ~ zdrowia health centre
 oświadczać [o'sʷatʃatɕ] imperf, ~yc [o'sʷatʃitɕ] perf I vt declare, proclaim, announce II vr ~ać, ~yc się propose (kobiecie to a woman) || ~ać, ~yc się za czymś to declare oneself for sth
 oświadczenie [o'sʷatʃɛnɛ] n declaration, utterance, pronouncement
 oświadczyć zob. oświadczać
 oświadczyzny [o'sʷatʃɛnɛ] plt proposal, declaration (of love)
 oświat[a] [o'sʷatɕa] f education, learning; ministerstwo ~y Ministry of Education, (w Anglii) Board of Education
 oświetlenie [o'sʷetʃɛnɛ] n lighting, illumination
 otaczać [o'tatʃatɕ] imperf, otoczyć [o'toʃitɕ] perf vt surround; przen. ~ tajemnicą to cloak in secrecy
 oto [o'to] here, there; behold!; ~ on there he is; ~ idzie here he comes
 otoczenie [o'toʃɛnɛ] n surroundings, environment
 otoczyć zob. otaczać
 otóż [o'toʃ] well, (well) now
 otruć [o'trutɕ] I vt poison II vr ~ się to poison oneself, to take poison; to get poisoned
 otrzeć zob. ocierać
 otrzymać [o'tʃimacɕ] perf, ~ywać [o'tʃimivatɕ] imperf vt obtain, get, receive; ~ać, ~ywać pozwolenie to get permission; ~ać, ~ywać w spadku to inherit
 otucha [o'tuxa] f courage, hope; dodać ~y to encourage; nabrać ~y to pluck up (one's) courage; stracić ~ę to lose heart
 otwarcie¹ [o'tʷartɕɛ] n opening, inauguration
 otwarcie² [o'tʷartɕɛ] adv openly, frankly, outright
 otwarty [o'tʷartɪ] adj open; przen. (o człowieku) outspoken, straightforward
 otwieracz [o'tʷeratʃ] m opener; ~ do puszek tin opener, can-opener; ~ do butelek bottle opener
 otwierać [o'tʷeratɕ] imperf, ~rzyć [o'tʷɔʒitɕ] perf I vt open; (radio, wodę itp.) turn on; (szufladę) pull open; (zamek) unlock; (przemocą) break open; (nagle) throw open; o której ~wierają sklepy? what time do they open the shops?; ~rzyć sobie to let oneself in II vr ~ierać, ~rzyć się open
 otwór [o'tʷur] m opening; aperture; (na monetę) slot; ~ór w murze loop-hole; stać ~orem to lie (to be) open
 otyły [o'tɪi] adj corpulent, obese, fat
 owa [o'va] zob. ów
 owacja [o'vatɕa] f ovation, applause
 owad [o'vat] m insect
 owadobójczy [o'vadobujʃɪ] adj środek ~ insecticide
 owalny [o'valnɪ] adj oval
 owca [o'ʷtsa] f sheep
 owczarek [o'ʷtʃarek] m sheep-dog
 owies [o'ʷes] m oats
 owijać [o'ʷijatɕ] imperf, ~nąć [o'ʷinɔtɕ] perf vt wrap up (fold, envelop) (w coś in sth)
 owłosienie [o'ʷlɔ'sɛnɛ] n hair
 owo [o'ʷo] zob. ów

- owoc [o'ʷots] m fruit; ~ płynny fruit juice; ~e suszone dried (dessicated) fruit(s); ~e kandyzowane candied (sugared) fruit(s)
 owocny [o'ʷotsnɪ] adj fruitful
 owocowy [o'ʷotsɔvi] adj fruity, fruit-; drzewo ~e fruit tree; ciastko ~e fruit cake
 owsianka [o'ʷcanka] f (kasza) oatmeal; (zupa) porridge
 owszem [o'ʷʃɛm] part adv quite; yes; certainly; why, yes!
 ozdabiać [o'ʷdabatɕ] imperf, ~obić [o'ʷdabitɕ] perf vt decorate; adorn
 ozdoba [o'ʷdɔba] f ornament, adornment, ornamentation; ~y choinkowe Christmas-tree trimmings
 ozdobić zob. ozdabiać
 oziębić [o'ʷɛbitɕ] imperf, ~ć [o'ʷɛbitɕ] perf I vt chill, refrigerate, cool II vr ~ać, ~ć, się cool down, get cold
 oznajmiać [o'ʷznajmɪacɕ] imperf, ~ić [o'ʷznajmitɕ] perf vt announce, make known
 oznaka [o'ʷznaka] f sign, mark; (znaczek) badge; (objaw) symptom
 ożór [o'ʷzur] m kulin. tongue
 ożenić [o'ʷʒenitɕ] I vt marry II vr ~ się z kimś to marry sb; to get married to sb; ~ się z miłości to marry for love
 ożywiać [o'ʷʒivatɕ] imperf, ~ić [o'ʷʒivitɕ] perf I vt enliven, animate; (coś zapomniane-go) revive II vr ~ać, ~ć się become animated, liven up
 ożywiony [o'ʷʒivɔnɪ] adj animated; (o dyskusji) heated; (o człowieku) alive, active
- O**
- ósemka [u'sɛmka] f eight
 ósmny [u'smɪ] adj num eighth; ~a godzina eight o'clock
 ów [uʃ] pron (owa, owo) that (one)
- ówczesny [uʃ'ʷɛsnɪ] adj of the time, the then ...; ~ prezydent the then president
- P**
- pach[a] [paxa] f armpit; pod ~ą under one's arm; wziąć kogoś pod ~ę to take sb's arm
 pachnący [pa'xnɔtsɪ] adj fragrant, scented
 pachnąć [paxnɔtɕ] vt smell (czymś of sth); przen. to brzydko ~ie I smell a rat
 pachwina [pa'xʷina] f groin
 pacjent [patsjɛnt] m patient
 pacyfista [patsɪ'fista] m pacifist
 paczk[a] [pafka] f 1. packet, parcel, ~a papierosów packet of cigarettes; nadać ~ę to send a parcel 2. (towarzystwo) gang, the whole lot
 padaczka [pa'dafka] f med. epilepsy
 padać [padatɕ] vi fall (down);

(o deszczu) rain; (o śniegu) snow; (o gradzie) hail
 pagórek [pa'gurek] m hill
 pajak [pa'jak] m 1. zool. spider 2. (żyrandol) chandelier
 pajęczyna [pa'jɛtʃina] f cobweb
 pak[ia] [pa'ka] f 1. pack, case; (bela) bale 2. pot. (więzienie) jail; wsadzać do ~i to put in jail
 pakiet [pa'kɛt] m packet
 pakować [pa'kɔvatɔ] I vt pack (wrap) up II vt ~ się pack one's things
 pakt [pa'kt] m pact; ~ o nie-agresji non-aggression pact
 pakunek [pa'kunɛk] m package, parcel
 palacz [pa'latʃ] m 1. stoker 2. (tytoniu) smoker
 palarnia [pa'larɲa] f smoking-room; ~ opium opium den || ~ kawy coffee roasting room
 palący [pa'łɔtsi] I adj 1. burning 2. przten. (o problemie) urgent; immediate II m smoker; przedział dla ~ch smoking compartment; (w napsie) dla ~ch smoker
 palec [pa'lets] m finger; (u nogi) toe; mały ~ec little finger; ~ec serdeczny ring finger; ~ec środkowy middle finger; ~ec wskazujący forefinger; chodźcie na ~cach to tiptoe; przten. mieć coś w małym ~cu to have sth at one's finger tips (ends); nie ruszyć ~cem not to stir a finger; patrzeć przez ~ce to shut one's eyes to sth; z ~ca wyspany fabricated; all made up
 palenie [pa'leɲe] n burning, combustion; ~ papierosów smoking; ~ zwłok cremation; ~ wzbronione no smoking; rzucić ~ (papierosów) to give up smoking
 palić [pa'litɔ] I vt burn; (w piecu) make a fire; (opalać) heat; (papierosy) smoke II

vt ~ mnie w żołądku I have heartburn III vt ~ć się burn; ~ się! fire!; przten. nie ~ się there is no hurry; ~ć się do czegoś to be eager to do sth; to be keen on doing sth
 paliwo [pa'fiwɔ] n fuel, combustible; ~o płynne liquid fuel; ~o stałe solid fuel; zużycie ~a fuel consumption
 palma [pa'lma] f bot. palm (-tree)
 palnik [pa'lnik] m burner; ~ gazowy gas burner; ~ spirytusowy spirit burner
 palto [pa'lto] n overcoat
 pałac [pa'laʦ] m palace
 pałak [pa'łɔk] m (wygięty pręt) arch, hoop; (z kosza) handle; przten. zgięty w ~ bent double; arched
 pałka [pa'łka] f stick, club, cudgel; (polityczna) truncheon
 pamiątk[a] [pa'miɔtkɔ] f keepsake, souvenir; ~i przeszłości relics of the past; sklep z ~ami souvenir shop; na ~ę in memory (of ...); na ~ę przyjaźni in token of friendship
 pamięć [pa'miɛʦ] f memory; ~ć wzrokowa eye memory, visual memory; dziękuję ci za ~ć thank you for thinking of me; nauczyć się na ~ć to learn by heart; wyjść z ~ci to go (pass) out of mind; wyszło mi z ~ci it has escaped my memory; zachować w ~ci to keep in mind
 pamiętać [pa'miɛtatɔ] vt vi remember, keep in mind; nie ~m adresu I don't remember the address
 pamiętnik [pa'miɛtnik] m diary; pl ~i memoirs
 pan [paɲ] m (z nazwiskiem) Mr; (w zwrotach grzecznościowych) you, Sir; (władca) lord; master (domu of

the house); ~ Bóg our Lord; ~ młody bridegroom; (w adresie) ~owie Messieurs (skr. Messrs); ~owie! Gentlemen!; "dla ~ów" (for) gentlemen; ~ie doktorze! Doctor!; ~ie prezydencie! Mr President; proszę ~a! Mr + nazwisko; Sir; (w liście) Szanowny Panie Dear Sir
 pancerny [pan'tsɛrni] adj armoured; kasa ~a safe
 panewka [pa'nɛfka] f bearing bush (pillow)
 pani [pa'ni] f (przed nazwiskiem) Mrs; (w zwrotach grzecznościowych) you, madam; ~e i panowie! ladies and gentlemen!; "dla pań" (for) ladies; proszę ~! Mrs + nazwisko; Madam; (w liście) Szanowna Pani! Dear Madam
 panik[a] [pa'nika] f panic; o-garnięty ~a panic-stricken
 panna [pa'na] f maid; girl; (przed nazwiskiem) Miss; (stan cywilny) single; ~ młoda bride; stara ~ old maid; spinster
 panorama [pano'rama] f panorama
 panoramiczny [pano'ramitʃni] adj panoramic; ekran ~ panoramic screen
 panować [pa'novatɔ] vi rule, reign; (o pogodzie, poglądach) prevail; ~ nad sobą to control oneself; ~ to be self-possessed; panuje epidemia there is an epidemic
 pantofel [pan'tɔfel] m shoe; (ranny) slipper; przten. być pod ~iem to be henpecked
 pański [pa'ɲski] adj 1. your; ~i syn your son 2. (o stylu życia itp.) lordly, ladylike; żyć po ~u to live like a lord
 państw[o] [pa'ɲstfɔ] n 1. polit. geogr. state; country; ~o socjalistyczne (kapitalistyczne) socialist (capitalist)

country; ~o rozwijające się developing country; ~o u-przemysłowane industrialised country; głowa ~a head of state 2. (matżeństwo) Mr and Mrs (Smith etc.); ~o młodzi bridal pair; the newly married couple 3. (w zwrotach grzecznościowych) you; proszę ~a! ladies and gentlemen!
 państwowy [pa'ɲstfɔvi] adj state, governmental, public; przemysł ~ state-owned industry; urzędnik ~ civil servant
 papeteria [pa'pɛtɛrja] f (koperty + papier) note paper and envelopes; (sklep) stationer's shop
 papier [pa'pɛr] m paper; ~ listowy note (writing) paper; ~ maszynowy typewriting paper; ~ pakowy wrapping paper; ~ toaletowy toilet paper; arkusz ~u sheet of paper; ~y wartościowe securities
 papieros [pa'pɛrɔs] m cigarette; paczka ~ów pack of cigarettes; ~y z filtrem filter cigarettes; palić ~y to smoke (cigarettes); wyjść na ~a to leave for a smoke; zapalić ~a to light a cigarette; zgasić ~a to stub out a cigarette
 papierosnica [pa'pɛrɔ'ɲitsa] f cigarette-case
 papież [pa'pɛʃ] m pope
 papiloty [pa'pilɔti] pl curl-papers
 papryka [pa'prika] f red pepper, paprika
 papuga [pa'puga] f zool. parrot
 para¹ [pa'ra] f (wodna) steam, vapour; (o oknie) pokrywać się ~a to mist over; cała ~a naprzód! full steam (speed) ahead!
 para² [pa'ra] f 1. pair; ~a pończoch a pair of stockings; skarpetka nie do ~y odd sock; dobrać do ~y to

- match; ~ami two by two; przyn. nieszczęścia chodzą w parze it never rains but it pours 2. (dwoje ludzi) couple; młoda ~a the newly married couple; ~a małżeńska married couple
- parada [pa'rada] f (uroczystość) ceremony; (widowisko) parade, pomp, pageantry
- paradoks [pa'radoks] m paradox
- parafia [pa'rafja] f parish
- parafować [para'fować] vt initial
- paragon [pa'ragon] m bill of sale, paying-in slip; am. saleslip
- paragraf [pa'ragraf] m section; (ustęp) paragraph; (punkt umowy) article, item
- paraliż [pa'rafił] m paralysis; ~ dziecięcy infantile paralysis
- paraliżować [para'fił'zować] vt paralyse
- parapet [pa'rapet] m parapet; (okienne) window-sill
- parasol [pa'rasol] m umbrella; (na plaży) parasol
- parasolka [para'solka] f umbrella; (od słońca) sunshade
- parawan [pa'ravan] m screen
- parę [pa'ře] num a couple; one or two; ~ dni a couple of days, several days; ~ miesięcy several months; ~ osób several persons; ~ razy once or twice; za ~ lat in a few years
- park [park] m park; ~ narodowy national park
- parkan [pa'parkan] m fence, paling
- parkiet [pa'parket] m parquet
- parking [pa'parkink] m parking; parking place (space); car park; ~ wzbroniony no parking; ~ płatny paid parking; am. metered parking; ~ strzeżony (nie strzeżony) guarded (unguarded) parking
- parkować [pa'r'kować] vt park
- parkowanie [pa'r'kowanie] n parking; ~ wzbronione no parking, no waiting
- parlament [pa'r'lament] m Parliament
- parokrotny [pa'r'krotni] adj repeated
- parować [pa'rówać] vi evaporate, steam
- parowiec [pa'róvets] m steamer, steamship, steamboat
- parowóz [pa'róvus] m locomotive, railway-engine
- parowy [pa'róvi] adj steam-; kąpiel ~a steam bath; koń ~y horse-power; maszyna ~a steam-engine
- parówka [pa'rufka] f sausage, frankfurter
- parter [pa'ter] m ground-floor; teatr. orchestra circle
- partija [pa'tija] f 1. (stronnictwo) party, group; ~a komunistyczna communist party; ~a konserwatywna conservative party; ~a liberalna liberal party; ~a polityczna political party; ~a pracy labour party; ~a robotnicza workers' party; ~a socjalistyczna socialist party; członek ~i party member; należeć do ~i to belong to a party 2. (rola) part; role 3. (towaru) lot, parcel; ~ami by lots || karc. zagrać ~ę to play a game (of cards)
- partner [pa'tner] m partner
- partyjny [pa'tijni] I adj party- (używane tylko z rzeczownikiem); towarzyszy ~ comrade II m party member
- partyzant [pa'tizant] m guerilla; partisan
- parytet [pa'ritet] m parity
- parzyć [pa'żić] I vt 1. burn, scald 2. (zalewać wrzątkiem) infuse 3. (o pokrzywie) sting

- II *vr* ~ się (o herbacie) draw
- parzysty [pa'żisti] adj even
- pas [pas] m 1. belt, girdle; ~ bezpieczeństwa safety-belt; (w samochodzie) seat belt; ~ ratunkowy life-belt; zapiąć ~ to fasten the belt 2. (ruchu) traffic lane; ~ drogowy roadway; ~ startowy runway 3. pl ~y (na jezdni) zebra crossing 4. (do podwiązka) girdle 5. (taila) waist; cienka w ~le with a small waist; po ~ waist-deep 6. (strefa) zone 7. (we wzorze) stripe; (o materiale) w ~y striped || karc. ~! no bid!; pass!
- pasażer [pa'sażer] m passenger; ~ na gapę stowaway
- pasiek [pa'sek] m belt, girdle; (naszywka) bar, stripe; ~ek do pończoch girdle; ~ek do zegarka watch-bracelet, wristlet; mot. ~ek klinowy (wedge) belt; (o materiale) w ~ki striped
- pasierb [pa'cierp] m stepson
- pasja [pa'sja] f passion; wpaść w ~ę to fly into a passion; to go mad
- pasjans [pa'sjans] m patience; kłaść ~a to play patience
- pasjonować się [pa'sjo'nować] *cił vr* be passionately fond (of); to be crazy (kimś, czymś about sb, sth)
- pasmanteria [pasman'terja] f (towary) haberdashery; small-wares; am. dry goods; (sklep) haberdasher's shop
- pasmo [pa'smo] n 1. (włosów) strand; (przędzy) skein 2. (górskie) range, chain 3. rad. band
- pasować¹ [pa'sować] vi (harmonizować) suit, go with, match; (przylegać) fit
- pasować² [pa'sować] vi karc. pass
- pasżyt [pa'sżyt] m parasite
- passa [pa'ssa] f run; dobra ~ a run of luck; zła ~ a run of bad luck
- posta [pa'sta] f 1. paste; ~ do butów shoe-polish; ~ do podłogi floor-polish; ~ do zębów tooth-paste 2. (spżywca) paste; ~ rybna fish paste; ~ pomidorowa tomato paste
- pasteryzowany [pa'sterizo'vani] adj pasteurised
- pastierz [pa'steř] m shepherd
- pastewny [pa'stevní] adj pasture-, fodder- (z rzeczownikiem); burak ~ man-gold
- pastor [pa'stor] m pastor; minister
- pastwisko [pa'st'fisko] n pasture
- pastylka [pa'st'ylka] f tablet, pill
- paszport [pa'pört] m passport; starać się o ~ to apply for a passport; wydać (wystawić) ~ to issue a passport
- pasztecziarnia [pa'st'eczarna] f pastrycook's (piemian's) shop
- pasztecik [pa'st'et'cik] m kuttin. patty, pastry
- pasztet [pa'stet] m pie
- paść¹ [pa'ct] vi fall down; przyn. ~ ofiarą to fall a victim; ~ trupem to drop dead
- paść² [pa'ct] I vt (bydło) pasture II *vr* ~ się graze
- patelnia [pa'tel'nia] f frying-pan
- patentowany [pa'tento'vani] adj licensed, patented; przyn. osioł ~ silly ass
- patriota [pa'trjota] m patriot
- patriotyzm [pa'trjotizm] m patriotism
- patrol [pa'trol] m patrol
- patrzeć [pa'teř] vi look (na kogoś, coś at sb, sth); było na co ~ it was a sight to be seen; przyn. ~ komuś na ręce to watch sb closely; pot. patrz swego nosa! mind your own business!

patyk ['patik] m stick
 pawilon [pa'vilon] m pavillion
 paznokcie [paz'nokcɛ] m
 nail; obcinać ~cie to pare
 nails; malować ~cie to
 paint (to varnish) nails;
 złamać ~cie to break a
 nail
 październik [paz'dzɛrnik] m
 October
 pączek ['pɔʃɛk] m 1. bot. bud
 2. kulin. doughnut
 pasowy [pɔ'sɔvi] adj poppy
 red
 pchać [pxatɔ] I vt push, thrust
 II vr ~ się push (press)
 forward
 pchia [pxúa] f flea
 pchnąć [pxnɔtɔ] vt push,
 thrust; (sztyltem) stab
 pchnięcie ['pxnɛtɔ] n push,
 jerk, thrust
 pech [pɛx] m bad luck; mieć
 ~a to have (a run of) bad
 luck
 pedał ['pedaʃ] m pedal, trea-
 die; ~ gazu accelerator;
 ~ hamulca brake pedal; ~
 sprzęgła clutch pedal; na-
 cisnąć ~ to press the pedal;
 zwolnić ~ to release the
 pedal
 pedantyczny [pedan'tɨʃni] adj
 pedantic
 pediatra [ped'jatra] m p(a)e-
 diatrist, p(a)ediatrician
 pedikur [ped'ikur] m pedicure
 pejzaż ['pejzaz] m landscape;
 ~ morski seascape
 peleryna [pelɛ'rina] f cloak,
 cape
 pelisa [pel'ɨsa] f pelisse
 pełnia ['peunia] f (Księżycyca)
 full moon
 pełnić ['peunɨtɔ] vt perform,
 fulfil; ~ć służbę to do one's
 service (duty); ~ący obo-
 wiązki acting
 pełno ['peuno] adv plenty
 (czegoś of sth)
 pełnoletni [peuno'letni] adj of
 age, grown up, adult
 pełnomocnictwo [peunomots-
 'nitstfɔ] n praw. power of

attorney, full powers, au-
 thorization
 pełnomocnik [peuno'motsnik]
 m plenipotentiary, attorney
 pełnopłatny [peuno'płatni] adj
 with full pay; ~ urlop full-
 -pay leave
 pełny ['peuni], ~en ['peun]
 adj full (czegoś of sth);
 na ~nym morzu on the
 open sea
 pełzać ['peuzatɔ] imperf.
 ~nąć: ['peuznɔtɔ] perf vt
 crawl, creep
 peiznać: ['peiznɔtɔ] vt (pło-
 wieć) fade, lose colour
 penicylina [penits'i'fina] f pen-
 icillin
 pens [pens] m penny
 pensja ['pensja] f (pobory)
 salary; (szkoła) boarding
 school
 pensjonat [pen'sjonat] m
 boarding-house
 pętitka [pe'pitka] f shepherd's
 plaid; dog's tooth check
 perfumeria [perfu'merja] f
 perfumery
 perfumy [per'fumi] plt per-
 fume, scent
 pergamin [per'gamin] m parch-
 ment
 perkusyjny [perku'syjni] adj
 percussive; instrument ~
 percussion instrument
 perliczka [per'litka] f zool.
 guinea-fowl
 perla ['perua] f pearl
 perłowy [per'łovi] adj pearly,
 pearl; kasza ~a pearl
 barley; masa ~a mother-
 -of-pearl
 peron ['peron] m platform
 peronówka [pero'nufka] f
 platform-ticket
 perski ['perski] adj Persian,
 Iranian
 personalia [perso'nalja] plt
 personal data
 personel [per'sonel] m staff,
 personnel
 perspektywa [perspek'tiva] f
 perspective, prospect, view;

mieć coś w ~ie to have sth
 in prospect
 persadować [persa'davatɔ]
 vt persuade, argue
 pertraktacje [pertrak'tatsje]
 plt negotiations; prowadzić
 ~ to negotiate
 peruka [pe'ruka] f wig
 peryferie [peri'ferje] plt out-
 skirts (suburbs) (of the
 town)
 pestka ['pestka] f stone, ker-
 nel; (w jabłku) pip; pot.
 zalany w ~ę dead drunk
 pesymista [pesi'mista] m pes-
 simist
 peszyć ['peʃɨtɔ] I vt confuse,
 trouble II vr ~ się get con-
 fused
 petent ['petent] m petitioner,
 applicant
 petycja [pe'titsja] f petition;
 złożyć ~ę to submit (hand
 in) a petition
 pewien ['pevien] adj a, an;
 a certain; ~ien człowiek a
 man; a certain man; co
 ~ien czas from time to
 time; ~nego dnia one
 (some) day; ~nego razu
 once
 pewnie ['pevne] adv surely,
 certainly; (prawdopodobnie)
 probably
 pewność ['pevnoʃtɔ] f cer-
 tainty; ~ć siebie self-assur-
 ance; self-confidence; zby-
 tnia ~ć siebie cocksureness;
 z ~cią certainly, surely;
 sure enough; on z ~cią to
 zrobi he is sure to do it
 pewny ['pevni] adj certain,
 sure
 pęcherz ['peʃɛʃ] m bladder;
 anat. vesica
 pęczek ['peʃɛk] m bunch,
 tuft
 pęd [pɛt] m (szybkość) rush,
 impetus; (pociągu, samocho-
 du itp.) speed; ~em at full
 speed
 pędzel ['pɛdzɛl] m brush; ~
 do golenia shaving brush

pędzelek [pɛ'dzɛlek] m (brush-)
 pencil
 pędzić ['pɛdzɨtɔ] I vt 1. (po-
 ganiać) drive, run 2. (czas)
 spend; (życie) lead 3. (spł-
 rytus) distil II vt run, rush,
 race
 pękać ['pɛkatɔ] imperf., ~nąć
 ['pɛknɔtɔ] perf vt burst,
 crack; split, break; głowa
 mi ~a z bólu I have a
 splitting headache; serce mi
 ~a my heart breaks; ~ać
 ze złości to burst with rage
 pęknięcie [pɛk'nɛtɔ] n break,
 crack; (szczelina) crevice;
 (kości) fracture; (dłęki)
 puncture
 pępek ['pɛpek] m navel
 pęseta [pɛ'seta] f pincers,
 tweezers
 petelka [pɛ'telka] f noose,
 loop, knot
 pętla ['pɛtla] f noose, loop;
 (tramwajowa) terminus
 pianina [p'ana] f froth, foam;
 (z mydła) lather; (ubita)
 whipped whites
 pianino [pa'jino] n cottage
 piano
 pianista [pa'nistɔ] m pianist
 piasek ['pasek] m sand; lo-
 tny ~ quicksand
 piątek ['pɔtek] m Friday;
 Wielki Piątek Good Friday
 piątka ['pɔtka] f five; szk.
 (ocena) very good
 piąty ['pɔti] adj num fifth;
 ~a godzina five o'clock
 pić [pitɔ] vt drink; chce mi
 się ~ I am thirsty; ~ du-
 żo (alkoholu) to drink heav-
 ily; ~ za czyjeś zdrowie to
 drink sb's health; nie pić
 (alkoholu) I don't drink;
 woda do picia drinking
 water; woda nie do picia
 undrinkable water
 piec¹ [pɛts] m stove, fire-
 place; (piekarski) oven; (fa-
 bryczny) kiln; furnace;
 wielki ~ blast-furnace
 piec² [pɛts] I vt 1. (ciasto)
 bake; (mięso) roast; (na

ruszcie) grill **2.** (o bólu) bite; (o pieprzu) sting II vi burn; ~cze mnie w gardle my throat burns
 piechot[a] [pɛ'xɔtɔ] f wojsk. infantry || iść ~ą to go on foot; to walk
 piecyk ['pɛtsɪk] m (kuchenny) kitchen-stove; range; (elektryczny) heater, radiator
 pieczarka [pɛ'ʃarka] f mushroom, champignon
 pieczątk[a] [pɛ'ʃtka] f seal, stamp
 pieczeń ['pɛtʃɛn] f roast-(meat); ~ cielęca (wołowa) roast veal (beef)
 pieczęć ['pɛtʃɛtʃ] f seal, stamp
 pieczywo [pɛ'ʃɪvɔ] n baker's goods; (stodkie) pastry
 piegł ['pɛgl] pl freckles
 piekarnia [pɛ'karna] f bakery; baker's shop
 piekarnik [pɛ'karnɪk] m baking oven; (gazowy) gas-oven
 piekarz [pɛ'kars] m baker
 piekło ['pɛkɔ] n hell
 pielęgniarka [pɛlɛ'gnarka] f nurse
 pielęgnować [pɛlɛ'gnɔvatɔ] vt nurse, attend (kogoś sb); (rośliny, przyjaźń itp.) cultivate; ~ tradycję to observe (to keep) tradition; ~ ręce (twarz itp.) to take care of one's hands (face etc.)
 pielucha [pɛ'luxa] f swaddling cloth, napkin, am. diaper
 pieniądź [pɛ'nɔdʑ] m coin, money; pl ~adze money; drobne ~adze change; rozmienić ~adze to change money; nie mam ~ędzy I have no money; zabrakło mi ~ędzy I am short of money
 pieniężny [pɛ'nɛʒnɪ] adj money, pecuniary, financial; kara ~a fine; kłopoty ~e financial troubles; przekaz ~y money order

pień [pɛn] m trunk, stem; przen. głuchy jak ~ stone-deaf
 pieprz [pɛpʃ] m pepper; przen. suchy jak ~ bone-dry
 pieprzny ['pɛpʃnɪ] adj spicy, peppery
 pieprzyk ['pɛpʃɪk] m (na skórze) mole; beauty spot
 piernik ['pɛrɲɪk] m ginger-bread, honey-cake
 pieróg ['pɛruk] m dumpling
 pierś [pɛrɕ] f breast; (Klatka piersiowa) chest, bosom; pl ~si (biust) breast, breasts, bust
 pierścień ['pɛrɕtɛn] m ring; (włosów) ringlet
 pierścionek [pɛr'ɕtɔnek] m ring
 pierwiastek [pɛr'vɔstek] m element; mat. root
 pierwiosnek [pɛr'vɔsnek] m bot. primrose
 pierwotny [pɛr'vɔtnɪ] adj 1. primitive, primeval, original 2. (pierwszy) elementary
 pierwszeństwo [pɛr'ʃɛnstfɔ] n priority; precedence; ~ przejazdu right of way; dać ~ to give sb the right of way; wymusić ~ to enforce the right of way (on sb)
 pierwszorzędn[y] [pɛr'ʃɔ'ʒɛdnɪ] adj first-class, first-rate, tip-top; ~ej jakości of superior quality
 pierwszy [pɛr'ʃɪ] adj num first; on przyszedł ~y he was the first to come; przen. kto ~y, ten lepszy first come, first served; na ~ym miejscu przy stole at the head of the table; na ~y rzut oka at first sight || po ~e firstly
 pierzyna [pɛ'ʒɪna] f feather-bed
 pies [pɛs] m dog; przen. żyć jak ~ z kotem to lead a cat-and-dog life; (o pogodzie, warunkach itp.) pod

psiem rotten, lousy; zejść na psy to go to the dogs
 pieśczołliwy [pɛ'ʃɔ'tʃɪvɪ] adj caressing, tender
 pieszo [pɛʃɔ] adv on foot; iść ~ to walk
 pieszy [pɛʃɪ] m walker; pedestrian
 pieśniarz ['pɛɕnas] m songster; pop singer
 pieśń [pɛɕn] f song
 pietruszka [pɛ'truʃka] f parsley
 pięciobój [pɛ'tɔbɔj] m sport. pentathlon
 pięciolatka [pɛ'tɔ'latka] f five-year plan
 pięcioraczki [pɛ'tɔ'ratʃkɪ] pl quintuplets
 pięć [pɛtɕ] num five
 pięćdziesiąt [pɛ'dzɛɕt] num fifty
 pięćdziesiąty [pɛ'dzɛ'ɕtɪ] adj num fiftieth
 pięćdziesięciolecie [pɛ'dzɛ'ɕtɔ'leɕɛ] n fiftieth anniversary
 pięćset [pɛ'tɕɛt] num five hundred
 pięknie [pɛ'kɲɛ] adv beautifully, jest ~ it is fine (weather); wyglądać ~ to look fine
 piękno [pɛ'kɲɔ] n beauty
 piękność [pɛ'kɲɔɕtɔ] f beauty
 piękny [pɛ'kɲɪ] adj beautiful, lovely; (o pogodzie) fine; (o mężczyźnie) handsome; pięć ~a fair sex; sztuki ~e fine arts
 pięściarstwo [pɛ'ɕtɔrstfɔ] n boxing
 pięściarz [pɛ'ɕtɔars] m boxer
 pięść [pɛtɕ] f fist
 pięta [pɛ'ta] f heel
 piętnasty [pɛ'tnastɪ] adj num fifteenth
 piętnaście [pɛ'tnɔɕtɛ] num fifteen
 piętro [pɛ'trɔ] n stor(e)y, floor; na ~rze upstairs
 piętrowy [pɛ'trɔvɪ] adj (jednopiętrowy) one-storied; (wielopiętrowy) many-

-storied; autobus ~ double-decker
 pigułka [pɪ'gułka] f pill
 pijak [pɪ'jak] m drunkard
 pijalnia [pɪ'jalna] f (wód leczniczych) pump-room, well-room
 pijany [pɪ'jani] adj drunk, drunken; po ~emu when drunk; jazda po ~emu drunken driving
 pijaństwo [pɪ'janstfɔ] n drunkenness, drinking; oddawać się ~u to be addicted to drink
 pijawka [pɪ'jafka] f leech
 pik [pɪk] m karc. spades; dama ~ the queen of spades
 pikantny [pɪ'kantnɪ] adj spicy; (o sosie) piquant
 pikling ['pɪkɪŋk] m kipper
 pilnik [pɪ'ɲɪk] m file
 pilnować [pɪl'nɔvatɔ] I vt look after, guard; ~ swego interesu to mind one's business II vr ~ się be on one's step
 pilny [pɪlnɪ] adj 1. (pracowity) diligent, studious 2. (nagły) urgent; nic ~ego no hurry
 pilot [pɪlot] m (samolotu, statku) pilot; (wycieczki) guide
 pilotować [pɪlɔ'tɔvatɔ] vt pilot
 piśniowy [pɪl'ɕnɔvɪ] adj (of) felt; kapelusz ~ felt hat
 piła [pɪ'ɫa] f 1. (narzędzie) saw 2. pot. (nudziarz) bore
 piłka [pɪ'łka] f 1. (narzędzie) saw 2. (do gry) ball; sport. ~ nożna football, soccer; ~ ręczna handball; ~ wodna water-polo
 piłkarz [pɪ'łkars] m footballer
 pilować [pɪ'łɔvatɔ] vt (pilnikiem) file; (piłką) saw
 pinezka [pɪ'nɛska] f drawing pin; am. thumb-tack
 pionek [pɔ'nek] m pawn; (w warcach) checker
 pionier [pɔ'ɲɛr] m pioneer

plonowy [pɔ'nɔvi] *adj* vertical
 piorun [p'ɔrun] *m* thunder-
 bolt, lightning
 piorunochron [p'ɔru'nɔxtɔn] *m*
 lightning-conductor
 piosenka [p'ɔsenka] *f* song;
 przen. to stara ~ it's an
 old tune
 piosenkarka [p'ɔsen'karka] *f*
 songstress, pop singer
 piosenkarz [p'ɔsenkaʃ] *m* song-
 ster, pop singer
 piórnik [p'ɔrnik] *m* pen case
 pióro [p'ɔro] *n* 1. (ptasie)
 feather 2. (do pisania) pen;
 ~ kulkowe ball-point pen;
 wieczne ~ fountain pen
 pipetka [p'ipetka] *f* pipette
 piramida [p'ira'mida] *f* pyra-
 mid
 pirat [p'irat] *m* pirate; ~ dro-
 gowy pot. road-hog
 pisać [p'isac] *I vt* write; ~
 na maszynie to type; to
 typewrite; ~ testament to
 make a will *II vr* ~ się
 spell; jak się to pisze?
 how do you spell it?
 pisarz [p'isaf] *m* author,
 writer
 pisemnie [p'isemne] *adv* in
 writing
 piskle [p'iskle] *n* chickling,
 nestling
 pismo [p'ismo] *n* 1. (odręcz-
 ne) handwriting; na piśmie
 in writing 2. (list) letter 3.
 Pismo Święte Holy Scrip-
 ture 4. (czasopismo) news-
 paper, periodical; (ilustro-
 wane) magazine 5. pl ~a
 (dzieła) works; wybór ~
 selected works
 pistolet [p'istalet] *m* pistol
 pisuar [p'isuar] *m* urinal
 piszczeć [p'iszcet] *vi* squeal,
 squeak
 piśmiennictwo [p'icmen'nits-
 tfo] *n* literature, letters
 piśmienny [p'ic'menni] *adj* 1.
 (umiejący pisać) literate 2.
 (pisemny) written, in writ-
 ing; materiały ~e writing-
 materials; stationery

pitny [p'itni] *adj* (miód itp.)
 drinking (mead etc.)
 piwiarnia [p'i'varna] *f* public-
 house, beer-house, pub
 piwnica [p'i'vnitsa] *f* cellar,
 vault
 piwny [p'ivni] *adj* (o kolorze)
 brown; ~e oczy hazel eyes
 piwo [p'ivo] *n* beer; ciemne
 (jasne) ~ dark (light) beer;
 przen. dać komuś na ~ to
 tip sb; to give sb a tip
 piżama [p'i'zama] *f* pyjamas
 plac [p'lat] *m* 1. ground,
 place; ~ boju battlefield;
 ~ budowy building ground
 (site) 2. (kwadratowy)
 square; (okrągły) circus
 placek [p'latsek] *m* cake
 placówka [p'la'tsufka] *f* 1.
 post; ~ dyplomatyczna dip-
 lomatic post 2. wojsk. out-
 post
 plafon [p'lafɔn] *m* plafond
 plakat [p'lakat] *m* poster,
 bill; rozlepieć ~y to bill
 plakietka [p'la'kietka] *f* pla-
 quette
 plama [p'lama] *f* spot, stain;
 tłusta ~a smear; wywabić
 ~ę to remove a stain; przen.
 ~a na honorze blemish
 plan [plan] *m* 1. plan, scheme,
 design; wykonać ~ to im-
 plement a plan; przekroczyć
 ~ to surpass (to exceed) a
 plan 2. (projekt) project ||
 mał. pierwszy ~ foreground;
 drugi (dalszy) ~ background
 plandeka [plan'deka] *f* tarpau-
 lin, canvas
 planeta [p'laneta] *f* planet
 planetarny [plan'e'tarni] *adj*
 planetary
 planować [p'lanɔvat] *vt* plan,
 design; (spiskować) scheme;
 ~ na przyszłość to make
 plans for the future
 planowy [p'lanɔvi] *adj*
 planned, scheduled; ~ od-
 jazd scheduled departure
 plaster [p'laster] *m* 1. med.
 plaster; adhesive tape 2.

(szynki itp.) slice || ~ mio-
 du honey-comb
 plastik [p'plastik] *m* 1. (masa)
 plastic 2. (artysta) artist
 platyna [p'latina] *f* platinum
 plaża [p'laʒa] *f* beach; dzika
 ~ unguarded beach; ~
 strzeżona guarded beach
 plątać [p'lɔtat] *I vt* entangle
II vr ~ się tangle; ~ się w
 odpowiedziach to falter in
 one's answers; to contradict
 oneself
 plebiscyt [p'le'bistsit] *m* pleb-
 iscite
 plecak [p'letsak] *m* knapsack,
 rucksack
 plecy [p'letsi] *pl* 1. back,
 shoulders; pokazać komuś
 ~y to show one's back to
 sb; za ~ami behind one's
 back 2. przen. (poparcie)
 backing, protection
 pled [plet] *m* plaid, rug
 plener [p'lener] *m* the open
 air; teatr. out-door scenery;
 kin. out-door scene
 plenum [p'lenu] *n* plenary
 session, plenum
 pleśń [p'leɕn] *f* mould, mildew
 plisować [p'hi'sɔvat] *vt* pleat
 plomba [p'lomba] *f* 1. leaden
 seal 2. dent. filling, stop-
 ping
 plombować [p'lɔm'bɔvat] *vt*
 1. seal 2. (zqb) fill, stop
 plon [plɔn] *m* crop, yield
 plotka [p'lɔtka] *f* rumour;
 gossip
 plucha [p'luxa] *f* bad (foul,
 rainy) weather
 pluć [p'luc] *vi* spit (na coś
 at sth)
 plus [plus] *m* plus; przen.
 advantage; ~y i minusy the
 pros and cons
 pluskwa [p'luskfa] *f* bed-bug
 pluszowy [p'lus'ɔvi] *adj* plush
 placja [p'patsa] *f* pay; (zarob-
 ki) wages; (miesięczna) sal-
 ary; lista ~ pay-roll
 płachta [p'paxta] *f* sheet,
 cover
 płacić [p'paci] *vt* pay; ~

gotówką (czekiem) to pay
 cash (by cheque); ~ z góry
 to prepay; to pay in
 advance
 płacz [p'pacz] *m* cry, crying,
 weeping; wybuchnąć ~em
 to burst into tears
 płakać [p'pakat] *vi* weep, cry
 (z radości for joy); (narze-
 kać) complain (na coś of
 sth); nie ma o co ~ there
 is nothing to cry about; ~
 po kimś to mourn for sb
 płaski [p'paski] *adj* flat
 płaskorzeźba [p'paskɔ'ʒezba] *f*
 (bas-)relief
 płaskowzgórze [p'paskɔ'vzɔʒe]
n geogr. plateau, tableland
 płaszcz [p'pacz] *m* overcoat,
 cloak; ~ nieprzemakalny
 raincoat, waterproof; ~ ką-
 pielowy bathing-wrap
 płatki [p'patek] *m* (śniegu)
 flake; (kwiatu) petal; ~ki
 owsiane porridge; ~ki my-
 dlane soap flakes
 płatność [p'patoɕt] *f* pay-
 ment; ~e natychmiastowa
 money-down; termin ~ci
 term of payment
 płatny [p'padni] *adj* payable,
 due; (opłacony) paid, mer-
 cenary; ~ na okaziciela
 payable to the bearer
 płęć [p'pęc] *f* sex; ~ męska
 (żeńską) male (female); ~
 brzydka the stronger sex;
 ~ piękna the fair sex; ~
 słaba the gentle (weaker)
 sex
 płetwa [p'pęta] *f* fin, paddle
 płetwonurek [p'pęto'nurtek] *m*
 frogman
 płodny [p'pɔdni] *adj* fertile;
 (o pisarzu itp.) prolific
 płomień [p'pɔmɛn] *m* flame
 płonąć [p'pɔnɔt] *vi* burn, to
 be on fire; przen. ~ mito-
 ścią to burn with love
 plot [p'pɔt] *m* fence, hedge
 plotek [p'patek] *m* (na wyśc-
 gach) hurdle; sport. bieg
 przez ~ki hurdle-race

plowieć [p'pšovtɕ] *vi* fade, discolour, lose colour
 ploza [p'púza] *f* runner; skid
 płócienny [p'pú'tɕenni] *adj* linen
 płód [p'pút] *m* 1. foetus 2. (owoc) fruit, product
 płótno [p'pútno] *n* 1. linen, cloth 2. (obraz) canvas
 płuc[o] [p'pútsɔ] *n* lung; gruźlica ~ pulmonary tuberculosis; tuberculosis of lungs; zapalenie ~ pneumonia
 plug [p'púk] *m* plough; ~ śnieżny snow-plough
 płukać [p'púkatɕ] *vt* rinse, wash; (gardło) gargle
 płyn [p'pün] *m* liquid, wash; kosmet. lotion
 płynąć [p'pünɔtɕ] *vt* 1. (o człowieku) swim; (o statku) sail; (o rzece) flow 2. (o czasie) run, fly
 płynny [p'pünni] *adj* 1. liquid 2. (o mowie) fluent
 płyta [p'püta] *f* plate, slab; ~ gramofonowa record; ~ długogrająca long-playing record; ~ mono(foniczna) monophonic record; ~ stereo(foniczna) stereophonic record
 płytki [p'pütki] *adj* 1. (o wodzie) shallow 2. (o talerzu) flat 3. przen. (o człowieku) superficial
 plytoteca [p'pütɔ'teka] *f* record library
 pływać [p'püvatɕ] *vt* (o człowieku) swim; (o statku) sail; (po powierzchni) float
 pływak [p'püvak] *m* 1. (człowiek) swimmer 2. (u wędki) float
 pływalnia [p'pü'valna] *f* swimming-pool
 pływanie [p'pü'vane] *n* swimming
 po [pɔ] *praep* after; on; past; for; at; about; in; po kolacji after supper; po przybyciu on arrival; jest pięć po 6-tej it's five past six; posłać po lekarza to send

for the doctor; po raz pierwszy for the first time; po niskiej cenie at a low price; chodzić po pokoju to walk about the room; chodzić po słońcu to walk in the sun; wspinać się po drzewach to climb up the trees; iść po kogoś to go and fetch sb; mówić po angielsku to speak English; po szylingu a shilling each; po kolana knee-deep; po szyję up to the neck; po kolei by turns; po co? what for?; po czemu to? how much is this?
 pobić [p'pobitɕ] *I vt* (zadać klęskę) defeat; beat (w tenisie at tennis); ~ rekord to beat (to break) the record II *vr* ~ się come to blows
 pobierać [p'pɔ'beratɕ] *imperf*, ~rać [p'pɔ'bratɕ] *perf I vt* (pensję) receive, take; (podatki) collect; (naukę) study, take lessons II *vr* ~ierać, ~rać się get married
 pobłażliwy [p'pɔ'błaʒ'liwi] *adj* indulgent
 pobocze [p'pɔ'boɕɕe] *n* shoulder (of the road); ~ miękkie soft shoulder; ~ utwardzone hardened shoulder
 pobory [p'pɔ'bori] *pl* salary, pay, wages
 pobożny [p'pɔ'boʒni] *adj* pious, devout; ~e życzenie wishful thinking
 pobrać *zob.* pobierać
 pobrudzić [p'pɔ'brudzitɕ] *I vt* soil II *vr* ~ się get dirty
 pobudka [p'pɔ'butka] *f* reveille, rouse
 pobyt [p'pɔbit] *m* stay, sojourn; ~ tymczasowy temporary stay; czas ~u residence
 pocałować [p'pɔsa'čovatɕ] *vt* kiss
 pocałunek [p'pɔsa'čovnek] *m* kiss
 pochlebiać [p'pɔ'xlebətɕ] *vt* flatter (kogoś sb)

pochmurny [pɔ'xmurni] *adj* gloomy, dark, cloudy; overcast
 pochodzenie [pɔxɔ'dzɕɕɛnɛ] *n* origin, descent; (słowa) derivation
 pochodzić [pɔ'xɔdʒitɕ] *vi* descend, come (z dobrej rodziny of a good family; z Polski from Poland); (w odniesieniu do czasu) date from; (o słowie) derive, be derived from
 pochować [pɔ'xavətɕ] *vt* 1. (po-grzebać) bury 2. (ukryć) hide
 pochód [pɔxut] *m* procession; wojsk. parade, march; zamykać ~ to bring up (close) the rear
 pochwa [pɔ'xva] *f* 1. sheath, scabbard 2. anat. vagina
 pochwała [pɔ'xvaŭa] *f* praise
 pochyły [pɔ'xiŭi] *adj* sloping, inclined; slanting
 pociąg [pɔ'ciɔk] *m* 1. train; ~ bezposredni through train; ~ dalekobieżny long-distance train; ~ do Warszawy train to Warsaw; ~ ekspresowy (pośpieszny) express train; ~ elektryczny electric train; ~ międzynarodowy international train; ~ nocny night train; ~ podmiejski suburban train; ~ osobowy passenger (slow) train; ~ towarowy goods train; ~ przewidziany w rozkładzie scheduled train; jechać ~iem to go by train; spóźnić się na ~ to miss a train; zdążyć na ~ to catch a train 2. (słabość) inclination, weakness (do kogoś, czegoś for sb, sth); mieć ~ do złego to be inclined to evil
 pociągać [pɔ'ciɔgətɕ] *imperf*, ~nać [pɔ'ciɔgnɔtɕ] *perf vt* 1. draw, pull (za coś at sth); przen. ~ać, ~nać nosem to sniff; ~ać, ~nać do odpowiedzialności sądowej to

bring to justice; ~ać koszty to involve costs; ~ać za sobą następstwa to bear (carry) consequences 2. (nęcić) attract
 pociągający [pɔ'ciɔga'jɔtsi] *adj* attractive, alluring
 pociągły [pɔ'ciɔgüi] *adj* oblong, oval
 pociągnąć *zob.* pociągać
 po cichu [pɔ'ciχu] *adv* 1. in a low voice; softly 2. (skrycie) secretly
 pocić się [pɔ'ciɕtɕ cɛ] *vr* perspire, sweat
 pociecha [pɔ'ciɕɕa] *f* consolation; przynosić ~ę to bring comfort
 po ciemku [pɔ'ciɕmku] *adv* in the dark
 pocisk [pɔ'ciɕk] *m* missile; (kula) bullet
 po co? [pɔ'cɔ] *what for?*; why?; what's the use of it?
 początek [pɔ'ɕɕtek] *m* beginning; (kartery) opening; ~ki (w nauce) rudiments, first elements; na ~ek to begin (to start) with; na ~ku at first, at the beginning
 poczciwy [pɔ'ɕciɕvi] *adj* good, good-hearted; kind
 poczekać [pɔ'ɕekatɕ] *vi* wait (na kogoś for sb)
 poczekalnia [pɔ'ɕekalna] *f* waiting-room
 poczęstować [pɔ'ɕɕtɔvatɕ] *vt* treat (kogoś czymś sb to sth)
 poczta [pɔ'ɕta] *f* (budynek) post-office; (listy) post, mail; ~a lotnicza air mail; ~ą by post; przesiać coś ~ą to mail sth; odwrotną ~ą by return (of) mail; osobną ~ą under separate cover
 pocztowy [pɔ'ɕtɔvi] *adj* postal; oplata ~a postage; przekaz ~y money order; skrytka ~a post-office box; skrzynka ~a pillar-box;

letter-box; znaczek ~y stamp
 pocztówka [pɔʃ'tufka] f post-card
 poczuwać się [pɔʃ'ʊvatɔ ɕɛ] *vr* (do winy) to feel guilty; (do obowiązku) to consider (to feel) it one's duty
 pod [pɔt] *praep* under, beneath, below; ~ parasolem under the umbrella; ~ spodem beneath || bitwa ~ Warszawy battle of Warsaw; człowiek ~ czterdziestkę a man about forty; brać ~ uwagę to take into consideration; mieć ~ ręką to have at hand; ~ kluczem under lock and key; ~ koniec towards the end; ~ Londynem near London; ~ przybrany nazwiskiem under an assumed name; ~ tym względem in this respect; ~ warunkiem under (on) condition; provided
 podać *zob.* podawać
 podanie [pɔ'danɛ] n 1. application; (prośba) petition; złożyć ~ to submit an application; to apply (o coś for sth) 2. (legenda) legend 3. sport. service, passing || ~ do wiadomości announcement; making (sth) known
 podarować [pɔda'rɔvatɔ] *vt* present (komuś coś sb with sth); make a present (coś of sth)
 podarty [pɔ'dartɪ] *adj* torn, worn
 podarunek [pɔda'runek] m gift, present
 podatek [pɔ'datɛk] m tax; nakładać ~ to impose a tax; wyznaczyć ~ to assess a tax
 podawać [pɔ'davatɔ] *imperf.*, ~ć [pɔ'datɔ] *perf* I *vt* give, hand; (do stotu) serve; ~wać, ~ć komuś rękę to shake hands with sb; ~wać, ~ć leki to administer

medicines; (przy stole) ~wać, ~ć masło to pass the butter; ~wać, ~ć do wiadomości to make known; to publish II *vr* ~wać ~ć się za kogoś to give oneself out as (for) sb
 podaż [pɔdaʃ] f supply; ~ i popyt supply and demand
 podbicie [pɔd'bitɕɛ] n 1. (część stopy) instep; arch (of the foot) 2. (podszycie) lining
 podbiegunowy [pɔd'bɛgʊ'novɪ] *adj* polar
 podbój [pɔdbuj] m conquest
 podbródek [pɔd'brudek] m chin
 podchodzić [pɔt'xɔdʒɪtɔ] *imperf.*, ~jść [pɔdʒɪtɔ] *perf* *vt* approach (do kogoś sb), come up (do kogoś to sb)
 podciąć [pɔtɕɪtɔ] *vt* cut, make an incision; ~ włosy to clip (to trim) one's hair
 podczas [pɔtʃas] *praep* during, in the course of; ~ gdy while; ~ przechodzenia przez ulicę while crossing the street
 poddać *zob.* poddawać
 poddasze [pɔd'daʃɛ] n attic, garret
 poddawać [pɔd'davatɔ] *imperf.*, ~ć [pɔddatɔ] *perf* I *vt* 1. (myśl) suggest 2. (próbie) put to trial, test sth; ~wać, ~ć pod głosowanie to put to the vote II *vr* ~wać, ~ć się 1. surrender 2. (żałowi) give way (to grief) || ~ć się operacji to undergo an operation
 podejmować [pɔdej'mɔvatɔ] *imperf.*, ~jąć [pɔdjɔtɔ] *perf* I *vt* (podnosić) take (pick) up; *przen.* ~ejmować, ~jąć pieniądze to raise (withdraw) money || ~ejmować, ~jąć gości to entertain guests; ~ejmować, ~jąć kroki to take the steps; ~ejmować, ~jąć na nowo to resume II *vr* ~ejmować,

~jąć się to undertake (czegoś sth, to do sth)
 podejrzenie [pɔdej'ʒɛnɛ] n suspicion
 podejść *zob.* podchodzić
 poderwać [pɔ'dɛrvatɔ] *vt* pot. pick up; ~ chłopca (dziewczynę) to pick up a boy (a girl)
 podeszły [pɔ'dɛʃɪ] *adj* (wiekiem) aged; advanced in years
 podeszwa [pɔ'dɛʃfa] f sole
 podglówek [pɔd'gʊvɛk] m bolster
 podgrzać [pɔd'gʒatɔ] *vt* heat up, warm up; ~ obiad (kolację) to warm up the dinner (supper)
 podium [pɔd'jum] n (scena) stage; (podwyższenie) platform; ~ dla orkiestry bandstand
 podjazd [pɔd'jast] m approach; (droga) drive (way); stromy ~ steep approach
 podjąć *zob.* podejmować
 podkładka [pɔt'kʊatka] f prop, support; pad; (uszczelka) washer
 podkolanówki [pɔtkɔla'nufki] pl knee-stockings, knee-socks
 podliczać [pɔd'litʃatɔ] *vt* add up, sum up
 podłotek [pɔd'lɔtɛk] m flapper; girl in her teens
 podkoszulek [pɔtkɔ'sulek] m undershirt, vest
 podkreślać [pɔt'krɛɕlatɔ] *imperf.*, ~ić [pɔt'krɛɕɪtɔ] *perf* *vt* underline, stress; *przen.* (słowa) emphasize; (urodę) enhance
 podlegać [pɔd'lɛgatɔ] *vt* be subject (czemuś to sth); be subordinate (komuś to sb); ~ opodatkowaniu (karze itp.) to be liable to a tax (penalty etc.)
 podległy [pɔd'lɛgʲɪ] *adj* subject, subordinate
 podłoga [pɔd'ʊɔga] f floor

podłużny [pɔ'dʊʒnɪ] *adj* oblong
 podły [pɔdʲɪ] *adj* mean
 podmiejski [pɔd'mɛjski] *adj* suburban; pociąg ~ local passenger train
 podmorski [pɔd'mɔrski] *adj* submarine, under-sea
 podmuch [pɔdmux] m (gwaltowny) blast, gust; ~ wiatru breeze
 podniebienie [pɔdnɛ'bɛnɛ] n palate
 podniecający [pɔdnɛtsa'jɔtski] *adj* stimulating, exciting; (o książce) thrilling; środek ~ stimulant
 podnieść [pɔdnɛɕtɔ] *perf.*, ~osić [pɔd'nɔɕɪtɔ] *imperf* I *vt* lift, raise, take up; (z ziemi) pick up; ~ieść, ~osić kotwicę to weigh the anchor; ~ieść, ~osić słuchawkę to lift up the receiver; *przen.* ~ieść, ~osić na duchu to encourage; ~ieść, ~osić produkcję to increase the production; ~osić urok to add to the charm II *vr* ~ieść, ~osić się 1. rise; (wstać) get up 2. (powiększać się) increase
 podnoszenie [pɔdnɔ'sɛnɛ] n ~ ciężarów weight lifting; ~ oczek ladder-mending
 podnośnik [pɔd'nɔɕnik] m lift, jack; mot. car lift
 podnóże [pɔd'nuʒɛ] n base foot; ~ góry foot of the mountain
 podnóżek [pɔd'nuʒɛk] m (do leżaka) leg-rest; (stolek) footstool
 podość się [pɔ'dɔbatɔ ɕɛ] *vr* please, appeal; jak ci się to ~? how do you like it?; does it appeal to you?; pot. how does it strike you?; jeśli mi się będzie ~ło if I choose; to mi się nie ~ I don't like it; to mi się ~ I like it; zrób, co ci się ~ please yourself; do what you want

podobieństwo [pɔdɔ'βɛnstfɔ] *n* resemblance, likeness, similarity
podobno [pɔ'dɔbnɔ] *v imp* they say; it appears (it seems) that
podobny [pɔ'dɔbni] *adj* similar; resembling, like; on jest ~y do ojca he is like (he takes after) his father || coś ~ego! fancy!; imagine that!; nic ~ego! nothing of the kind!
podpierać [pɔt'pɛratɔ] *I vt* support, hold up, prop *II vr* ~ się lean (czymś on sth); ~ się pod boki to stand with one's arms akimbo
podpis [pɔtpis] *m* signature; złożyć ~ to sign
podpisać [pɔt'pɪsatɔ] *perf.* ~ywać [pɔt'pɪsivatɔ] *imperf.* *I vt* sign, subscribe (pożyczkę to a loan) *II vr* ~ać, ~ywać się sign
podpisany [pɔt'pɪsani] *adj* signed; niżej ~ the undersigned
podrapać [pɔ'drapatɔ] *vt* (także *vr* ~ się) scratch
podrażnienie [pɔdraʒ'nɛnɛ] *n* irritation, excitement
podręcznik [pɔ'drɛtʃnik] *m* manual, handbook, textbook
podrobiony [pɔdrɔ'βɔni] *adj* forged, counterfeit
podroby [pɔ'drobi] *pl* kulin. pluck; giblets
podrożeć [pɔ'drɔʒɛtɔ] *vt* grow dear, go up
podróż [pɔdruf] *f* journey, travel; (morska) voyage; sea voyage; biuro ~y travel bureau (office); ~ poślubna wedding trip; ~ służbowa business trip; odbywać ~ to make a journey; szczęśliwej ~y! happy journey!
podróżnik [pɔ'druʒnik] *m* traveller; (badacz) explorer
podróżny [pɔ'druʒni] *I adj*

travelling *II m* traveller, passenger
podróżować [pɔdruf'ʒɔvatɔ] *vi* travel
podrzeć [pɔdʒɛtɔ] *vt* tear up
podrzędny [pɔdʒɛdni] *adj* subordinate, secondary; (o hotelu, lokalu) second-rate
podrzucić [pɔdʒutɪtɔ] *imperf.* ~ić [pɔdʒutɪtɔ] *perf.* *vt* toss, fling up
podskok [pɔt'skɔk] *m* jump, leap
podskórny [pɔt'skurni] *adj* subcutaneous, hypodermic; (o wodzie) subsoil; med. ~ zastrzyk hypodermic injection
podstawa [pɔt'stava] *f* base, basis; (budowli) basement, foundation; przen. na ~ie on the ground of; istnieje wszelka ~a by przypuszczać ... there is every reason to suppose ...
podstawiać [pɔt'stawatɔ] *imperf.* ~ć [pɔt'stawitɔ] *perf.* *vt* put (place) (coś pod coś sth under sth) || kiedy ~ają pociąg? when will they bring the train round?
podstawowy [pɔt'stawɔvi] *adj* fundamental, essential, basic; szkoła ~a primary (elementary) school
podstęp [pɔt'stɛp] *m* ruse, trick
podsunąć [pɔt'sunɔtɔ] *perf.* ~wać [pɔt'suvatɔ] *imperf.* (krzesło itp.) draw near; przen. ~nąć, ~wać myśl to suggest an idea
podszewka [pɔt'szɛfka] *f* lining
podtrzymać [pɔt'tʃimatɔ] *perf.* ~ywać [pɔt'tʃimivatɔ] *imperf.* *vt* 1. support, sustain 2. (stosunki) maintain
podudzie [pɔd'udʒɛ] *n* anat. shank
poduszka [pɔ'duʃka] *f* pillow; (ozdobna) cushion; ~ do stempli ink-pad; ~ do szpilek pin-cushion

poduszkowiec [pɔduʃ'kɔvɛts] *m* hovercraft
podwajać [pɔ'dvajatɔ] *imperf.* ~oić [pɔ'dvoitɔ] *perf.* *vt* double; ~ajać, ~oić wysiłki to redouble one's efforts
podwiązka [pɔd'vɔska] *f* suspender, garter
podwieczorek [pɔdvɛ'ʃɔrek] *m* afternoon tea; jeść ~ to have tea
podwinąć [pɔ'dvɪnɔtɔ] *vt* tuck up, turn up, roll up; ~ nogawki to turn up one's trouser legs; ~ rękawy to roll up one's sleeves
podwiadny [pɔd'vɪadni] *adj* *m* subordinate
podwodny [pɔd'vodni] *adj* submarine, underwater; łódź ~a submarine
podwoić zob. podwajać
podwozie [pɔd'voʒɛ] *n* chassis
podwójny [pɔd'vujni] *adj* double, twofold; ~e dno false bottom; ~e drzwi folding door; przen. ~a gra double-dealing
podwórko [pɔ'dvurkɔ], **podwórze** [pɔ'dvuʒɛ] *n* backyard, courtyard
podwyżka [pɔd'vɪʃka] *f* rise, increase; ~ plac rise; ~ cen increase in prices; price rise; nagła ~ cen boom
podwyższyć [pɔd'vɪʃɪtɔ] *imperf.* ~yć [pɔd'vɪʃitɔ] *perf.* *vt* heighten, elevate, increase; (zarobki) raise
poddyktować [pɔdik'tɔvatɔ] *vt* dictate
podzelać [pɔd-zɛ'ɔvatɔ] *vt* sole
podział [pɔdʒaʊ] *m* division, partition, distribution; ~ godzin timetable
podziałka [pɔ'dʒaʊka] *f* (w przyrządach pomiarowych) scale, graduation; (na mapie) scale
podzielać [pɔdʒɛlatɔ] *imperf.* ~ić [pɔdʒɛlitɔ] *perf.* *I vt* ~ić (rozdzelić) distribute || ~ać zdanie to share the

opinion; to be of the same opinion *II vr* ~ić się z kimś to share with sb
podziemie [pɔdʒɛmɛ] *n* (część budowli) basement; cellar; polit. the Underground; świat ~a the underworld
podziemny [pɔdʒɛmni] *adj* underground, subterranean; kolej ~a underground, am. subway
podziękować [pɔdʒɛ'kɔvatɔ] *vt* thank
podziękowanie [pɔdʒɛkɔ'vanɛ] *n* thanks
podziw [pɔdʒɪf] *m* admiration; wprawiać w ~ to fill with admiration; z ~em admiringly
podziwiać [pɔdʒɪvatɔ] *vt* admire, marvel (coś at sth)
podżegacz [pɔdʒɛgaʃ] *m* instigator; ~ wojenny war-monger
poeta [pɔ'ɛta] *m* poet
poezja [pɔ'ɛʒja] *f* poetry
pogadanka [pɔga'danka] *f* (w radio) talk, chat
pogardzić [pɔ'gardʒitɔ] *imperf.* ~ić [pɔ'gardʒitɔ] *perf.* *vt* despise, disdain
pogarszać [pɔ'garʃatɔ] *imperf.* [pɔ'garʃitɔ] *perf.* *I vt* make worse; (stosunki) worsen, deteriorate; (sytuację, zdrowie) aggravate *II vr* ~arszać, ~orszyć się become worse, worsen, deteriorate
pogląd [pɔglɔd] *m* view, opinion; ~ na życie outlook upon life; wymiana ~ów exchange of opinions (views)
pogłębiać [pɔ'gɛ̃bɪatɔ] *imperf.* ~ć [pɔ'gɛ̃bɪtɔ] *perf.* *vt* make deepen
pogłębiarka [pɔgɛ̃'barka] *f* drag, dredger
pogłębić zob. pogłębiać
pogłoska [pɔ'gɔska] *f* rumour; chadza ~i, że ... it is rumoured that ...
pognieść [pɔgnɛtɔ] *vt* crumple, crush

- pogniewać się [pɔ'gnɛvatɔ cɛ] vt get angry (na kogoś with sb)
- pogoda [pɔ'gɔda] f 1. weather; piękna (paskudna) ~ fine (beastly) weather 2. (ducha) serenity
- pogodzić [pɔ'gɔdʒitɕ] I vt reconcile II vt ~ się to be reconciled (z czymś to sth)
- pogorszenie [pɔgɔr'sɛnɛ] n worsening, deterioration, aggravation
- pogorszyć zob. pogarszać
- pogotowie [pɔgɔ'tɔvɛ] n (gotowość) readiness; karetka ~a ambulance; ~e ratunkowe medical emergency service; first aid station; ~e górskie mountain rescue service; ~e techniczne breakdown gang; ~e milicyjne (policyjne) emergency militia (police) squad; być w ~u to be on the alert; to be ready; trzymać w ~u to keep ready
- pogranicze [pɔgra'niʦɛ] n borderland
- pogromca [pɔ'grɔmtsɔ] m (zwierząt) tamer
- pogrożka [pɔ'grɔʒka] f threat
- pogryźć [pɔgrɨ'ʦitɕ] vt 1. bite, gnaw 2. (żuć) chew
- pogrzeb [pɔgrɛp] m funeral, burial, interment; być na ~le to attend a funeral
- poić [pɔitɕ] vt give to drink; (konta) water
- poinformować [pɔinfɔr'mɔvatɔ] I vt inform; let know II vt ~ się inquire
- pojazd [pɔjast] m carriage, vehicle, car; ~ jednośladowy one-track vehicle; ~ konny horse-drawn vehicle; horse carriage; ~ kosmiczny space vehicle (ship); ~ samochodowy automotive vehicle; ~ szynowy rail-car
- pojechać [pɔ'jɛxatɔ] vi go, leave (do Krakowa for Cracow); ~ koleją to go by
- train; ~ konno to ride on horseback; ~ samochodem to drive; to go by car
- pojedynczo [pɔjɛ'dɨnʦɔ] adv individually, one after the other
- pojemnik [pɔ'jɛmnik] m container
- pojemność [pɔ'jɛmnoʦtɔ] f capacity; mot. ~ silnika cubic capacity
- pojezierze [pɔjɛ'zɛʒɛ] n lake district
- pojęcie [pɔ'jɛtɕɛ] n idea, notion; nie mam ~a o tym I have no idea about (of) it
- pojmować [pɔj'mɔvatɔ] vt comprehend, understand
- pojutrze [pɔ'jutɕɛ] adv the day after tomorrow
- pokarm [pɔkarm] m food, nourishment
- pokarmowy [pɔkar'mɔvi] adj alimentary; anat. przewod ~ alimentary canal
- pokaz [pɔkas] m show, exhibition, display; ~ mody fashion show; zrobić coś na ~ to do sth for show
- pokazywać [pɔ'kazɔtɔ] perf, ~ywać [pɔka'zɨvatɔ] imperf I vt show, exhibit, demonstrate; ~ywać sztuki to do tricks; przen. ja wam pokazę! I'll teach you a lesson! II vt ~ać, ~ywać się appear; ~ywać się publicznie to show oneself
- pokład [pɔkɔat] m 1. (warstwa) layer; ~d rudy deposit of ore 2. mor. lotn. deck; ~d dolny (górnny) lower (upper) deck; na ~dzie on board; aboard; on deck; iść na ~d statku to go on board a ship
- pokłócić [pɔ'kɔutɕitɕ] I vt embroil, set at variance II vt ~ się quarrel (z kimś with sb)
- pokojuwy¹ [pɔkɔ'jɔvi] adj chamber; piesek ~ pet dog
- pokojuwy² [pɔkɔ'jɔvi] adj

- peaceful, pacific; ~e współistnienie peaceful coexistence
- pokojówka [pɔkɔ'jɔfka] f (w hotelu) chamber-maid; (w domu) maid
- pokolenie [pɔkɔ'ɛnɛ] n generation
- pokonanie [pɔ'konatɔ] perf, ~ywać [pɔkɔ'nɨvatɔ] imperf vt conquer; (wroga) defeat; (trudności) overcome, surmount
- pokój¹ [pɔkuj] m room; ~ jednoosobowy single (room); ~ przy rodzinie room with a family; ~ stołowy dining-room; ~ sypialny bedroom; ~ do wynajęcia room to let; ~ samodzielny separate room; wolne pokoje free rooms; rooms to let; rooms available; vacancies; wynająć ~ to rent a room
- pokój² [pɔkuj] m peace; zawrzeć ~ to make peace; rel. niech spoczywa w pokoju! may he rest in peace!
- pokrewieństwo [pɔkrɛ'vɛnstɔ] n relationship, kinship; bliskie (dalekie) ~ close (distant) relationship
- pokroić [pɔ'kroitɔ] vt cut (na kawałki into pieces); (w plastry) slice
- pokrowiec [pɔ'krɔvɛts] m cover; (na meble) slipcover
- pokrycie [pɔ'kritɕɛ] n cover, covering; bank. ~e walutowe (w złocie) currency (gold) cover; (na czeku) „bez ~a” no effects.
- pokryć [pɔ'kritɕ] perf, ~wać [pɔ'krɨvatɔ] imperf I vt 1. cover 2. (koszty) defray; (defcyt) meet II vt ~ć, ~wać się (zbiegać się) coincide
- pokrywa [pɔ'krɨva] f cover, bonnet, lid; mot. ~ silnika bonnet, am. hood
- pokrywka [pɔ'krɨfka] f lid; cover
- pokrzywa [pɔ'kɨva] f bot. nettle
- pokrzywka [pɔ'kɨfka] f med. urticaria, nettle-rash
- pokusa [pɔ'kusa] f temptation
- pokuta [pɔ'kuta] f expiation; (kara) punishment
- pokwitować [pɔkfi'tɔvatɔ] vt receipt, give a receipt
- pokwitowanie [pɔkfi'tɔvanɛ] n receipt; za ~m in return for a receipt
- Polak [pɔlak] m Pole
- polana [pɔ'łana] f glade, clearing
- polje [pɔjɛ] n 1. field; ~e biwakowe (namiotowe) camping site; ~e orne arable field; przen. ~e bitwy battlefield; ~e działalności field of activity; w ~u widzenia within the range of one's vision; na tym ~u in this field (sphere); wywieść w ~e to take in; to hoax 2. szach. square
- poleciać [pɔ'ɛtsatɔ] imperf, ~ieć [pɔ'ɛtɕitɔ] perf vt 1. (dawać polecenia) command, order 2. (czytając) recommend
- polecenie [pɔɛ'tɛnɛ] n 1. (czytając) recommendation 2. (rozkaz) order, commission; ~ wyplaty order of payment
- polecić zob. polecać
- polecony [pɔɛ'tɕɔni] adj recommended; list ~y registered letter; przesyłka ~a registered parcel
- polegać [pɔ'ɛgatɔ] vi 1. (ufać) rely, depend (na kimś on (upon) sb); nie można na nim ~ he can't be relied on 2. (zawierać się) consist (na czymś in sth); na czym to polega? what does it consist in?; to na tym polega, że ... the point is that ...
- polepszenie [pɔɛp'sɛnɛ] n improvement, amelioration
- polewaczka [pɔɛ'vatɕka] f

(konewka) watering-can; ~ uliczna sprinkler
połędwica [pɔłɛd'vitsa] *f* fillet, sirloin
policja [pɔ'fistsja] *f* police; komenda ~1 police headquarters; posterunek ~i police station; ~a drogowa traffic and road police
policjant [pɔ'fistsjant] *m* policeman
policzek [pɔ'fistʃek] *m* 1. cheek 2. (uderzenie) slap; wymierzyć komuś ~ to slap sb's face
poliżyć [pɔ'fistʃitʃ] *I vt* count, number *II vr* ~ się z kimś to settle accounts with sb; pot. to get even with sb
poliklinika [pɔfi'kɫinika] *f* polyclinic
polisza [pɔ'sisza] *f* policy; ~ ubezpieczeniowa insurance policy
politechnika [pɔfi'tɛxnika] *f* engineering college; polytechnic (school)
polityka [pɔ'fistika] *f* (działalność) policy; (nauka) politics; ~ ekonomiczna economic policy; ~ pokojowa peaceful policy; ~ wewnętrzna interior (home) policy; ~ zagraniczna foreign policy
Polka ['pɔlka] *f* Polish woman
polny ['pɔlni] *adj* field-
polować [pɔ'ɔvɔtɔ] *vt* hunt, shoot; (o zwierzęciu) prey
polowanie [pɔɔ'vɔnɛ] *n* chase, hunting, shooting; okres ~a open season; iść na ~e to go hunting
polski ['pɔlski] *adj* Polish
poliszczyna [pɔl'ʃizna] *f* Polish (language); mówić dobrą (złą) ~a to speak correct (broken) Polish
polubić [pɔ'lubiʃtɔ] *vt* take a liking (a fancy) (kogoś to sb)
połączenie [pɔɔ'ʃɛnɛ] *n* union, combination; (kolejowe) connection; ~ autobusowe

bus communication (service); ~ lotnicze air communication (service); ~ telefoniczne telephone communication
połączyć [pɔ'ɔɫɔʃitʃ] *I vt* connect, unite, join; combine; ~ telefonicznie to put through; proszę mnie ~ z numerem ... please give (get) me the number ...; put me through to ... *II vr* ~ się unite, join; (w sojuszu) ally; (telefonicznie) to get (put a call) through
połknąć ['pɔɫknɔʃtɔ] *perf*, ~ykać [pɔ'ɔɫkɔtɔ] *imperf vt* swallow, gulp
połowia [pɔ'ɔvɔ] *f* half; (środek) middle; na ~ę by half; w ~ie drogi half-way; za ~ę ceny at half price
położenie [pɔɔ'ʃɛnɛ] *n* position, situation; trudne ~e plight; być w tym samym ~u to be in the same boat; wejść w moje ~e put yourself in my place (situation)
położna [pɔ'ɔɫɔzna] *f* midwife
położnica [pɔɔ'ʃɛnitsa] *f* woman in childbirth
położyć [pɔ'ɔɫɔʃitʃ] *I vt* lay, put, place; ~ słuchawkę to put down the receiver; przen. ~ kres czemuś to put an end to sth; ~ trupem to kill *II vr* ~ się lie down, go to bed
połóg ['pɔɔɫɔk] *m* child-birth, confinement
połów ['pɔɔɫɔf] *m* catch; (ryb) fishing; ~ pereł pearl-fishing
południe [pɔ'ɔɫudnɛ] *n* 1. (pora dnia) noon, midday; po ~u in the afternoon; w ~e at noon 2. *geogr.* south; na ~e southwards; south (od czegoś of sth)
południk [pɔ'ɔɫudnik] *m* *geogr.* meridian
południowo-wschodni [pɔɔud-

'nɔvɔ'fsxɔdɔni] *adj* south-easterly
południowo-zachodni [pɔɔud-'nɔvɔ'zɔxɔdɔni] *adj* south-westerly
południowy [pɔɔud'nɔvi] *adj* southern, south, meridional; biegun ~ Antarctic (South) Pole
polykać zob. poiknąć
pomagać [pɔ'magɔtɔ] *imperf*, ~óc [pɔ'mɔts] *perf vt* help, aid, assist; (przydać się) do the trick; be of avail; co to może? what is the use of it?
pomału [pɔ'maɫu] *I adv* slowly; without haste *II int* ~! hold on!, don't be in a hurry!
pomarańcza [pɔma'ranʃa] *f* orange
pomarańczowy [pɔmaranʃ'ɔvi] *adj* orange
pomidor [pɔ'midɔr] *m* tomato
pomidorowy [pɔ'midɔ'rɔvi] *adj* tomato; zupa ~a tomato soup
pomieszczenie [pɔmɛ'sʃɛnɛ] *n* accommodation, room; space, lodging; znaleźć dla kogoś ~ to accommodate sb; to put sb up; znaleźć ~ dla siebie to find accommodation
pomieścić [pɔ'mɛʃtʃitʃtɔ] *vt* put up, accommodate; (towar) store; (zawierać) contain; mogący ~ 20 osób with accommodation for 20 persons
pośród [pɔ'mɛdʒi] *praepr* between; (wśród) among
pomijać [pɔ'mijɔtɔ] *imperf*, ~nać [pɔ'minɔtɔ] *perf vt* omit, overlook, neglect; ~jać, ~nać milczeniem to pass over in silence; ~jać okazję to miss an opportunity; ~jając to, że ... apart from the fact that ...
po mimo [pɔ'mimo] *praepr* in spite of, despite; ~, że ... although ...

pominać zob. pomijać
pomnik [pɔmpnik] *m* monument
pomnożyć [pɔ'mnɔʒitʃ] *vt* multiply, increase
pomoc [pɔmɔts] *f* help, aid, assistance, relief; ~ domowa domestic servant; ~ lekarska medical assistance; pierwsza ~ first aid; przy ~y czegoś by means of sth; spieszyć komuś z ~ą to hasten to sb's assistance; wołać o ~ to cry out for help; na ~! help!
pomocnik [pɔ'mɔtsnik] *m* assistant, aid
pomost [pɔmɔst] *m* platform; ~ okrętowy gangway
pomóc zob. pomagać
pompa [pɔmpa] *f* 1. pump; ~ benzynowa petrol pump; mot. ~ olejowa oil pump; ~ paliwowa fuel pump; ~ ssąca suction pump; ~ wodna water pump 2. *przen.* (wystawność) pomp
pompka [pɔmpka] *f* pump; (do roweru) inflator
pompować [pɔm'pɔvatɔ] *vt* pump
pomylić [pɔ'miɫitʃ] *I vt* confound *II vr* ~ się to make (commit) a mistake
pomyłka [pɔ'miɫka] *f* mistake; przez ~ę by mistake
pomysł [pɔ'misɫ] *m* idea; co za ~! what an idea!
pomysłowy [pɔ'misɫɔvi] *adj* ingenious, resourceful
pomyślać [pɔ'misɫɔtʃtɔ] *vt* think; ~ tylko! just fancy that!
pomyślnie [pɔ'miɫɔnɛ] *adv* successfully, favourably
pomyślny [pɔ'miɫɔni] *adv* successful, favourable; ~a wiadomość good news; ~e lądowanie safe landing; ~y skutek good effect; ~y wiatr fair wind
ponad [pɔnat] *praepr* above, over; ~ wszelką wątpliwość beyond any doubt; ~

30 złotych more than (over)
30 złotych
ponadto [po'natto] *adv* more-over; *nic* ~ nothing more
ponawiać [po'nawac] *imperf*,
~ować [po'nawic] *perf* *vt*
renew (wysiłki the efforts);
~awiać, ~ować *prośbę* to
repeat a request
poniedziałek [po'ndza'nek] *m*
Monday; *w ubiegły* ~ last
Monday
ponieść *zob.* ponosić
ponieważ [po'nevaz] *conj* be-
cause, as, since
poniżej [po'niżej] *adv* *praep*
underneath, beneath, below
ponosić [po'nosit] *imperf*,
~ieść [po'nosic] *perf* *vt* 1.
carry, bear, wear; *przen.*
~osić, ~ieść *straty* to suffer
losses; ~osić, ~ieść *koszty*
to bear the expenses; ~osić,
~ieść *porażkę* to sustain
(suffer) a defeat; ~osić *od-*
powiedzialność za coś to
bear the responsibility for
sth 2. (o koniu) carry away
ponowić *zob.* ponawiać
ponownie [po'novne] *adv*
again, anew
ponowny [po'novni] *adj* re-
newed, repeated
ponury [po'nuri] *adj* gloomy,
dreary
pończochy [po'n'foxa] *f* stock-
ing; ~y *nylonowe* (wełniane)
nylon (woollen) stock-
ings
poparcie [po'partic] *n* support,
backing, udzielić komuś ~a
to back sb
popatrzyć [po'patzic] ~yc
[po'patzic] *vi* look, glance
popelniać [po'pel'nat] *imperf*,
~ić [po'pel'nic] *perf* *vt*
commit; ~ać, ~ić *błąd* to
commit (make) a mistake;
~ić *samobójstwo* to commit
suicide
popielaty [po'pel'lati] *adj* ashen,
pale grey, ash-coloured
popielec [po'pel'c] *m* Ash-
-Wednesday

popielice [po'pel'fice] *pl* (*fu-*
tro) calaber
popielniczka [po'pel'niczka] *f*
ash-tray
popierać [po'perac] *imperf*,
~rzeć [po'perac] *perf* *vt*
support, back; (*sztukę*) pa-
tronise; (*finansowo*) spon-
sor; encourage
popiersie [po'perce] *n* bust
popiół [po'pu] *m* ashes, cin-
ders; obrócić w ~ to reduce
to ashes
popis [po'pis] *m* show, display,
exhibition
popisać się [po'pisac] *perf*,
~ywać się [po'pisac] *perf*,
~ywać się [po'pisac] *perf*
vr display (czymś
sth), show off, stage a show;
nie ma się czym ~ywać
there is nothing to boast of
popłamić [po'plamic] *vt* stain,
spot, blot
popływać [po'plyvac] *vi* have
a swim; *chodźmy sobie* ~
let's have a swim; let's go
for a swim
popołudnie [po'p'udne] *n*
afternoon
poprawa [po'prava] *f* improve-
ment, amendment; ~ *eko-*
nomiczna economic im-
provement (betterment);
przyrzekać ~ę to promise
to mend one's ways
poprawiać [po'pravac] *perf*
I *vt* correct, improve, bet-
ter; (*okulary, makiyaż itp.*)
adjust; *kraw.* alter II *vr*
~ać, ~ić się improve, re-
form
poprawny [po'pravni] *adj*
correct; (*przyzwoity*) decent
poprosić [po'prosic] *vt* 1. ask;
możę ~ o to? may I have
it? 2. (*zaprosić*) invite
po prostu [po'prost] *adv*
simply
poprzeczka [po'p'zeczka] *f* *sport.*
(u bramki) cross-bar
poprzeczny [po'p'zeczni] *adj*
transversal
poprzeć *zob.* popierać
poprzedni [po'p'zedni] *adj*

former, previous; ~ego dnia
the day before
poprzednik [po'p'zednik] *m*
predecessor; (o pisarzu) pre-
cursor
poprzedać [po'p'zedac] *im-*
perf, ~ić [po'p'zedac] *perf*
vt precede, go before; ~ać,
~ić *przedmową* to introduce
with a preface
poprzestać [po'p'zestac] *perf*,
~wać [po'p'zestac] *imperf*
vi cease, stop; ~ć, ~wać *na*
czymś to content oneself
(be satisfied) with sth
poprzecz [po'p'zecz] *praep* over,
across, through, down
popsuć [po'p'suc] I *vt* 1. spoil
2. *przen.* corrupt, deprave
II *vr* ~ się get spoiled,
turn (go) bad; *przen.*
deprave, corrupt
popsuty [po'p'suti] *adj* 1. (*roz-*
puszczony) spoiled; (*moral-*
nie) corrupt 2. (o konser-
wie) bad
popularny [po'pularni] *adj*
popular; *muzyka* ~a popu-
lar music; *pot.* pop music
popyt [po'p'it] *m* demand (na
coś for sth)
por¹ [por] *m* bot. leek
por² [por] *m* (w skórze) pore
pora [po'ra] *f* time; (*roku*)
season; ~a *dnia* the time
of the day; ~a *obiadowa*
dinner time; ~a *zimowa*
winter-time; ~a, *abyś* po-
szedł spać it's time you
went to bed; *nie w* ~ę out
of season; *untimely*; o ka-
żdej *porze* at any time; *w*
~ę in time; *w samą* ~ę
just in time
porada [po'rada] *f* 1. advice;
za czyjąś ~ą on sb's advice
2. (*prawna, lekarska*) con-
sultation
poradnia [po'radnia] *f* (*lekar-*
ska) dispensary; ~ *przeci-*
gruźlicza anti-tuberculosis
clinic
poradnik [po'radnik] *m* guide,
guide-book, vade-mecum

poradzić [po'radzic] I *vt* ad-
vise, give advice; *nic na* to
nie ~ę I can't help it; ~ić
sobie bez czegoś to get on
without sth; ~ić *sobie z*
czymś to manage (get
along, get on) with sth II
vr ~ić się consult (*lekarza*
a doctor); ~ić się *adwokata*
to see a lawyer
poranek [po'ranek] *m* morn-
ing
poranny [po'ranni] *adj* morn-
ing
porażenie [po'razenie] *n* stroke,
paralysis; ~ *elektryczne*
electric shock; ~ *słoneczne*
sunstroke
porażka [po'razka] *f* defeat
porcelana [po'rancelana] *f* chi-
na, porcelain
porcja [po'rtsja] *f* portion;
helping ration; *duża* (ma-
ła) ~a big (small) portion;
pół ~i half a portion; ~a
lodów a portion (helping)
of icecream; *czy mogą* do-
stać *drugą* ~ę? may I have
a second helping?
poręcz [po'recz] *f* 1. banister;
(*krzesła*) arm; (*na okręcie*)
railing 2. *pl* ~e *sport.* par-
allel bars
poręczyć [po'reczic] *vt* guar-
antee
pornografia [po'rno'grafja] *f*
pornography
poronienie [po'ronienie] *n* abor-
tion, miscarriage
porozmawiać [po'roz'mawac] *vi*
have a talk, chat
porozumieć się [po'roz'umec] *vi*
understand (z kimś by sb); *get*
in touch, come to terms
porozumienie [po'roz'umienie] *n*
agreement, understanding;
dojść do ~a to come to
terms (to an agreement);
na skutek ~a by arrange-
ment
poród [po'rut] *m* childbirth,
delivery
porównać [po'ruvnac] *perf*,

- ~ywać [poru'niwat] imperf I vt compare; check (z czymś with sth) II vr ~ać, ~ywać się compare, be compared
- port [port] m port, harbour; ~ lotniczy airport; ~ morski seaport
- portfel ['portfel] m pocket-book, wallet
- portier ['portjer] m porter, door-keeper
- portiernia [port'jerna] f door-keeper's lodge; porter's lodge
- portmonetka [portmo'netka] f purse
- porto ['porto] n (opłata) postage; (wino) port
- portret ['portret] m portrait
- Portugalczyk [portu'galfik] m Portuguese
- portugalski [portu'galski] adj Portuguese
- porucznik [po'ru'čnik] m wojsk. lieutenant
- poruszać [po'ru'zać] imperf, ~ać [po'ru'zać] perf I vt 1. move; (o maszynie) work, drive; prz. ~ać, ~ać temat to raise a subject; to touch upon a subject; ~ać niebo i ziemię to leave no stone unturned 2. (wzruszać) move, affect, rouse II vr ~ać, ~ać się move, stir
- porwać [porvat] vt 1. (człowieka) abduct; (dziecko) kidnap 2. (zabrać) snatch, carry away 3. prz. (zachwyć) enrapture, ravish || ~ na kawalki to tear to pieces
- porwanie [por'vane] n abduction; (dziecko) kidnapping
- porywacz [por'ivat] m kidnapper; ~ samolotu hijacker
- porywać [por'ivat] I vt seize (człowieka) abduct; (dziecko) kidnap, carry away; (samolot) hijack || ~ za broń to rush to arms II vr ~
- się 1. (z miejsca) start up 2. (na coś) attempt (sth)
- porządek [po'ząd'ek] m order; ~ek dzienny (zebrania) agenda; ~ki wiosenne spring cleaning; zamiłowanie do ~ku love of order; coś jest nie w ~ku z moim samochodem there is something wrong with my car; doprowadzić do ~ku to put in order; doprowadzić się do ~ku to tidy oneself; nie w ~ku out of order; w ~ku in (good) order
- porządkować [po'ząd'kovať] vt put in order
- porzeczka [po'ż'etka] f cur-rant
- porzucić [po'ż'utic] imperf, ~ić [po'ż'utic] perf vt abandon, leave, drop; (stuzbę) desert; ~ić palenie to give up smoking
- posada [po'sada] f situation, post, position; wolna ~ vacancy, opening
- posadzka [po'satska] f (z klepek) parquet floor; (marmurowa) marble floor; (kamienna) tile floor
- posądząć [po'sódzic] imperf, ~ić [po'sódzic] perf vt suspect (kogoś o coś sb of sth)
- posąg [po'sąg] m statue
- poselski [po'selski] adj deputy; Izba Poselska Chamber of Deputies
- poselstwo [po'selstwo] n legation, mission
- poseł [po'seł] m (pełnomocny) envoy; (członek delegacji) deputy; ~ do parlamentu Member of Parliament; am. Congressman
- posezonowy [po'sezo'novi] adj handl. sprzedaż ~a clearance sale
- posiadać [po'cadac] vt possess, own, be in possession (coś of sth); prz. nie ~ się z radością to be beside oneself with joy
- posiadłość [po'cadu'ost] f

- property, possession; (ziemska) estate
- posiedzenie [po'siedzenie] n session, meeting; zrobić coś za jednym ~m to do sth at one sitting
- posilek [po'silek] m meal, refreshment; gorący ~ hot meal
- poskutkować [poskut'kovať] vt work (well), have effect; (o lekarstwie) take effect
- posłać¹ zob. posyłać
- posłać² ['posłać] vt ~ łóżko to make the bed
- posłanie [po'słanie] n bed, bedding; (pościel) bed clothes
- posłaniec [po'słanets] m messenger
- posłuchać [po'słuxac] vt listen (czegoś to sth); (być posłusznym) obey (kogoś sb); ~ rady to take sb's advice
- posługaczka [posłu'gaczka] f charwoman, servant
- posługiwać się [posłu'givat] cę vt make use (czegoś of sth), use (czegoś sth)
- posłuszny [po'słufni] adj obedient; być ~m to obey
- posmarować [posma'rovac] vt smear, grease; ~ chleb masłem to spread butter on bread
- posolić [po'solic] vt salt
- pospolicie [pospo'lit] adj common, vulgar
- posprzątać [po'sp'żat] vt clean up, make order; (ze stołu) clear up
- posprzeczać się [po'sp'żetac] cę vt quarrel
- post [post] m fast; Wielki Post Lent
- postać ['postac] f (sylwetka) figure; (w powieści) character, person; (aspekt) form, shape; przybrać ~ć to take the form of; to zmienia ~ć rzeczy it changes matters; w ~ci czegoś in the form of sth
- postanawiać [posta'navac] imperf, ~wić [posta'novic] perf vt decide, make up one's mind, resolve
- postanowienie [postano'vienie] n decision, resolution
- postarać się [po'starac] cę vt 1. try (o coś to do (to get) sth); make efforts (to do sth) 2. (wykonać jak najlepiej) do one's best
- postawić [po'stavic] vt 1. put, place, prz. ~ pytanie to ask a question; ~ świadka to produce a witness; szk. ~ stopień to give a mark; ~ na swoim to have one's own way 2. (wzniesć) build, erect
- poste-restante ['post re'stāt] n 1. poste restante; pisać na ~ to write to poste restante 2. (przesyłka) "to be called for", "to be left till called for"
- posterunek [poste'runek] m post, outpost; ~ milicji militia station
- postęp ['postep] m progress, advance
- postępować [postep'povac] vt (iść) move, proceed, advance; (zachowywać się) behave, act; ~że z kimś ~ to ill-treat sb
- postępowy [postep'povi] adj progressive
- postój ['postuj] m halt, stand, stop; ~ taksówek taxi-rank, taxi-stand
- postscriptum [post'skriptum] n postscript
- postulat [po'stulat] m postulate, claim, demand
- posunąć zob. posuwać
- posunięcie [posu'nietec] n move
- posuwać [po'suvac] imperf, ~nąć [po'sunac] perf I vt move, shift, advance; prz. ~wać, ~nąć sprawę za daleko to carry things too far II vr ~wać, ~nąć się move forward, advance, progress; prz. ~wać, ~nąć się w

latach to be getting on in years
 posyłać [pɔ'siɫatɕ] imperf, ~łać [pɔ'siɫatɕ] perf vt send; (poczta) mail, post
 poszanowanie [pɔ'szanɔ'vanɐ] n respect, esteem, consideration
 poszczególny [pɔ'szɕe'gulni] adj individual, particular, respective
 poszerzać [pɔ'szɕatɕ] imperf, ~ać [pɔ'szɕatɕ] perf vt widen, broaden
 poszewka [pɔ'szɕka] f pillow-case
 uszkodzony [pɔ'skodɔ'vani] adj injured, harmed
 poszukać [pɔ'sukacɕ] vt search (look) (czegoś for sth)
 poszukiwacz [pɔ'su'kivacɕ] m searcher, researcher; ~ mineralów prospector; ~ złota gold-digger
 poszukiwać [pɔ'su'kivatɕ] vt search (czegoś for sth); seek (czegoś sth)
 poszukiwanie [pɔ'su'kivane] n search; (naukowe) research; ~ winnego investigation
 poszwa [pɔ'szfa] f pillow-case
 pościel [pɔ'ɕciɛl] f bed-clothes
 pościg [pɔ'ɕtik] m chase, pursuit
 pośladek [pɔ'ɕladek] m buttock
 pośliznąć się [pɔ'ɕliznɔ'ɕɛ] vt slip
 poślubić [pɔ'ɕlubicɕ] imperf, ~ć [pɔ'ɕlubicɕ] perf vt marry
 poślubny [pɔ'ɕlubni] adj post-nuptial; podróż ~a wedding-trip; honeymoon trip
 pośpiech [pɔ'ɕpɛɕ] m haste, hurry; bez ~u at leisure, leisurely; w ~u in a hurry
 pospieszny [pɔ'ɕpɛʒni] adj hurried, hasty; pociąg ~ fast (express) train
 pośrednictwo [pɔ'ɕred'niɫstɕo] n mediation, intervention, intermediary; biuro ~a prakty Labour Exchange; (dla

świadczenia) Domestic Servant Registry; za ~em through the mediation of; by the agency of
 pośredniczyć [pɔ'ɕred'niɕitɕ] vt mediate, be an agent
 pośrednik [pɔ'ɕrednik] m mediator, intermediary; ~ handlu nieruchomościami house agent, am. real estate agent
 spośród [pɔ'ɕrɔd] praep amid, among
 poświadcząć [pɔ'ɕatɕicɕ] vt testify, certify, confirm
 poświadczenie [pɔ'ɕatɕ'ɕɕɛnɐ] n certificate, attestation, confirmation
 poświęcić [pɔ'ɕɕiɕitɕ] imperf, ~ić [pɔ'ɕɕiɕitɕ] perf I vt ~ (wyswietlać) consecrate, sanctify 2. (czynić ofiarę) sacrifice, devote, dedicate; przen. ~ać, ~ić więcej uwagi czemuś to give more time to sth II vt ~ać, ~ić się sacrifice (devote) oneself
 pot [pɔt] m sweat, perspiration; zły ~em sweating all over; bathed in perspiration
 potajemny [pɔta'jemni] adj secret, clandestine
 potańczyć [pɔ'tanɕitɕ] vt have a dance
 potem [pɔtɛm] adv then, afterwards; na ~ for the future; for later on
 potencjometr [pɔtɛn'ts]ometr] m potentiometer
 potęga [pɔ'tɛga] f power, might; mat. power; podnosić do drugiego ~i to raise to the square
 potęgować [pɔ'tɛgɔvatɕ] I vt heighten, raise, intensify, increase II vt ~ się intensify, increase
 potępić [pɔ'tɛpicɕ] imperf, ~ć [pɔ'tɛpicɕ] perf vt blame, condemn, disapprove
 potężny [pɔ'tɛʒni] adj mighty, powerful

potknięcie [pɔ'tkɕnɛtɕɛ] n (noga) stumble; przen. slip
 potłuc [pɔ'tɔɫutɕ] vt (talerz) break; (noga) bruise; hurt
 potoczny [pɔ'tɔɫni] adj current, familiar, colloquial; język ~ colloquial speech
 potok [pɔ'tɔk] m stream, torrent
 potomek [pɔ'tɔmek] m offspring, descendant
 potrafić [pɔ'traficɕ] vt know how to ...; manage; czy ty to ~sz? can you do it?
 potraktować [pɔtrak'tɔvatɕ] vt treat
 potrawa [pɔ'trava] f dish; ~y dietetyczne dietetic dishes; ~y gorące hot dishes; ~y narodowe national (traditional) dishes; ~y zimne cold dishes (buffet dishes); spis ~ bilł of fare, menu
 potrafić [pɔ'trɔɫitɕ] imperf, ~ić [pɔ'trɔɫitɕ] perf vt (kogoś) push, jostle; (z sumy pieniędzy) deduct
 po trochu [pɔ'trɔxu] adv little by little, bit by bit, a little
 potrwać [pɔ'trɔvatɕ] vt last; to nie ~ długo it will not last (take) long
 potrzeba [pɔ'tɕɛba] I f need, want, necessity; artykuły pierwszej ~y the necessities of life; nagła ~a emergency; być w ~ie to be in need; nie ma ~y there is no need; w razie ~y in case of need II v imp ~ać it is necessary; nie ~a dodawać... needless to say ...; tego nam ~a that's what we need
 potrzebny [pɔ'tɕɛbni] adj necessary, wanted, needed
 potrzebować [pɔ'tɕɛ'ɔvatɕ] vt need, want
 potwierdzić [pɔ'tɕɛrdzicɕ] imperf, ~ć [pɔ'tɕɛrdzicɕ] perf vt (poświadczać) confirm; (potakiwać) approve, attest; ~ać, ~ić odbiór to acknowledge the receipt

potworny [pɔ'tɔrni] adj monstrous
 poufaly [pɔ'u'faɫi] adj intimate, familiar
 poufny [pɔ'u'fni] adj confidential
 powaga [pɔ'vaga] f earnestness, seriousness, gravity; (autoritet) authority
 poważanie [pɔ'vazane] n respect, esteem; (w liście) z ~em yours faithfully (sincerely)
 poważny [pɔ'vazni] adj serious, grave, earnest; (ważny) important; (znaczący) considerable; (o kobiecie) być w ~m stanie to be in the family way
 powąchać [pɔ'vɔɕacɕ] vt smell, sniff (coś at sth)
 powiadomić [pɔ'va'dɔmitɕ] vt inform, let know, advise
 powiat [pɔ'vat] m district, (w Anglii) county
 powiatowy [pɔ'va'tɔvi] adj district, county; miasto ~e county (district) town
 powidła [pɔ'vidɫa] plt plum jam
 powiedzieć [pɔ'vɛdzicɕ] vt say; proszę mi ~ tell me, please
 powieka [pɔ'vɛka] f eye-lid
 powielić [pɔ'vɛlitɕ] imperf, ~ć [pɔ'vɛlitɕ] perf vt mimeograph, duplicate
 powierzać [pɔ'vɛɕatɕ] vt (czyjeś optec) charge with, entrust, confide
 powierzchnia [pɔ'vɛɕɫna] f surface, area
 powierzchny [pɔ'vɛɕɫni] adj superficial, skin-deep
 powiesić [pɔ'vɛɕitɕ] I vt hang II vt ~ się hang oneself
 powieściopisarz [pɔ'vɛɕtɕɔ'pisaʃ] m novelist
 powieść [pɔ'vɛɕtɕ] f novel
 powietrze [pɔ'vɛtɕɛ] n air; świeże ~e fresh air; na świeżym ~u in the open air; gry na świeżym ~u outdoor games
 powiększać [pɔ'vɛkɕacɕ] im-

perf, ~yc [pɔ'vɛkʃitɔ] perf I vt enlarge, augment, increase; (o szkłe) magnify; fot. blow up II vt ~ać, ~yc się increase
powiększalnik [pɔ'vɛkʃalnik] m fot. enlarger
powiększenie [pɔ'vɛkʃɛnɛ] n enlargement, increase, fot. blow up
powiększyć zob. **powiększać**
powinien [pɔ'vinɛn] he (it) should; he (it) ought to; ~em to zrozumieć I should (I ought to) understand it
powinowaty [pɔ'vinɔ'vatɪ] I adj related, akin II m relative, kinsman (kinswoman)
powinszować [pɔ'vinʃɔ'vatɔ] vt congratulate (komuś czegoś sb on sth)
powinszowanie [pɔ'vinʃɔ'vanɛ] n congratulation
powitać [pɔ'vitatɔ] vt greet, welcome, salute
powitanie [pɔ'vitɛnɛ] n welcome, salutation
powłoczka [pɔ'vɔɔʃka] f pillow-case
powłoka [pɔ'vɔɔka] f cover, casing
powodować [pɔ'vɔɔvatɔ] I vt cause, bring about, provoke, induce II vt ~ się be ruled by ...; give oneself up to ...
powodzenie [pɔ'vɔɔʒɛnɛ] n success, prosperity; mieć ~e u kobiet to be a success with women; mieć ~e w życiu to succeed in life; ~a! good luck!
powodzić się [pɔ'vɔɔʒitɔ] v imp jak ci się ~? how are you faring (getting on)?
dobrze mu się ~ he prospers; he is getting on well; he is well off; **nieźle mu się** ~ he is not doing badly; **he is doing quite well**
powoli [pɔ'vɔɔli] adv slowly; (stopniowo) step by step
powolny [pɔ'vɔɔlnɪ] adj slow, sluggish
powołać zob. **powoływać**

powołanie [pɔ'vɔɔlanɛ] n 1. call; (do zawodu) vocation; lekarz z ~a born physician 2. ~e się (na coś) reference (to sth)
powoływać [pɔ'vɔɔivatɔ] imperf, ~ać [pɔ'vɔɔatɔ] perf I vt call; (na stanowisko) appoint; ~ywać, ~ać do wojska to call up; to draft; ~ywać, ~ać na świadka to call (to) witness II vt ~ywać, ~ać się refer (na coś to sth)
powonienie [pɔ'vɔɔnɛnɛ] n (sense of) smell
powód [pɔ'vɔɔt] m cause, reason, occasion; dać ~ód do czegoś to give rise to sth; dać ~ód do obaw to cause anxiety; bez ~odu for no reason; z ~odu because of; by reason of; on account of
powódź [pɔ'vɔɔtɕ] f flood, deluge
powracać [pɔ'vrɔtɔtɔ] imperf, ~ócić [pɔ'vrɔtɕitɔ] perf vi return, come back; (o bólu) recur; ~acać, ~ócić do zdrowia to recover
powrotny [pɔ'vrɔtnɪ] adj return; bilet ~ return ticket
powrócić zob. **powracać**
powrót [pɔ'vrɔt] m return; ~ do zdrowia recovery; termin **powrotu** date of return; home-coming date
powstać zob. **powstawać**
powstanie [pɔ'fstɛnɛ] n 1. (zbrojne) rising uprising, insurrection 2. (zaczęcie istnienia) origin
powstać [pɔ'fstavatɔ] imperf, ~ać [pɔ'fstatɔ] perf vi 1. get (stand) up, rise; przen. (z upadku) recover 2. (buntować się) rise up in arms; revolt 3. (wynikać) arise, start up; (tworzyć się) come into being
powszechny [pɔ'fʃɛxnɪ] adj general, universal
powszedni [pɔ'fʃɛdnɪ] adj

everyday, daily, common; chleb ~ daily bread; dzień ~ weekday, working-day
powtarzać [pɔ'ftɔʒatɔ] imperf, ~órzyć [pɔ'ftɔʒitɔ] perf I vt repeat; (w teatrze) rehearse; (opowiadać) report II vt ~arzać, ~órzyć się recur
powtórnie [pɔ'fturnɛ] adv again, anew, for the second time
powtórzyć zob. **powtarzać**
powyższy [pɔ'viʃʃi] adj above (mentioned)
powziąć [pɔ'vzɔtɔ] vt take (up); ~ decyzję to arrive at a decision; to take up a decision; ~ myśl to form an idea; ~ uchwałę to pass a resolution
poza ¹ [pɔʒa] f pose; attitude
poza ² [pɔʒa] praep behind, beyond; ~ służbą off duty; ~ tym apart from; besides; czy jeszcze coś ~ tym? anything else?
pozbawiać [pɔʒ'baivatɔ] imperf, ~ać [pɔʒ'baivatɔ] perf I vt deprive (strip, dispossess) (czegoś of sth); ~ć cześć to dishonour II vt ~ać, ~ć się życia to take one's own life; to commit suicide
pozbyć się [pɔʒbɪtɕ] perf, ~wać się [pɔʒ'bɪvatɔ] imperf vt get rid (czegoś of sth); (nałogu) abandon
pozdrawiać [pɔʒ'dravatɔ] imperf, ~wić [pɔʒ'dravɪtɔ] perf vt greet, salute; ~ów go ode mnie remember me to him; give him my (best (kind)) regards; serdecznie ~awiam ... I send (I give) my love to ...
pozdrowienie [pɔʒ'drɔvɛnɛ] n greeting, salutation; ~a dla was wszystkich kind regards to you all; przelać serdeczne ~a komuś to send one's love to sb
poziomy [pɔʒɔm] m level; ~ umysłowy intellectual level;

osiągnąć wysoki ~ to reach a high standard; nad ~em morza above sea level; poniżej ~u below the mark; na ~ie up to the mark; mot. ~ oleju oil level
poziomka [pɔʒɔmka] f wild strawberry
poziomy [pɔʒɔmɪ] adj horizontal, level; przen. low
poznać [pɔʒnatɔ] perf, ~wać [pɔʒnavatɔ] imperf I vt 1. (kogoś) make the acquaintance (of sb); get to know (coś sth); learn to know 2. (rozpoznać) recognize II vt ~ć, ~wać się to make each other's acquaintance; to get acquainted with sb; ~ć się na kimś to see through sb
pozornie [pɔʒɔrnɛ] adv apparently, to all appearances
pozostać zob. **pozostawać**
pozostały [pɔʒɔstaɪl] adj remaining, left; ~ przy życiu surviving
pozostać [pɔʒɔstavatɔ] imperf, ~ć [pɔʒɔstatɔ] perf vi remain, stay; ~wać, ~ć w tyle to stay behind
pozostawić [pɔʒɔstavɪtɔ] imperf, ~ć [pɔʒɔstavɪtɔ] perf vt leave; ~ać (wiele) do życzenia to leave much to be desired
pozór [pɔʒur] m appearance, pretence, pretext; na ~ór seemingly, apparently; pod ~orem under the pretence (the pretext) of; pod ~adnym ~orem on no account; według wszelkich ~orów to all appearances; przen. zachować ~ory to keep up appearances
pozwałać [pɔʒvalatɔ] imperf, ~lić [pɔʒvalɪtɔ] perf vt allow, permit, let; jeśli pan ~oli if you don't mind; mogę sobie na to ~lić I can afford it; nie ~alać to forbid; to prevent; ~alać sobie na coś to indulge in sth; ~alać sobie na poufa-

łość z kimś to take liberties with sb
 pozwolenie [pozvó'lenie] n permission, consent; (dokument) licence; ~e na pobyt permit of residence; ~e przywozu import licence; am. entry permit; ~e wywozu export licence; permit of export; udzielić ~a to grant a permission (licence)
 pozwolić zob. pozwalać
 pozycja [poz'itsja] f position; ~ prawna status; ~ społeczna social standing; (na liście, w rachunku) item, entry
 pozyskać [poz'izkató] perf, ~iwać [poz'is'kivató] imperf vt gain, win; ~ać, ~iwać sobie czyjeś względy to win the favours of sb; ~ać zgodę to win sb's consent
 pozytyw [poz'ititf] m fot. positive
 pozytywny [poz'itivni] adj positive
 pożar [pózar] m fire
 pożądany [pózi'đani] adj desirable; (o gościu) welcome
 pożegnać [pó'zegnátó] I vt take leave (kogoś of sb) II vr ~ się say good-bye (z kimś to sb); take leave (z kimś of sb)
 pożegnanie [pó'zegnáne] n farewell, leave-taking, good-bye
 pożyczka [pó'zi'čka] imperf, ~yc [pó'zi'čitó] perf vt (komuś) lend; (od kogoś) borrow
 pożyczka [pó'zi'čka] f loan; udzielić ~i to grant a loan; ubiegać się o ~ę to apply for a loan; spłacić ~ę to pay off a loan; zaciągnąć ~ę to take a loan; tytułem ~i on loan
 pożyczyc zob. pożyczać
 pozytyw [pó'zititf] adj useful
 pozytywek [pó'zit'ek] m use,

advantage, profit; dla naszego wspólnego ~ku to our common advantage; jaki z tego ~ek? what's the use of it?
 pożywienie [pózi'v'ienie] n food, nourishment
 pożywny [pó'zivni] adj nourishing, nutritious
 pójsić [pój'itó] vi go; ~ na spacer to go for a walk; ~ po kogoś, coś to go and fetch sb, sth; to go to get sb, sth; ~ w górę (w dół) to go up (down); ~ za kimś to follow sb; przen. ~ dobrze (źle) to turn out well (badly)
 póki ['puki] conj till, until; ~ życia as long as I live
 pół [pu] indecl half; semi; demi; dwa i ~ two and a half; ~ do platej half past four; ~ funta half a pound; ~ na ~ half-and-half, pot. fifty-fifty
 półbucik [pu'but'čik] m low shoe
 półcień ['pu'čien] m semi-darkness, twilight
 półciężarówka [pu'čez'a'ru'fka] f light lorry (truck)
 półfabrykat [pu'fa'brikat] m half-product
 półfinał [pu'finał] m sport. semi-final
 półka ['pu'ka] f shelf, rack
 półkula [pu'kula] f hemisphere
 półmisek [pu'misek] m dish
 półmrok ['pu'mr'ok] m dusk; semi-darkness
 północ ['pu'n'ot] f 1. geogr. north; na ~ od ... north of ... 2. (pora) midnight; o ~y at midnight
 północno-wschodni [pu'n'ot's'no'v's'x'odni] adj north-eastern
 północno-zachodni [pu'n'ot's'no'z'a'x'odni] adj north-western
 północny [pu'n'ot'sni] adj (o biegunie) north; (o wietrze)

northern; (o pozycji) northward
 półprodukt [pu'p'rodukt] m = półfabrykat
 półpiętro [pu'p'ietró] n (na schodach) landing; (między piętrami) mezzanine (floor); entresol
 półrocze [pu'r'ot'č] n half-year; unitw. semester
 półtora [pu't'ora] num one and a half
 półwysp [pu'vis'p] m geogr. peninsula
 później ['puznej] adv later (on), afterwards; dwa dni ~ two days later; wcześniej czy ~ sooner or later
 późno ['puzno] adv late; do ~a till late; za ~o too late
 późny ['puzni] adj late
 praca ['praša] f work; job; (trud) labour; ~a akordowa piece-work; ~a na dniówkę time-work; ~e domowe house-work; postarać się o ~ę to find employment; bez ~y out of work
 pracochłonny [prašo'x'łonni] adj labour-consuming, labour-taking
 pracować [pra's'ovátó] vi work; ~ na chleb to earn one's bread
 pracowity [prašo'viti] adj labourious, industrious
 pracownia [pra's'ovnia] f laboratory, workshop, study; (artysty) studio
 pracownik [pra's'ovnik] m worker, employee; ~ fizyczny manual worker; ~ umysłowy brain-worker, white-collar worker; ~ administracyjny civil servant; ~ państwowy government official, public servant
 praczka ['prat'ka] f washerwoman
 prać [prat] vt wash
 pragnąć ['pragn'ató] vt desire (czegoś sth), wish (czegoś for sth)
 pragnienie [pra'gn'ienie] n

thirst; mieć ~ to be thirsty; (życzenie) desire
 praktyczny [prak'tični] adj practical; (o człowieku) businesslike
 praktyka ['praktika] f practice, apprenticeship, training; zastosować w ~ce to put in practice
 pralka ['pralka] f washing machine, washer
 pralnia ['pralna] f laundry; ~ chemiczna dry cleaning shop; dry cleaner's (shop)
 pranie ['prane] n washing; ~e chemiczne dry cleaning; bielizna do ~a laundry; posłać bieliznę do ~a to send linen to the wash (laundry)
 prasa ['prasa] f press; (dzienniki) the press
 prasować [pra's'ovátó] vt press; (żelazkiem) iron
 prasowy [pra's'ovi] adj press; agencja ~a press agency; konferencja ~a press conference
 prawda ['pravda] f truth; powiedzieć komuś ~ę w oczy to give sb a piece of one's mind; ~ę mówiąc ... to tell the truth ...; to ~a it is true; to święta ~! it's gospel truth!
 prawdopodobny [pravdop'odobni] adj probable, likely
 prawdziwy [prav'dživ] adj true, real, genuine
 prawidło [pra'vidłó] (reguła) rule; (do butów) boot-tree, shoe-tree
 prawidłowy [prav'i'džovi] adj correct, regular
 prawie ['prave] adv almost, nearly; ~ go nie znam I hardly know him; ~ nigdy scarcely (hardly) ever
 prawnik ['pravnik] m lawyer; (student) law student
 prawny ['pravni] adj legal, lawful, legitimate
 prawo ['pravo] n 1. law; ~ cywilne civil law; ~ karne criminal law; ustanowić ~

to make (to enact) a law; znieść ~ to repeal a law
 2. (do czegoś) right; (zezwo-
 lenie) licence; ~ autorskie
 copyright; ~ głosowania
 voting right; ~ jazdy driv-
 ing licence; ~ własności
 right of property; mieć ~
 do czegoś to have a right
 (to be entitled) to sth
 prawo² ['prawo] n the right;
 the right-hand side; na ~
 to the right; skręt w ~
 right turn
 prawosławny [prawo'sławni]
 adj Orthodox
 prawostronny [prawo'strónni]
 adj right-hand (ruch traffic)
 prawy ['prawi] adj right,
 honest; (o stronie) right;
 po ~ej stronie on the
 right
 prąd [pręt] m current, flow,
 stream; (literacki) trend;
 pod ~ against the stream;
 z ~em with the stream;
 przén. iść z ~em to go with
 the tide; elektr. ~ staly
 direct current; ~ zmienny
 alternating current
 prądnicą [prąd'nitsa] f elektr.
 generator
 prążkowany [prą'kovaní] adj
 striped, streaked
 precyzyjny [pretsi'zijni] adj
 precision; mechanika ~a
 fine (precision) mechanics
 precz [preč] int away!; off
 (z tym with it!); idź ~!
 go away!; begonel; ~ z anar-
 chią! down with the anar-
 chy!
 prelegent [pre'legent] m lec-
 turer
 prelekcja [pre'lekt'sja] f lecture
 preliminarz [preli'minał] m
 preliminary; ~ budżetowy
 budget estimates
 premia ['premi] f premium,
 bonus
 premier ['premier] m prime
 minister, premier
 premiera [pre'miera] f first
 (opening) night

premiować [premi'jovat] vt
 pay a bonus (kogoś to sb);
 pay a premium (coś on sth)
 prenumerata [prenume'rata]
 f subscription
 prenumerować [prenume'r-
 vat] vt subscribe (coś to
 sth)
 pretekst ['prektst] m pretext,
 excuse; pod ~em czegoś
 under (on) the pretext
 (pretence) of sth
 pretensja [pre'tensja] f pre-
 tension, claim; mieć ~e do
 kogoś to have a grudge
 against sb; nie miej do
 mnie o to ~i don't blame
 me for it; rościć ~e to lay
 claims; to claim (o coś sth)
 prezenca [pre'zentsja] f pres-
 ence, bearing; on ma do-
 brą ~ę he has good looks
 prezen[t] ['prezent] m present,
 gift; dać w ~cie to make
 a gift (a present) (coś of
 sth); ~t dla rodziny gift
 (present) for the family;
 dostać w ~cie to get sth
 as a gift
 prezes ['prezes] m chairman,
 president
 prezydent ['prezident] m presi-
 dent
 prędki ['prętki] adj quick,
 swift, fast
 prędkiej ['prędzej] adj 1.
 quicker, more quickly; czym
 ~ as soon as possible; ~
 czy później sooner or later
 2. (raczej) sooner, rather
 pręt [pręt] m rod, stick, bar
 problem ['problém] m prob-
 lem, issue
 procent ['protsent] m per-
 centage, interest; na 5 ~
 at 5 per cent; przynosić ~
 to bear interest; z ~em
 with interest
 proces ['prots] m 1. process;
 sqd. trial, lawsuit, case; ~
 rozwodowy divorce case;
 wytoczyć komuś ~ to bring
 an action against sb 2.
 (przebieg) course

procesować się [prots'sovat] vt
 be engaged in a law-
 suit, prosecute at law
 prochowiec [pro'xovets] m
 dust-coat
 producent [pro'dutsent] m
 producer
 produkcja [pro'dukt'sja] f
 production, output; ~a se-
 ryjna standard production;
 środki ~i means of pro-
 duction
 produkować [pro'dukovat] vt
 produce, make, manufacture
 produkt ['produkt] m product,
 produce; ~y spożywcze
 provisions, food-stuffs; ~
 uboczny by-product
 produktywny [produkt'ivni]
 adj productive
 profesor [profesor] m pro-
 fessor
 profil ['profil] m profile; z ~u
 in profile
 profilaktyczny [profilak'tični]
 adj prophylactic
 prognoza [pro'gnaza] f prognos-
 is; ~ pogody weather fore-
 cast
 program ['program] m pro-
 gramme; ~ studiów curric-
 ulum; ~ kin (teatrów)
 cinema (theatre) pro-
 grammes
 projekcja [projektsja] f pro-
 jection
 projekt ['projekt] m scheme,
 design, plan, draft; układać
 ~ty na przyszłość to make
 plans for the future; w ~cie
 in draft (design)
 projektor [projektor] m pro-
 jector
 projektować [projek'tovat] vt
 (zamierzać) plan, make
 plans; (rysować) design,
 project
 prokurator [proku'rator] m
 public prosecutor
 proletariat [prole'tarjat] m
 proletariat
 prolog ['prolog] m prologue
 prolongować [prolon'govat] vt
 prolong, extend

prom [prom] m ferry, ferry-
 boat
 promesa [promesa] f promise;
 ~ wizy visa promise
 promieniotwórczy [promi'no-
 'furtŝi] adj radioactive
 promieniować [promi'novat]
 vt radiate
 promień [promi'ń] m 1.
 beam, ray; ~ słońeczny
 sunbeam; ~nie Roentgena
 X-rays 2. geom. radius
 promil [promil] m promille;
 per mille; pół ~a half a
 promille
 promocja [promotsja] f pro-
 motion
 propagować [propa'govat] vt
 propagate
 proponować [propo'novat] vt
 propose, offer
 proporcja [propor'tsja] f pro-
 portion
 proporzec [propor'zets] m pen-
 non
 propozycja [propo'zitsja] f pro-
 posal, offer, suggestion
 prosić [prošit] vt vt ask, beg,
 request; ~ na obiad to in-
 vite to dinner; ~ o coś to
 ask for sth; ~ o pozwole-
 nie to request permission;
 ~ o rękę (dziewczyny) to
 ask for a girl's hand (in
 marriage); czy mogę ~ o
 coś? may I ask you for sth?;
 proszę państwa! ladies and
 gentlemen!; proszę wejść!
 come in, please!
 prosiak ['procak] m, prosie
 ['proč] n pigling, piglet
 prospekt ['prospekt] m pros-
 pect; (broszura) leaflet,
 prospectus
 prost[o] ['prasto] adv straight,
 directly; iść ~o przed sie-
 bie to go straight ahead;
 siedzieć ~o to sit upright;
 po ~u simply
 prostokąt [prostokąt] m mat.
 rectangle
 prostopadły [prostopadły] vt
 perpendicular

prostota [pro'stota] *f* simplicity, homeliness
 prostować [pro'stovatɔ] *I vt* straighten, make straight; (*biąd*) rectify, correct *II vr* ~ się straighten
 prosty [pro'sti] *adj* straight, direct; (nieskomplikowany) simple, plain, common
 proszek [pro'szɛk] *m* powder; ~ do pieczenia baking powder; ~ do zębów tooth-powder
 próśba [pro'szba] *f* request; (*do urzędu*) application; (*podanie*) petition; mam do ciebie ~ę I have a favour to ask of you; I have a request to make; na waszą ~ę at your request
 protekcja [pro'tɛktsja] *f* patronage, protection; backing
 protest [pro'tɛst] *m* protest, protestation; założyć ~ to lodge a protest
 protestować [pro'tɛstovatɔ] *vt* protest
 proteza [pro'tɛza] *f* 1. prosthesis; ~ kończyny artificial limb; ~ oka ocular prosthesis 2. sztuczna szczęka denture; ~ zębowa (częściowa) dental prosthesis
 protokół [pro'tokół] *m* 1. record, report; spisać ~ komuś to make a report (take down evidence) on sb 2. (dyplomatyczny) protocol 3. (z posiedzenia) minutes
 prototyp [pro'totip] *m* prototype
 prowadzić [pro'vadzitɔ] *I vt* lead, guide; (koncert) conduct; (samochód) drive; (sklep) run, keep; (instytucję) manage; (księgi) keep; (rozmowę) carry on; (zebranie) preside; (wojną) wage; ~ dalej to continue; proszę ~ please lead the way *II vr* ~ się pod rękę to walk arm in arm
 prowiant [pro'vant] *m* prov-

isions; suchy ~ packed (lunch etc.)
 prowincja [pro'vintsja] *f* province; (*kraj poza stolicą*) provinces; na ~i in the country (provinces)
 prowizja [pro'vizja] *f* commission, percentage
 proza [pro'za] *f* prose; ~ą in prose
 próba [pro'ba] *f* 1. trial, test; na ~ę on trial; poddawać ~ie to put to trial (to the test); przen. ciężka ~a ordeal 2. teatr. rehearsal; ~a generalna dress rehearsal
 próbka [pro'pka] *f* sample, pattern
 próbować [pro'bovatɔ] *vt* 1. try, test; ~ szczęścia to take a chance; to try one's luck 2. (kosztować) taste
 prócz [pro'ɕ] *prap* except, save; ~ tego besides
 próg [prok] *m* threshold
 próżny [pro'zni] *adj* empty, void, vacant; (darewny) vain, futile; (zarozumiaty) conceited; pot. ~e gadanie idle talk
 pryca [pri'tɕa] *f* plank-bed
 prymus [primus] *m* (maszynka) primus (stove); spirit lamp
 pryszcz [pri'szɕ] *m* pimple, boil
 prysznic [pri'sznits] *m* shower-bath; wziąć ~ to take a shower
 prywatny [pri'vatni] *adj* private
 przebaczać [pɛ'baɕatɔ] *imperf*, ~yć [pɛ'baɕitɔ] *perf* *vt* pardon, forgive
 przebaczenie [pɛ'baɕɛnɛ] *n* pardon, forgiveness; prosić kogoś o ~ to beg sb's pardon
 przebaczyć *zob.* przebaczać
 przebieg [pɛ'beɕk] *m* course, run
 przebicie [pɛ'bitɕɛ] *n* puncture; elektr. breakdown

przebić [pɛ'bitɕ] *vt* puncture; pierce; elektr. break down
 przebierać [pɛ'ɛbratɔ] *imperf*, ~rać [pɛ'bratɔ] *perf* *I vt* (*wybrać*) sort; ~ierać starannie to pick and choose; ~ierać nogami to fidget; ~ierać palcami po czymś to fiddle about with sth; ~ierać palcami po instrumencie to finger an instrument; przen. ~ierać, ~rać miarę w jedzeniu (picciu) to eat (drink) to excess *II vr* ~ierać, ~rać się change (one's clothes); (*za coś, za kogoś*) disguise oneself; to dress up
 przebó [pɛ'bu] *m* hit
 przebrać *zob.* przebierać
 przebranie [pɛ'brɛnɛ] *n* disguise; w ~u in disguise
 przebudowa [pɛ'bu'dova] *f* reconstruction, rebuilding
 przebywać [pɛ'ɛ'vatɔ] *vi* stay, live; ~ stale to reside
 przecenja [pɛ'ɛ'sɛna] *f* reduction of prices; reduced prices; towary z ~y goods at reduced prices
 przechadzka [pɛ'ɛ'xatska] *f* walk, stroll; ~a dla zdrowia constitutional; iść na ~ę to go for a walk
 przechodni [pɛ'ɛ'xodni] *adj* transitional, transitory; gram. transitive; puchar ~ challenge cup
 przechodzić [pɛ'ɛ'xodzitɔ] *imperf*, ~jść [pɛ'ɛ'ɕɛtɔ] *perf* *vt* pass, go over; ~chodzić, ~jść przez ulicę to cross the street || ~chodzić, ~jść operację to undergo an operation; ~chodzić, ~jść wiele kłopotów to go through much trouble; to mu ~jdzie he will get over it; ustawa ~chodzi więszością głosów the bill is voted (carried) by the majority
 przechodzię [pɛ'ɛ'xodɕɛn] *m* passer-by

przechować *zob.* przechowywać
 przechowalnia [pɛ'ɛ'xovalna] *f* left-luggage office; cloak-room; am. baggage room
 przechowywać [pɛ'ɛ'xovatɔ] *imperf*, ~ać [pɛ'ɛ'xovatɔ] *perf* *vt* keep, preserve
 przeciąg *zob.* przecinać
 przeciąg [pɛ'ɛ'ɕɔk] *m* draught, current of air; (czasu) period, space of time; na ~ miesiąca for a month; w ~u dnia during (in the course of) the day; w ~u tygodnia within (in the course of) a week
 przeciążony [pɛ'ɛ'ɕɔni] *adj* overloaded, overworked
 przeciekać [pɛ'ɛ'ɕɛkatɔ] *vi* leak; dach ~ the roof is leaking; zbiornik ~ the tank is leaking
 przecier [pɛ'ɛ'ɕɛr] *m* pomace, paste; ~ owocowy fruit pomace; ~ pomidorowy tomato paste
 przecież [pɛ'ɛ'ɕɛɕ] *conj* yet, still; a ~ and yet; after all
 przeciętny [pɛ'ɛ'ɕɛtni] *adj* average, mediocre
 przecinać [pɛ'ɛ'ɕinatɔ] *imperf*, ~ać [pɛ'ɛ'ɕitɔ] *perf* *vt* cut (through); ~nać, ~ać rozmowę to cut short (to end) a conversation
 przecinek [pɛ'ɛ'ɕinek] *m* comma
 przeciw [pɛ'ɛ'ɕɛw] *prap* against; nie mam nic ~ temu I don't mind it; I have no objection to it; za i ~ the pros and cons
 przeciwbólowy [pɛ'ɛ'ɕɛw'bolvi] *adj* med. analgesic
 przeciwdziałać [pɛ'ɛ'ɕɛw'dza'uatɔ] *vt* counteract, counterwork (czemuś sth)
 przeciwnieństwo [pɛ'ɛ'ɕɛw'nɛ'stɔ] *n* opposition, contrast, the opposite; w ~ie do czegoś in contrast with sth; unlike sth
 przeciwnie [pɛ'ɛ'ɕɛw'nɛ] *adv* on

(just) the contrary; wprost ~ the other way
przeciwnik [pʃe'tɔivnik] m adversary, opponent
przeciwny [pʃe'tɔivni] adj opposite, adverse, contrary; być ~m czemuś to object to sth; w ~m razie otherwise
przeciwstawiać [pʃetɔif'stawatɔ] imperf, ~ć [pʃetɔif'stavitɔ] perf I vt oppose (komuś, czemuś to sb, sth), set against II vr ~ać, ~ć się oppose (komuś, czemuś to sb, sth), be opposed (czemuś to sth)
przeczący [pʃe'tʃɔtsi] adj negative
przecznica [pʃetɔ'nitsa] f cross-street, cross-line
przeczuć [pʃetʃutɔ] perf, ~wać [pʃe'tʃuvatɔ] imperf vt have a feeling (coś of sth); (zło) forebode; have a suspicion (a presentiment)
przeczyć [pʃetʃitɔ] vt deny (czemuś sth); contradict (komuś sb); ~ istnieniu czegoś to negate the existence of sth
przeczyszczający [pʃetʃiʃ'ʃafɔtsi] adj (także środek ~) med. purgative, laxative
przezczytać [pʃe'tʃitatɔ] vt read over; (uważnie) peruse; ~ głośno to read out loud
przed [pʃet] praep before, in front of, ahead of; iść ~ siebie to go ahead; ~ domem in front of the house; ~ miesiącem a month ago; ~ południem before noon
przedawniony [pʃeda'vnɔni] adj prescribed, superannuated, outdated
przeddzień [pʃeddzɛn] m w ~edniu ... on the eve of ...
przede wszystkim [pʃede'fistkim] adv above all, first of all
przedłużać [pʃe'dūuzatɔ] m extension rod; lengthening bar

przedłużać [pʃe'dūuzatɔ] imperf, ~ywać [pʃe'dūuzatɔ] perf vt (pobyć) prolong; (wizę) extend; (suknię) lengthen
przedmieście [pʃed'mɛtɕe] n suburb
przedmiot [pʃedmɔt] m object; (temat) subject; matter, subject-matter
przedmowa [pʃed'mɔva] f preface, foreword
przedni [pʃedni] adj front; foremost; ~a noga foreleg, forefoot; ~e koła front wheels
przedostać się [pʃe'dostatɔtɕɛ] perf, ~wać się [pʃedɔ'stawatɔtɕɛ] imperf vr get through; push one's way; penetrate (do czegoś into sth); przen. ~ć, ~wać się do wiadomości publicznej to become public knowledge
przedostatni [pʃedɔ'statni] adj last but one; ~a noc the night before last
przedpłata [pʃet'pūata] f prepayment; payment in advance; (czasopisma) subscription
przedpokój [pʃet'pɔkuj] m antechamber, lobby
przedpołudnie [pʃetpɔ'ūdne] n forenoon
przedramię [pʃed'ramɛ] n forearm
przedruk [pʃedruk] m reprint; ~ wzbroniony copyright
przedsiębiorca [pʃet-cɛ'pɔrtɕa] m contractor; (budowlany) builder
przedsiębiorczy [pʃet-cɛ'pɔrtɕi] adj enterprising, full of initiative
przedsiębiorstwo [pʃet-cɛ'pɔrtɕtɕɔ] n enterprise, concern, business; ~ państwowe state(-owned) enterprise
przebrać [pʃet'cɛbratɔ] imperf, ~wziąć [pʃet'cɛvzɔtɔ] perf vt undertake; ~brać, ~wziąć kroki to take steps
przedsiewzięcie [pʃetɕe'vzɛ-

~ć] n undertaking, enterprise
przedsprzedaż [pʃet'spʃedaʃ] f advance sale; kupić bilety w ~y to book seats (tickets) in advance; biuro ~y booking office
przedstawi(a)ć [pʃet'stavitɔ] imperf, ~ć [pʃet'stavitɔ] perf I vt present, represent; (przedłożyć) submit; (osobę) introduce; ~ać, ~ć sobie to imagine; jak się sprawy ~ają? how do matters stand? II vr ~ać, ~ć się introduce oneself
przedstawiciel [pʃet-sta'vitɕel] m representative; (handlowy) agent
przedstawicielstwo [pʃet-sta'vitɕelstɕɔ] n agency, delegation
przedstawić zob. przedstawić
przedstawienie [pʃet-sta'vɛnɛ] n 1. (osób) presentation, introduction 2. teatr. performance, show, spectacle; ~ przedpołudniowe matinée
przedszkole [pʃet'ʃkɔlɛ] n kindergarten
przedtem [pʃetɛm] adv before, formerly; na krótko ~ shortly before
przedwczoraj [pʃet'fɔraj] adv the day before yesterday
przedwiosnie [pʃed'vɔɕnɛ] n early spring
przedział [pʃedzɔ] m 1. partition 2. (w wagonie) compartment; ~ bagażowy luggage compartment; ~ dla palących (niepalących) smoking (non smoking) compartment; ~ zarezerwowany reserved compartment 3. (we włosach) parting
przeździ(a)ć [pʃe'dzɛlatɔ] imperf, ~ć [pʃe'dzɛlitɔ] perf vt divide, part
przejechać [pʃe'ʒɛtɔ] perf, ~nąć [pʃe'ʒinatɔ] imperf vt bend, bow
przeгляд [pʃe'glɔt] m review,

inspection, revision, survey; ~ lekarski medical examination; mot. ~ gwarancyjny guarantee survey; ~ okresowy periodical survey; ~ techniczny technical survey
przełgądać [pʃe'glɔdatɔ] imperf, ~rzeć [pʃe'ʒɛtɔ] perf vt review, look over (through), examine; revise
przegłosować [pʃe'glɔsɔvatɔ] vt carry by vote, outvote
przegonić [pʃe'gonitɔ] vt (w biegu) outrun, overtake (przewyższyć) outdistance
przegotować [pʃe'gotɔvatɔ] vt (zagotować) boil, bring to the boil; (zbyt długo gotować) overboil; ~ wodę (mleko) to boil water (milk)
przegrać zob. przegrywać
przegrana [pʃe'grana] f defeat, loss; lost game
przegrywać [pʃe'grivatɔ] imperf, ~ać [pʃe'gratɔ] perf vt lose
przegrzać [pʃe'grɛɕatɔ] perf, ~ewać [pʃe'grɛɕavatɔ] imperf vt overheat; (o silniku) become overheated
przegub [pʃe'gub] m (rękt) wrist, joint
przejaw [pʃe'jaʃ] m symptom, sign
przejawi(a)ć [pʃe'javatɔ] imperf, ~ć [pʃe'javitɔ] perf I vt manifest, display II vr ~ać, ~ć się manifest oneself, be revealed
przejazd [pʃe'jazt] m passage; (kolejowy) crossing; ~ wzbroniony no thoroughfare; ~ górą overcrossing; ~ dołem undercrossing, am. underpass; ~ nie strzeżony unguarded crossing; ~ strzeżony guarded crossing
przejażdżka [pʃe'jazɕka] f ride, trip; (samochodem) drive
przejechać [pʃe'ʒɛtɔ] perf, ~ździ(a)ć [pʃe'ʒɛɕatɔ] imperf I vt vt pass, ride; travel; (minąć, np. stację) miss;

- ~chać, ~źdźać przez miasto to pass through the city; ~chać, ~źdźać na drugą stronę mostu to ride (to drive) across a bridge; ~chać cały świat to travel all over the world; (najeżdzać) to run over sb; to knock sb down II *vr* ~chać się to make a trip, to take a drive (a ride); (po morzu) to sail across
- przejezdny [pʃɛ'jɛzdni] *m* passenger, traveller; stranger; *am.* (w hotelu) transient
- przejżdżać *zob.* przejechać
- przejmować [pʃɛ'jmɔvatɔ] I *vt* take over II *vr* ~ się be impressed, be moved (czymś by sth)
- przejrzeć *zob.* przeglądać
- przejście [pʃɛ'ʃɛjtɔɛ] *n* 1. passage, transition; gangway; ~ dla pieszych pedestrian crossing; ~ graniczne border crossing; ~ podziemne dla pieszych (pedestrian) subway; *am.* underpass; ~ uliczne na pasach zebra crossing 2. (przeżycie) experience; (przykre) trial, ordeal
- przejściowy [pʃɛ'ʃɛjtɔvi] *adj* temporary, transitory
- przejść *zob.* przechodzić
- przekaz [pʃɛ'kas] *m* draft, order; ~ pieniężny money order
- przekąsić [pʃɛ'kɔɕitɔ] *vt* *vi* have a snack
- przekąska [pʃɛ'kɔska] *f* snack, refreshment
- przekleństwo [pʃɛ'klepstɔ] *n* curse
- przekład [pʃɛ'kɔlat] *m* translation, version
- przekładać [pʃɛ'kɔdatɔ] *imperf.*, ~łożyć [pʃɛ'ɔɕitɔ] *perf* *vt* 1. (z miejsca na miejsce) transfer; move, shift; (z kleszeni itp.) empty (do koszyka into a basket); (kłaść na zmianę) interlay 2. (tłu-

- maczyć) translate (na angielski into English) 3. (karty) cut
- przekładnia [pʃɛ'kɔadna] *f* techn. gear, switch; *mot.* ~ ślimakowa worm gear; ~ zębata toothed gear
- przekłuć [pʃɛ'kɔutɔ] *perf.*, ~wać [pʃɛ'kɔuvatɔ] *imperf.* *vt* pierce
- przekonać *zob.* przekonywać
- przekonanie [pʃɛ'kɔnanɛ] *n* conviction; ~a polityczne political convictions; do-chodzić do ~a to conclude; to come to a conclusion; mam ~e, że... I am convinced, that...; według me-go najgłębszego ~a to the best of my belief
- przekonywać [pʃɛ'kɔnivatɔ] *imperf.*, ~ać [pʃɛ'konatɔ] *perf* I *vt* convince, persuade II *vr* ~ywać, ~ać się ascertain, convince oneself
- przekonywający [pʃɛ'koniva- 'jɔtsi] *adj* convincing, persuasive, conclusive
- przekraczać *zob.* przekroczyć
- przekreślić [pʃɛ'kreɕlatɔ] *imperf.*, ~ić [pʃɛ'kreɕitɔ] *perf* *vt* cross out, cancel, annul
- przekręcać [pʃɛ'krɛɕatɔ] *imperf.*, ~ić [pʃɛ'krɛɕitɔ] *perf* *vt* twist, turn; (słowa itp.) distort
- przekroczenie [pʃɛ'kroɕɛnɛ] *n* (wykroczenie) offence; (przepisów) transgression; (planu itp.) exceeding; ~ granicy crossing the frontier; ~ dozwolonej szybkości exceeding the speed limit; ~ konta w banku overdraft; ~ przepisów prawa transgression of the law
- przekrójczyć [pʃɛ'kroɕitɔ] *vt* (przejść) cross; (przewyż- szyć) exceed, surpass, over- step; (liczebnie przewyż- szać) outnumber; (prawo) transgress; ~oczyć granice przyzwyczajenia to overstep

- the bounds of decency; ~oczyć rachunek (banko- wy) to overdraw one's ac- count; ~oczyć dozwoloną szybkość to exceed the speed limit; to ~acza moje środki (finansowe) this is beyond my means
- przekroić [pʃɛ'kroɕitɔ] *vt* cut (in two)
- przekrój [pʃɛ'kroɕ] *m* section; ~ pionowy vertical section; ~ poziomy horizontal (lev- el) crossing; ~ poprzeczny cross-section; *przen.* w przekroju in profile
- przekształcać [pʃɛ'kʃtaɕtɔ] *imperf.*, ~ić [pʃɛ'kʃtaɕitɔ] *perf* I *vt* transmute, trans- form II *vr* ~ać, ~ić się transform, change (w coś into sth)
- przekupić [pʃɛ'kupitɔ] *vt* bribe
- przekupywać [pʃɛ'kupivatɔ] *vt* bribe, corrupt
- przekwitnąć [pʃɛ'kɕitɔ] *imperf.*, ~nąć [pʃɛ'kɕitɔ] *perf* *vi* cease blooming, wither, fade; to be out of bloom
- przelew [pʃɛ'leɕ] *m* (pienięż- ny) transfer || ~ krwi bloodshed
- przełknąć się [pʃɛ'leknɔɕɛ] *vr* be frightened, take fright (czegoś at sth)
- przeliczyć [pʃɛ'liɕitɔ] I *vt* count over II *vr* ~ się miscalculate
- przelot [pʃɛ'lot] *m* passage, flight
- przeludnienie [pʃɛ'lud'nɛnɛ] *n* overpopulation
- przeludniony [pʃɛ'lud'nɔni] *adj* overpopulated
- przeladować [pʃɛ'lɔdatɔ] *perf.*, ~ywać [pʃɛ'lɔdatɔ] *imperf.* *vt* 1. (przenieść ta- dunek) reload, trans-ship 2. (przeciążyć) overload; (ludź- mi) overcrowd
- przeladunek [pʃɛ'lɔdatɔ] *m* reloading, trans-shipment
- przełaj [pʃɛ'lɔ] *m* na ~
- across country; pójść na ~ to take a short cut; sport. bieg na ~ cross-country race
- przełączając [pʃɛ'ɕɕatɔ] *imperf.*, ~yć [pʃɛ'ɕɕitɔ] *perf* *vt* elektr. switch; teley. put through
- przełącznik [pʃɛ'ɕɕɕnik] *m* elektr. switch, commutator
- przełączyć *zob.* przełączać
- przełęcz [pʃɛ'ɕɕɕ] *f* pass
- przełom [pʃɛ'lɔm] *m* breach, fracture; *przen.* crisis, turn- ing point; ~ wieku turn of the century
- przełożony [pʃɛ'lɔʒɔni] *m* su- perior, principal
- przełożyć *zob.* przekładać
- przełyk [pʃɛ'lɔk] *m* gullet; anat. oesophagus
- przemakać [pʃɛ'makatɔ] *imperf.*, ~oknąć [pʃɛ'moknɔɕɛ] *perf* *vi* be drenched, be soaked; ~oknąć do nitki to get wet to the skin
- przemasserować [pʃɛ'masɛ'rɔ- vatɔ] *vt* march by (past), parade
- przemawiać [pʃɛ'mavɔatɔ] *imperf.*, ~ówić [pʃɛ'muvitɔ] *perf* *vi* speak, deliver a speech; address (do kogoś sb); ~awiać; ~ówić za kimś to speak for sb; to say a good word for sb
- przemęczać [pʃɛ'mɛɕatɔ] *imperf.*, ~yć [pʃɛ'mɛɕitɔ] *perf* I *vt* overstrain, overwork II *vr* ~ać, ~yć się work too much, overwork
- przemęczenie [pʃɛ'mɛɕɛnɛ] *n* overstrain, overwork
- przemieszczenie [pʃɛ'mɛɕɛnɛ] *n* med. dislocation, dis- placement
- przemijać [pʃɛ'mijatɔ] *imperf.*, ~nąć [pʃɛ'minɔɕɛ] *perf* *vi* pass, go by; ~nęło it's all over
- przemoczyć [pʃɛ'mɔɕitɔ] *vt* wet, drench; ~łem nogi I've got wet feet
- przemoknąć *zob.* przemakać

przemówić zob. przemawiać
 przemówienie [pʃemʊ'vɛnɛ] *n*
 speech, address; wygłosić ~
 to deliver a speech
 przemyciać [pʃe'mitsatɔ] *im-*
perf., ~ić [pʃe'mitɔtɔ] *perf*
 vt smuggle
 przemysł [pʃemisʊ] *m* indus-
 try; ~ lekki (ciężki) light
 (heavy) industry; ~ moto-
 ryzacyjny motor (automotive)
 industry; ~ turystyczny
 tourist industry; ~ węglowy
 coal industry
 przemysłowiec [pʃemi'sʊvɛts]
m industrialist
 przemysłowy [pʃemi'sʊvi] *adj*
 industrial
 przemyt [pʃemit] *m* smug-
 gling, contraband
 przemytnik [pʃe'mitnik] *m*
 smuggler, contrabandist;
 (alkoholu) bootlegger
 przelicować [pʃe'ɲi'tsovətɔ] *vt*
 kraw. turn
 przenieść zob. przenosić
 przeniknąć [pʃe'nikatɔ] *imperf.*,
 ~nąć [pʃe'niknɔtɔ] *perf* *vt*
 1. penetrate; (o wieści, ta-
 jemnicy) transpire, infil-
 trate 2. fiz. filter, diffuse
 przenocować [pʃeno'tsovətɔ] *I*
 vi pass the night II *vt* (ko-
 goś) put up for the night
 przenosić [pʃe'nositɔ] *imperf.*,
 ~leść [pʃe'nosɛtɔ] *perf* *I* *vt*
 transport, transfer, remove;
 (w rachunkach) carry over
 (forward) || ~osić, ~leść na
 emeryturę to pension II *vr*
 ~osić, ~leść się move
 przenośny [pʃe'nɔɲni] *adj* (o
 maszynie itp.) portable; (o
 znaczeniu) metaphorical; w
 ~m znaczeniu in a figura-
 tive sense
 przeoczyć [pʃe'ɔtɔtɔ] *vt* over-
 look, miss
 przepadać [pʃe'padatɔ] *vi* 1.
 (ginąć) be (get) lost 2. (przy
 egzaminie) fail 3. (bardzo
 lubić) to be very fond (za
 czymś of sb); ~ za kimś
 to dote on sb

przepaść [pʃepaɕtɔ] *f* preci-
 pice, abyss
 przepelniony [pʃepɛu'ɲoni] *adj*
 (o naczyniu) overflowing,
 brimful; (tudźmi) overcrowd-
 ed
 przepis [pʃepis] *m* receipt;
 kultn. recipe; med. pre-
 scription; (regula) regula-
 tion; ~y ruchu traffic regu-
 lations; highway code;
 wbrew ~om against (con-
 trary to) the regulations;
 łamać ~y to break (in-
 fringe) the regulations
 przepisać zob. przepisywać
 przepisowy [pʃepi'sovi] *adj*
 regular, approved, oblig-
 atory
 przepisywać [pʃepi'sivatɔ]
imperf., ~ać [pʃe'pɪsatɔ] *perf*
 vt 1. copy, rewrite; ~ywać,
 ~ać coś na czysto to make
 a clean copy of sth 2. (za-
 lecać) order; ~ywać, ~ać
 lek to prescribe a medicine
 3. prawn. (własność) sign
 away
 przepłacać [pʃe'pʊatsatɔ] *im-*
perf., ~ić [pʃe'pʊatɔtɔ] *perf*
 vt overpay
 przepływać [pʃe'pʊivatɔ] *im-*
perf., ~nąć [pʃe'pʊinɔtɔ] *perf*
 vt (o człowieku) swim
 (across); (o okręcie) sail,
 cross; (o rzece) flow
 przepocić [pʃe'pɔtɔtɔ] *vt*
 sweat through, saturate
 with sweat
 przepona [pʃe'pɔna] *f* dia-
 phragm, midriff
 przepowiać [pʃepɔ'vadatɔ] *im-*
perf., ~edzieć [pʃepɔ'
 'vɛdɛtɔ] *perf* *vt* foretell,
 predict, prophesy
 przepowiednia [pʃepɔ'vɛdna] *f*
 prophecy; prediction; fore-
 cast, prognosis
 przepracowany [pʃepratsɔ'va-
 ni] *adj* overworked, run-
 -down
 przeprać [pʃepratɔ] *vt* wash
 przeprasować [pʃepra'sovatɔ]
 vt press, iron

przepraszac [pʃe'praʃatɔ] *im-*
perf., ~osić [pʃe'pɔɕitɔ] *perf*
 vt beg (kogoś sb's) pardon;
 apologize (za coś for sth);
 ~szam! excuse me!; I am
 sorry!; sorry!; ~aszam, któ-
 ra godzina? excuse me,
 what time is it?
 przeprawa [pʃe'prava] *f* 1.
 (przejście) passage; crossing
 2. (transport) transport
 (conveyance) 3. przen.
 (przykre zajście) incident,
 scene
 przeprowadzić [pʃepro'va-
 dzatɔ] *imperf.*, ~ić [pʃepro-
 'vadɔtɔ] *perf* *I* *vt* lead, get
 through; (plan) carry out;
 (reformę) put in force; carry
 into effect II *vr* ~ać, ~ić
 się move
 przeprowadzka [pʃepro'vatska]
f removal
 przepuklina [pʃepu'kɫina] *f*
 hernia, rupture
 przepustka [pʃe'pustka] *f*
 pass, permit; wydać ~ę to
 issue (grant) a permit
 przepuszczać [pʃe'pustɕatɔ]
imperf., ~ścić [pʃe'pustɕitɔ]
perf *vt* 1. let pass (through)
 2. (przeciekać, np. o naczy-
 niu) leak || ~ścić okazję to
 miss the opportunity
 przepych [pʃepix] *m* luxury,
 splendour, pomp
 przerabiać [pʃe'rabatɔ] *im-*
perf., ~obić [pʃe'rabitɔ] *perf*
 vt 1. (tekcję) get through;
 ~abiać z kimś gramatykę
 to drill sb in grammar 2.
 (sztukę, książkę itp.) revise,
 remodel, rewrite 3. (sukniętę)
 alter, remake
 przerazić [pʃe'razitɔ] *perf.*,
 ~zać [pʃe'razatɔ] *imperf* *I*
 vt terrify, appal, frighten
 II *vr* ~zić się be fright-
 ened, be terrified
 przerażający [pʃeraza'jɔtsi]
adj appalling, terrifying
 przerobić zob. przerabiać
 przeróbka [pʃe'rupka] *f* 1.
 recast, revision, adaptation;

~ filmowa film version 2.
 kraw. alteration
 przerwa [pʃerva] *f* 1. break,
 pause; ~a obiadowa lunch
 time; ~a w obradach ad-
 journment; bez ~y without
 intermission; non-stop 2.
 teatr. interval, intermission
 3. (w piłce nożnej) half-
 -time
 przerwać [pʃervatɔ] *perf.*,
 ~ywać [pʃe'rivatɔ] *imperf*
 vt interrupt, break off,
 pause
 przesada [pʃe'sada] *f* exagger-
 ation
 przesadzić [pʃe'sadɕatɔ] *im-*
perf., ~ić [pʃe'sadɕitɔ] *perf*
 vt 1. (roślinę) transplant 2.
 (wyolbrzymiać) exaggerate,
 overdo
 przesąd [pʃesɔt] *m* prejudice,
 superstition
 przesądny [pʃe'sɔdni] *adj* su-
 perstitious
 przesiąć zob. przesiewać
 przesiadać się [pʃe'ɕadatɔ] *cɕ*
imperf., ~ać się [pʃe'ɕɔtɔ] *cɕ*
perf *vr* (z miejsca na
 miejsce) change places; (z
 pociągu na pociąg) change
 trains
 przesiadka [pʃe'ɕatka] *f*
 change (of trains)
 przesiąknięty [pʃe'ɕɔk'ɲiti] *adj*
 imbued, soaked, permeated
 przesiać się zob. przesiadać
 się
 przesiedlenie [pʃe'ɕɛdnɛ] *n*
 displacement, migration;
 (przymusowe) deportation
 przesiewać [pʃe'ɕvatɔ] *im-*
perf., ~ać [pʃe'ɕatɔ] *perf* *vt*
 sift, sieve
 przesilenie [pʃe'ɕilɛnɛ] *n*
 crisis; astr. ~ dnia z nocą
 solstice
 przesiać zob. przesyłać
 przesłona [pʃe'sʊna] *f* screen;
 fot. diaphragm
 przesłuchać [pʃe'sʊxatɔ] *vt*
 hear; ~ płytę to hear a
 record

przesmyk [pʃesmɪk] m pass, neck; *geogr.* isthmus
 przespać [pʃespatɕ] I vt drowse away, sleep away (off) II vr ~ się take (have) a nap
 przestać zob. przestawać
 przestarzały [pʃestaʒau̯ɪ] adj out of date, obsolete; (o dowcipie) stale
 przesta|wać [pʃe'stavarɕ] imperf, ~ć [pʃestacɕ] perf vt stop, cease; ~wać z kimś to associate with sb
 przestawia|ć [pʃe'stavarɕ] imperf, ~ć [pʃe'stavarɕ] perf vt displace, switch; (zmieniać porządek) transpose
 przestępca [pʃe'stɛpsa] m criminal, offender
 przestępstwo [pʃe'stɛpstɔ] n crime, offence
 przestrasz|ać [pʃestrasɕ] m fright, alarm
 przestraszyć [pʃe'strasɕ] I vt frighten, scare II vr ~ się be frightened, be scared
 przestroga [pʃe'stroga] f warning, caution
 przestrze|ć [pʃestɕɛ] perf, ~gać [pʃe'stɕegacɕ] imperf vt warn (przed czymś of sth), caution (przed czymś against sth); (stosować się) to observe (the laws etc.); ~gać przepisów itd. to abide by rules (regulations) etc.
 przestrzę|ń [pʃestɕɛ] f space, room
 przestudiowa|ć [pʃestu'djovacɕ] vt study, examine
 przesu|wać [pʃe'suvacɕ] imperf, ~nąć na później to postpone; to put off
 przesys|ać [pʃe'siʋacɕ] imperf, ~lać [pʃesʋacɕ] perf vt send, forward
 przesyłka [pʃe'siʋka] f consignment, dispatch; (statkiem) shipment; (paczka) parcel; ~ pocztowa postal packet (matter); ~ pieniężna money order; ~ ekspresowa express (special deliv-

ery) matter, letter etc.; ~ lotnicza air parcel (letter); ~ polecona registered parcel (letter)
 przeszczep [pʃe'ʃtɕɛp] m transplant graft transplantation
 przeszk|adzać [pʃe'ʃkadzacɕ] imperf, ~odzić [pʃe'ʃkodzicɕ] perf vt hinder, hamper; disturb, trouble; be a nuisance (komuś to sb); ~adzać, ~odzić komuś w zrobieniu czegoś to keep sb from doing sth; proszę mi nie ~adzać don't disturb me, please
 przeszkoda [pʃe'ʃkoda] f obstacle, hindrance; handi-cap; stać na ~dzie to stand in the way; stanowiąc ~dę to be an obstacle
 przeszkodzi|ć zob. przeszkadzać
 przeszło [pʃe'ʃɫo] adv more than, above
 przeszłość [pʃe'ʃɫɔɕtɕ] f past
 przeszły [pʃe'ʃɫɪ] adj past; gram, czas ~ past tense
 prześcieradło [pʃe'ɕtɕɛ'radɫo] n sheet
 prześcig|ać [pʃe'ɕtɕigacɕ] imperf, ~nać [pʃe'ɕtɕignɔɕ] perf vt outdistance, outrun, outdo; *przen.* surpass
 prześwietl|ać [pʃe'ɕfɛtlacɕ] imperf, ~ić [pʃe'ɕfɛtlɪcɕ] perf I vt med. X-ray II vr ~ać, ~ić się med. be X-rayed
 prześwietlenie [pʃe'ɕfɛtlɛnɛ] n med. X-ray examination
 przeta|piać [pʃe'tapacɕ] imperf, ~pić [pʃe'tɔpɪcɕ] perf vt melt, smelt, recast
 przetarg [pʃetark] m auction
 przeterminowany [pʃetɛrmi-no'vani] adj overdue
 przetłumaczy|ć [pʃetɫu'matɕ] vt translate, interpret
 przetopić zob. przetapiać
 przetrzym|ać [pʃe'tɕimacɕ] perf, ~ywać [pʃe'tɕimivarɕ] imperf vt 1. keep, (sth) too long 2. (znosić) endure, stand

przetwarzać [pʃe'tfazarɕ] vt transform, manufacture, process
 przetwór [pʃe'tfur] m produce, product, manufacture
 przetwórnia [pʃe'tfurɲa] f factory, manufacture
 przewaga [pʃe'vaga] f superiority, predominance; sport. advantage
 przeważający [pʃevaʒa'jɔtsɪ] adj prevailing, prevalent; ~a większość overwhelming majority
 przeważnie [pʃe'vagne] adv mostly, mainly; for the most part
 przewiduj|ący [pʃe'vidujɕ] adj foreseeing, far-seeing, farsighted
 przewidywa|ć [pʃe'vidvarɕ] imperf, ~dzieć [pʃe'vidzɛcɕ] perf vt foresee, anticipate; (pogodę) forecast
 przewietrzy|ć [pʃe'vɛtɕitɕ] I vt ventilate, air II vr ~ się pot. to take the air
 przewieź|ć zob. przewozić
 przewinienie [pʃe'vi'nɛnɛ] n offence
 przewlekły [pʃe'vɛlkɪ] adj lasting, prolonged; (o chorobie) chronic
 przewodniczący [pʃevodɲi'ɕɕɪ] m chairman
 przewodniczyć [pʃevodɲi'ɕɕitɕ] vt preside (zebraniu over the meeting)
 przewodnik [pʃe'vodɲik] m 1. guide 2. (książka) guide-book 3. fiz. conductor
 przewozi|ć [pʃe'vozitɕ] imperf, ~ieźć [pʃe'veɕcɕ] perf vt transport, carry, convey; (okrętem) ship
 przewozow|y [pʃevov'zovi] adj transport, freight; list ~y bill of consignment; środki ~e means of conveyance (transport)
 przewoźnik [pʃe'vozɲik] m carrier, transport agent; (łodzią) boatman; (promem) ferryman

przewód [pʃevut] m 1. anat. canal, duct 2. techn. conduit, channel; elektr. wire; (gazowy) pipe 3. ~ód sądowy trial, procedure || *przen.* pod ~odem under the conduct (the command) of
 przewóz [pʃevus] m transport, carriage
 przewr|acać [pʃe'vratsacɕ] imperf, ~ócić [pʃe'vrutɕitɕ] perf I vt turn, upturn, upset, overturn; *przen.* ~acać do góry nogami to turn upside down; ~acać komuś w głowie to put ideas into (to turn) sb's head; ~acać oczami to roll one's eyes II vr ~acać ~ócić się overturn; (na łóżku itp.) toss; ~ócić się na bok to turn on one's side
 przewrót [pʃevrut] m revolution; subversion, upheaval
 przewyższ|ać [pʃe'viʃɕacɕ] imperf, ~yć [pʃe'viʃɕitɕ] perf vt surpass, exceed; (liczebnie) outnumber
 przez [pʃes] praep across, by, over, through; (o czasie) during, in, within, for; ~ cały czas all the time; ~ cały dzień all day long; ~ ciekawość out of curiosity; ~ telefon over the phone; by phone; to ~ ciebie it is because of you; ~ grzeczność by courtesy; as an act of politeness
 przezięb|ić się [pʃe'zɛbɪcɕ ɕɛ] vr catch cold (a chill)
 przeziębienie [pʃe'zɛ'bɛnɛ] n cold, chill
 przeczyna|ć [pʃe'zɛɲacɕ] imperf, ~yć [pʃe'zɛɲitɕ] perf vt intend, destine, mean (na coś, dla kogoś for sth, sb)
 przeznaczenie [pʃe'znacɕɛnɛ] n destination; (los) destiny
 przesrocze [pʃe'zrocɕɛ] n slide; kolorowe ~a colour slides
 przezroczy|sty [pʃe'zrocɕɪstɪ] adj transparent; (o wodzie) clear

przezvisko [pʃe'zvisko] *n*
nickname

przezwyćz[iać] [pʃezvi'tʃe'zato] *imperf.*, ~yć [pʃezvi'tʃe'zito] *perf* *vt* surmount, overcome; (uczucie) get over

przeżycie [pʃe'zycie] *n* 1. (doświadczenie) experience 2. (przetrwanie) survival

przeżyć [pʃe'zyc] *perf.*, ~wać [pʃe'zivat] *imperf* *vt* 1. (kogoś) outlive, survive; *przen.* on tego nigdy nie ~ję he will never get over it 2. (doznać) experience, go through

przeżsło [pʃe'zśo] *n* (mostu) bay

przodek [pʃodek] *m* 1. ancestor 2. (przednia część) forepart

przodownik [pʃo'downik] *m* head-worker, foreman; ~ pracy labour champion

przodujący [pʃo'dujęsi] *adj* leading

przęd [pʃed] *m* front, forepart; na ~edzie in the front; at the head; z ~odu in front; iść ~odem to go first; to lead the way

przy [pʃi] *prae*p near, close to; at; by; ~ pracy at work; ~ stole at table; ~ świetle dziennym by daylight; być ~ zdrowych zmysłach to be sane; nie mam ~ sobie pieniędzy I have no money on me

przybić [pʃibit] *perf.*, ~jać [pʃibiat] *imperf* *I* *vt* (miotkiem) nail *II* *vi* (do brzegu) come to shore

przybliżyć się [pʃibli'zyc] *ce* *vr* come (move, draw) near (do kogoś, czegoś sb, sth); approach (do kogoś, czegoś sb, sth); (nadschodząc) draw near

przybliżenie [pʃibli'zenc] *n* approach, approximation; w ~u approximately

przybory [pʃibori] *pl* outfit, equipment, accessories,

utensils, kit; ~ do mycia washing equipment; ~ piśmienne stationery, writing materials; ~ toaletowe toilet things

przybrany [pʃi'brani] *adj* adoptive; ~e dziecko adoptive child; ~a matka adoptive mother; ~y ojciec adoptive father; ~i rodzice adoptive parents; ~e nazwisko assumed name; pseudonym

przybrzeżny [pʃi'brzeżni] *adj* coastal, riverside; straż ~a coast guard; żegluga ~a cabotage

przybudówka [pʃibu'dufka] *f* annex, outhouse

przybyć [pʃibit] *perf.*, ~wać [pʃibivat] *imperf* *vi* 1. reach (na miejsce one's destination); come (do Warszawy to Warsaw), arrive (do Londynu in London) 2. (powiększać się) be added; increase; (o wodzie w rzece) rise; ~ło mi na wadze I put on weight; ~ło nam pracy we have more work now

przychodnia [pʃi'xodnia] *f* out-patients' department, dispensary, clinic

przychodzić [pʃi'xodzit] *imperf.*, ~jść [pʃijct] *perf* *vi* come; ~chodźcie, ~jście z interesem to come on business; *przen.* łatwo ~chodźcie, ~jście to come easy; ~chodźcie, ~jście do siebie to come round; to come to one's senses; ~chodźcie, ~jście do zdrowia to recover; ~chodzi mi do głowy ... it occurs to me ...

przychód [pʃixut] *m* income

przychylny [pʃi'xilni] *adj* favourable, friendly

przyciągać [pʃi'tɔgac] *imperf.*, ~nąć [pʃi'tɔgnit] *perf* *vt* draw near; (oko itp.) catch; (uwagę) call; (pociągać) attract

przyciąganie [pʃi'tɔgane] *n* attraction; ~ ziemskie gravitation

przyciągnąć *zob.* przyciągać

przyciskać [pʃi'tciskac] *imperf.*, ~nąć [pʃi'tcislit] *perf* *vt* press; (ciężarkiem) keep down; (o głodzie) pinch

przycumować [pʃitsu'movat] *vt* *mor.* moor

przyczepa [pʃi'tʃepa] *f* trailer, supplementary car; ~ motocykla side-car; ~ kempingowa caravan

przyczepiać [pʃi'tʃepat] *imperf.*, ~ć [pʃi'tʃepit] *perf* *I* *vt* attach, fasten *II* *vr* ~ać, ~ć się hang on, cling to

przyczyna [pʃi'tʃina] *f* reason, cause, ground; dla tej ~y for that reason

przyczyniać się [pʃi'tʃinat] *ce* *imperf.*, ~ć się [pʃi'tʃinit] *ce* *perf* *vr* contribute (do czegoś to sth)

przysłać się *zob.* przysłać się

przydatny [pʃi'datni] *adj* useful, suitable; być ~m to be useful

przydawać się [pʃi'davat] *ce* *imperf.*, ~ć się [pʃidat] *ce* *perf* *vr* (na coś) be of use, be helpful; na co się to ~? what's the use of it?; to się na nic nie ~ it's of no avail

przydział [pʃidzau] *m* allotment, allowance, allocation; ~ dewiz currency allowance; ~ paliwa fuel allotment; ~ żywności food ration

przydziałać [pʃi'dzalat] *imperf.*, ~ić [pʃi'dzelit] *perf* *vt* assign, allot

przyglądać się [pʃi'gladat] *ce* *imperf.*, ~rzeć się [pʃijzic] *ce* *perf* *vr* observe (kogoś sb); (uważnie) examine (czemuś sth); look (czemuś at sth); ~glądać, ~rzeć się

dobrze czemuś to have a good look at sth

przygnębiony [pʃigneboni] *adj* depressed, dejected, upset, in low spirits

przygoda [pʃigoda] *f* adventure

przygotować *zob.* przygotowywać

przygotowanie [pʃigotavane] *n* preparation, arrangement; czynić ~a do czegoś to make arrangements for sth

przygotowywać [pʃigotavivat] *imperf.*, ~ać [pʃigotavac] *perf* *I* *vt* prepare, make ready; (trenować) coach *II* *vr* ~ywać, ~ać się make ready, prepare (do egzaminu for the examination)

przyholować [pʃixolovat] *vt* tow up

przyjaciół [pʃi'jatc] *m* friend; ~ od serca bosom friend

przyjacielski [pʃija'tcelski] *adj* friendly, amicable

przyjaciółka [pʃija'tcuuka] *f* (girl-)friend

przyjazd [pʃijast] *m* arrival

przyjaźnić się [pʃijaznit] *ce* *vr* be on friendly terms

przyjaźń [pʃijazn] *f* friendship

przyjąć *zob.* przyjmować

przyjechać *zob.* przyjeżdżać

przyjemnie [pʃijemne] *adv* agreeably; jest mi ~ I am pleased

przyjemność [pʃijemnot] *f* pleasure; mieć ~ć w czymś, z czegoś to enjoy sth; to get pleasure from sth; z wielką ~cią with great pleasure

przyjemny [pʃijemni] *adj* pleasant, agreeable; nice

przyjeżdżać [pʃijezdzac] *imperf.*, ~chać [pʃijecat] *perf* *vt* come, arrive

przyjęcie [pʃijecie] *n* (zaproszenia itp.) acceptance; (do szkoły) admission; (gości) reception, party; (powita-

- nie) welcome; zgotować komuś gorące ~cie to give sb a warm welcome; ~cie do pracy engagement; (u lekarza) godziny ~ć consulting hours
- przyjmować [pʃij'mɔvatɔ] imperf, ~ać [pʃij'ɔtɔ] perf I vt (zaproszenie) accept; (gości, sztukę w teatrze itp.) receive; (z radością powitać) welcome; (do szkoły) admit; (do pracy) engage; ~mować, ~ać do wiadomości to take note (cognizance) of II vt ~mować, ~ać się (o roślinach) take; (o modzie) catch on
- przyjrzeć się zob. przyglądać się
- przyjście [pʃij'ɕtɕe] n arrival (do jakiegoś miejsca at some place)
- przystać zob. przychodzić
- przyklejać [pʃi'klejatɔ] imperf, ~ić [pʃi'kleitɔ] perf vt stick, glue
- przykład [pʃik'udat] m example, instance; dać dobry ~ to give (set) a good example; idź za moim ~em follow my example; na ~ for instance; for example
- przykręcać [pʃi'krɛtsatɔ] imperf, ~ić [pʃi'krɛtɕitɔ] perf vt screw on; (lampę) turn down
- przykro [pʃik'ro] adv bardzo mi ~ I am very sorry
- przykrość [pʃik'roɕtɔ] f annoyance, pain; mieć ~ci to get into trouble; wyrządzić komuś ~ć to hurt sb; to hurt sb's feelings; z ~cią donosimy... we regret to inform you...
- przykryć [pʃik'ritɔ] perf, ~wać [pʃi'krivatɔ] imperf vt (także ur ~ć, ~wać się) cover
- przylatywać [pʃila'tivatɔ] imperf, ~cieć [pʃi'letɕtɔ] perf vt 1. come flying 2. pot. (przybiec) run up, arrive
- przyłodek [pʃi'lɔdek] m cape, promontory
- przylecieć zob. przylatywać
- przylegać [pʃi'legatɔ] vt be contiguous (cling) (do czegoś to sth); (o stroju) fit tightly; (o pokoju) adjoin
- przylepić [pʃi'lepɕitɔ] I vt stick; glue II ur ~ się stick
- przylepiec [pʃi'lepɕts] m adhesive tape; court plaster; (sticking-)plaster
- przylot [pʃilɔt] m arrival
- przylutować [pʃilu'tovatɔ] vt solder on, sweat on
- przymiarka [pʃi'marka] f kraw. trying on, fit-on
- przymierzając [pʃi'mɛzatsɔ] imperf, ~ać [pʃi'mɛzɕitɔ] perf vi (ubranie) try (fit) on
- przymierzalnia [pʃimɛ'zalnja] f fitting room
- przymiotnik [pʃi'motnik] m gram. adjective
- przymocować [pʃimo'tsovatsɔ] vt fasten (do czegoś to sth), fix (do czegoś on (to) sth), attach
- przymrozek [pʃi'mrozek] m slight (light) frost
- przymus [pʃimus] m compulsion, constraint; ~ prawny obligation; ~ szkolny compulsory education; pod ~em under (upon) compulsion
- przymusowy [pʃimu'sɔvi] adj compulsory, obligatory; (o pracy) forced
- przynajmniej [pʃi'najmnej] adv at least
- przynależność [pʃina'leɕnoɕtɔ] f appurtenance; (do partii, organizacji) membership (do czegoś of (in) sth); ~ć państwowa nationality
- przynętą [pʃinɛ'ta] f bait; założyć ~ę na wędkę to bait a fish-hook
- przynależć [pʃinɛ'leɕtɔ] perf, ~osić [pʃi'noɕitɔ] imperf vt bring, fetch; (owoce) bear; (plon) yield; przen. ~osić

- szkodę to do harm; to cause damage (loss); ~osić ujmę komuś to discredit sb; ~osić zaszczyt komuś to do sb credit
- przypadać [pʃi'padatsɔ] vt 1. fall; ~ do ziemi to fall to the ground; przen. ~ komuś do gustu to suit sb's taste; to be much to sb's liking 2. (o spadku itd.) come (be due) (komuś to sb) 3. (o rocznicy) fall (w maju in May)
- przypadek [pʃi'padek] m accident, event, incident; chance; gram. med. case; przez ~ek by chance; w ~ku gdyby... in case...; w żadnym ~ku in no case; by no means
- przypadkiem [pʃi'patkɛm] adv by chance; ~ go znam I happen to know him
- przypadkowy [pʃipat'kɔvi] adj accidental, casual; (o pracy) odd
- przypalać [pʃi'palatsɔ] imperf, ~ić [pʃi'palɕitɔ] perf vt singe, burn; mięso jest ~one the meat has burnt
- przypiąć [pʃi'pɕitɔ] perf, ~nać [pʃi'pinatsɔ] imperf vt pin, fasten
- przypisywać [pʃi'pɕivatɔ] vt attribute, ascribe; put it down to (sth); ~ komuś winę to hold sb responsible (for sth); to set the blame down to sb; ~ sobie całą zasługę to claim all the credit (for sth)
- przypływać zob. przypływać
- przypływ [pʃi'pɕif] m flow, high tide; ~ i odpływ ebb and flow; ~ energii access of energy
- przypływać [pʃi'pɕivatɔ] imperf, ~nać [pʃi'pɕinɕitɔ] perf vt swim (do brzegu to the coast); mor. ~wać, ~nać do brzegu to sail (come) to the shore
- przypominać [pʃi'pɔ'minatɔ] imperf, ~nieć [pʃi'pɔ'mnɕitɔ] perf vt remind (komuś coś sb of sth); ~inać kogoś to resemble sb; ~nieć sobie o czymś to recollect (remember, recall) sth
- przyprawa [pʃi'prava] f kulin. seasoning, condiment
- przyprowadzać [pʃi'pro'vadatsɔ] imperf, ~ić [pʃi'pro'vadɕitɔ] perf vt bring; fetch
- przypuszczać [pʃi'pɕɕatsɔ] imperf, ~ścić [pʃi'pɕɕitɔ] perf vt suppose, presume; admit; dlaczego tak ~szczasz? what makes you think so?; ~ścmy, że... suppose ...
- przypuszczalnie [pʃi'pɕɕalnej] adv presumably, supposedly
- przypuszczenie [pʃi'pɕɕɕejɕe] n supposition, guess, presumption
- przypuszcicie zob. przypuszczać
- przysława [pʃi'rodla] f nature; ochrona ~y wildlife conservation (preservation); pomnik ~y monument of nature; przen. na ionie ~y in the open
- przyrodni [pʃi'rodni] adj ~ brat half-brother; ~a siostra half-sister
- przyrost [pʃi'rost] m increment; (majątku) accretion; ~ naturalny birth-rate
- przyrząd [pʃi'ɕɕɔt] m instrument, device
- przrzeczenie [pʃi'ɕɕɕejɕe] n promise
- przrzekać [pʃi'ɕɕatɔ] vt promise
- przysilać się [pʃi'cadatsɔ] cę imperf, ~ać się [pʃi'ɕɕɕitɔ] cę perf ur sit (do kogoś next to sb, by sb's side); ~ać się (do towarzystwa) join (sb's company); czy mogę się ~ać do pańskiego stolika? may I join you at your table?
- przysięgać [pʃi'ɕɕɕatɔ] vt

swear, take an oath; ~ na coś to swear by sth
 przysłać zob. przysyłać
 przysłona [pʃi'slɔna] f fot. diaphragm
 przysłowie [pʃi'slɔvɛ] n proverb
 przysłówek [pʃi'slɔvɛk] m gram. adverb
 przysługa [pʃi'sluga] f service, turn; wyświadczyć ~ę to render a service; to do a good turn; oddać komuś ostatnią ~ę to perform the last offices for sb
 przysługliwać [pʃi'slugu'liwać] vt ~uje mi prawo I have a right; I am entitled (do czegoś to sth)
 przysłużyć się [pʃi'sluzɨć sɛ] vr render a good service (komuś to sb)
 przysmak [pʃi'smak] m dainty, titbit, delicacy
 przyspieszać [pʃi'spɛʃać] imperf, ~ać [pʃi'spɛʃić] perf vt 1. (o samochodzie) accelerate, speed up 2. (bieg wypadków) precipitate; (prace) hasten
 przyspieszenie [pʃi'spɛʃɛnɛ] n acceleration
 przyspieszyć zob. przyspieszać
 przysta[nać] [pʃi'stanɔć] perf, ~wać [pʃi'stavać] vi stop, pause, halt
 przystanek [pʃi'stanɛk] m stop, halt; (kolejowy) station; ~ autobusowy bus stop; ~ na żądanie request stop
 przystań [pʃi'stan] f harbour; ~ dla łodzi boat-house
 przystawać zob. przystanać
 przystawka [pʃi'stafka] f kulin. hors-d'oeuvre, snack
 przystęp [pʃi'stɛp] m access; w ~ie złości in a fit of anger
 przystępny [pʃi'stɛpni] adj accessible, approachable; (o cenie) moderate

przystojny [pʃi'stojni] adj handsome, good-looking
 przystosować [pʃi'stɔsɔvać] I vt adapt (do czegoś for <to> sth) II vr ~ się adapt (accommodate) oneself
 przysu[nać] [pʃi'sunɔć] perf, ~wać [pʃi'suvać] imperf I vt move (draw) near; (krzesło) pull up II vr ~nać, ~wać się advance, move near
 przysyłać [pʃi'siłać] imperf, ~łać [pʃi'siłać] perf vt send
 przyszłość [pʃi'slucɔʃ] f future, futurity; na ~ for the future; w ~ci in the future
 przyszyły [pʃi'siɨ] adj future, forthcoming, next; (o mężu) prospective; w ~m tygodniu next week; w ~ch latach in the years to come
 przyszyć [pʃi'siɨć] perf, ~wać [pʃi'siwać] imperf vt sew (on)
 przysni[ć] się [pʃi'snić sɛ] vr appear in a dream; ~ło mi się, że ... I dreamt that ...
 przytaczać [pʃi'taɕać] imperf, ~czyć [pʃi'tɔɕić] perf vt 1. (bezkę itp.) roll 2. (cytować) quote, cite; ~aczać, ~czyć błędnie to misquote
 przytłumić [pʃi'tlumić] vt (ogień, nadzieję) damp; (głos) subdue, muffle
 przytoczyć zob. przytaczać
 przytomność [pʃi'tɔmnoʃć] f consciousness; ~ umysłu presence of mind; odzyskać ~ to come to one's senses; to come round; to regain consciousness; stracić ~ to lose consciousness; to become unconscious
 przytomny [pʃi'tɔmni] adj conscious; na pół ~ half-conscious; zupełnie ~ wide-awake
 przytul[ac] [pʃi'tulac] imperf, ~ić [pʃi'tulić] perf I vt snuggle, cuddle II vr ~ać,

~ić się cling close (do kogoś to sb), huddle together
 przytulny [pʃi'tulni] adj cosy, snug; ~ kąciak cosy nook
 przytułek [pʃi'tułek] m asylum, hospice; (dla biednych) workhouse; (dla zwierząt) shelter
 przytykać [pʃi'tikać] vt border (do czegoś on sth); adjoin (do czegoś sth)
 przywiązać zob. przywiązywać
 przywiązany [pʃi'vɨzani] adj fastened, tied; (o człowieku) attached, devoted
 przywiązywać [pʃi'vɨzivać] imperf, ~ać [pʃi'vɨzivać] perf I vt tie, bind, fasten; przen. ~ywać wagę do czegoś to attach importance to sth II vr ~ywać, ~ać się attach oneself; get attached (do kogoś, czegoś to sb, sth)
 przywitać [pʃi'vitać] I vt welcome, greet II vr ~ się greet (welcome) (z kimś sb)
 przywitanie [pʃi'vitaɲɛ] n welcome, greeting
 przywołać [pʃi'vɔlać] vt call; (nakazem) summon; (znakiem, gestem) beckon, signal; ~ taksówkę to hail a taxi; ~ tragarza to call for a porter
 przywozić [pʃi'vɔzivać] imperf, ~ieźć [pʃi'vɛɕć] perf vt bring (do kraju) import
 przywódca [pʃi'vutsa] m leader, chief
 przywóz [pʃi'vɔz] m import, importation
 przywykać zob. przywyknać
 przywyknać [pʃi'viknać] vi get accustomed (used) (do czegoś to sth); accustom oneself (do czegoś to sth)
 przyznać [pʃi'znac] perf, ~wać [pʃi'znavać] imperf I vt 1. (pożyczkę) grant; (nagrode) award; (sumę pieniędzy) allow, assign 2. (uznać rację) admit II vr ~ć, ~wać się avow, confess

(do błędu, one's fault); acknowledge (do klęski one's defeat); ~ć, ~wać się do winy to plead guilty
 przyzwoity [pʃi'zvo'iti] adj decent, respectable, seemly
 przyzwyczaj[ac] [pʃi'zvi'ɕać] perf, ~jać [pʃi'zvi'ɕajać] imperf I vt accustom (do czegoś to sth) II vr ~ić, ~jać się get used (do czegoś to sth)
 przyzwyczajenie [pʃi'zvi'ɕɛnɛ] n habit; nabrać ~a to take to a habit; z ~a from force of habit
 pseudonim [pseu'dɔnim] m pseudonym; ~ literacki pen-name
 psocić [psɔɕić] vt play tricks
 pstrąg [pstrɔk] m trout
 psuć [psutɔ] I vt spoil, deteriorate, damage, decay; (moralnie) corrupt, demoralize, deprave; przen. ~ komuś krew to vex (irritate) sb II vr ~ się spoil, get spoiled, go bad; (moralnie) corrupt, deteriorate
 psychiatra [psi'xjatra] m psychiatrist
 psychologia [psixɔ'logja] f psychology
 pszczelarstwo [pʃɕɛ'larstfɔ] n apiculture; bee-keeping
 pszczelarz [pʃɕɛ'larz] m apiarist; bee-keeper
 pszczola [pʃɕɔ'la] f bee
 pszenica [pʃɕɛ'nitsa] f wheat
 pszenny ['pʃɕɛnni] adj of wheat; chleb ~ wheat (white) bread
 ptactwo [pʃta'ctfɔ] n birds; ~ domowe poultry; ~ dzikie wild fowl; ~ wodne water fowl
 ptak [ptak] m bird; pot. niebieski ~ crook
 publicysta [publi'stista] m columnist, publicist, journalist
 publicystyka [publi'stistika] f journalism

publiczność [pub'ʃitʃnɔɕɔ] *f*
public; (w teatrze itp.)
audience
publiczny [pub'ʃitʃni] *adj*
public, common
publikować [pubʃi'kɔvatɔ] *vt*
publish
puch [pux] *m* down
puchacz ['puxaʃ] *m* eagle-owl
puchar ['puxar] *m* cup,
beaker; ~ przechodni challenge cup; wyścig o ~ cup-race
puchnąć ['puxnɔɕɔ] *vi* swell
pucybut [pu'tsibut] *m* boot-black; shoe-shine boy
pudełko [pu'dɛłkɔ] *n* box; ~ od zapalek match-box; ~ czekoladek box of chocolates
puder ['puɔɔɔɔ] *m* (face-)powder; cukier ~ caster-sugar
puċerniczka [puċer'niʃka] *f*
compact, powder-box
puċło ['puċɔ] *n* 1. box; (pojazd) body; (statku) hull
2. przen. (strzał) miss
puċdrować [pu'drɔvatɔ] *I vt*
powder II *vr* ~ się powder one's face
puċkać ['puċatɔ] *vi* rap, knock (do drzwi at the door)
puċla ['puċla] *f* pool
puċlny ['puċlni] *adj* (o człowieku) plump; (o cieście) soft; (o ziemi) friable
puċlower [pu'łɔɔɔɔ] *m* pull-over
puċpet ['puċpet] *m* kulin. forcemeat ball
puċs [puċs] *m* pulse; badać ~ to feel the pulse
puċsować [puċsɔvatɔ] *vi* pulse; (o sercu) throb
puċap ['puċap] *m* ceiling; ~ chmur cloud ceiling
puċapka [pu'łapka] *f* trap; wpadłem w ~ę I was trapped
puċk [puċk] *m* regiment
puċkownik [puċ'kɔɔɔɔ] *m* colonel
puċmeks ['puċmeks] *m* pumice-stone

pumpiernikiel [pumper'niċel] *m*
pumpnickel
pumpy ['pumpi] *pl*t knickerbockers; plus-fours
punkt [punkt] *m* point; ~ programu item; ~ sanitarny dressing (first-aid) station; ~ usłogowy servicing station; *fiz.* ~ ciężkości centre of gravity; ~ wrzenia boiling point; *sport.* zdobyć ~ to win (to score) a point; *przen.* ~ honoru point of honour; ~ widzenia point of view; *standpoint*; z naszego ~u widzenia from our angle; ~ wyjścia starting point; utknąć na martwym punkcie to end in a deadlock
punktacja [punkt'atsja] *f*
sport. point counting; (rezultat) score
punktualnie [punktu'alne] *adv*
punctually; ~ o czwartej at four o'clock sharp
punktualny [punktu'alni] *adj*
punctual
puree [pu're] *n* mashed potatoes; ~ grochowe pea-sea- pudding
puċka ['puċka] *f* (puċkowie) desert, wilderness, waste; miałem ~ę w głowie my mind was a blank; świecić ~ami to be empty; mieć ~i w kieszeni to be out of pocket
puċkowie [puċ'kɔɔɔɔ] *n* wilderness; desolation
puċtoszyć [puċ'tɔʃitɔ] *vt* devastate, ravage
puċty ['puċti] *adj* empty; (niezamieszkały) abandoned, deserted; (o dźwięku) hollow; (o przestrzeni) blank; *poł.* ~e gadanie (słowa) idle talk; przelewać z ~ego w próżne to talk idly
puċtynia [puċ'tɔɔɔɔ] *f* desert, wilderness
puċzcza ['puċʃa] *f* virgin forest

puszczać ['puċʃatɔ] *imperf.*
puċścić ['puċʃitɔ] *perf I vt*
1. let, let fall (go); ~ krew to bleed; ~ latawca to fly a kite; ~ na wolność to set free || ~ korzenie to take root; ~ pączki to bud; ~ płytę (wode, gaz) to turn on a record (the water, gas); ~ pogłoskę to spread a rumour; ~ w dzierżawę to lease; to rent out; ~ w niepamięć to forget; to commit to oblivion; ~ w obieg to put into circulation; to emit; to issue; ~ w ruch to set in motion 2. (o tkaninie w praniu) fade (in the wash); (o farbie) come off 3. (o ściegu) drop II *vr* puszczać, puċścić się drogę to set off; ~ się w pogoń za kimś to run after sb
puszek ['puċɛk] *m* (na owocach) down; (na twarzy) fluff; ~ do puċdru powder-puff

puszka ['puċka] *f* box; (konserw) tin, can; ~ sardynek sardine tin; ~ na pieniądze money-box
puszysty [pu'ʃistɔ] *adj* downy, fluffy; (o ogonie) bushy
puċścić *zob.* puszczać
puzon ['puzɔn] *m* muz. trombone
pył [pił] *m* dust, powder; ~ radioaktywny radioactive dust
pysk [pisk] *m* muzzie, snout
pyszny ['piċni] *adj* 1. (dumny) proud 2. (smaczny) delicious
pytać ['pitatɔ] *vt* ask, question, inquire; ~ kogoś o nazwisko to ask sb's name; ~ o drogę to ask one's way; ~ o radę to ask for advice; ~ ucznia to examine a pupil
pytanie [pi'tane] *n* question, inquiry; zadać ~ to ask a question
pyza ['piza] *f* kulin. kind of dumpling

R

rabarbar [ra'barbar] *m* rubarb
rabat ['rabat] *m* discount; udzielać ~u to grant a discount
rabować [ra'bɔvatɔ] *vt* rob (komuś coś sb of sth)
rabunek [ra'bunek] *m* robbery; ~ z bronią w ręku armed robbery
rachować [ra'xɔvatɔ] *vt* count, calculate, reckon; dobrze ~ to be quick at figures
rachunek [ra'xunek] *m* calculation; account; (w restauracji, sklepie) bill; ~ bieżący current account; ~ w banku bank account; robić rachunki to make accounts; na własny ~ on one's own

account; ~ wynosi ... the bill amounts to ...
racja ['ratsja] *f* reason, argument; mieć ~ę to be right; nie mieć ~i to be wrong; ~a stanu reason of state; (żywnościowa) ration
racjonalizacja [ratsjɔnafi'zatsja] *f* rationalization
raczej ['ratʃej] *adv* rather, sooner
rad [rat] *adj* glad (z czegoś of sth), pleased (z czegoś with sth); ~ bym wiedzieć I should like to know; ~ nie ~ willy-nilly
rada ['rada] *f* 1. (grupa ludzi) council; ~a miejska town (city) council; ~a powiatowa district council;

- ~a zakładowa works council 2. (porada) counsel, advice; posłuchać czyjejs ~y to follow sb's advice; zasięgać czyjejs ~y to consult sb; to ask sb's advice; dać sobie ~ę to manage (z czymś sth); to get along (z kimś, czymś with sb, sth); to cope (z czymś with sth); nie ma na to ~y it can't be helped; there is no help for it
- radar ['radar] m radar
- radca ['ratsa] m councillor; (prawny) counsel; legal adviser; ~ handlowy commercial attaché (counsellor)
- radio ['radjo] n radio; (aparatur) wireless set; przez ~o on the air; nadawać przez ~o to broadcast; słuchać ~a to listen to the radio
- radioaktywność [radjoak'tivność] f radioactivity
- radiofonia [radjo'fonia] f broadcasting
- radiodbiornik [radjo'dbhornik] m wireless set, radio
- radiosłuchacz [radjo'sluchacz] m (radio)listener
- radiostacja [radjo'statsja] f broadcasting station
- radiotelefon [radjo'telefon] m radiotelephone; walkie-talkie
- radiowęzeł [radjo'vēzē] m radio selection centre; radio-relay centre
- radiowóz [ra'djovus] m radio-car, radiocab
- radosny [ra'dośni] adj cheerful, merry, gay
- radość ['radocść] f joy; ~ć życia joy of living; nie posiadać się z ~ci to be transported with joy; sprawić komuś ~ć to give sb joy
- radzić ['radzić] I vt deliberate (nad czymś on (about) sth); advise; suggest (sth to sb) II pr ~ się seek advice (kogoś from sb); consult (kogoś with sb) || ~ sobie z
- czymś to get along with sth
- radziecki [ra'dzetski] adj Soviet; Związek Radziecki Soviet Union
- rafa ['rafa] f reef; shoal; ~ koralowa coral-reef
- rafia ['rafja] f raffia
- rafineria [rafi'nerja] f refinery; ~ naftowy oil distillery (refinery); ~ cukru sugar-refinery
- rajd ['rajt] m rally; ~ motocyklowy motor-cycle race; ~ samochodowy motor-car rally
- rajstopy [raj'stopi] pl pantyhose
- rak [rak] m 1. zool. crab, crayfish 2. med. cancer
- rakieta [ra'keta] f missile; (także sport.) racket
- ramja ['rama] f frame; ~a okienna sash, window-frame; oprawić w ~y to frame; w ~ach within the framework (of)
- ramięczko [ra'mięczko] n shoulder strap
- ramię ['ramię] n 1. arm, shoulder; wzruszać ~onami to shrug one's shoulders 2. (rzeki) branch 3. geom. side
- rana ['rana] f wound; (ciężta) cut; (tłuczona) bruise
- randka ['rantka] f appointment, date, pot. rendez-vous; umówić się na ~ę to make an appointment; to date
- ranek ['ranek] m morning; wczesnym ~kiem early in the morning
- ranić ['ranic] vt wound; przetr. hurt
- ranny¹ ['ranni] adj (zraniony) wounded, injured
- ranny² ['ranni] adj (poranny) morning, matinal; ~ ptaszek early riser
- ranjo ['ranjo] I n morning; z ~a in the morning II adv in the morning; dziś ~o this morning; jutro ~o to-

- morrow morning; wcześniej ~o early in the morning
- raport ['raport] m report; złożyć ~ to make a report
- raptem ['raptem] adv all of a sudden, suddenly
- raptowny [rap'tovni] adj abrupt
- rasa ['rasa] f race; zool. breed
- rasizm ['racizm] m racialism
- ratja ['rata] f instalment; na ~y by instalments
- ratować [ra'tovatć] I vt save, rescue; ~ opinię to save one's face; ~ pozory to save appearances; ~ tonącego to rescue a drowning person II vr ~ się save oneself; ~ się ucieczką to take to flight
- ratownik [ra'tovnik] m life guard; life-saver; rescuer
- ratunek [ra'tunek] m salvation, rescue; wołać o ~ to call for help
- ratunkowiy [ratun'koviy] adj saving, life saving; ekipa ~a rescue party; kamizelka ~a life-jacket; łódź ~a life-boat; pas ~y life-belt
- ratusz ['ratuʃ] m town hall
- raz¹ [ras] adv once, at one time; dwa ~y twice, doubly; innym ~em some other time; na ~ie for the time being; as yet; od ~u at once; pewnego ~u once; once upon a time; ~ na tydzień once a week; ~ na zawsze once for all; ~ po ~, ~ za ~em again and again; every now and again, time after time; tym ~em this time; w ~ie in case (of); w każdym ~ie in any case; at any rate; anyway; w najgorszym ~ie at worst; w najlepszym ~ie at best; w przeciwnym ~ie otherwise; or else; w żadnym ~ie in no case; za każdym ~em every time
- raz² [ras] m (cios) blow, hit
- razem ['razem] adv together;
- ~ z kimś in company with sb
- razić ['razic] vt 1. (uderzać) strike; offend; shock 2. (oślepiac) dazzle
- razowy [ra'zoviy] adj (o chlebie) brown
- rażny ['rażni] adj brisk
- razać ['rōbatć] vt chop, hew; (rozłupywać) split
- rażka ['rōka] f (uchwyt) handle
- rdza [rdza] f 1. rust 2. (zbożowa) smut
- rdzeń [rdzeń] m core
- rdzewieć ['rdzēvatć] vt grow rusty
- reagować [rea'govatć] vt react (respond) (na coś to sth)
- reakcja [re'aktsja] f reaction
- realizować [reali'zovatć] vt realise, make real; (czek) cash
- realny [re'alni] adj real, concrete; (o wynikach) effective
- recenzja [re'tsenzja] f review, criticism, critique
- recepca [re'tseptja] f reception
- receptja [re'tseptja] f prescription; lek na ~ę remedy with prescription; wypisać ~ę to make out a prescription; to prescribe (a remedy)
- redagować [reda'govatć] vt compose; draw up; (gazetę) edit
- redakcja [re'daktsja] f (biuro) editor's office; (personel) editorial staff; (opracowanie) editing, composing
- redaktor [re'daktor] m editor; ~ naczelny editor in chief
- redukcja [re'duktsja] f reduction, diminution; mot. ~ biegu gear reduction
- redukować [redu'kovatć] vt 1. (ograniczać) reduce, cut down 2. (zwalniać z pracy) dismiss, discharge
- referat [re'ferat] m report; wygłosić ~ to make (give) a report

reflektor [rɛ'fʲektɔr] m reflector, projector, search-light; ~y przeciwmgielne fog lights
 reflektować [rɛflɛ'ktɔvatɔ] vi (na coś) be inclined, be willing to; ~ na posadę to be an applicant (a candidate) for a post
 reforma [rɛ'forma] f reform; ~ rolna land reform
 regał ['regau] m book-shelf
 regaty [rɛ'gati] pl regatta, boat-race
 region ['regjon] m region
 regulacja [regu'latsja] f regulation, control; adjust-ment; ~ urodzin birth-control; mot. ~ gaźnika carburettor control; ~ świateł lights control; ~ zapłonu ignition control
 regulamin [regu'lamin] m regulations; ~ obrad orders of debates
 regularny [regu'larni] adj regular; prowadzić ~ tryb życia to keep regular hours
 regulator [regu'lator] m regulator, controller; timer
 regulować [regu'lovatɔ] vt regulate; (mikroskop) adjust; (ruch uliczny) control; (rachunek) settle; (zegarek) put right
 reguła [rɛ'guła] f rule; ~y gry rules of the game; z ~y as a rule
 rehabilitacja [rɛxabi'ljatsja] f rehabilitation; vindication
 rejestr ['rejestr] m register, record; ~ stanu cywilnego registers of births, marriages and deaths
 rejestracyjny [rejestrat'sijn] adj dowód ~y registration book; karta ~a registration card; numer ~y registration number
 rejestrować [rejɛ'strovatɔ] vt record, register
 rejon [rɛ'jon] m region, zone
 rejs [rɛjs] m cruise, voyage;

~ wycieczkowy excursion cruise
 rekin ['rɛkin] m shark
 reklama [rɛ'klama] f publicity, advertising; dla ~y for show
 reklamować [rɛkla'movatɔ] I vt 1. (ogłaszać) advertise 2. (zgłosić pretensje) to claim II vr ~ się make publicity; advertise
 rekonwalescent [rɛkɔnva'les-tsɛnt] m convalescent
 rekord ['rɛkɔrt] m record; pobić ~ to beat (break) a record
 rekordzista [rɛkɔr'dzista] m champion
 rekrutować [rɛkru'tovatɔ] I vt recruit II vr ~ się be recruited, come (from)
 rektor ['rɛktɔr] m rector, president
 rekwirować [rɛkfi'rovatɔ] vt (put in) requisition; impress (coś sth)
 rekwizyt [rɛ'kfizit] m requisite; pl ~y teatr. stage properties; accessories
 religia [rɛ'ligja] f religion
 remanent [rɛ'manɛnt] m remainder, stock-taking; robić ~ to take stock
 remis ['rɛmis] m sport, tie
 remont ['remɔnt] m renovation, restoration, repair; ~ kapitalny overhaul, major repair; ~ silnika engine repair
 renta ['rɛnta] f income; (emerytura) old age pension; ~ inwalidzka disability payment; ~ roczna annuity
 rentgen ['rɛntgen] m pot. 1. (aparatus) X-ray apparatus 2. (prześwietlenie) X-ray examination
 reorganizować [rɛɔrgani'zovatɔ] vt reorganize
 repatriant [rɛ'patrjant] m repatriate, repatriated person
 reperować [rɛpɛ'rovatɔ] vt repair, mend

reperuar [rɛpɛr'tuar] m reportery
 reportaż [rɛ'pɔrtɔʃ] m (news-paper) report; coverage; ~ radiowy commentary
 reporter [rɛ'pɔrtɛr] m reporter; commentator
 reprezentacja [rɛprɛzɛn'tatsja] f representation
 reprezentować [rɛprɛzɛn'tovatɔ] vt represent
 reprodukcja [rɛprɔ'duktsja] f reproduction
 republika [rɛ'pubʲlika] f republic; ~ ludowa people's republic; ~ socjalistyczna socialist republic
 resor ['resɔr] m spring
 resort ['resɔrt] m 1. department 2. pot. (zakres kompetencji) competence
 restauracja [rɛstau'ratsja] f 1. restaurant 2. (odnowienie) restoration
 reszta ['rɛʃta] f rest; residue; mat. remainder; (pieniędzy) change; wydawać ~ę z czegoś to give change for sth; prosić zatrzymać ~ę keep the change, please || do ~y to the last, utterly
 reumatyzm [rɛu'matizm] m rheumatism
 rewanż ['rɛvanʃ] m revenge, requital; sport. return; dać komuś możliwość ~u to give sb his revenge
 rewanżować się [rɛvan'zovatɔ] cę vt (za przystługę) reciprocate, requite; (za grzeczność, komplement) return
 rewia ['rɛvja] f wojsk. review, parade; teatr. revue; ~ mody fashion show
 rewidować [rɛvi'dovatɔ] vt (mieszkanie) search; (bagaż) examine; (rachunki) audit; sqd. revise
 rewizja [rɛ'vizja] f revision; examination, search; ~a celna custom inspection; ~a osobista body search; sqd. ~a procesu retrial; nakaz ~i search-warrant; do-

konać ~i czegoś to revise sth; przeprowadzić ~ę w domu to search the house
 rewizytować [rɛvizi'tovatɔ] vt revisit; return (kogoś sb's) visit
 rewolucja [rɛvo'lutsja] f revolution
 rewolucjonista [rɛvɔlutsjo'nista] m revolutionary
 rewolucyjny [rɛvɔlu'tsijn] adj revolutionary
 rezerwa [rɛ'zɛrva] f reserve; pełen ~y reserved; mieć w ~ie to have in store
 rezerwacja [rɛzɛr'vatsja] f reservation; (np. miejsc) booking; załatwić ~ę to book (seats, tickets etc.)
 rezerwat [rɛ'zɛrvat] m reserve; (w Ameryce) reservation
 rezerwować [rɛzɛr'vatɔ] vt reserve; (miejsce w pociegu, teatrze itp.) book
 rezolucja [rɛzɔ'lutsja] f resolution; podjąć ~ę to take up a resolution; uchwalić ~ę to vote (pass) a resolution
 rezultat [rɛ'zultat] m result; w ~cie in result, in effect
 rezygnować [rɛzi'gnovatɔ] vi resign (z czegoś sth); give up; prawn. renounce
 reżyser [rɛ'żiser] m stage-manager; director
 reżyserować [rɛżisɛ'rovatɔ] vt stage-manage; direct
 ręcznik ['rɛtʲnik] m towel
 ręczny ['rɛtʲni] adj manual, hand-made; hamulec ~y hand-brake; praca ~a handiwork; bagaż ~y personal luggage, portable luggage
 ręczyć ['rɛtʲitɔ] vi guarantee, warrant; ~ za kogoś to give one's word for sb; to answer for sb
 ręką ['rɛka] f hand; iść pod ~ę to go arm in arm; podać komuś ~ę to shake hands with sb; trzymać kogoś za ~ę to hold sb by

the hand; *przen.* jeść komuś z ~i to eat out of sb's hand; być komuś na ~ę to suit sb's purpose well; dać wolną ~ę to give a free hand; podnieść ~ę na kogoś to raise one's hand against sb; przyłożyć ~ę do czegoś to have (bear) a hand in sth; prosić o czyjąś ~ę to propose to sb; od ~i offhand; at once; pod ~ą within reach; at hand; będący pod ~ą handy; near at hand; na własną ~ę by oneself; on one's own; ~a w ~ę hand in hand
rękaw [rɛkaf] *m* sleeve
rękawiczka [rɛka'vítʃka] *f* glove
rękodzieło [rɛko'dzɛũo] *n* handicraft
rękopis [rɛ'kopis] *n* manuscript
ring [rink] *m* sport. ring
robak [robak] *m* worm
robić [robít] *I* *vt* make, do; ~ć na drutach to knit; ~ć swoje to do one's duty; to mind one's business; mało (dużo) sobie ~ć z czegoś to make little (much) of sth; nie sobie nie ~ć z czegoś not to care about sth; to treat sth lightly; to disregard sth; ~ć wrażenie to make the impression II *vr* ~ć się to get done || ~ się późno (ciemno) it's getting late (dark)
roboczy [rob'otʃi] *adj* working; dzień ~y working-day; siła ~a man-power; ubranie ~e working clothes
robot [robot] *m* robot; ~ kuchenny kitchen combine
robotja [rob'ota] *f* work, labour, job; ciężkie ~y hard labour; ~y przymusowe forced labour; nie mieć nic do ~y to have nothing to do; czy to twoja własna ~a? is this your own make?; *przen.* nie masz tu

nic do ~y you have no business here
robotniczy [robot'niʃi] *adj* working, workman's; klasa ~a working class; ruch ~y labour movement; partia ~a workers' party
robotnik [rob'otnik] *m* worker, workman; ~ dniówkowy daily worker; ~ niewykwalifikowany labourer; ~ wykwalifikowany skilled worker
rocznica [roʃ'niʃa] *f* anniversary; setna ~ centenary
rocznik [roʃ'nik] *m* year-book; yearly; pl ~i annuals
rodak [rodak] *m* (fellow-) countryman, compatriot
rodzaj [rodzaj] *m* kind; gram. gender; (gatunek) species; ~ ludzki human kind; coś w tym ~u something of the kind; ludzie wszelkiego ~u all sorts of people; jedyny w swoim ~u unique
rodzeństwo [rodzɛnstwɔ] *n* brother(s) and sister(s)
rodzice [rodzítse] *pl* parents
rodzić [rodzít] *I* *vt* vi bear; give birth to; beget II *vr* ~ się be born
rodzina [rodzina] *f* family; zakładać ~ę to found a family
rodzynek [rodzínk] *m* raisin
rogalik [ro'gafik] *m* crescent-shaped roll
rok [rok] *m* (pl lata) year; ~ bieżący the current year; ~ przeszły last year; w przyszłym ~u next year; ~ przestępny leap-year; ~ szkolny school-year; Nowy Rok New Year; co drugi ~ every other year; ~ temu a year ago; w tym ~u this year; za ~ in a year
rokowania [roko'vapa] *pl* negotiations
rola ¹ [rola] (pole) field, soil
rolja ² [rola] teatr. part, role; grać ~ę to play a part

roleta [ro'leta] *f* shutter, (window-)blind
rolniczy [rol'niʃi] *adj* agricultural
rolnik [rolnik] *m* farmer
rolny [rolni] *adj* agrarian, agricultural; land-; reforma ~a land reform
romans [romans] *m* 1. (książka) romance, love story 2. (miłość) love-affair
rondel [rondel] *m* stew-pan; saucepan
rondo [rondo] *n* (plac) circus; traffic circle; roundabout; ~ kapelusza brim
ropa [ropa] *f* med. pus, suppurative matter; (naftowa) crude oil, rock-oil, petroleum
ropień [ropɛtɕ] *vi* suppurate
rosa [rosa] *f* dew
Rosjanin [ros'janin] *m* Russian
rosnąć [rosnɔtɕ] *vi* grow
rosół [rosuũ] *m* broth, beef-soup, bouillon
rostbef [rostbef] *m* roast beef
rosyjski [ros'ʃjʃki] *adj* Russian
roszczenie [ros'ʃɛnɛ] *n* claim (o coś to sth, w stosunku do kogoś on sb)
rościć [roʃtítɕ] (pretensję) lay claim (do czegoś to sth)
roślina [roʃ'lina] *f* plant; vegetable; ~ pastewna fodder plant
roślinność [roʃ'linnoʃtɕ] *f* flora, vegetation
roślinny [roʃ'linni] *adj* vegetable, vegetal
rower [ro'vɛr] *m* bicycle, pot. bike; ~r składany folding bicycle; ~r turystyczny tourist bicycle; jechać na ~rze to ride (on) a bicycle
rowerzysta [ro'vɛ'zista] *m* cyclist
rozbić [rozbitɕ] *perf.* ~jać [roz'bijatɕ] *imperf* I *vt* break, shatter, smash; (okręć) wreck; (wroga) defeat; (skatę) split || ~ć komuś głowę to knock sb on the head; ~ć, ~jać na grupy

to break into groups; ~ć, ~jać namiot to pitch (put up) a tent II *vr* ~ć, ~jać się be smashed; (o skatę) strike (on rock); (o statku) be shipwrecked
rozbiarać [roz'beratɕ] *imperf.*
~ebrać [roz'zɛbratɕ] *perf* I *vt* undress; (maszynę) dismantle II *vr* ~biarać, ~ebrać się undress; (z płaszczem itp.) take off (one's overcoat)
rozbić zob. **rozbić**
rozbitek [roz'bitɕk] *m* shipwrecked man (person)
rozbrajać [roz'brajatɕ] *imperf.*
~oić [roz'broítɕ] *perf* *vt* (także *vr* ~ajać, ~oić się) disarm
rozbrojenie [rozbro'jɛnɛ] *n* disarmament
rozbrzmiewać [roz'bzɛmɛvatɕ] *vi* resound
rozbudowa [rozbu'dova] *f* enlargement, extension; development
rozbudować [rozbu'dovatɕ] *perf.* ~ywać [rozbu'dɔ'vivatɕ] *imperf* *vt* (także *vr* ~ać, ~ywać się) enlarge; develop
rozchodzić się [ros'xodzítɕ] *čɛł* *imperf.* ~jeść się [rozejɛtɕ] *čɛł* *perf* *vr* (o wieści) spread, get about; (o książkach) circulate; (o towarze) sell well; (o ludziach) part, separate; (o małżeństwie) divorce
rozchorować się [rosxo'rovatɕ] *čɛł* *vr* fall ill
rozchód [rosxut] *m* expense, expenditure
rozciąć zob. **rozciąć**
rozciągać [ros'tɕɔgatɕ] *imperf.*
~nąć [ros'tɕɔgnɔtɕ] *perf* *vt* (także *vr* ~ać, ~nąć się) extend, stretch
rozcierać [ros'tɕɛratɕ] *imperf.*
~etrzeć [roz'zɛt-ɛtɕ] *perf* *vt* crush, grind
rozciłnąć [ros'tɕinatɕ] *imperf.*
~nąć [ros'tɕɔtɕ] *perf* *vt* cut
rozczarować [ros'ʃa'rovatɕ] *I*

vt disappoint, disillusion II
 vr ~ się be disappointed,
 become disillusioned
 rozczarowanie [rɔʂʦarɔ'vanɛ]
 n disappointment, disillusionment, disenchantment
 rozdać [rɔʂdatɕ] perf, ~wać
 [rɔʂdavac] imperf vt distribute, give
 rozdział [rɔʂdʒaʊ] m 1. (podział) distribution, division
 2. (oddzielenie) separation
 3. (w książce) chapter
 rozdzielać [rɔʂdʒɛlatɕ] imperf, ~ić [rɔʂdʒɛlitɕ] perf I vt (oddzielać) separate; (dzielić) divide; (rozdawać) distribute II vr ~ać, ~ić się part, separate
 rozdzielać [rɔʂdʒɛlitɕ] adj distributive; skrzynka ~a distributing box; stacja ~a dispatching station; elektr. tablica ~a switch-board
 rozdzielić zob. rozdzielać
 rozdzierać zob. rozdzierać
 rozdzierać zob. rozdzierać
 rozdzierać [rɔʂdʒɛratɕ] perf, ~dzierać [rɔʂdʒɛratɕ] imperf I vt tear (na kawałki to pieces), rend, rip open II vr ~edrzeć, ~dzierać się tear, get rent
 rozegrać [rɔʂɛgratɕ] vt play; ~ partię to play a game (of cards)
 rozejm [rɔʂɛjm] m truce, armistice
 rozejrzeć się zob. rozglądać się
 rozejść się zob. rozchodzić się
 rozzerwać [rɔʂzɛrvatɕ] vt 1. tear, rend 2. (rozłączyć) separate, part II vr ~ się 1. tear, rend 2. (zabawić się) divert oneself zob. rozrywać
 roześmiać się [rɔʂɛʂmatɕ] perf, ~ać [rɔʂɛʂmatɕ] perf vt burst into laughter, laugh
 rozetrzeć zob. rozcierać
 rozgłoszenie [rɔʂgɔʂɛʂɛ] n

branching, furcation; ramification
 rozglądać się [rɔʂgɔʂdatɕ] perf, ~rzeć się [rɔʂɛʂɛratɕ] perf vt look around; glance round; ~glądać się za pracą to be on the look-out for a job
 rozgłaszać [rɔʂgɔʂʒatɕ] imperf, ~osić [rɔʂgɔʂʒitɕ] perf vt divulge, give out, spread (wieści the news)
 rozgłośnia [rɔʂgɔʂʒɔɕna] f broadcasting station
 rozgniewać [rɔʂgɔʂnɛvatɕ] I vt make angry, anger II vr ~ się become angry (na kogoś with sb, na coś at (about) sth)
 rozgrywka [rɔʂgɔʂrɪfka] f contest, match; przen. intrigue
 rozgrzać [rɔʂgɔʂʒatɕ] perf, ~wać [rɔʂgɔʂʒvatɕ] imperf I vt heat, warm up II vr ~ać, ~ywać się get warm, warm up
 rozjazd [rɔʂʒast] m junction; turnout
 rozkaz [rɔʂkas] m order, command; z ~u by order, at sb's command
 rozkład [rɔʂkɔʂat] m 1. disposition; ~ jazdy time-table; ~ zajęć schedule 2. (psucie się) corruption, decay
 rozkładać [rɔʂkɔʂdatɕ] I vt place apart; (na części) take to pieces; (wystawiać) display; chem. decompose II vr ~ się 1. lay out; (wyciągać się) stretch out 2. (gnić) decompose, decay
 rozkosz [rɔʂkɔʂ] f delight, treat; z ~ą with pleasure
 rozkręcać [rɔʂkrɛʂatɕ] imperf, ~ić [rɔʂkrɛʂitɕ] perf vt unscrew, unwind
 rozkwit [rɔʂkɔʂit] m flowering, blossoming; w pełni ~u in full bloom; być w pełni ~u to flourish
 rozlać zob. rozlewać
 rozlegać się [rɔʂlɛgatɕ] perf (o głosie) resound, ring

rozległy [rɔʂlɛgɔʂ] adj vast, extensive, broad
 rozlewać [rɔʂlɛvatɕ] imperf, ~ać [rɔʂlɛvatɕ] perf I vt spill, shed, pour II vr ~ywać, ~ać się overflow, spill
 rozliczać [rɔʂlɪʂatɕ] imperf, ~ywać [rɔʂlɪʂatɕ] perf I vt count, settle accounts II vr ~ać, ~ywać się settle accounts
 rozluźnić [rɔʂlɔʂɪʂitɕ] imperf, ~ić [rɔʂlɔʂɪʂitɕ] perf vt loosen, relax
 rozładować [rɔʂlɔʂdatɕ] perf, ~ywać [rɔʂlɔʂdatɕ] imperf vt unload, discharge
 rozłam [rɔʂlam] m breach, split, disruption
 rozłączać [rɔʂlɔʂʂatɕ] imperf, ~ywać [rɔʂlɔʂʂatɕ] perf I vt separate, disconnect, disjoin II vr ~ać, ~ywać się 1. (o ludziach) separate, part 2. (o telefonie) cut (switch) off; proszę się nie ~ać! hold the line!
 rozłaka [rɔʂlɔʂka] f separation rozłożyć zob. rozkładać
 rozmach [rɔʂmax] m impetus, dash, swing; pelen ~u dashing
 rozmaity [rɔʂma'itɪ] adj various, manifold
 rozmawiać [rɔʂma'vatɕ] vt speak, talk, chat; ~ przez telefon to speak on the phone; nie ~ z kimś not to be on speaking terms with sb
 rozmiar [rɔʂmɪar] m dimension, size, extent; to twój ~ it's your size
 rozmieniać [rɔʂmɛnatɕ] imperf, ~ać [rɔʂmɛnitɕ] perf vt change
 rozmieszcząć [rɔʂmɛʂʂatɕ] imperf, ~ścić [rɔʂmɛʂʂitɕ] perf vt dispose, locate
 rozmnażać [rɔʂmɔʂʒatɕ] imperf, ~ywać [rɔʂmɔʂʒitɕ] perf I vt multiply, increase, breed II vr ~ażyć, ~ożyć się multiply, breed
 rozmowa [rɔʂmɔva] f con-

versation, talk; (telefoniczna) (telephone) call; ~a telefoniczna z przywołaniem advised call; ~a towarzyska small talk; prowadzić ~ę to carry on (make) a conversation; zamówić ~ę telefoniczną to book a call
 rozmówca [rɔʂmɔvʂa] m interlocutor
 rozmówić się [rɔʂmɔvʂitɕ] perf vt have a talk, speak (z kimś with sb); (telefonicznie) put through a call, take one's call
 rozmównica [rɔʂmɔv'nitɕa] f (telefoniczna) telephone booth, telephone-box
 rozmyślić się [rɔʂmɪʂlitɕ] perf vt change one's mind
 roznosić [rɔʂnɔʂitɕ] vt carry about, spread, distribute; (przy stole) serve round
 rozpacz [rɔʂpatɕ] f despair; doprowadzić do ~y to drive to despair; wpaść w ~ to fall into despair
 rozpaczać [rɔʂpatɕ] vt despair
 rozpakować [rɔʂpa'kovatɕ] perf, ~ywać [rɔʂpa'kovatɕ] imperf I vt unpack II vr ~ać, ~ywać się unpack one's things
 rozpalać [rɔʂpalatɕ] imperf, ~ić [rɔʂpalitɕ] perf vt light, set fire (coś to sth); ~ać, ~ić ogień to make the (a) fire
 rozpatrywać [rɔʂpa'trɪvatɕ] imperf, ~rzeć [rɔʂpatɕ] perf vt examine, consider
 rozpęd [rɔʂpɛt] m impetus, start
 rozpędzać [rɔʂpɛʂatɕ] imperf, ~ić [rɔʂpɛʂitɕ] perf I vt 1. disperse, scatter; (tłum) break up 2. (rozruszać) set in motion, start II vr ~ać, ~ić się break into a run; gather speed
 rozpiąć [rɔʂpɪatɕ] perf, ~nąć [rɔʂpɪnatɕ] imperf I vt 1. (ubranie) unbutton, undo 2.

- (rozciągać) stretch; ~ać, ~nąć się unbutton one's coat
- rozpocząć [rɔs'pɔtʃɔtɕ] perf. ~ynać [rɔs'pɔtʃɪnɔtɕ] imperf I vt begin, start, initiate II vt ~ać, ~ynać się start, begin
- rozpogładzać się [rɔs'pɔgɔdʒɔtɕ sɛ] imperf, ~odzić się [rɔs'pɔgɔdʒɪtɕ sɛ] perf vt 1. clear up 2. przen. brighten up
- rozporządzać [rɔs'pɔrʒɔdʒɔtɕ] imperf, ~ić [rɔs'pɔrʒɔdʒɪtɕ] perf vt dispose (czymś of sth); (rozkazywać) order, command
- rozporządzenie [rɔs'pɔrʒɔdʒɛnɛ] n decree, order; (majątkiem itd.) disposal
- rozpowszechniać [rɔs'pɔvʂɛxnɪɔtɕ] imperf, ~ć [rɔs'pɔvʂɛxnɪtɕ] perf vt propagate, spread; ~ać, ~ć wiadomość to spread news; ~ać, ~ć książki to popularize books
- rozpoznać [rɔs'pɔznɔtɕ] perf, ~wać [rɔs'pɔznɔvɔtɕ] imperf vt recognize, distinguish; med. diagnose
- rozprawa [rɔs'prɔvɔ] f discussion, debate; ~ naukowa dissertation, scientific paper; ~ sądowa trial
- rozpruć [rɔs'prɔtɕ] perf, ~wać [rɔs'prɔvɔtɕ] imperf vt rip open, unsew, unstitch
- rozpuścić [rɔs'puʂɪtɕ] imperf, ~ścić [rɔs'puʂɪtɕ] perf I vt 1. (zgrupowanie) dismiss 2. (płyn) dissolve. solve 3. (wieści) spread II vt ~szczać, ~ścić się dissolve, melt
- rozpuszczalnik [rɔs'puʂɪtɕɔlnɪk] m solvent
- rozpylacz [rɔs'pɪlɔtɕ] m sprayer, pulverizer
- rozpylić [rɔs'pɪlɪtɕ] imperf, ~ić [rɔs'pɪlɪtɕ] perf vt pulverize, spray
- rozrachunek [rɔs'rɔxunɛk] m reckoning, settlement
- rozróżniać [rɔz'rɔʒnɪɔtɕ] imperf, ~ić [rɔz'rɔʒnɪtɕ] perf vt distinguish, differentiate, tell (od czegoś from sth)
- rozruch [rɔz'rux] m 1. setting in motion, start 2. pl ~y (zamieszki) riot, trouble, disorders
- rozrusznik [rɔz'rɔʂnɪk] m starter; elektr. self-starter
- rozrywać [rɔz'rɪvɔtɕ] I vt break, disrupt II vt ~ się amuse, distract oneself
- rozrywka [rɔz'rɪfkɔ] f amusement; pastime; sport; distraction; dla ~i for pleasure
- rozrzucić [rɔz'rɔtɕɪtɕ] imperf, ~ić [rɔz'rɔtɕɪtɕ] perf vt scatter, disperse; przen. (pieniądze) throw away
- rozrzutny [rɔz'rɔtɕnɪ] adj prodigal, thriftless, extravagant
- rozśadek [rɔs'sɔdɛk] m sense; zdrowy ~ common sense
- rozśadny [rɔs'sɔdnɪ] adj sensible, reasonable, wise
- rozsiadać się [rɔs'sɪɔdɔtɕ sɛ] imperf, ~ać się [rɔs'sɪɔtɕ sɛ] perf vt sit (comfortably), sprawi
- rozstać się zob. rozstawać się
- rozstanie [rɔs'stɔnɛ] n separation, parting
- rozstaw [rɔs'stɔf] m spacing; ~ kół (pojazdu) wheel track; ~ osi (pojazdu) axle base; ~ szyn track (gauge)
- rozstawać się [rɔs'stɔvɔtɕ sɛ] imperf, ~ć się [rɔs'stɔtɕ sɛ] perf vt part (z kimś, czymś from (with) sb, sth)
- rozstrajać [rɔs'strɔjɔtɕ] imperf, ~ość [rɔs'strɔjɔtɕ] perf vt 1. muz. put out of tune 2. (nerwy) unsettle, shatter 3. (żołądek) upset
- rozstrój [rɔs'strɔj] m 1. disharmony 2. (żołądka) diarrhoea 3. (psychiczny) mental derangement; ~ nerwowy depression
- rozstrzelać [rɔs'stʂɛlɔtɕ] vt shoot

- rozstrzygać [rɔs'stʂɪgɔtɕ] imperf, ~nąć [rɔs'stʂɪgɔnɔtɕ] perf vt decide, determine; (spór) settle; (problem) solve
- rozsyłać [rɔs'sɪlɔtɕ] perf, ~ywać [rɔs'sɪvɔtɕ] imperf I vt scatter, strew II vt ~ać, ~ywać się disperse, be scattered; ~ać, ~ywać się w proch to crumble (to fall) into dust
- rozszeregować [rɔs'sʂɛrɛgɔtɕ] imperf, ~ywać [rɔs'sʂɛrɛgɪtɕ] perf I vt enlarge, expand, extend II vt ~ać, ~ywać się extend, widen, broaden, spread
- rozśmiać [rɔs'smɪɔtɕ] imperf, ~ić [rɔs'smɪɔtɕ] perf I vt make laugh, amuse
- roztaczać [rɔs'tɔtɕɔtɕ] imperf, ~czyć [rɔs'tɔtɕɪtɕ] perf I vt (przeprych itp.) display; extend, spread; ~ać, ~czyć opiekę to take care (to keep guard) (nad kimś of (over) sb) II vt ~ać, ~czyć się (o widoku) spread, extend
- roztopiać [rɔs'tɔpɪɔtɕ] imperf, ~ość [rɔs'tɔpɪtɕ] perf vt (także vt ~ać, ~ość się) melt, smelt
- roztrągnięty [rɔs'trɔgɪnɪ] adj absent-minded, distracted; (o spojrzeniu) far-away
- rozterka [rɔs'tɛrkɔ] f perplexity
- roztoczyć zob. roztaczać
- roztopić zob. roztopiać
- roztropny [rɔs'trɔpnɪ] adj prudent, thoughtful
- roztrzebaniec [rɔs'tʂɛ'pɔnɛts] m 1. (człowiek) scatter-brain 2. (potrawa) whipped sour milk
- roztrzepany [rɔs'tʂɛ'pɔnɪ] adj scatter-brained
- roztwór [rɔs'tʂur] m solution
- rozum [rɔzum] m mind, reason, intellect, wit, understanding; przen. postradać ~ to lose one's reason; to take leave of one's senses; czyś ty postradał ~? are you crazy?
- rozumieć [rɔ'zumɛtɕ] I vt understand; źle ~ć misunderstand; co przez to ~sz? what do you mean by it?; czy mnie ~sz? do you follow me?; ~sz? do you see what I mean?; ~m. o co ci chodzi I see what you mean; I see your point II vt ~ć się be understood; understand (nawzajem each other); ma się ~ć of course; to się samo przez się ~ it's obvious; it goes without saying
- rozumny [rɔ'zumnɪ] adj sensible, reasonable, clever
- rozważa [rɔz'vɔgɔ] f 1. prudence 2. (rozważanie) consideration; wziąć pod ~ to take into consideration
- rozważać [rɔz'vɔʒɔtɕ] imperf, ~ywać [rɔz'vɔʒɪtɕ] perf vt 1. consider, contemplate; ~ywszy wszystko all things considered 2. (ważycie części) weigh out
- rozwiązać zob. rozwiązywać
- rozwiązanie [rɔz'vɔʒɔnɛ] n 1. (zagadki, problemu) solution 2. (umowy, małżeństwa) dissolution; ~ kontraktu cancellation of the contract 3. (poród) delivery
- rozwiązywać [rɔz'vɔʒɪvɔtɕ] imperf, ~ać [rɔz'vɔʒɪtɕ] perf I vt 1. undo, untie 2. (zagadkę, problem) solve, resolve 3. (spółkę, umowę) dissolve; ~ać kontrakt to cancel (to annul) the contract; ~ać parlament to dissolve the parliament II vt ~ywać, ~ać się 1. (o sznurówadle itd.) to come loose (untied) 2. (o organizacji) be (become) resolved, dissolve
- rozwidnić się [rɔz'vɪdnɪtɕ sɛ] vt dawn; brighten; ~a się it dawns

- rozwiedziony [roz'v'edzoni] *adj* divorced
- rozwiijać [roz'v'ijato] *imperf.*, ~nać [roz'vin'itc] *perf* I *vt* (papier) unwrap, unfold; (działalność) display; (skrzydła) spread; (flagę) unfurl II *vr* ~jać, ~nać się develop; ~jać się pomyślnie to flourish; to thrive
- rozwiętki [roz'v'iekūi] *adj* prolific, lengthy
- rozwozić się [roz'vodzic cę] *vr* divorce || ~ się nad czymś to enlarge upon sth
- rozwoźnienie [roz'vol'ņņe] *n* diarrhoea
- rozwozić [roz'vozitc] *vt* transport, deliver, convey
- rozwód [roz'vut] *m* divorce; wnieść o ~ to sue for divorce; dostać ~ to get (to be given) divorce; wziąć ~ z mężem (żoną) to divorce one's husband (wife)
- rozwój [roz'voj] *m* development, evolution, progress
- rożen [roz'ņen] *m* roasting-spit, broach
- ród [rut] *m* family, stock, breed, origin; ~ ludzki mankind; rodem z Warszawy native of Warsaw
- róg [ruk] *m* 1. (zwierzęcia) horn; rogi jelenie antlers; *przen.* ~ obfitości horn of plenty 2. muz. horn; ~ myśliwski hunting horn; bugle 3. (pokój, ulicy) corner, angle; na rogu at the corner; za rogiem round the corner
- rów [ruf] *m* ditch; ~ strzelecki trench
- rówieśnik [ru'v'ecņnik] *m* contemporary; on jest moim ~iem he is of my age
- również [ru'v'ņe] *conj* also, too, as well, likewise
- równik [ru'v'ņik] *m* equator
- równina [ru'v'ņina] *f* plain, flat country
- równo [ru'v'ņo] *adv* even (z czymś with sth); dzielić się ~ to share alike (pot. fifty-fifty)
- równoległy [ruvno'legūi] *adj* parallel
- równoleżnik [ruvno'leņnik] *m* parallel
- równomierny [ruvno'm'erni] *adj* equal, even, uniform
- równorzędny [ruvno'ņ'edni] *adj* equivalent, of equal rank, corresponding
- równość [ruvno'c'c] *f* equality
- równouprawienie [ruvno'prav'ņeņe] *n* equality of rights
- równowaga [ruvno'vaga] *f* balance; ~a sił balance of power; stracić ~ę to lose one's balance
- równowartość [ruvno'vartoc'c] *f* equivalence, equivalent
- równoważnia [ruvno'vazņia] *f* horizontal beam
- równoważyć [ruvno'vazitc] *vt* balance; compensate (coś for sth)
- równy [ruvni] *adj* (o zębach) even; (o przestrzeni) flat; (o kroku) steady; (o pracach) equal; nie mieć ~ego sobie to have no equal; nie mający ~ego sobie unparal-leled; z ~ą łatwością with equal ease
- róż [ruf] *m* rouge
- róża [ruža] *f* 1. bot. rose; (polna) hawthorn 2. med. erysipelas
- różnica [ruž'ņitsa] *f* difference; ~ zdań dissent; difference of opinions
- różnorodność [ružno'rodnoc'c] *f* variety
- różny [ružni] *adj* different (od czegoś from sth); various
- różowy [ru'žovi] *adj* pink, rosy
- rtęć [rt'ec] *f* mercury, quick-silver
- rubel [rubel] *m* rouble
- rubin [rubin] *m* ruby
- rubryka [rubrika] *f* column, section

- ruch [rux] *m* movement, motion; (posunięcie) move; ~ ręki gesture; ~ uliczny traffic; ~ jednokierunkowy (dwukierunkowy) one-way (two-way) traffic; ~ kolejowy railway traffic; ~ kołowy vehicular traffic; ~ pieszy pedestrian traffic; ~ prawostronny (lewostronny) right (left) driving; godziny największego ~u rush hours; *polit.* ~y wolnościowe liberation movements; puszczać w ~ to put in motion; *pot.* robić ~ koło czegoś to make a fuss about sth; w ~u on the move; *pot.* on the go; w pełnym ~u in full swing
- ruchliwy [rux'livy] *adj* active, mobile; (o ulicy) busy
- ruchomy [ru'xomi] *adj* mobile; majątek ~y movables; ~e schody escalator
- ruda [ruda] *f* ore; ~ żelaza iron ore
- rudy [rudy] *adj* brownish-red, rusty; (rudowłosy) red-haired
- rufa [rufa] *f* stern, poop
- ruina [ru'ina] *f* ruin
- rum [rum] *m* rum
- rumianek [ru'manek] *m* camomile
- rumiany [ru'mani] *adj* rosy, florid; ~a cera high colour
- rumienić się [ru'm'ejnitc cę] *vr* blush
- rumieńniec [ru'm'ejnets] *m* blush; oblewać się ~ńcem to blush
- rumstyż [rum'stik] *m* rump-steak
- rumuński [ru'muņski] *adj* Rumanian
- runąć [run'otc] *vi* collapse, fall (tumble) down
- runda [runda] *f* round; ~ honorowa round of honour
- rura [rura] *f* tube, pipe; ~ gazowa gas pipe; ~ wydechowa exhaust pipe
- urka [urka] *f* tube, pipe
- rurociąg [ru'roc'c] *m* pipeline
- ruszać [ru'zac] *imperf.*, ~yé [ru'zitc] *perf* I *vt* move, stir, touch; nie ~aj tego! don't touch it!; *przen.* ~ać, ~yé w drogę to set forth (off); ~ać, ~yé z miejsca to start; nie ~ać, ~yé palcem not to stir a finger; ~! go on!; forward! II *vr* ~ać, ~yé się move, stir; *przen.* ~aj się! be quick!
- ruszt [rušt] *m* grill; gridiron; mięso z ~u grill
- rusztowanie [ru'fto'vane] *n* scaffolding
- ruszyć *zob.* ruszać
- rutynowany [rutino'vani] *adj* experienced, practised
- rwać [rvac] I *vt* 1. (kwiaty) pluck 2. (drzeć) tear; ~ na kawałki to tear to pieces || ~ ząb to draw (extract, pull out) a tooth II *vr* ~ się (o ubraniu) tear || *przen.* ~ się do czegoś to be eager to do sth; *pot.* to be keen on sth
- rybja [ri'ba] *f* fish; ~a faszerowana stuffed fish; ~a gotowana cooked (boiled) fish; ~a smażona fried fish; ~a w galarecie jellied fish; ~a wędzona smoked fish; łowić ~y to fish; (na wędkę) to angle; zdrow jak ~a as fit as a fiddle; *pot.* gruba ~a big shot
- rybak [ribak] *m* fisherman, angler
- rybny [ribni] *adj* fish; konserwy ~e canned (tinned) fish; gospodarstwo ~e fish breeding, pisciculture
- rybołówstwo [ribo'ustvo] *n* fishing, fishery; ~ dalekomorskie deep-sea fishing; ~ przybrzeżne inshore fishery
- rycerski [ri'ts'erski] *adj* chivalrous
- rycerz [rits'ę] *m* knight

rycina [ri'čina] *f* illustration, picture; print; engraving
 rycyna [ri'čina] *f* castor-oil
 ryczałt [ri'čaułt] *m* lump sum, flat rate; ~em in a lump
 ryć [ritć] *vt* 1. (ryłcem) engrave; (w drzewie) carve 2. (kopac) dig; (o świni) root
 rydz [rits] *m* orange milk lactar; przén. zdrów jak ~ as fit as a fiddle
 rygor ['rigor] *m* rigour; pod ~em prawa under penalty of the law
 rym [rim] *m* rime, rhyme; do ~u rhyming
 rymować [ri'movatć] *vt* rhyme
 rynek ['rinek] *m* market, market-place; handl. ~ zbytu market; outlet; zdobyć ~ to capture a market
 rylna ['rinna] *f* gutterpipe, drainpipe, rainpipe
 rynsztok [rin'stok] *m* gutter, sewer
 ryps [rips] *m* rep, reps
 rys [ris] *m* feature; (charakteru) trait; ~y twarzy features of the face
 rysopis [ri'sopis] *m* description
 rysować [ri'sovatć] *I vt* draw; (szkicować) sketch *II vr* ~ się 1. appear, become visible 2. (pękać) crack
 rysunek [ri'sunek] *m* drawing; (w książce) illustration; (szkic) sketch
 ryś [rić] *m* zool. lynx
 rytm [ritm] *m* rhythm
 rytmiczny [rit'mični] *adj* rhythmic
 rywal ['rival] *m* rival, competitor
 rywalizacja [rivafi'zatsja] *f* rivalry, competition
 ryzyko ['riziko] *n* risk; narażać się na ~ to run a risk; na twoje ~ at your risk
 ryzykować [rizi'kovatć] *vt* risk, venture, hazard
 ryzykowny [rizi'kovni] *adj* risky
 ryż [rif] *m* rice

rzadki ['zatki] *adj* rare; (nie-liczny) scarce; (o włosach) thin; (o płynie) clear, thin
 rzadko ['zatkó] *adv* seldom, rarely
 rząd¹ [zót] *m* (organ zarządzenia) government, rule; am. administration; objąć ~y to come to power
 rząd² [zót] *m* (szereg) row, file; (żołnierzy) rank; 3 godziny z rzędu 3 hours consecutively (successively); 3 hours at a stretch; rzędem in a row; stać rzędem to be lined up
 rządowy [zót'dóvi] *adj* governmental, government, state
 rządzący [zót'dzótsi] *adj* ruling, governing; partia ~a the party in power
 rzadzić ['zótzít] *I vt* govern, rule (krajem over the country); (panować) reign *II vr* ~ się govern oneself
 rzecz [zét] *f* thing; (sprawa) matter, affair; mówić od ~y to talk nonsense; to moja ~ it's my business; to nie twoja ~ it's none of your business; nie w tym ~, że ... it is not a question of ...; w tym ~, że ... the thing is that ...; co to ma do ~y? what does that have to do with it?; do ~y come to the point; na czyjąś ~ in favour (on behalf) of sb; w samej ~y indeed; (in point) of fact
 rzecznik ['zét'nik] *m* spokesman; mouthpiece, advocate
 rzeczny ['zét'ni] *adj* river, fluvial; żegluga ~a river navigation
 rzeczownik [zét'fóvnik] *m* gram. noun, substantive
 rzeczowy [zét'fóvi] *adj* real, essential; (o człowieku) matter-of-fact, businesslike; dowód ~ proof, evidence
 rzeczoznawca [zét'fó'znafsa] *m* expert

rzeczpospolita [zét'pós'póšita] *f* republic
 rzeczywistość [zét'fí'vistóć] *f* reality; w ~ci in reality; in fact; as a matter of fact
 rzeczywistoście [zét'fí'vistóć] *adv* really, actually, indeed
 rzeka ['zeka] *f* river; w górę (w dół) ~i up (down) stream
 rzekomy [zét'kómi] *adj* pretended, alleged, supposed
 rzemień [zémiej] *m* strap, belt
 rzemieślniczy [zémel'ničji] *adj* trade, handicraft; izba ~a chamber of handicrafts; spółdzielnia ~a school of arts and crafts
 rzemieślnik [zémel'nik] *m* artisan, craftsman
 rzemiosło [zémiosło] *n* craft, craftsmanship, handicraft
 rzepa ['zepa] *f* turnip
 rzeźki ['zékki] *adj* brisk, hale
 rzetelnie [zét'elne] *adv* honestly, straightforwardly
 rzeźba ['zézba] *f* sculpture; (dzieło) piece of sculpture
 rzeźbiarstwo [zét'barstfó] *n* sculpture
 rzeźbiarz ['zézbař] *m* sculptor
 rzeźbić ['zézbitć] *vt* sculpture, carve, cut

sabotaż [sa'botaf] *m* sabotage
 sad [sat] *m* orchard
 sadownictwo [sadóv'nitstfó] *n* fruit-growing, orcharding
 sadza ['sadza] *f* soot
 sadzawka [sa'dzafka] *f* pool
 sadzić ['sadzít] *vt* plant, set
 saksofon [saks'ofon] *m* saxophone
 sala ['sala] *f* hall, room; ~ balowa ball-room; ~ teatralna auditorium; ~ tanczna dancing-hall
 salami [sa'lami] *n* salami

rzeźnia ['zézna] *f* slaughter-house
 rzeźnik ['zéznik] *m* butcher; iść do ~a to go to the butcher's
 rzędem ['zédem] *adv* in a row, in a line
 rzęsa ['zésa] *f* eye-lash
 rzesist[y] [zét'cist] *adj* abundant; ~e oklaski warm (great) applause; ~e światła bright lights; ~y deszcz heavy rain
 rzodkiewka [zót'kefka] *f* radish
 rzucić ['zutsatć] *imperf*, ~ić ['zutćitć] *perf I vt* 1. throw, fling, cast; ~ać, ~ić kości to cast dice; ~ać, ~ić myśli to make a suggestion; ~ać, ~ić okiem to cast a glance; to have a look 2. (porzucić) leave, abandon 3. (poniechać) give up *II vr* ~ać, ~ić się (w wodę) plunge; (na kogoś) rush (dash) (at sb); przén. ~ać się w oczy to strike the eye
 rzut [zut] *m* throw, cast; ~ oka glance; na pierwszy ~ oka at first sight
 rzymski ['zímski] *adj* Roman
 rznąć [rznótć] *vt* cut, carve; (piłq) saw

S

salaterka [sala'terka] *f* salad-bowl, salad-plate
 salceson [sal'seson] *m* brawn salad
 saldo ['saldo] *n* balance
 salon ['salon] *m* drawing-room; (na okręcie) saloon; ~ kosmetyczny beauty parlour (shop); ~ fryzjerski barber's shop
 salwa [salva] *f* volley, burst; oddać ~ę honorową to fire a salute
 salata [sa'ŭata] *f* 1. (potrawa) salad 2. (zielona) lettuce

sałatka [sa'łatka] *f* salad; ~ jarzynowa vegetable salad; ~ pomidorowa tomato salad
 sam [sam] *pron* (sama, samo) alone; ~ jeden all alone; ~ fakt the very fact; taki ~ just like; ten (taki) ~ the same; identyczny (with); tak ~o likewise, as well; tym ~ym consequently; all the same; w ~ czas just in time; w ~ środek right in the middle; być ~ na ~ z kimś to be alone with sb; to się ~o przez się rozumie of course; zrobić to ~ I shall do it myself
 samica [sa'mitsa] *f* female
 samiec [samets] *m* male
 samobójstwo [samo'bujszto] *n* suicide
 samochód [sa'moxut] *m* motor-car, car; ~ ciężarowy lorry, delivery van; ~ ma-lolitrażowy low-capacity car; ~ osobowy passenger car; ~ dwuosobowy otwarty roadster; ~ sportowy sports car; naprawić ~ to repair a car; kupić ~ to buy a car; sprzedać ~ to sell a car; rozbić ~ to crash a car; umyć ~ to wash the car; wynająć ~ to hire (to rent) a car
 samodział [sa'modzau] *m* homespun
 samodzielny [samo'dzelni] *adj* independent
 samogłoska [samo'głoska] *f* vowel
 samokrytyka [samo'kritika] *f* self-criticism
 samolot [sa'molot] *m* airplane, aeroplane; pot. plane; ~ bombowy bomber; ~ myśliwski fighter; ~ nad-dźwiękowy supersonic airplane; ~ odrzutowy jet-plane; ~ pasażerski passenger plane; ~ turbośmigłowy turbo-prop plane
 samoobsługowy [samo'opsu-govi] *adj* self-service; bar

~ self-service bar; sklep ~ self-service shop (store)
 samopoczucie [samo'poczuje] *n* frame of mind; mieć dobre (złe) ~ to feel well (depressed)
 samopomoc [samo'pomots] *f* self-help; Samopomoc Chłopska Peasants' Mutual Aid Association
 samorząd [sa'morząd] *m* autonomy, self-government; ~ gminny local government
 samotny [sa'motni] *adj* lonely, solitary
 samouczek [samo'uczek] *m* handbook (manual) for self-instruction; ~ języka angielskiego English self-taught
 samouk [sa'mouk] *m* autodidact, self-taught person
 samowola [samo'wola] *f* lawlessness
 samowystarczalny [samovi-star'czalni] *adj* self-sufficient
 samowyzwalacz [samovi'zvalacz] *m* fot. time releaser, self-timer
 sanatorium [sana'torjum] *n* sanatorium
 sandacz [sandač] *m* perch
 sandał [sandał] *m* sandal
 sandwich [sandsvich] *m* sandwich
 saneczkarstwo [sanet'karstvo] *n* sleighing
 sanie [sanie] *pl* sledge, sleigh
 sanitarium [sani'tarja] *pl* sanitary arrangements
 sanitariusz [sani'tarjuš] *m* (szpitalny) hospital orderly; wojsk. stretcher-bearer
 sanitariuszka [sanitar'juška] *f* nurse
 sanitarka [sani'tarka] *f* (samo-chód) ambulance; (samo-lot) ambulance plane
 sanitarny [sani'tarni] *adj* sanitary; punkt ~ first-aid (dressing) station
 sankcja [sanktsja] *f* sanction
 sanki [sanki] *pl* sleigh,

sledge; jechać ~ami to sledge
 sardynka [sar'dinka] *f* sardine
 sarkac [sarkac] *vi* grumble (na coś at sth)
 sarkofag [sar'kofak] *m* sarcophagus
 sarna [sarna] *f* roe, deer; (samica) doe
 satelita [sate'fita] *m* satellite; sztuczny ~ artificial satellite
 saturator [satu'rator] *m* saturator
 satyra [sa'tira] *f* satire
 satyryczny [sati'rični] *adj* satirical
 satysfakcja [satis'faktsja] *f* satisfaction
 sauna [sauna] *f* sauna
 sąd [sūd] *m* judgement, opinion; (instytucja) court (of law), tribunal; Sąd Najwyższy Supreme Court; Sąd Ostateczny Last Judgement; ~ przysięgłych jury; ~ wojskowy court-martial; oddać sprawę do ~u to put the matter into court; stanąć przed ~em to go on trial; bez ~u without trial
 sądzić [sūdzić] *vt* judge; sąd. try || ~ić dobrze (złe) o kimś to have a good (a bad) opinion of sb; ~ić, że ... to think (to believe) that ... nie ~ę I don't think so
 sąsiad [sōcat] *m* neighbour
 sąsiedni [sōcedni] *adj* 1. neighbouring 2. (bliski) adjacent
 scenja [stsenja] *f* (odgrywana) scene; teatr. stage; przen. zrobić ~ę to make a scene
 scenariusz [stse'narijuš] *m* scenario, script; ~ filmowy screen play
 schab [sxap] *m* joint of pork
 schadzka [sxatska] *f* appointment, assignation; am. date
 scharakteryzować [sxaraktəri'zovat] *vt* characterize
 schemat [sxemat] *m* scheme, plan

schludny [sxludni] *adj* neat, tidy
 schnąć [sxnōc] *vi* 1. dry 2. (marnieć) waste, wane
 schodek [sxōdek] *m* step
 schody [sxōdi] *pl* stairs; ~ kuchenne backstairs; ~ ru-chome escalator
 schodzić [sxōdžiť] *imperf.* zejść [zejc] *perf* I *vi* 1. descend, go down (po schodach the stairs); (z drzewa) climb down; schodzić, zejść z drogi to get out of (to clear) the way; to stand aside 2. (o czasie) pass (away) II *vr* schodzić, zejść się meet, come together
 schować [sxōvat] I *vt* hide, conceal; ~ coś do kieszeni to pocket sth II *vr* ~ się hide
 schronić [sxronić] I *vt* shelter II *vr* ~ się shelter, find (take) shelter
 schronisko [sxro'nisko] *n* refuge; (turystyczne) shelter-house
 schudnąć [sxudnōc] *vi* reduce; lose in weight
 schwycić [sxvicit] *vt* catch
 schylać [sxilat] *imperf.* ~ić [sxilit] *perf* I *vt* bend, bow II *vr* ~ać, ~ić się bend, stoop
 scyzoryk [stsi'zoryk] *m* pen-knife
 seans [seans] *m* (w kinie) performance, show; (spiry-tystyczny) seance
 sedno [sedno] *n* core; ~ sprawy (rzeczy) heart of the matter; trafić w ~ to hit the mark
 segment [segment] *m* segment, section
 segregować [segr'govat] *vt* classify, sort, segregate
 sejf [sejf] *m* safe, strong-box
 sejm [sejm] *m* diet, parliament; (w Polsce) Sejm
 sekcja [seksja] *f* 1. section; wojsk. squad 2. (zwłok) dissection, autopsy

sekret [sɛkɛrɛt] m secret; zachować ~ to keep a secret; pod ~em in secret
 sekretariat [sɛkrɛ'tarjat] m secretariat
 sekretarka [sɛkrɛ'tarka] f, sekretarz [sɛ'krɛtaʃ] m secretary
 sekunda [sɛ'kunda] f second
 sekundnik [sɛ'kundnik] n second hand
 seler [sɛlɛr] m bot. celery
 sen [sɛn] m 1. sleep; brać lekarstwo (pastylki) na ~ to take sleeping pills; zapaść w ~ to fall asleep 2. (marzenia senné) dream; mieć ~ to dream a dream || we śnie in a dream; in one's sleep
 sens [sɛns] m sense, significance, meaning; ~ moralny moral; mieć ~ to make sense; w pewnym ~ie in a sense; in a way
 separacja [sɛpa'ratsja] f (matrzonków) separation
 separatka [sɛpa'ratka] f (w szpitalu) isolation ward; single-bed ward
 ser [sɛr] m cheese; ~ biały cottage cheese; ~ szwajcarski gruyère; ~ śmietankowy cream cheese
 serce [sɛrtɕɛ] n heart; atak ~a heart attack; przén. przyjaciel od ~a bosom friend; złote ~e heart of gold; całym ~em with all one's heart; ~e mi się krąje my heart bleeds; wziąć sobie do ~a to take to heart; z ~a from one's heart
 serdeczność [sɛr'dɛtʃnɔɕɔt] f cordiality, open-heartedness
 serdeczny [sɛr'dɛtʃni] adj cordial; (o pozdrowieniach) heart-felt; (o przywitaniu) warm; ~ przyjaciel bosom friend
 serdelek [sɛr'dɛlɛk] m sausage
 seria [sɛrja] f series; (wykładowy itp.) set; filat. issue

serial [sɛrjal] m (radiowy, telewizyjny) serial
 serio [sɛrjo] adv (także na ~) earnestly; seriously; brać (na) ~ to take seriously; czy mówisz (na) ~? are you serious?; do you really mean it?; are you in earnest?
 sernik [sɛrɲik] m cheese cake
 serpentyna [sɛrɛn'tina] f 1. (droga) serpentine 2. (taśma papierowa) streamer
 serw [sɛrʃ] m sport. serve, service
 serweta [sɛr'vɛta] f tablecloth
 serwetka [sɛr'vɛtka] f (table) napkin
 serwis [sɛr'vís] m 1. (do obiadu) dinner-set; (do herbaty) tea-set; (do kawy) coffee-set 2. sport. service 3. (informacja) information service; ~ radiowy broadcasting service
 serwować [sɛr'vovatɔ] vt sport. serve
 sesja [sɛszja] f session
 setka [sɛtka] f 1. hundred; ~mi in hundreds 2. pot. (o wełnie) pure wool
 sezon [sɛzon] m season; martwy ~ dull (dead) season; ~ turystyczny tourist season
 sędzia [sɛdʒa] m judge; sport. umpire, referee; ~ pokoju justice of the peace; ~ polubowny arbiter; ~ śledczy examining magistrate
 sęk [sɛk] m knot
 sfalszować [sfaʃ'ʃovatɔ] vt forge, falsify; (podrobić) counterfeit
 sfastrygować [sfastrj'govatɔ] vt kraw. tack, baste
 sfera [sɛfɛra] f sphere; niższe ~y lower circles; wyższe ~y upper circles, high life; osoby z wyższej ~y persons of rank || to nie leży w ~rze moich zainteresowań it's not in my line

sfilmować [sfil'movatɔ] vt film, take a film (coś of sth), shoot
 sfotografować [sfotograf'ovatɔ] vt photograph, take a picture (coś of sth)
 siać [ɕatɕ] vt 1. sow 2. (strach) spread
 siadać [sɛdatɔ] imperf, siaść [ɕɕɕɕ] perf vt sit (down); take a seat; ~ do pociągu (na statek) to take a train (a boat); ~ do stołu to sit down to a meal; ~ na konia to mount a horse; proszę ~! sit down (be seated), please!
 sian[o] [sɛano] n hay; przén. szukać igły w stogu ~a to look for a needle in a haystack
 siarka [sɛarka] f chem. sulphur
 siatka [sɛatka] f net; ~ do włosów hair net; ~ na piłkę ball net
 siatkówka [ɕat'kufka] f 1. anat. retina 2. sport. volleyball
 siaść zob. siadać
 sieć [ɕɕɕɕ] f net, network; ~ kolejowa railway network system; ~ wodociągowa piping; chwycić w ~ to entrap
 siedem [sɛdem] num seven
 siedemdziesiąt [sɛdem'dzɛɕɕt] num seventy
 siedemdziesiąty [sɛdem'dzɛ'ɕɕti] adj num seventieth
 siedemnasty [sɛdem'nasti] adj num seventeenth
 siedemnaście [sɛdem'naɕɕɛ] num seventeen
 siedemset [sɛdemset] num seven hundred
 siedzenie [sɛ'dzɛɲɛ] n 1. seat; ~ przednie (tylne) front-(back-)seat; ~ rozkładane folding seat 2. anat. buttocks
 siedziba [sɛ'dziba] f seat, residence
 siedzieć [sɛ'dzɛtɕ] vi sit; ~ na koniu to ride on a horse;

~ przy stole to sit at table; ~ w domu to stay at home; nie siedź tam długo! don't be long there!; ~ cicho to keep quiet; to hold one's tongue; ~ nad czymś to pore over sth; ~ w więzieniu to be in prison; przén. ~ na pieniądzech to be rolling in money
 siekać [sɛkatɔ] vt chop, hash; (drobno) mince
 siekiera [sɛ'sɛra] f axe
 siennik [sɛɲɲik] m straw mattress, strawbed
 sierota [sɛ'rɔta] f m orphan
 sierp [sɛrɕp] m sickle
 sierpień [sɛrɕɛɲ] m August
 sierść [sɛrɕtɕ] f hair, bristles
 siew [sɛf] m sowing
 siewnik [sɛ'vɲɲik] m sowing-machine
 sięgać [sɛgacɔ] imperf, ~nąć [sɛgnɔɕɕ] perf vt reach (out); (przy stole) make a long arm; woda ~a do kolan water comes up to the knees; przén. ~ać, ~nąć do cudzej kieszeni to put one's hand into other people's pockets; jak okiem ~nąć within sight; all around
 sikawka [ɕi'kafka] f fire-hose, fire-engine; ~ ogrodowa garden water sprinkler
 siłć się [sɛlɕtɕ ɕɛ] vt make efforts, exert oneself, strive (na coś for sth)
 silnik [sɛlɲɲik] m motor, engine; ~ spalinowy internal combustion engine; ~ na ropę oil (Diesel) engine; ~ elektryczny electric motor; ~ odrzutowy jet engine; włączyć (wyłączyć) ~ to start (to stop) the engine
 silny [sɛlɲɲi] adj strong, vigorous, powerful; (o wrażeniu) deep; (o wierze) firm; (o bólu) acute
 siła [sɛlɛa] f force, strength, power; ~a bojowa striking force; ~a nabywcza purchasing power; ~a pomoc-

nicza assistant; ~ robocza manpower; ~y zbrojne armed forces; ~ą by force; ~ą rzeczy necessarily; w sile wieku in the prime of one's life; to jest ponad ludzkie ~y that is beyond human strength; it's more than flesh and blood can stand
 silownia [ci'úovna] f power-station
 siniec [ci'nets] m bruise; ~ pod okiem black eye
 siny [ci'ni] adj livid, blue (nose)
 siodełko [ci'dełko] n (mocy-cyka, roweru) saddle
 siodło [ci'do] n saddle; wysadzić z ~a to unsaddle
 siostra [ci'stra] f 1. (krewna) sister; ~ stryjeczna (cioteczna) cousin; ~ przyrodnia step sister 2. (zakonnica) sister; ~ zakonna nun 3. (pielęgniarka) nurse
 siostrzenica [ci'st'e'nitsa] f niece
 siostrzeniec [ci'st'e'nets] m nephew
 siódmy [ci'dmi] adj num seventh; ~a godzina seven o'clock
 sito [ci'to] n sieve
 sitowie [ci'tove] n bulrush
 siwy [ci'vi] adj grey
 sjeśta [si'jest] f sjeśta
 skafander [ska'fander] m diving-suit; diving-dress
 skaj [skaj] m artificial leather
 skakać [skakac] vt jump, leap (z radości for joy); (podskakiwać) skip
 skala [skala] f 1. scale; na małą ~ę in a small way; na wielką ~ę in (on) a large scale 2. (w kartografie) scale; mapa w ~i ... map in the scale of ...
 skaleczenie [skale'fene] n hurt, cut, wound
 skaleczyć [ska'let'itc] I vt wound, injure, hurt II vr

~ się w palec to cut one's finger
 skała [skała] f rock; (nadmorska) cliff
 skamielina [skame'fina] f fossil
 skandal [skandal] m scandal; to ~! it's a shame!
 skansen [skansen] m Scansen museum
 skarb [skarp] m treasure; (nagromadzony) hoard; (państwowy) Treasury; Exchange
 skarbiec [skarpets] m treasury; treasure-house; (bankowy) safe
 skarbnik [skarb'nik] m treasurer, cashier
 skarbonka [skar'bonka] f money-box
 skargja [skarga] f complaint; sqd. suit, charge; wnieść ~ę to lodge a complaint
 skarpa [skarpa] f (podpora) buttress; (spadzista) plaszczyna slope; escarp
 skarpetka [skar'petka] f sock; ~i wełniane (bawełniane) woollen (cotton) socks; ~i do kolan knee-socks
 skrzyć [skrzy'itc] I vt accuse (kogoś o coś sb of sth); ~ kogoś do sądu to bring a suit against sb; ~ na kogoś to report (denounce) sb II vr ~ się complain (na coś of sth)
 skasować [ska'sovatc] vt (prawo, dekret) abrogate; (bilet) cancel; (znaczek) postmark
 skaza [skaza] f 1. (rysa) flaw, defect; spot; (w kamieniu szlachetnym) feather 2. med. diathesis
 skazjać [skazatc] perf, ~ywać [ska'zivatc] imperf vt condemn, sentence; ~ać, ~ywać na karę pieniężną to fine
 skazaniec [ska'zanets] m convict
 skazywać [ska'zivatc] zob. skazać
 skąd [skąd] adv from where;

whence; ~ pochodzisz? where do you come from?; ~ to wiesz? how do you know it?; (zaprzeczenie) ~że znowu! since when!
 skąpy [skópi] adj avaricious, mean; (o postyku) meagre, scanty
 skecz [sket] m sketch
 skierować [sk'e'rovatc] I vt (kroki itp.) direct; (palec) point; (prośbę) address; ~ do szpitala (sanatorium itp.) to send to hospital (a sanatorium etc.); ~ niewłaściwie to misdirect II vr ~ się direct oneself, turn
 skinać [sk'inatc] vi vt (głową) nod; (gestem) beckon
 skleić [skleitc] I vt glue, stick II vr ~ się stick together
 sklep [sklep] m shop; am. store; ~ kolonialny grocer's (shop); grocery; ~ samoobsługowy self-service shop; duży ~ spożywczy supermarket
 sklepienie [skle'pene] n vault, vaulting
 sklepikarz [skle'pikar] m shopkeeper; tradesman
 skład [skład] m 1. composition; ~ osobowy personnel; wchodzący w ~ composing; making up 2. (magazyn) store; depot; ~ apteczny chemist's (shop), am. drug-store || ~ pociągu draft of cars (waggon); mieć na składzie to have (to keep) in stock; oddać na ~ to give in deposit
 składać [składatc] I vt put together, store; (kartkę, list) fold; (o kurze) ~ ją to lay eggs; ~ na stos to pile; to accumulate || ~ dokumenty to submit documents; ~ egzamin to pass an examination; ~ ofiarę to make a sacrifice; ~ oświadczenie to make a statement; ~ pieniądze to put aside; to

save; to collect money; ~ pieniądze do banku to deposit money; ~ podziękowanie to give (render) thanks; ~ protest (zażalenie) to lodge a protest (complaint); ~ przysięgę to take an oath; ~ rachunki to render accounts; ~ sprawozdanie to give (make) a report; ~ uszanowanie (wyrazy uszanowania) to pay one's respect; to present one's compliments; ~ winę na kogoś to put the blame on sb; ~ wizytę to pay a visit; sqd. ~ zeznania to give evidence; ~ życzenia to express one's wishes II vr ~ się consist (z czegoś of sth); be composed of || ~ się do strzału to level the gun; to się dobrze składa! what a happy coincidence!
 składak [składak] m (kajak) collapsible (folding) canoe
 składka [składka] f (kwota) contribution; (zbiórka) collection; ~ członkowska membership fee
 składnik [skład'nik] m ingredient, component, element
 skłamać [skłamatc] vi lie
 skłaniać [skłanac] imperf, ~onić [skłonitc] perf I vt incline, induce (kogoś do czegoś sb to sth) II vr ~aniać się do czegoś to lean to (towards) sth; to tend to sth (to do sth)
 skłonny [skłonn] adj inclined, disposed
 skoczek [skoc'jek] m 1. sport. jumper, leaper; ~ spadochronowy parachutist 2. szach. knight
 skocznia [skot'jna] f (narciarska) ski jump
 skoczyć [skoc'itc] vt spring, jump, leap
 skok [skok] m 1. leap, jump; sport. ~ o tyczce pole-jump; ~ w dal long jump;

~ wzwyż high jump 2. mech. stroke
skomplikowany [skompfikovan] *adj* complicated, intricate, complex
skompromitować [skompromitovat] *vt* compromise, discredit
skoncentrowany [skontsentravan] *adj* intensive
skondensowany [skondensovan] *adj* condensed
skończyć [skontszyć] I *vt* finish, end II *vr* ~ć się come to an end, be over, be finished; ~ły mi się papierosy I have run out of cigarettes
skoro [skoro] *conj* when; (ponieważ) since; ~ tylko as soon as
skorowidz [skorovidz] *m* index
skorpion [skorpon] *m* 1. zool. scorpion 2. (znak Zodiaku) Scorpio
skorupa [skorupa] *f* (powłoka) crust, shell, hull; ~ jaja egg-shell; ~ orzecha nut-shell
skorzystać [skorzystat] *vi* take advantage (z czegoś of sth); profit (z czegoś by sth)
skos [skos] *m* (powierzchnia ukośna) slant, bevel; kroić ze ~u to cut on the bias; na ~ aslant, obliquely
kosztować [skoztovat] *vi* taste
skośny [skocny] *adj* oblique; (o oczach) slanting
skowronek [skovronek] *m* lark
skóra [skura] *f* (na ciele) skin; (zwierzęca surowa) hide; (wyprawiona) leather; (zwierzęca z włosami) fell; sztuczna ~a artificial leather; przen. dostać w ~ę to get a hiding; obedrzeć ze ~y to skin
skórka [skurka] *f* skin; (chleba) crust; (sera, boczkę) rind; ~ od kiełbasy sausage

skin; ~ pomarańczowa orange peel
skórkowy [skurkovi] *adj* = skórzany
skórny [skurni] *adj* dermatic, cutaneous; choroby ~e skin diseases
skórzany [skuzani] *adj* leather
skracać [skratsat] *imperf.*, ~ócić [skrutat] *perf* *vt* shorten, cut short, curtail; ~ać, ~ócić drogę to take a short cut; ~ać, ~ócić suknię to shorten a dress; ~ać, ~ócić tekst to abbreviate (to abridge) a text
skraj [skraj] *m* border, edge, fringe, rand; ~ miasta outskirts of the town; na ~u przepaść on the brink of a precipice
skrajny [skrajni] *adj* 1. extreme, utmost; ~a nędza utter misery 2. polif. radical; ~a lewica extreme left
skreślać [skreelat] *imperf.*, ~ić [skrečit] *perf* *vt* 1. (skasować) cancel, erase; strike (z listy off the list) 2. (napisać) outline, sketch
skręcać [skreusat] *imperf.*, ~ić [skrečit] *perf* I *vt* (nić) twist; (line) coil up; (włosy) curl; ~ić nogę w kostkę to wrench one's ankle; ~ić sobie kark to break one's neck II *vi* (o drodze) bend (na prawo to the right); ~ać, ~ić w lewo to turn to the left III *vr* ~ać, ~ić się twist, wriggle
skrepowany [skrepowani] *adj* przen. embarrassed; ~i przepisami restricted by rules
skręt [skret] *m* 1. twist, torsion; ~ kiszecy twisting of the bowels 2. (zakręt) turning
skromny [skromni] *adj* modest; ~ posiłek a light (a scanty, a spare) meal; pro-

wadzić ~ żywot to live modestly
skroń [skron] *f* temple
skrócić *zob.* skracać
skrót [skrut] *m* abbreviation; (książki) abridgement; (drogi) short cut
skrytka [skritka] *f* secret receptacle; ~ pocztowa post-office box
skrytykować [skritikovat] *vt* criticise
skrzep [skzep] *m* med. clot, coagulum; ~ krwi blood clot
skrzydło [skridlo] *n* wing; (drzew) leaf; (kapelusza) brim
skrzydłowy [skridlovi] *m* sport. wing
skrzynia [skzina] *f* chest, box
skrzynka [skzinka] *f* box, case; ~ na kwiaty window box; ~ pocztowa mail-(letter-, pillar-) box; mot. ~ biegów gear-box
skrzypce [skziptse] *pl* violin, fiddle; grać na ~ach to play the violin; pot. grać pierwsze ~e to play first violin
skrzypek [skzipek] *m* violinist, fiddler
skrzywdzić [skzvdzit] *vt* (do) harm. (do) wrong
skrzywić [skzivit] *vt* bend, twist; distort, contort; ~ usta to make a wry face (mouth)
skrzyżowanie [skzizovane] *n* 1. (drog) cross-roads; crossing 2. zool. cross-breeding
skumbria [skumbrja] *f* mackerel
skup [skup] *m* purchase
skupiać [skupat] *imperf.*, ~ć [skupit] *perf* I *vt* (uwaga) concentrate; (myśli) collect; (gromadzić) accumulate, bring together, crowd II *vr* ~ać, ~ć się 1. come together, crowd 2. przen. (wewnętrznie) collect oneself, concentrate

skurcz [skurtz] *m* convulsion, contraction; med. (serca) systole
skurczyć [skurtzit] I *vt* contract II *vr* ~ się shrink
skuteczny [skuteczni] *adj* effective, efficacious
skutek [skutek] *m* effect, result; bez ~ku to no purpose; doprowadzić do ~ku to bring about; na ~ek in consequence of; as a result of; owing to
skuter [skuter] *m* scooter
skutkować [skutkovat] *vt* have effect; work (well); (o leku) take effect; pot. do the trick
skwarki [skfarki] *pl* cracklings, greaves
skwarny [skfarni] *adj* scorching, hot
skwer [skfer] *m* square
slajdy [slajdi] *pl* fot. slides
słalom [slalom] *m* sport. slalom
słipię [szipink] *m* (wagon) sleeping-car
słipy [szipi] *pl* slippers, bathing-drawers
slumsy [slumsi] *pl* slums
słabo [süabo] *adv* weakly, feebly; ~ mi I feel faint (ill, sick)
słaby [süabi] *adj* weak, feeble; (o zdrowiu) poor, delicate; ~a strona weak point; ~e pojęcie remote idea; ~a herbata (kawa) weak tea (coffee)
sławia [süava] *f* 1. glory, fame, renown 2. (o człowieku) celebrity, authority || cieszyć się dobrą ~ą to enjoy an excellent reputation
sławny [süavni] *adj* famous, renowned, famed (z czegoś for sth)
słodki [süotki] *adj* sweet; ~a woda fresh water
słodysz [südit] *f* sweetness; *pl* ~e sweets, sweetmeats, candies

słodzic ['słodzic] vt sweeten, sugar
 słoik ['słoi] m jar, pot, glass
 słoma ['słoma] f straw
 słomka ['słomka] f straw;
 pić lemoniadę przez ~ę to sip lemonade through the straw
 słonecznik [słō'netf'nik] m bot. sunflower
 słoneczny [słō'netf'ni] adj sunny; kąpiel ~a sun bath; promień ~y sunbeam; zegar ~y sundial
 słony [słōni] adj salty; przen. (o cenie) exorbitant
 słoń [słōn] m elephant
 słońce ['słōntse] n sun; wschód ~a sunrise; zachód ~a sunset; przen. najlepszy człowiek pod ~em the best man alive
 ślota ['ślota] f bad (rainy) weather
 słotny [słōtni] adj rainy
 Słowianin [słō'vanin] m Slav
 słowiański [słō'vanski] adj Slav, Slavonic
 słowik ['słōvik] m nightingale
 słownie ['słōvne] adv verbally; by word of mouth; ~ 10 dolarów say ten dollars
 słownik ['słōvnik] m dictionary; ~ kieszonkowy pocket dictionary
 słowo ['słōvo] n word; gram. ~o honoru word of honour; daję ci ~o na to I give you my word for it; upon my word; dotrzymać ~a to keep one's word; nie dotrzymać ~a to break one's word; wierz mi na ~o take my word for it; już są po ~ie they are engaged; innymi ~y in other words; ~em in a (one) word, in short; ~o w ~o word for word; verbatim
 słó [słōj] m jar, pot; (drzewa) grain
 słuch [słux] m hearing; grać ze ~u to play by ear; mieć dobry ~ to have a good

ear; przen. zamieniam się w ~ I am all ears
 słuchacz ['słuxac] m 1. listener, hearer; (na uniwersytecie) student 2. pl ~e audience
 słuchać ['słuxac] vi 1. listen to; ~ć radia to listen in (to the radio); ~ć wykładów to attend lectures; ~! look here!; ~m? beg pardon? 2. (być postuszonym) obey; ~ć rozkazu to obey the order; nie ~ć lekarza to disobey the doctor
 słuchawka [słux'afka] f 1. telef. receiver; podnieść ~ę to take up (to pick up) the receiver; odłożyć ~ę to put down the receiver; to ring off; proszę nie odkładać ~! hold the line, please! 2. rad. earphone, headphone 3. med. stethoscope
 słuchowisko [słuxo'visko] n radio play
 słup [słup] m pillar, column, post; ~ graniczny landmark, frontier-post; ~ latarni lamp-post; ~ milowy mile-post; ~ telegraficzny telegraph-pole
 słupek ['słupek] m post, stave, pile; (w balustradzie) rail; (w termometrze) ~ rtęci mercury thread
 słuszność ['słuzność] f the right, justness; mieć ~ć to be right; nie mieć ~ci to be wrong; ~ć jest po twojej stronie you are in the right
 słuszny [słuz'ni] adj right, just, fair, reasonable
 służba ['służba] f 1. service; ~a celna customs service; ~a czynna active service; ~a konsularna consular service; ~a ruchu traffic control service; ~a sanitarno-epidemiologiczna sanitation and public health service; ~a ratownicza salvage service, life-saving

service; ~a wojskowa military service; ~a zdrowia medical (health) service; pełnić ~ę to be on duty; poza ~ą, po ~ie off duty 2. (personel) servants
 służbowy [służ'bovi] adj official, service-; podróż ~a business trip; drogą ~ą through official channels
 służyć ['służic] vt vi 1. serve (komuś sb), be in the service (komuś of sb); (być użytecznym) be of service (komuś to sb); ~yć jako przewodnik to act (to serve) as guide; ~yć w wojsku to serve in the army; czym mogę ~yć? how can I serve you?; may I help you?; what can I do for you?; ~ę pani! I am at your service! 2. (o kłimacie, jedzeniu) suit, agree with
 słycać ['słixac] I vt be heard, be audible II vi (mówić się o czymś) they say (it is rumoured) that ...; co ~? what's the news?; co ~ z tą sprawą? what about this matter?
 słynny ['słinni] adj famous, renowned
 słyszeć ['słizic] vt vi hear; co ja ~ę? is it possible?; źle ~eć to be hard of hearing
 smaczny ['smatf'ni] adj tasty, savoury; to jest ~e it tastes good; to nie jest ~e it doesn't taste good; ~ego! good appetite!; I hope you will enjoy your dinner (lunch etc.)
 smak [smak] m (zmysł) taste; (właściwość potrawy) flavour; dodać soli do ~u to add salt to taste; jeść ze ~iem to eat with relish; bez ~u insipid; tasteless; przen. zły ~ bad taste; ze ~iem in good taste
 smakować [sma'kovac] vi

taste, relish; jak to ~uje? how does it taste?; how do you like it?; to mi nie ~uje I don't enjoy (like) it
 smalec ['smalets] m fat, lard, grease
 smar [smar] m grease, lubricant
 smarować [sma'rovac] vt smear; (olejem) oil; (masłem) butter; (maszynę) lubricate, grease
 smarownica [sma'rov'nitsa] f greaser, oil feeder, oiler
 smaźalnia [sma'zajnia] f (ryb i frytek) fish and chips (place)
 smażyć ['smażic] vt (także wr ~ się) fry, roast
 smoczek ['smoček] m dummy
 smoking ['smoŋink] m evening dress; am. tuxedo
 smoła ['smoła] f pitch
 smród [smrut] m stench
 smuć [smućic] I vt sadden, make sad II vt ~ się to be sad (z powodu czegoś about sth)
 smukły ['smukli] adj slim, slender
 smutek ['smutek] m sorrow, sadness
 smutny ['smutni] adj sad, sorrowful; ~a wiadomość bad news
 smycz [smiç] f leash, lead
 smyczek ['smiçek] m bow, fiddlestick
 smyczkowy [smiç'kovi] adj instrument ~ stringed instrument
 snop [snop] m (zboża) sheaf; przen. ~ światła shaft of light
 sobota [so'бота] f Saturday
 socjalista [soçsja'lista] m socialist
 socjalistyczny [soçsja'listiç'ni] adj socialist; kraje ~e socialist countries; ustrój ~y socialist system
 socjalizm [soçsja'lizm] m socialism
 socjalny [soçs'jalni] adj social;

świadczenia ~e social welfare (services)
 soczysty [so'ʃisti] *adj* juicy, succulent
 soda [soda] *f* soda
 sojusz [so'juʃ] *m* alliance
 sojusznik [so'juʃnik] *m* ally
 sok [sok] *m* juice; (gotowany z cukrem) syrup
 sokół [sokuł] *m* zool. falcon
 solanka [so'lanka] *f* 1. (źródło) salt-spring; (woda) brine, saline; (kąpiel) salt-bath 2. (butka) salt roll
 solarium [so'larjum] *n* solarium
 solenizant [solenizant] *m* person celebrating his (her) nameday (birthday)
 sól [sól] *f* salt
 solidaryzować się [so'lidari'zovatɕ] *vr* unite, act in (display) solidarity
 solidny [so'fidni] *adj* solid, reliable
 solista [so'lista] *m* soloist
 solniczka [sol'niczka] *f* salt-cellar
 solo [solo] *adv* alone; *muz.* solo
 solony [so'loni] *adj* salted
 sondowanie [sondo'vane] *n* sounding, fathoming
 sopran [sopran] *m* soprano
 sos [sos] *m* (zaprawiany) sauce; (z mięsa) gravy; ~ pomidorowy tomato sauce
 sosna [sosna] *f* pine
 sowa [sowa] *f* owl
 sól [sul] *f* salt; ~ kamienna rock salt; ~ kuchenna common salt; ~ stołowa table salt; ~ gorzka Epsom salt
 spacer [spatsr] *m* walk; ~ dla zdrowia constitutional; iść na ~ to go for a walk
 spacerować [spatsr'covatɕ] *vt* take a walk, stroll, saunter
 spać [patɕ] *vi* sleep; chce mi się ~ I am sleepy; iść ~ to go to bed; ~ jak kamień to sleep like a log
 spa[dać] [spadatɕ] *imperf.* ~ć

[spatɕ] *perf* *vi* fall, drop, sink; ceny ~dają prices fall (go down)
 spadek [spadek] *m* 1. fall, decrease 2. (pochyłość) descent, slope 3. (zmniejszenie się) drop, fall; ~ ciśnienia pressure drop; ~ temperatury temperature drop 4. (dziedzictwo) inheritance, legacy, heritage
 spadkobierca [spatko'bertsa] *m* heir
 spadochron [spa'doxron] *m* parachute
 spadochroniarz [spado'xronaʃ] *m* parachutist, paratrooper
 spadzisty [spa'dzisti] *adj* steep
 spaghetti [spa'getti] *n* spaghetti
 spakować się [spa'kovatɕ] *çę* *vr* pack one's things, pack up
 spa[lać] [spalatɕ] *imperf.* ~ić [spa'litɕ] *perf* *I* *vt* burn (out, up); (zużyć jako paliwo) use up, burn, consume; (zwłoki) cremate; ~ać, ~ić na popiół to burn to ashes; *przen.* ~ić mosty za sobą to burn one's boats *II* *vi* *przen.* ~ić na panewce to flash in the pan *III* *vr* ~ać, ~ić się burn (away, out)
 spalenizna [spale'nizna] *f* (woń) smell of burning; (dym) smoke of sth burnt
 spalinowj [spajin'ovi] *adj* gazy ~e combustion gases; silnik ~y internal combustion engine
 spaliny [spa'fimi] *pl* combustion gases; exhaust gases
 spalony [spa'loni] *adj* burnt; *sport.* off-side
 spanie [spans] *n* (postanie) berth, a place to sleep
 sparzyć [spazitɕ] *I* *vt* burn, scald; (pokrzywić) sting; *przen.* ~ sobie palce na czymś to burn one's fingers on sth *II* *vr* ~ się scald (burn) oneself
 spaść *zob.* spadać

spawać [spavatɕ] *vt* weld, solder
 specjalista [spetsja'lista] *m* specialist, expert
 specjalność [spets'jalnoɕtɕ] *f* speciality, peculiarity
 specjalny [spets'jalni] *adj* special
 spektakl [spetaktl] *m* spectacle; performance; show
 spełniać [spɕniatɕ] *imperf.* ~ć [spɕnitɕ] *perf* *I* *vt* (obowiązek) perform, fulfil; (życzenie) meet, satisfy, comply with; ~ać, ~ć marzenie to make a dream come true *II* *vr* ~ać, ~ć się to be accomplished, come true
 speszony [spe'ʃoni] *adj* confused, crestfallen
 spedzać [spɕdzatɕ] *imperf.* ~ić [spɕdzitɕ] *perf* *vt* 1. (bydło) drive 2. (czas) spend, pass
 spiąć *zob.* spinać
 spiczasty [spi'ʃasti] *adj* pointed
 spierać się [speratɕ] *çę* *vr* argue (z kimś with sb); contest, dispute
 spieszyć [spɕɕitɕ] *I* *vi* hurry, hasten *II* *vr* ~ć się hurry, be in a hurry, make haste; ~ mi się I am in a hurry; I am pressed for time; zegarek się ~ the watch is fast
 spięcie [spɕtɕe] *n* clasp, buckle; *elektr.* krótkie ~ short-circuit
 spiker [spiker] *m* (radiowy, telewizyjny) announcer
 spinacz [spinatɕ] *m* clip, fastener
 spinać [spinatɕ] *imperf.* ~ać [spɕtɕ] *perf* *vt* (klamrą) buckle, clasp, fasten; (szpilką) pin up (on)
 spinka [spinka] *f* (do włosów) hair-pin; (do mankietów) cuff-link; (do kołnierzyka) stud
 spirytus [spi'ritus] *m* spirit,

alcohol; czysty ~ neutral spirit; ~ denaturowany methylated (denaturated) spirit; ~ rektyfikowany rectified spirit
 spis [spis] *m* list, catalogue, register; ~ ludności census; ~ potraw bill of fare, menu; (w księżce) ~ rzeczy table of contents; ~ adresów directory; ~ telefonów telephone book (directory); ~ ulic list (index) of streets
 spisać *zob.* spisywać
 spisek [spisek] *m* plot, conspiracy
 spisywać [spi'sivatɕ] *imperf.* ~ać [spisatɕ] *perf* *I* *vt* list, register, write down *II* *vr* (dobrze) ~ywać, ~ać się distinguish oneself
 spiżarnia [spi'zarna] *f* pantry, larder
 spłamić [splamitɕ] *vt* stain, spot; *przen.* ~ honor to blemish one's honour
 splunąć *zob.* spluwać
 spluwaczka [splu'vatɕka] *f* spittoon
 spluwać [spluvatɕ] *imperf.* ~nać [splunɕtɕ] *perf* *vi* spit
 spłacać [spuatsatɕ] *imperf.* ~ić [spuaticɕ] *perf* *vt* pay off, repay, reimburse; ~ić dług to pay off a debt; ~ać, ~ić ratami to pay by instalments
 spłata [spuata] *f* payment, reimbursement
 spławik [spuawik] *m* float
 spławny [spuavni] *adj* navigable
 spłonać [spuonɕtɕ] *vi* burn down; ~ rumieńcem to flush; to blush
 spłowiały [spu'vaũ] *adj* faded, discoloured
 spływ [spuif] *m* (woodniacki) canoeing rally (race)
 spływać [spuivatɕ] *vi* flow down; (o łzach) fall down
 spocić się [spotɕitɕ] *çę* *vr* sweat

spocząć [ˈspɔtʃɔtɕ] *vi* rest, take a rest; proszę ~ać take a seat (be seated), please; (w napisie) tu ~ywa ... here lies ...; wojsk. ~nij! stand at ease!
 spód [spɔd] *praep* from under
 spodek [ˈspɔdek] *m* saucer
 spodniki [spɔˈdnɨkɨ] *pl* (sportowe) breeches; (krótkie) shorts; ~ kąpielowe swimming-trunks
 spodnie [ˈspɔdnɨ] *pl* trousers; (do konnej jazdy) breeches; (pumpy) knickerbockers; plus-fours
 spodobać się [spɔˈdɔbatɕ ɕɛ] *vr* take sb's fancy
 spodziewać się [spɔˈdʒɛvatɕ ɕɛ] *vr* hope (czegoś for sth); expect (czegoś sth); look forward (czegoś to sth); ~ się listu to expect (to look forward to) a letter; ~ się dziecka to expect a baby
 spoglądać [spɔˈglɔdatɕ] *vi* look (na coś at sth); glance (na kogoś sb); przen. ~ z góry na kogoś to look down on sb
 spojówka [spɔˈjuɤka] *f* anat. conjunctiva; med. zapalenie ~ek conjunctivitis
 spojrzeć [spɔˈjɕɛtɕ] *vi* glance, have a glance (na kogoś, coś at sb, sth)
 spojrzenie [spɔˈjɕɛnɛ] *n* glance, look; jednym ~m at a glance
 spokojny [spɔˈkojnɨ] *adj* quiet, calm, peaceful; możesz być ~, że ... rest assured that ...
 spokój [ˈspɔkɔj] *m* peace, calm; ~ ducha (umysłu) serenity; composure; peace of mind; zachować ~ to keep calm (one's head); daj mi ~! leave me alone!
 społeczeństwo [spɔɕɛˈtʃɛnstɔ] *n* society, community
 społeczny [spɔˈtʃɛtnɨ] *adj* social; opieka ~a social welfare; praca ~a social work

sporny [ˈspɔrnɨ] *adj* disputable, questionable, controversial; punkt ~ debatable point
 sporo [ˈspɔrɔ] *adv* a great deal (many), pretty much; to zabierze ~ czasu it will take some time
 sport [spɔrt] *m* sports; ~y wodne aquatics; water sports; ~y zimowe winter sports; uprawiać ~ to practise sports
 sportowiec [spɔrtˈɔvɛts] *m* sportsman, athlete
 sportowy [spɔrtˈɔvɨ] *adj* sport-, sports-; zawody ~e sports (athletic) competition
 sporządzać [spɔˈʒɔdʒatɕ] *imperf*, ~ić [spɔˈʒɔdʒɨtɕ] *perf* *vt* make, prepare, draw
 sposób [ˈspɔsɔp] *m* manner, way; means; ~ użycia directions for use; ~ życia the way of living; na ~ angielski (in) the English way; w jaki ~? in what way?; w taki czy inny ~ one way or another; somehow or other; w ten ~ in this manner; thus; like this; w żaden ~ by no means
 spostrzeć [ˈspɔstʃɛtɕ] *perf*, ~nąć [spɔstˈʃɛgɔtɕ] *imperf* *vt* notice, catch sight (kogoś of sb); perceive
 spostrzegawczy [spɔstʃɛˈgɔɤtʃɨ] *adj* observant, keen, perceptive
 spostrzeżenie [spɔstʃɛˈʒɛnɛ] *n* perception; (uwaga) observation, remark
 spotkać *zob.* spotykać
 spotkanie [spɔtˈkɔnɛ] *n* meeting; encounter; (umówione) appointment; przyjść (nie przyjść) na ~ to keep (to break) an appointment; umówić się na ~ to make an appointment
 spotykać [spɔˈtikatɕ] *imperf*, ~kać [ˈspɔtkatɕ] *perf* *I vt*

meet, come across; przen. ~kało mnie rozczarowanie I was disappointed II *vr* ~ykać, ~kać się meet (z kimś sb)
 spowodować [spɔvɔˈdɔvatɕ] *vt* cause, bring about; give rise to; ~ wypadek to cause an accident
 spoza [ˈspɔzɔ] *praep* from behind; from beyond; ~ rzeki from across the river
 spożyście [spɔˈʒɨtɕɛ] *n* consumption
 spożywczy [spɔˈʒɨtʃɨ] *adj* artykuły ~e groceries, food-stuffs; przemysł ~y food industry; sklep ~y grocer's (shop)
 spód [spɔd] *m* 1. (dno) bottom; foot; pod spodem below; u spodu at the bottom 2. (halka damska) slip
 spódnica [spɔdˈnɨtsɔ], ~czka [spɔdˈnɨtʃka] *f* skirt
 spółdzielczość [spɔuˈdʒɛlʃɔɕtɕ] *f* co-operative movement
 spółdzielnia [spɔuˈdʒɛlnɔ] *f* co-operative society; pot. co-op; ~ mieszkaniowa housing co-operative; building society; ~ produkcyjna collective farm
 spółka [ˈspuɤka] *f* company, partnership; ~a z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability company; do ~i in common
 spór [spur] *m* controversy, dispute, debate
 spóźnić się [ˈspuʒnɨtɕ ɕɛ] *perf*, ~ać się [ˈspuʒnatɕ ɕɛ] *imperf* *vr* be late; (o zegarku) be slow; ~ć się na pociąg to miss a train
 spóźnienie [spuˈʒnɛnɛ] *n* delay
 spóźniony [spuʒˈnɔnɨ] *adj* late, delayed; belated; ~a pora late hour; (o dziecku) ~y w rozwoju backward (child)
 spragniony [spragˈnɔnɨ] *adj* (picia) thirsty

sprawa [ˈsprava] *f* affair, matter, question; business; drobna ~a a petty cause, a matter of no importance; ~a osobista private matter (business); ~a sądowa law-suit; ~y pieniężne money matters; ~y służbowe official matters; ważna ~a important matter, matter of importance; Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Home Office; Ministry of Internal Affairs; Ministerstwo Spraw Zagranicznych Foreign Office; Ministry of Foreign Affairs; załatwić ~ę to settle a matter; zdać sobie ~ę z czegoś to be aware of (realise) sth; zdawać ~ę z czegoś to give an account of sth; to nie moja ~a it's no business of mine; na dobrą ~ę after all; w ~ie ... in the matter of ...
 sprawca [ˈspraftsɔ] *m* doer, author; delinquent, perpetrator (of a crime); ~ wy padku guilty of an accident
 sprawdzić [ˈspravdʒɨtɕ] *imperf*, ~ić [ˈspravdʒɨtɕ] *perf* *vt* check, examine, inspect, test; ~ać, ~ić rachunek to check the bill
 sprawiwać [ˈspravɔvatɕ] *imperf*, ~ć [ˈspravitɕ] *perf* *vt* 1. cause, effect; bring about; ~ać, ~ć ból to give pain; ~ć przyjemność to afford pleasure; ~ać, ~ć przykrość to cause sorrow; ~ać, ~ć wrazenie to make an impression; ~ać, ~ć zawód to disappoint (kogoś sb); ~ać, ~ć ... to result in ... 2. (kupować) buy, procure, purchase
 sprawiedliwie [spravɛdˈlɨvɛ] *adj* rightly, righteously
 sprawiedliwość [spravɛdˈlɨvɔɕtɕ] *f* justice; oddać komuś ~ć to do justice to sb; oddać się w ręce ~ci to surrender; wymierzać ~ć

- to administer justice; wymierzyć sobie samemu ~ć to take the law into one's own hands; ~ci stało się zadość justice has been done
- sprawiedliwy** [spraw'ed'liwi] *adj* just, righteous
- sprawnie** [spravne] *adv* efficiently, skillfully
- sprawność** [sprawn'oc'c] *f* 1. efficiency, competence, proficiency; ~ć maszyny itp. performance of a machine (motor) etc.; próba ~ci efficiency test 2. (zręczność) dexterity
- sprawni** [spravni] *adj* (zręczny w ruchach) proficient, dexterous; (dobrze działający) efficient, competent
- sprawować** [sprav'ovat] *I vt* (urząd) hold, fill; (obowiązek) perform, do; (funkcję) exercise; ~ władzę to be in power; to exercise power; to rule (nad kimś over sb) *II vr* ~ się behave, conduct oneself
- sprawozdanie** [spravo'zdane] *n* report, account (z czegoś of sth); ~ radiowe running commentary; składać ~ z czegoś to report (render an account) of sth
- sprawozdawca** [spravo'zdaftsa] *m* reporter, reviewer; ~ radiowy commentator
- sprawunek** [spravunek] *m* purchase; robić ~ki to go shopping
- sprężony** [sprē'żoni] *adj* compressed; ~e powietrze compressed air
- sprężyna** [sprē'żina] *f* spring; przen. poruszyć wszystkie ~y to move heaven and earth
- sprężysty** [sprē'żisti] *adj* elastic; (o człowieku) efficient
- sprostowanie** [sprost'ovanie] *n* rectification; dywł. denial
- sprzedzając** [sprō'vadzaj'c] *imperf.*, ~ić [sprō'vadzic] *perf*
- I vt* bring, (go and) fetch; ~ać, ~ić doktora to send for (to call in) a doctor; ~ać, ~ić pomoc to bring (to fetch) help; ~ać, ~ić taksówkę to call in a taxi; ~ać, ~ić z zagranicy to import; przen. ~ać, ~ić na bezdroża to lead astray; ~ać do roli ... to reduce to the role of ...; co cię tu ~a? what brings you here? *II vr* ~ać, ~ić się (do mieszkania) move in
- spróbować** [spru'bovat] *vt* (have a) try, attempt; (skosztować) taste
- spryt** [sprit] *m* cleverness, cunning; pot. knack (do czegoś for sth)
- sprytny** [spritni] *adj* clever, cunning, sly
- sprzączka** [spř'žy'čka] *f* buckle
- sprzątaczką** [spř'žat'čka] *f* charwoman
- sprzątać** [spř'žat'c] *imperf.*, ~nąć [spř'žn'at] *perf vt* 1. (porządkować) tidy, clean up, set in order 2. (usuwać) remove; ~ać ze stołu to clear the table
- sprzeciwiać się** [spř'e'tiv'at'c] *imperf.*, ~ć się [spř'e'tiv'it'c] *perf vt* object (czemuś to sth); oppose (czemuś sth)
- sprzeczać się** [spř'e'tř'at'c] *vr* quarrel (argue) (o coś about sth); dispute (o coś sth)
- sprzeczką** [spř'e'tř'ka] *f* quarrel, squabble
- sprzeczność** [spř'e'tř'no'c'c] *f* contradiction, discrepancy
- przed** [spř'e't] *praep* from before
- sprzedając** [spř'e'dat'c] *perf.*, ~wać [spř'e'davat'c] *imperf vt* sell; ~wać detalicznie (hurtem) to sell by retail (by wholesale)
- sprzedawca** [spř'e'daftsa] *m* seller; (w sklepie) shop-assistant

- sprzedaż** [spř'edař] *f* sale; ~ detaliczna (hurtowa) retail (wholesale) trade; ~ sezonowa clearance sale; ~ uliczna street vending; na ~ for (on) sale
- sprzęgać** [spř'egat'c] *vt* couple, join
- sprzęgło** [spř'eg'lo] *n* mech. coupling; mot. clutch; włączyć ~ to push the clutch in; wyłączyć ~ to let the clutch out
- sprzęt** [spř'et] *m* (mebel) piece of furniture || ~ malarzki painting tackle; ~ sportowy sports accessories; ~ samochodowy motor-car accessories; ~ turystyczny tourist equipment; ~ wojenny war material; ~y kuchenne kitchen utensils
- sprzyjać** [spř'ijat'c] *vi* 1. favour (komuś sb) 2. (dopisywać) be favourable; zdrowie mu ~ he enjoys a good health
- sprzymierzeniec** [spř'im'e'že'nets] *m* ally
- sprzymierzyć się** [spř'im'ežit'c] *vr* make an alliance
- spuchnąć** [spuxn'ot'c] *vi* swell
- spuścić** [spuř'čit'c] *imperf.*, ~ścić [spuř'čit'c] *perf I vt* let down, lower; (oczy) drop, cast down; ~szczać, ~ścić psa (ze smyczy) to unleash a dog; ~szczać, ~ścić okręt na wodę to launch a ship; ~szczać, ~ścić wodę to let off the water *II vr* ~szczać, ~ścić się go down; przen. ~ścić się na kogoś to rely on sb
- sputnik** [spu'tnik] *m* sputnik, satellite
- spychacz** [spixatř] *m* bulldozer
- spychać** [spixat'c] *vt* push down
- spytać (się)** [spit'at'c] *vr* ask, question, inquire; ~ o kogoś to ask about sb; ~ o radę to ask for advice
- srebrny** [srebrni] *adj* silver
- srebro** [srebro] *n* silver; ~ stołowe silver plate; silverware; żywe ~ mercury, quicksilver
- srogi** [srogi] *adj* cruel, severe, terrible
- sroka** [sroka] *f* magpie, pie
- ssać** [ssat'c] *vt* suck
- ssanie** [ssane] *n* techn. suction
- stabilizacja** [stab'il'izatsja] *f* stabilization
- stabilizator** [stab'il'izator] *m* stabilizer; elektr. constant-voltage regulator, equalizer
- stabilizować** [stab'il'izovat'c] *vt* stabilize
- stacja** [statsja] *f* station; ~ benzynowa (re)filling station; ~ kolejowa railway station; ~ końcowa terminus; ~ nadawcza transmitter; ~ metra underground station; ~ nadgraniczna border (frontier) station; ~ obsługi (technicznej) service station
- stacyjka** [sta'tsijka] *f* mot. ignition switch
- stać** [stat'c] *I vt* stand; (o fabryce) be stopped; przen. ~ na czele to be at the head; ~ w miejscu not to budge; ~ wobec faktu to face the fact; ~ mnie na to I can afford it; zegarek stoi the watch has stopped *II vr* ~ się happen, occur; co się stało? what has happened?; co się z nim stało? what has become of him?
- stadion** [stadjon] *m* stadium
- stajnia** [stajnia] *f* stable
- stal** [stal] *f* steel; ~ nierdzewna stainless steel
- stałe** [stale] *adv* constantly, continually
- stalówka** [sta'lufka] *f* nib
- stały** [stau] *adj* steady, permanent, stable; (o cenie) fixed; (o uwadze) constant; (o gościu, bywalcu) regular; ~y ląd continent; elektr.

~y prąd direct current; ekon. koszty ~e standing expenses
 stamtąd ['stamtót] adv from there, thence
 stan [stan] m 1. state, rank, condition; ~ cywilny legal status; ~ finansowy financial state; ~ konta state of an account; ~ kawalerski bachelorhood; ~ małżeński wedded state; wedlock; ~ obłożenia state of siege; med. ~ podgorączkowy subfebrile condition; ~ pogody weather conditions; poważny ~ pregnancy; ~ prawny status; ~ społeczny social standing; ~ spraw state of affairs; ~ sanitarny sanitary condition; ~ techniczny technical condition; ogłosić ~ wojenny to declare (to proclaim) a state of war; ~ zdrowia health; mąż ~u statesman; urząd ~u cywilnego registry office; zamach ~u coup d'état; zdrada ~u high treason; być w dobrym ~ie to be in good condition; być w złym ~ie to be in bad repair; przen. być w ~ie zrobić coś to be able (to be in a position) to do sth; być w ~ie wojny to be at war; być w poważnym ~ie to be pregnant; żyć ponad ~ to live beyond one's means; w tym ~ie rzeczy as things stand 2. (talia) waist
 stanąć ['stanót] vi (powstać) stand up; (zatrzymać się) stop; ~ w miejscu to stop short; to come to a stop; przen. ~ do konkursu to enter a contest; ~ na czele to stand at the head; ~ na przeszkodzie to stand (to get) in the way; ~ przed sądem to appear before the court; to be tried; ~ wobec

trudności to face difficulties
 standard ['standart] m standard; norm; pattern
 stacja [sta'cja] f (schronisko) riverside hostel; (strażnica graniczna) watch-tower
 stanieć ['stanet] vi grow cheaper
 stanik ['stanik] m bodice; (biustonosz) brassière, pot. bra
 stanowczy [sta'noftfi] adj firm, peremptory
 stanowić [sta'nofti] I vi ~ o czymś to determine (to decide) sth II vt establish, set, make; (tworzyć) represent, constitute; ~ miłą lekturę to make pleasant reading
 stanowisko [sta'noftisko] n post, place, position; (opinia) point of view, opinion, attitude; ~ społeczne status, social position
 starać się ['starat] vi make efforts, endeavour, try, take pains; (troszczyć się) take care (o kogoś of sb), look after (o kogoś sb); ~ się o posadę to apply for a position; ~ się o czyniąc rękę to court sb
 starczyć ['starftat] imperf, ~yć ['starftit] perf vi suffice; be sufficient; be enough; tyle ~y that much will do; nie ~y czasu (benzyny, pieniędzy) there won't be enough time (petrol, money)
 starość ['starot] f old age
 starożytny [staro'ziti] adj ancient, antique; świat ~ antiquity
 starszy ['starfi] adj older, elder; (urzędem) senior, superior; ~ brat elder brother; ~ pan elderly gentleman
 start [start] m sport. start; (miejsce) starting post

starter ['starter] m techn. starter
 startować [star'tovat] vi start; lotn. take off
 stary ['stari] adj old, aged; (dawny) ancient; (o firmie, przyjaźni itp.) of long-standing; (o dowcipie) stale; (o butach itp. — zużyty) worn
 starzeć się ['stazet] vi grow old, advance in years
 starzyzna [sta'zina] f (rupiecie) junk, rubbish; handlarz ~a junkdealer; old-clothesman
 statek ['statek] m ship, vessel; ~ handlowy merchantman; ~ parowy steamship; ~ pasażerski passenger ship; ~ rybacki fishing-boat; ~ wojenny man-of-war; ~ kosmiczny space craft; statkiem by ship
 statut ['statut] m statute
 statysta [sta'tista] m teatr. mute
 statystyka [sta'tistika] f statistics
 statyw ['statif] m fot. tripod
 staw [staf] m pond; anat. joint; zapalenie ~ów arthritis; inflammation of the joints
 stawać ['stavat] I vi (powstać) get up, stand up; (zatrzymać się) stop, halt II vr ~ się become, get, grow
 stawiać ['stavit] I vt 1. set, put; ~ opór to resist; ~ pytania to ask questions; przen. ~ wszystko na jedną kartę to stake everything on one card 2. (budować) build, erect II vt ~ na coś to stake (to bet) on sth; ~ na konia to back a horse III vr ~ się (w sądzie itp.) appear
 stawka ['stafka] f (w grze) stake; (taryfa) rate
 staż [staf] m training period
 stać [staf] adv from here, hence; blisko ~ near here ||

~ wynika, że ... hence it appears (follows) that ...; pot. ni ~, ni zowad all of a sudden; without reason
 stek [stek] m steak
 stempel ['stempel] m stamp; ~ pocztowy postmark
 stemplować [stem'plovat] vt stamp; filat. obliterate
 stenografia [steno'grafja] f shorthand, shorthand-writing
 stenografować [steno'grafovat] vt write (take down) in shorthand
 stenogram [steno'gram] m stenograph
 ster [ster] m (kolo) helm, rudder; lotn. control
 sterceć ['sterftet] vt protrude, stick out, be prominent
 stereofonia [stereo'fonia] f stereophony
 stereofoniczny [stereo'foniczni] adj stereophonic; nagrywanie ~e stereophonic sound recording
 sterować [ste'rovat] vt vi steer; mech. govern, control
 sterta ['sterta] f stack; przen. heap, pile (of books)
 sterylizować [sterifi'zovat] vt sterilize
 stewardesa [stjuar'desa] f stewardess, hostess
 stęchły ['stexli] adj fusty, stale
 stuc [stuts] I vt smash, break; (ręce itp.) bruise II vr ~ się break, bruise
 stłuczenie [stluc'zenie] n (talerza) breaking; (ręki itp.) contusion, bruise
 stłumić ['stlumit] vt (głos) subdue; (westchnienie) stifle; (bunt) suppress
 sto [sto] num one hundred
 stocznia ['stocna] f shipyard
 stodoła [stodo'la] f barn
 stoisko [sto'isko] n stand
 stojak ['stojak] m stand; ~ na parasole umbrella stand
 stok [stok] m slope

stokrotka [stɔ'krɔtka] *f* bot. daisy
 stolarz [stɔ'lɔz] *m* joiner
 stolica [stɔ'ɦitsɔ] *f* capital, metropolis; Stolica Apostolska Holy See
 stolik [stɔ'ɦik] *m* table; ~ nocny bedside table; ~ do gry card-table; ~ na kółkach dinner-wagon; zarezerwować ~ to book a table; zająć ~ to take a table
 stołeczny [stɔ'ucɛfni] *adj* metropolitan; miasto ~e capital
 stół [stɔ'uc] *m* stool
 stołować [stɔ'ucɔvatɔ] *vt* (także *vr* ~ się) board
 stołowy [stɔ'ucɔvɔ] *adj* (o wianie itp.) table-; bielizna ~a table-linen; pokój ~y dining-room
 stolówka [stɔ'ucɔfka] *f* canteen
 stop [stɔp] *int* stop!; wojsk. halt!
 stopa [stɔpa] *f* 1. foot 2. (procentowa) rate || ~a życiowa living standard; być (żyć) na przyjacielskiej ~ie to be on good terms; żyć na wielkiej ~ie to live high
 stoper [stɔpɛr] *m* (sekundomierz) stop-watch; ~ sportowy sports timer
 stopień [stɔpɛn] *m* 1. (u schodów) step 2. (na termometrze) degree 3. szk. mark 4. (naukowy) degree; posiadający ~ień akademicki graduate; uzyskać ~ień akademicki to graduate || do pewnego ~nia to some extent; w wysokim ~niu to a high degree
 stopniowo [stɔp'ɔnɔvɔ] *adv* gradually, little by little
 storczyk [stɔr'ɦik] *m* bot. orchid
 stos [stɔs] *m* pile; heap; fiz. ~ atomowy atomic pile || ~ pogrzebowy pyre
 stosować [stɔ'sɔvatɔ] *I vt* apply, adapt, use; ~ lekarstwa to administer medi-

cines *II vr* ~ się 1. comply (do czegoś with sth), follow (do czegoś sth) 2. (odność się) refer (do czegoś to sth)
 stosownie [stɔ'sɔvɔnɛ] *adv* accordingly; ~ do ... according to ...; in accordance with ...; ~ do tego accordingly; correspondingly
 stosunek [stɔ'sunɛk] *m* 1. relation, proportion, rate; mat. ratio; ~ki handlowe (dyplomatyczne) commercial (diplomatic) relations; być w dobrych ~kach z kimś to be on good terms with sb; w ~ku do czegoś towards sth; in relation to sth 2. (związek) connection; ~ki finansowe financial conditions
 stowarzyszenie [stɔvazɪ'sɛnɛ] *n* association, society
 stóg [stɔg] *m* stack, rick
 stół [stɔu] *m* table; nakrywać do stołu to lay the table; podawać do stołu to serve at table; sprzątać ze stołu to clear the table; przy stole at table; proszę do stołu! dinner (supper etc.) is served!
 strach [strax] *m* fright, fear; ze ~u for fear
 stracić [stɔrɔcɪtɔ] *vt* (zycie, majątek itp.) lose; (zmarować) waste; ~ przytomność to lose consciousness; ~ panowanie nad sobą (nad czymś) to lose control of oneself (of sth); ~ okazję to miss the opportunity; ~ z oczu to lose from sight
 stragan [stɔ'grɔn] *m* stand, stall; ~ z książkami book-stall; ~ z owocami fruit stall
 strajk [strɔjk] *m* strike; ~ powszechny general strike; ~ włoski sit-down strike
 strajkować [strɔjkɔvatɔ] *vt* strike, go on strike

straszny [stɔ'raʃni] *adj* terrible, awful
 strata [stɔ'rɔtɔ] *f* loss; ponieść ~ę to suffer a loss; sprzedać ze ~ą to sell at a loss
 strawić [stɔ'rɔvɪtɔ] *vt* digest; nie mogę tego ~ I can't get over (stomach) it
 strawny [stɔ'rɔvni] *adj* digestible; przen. palatable
 straż [stɔ'raʃ] *f* guard; ~ graniczna border guard; ~ honorowa guard of honour; ~ ogniowa fire-brigade; stać na ~y to be on (stand) guard
 strażak [stɔ'raʃɔk] *m* fireman
 strażnik [stɔ'raʃɔnik] *m* guard, watchman
 strącać [stɔ'rɔtsɔtɔ] *imperf.*, ~ić [stɔ'rɔtsɪtɔ] *perf vt* hurl (down), throw down; (sumę) deduct (z czegoś from sth)
 strefa [stɔ'refa] *f* zone; ~ podzwrotnikowa torrid zone; ~ przygraniczna border (frontier) zone; ~ umiarkowana temperate zone; ~ wolnościowa free trade zone; ~ zagrożenia danger zone; ~ zimna frigid zone
 streszczenie [stɔ'reʃtɛnɛ] *n* summary, summing up, resumé
 stroić [stɔ'rɔjtɔ] *I vt* (ubierać) dress (up); muz. tune; ~ żarty z kogoś, czegoś to make fun of sb, sth; ~ miny to pull (make) faces *II vr* ~ się dress up
 strojny [stɔ'rɔjni] *adj* smart, elegant
 stromy [stɔ'rɔmi] *adj* steep; (o dachu) high-pitched
 strona [stɔ'rɔnɔ] *f* 1. side; cztery ~y świata the four cardinal points; rozrzucić na cztery ~y świata to scatter to the four winds; krewni ze ~y matki relatives on mother's side; stanąć po czyjejs ~ie to take sides with sb; jestem po twojej

~wie I am on your side; to ładnie z twojej ~y it's kind (nice) of you; po mojej lewej ~ie on my left; w obie ~y both ways; each way; z jednej ~y on the one hand; z drugiej ~y on the other hand; przejść na drugą ~ę (ulicy) to pass to the other side (of the street); to cross (the street); z mojej ~y on my part; z prawej ~y on the right hand 2. (stronica) page 3. (w dyskusji) part 4. prawn. party; ~a zawierająca umowę the contracting party 5. (okolicca) region, part
 stronnictwo [stɔ'rɔnɪtstɔ] *n* party
 stronnik [stɔ'rɔnɪk] *m* follower, adherent, partisan
 strój [stɔ'ruj] *m* dress, garb, attire; ~ narodowy national costume; ~ balowy ball dress; ~ wieczorowy evening dress
 stróż [stɔ'ruʃ] *m* (dozorca) caretaker; doorkeeper; (strażnik) watchman, guard
 strumień [stɔ'rɔmɛn] *m* stream, torrent
 struna [stɔ'rɔnɔ] *f* string, cord; ~ głosowa vocal cord
 strup [stɔrup] *m* scab, crust
 strych [stɔ'rix] *m* loft, garret, attic
 stryj [stɔ'rij] *m* uncle
 strzał [stɔ'fau] *m* shot
 strzałka [stɔ'fauka] *f* arrow; (kierunkowa) indicator
 strzec [stɔ'ʃɛts] *I vt* guard, keep, protect *II vr* ~ się be on one's guard (czegoś of sth); take care (beware) (kogoś, czegoś of sb, sth)
 strzelać [stɔ'relatɔ] *imperf.*, ~ić [stɔ'reɦitɔ] *perf vt* shoot, fire (do kogoś at sb); ~ać, ~ić z rewolweru to fire a revolver; ~ać, ~ić z łuku to draw the bow; sport. ~ić bramkę to shoot (to score) a goal

strzelec ['stʃelɛts] m rifleman; dobry ~ a good shot; ~ wyborowy sniper, marksman
 strzelectwo [stʃɛ'lɛtstfɔ] n shooting, target practice
 strzelić zob. strzelać
 strzelnica [stʃɛ'l'nitsa] f shooting-box
 strzyć [stʃits] vt (owce) hear; (włosy) cut; clip; ~ krótko to crop || ~ uszami to prick one's ears
 strzykawka [stʃi'kafka] f syringe
 strzyżenie [stʃi'ʒɛnɛ] n shearing, clip; ~ włosów hair-cut
 studencki [stu'dɛnʃki] adj student('s); dom ~ students' hostel
 student ['stʌdɛnt] m student; ~ historii student of history; ~ medycyny medical student
 studia ['studja] pl studies
 studiować [stud'jɔvatɔ] vt study; make a study of ...
 studnia [studɲa] f well
 studzić ['studʒitɔ] vt cool, chill
 stuk [stʌk] m (do drzwi) knock; (czymś o coś) tap; ~i w silniku knocking; knocks, rattle
 stuknąć ['stʌknɔtɔ] vi knock (do drzwi at the door); tap, rap; (o deszczu) rattle
 stuknąć ['stʌknɔtɔ] vt pot. (uderzyć) hit; whack
 stulecie [stu'lɛtɛ] n (wiek) century; (rocznica) centenary
 stwierdzać ['stfɛrdʒatɔ] tm-perf, ~ić ['stfɛrdʒitɔ] perf vt ascertain; (powiedzieć) state; (zaświadczyć) certify; ~ić tożsamość to establish the identity; to identify
 stworzenie [stfɔ'ʒɛnɛ] n (czyn) creation; (istota) creature; żywe ~ living animal
 stworzyć ['stfɔʒitɔ] vt create, form
 styczeń ['stɪtʃɛn] m January

stygnąć ['stignɔtɔ] vi cool (down)
 stykać się ['stɪkatɔ ɔɛ] vr contact (z kimś, czymś with sb, sth); be in contact (z kimś with sb); meet (z kimś, czymś sb, sth)
 styl [stil] m (w sztuce, architekturze itp.) style; ~ pływacki stroke; ~ życia way of life (living)
 stypendium [sti'pɛndjum] n scholarship, fellowship; ~ zagraniczne scholarship abroad
 stypendysta [stipɛn'dɪsta] m bursar, fellowship-holder
 sublokator [sublɔ'kator] m lodger, sub-tenant
 subskrypcja [sup'skripsja] f subscription
 subtelny [sup'tɛlnɪ] adj subtle, fine, refined
 suchar ['suxar], nek [su'xarek] m biscuit, cracker; (słodki) rusk
 sucho ['suxɔ] adv dryly; pranie na ~ dry-cleaning; przen. nie ujdzie ci to na ~ you shan't get away with it; you shall smart for it
 suchy ['suxɪ] adj dry-
 sufit ['sufit] m ceiling
 sukces ['sʌksɛs] m success; odnieść ~ to score a success
 sukienka [su'kɛnka], ~nia ['sukɲa] f frock, gown, dress
 sukno ['suknɔ] n cloth
 suma ['suma] f 1. sum; ~ ogólna sum total 2. kość. High Mass
 sumienie [su'mɛnɛ] n conscience; czyste ~e good (clear) conscience; nieczyste ~e bad (guilty) conscience; wyrzuty ~a remorse; mieć wyrzuty ~a to be conscience-stricken; to feel remorse
 sumienny [su'mɛnnɪ] adj conscientious, scrupulous

sumować [su'mɔvatɔ] vt sum up
 supeł ['supɛl] m knot
 supersam ['super'sam] m supermarket
 surowica [surɔ'vitsa] f med. serum
 surowiec [su'rovɛts] m raw material
 surowo [su'rovɔ] adv (bez pobłażania) severely, strictly; ~ wzbronione strictly prohibited || na ~ in the raw state; in the rough; jeść owoce (jarzyny) na ~ to eat fruit (vegetables) raw
 surowy [su'rovɪ] adj 1. raw, crude; severe; (o człowieku, dyscyplinie itp.) strict; ~ klimat harsh climate; ~ zakaz formal (express) prohibition 2. (nie przegotowany) unboiled, uncooked
 surowka [su'rufka] f 1. kulin. raw vegetable salad 2. (żelazo) pig-iron
 susza ['suʃa] f drought, dryness
 suszarka [su'ʃarka] f drying apparatus, desiccator; (do włosów) hair-dryer
 suszarnia [su'ʃarna] f drying-shed
 suszony [su'ʃɔnɪ] adj dried, dehydrated, desiccated
 suszyć ['suʃitɔ] I vt dry, dehydrate; (bieliznę) air; przen. ~ komuś głowę to pester sb II vi (pościć) fast
 suterena [sute'rena] f basement
 suty ['sutɪ] adj copious, abundant
 suwak ['suvak] m pot. (zamek błyskawiczny) zip-fastener, zipper
 sweter ['sfɛtɛr] m sweater, jersey
 swędzić ['sfɛdʒitɔ] vi itch
 swobodja [sʌ'vɔdja] f freedom, liberty; (wygoda) ease; ~a towarzyska poise; ~a w ruchach ease; ~y obywatelskie civil liberties

swobodny [sʌ'vɔdnɪ] adj free; (wygodny) easy; (o stroju) informal
 swoisty [sʌ'istɪ] adj specific
 swojski [sʌ'jɔʃki] adj homely, domestic
 sworzeń [sʌ'vɔʒɛn] m techn. pin, bolt
 swój [sʌj] pron his, her, its; my, our, your, their; dalej robić swoje to go on with one's work; jesteśmy tu sami swoi we are all friends here; na ~ koszt at one's own expense; na swoją rękę on one's own; po swojemu after one's own mind (fashion); nie mam nic swojego I have nothing of my own; postawić na swoim to have one's way; swego czasu at one time; w swoim czasie at the proper time
 syfon ['sɪfɔn] m siphon bottle; ~ do wody sodowej soda fountain
 sygnalizacja [sɪgna'li'zatsja] f 1. (czynność) signalling; ~ świetlna light signalling 2. (urządzenie) signalling apparatus
 sygnalizować [sɪgna'li'zɔvatɔ] vt vi signalize, signal; (światłem) flash
 sygnał ['sɪgnaʌ] m signal; ~ brzęczykowy signal buzzer; ~ świetlny flash signal; ~ alarmowy (ostrzegawczy) distress (warning) signal; ~ pożarowy fire-alarm; dawać ~ klaksonem to hoot, to toot
 sygnatariusz [sɪgna'tarjuʃ] m signatory
 Sylwester [sil'vɛstɛr] m Silvester, New Year's Eve
 sylwetka [sil'vɛtka] f silhouette
 symbol ['sɪmbɔl] m symbol
 symfonia [sim'fɔɲja] f symphony
 symfoniczny [sim'fɔ'niʃnɪ] adj symphonic

sympati[a] [sim'patja] *f* 1. liking, sympathy; *czuć* ~ę do kogoś to have a liking for sb; *nabrać* ~i do kogoś to take a fancy to sb; *zyskać* czyjaś ~ę to endear oneself to sb 2. (osoba) flame
 sympatyczny [simpa'tični] *adj* nice, likable
 sympatyk [sim'patik] *m* sympathizer, well-wisher
 syn [sin] *m* son; ~ *chrzestny* godson
 synonim [si'nanim] *m* synonym
 synowa [si'nova] *f* daughter-in-law
 sypać [sipatɔ] *imperf.* ~nąć [sipnɔtɔ] *perf* I *vt* vi strew, scatter, pour; *przen.* ~ać, ~nąć pieniędzmi to squander money; ~ać, ~nąć żartami to crack jokes II *vi* śnieg ~ie it snows III *vr* ~ać, ~nąć się pour, scatter; (o iskrach) fly
 sypialnia [si'palna] *f* bedroom
 sypialny [si'palni] *adj* sleeping-; *bilet* ~ sleeper; *wagon* ~ sleeping-car
 sypnąć *zob.* sypać
 syrena [si'rena] *f* (mitologiczna) siren, mermaid || ~ *fabryczna* hooter, siren; ~ *okrętowa* fog-horn
 syrop [sirop] *m* syrup; ~ *leczniczy* medicated syrup
 system [sistem] *m* system; (*zasady organizacji*) form (of government); ~ *dziesiętny* decimal system; ~ *hamulcowy* braking system; ~ *monetarny* monetary system; ~ *planetarny* planetary system; ~ *nerwowy* nervous system; ~ *społeczny* social system (structure)
 sytuacja [situ'atsja] *f* situation, position
 syty [siti] *adj* satiated, well-fed, full
 szabla [fabla] *f* sword, sabre
 szachista [faxista] *m* chess-player

szachownica [faxov'nitsa] *f* chess-board
 szachy [faxi] *pl* chess; *grać* w ~ to play chess
 szacować [fax'covatɔ] *vt* estimate, value
 szacunek [fax'sunek] *m* (ocena) valuation, estimate; (*respekt*) esteem, respect; *naledźny* ~ due respect; *mieć* wielki ~ dla kogoś to have great regard for sb
 szafa [fafa] *f* chest; ~ *grająca* music box; ~ *na ubranie* wardrobe; ~ *na książki* bookcase; ~ *pancerna* (ogniotrwała) safe
 szafir [fafir] *m* sapphire
 szafka [fafka] *f* cupboard; (*oszkłona*) case; locker; ~ *nocna* night-table
 szajka [fajka] *f* gang, band
 szal [fal] *m* shawl, scarf
 szaleć [falecɔ] *vi* rage, be mad with rage; (o deszczu) storm; ~ *za czymś* to be crazy about sth; ~ *za kimś* to be madly in love with sb
 szaleństwo [faleństwo] *n* madness, folly; (*ze złości*) fury
 szalik [fajlik] *m* scarf; (*ciepły*) muffler, wrap
 szalony [fal'ni] *adj* mad, furious, frantic
 szalupa [falupa] *f* shallop; *mała* ~ cockboat
 szal [faul] *m* fury, frenzy, madness
 szałas [fałas] *m* shack, shed, shanty
 szampan [fampan] *m* champagne
 szampon [fampon] *m* shampoo
 szanować [fanovatɔ] I *vt* respect, honour; ~ *książki* to be careful with books; ~ *zdrowie* to take care of one's health II *vr* ~ się respect oneself; (*oszczędzać się*) take care of oneself
 szanowny [fanovni] *adj* respectable, honourable; (*w*

korrespondencji) ~ *panie!* Dear Sir,
 szans[a] [fansa] *f* chance; ~ *a* *życiowa* the chance of a lifetime; *stracić* ~ę to lose (to miss) a chance
 szantaż [fantaf] *m* blackmail
 szarfa [farfa] *f* sash
 szarlotka [farlotka] *f* apple-pie (-tart)
 szarotka [farotka] *f* bot. edelweiss
 szarpnąć [farpnacɔ] *imperf.* ~nąć [farpnɔtɔ] *perf* (*rozrywać*) tear (coś at sth); (*ciągnąć*) pull (za coś at sth), jerk
 szaruga [faruga] *f* foul weather; grey skies
 szary [fari] *adj* grey; *przen.* drab, dull; ~ *człowiek* the man in the street; *na* ~m końcu at the far end
 szaszлык [fajlik] *m* kulin. shashlik
 szatnia [fatna] *f* cloak-room
 szatyn [fatin] *m* auburn-haired man
 szczaw [faf] *m* bot. sorrel
 szczątek [fjatek] *m* remnant, rest
 szczebel [fjebel] *m* 1. (drabiny) rung, spoke; (*na słupie*) cleat 2. *przen.* grade, step, degree; *rozmowy* *na* *najwyższym* ~lu summit talks
 szczególny [fje'gulni] *adj* peculiar, particular, special; (*u człowieka*) *znaki* ~e outstanding features; *nic* ~ego nothing special
 szczegół [fjegu] *m* detail, particular; *bliższe* ~y full particulars; *wchodzić* w ~y to go into details
 szczegółowy [fjegu'covi] *adj* detailed, particular; (*o opowiadaniu, opisie*) circumstantial
 szczeknąć [fjeknacɔ] *imperf.* ~nąć [fjeknɔtɔ] *perf* *vi* bark

szczelny [fjecini] *adj* close, hermetic, tight
 szczepić [fjepicɔ] I *vt* bot. graft, med. inoculate, vaccinate II *vr* ~ się to get vaccinated
 szczepienie [fjepenie] *n* bot. grafting; med. inoculation, vaccination; *świadectwo* ~a vaccination certificate
 szczepionka [fjepionka] *f* vaccine
 szczerłość [fjerocetɔ] *f* sincerity, frankness
 szczery [fjeri] *adj* sincere, frank; (*o złocie*) pure, genuine; *być* ~m wobec kogoś to be plain with sb; *w* ~m polu in the open field
 szczeka [fjeka] *f* jaw; *sztuczna* ~ denture
 szczęściarz [fjetczars] *m* pot. lucky dog
 szczęście [fjetcetɔ] *n* (stan) happiness; (zdarzenie) luck, good luck (fortune); *mieć* ~e do ludzi to be successful with people; *mieć* ~e w kartach to be lucky at cards; *próbować* ~a to try one's luck (fortune); to take one's chance; *przynosić* ~e to bring (good) luck; *na los* ~a at random; ~em *fortunatę*; happily; *żyć* ~a! good luck!
 szczęśliwy [fjetc'liwi] *adj* happy, fortunate, lucky; ~ego *Nowego Roku!* Happy New Year! ~ej *podróży!* happy journey!
 szczotka [fjotka] *f* brush; ~ *do szorowania* hard brush; ~ *do ubrania* clothes-brush; ~ *do włosów* hair-brush; ~ *do zębów* toothbrush
 szczotkować [fjot'kovatɔ] *vt* brush
 szczupak [fjupak] *m* pike
 szczupły [fjupli] *adj* slim, slender; (*niewielki*) meagre, scanty, spare
 szczer [fjur] *m* rat
 szczycić się [fjitɔtɔ cɛ] *vr*

boast (czymś of sth); be proud (z czegoś of sth)
 szczytać [ʃtʃɪpaw] vt pinch; (o bólu) bite; (o pieprzu) sting
 szczytce [ʃtʃɪptse] pl (obcegi) tongs; (kleszcze) pincers
 szczypiorek [ʃtʃi'porek] m bot. hive
 szczypta [ʃtʃɪpta] f pinch
 szczyt [ʃtʃɪt] m top, summit, peak; przen. climax, perfection; przen. konferencja na ~cie top (summit) conference; (o kryzysie itp.) dojsć do ~tu to come to a head; stanowiąc ~t czegoś to top sth; to ~t wszystkiego it's the limit; u ~tu at its height; u ~tu potęgi at the summit of power; godziny ~tu rush hours
 szef [ʃɛf] m chief, master; pot. boss
 szelki [ʃɛlki] pl braces, am. suspenders; ~ dla dzieci leading strings
 szepnąć zob. szeptać
 szepnąć [ʃɛpt] m whisper, murmur; ~em in a whisper
 szepnąć [ʃɛptatɔ] imperf.
 ~nąć [ʃɛpnɔtɔ] perf vt whisper, breathe, murmur
 szereg [ʃɛrɛg] m row, file, series; podwójny ~ double line; ~ kłanstw string of lies; ~ listów a number of letters; ~ wydarzeń course of events; stać w ~u to stand in a row; w pierwszym ~u in the first row <line>
 szermierka [ʃɛr'merka] f fencing
 szermierz [ʃɛr'mɛz] m fencer; przen. champion
 szeroki [ʃɛ'rɔki] adj 1. wide, broad 2. przen. (duży) large, comprehensive; człowiek o ~ych poglądach broad-(open-)minded man; ~a natura expansive nature; ~a publiczność people at large; ~ie pole działania

vast field of activity; na ~ą skalę on a large scale
 szerokość [ʃɛ'rɔkɔtɔ] f width, breadth; ~ geograficzna latitude
 szerzyć [ʃɛzɪtɔ] I vt spread; (wiadzę) diffuse, propagate; ~ plotki to spread rumours
 II vt ~ się spread
 szesnasty [ʃɛs'nasti] adj num sixteenth
 szesnaście [ʃɛs'nacɛtɔ] num sixteen
 sześciąt [ʃɛtɔtɔn] m geom. cube; podnosić do ~u to cube
 sześcienny [ʃɛtɔ'tɛnni] adj cubic
 sześć [ʃɛtɔ] num six
 sześćdziesiąt [ʃɛtɔ'tɛzɛtɔ] num sixty
 sześćdziesiąty [ʃɛtɔ'tɛzɛtɔ] adj num sixtieth
 sześćset [ʃɛtɔ'sɛt] num six hundred
 szew [ʃɛf] m seam; anat. suture; med. stitch, raphe, suture; (o pończochach) bez szwu seamless
 szewc [ʃɛfts] m shoemaker; (naprawiający obuwie) cobbler
 szkarlatyna [ʃkarla'tyna] f med. scarlet fever
 szkatulka [ʃka'tułka] f casket
 szkic [ʃkɪts] m sketch, outline; (malarski) design; draft
 szkicować [ʃkɪ'tsovátɔ] vt sketch, outline, draft
 szkielec [ʃkɛlet] m skeleton, frame, framework; (statku) carcass
 szklanka [ʃkɪlanka] f glass
 szklany [ʃkɪlani] adj glass
 szkło [ʃkɔ] n 1. glass; (wzroby szklane) glassware; ~o nietłukące safety glass; ~o ogniotrwale refractory glass; ~o powiększające magnifying-glass; ~o optyczne optical glass 2. pl ~a (okulary) glasses; ~a kontaktowe contact lenses

szkocki [ʃ'kɔtski] adj. Scotch, Scottish
 szkoda [ʃ'kɔda] f damage, detriment; wyrządzić (przyniesić) ~ę to do harm; na czyjąś ~ę to the detriment of sb; ~a, że ... pity that ...; ~a! it's a pity!; co za ~a! what a pity!
 szkodliwy [ʃko'dɪwi] adj injurious, detrimental, noxious, bad
 szkodzić [ʃ'kɔdzɪtɔ] vt injure, hurt, harm, do harm; (o potrawie, klimacie) disagree (komuś with sb); be bad (komuś for sb; na żołądek, wątrobę itd. for the stomach, liver etc.); cóż to ~? what does it matter?; nie ~ never mind; don't mention it; it doesn't matter
 szkolenie [ʃko'leɲɛ] n training, instructing
 szkolić [ʃ'kɔlitɔ] vt school, train, instruct (w czymś in sth)
 szkolnictwo [ʃkol'nitstfɔ] n education, school-system
 szkolny [ʃ'kolni] adj scholastic, school-; kolega ~y school-mate; młodzież ~a school children; program ~y school-programme; rok ~y school-year; w wieku ~ym of school age
 szkoła [ʃ'kɔɫa] f school; ~ podstawowa primary school; ~ średnia secondary school; ~ wyższa high school; ~ wieczorowa night-school; ~ rzemieślnicza school of arts and crafts; ~ techniczna school of engineering; technical school
 Szkot [ʃkɔt] m Scotchman, Scotsman
 szlaban [ʃ'laban] m turnpike, barrier, bar
 szlachetny [ʃla'xɛtni] adj noble, generous, gentle; ~e kamienie <metale> precious stones <metals>

szlafrok [ʃ'lafrok] m dressing-gown
 szlak [ʃlak] m (droga) route; track, trail; ~ turystyczny tourist route <track>; przen. utarty ~ beaten track; iść utartym ~iem to follow the beaten path
 szlifować [ʃflɪ'fovátɔ] vt polish; (diamenty) cut
 szlochac [ʃ'loxatɔ] vt sob
 szmaragd [ʃ'marakt] m emerald
 szmata [ʃ'mata] f rag, clout
 szmer [ʃmer] m rustle, murmur
 szminka [ʃ'minka] f paint; teatr. grease paint; ~ do powiek eye-shade; ~ do ust lipstick
 sznur [ʃnur] m rope, cord; ~ pereł string of pearls
 sznurek [ʃ'nurɛk] m string
 sznurować [ʃnu'rɔvatɔ] vt lace, lace up (one's shoes)
 sznurowado [ʃnu'rɔvado] n shoe-lace, shoe-string
 sznyceł [ʃnɪtsɛl] m kultn. cutlet, chop
 szofer [ʃ'ɔfer] m driver, chauffeur
 szoferka [ʃ'ɔferka] f (w ciężarówce) cab
 szok [ʃɔk] m (wstrząs) nervous shock; med. shock
 szopa [ʃ'ɔpa] f shed
 szopka [ʃ'ɔpka] f puppet theatre (show)
 szorować [ʃ'ɔrovátɔ] vt (podłogę) scrub; (metal) scour
 szorstki [ʃ'ɔrstki] adj (o rękach) rough, coarse; (o człowieku) rude, brusque
 szorty [ʃ'ɔrti] pl shorts
 szosa [ʃ'ɔsa] f highroad, highway
 szósty [ʃ'ustɪ] adj num sixth; ~a godzina six o'clock
 szpada [ʃ'pada] f sword
 szpagat [ʃ'pagat] m 1. string 2. (akrobatyczny) splits
 szpak [ʃ'pak] m starling
 szpakowaty [ʃ'pak'ɔvati] adj grizzled, greying

szpalta [ʃpałta] *f* column
 szpara [ʃpara] *f* slit; slot;
 cleft
 szparag [ʃparak] *m* aspara-
 gus
 szpic [ʃpits] *m* point; (kolec)
 spike
 szpieg [ʃpek] *m* spy
 szpiegostwo [ʃpɛ'gostfɔ] *n*
 espionage
 szpilka [ʃpilkka] *f* 1. pin; ~a
 do włosów hair-pin 2. bot.
 needle 3. pl ~i (pantofle,
 obcasy) stiletto heels
 szpinak [ʃpinak] *m* spinach
 szpital [ʃpital] *m* hospital
 szprotka [ʃprotka] *f* sprat
 szprycha [ʃpɔ'pɔksa] *f* spoke
 szpulka [ʃpulka] *f* bobbin
 szron [ʃrɔn] *m* hoar-frost,
 white frost
 sztab [ʃtap] *m* staff; ~ głów-
 ny general staff
 sztaba [ʃtaba] *f* bar; (złota)
 ingot
 sztafeta [ʃta'feta] *f* courier,
 estafette; sport. relay; (bieg)
 relay-race
 sztalugi [ʃta'lugi] *pl* easel
 sztandar [ʃtandar] *m* banner,
 flag
 sztorm [ʃtɔrm] *m* storm, gale
 sztruks [ʃtruks] *m* corduroy
 sztuczny [ʃtutʃni] *adj* arti-
 ficial; false; (o zachowaniu)
 affected; ~e ognie fire-
 works; ~e włókno artificial
 fibre; ~e zęby dentures; ~e
 oddychanie artificial respi-
 ration; ~a biżuteria imita-
 tion jewellery; paste
 sztuk [ʃtuka] *f* 1. art; ~a
 stosowana applied art; ~i
 piękne fine arts 2. (utwór)
 play 3. (kawalek, jednostka)
 piece; (bydła) head; pięć
 pensów ~a 5 pence a piece
 4. (sztuczka) trick; dokonać
 ~i to do the trick; w tym
 cała ~a that's the whole
 trick || kultn. ~a mięsa
 boiled beef
 sztukamię [ʃtu'kamjɛ] *m*
 kultn. pot. boiled beef

szukować [ʃtu'kovatɔ] *vt*
 piece out, patch
 szturm [ʃturm] *m* attack,
 assault, storm
 sztych [ʃtix] *m* engraving
 sztywny [ʃtɪvni] *adj* stiff,
 rigid
 szuflada [ʃuf'lada] *f* drawer
 szukać [ʃukatɔ] *vt* look (ko-
 goś, czegoś for sb, sth);
 seek (czegoś sth); (w słow-
 niku, encyklopedii itp.) look
 up (czegoś sth); ~ lekarza
 to look for (to seek) a
 doctor; ~ noclegu to look
 for accommodation (for the
 night)
 szum [ʃum] *m* noise; (morza)
 roar; ~ w uszach buzzing
 in the ears
 szumić [ʃumicɔ] *vi* (o towa-
 rzystwie) buzz; (o morzu)
 roar; ~ mi w głowie I have
 a buzzing in my head
 szwagier [ʃʒager] *m* brother-
 -in-law
 szwagierka [ʃʒagerka] *f* sister-
 -in-law
 Szwajcar [ʃʒa'ʒsar] *m* Swiss
 szwajcarski [ʃʒa'ʒsarski] *adj*
 Swiss; ser ~ gruyère
 Szwed [ʃʒet] *m* Swede
 szwedzki [ʃʒetʃski] *adj* Swedish
 szyb [ʃip] *m* shaft, pit
 szyba [ʃiba] *f* pane; *mot.* ~
 przednia windscreen, am.
 windshield; ~ tylna rear
 window; ~ okienna opu-
 szczana drop window
 szybki [ʃipki] *adj* quick,
 swift, speedy, prompt
 szybkościomierz [ʃipko'ʃtɔ-
 mɛʃ] *m* speedometer
 szybkość [ʃipko'ʃtɔ] *f* speed,
 rapidity; ~é maksymalna
 (dozwolona) speed limit;
 ~é przeciętna average
 speed; nabierać ~ci to
 gather speed
 szybowiec [ʃi'bovɛts] *m* loth.
 glider
 szyć [ʃitɔ] *vt vi* sew
 szydełko [ʃi'dɛũko] *n* crochet-
 -needle

szydery [ʃi'dɛrɛʃi] *adj* scoff-
 ing, sneering, railing
 szyja [ʃija] *f* neck; nosić na
 ~i to wear round one's
 neck; rzucić się komuś na
 ~ję to fall on sb's neck;
 pot. na leb, na ~ję head-
 long
 szykować [ʃi'kovatɔ] *I vt* pre-
 pare, get ready, arrange *II*
vr ~ się prepare, get ready

ściana [ʃciana] *f* (domu) wall;
 (skałna) cliff
 ściana zob. ścinać
 ścigać [ʃcɔ'gacɔ] *imperf.*
 ['cɔ'gɔnɔtɔ] *perf vt* 1. draw
 (pull) down 2. (zaciskać)
 draw together, tighten,
 contract 3. (zbierać ludzi
 itp.) assemble, gather 4.
 (zdejmuwać ubranie) take
 off 5. (podatki) raise, levy,
 exact 6. (odpisywać) crib
 ścieg [ʃcɛk] *m* stitch
 ściek [ʃcɛk] *m* gutter, sewer
 ściemniać się [ʃcɛmpnatɔ] *o*
vr get dark, grow dark; ~
 się it is getting dark
 ścienny [ʃcɛnni] *adj* mural;
 gazetka ~a news sheet;
 malarstwo ~e wall painting;
 zegar ~y wall clock
 ścierać [ʃcɛratɔ] *vt* rub off,
 wipe away; ~ gumkę erase;
 ~ kurz dust
 ścierka [ʃcɛrka] *f* duster,
 clout
 ścieżka [ʃcɛʒka] *f* path; ~
 dla pieszych foot-path; ~
 rowerowa cycle track
 ścięgno [ʃcɛ'gnɔ] *n* anat.
 sinew, tendon
 ścigać [ʃcɔ'gacɔ] *I vt* pursue,
 chase; ~ sędownie prose-
 cute *II vr* ~ się race, run
 a race
 ściłać [ʃcɔ'latɔ] *imperf.* ~ać
 [ʃcɔ'latɔ] *perf I vt* cut off

szykowny [ʃi'kovni] *adj* chic,
 smart, elegant
 szyld [ʃilt] *m* sign-board
 szympanz [ʃim'pans] *m* chim-
 panzee
 szyna [ʃina] *f* kolej. rail;
 med. splint
 szynka [ʃinka] *f* ham
 szyszka [ʃiʃka] *f* 1. cone 2.
 (o człowieku) big shot

S

(down); (drzewo) fell; ~ać
 komuś głowę to behead sb;
 ~nać, ~nąć przy egzaminie
 to plough; to pluck; am. to
 flunk *II vr* ~nać, ~nąć się
 (o mleku, krwi) coagulate;
 curdle; (o fajkach) set; pot.
 ~nać, ~nąć się przy egzami-
 nie to get (to be) ploughed
 ścisnąć [ʃcɪsnɔtɔ] *perf I vt*
 compress, press; squeeze;
 (pięść itp.) clench; (obej-
 mować) embrace; ~kać,
 ~nąć komuś dłoń to shake
 sb's hand; (w liście) ~kam
 cię serdecznie affectionately
II vr ~kać, ~nąć się press,
 embrace; przen. serce się
 ~ka it makes one's heart
 bleed
 ścisły [ʃcɪsɪli] *adj* 1. (zwar-
 ty) compact 2. (dokładny)
 exact, accurate; nauki ~e
 exact sciences; w ~ym zna-
 czeniu in the strict sense
 3. (o przyjaźni itp. — bli-
 ski) close
 ścisnąć zob. ścisnąć
 ślad [ɕlat] *m* trace, track,
 trail; (pozostałość) remnant;
 (w śledztwie) clue; ~ palca
 fingerprint; ~ stopy foot-
 print; footprint; bez ~u
 without trace
 śledzić [ʃcɛdʒicɔ] *vt* watch,
 spy (kogoś on sb); follow,

shadow (kogoś sb): ~ postępy to watch progress
 śledztwo [ˈɕɛdztʃɔ] n examination, inquiry, investigation; prowadzić ~ to make investigations
 śledź [ɕɫɛɕ] m herring; wędzony ~ bloater
 ślepota [ɕɫɛˈpɔta] f blindness; ~ całkowita na barwy colour-blindness, daltonism; kurza ~ night-blindness
 ślepy [ˈɕɫɛpɨ] adj blind; (zabawa) ~a babka blind-man's buff; anat. ~a kiszka appendix; przén. ~y zaułek blind alley
 śliczny [ˈɕɫɨfni] adj lovely, beautiful
 ślimak [ˈɕɫɨmak] m snail
 ślina [ˈɕɫɨna] f spittle, saliva
 śliski [ˈɕɫɨski] adj slippery
 śliwa [ˈɕɫɨwa] f plum-tree
 śliwka [ˈɕɫɨfka] f plum; ~ suszona prune
 śliwowica [ɕɫɨvɔˈvɨtsa] f plum-brandy
 ślizgacz [ˈɕɫɨzgacɕ] m sport, slipper
 ślizgać się [ˈɕɫɨzgacɕ ɕɛ] vr slide, glide; ślip; (na tyżwach) skate
 ślizgawica [ɕɫɨzgaˈvɨtsa] f glazed frost; icesheeted ground; jest ~ it is slippery; the streets are sheeted with ice
 ślizgawka [ɕɫɨzˈgafka] f skating-rink
 ślub [ɕɫup] m 1. marriage, wedding; ~ cywilny civil marriage; ~ kościelny church wedding; brać ~ to get married; dawać ~ to marry 2. (ślubowanie) vow
 ślusarz [ˈɕɫusazɕ] m lock-smith
 śluza [ˈɕɫuza] f sluice
 śmiać się [ˈɕɫɨacɕ ɕɛ] vr 1. laugh (z kogoś, czegoś at sb, sth); chce mi się z tego ~ that makes me laugh; pot. ~ się w kulak to laugh in (up) one's sleeve 2.

(kpić) mock (z kogoś, czegoś at sb, sth)
 śmiały [ˈɕɫɨaɫɨ] adj bold, courageous, daring
 śmiech [ɕɫɨx] m laughter; pobudzać kogoś do ~u to make sb laugh; wybuchać ~em to burst out laughing
 śmieci [ˈɕɫɛtɕɨ], śmiecie [ˈɕɫɛtɕɛ] pl litter, garbage, rubbish
 śmieć [ɕɫɨtɕ] vi dare, venture
 śmierć [ɕɫɨrtɕ] f death; gwałtowna ~c violent death; kara ~ci capital punishment; wyrok ~ci death sentence; do ~ci till death, till one's dying day; ponieść ~c to die
 śmierdzący [ɕɫɨrˈdzɨtsɨ] adj stinking, fetid, rank
 śmierdzić [ˈɕɫɨrdzɛtɕ] vi stink, reek (czymś of sth)
 śmiertelność [ɕɫɨerˈtɛlnɔtɕ] f mortality, death rate
 śmiertelny [ɕɫɨerˈtɛlnɨ] adj (powodujący śmierć) mortal, deadly, lethal; ~ wypadek fatal accident
 śmieszny [ˈɕɫɨɕni] adj ridiculous, funny; comical
 śmietana [ɕɫɨɕˈtana] f sour cream
 śmietanka [ɕɫɨɕˈtanka] f cream; przén. ~ towarzyska cream of society; the élite
 śmietnik [ˈɕɫɨtɕɨɫɨ] m dust-bin, dust-heap
 śmigło [ˈɕɫɨgɫɔ] n propeller, airscrew
 śmigłowiec [ɕɫɨɫˈgɫɔvɛts] m helicopter
 śniadanie [ɕɫɨˈɕanɛ] n breakfast; jeść ~ to have breakfast, to breakfast
 śnić [ɕɫɨɫ] vi dream, have a dream; ~ło mi się... I had a dream...; I dreamt...
 śnieg [ɕɫɨɕ] m snow; ~ pada it snows
 śniegowce [ɕɫɨˈgɫɨtsɛ] pl overshoes, snowboots

śnieżyca [ɕɫɨˈɕɨtsa] f snow-storm
 śpiący [ˈɕɫɨtsɨ] adj sleeping, sleepy, drowsy; być ~m to be sleepy
 śpieszyć [ˈɕɫɛɕɨtɕ] I vi hasten, hurry II vr ~ się make haste, be in a hurry, hurry up; (o zegarku) to be fast
 śpiew [ˈɕɫɛp] m song, singing; ~ kościelny chant
 śpiewaczka [ɕɫɛˈvatɕka] f singer; (operowa) cantatrice, opera singer
 śpiewać [ˈɕɫɛvatɕ] vt vi sing
 śpiewak [ˈɕɫɛvak] m singer; (operowy) opera singer
 śpiwór [ˈɕɫɨvur] m sleeping-bag
 średni [ˈɕɫɛdɨɫ] adj 1. middle; ~ego wzrostu of medium height; w ~m wieku middle-aged; Wiek Średni Middle Ages 2. (o kursie) intermediary; ~e wykształcenie secondary education 3. (przeciętny) average 4. (mierny) mediocre
 średnica [ɕɫɨdˈɨtsa] f diameter
 średnik [ˈɕɫɛdɨɫɨk] m semicolon
 średniodystansowiec [ɕɫɨdɨˈɕtɨsɔvɛts] m sport, miler
 średniowiecze [ɕɫɨdɨˈvɛtɕɛ] n Middle Ages
 średniowieczny [ɕɫɨdɨˈvɛtɕɨɫ] adj mediaeval
 środa [ˈɕɫɔda] f Wednesday
 środek [ˈɕɫɔdek] m 1. middle, centre; ~ek ciężkości centre of gravity; wejść do ~ka to come (to walk) in; w ~ku in the middle; w ~ku drogi midway 2. (sposób) means; ~ki ostrożności measures of precaution; ~ki transportowe means of transport 3. (preparat) ~ek dezynfekujący disinfecting agent; ~ek leczniczy remedy; medicament; medicine; drug; ~ek nasenny hypnotic; ~ek przeczyszczający

laxative; ~ek przeciwbólowy analgesic; ~ek uspokajający sedative; ~ki opatrunkowe dressing materials 4. pl ~ki (materialne) (material) means; resources; żyć z własnych ~ków to live on one's own means
 środkowy [ɕɫɔtˈkɔvɨ] adj central, middle
 środowisko [ɕɫɔdɔˈvɨsko] n environment, milieu
 śródmieście [ɕɫɔdˈmɛtɕɛ] n town centre, city
 śruba [ˈɕɫɨba] f screw
 śrubokręt [ɕɫɨˈbɔkrɛt] m screw-driver
 świadectwo [ɕɫɨˈɕɛtɕtɕɔ] n testimonial, testimony, certificate; prawn. evidence; ~ szkolne report card; certificate; ~ urodzenia birth certificate
 świadek [ˈɕɫɨɕɛk] m witness; naoczny ~ek eye-witness; być ~kiem czegoś to witness sth; wezwać na ~ka to call in evidence
 świadomość [ɕɫɨˈɕɔmɔtɕɛ] f consciousness, awareness; stracić (odzyskać) ~ to lose (to regain) consciousness
 świadomy [ɕɫɨˈɕɔmɨ] adj conscious (aware) (czegoś of sth); ~e macierzyństwo birth control; planned parenthood
 świat [ɕɫɨat] m world; ~ bajki fairyland; ~ pracy working people; przén. elegancki ~ fashionable society; wielki ~ highlife; przyjsć na ~ to come into the world; wydać na ~ to give birth to (sb); to bring (sb) into the world; stary jak ~ as old as the hills; age-long
 światło [ˈɕɫɨatɕɔ] n light; ~o dzienne daylight; ~a na skrzyżowaniach traffic-lights; mot. ~a mijania dipped (passing) lights; ~a postojowe parking lights;

~a stop brake lights; ~a tylne tail lights; ~a główne head lights; ~o migowe blinker light; ~o hamowania stop light; ~o odblaszkowe reflecting light
 światopogląd [ɕfɔ'pɔglɔt] m philosophy (conception) of life; world outlook
 światowły [ɕfɔ'tɔvi] adj world-, worldly; kobieta ~a woman of the world
 świąteczny [ɕfɔ'tɛl'ni] adj festive, holiday-; dzień ~ holiday; strój ~ holiday clothes
 świątynia [ɕfɔ'tɪpa] f temple
 świder [ɕfɪdɛr] m drill, bore
 świeca [ɕfɛtsɔ] f 1. candle; przy ~y by candlelight 2. mot. sparking plug
 świecić [ɕfɛtɕɪtɕ] I vt (zapałać) light II vi shine III vr ~ć się (o oczach) lighten; (w pokoju itp.) ~ się the light is on
 świecznik [ɕfɛtɕɪk] m candlestick, chandelier
 świergot [ɕfɛrgɔt] m chirp
 świerk [ɕfɛrk] m fir
 świerszcz [ɕfɛrɕɕ] m cricket
 świetlica [ɕfɛt'sɪtsɔ] f club, club-room, common room
 świetlny [ɕfɛtl'ni] adj lighting, light-; gaz ~y lighting

gas; reklama ~a illuminated advertising (sign)
 świetnie [ɕfɛt'ni] adv splendidly; excellently; ~! splendid!; fine!; well done!
 świetny [ɕfɛtl'ni] adj splendid, excellent, fine, grand
 świeżo [ɕfɛʒɔ] adv (niedawno) recently; lately; freshly, newly; „~ malowane” "wet (fresh) paint"
 świeży [ɕfɛʒɪ] adj fresh; (niedawny) recent; (nowy) new
 święto [ɕfɛtɔ] n holiday, festival, feast; Wesołych Świąt! (o Bożym Narodzeniu) Merry Christmas!; (o Wielkanocy) Happy Easter!
 święty [ɕfɛtɪ] I adj saint, holy; (nieżyłkowy) sacred; ~ obowiązek sacred duty; Kościół Wszystkich Świętych All Saints' Day II m saint
 świnia [ɕfɪpa] f pig, swine
 świnstwo [ɕfɪnstɔ] n 1. (postępek) meanness; zrobić komuś ~ to play a dirty trick on sb 2. pot. (paskudztwo) nasty stuff
 świst [ɕfɪst] m whistle, whistling, whiz
 świt [ɕfɪt] m dawn, daybreak; o ~cie at daybreak, at dawn
 świtać [ɕfɪtatɕ] vi dawn; ~ it dawns

T

ta [ta] zob. ten
 tabela [ta'bɛla] f table, list, index
 tabletki [ta'bɛtka] f tablet; ~ aspiryny aspirin tablet
 tablica [tab'fɪtsɔ] f (w szkole) blackboard; (do ogłoszeń) notice-board; ~ obliczeniowa ready reckoner; ~ pamiątkowa commemorative (commemoration) plaque; techn. ~ rozdziel-

cza switchboard; ~ informacyjna information table; ~ szlaku (turystycznego) tourist route table; mot. ~ rejestracyjna number (am. licence) plate
 tabliczka [tab'fɪtɕka] f plate, tablet; (do pisanja) slate; ~ czekolady chocolate bar; ~ mnożenia multiplication table; ~ na drzwiach door-plate

taboret [ta'bɔrɛt] m stool
 taca [tatsɔ] f tray
 taczki [tɔtɕki] pit wheelbarrow
 tajemnica [tajɛm'nɪtsɔ] f secret, secrecy, mystery; publiczna ~a open secret; ~a państwowa state secret; dochować ~y to keep a secret; nie robić z czegoś ~y to make no secret of sth; w ~y in secret; secretly
 tajemniczy [tajɛm'nɪtɕɪ] adj mysterious
 tajny [tɔj'ni] adj secret, clandestine; ~ agent plainclothes agent
 tak [tak] I part yes II adv like this, this way, so; ach ~ I see; I ~ dalej and so on; ~ a ~ so and so; ~ czy owak (inaczej) anyhow; one way or the other; ~ (nie) jest it is (not) the case; ~ jak ... as ... as; nie ~ ... jak ... not so ... as; ~ samo the same; ~ sobie so-so; niech ~ będzie so be it; czy ~? is that so?; a więc to ~! that's how it is, is it!
 taki [takɪ] pron (taka, takie) such, so; ~ a ~ so-and-so; ~ bogaty so rich; człowiek ~ jak ty a man like you; ~ jakiś kind of; ~ sam just the same; the very same; ~ sobie mediocre; co ~ego? what's the matter?; what do you say?; nic ~ego nothing of the sort; w ~m razie in such case
 taksa [taksa] f rate, fee, charge
 taksometr [tak'sɔmɛtr] m taximeter
 taksować [tak'sɔvatɕ] vt estimate, rate
 taksówkja [tak'sufka] f taxi; przywołać ~ę to hail a taxi
 taksówkarz [tak'sufkaʃ] m taxi-driver, cabman

takt [takt] m 1. muz. time, measure, cadence; wybijać ~ to beat time 2. mech. stroke 3. (cecha człowieka) tact; brak ~u tactlessness
 taktowny [tak'tɔvni] adj tactful
 także [tagɕɛ] conj also, too, as well
 talent [talɛnt] m talent, gift
 talerz [talɛʃ] m plate; ~ głęboki soup-plate; ~ płytki flat plate
 talia [talɪja] f 1. (kibic) waist 2. karc. pack (of cards)
 talizman [talɪz'man] m talisman
 talk [talk] m talcum (powder)
 talon [talɔn] m coupon; ~ benzynowy petrol coupon
 tam [tam] adv there, over there; ~ I z powrotem to and fro; this way and that; co ~! never mind!; co mi ~! I don't care
 tamja [tama] f dam; przen. położyć ~ę czemuś to put a stop to sth
 tamować [tamɔvatɕ] vt dam; ~ drogę to block (to bar) the way; ~ ruch to obstruct the traffic; ~ krew to staunch blood
 tamten [tam'tɛn] pron that
 tancerka [tan'tɛrka] f dancer
 tancerz [tantɛʃ] m dancer, partner
 tandeta [tan'dɛta] f rubbish, thrash
 tani [tani] adj cheap
 taniec [tanɛts] m dance
 tanio [tɔjɔ] adv cheaply; bardzo ~ dirt-cheap
 tańczyć [tanɕɕɪtɕ] vt vi dance
 tapczan [tapɕan] m couch
 tapeta [ta'pɛta] f wallpaper
 tapicerka [tapɪ'tɛrka] f upholstery
 taras [taras] m terrace
 tarasować [tarasɔvatɕ] vt block, barricade

tarcza [ˈtarcza] *f* shield; (do strzelania) target; ~ telefoniczna dial; techn. ~ sprzęgła clutch plate
 targ [ˈtark] *m* market place; fair; ~ międzynarodowe international fair || dobić ~u to strike a bargain; bez ~u without haggling
 targować się [ˈtargovatɕ] *vr* bargain, haggle (o coś for (about) sth)
 targowiy [ˈtargovi] *adj* market; dzień ~y market day; hala ~a market-hall
 tartak [ˈtartak] *m* sawmill
 taryfa [ˈtaryfa] *f* tariff; ~ biuletowa list of fares; ~ celna customs tariff; ~ pocztowa postal rates
 taśmka [ˈtaʂmka] *f* tape, ribbon
 taśmja [ˈtaʂmja] *f* band; techn. tape; ~a filmowa film; ~a izolacyjna insulating tape; ~a klejąca adhesive tape; ~a miernicza measuring tape; nagrywanie na ~ie tape-recording; sport. przerwać ~ę to breast the tape
 taternictwo [ˈtaterniʂtʂɔ] *n* mountaineering, mountain-climbing
 tatuś [ˈtatuc] *m* pieszcz. dad, daddy
 tchórz [ˈtxuʂ] *m* 1. zoof. polecat 2. (człowiek) coward
 tchórzliwy [ˈtxuʂˈlivi] *adj* cowardly
 teatr [ˈteatr] *m* theatre; ~ kukielkowy puppet theatre; ~ muzyczny music theatre; music-hall; ~ objazdowy itinerant (travelling) theatre
 teatralny [ˈteatralni] *adj* theatrical; sztuka ~a play
 techniczny [ˈtɛxˈnitʂni] *adj* technical; kierownik ~ chief engineer
 technik [ˈtɛxnik] *m* technician
 technikum [ˈtɛxnikum] *n* technical school
 teczka [ˈtɛʂka] *f* briefcase;

(papierowa) folder, binder
 tegoroczny [ˈtɛgɔˈrotʂni] *adj* this year's, of this year
 tekst [ˈtɛkst] *m* text
 tekstylny [ˈtɛksˈtʂini] *adj* textile
 tekturja [ˈtɛkˈtura] *f* cardboard, pasteboard; z ~y (of) cardboard
 telefon [ˈtɛlɛfɔn] *m* telephone, pot. phone; (rozmowa) call; ~ wewnętrzny extension; ~ z miasta incoming call; jestem przy ~ie speaking; kto przy ~ie? who's speaking?
 telefoniczny [ˈtɛlɛfɔˈnitʂni] *adj* telephonic, telephone; budka ~a telephone booth (box); książka ~a directory; telefonowa książka; rozmowa ~a telephone call; międzymiastowa rozmowa ~a trunk-call
 telefonistka [ˈtɛlɛfɔˈnistka] *f* operator, telephonist
 telefonować [ˈtɛlɛfɔˈnovatɕ] *vt* telephone, pot. phone; ~ do kogoś to ring sb up
 telegraf [ˈtɛlɛˈgraf] *m* telegraph
 telegrafować [ˈtɛlɛˈgrafɔvatɕ] *vt* telegraph, wire, cable
 telegram [ˈtɛlɛˈgram] *m* wire, cable; pilny ~ urgent telegram; nadać ~ to send a wire; to cable
 teleobiektyw [ˈtɛlɛɔˈbɛktif] *m* fot. telephoto lens
 telewizja [ˈtɛlɛˈvʲizja] *f* television; pot. TV, telly
 telewizor [ˈtɛlɛˈvʲizɔr] *m* television, television-set
 temat [ˈtɛmat] *m* theme, subject, subject-matter, topic; na ~ czegoś on the subject of sth
 temblak [ˈtɛmblak] *m* sling
 temperament [ˈtɛmpɛˈramɛnt] *m* temperament; nature
 temperatura [ˈtɛmpɛˈratuɾa] *f* temperature; mleć ~ę to

have fever (a temperature); mierzyć ~ę to take the temperature; fiz. ~a wrzenia boiling point; ~ zamrażania freezing point
 temperówka [ˈtɛmpɛˈruʂka] *f* pencil-sharpener
 tempo [ˈtɛmpɔ] *n* muz. measure, tempo, time; (szybkość) speed; rate; w szybkim ~ie at a fast rate; w zwolnionym ~ie at a slow speed; (o filmie) slow-motion (picture)
 temu [ˈtɛmu] dawno ~ long ago; rok ~ a year ago
 ten [ˈtɛn] *pron* (ta, to) this, to this, it; pl ci, te these; ~ a ~ so and so; such-and-such; ~ sam the same; tego roku this year
 tendencja [ˈtɛnˈdɛntsja] *f* tendency
 tenis [ˈtɛnis] *m* tennis; ~ stolowy ping-pong; ~ na trawie lawn tennis
 tenisówki [ˈtɛniˈsufki] *pl* tennis (canvas) shoes; plimsolls
 teoretyczny [ˈtɛɔˈrɛtʂni] *adj* theoretical
 teraz [ˈtɛras] *adv* now; at present; na ~ for now (the time being); for the present
 terazniejszy [ˈtɛrasˈnɛjʂi] *adj* present, present-day; gram. czas ~ present
 teren [ˈtɛrɛn] *m* ground, area, territory; ~ biwakowy camping site; ~ działalności field of activity; na ~ie międzynarodowym in the international field
 termin [ˈtɛrmin] *m* 1. term; przed ~em ahead of time; w ~ie when due, on time 2. (wyrażenie) term, expression 3. (rzemieślniczy) apprenticeship
 termofor [ˈtɛrˈmɔfɔr] *m* hot-water bottle
 termometr [ˈtɛrˈmɔmɛtr] *m* thermometer
 termos [ˈtɛrmɔs] *m* thermos

termostat [ˈtɛrˈmɔstat] *m* techn. thermostat
 terpentyna [ˈtɛrpenˈtina] *f* turpentine
 terytorialny [ˈtɛritɔˈriajni] *adj* territorial
 terytorium [ˈtɛriˈtɔrjum] *n* territory
 testament [ˈtɛsˈtament] *m* testament, will; zapisać w ~cie to bequeath; zmarły bez ~tu intestate
 teściowa [ˈtɛʂˈcɔva] *f* mother-in-law
 teść [ˈtɛʂtɕ] *m* father-in-law
 też [ˈtɛʂ] *conj* also, too; dlatego ~ ... that is why ...
 tęcza [ˈtɛʂa] *f* rainbow
 tęcza [ˈtɛʂa] *f* anat. iris
 tędy [ˈtɛdi] *adv* this way; czy ~ idzie się do ...? is this the way to ...?
 tegi [ˈtɛgi] *adj* stout; (silny) sturdy, robust
 tęp [ˈtɛp] *adj* (o narzędziu) blunt; (o człowieku) dull; (o spojrzeniu) vacant
 tęsknić [ˈtɛʂkɲitɕ] *vi* long (yearn) (za kimś for sb); pine (za kimś after sb)
 tęsknota [ˈtɛʂkɲɔta] *f* longing, yearning, nostalgia
 tętnica [ˈtɛtˈnica] *f* artery
 tętno [ˈtɛtnɔ] *n* pulse; (bicie tętna) pulsation
 tetec [ˈtɛtɛts] *m* med. tetanus, lockjaw
 tkąć [ˈtkatɕ] *vt* weave
 tkanina [ˈtkana] *f* tissue, fabric; ~y syntetyczne synthetic fabrics
 tkanka [ˈtkanka] *f* anat. biol. tissue
 tlen [ˈtlɛn] *m* chem. oxygen
 tło [ˈtɔ] *n* background
 tłoczyć [ˈtɔʂtɕitɕ] *I vt* press; (wino) tread; (wytlaczać np. znaki) impress, indent *II vr* ~ się crowd, press, push
 tłok [ˈtɔk] *m* (ścisnąć) crowd, crush; techn. piston
 tłuc [ˈtɔts] *I vt* 1. (gnieść) crush, grind; (orzechy)

crack 2. pot. (bić) break, smash II *vr* ~ się get broken, be smashed; pot. ~ się po świecie to ramble (<to wander> about the world
 tłum [tūm] *m* crowd, throng, mob
 tłumacz ['tūmaʃ] *m* translator; (ustny) interpreter; ~ przysięgli sworn translator
 tłumaczenie [tūma'ʃɛnɛ] *n* 1. translation, interpretation 2. (wyjaśnienie) explanation; (usprawiedliwienie) excuse
 tłumaczyć [tū'maʃɪtɕ] I *vt* 1. translate, interpret; ~ z ... na ... translate from ... into ... 2. (wyjaśnić) explain; (usprawiedliwić) justify II *vr* ~ się excuse (<justify> oneself
 tłumić ['tūmɪtɕ] *vt* stifle, muffle; (zapach) damp; ~ bunt to suppress (<to put down>) a rebellion
 tłumik ['tūmik] *m* muz. mute, damper; mech. silencer; muffler
 tłusty ['tūstɪ] *adj* fat; (opasty) obese; (o plamie) greasy
 tłuszcz [tūʃɪ] *m* fat, grease
 to [tɔ] *pron* this, that; to, że ... the fact that ...; co to jest? what is this?
 toalet[ka] [toa'let] *f* 1. (suknia) toilet 2. (mebel) toilet, (dressing) table 3. (pomieszczenie) lavatory || robić ~ę to make one's toilet
 toaletow[y] [toa'letɔvɪ] *adj* toilet; papier ~y toilet paper; przybory ~e toilet things
 toast ['tɔast] *m* toast; wznosić ~ za czyjeś zdrowie to toast sb; to propose sb's health
 tobogan [tɔ'bɔgan] *m* toboggan
 toczyć ['tɔʃɪtɕ] I *vt* roll || ~ krew to shed blood; ~ wojnę to wage a war II *vr* ~

się 1. roll 2. (o płynie) flow, run, gush 3. (o rozmowie, akcji) be in progress; take place
 tok [tɔk] *m* course, progress; w ~u in course, in progress; w pełnym ~u in full swing
 tokarka [tɔ'karka] *f* turning-lathe
 tokarz ['tɔkaʃ] *m* turner
 toksyczny [tɔk'sɪʃnɪ] *adj* toxic; (trujący) poisonous
 tolerancja [tol'e'raŋsja] *f* tolerance; (wyrozumiałość) indulgence
 tolerować [tol'e'rovatɕ] *vt* tolerate
 tom [tɔm] *m* volume
 ton [tɔn] *m* tone, sound; ~ głosu expression of voice; nie jest w dobrym ~ie, by ... it is not good form to ...
 tona ['tona] *f* ton
 tonaż ['tonaʃ] *m* tonnage; ~ statku dead-weight, capacity
 tonąć ['tɔnɔtɕ] *vt* drown, be drowned; (o statku) sink
 topić ['tɔpɪtɕ] I *vt* drown; (roztopić) melt II *vr* ~ się drown, be drowned; melt
 topnieć ['tɔpɲetɕ] *vi* 1. melt (away) 2. pot. (o majątku) dwindle away
 topola [tɔ'pɔla] *f* poplar
 toporek [tɔ'pɔrek] *m* hatchet
 topór ['tɔpɔr] *m* axe, chopper
 tor [tɔr] *m* track; path, line; ~ kolejowy (railway-)track; ~ wysigowy race-course
 torba ['torba] *f* bag; (damska) hand-bag; ~ na sprawkę shopping bag; shopper; ~ podróżna travelling-bag
 torebka [tɔ'repka] *f* (damska) hand-bag; ~ papierowa paper-bag
 torf [tɔrf] *m* peat
 torowisko [tɔrɔ'vɪskɔ] *n* (railway, tramway) line; track-way

torpeda [tɔr'pɛda] *f* torpedo
 torsje ['tɔrsje] *pl* vomition; nausea
 tort [tɔrt] *m* cake, tart
 torturować [tɔrtu'rovatɕ] *vt* torture
 tost [tɔst] *m* kulin. toast
 totalizator [tɔtaji'zator] *m* totalizator; (system gry) (football etc.) pool
 towar ['tɔvar] *m* article, commodity, merchandise; *pl* ~y goods; ~y codziennego użytku consumers' goods
 towarowy [tɔva'rovɪ] *adj* dom ~ department store; dworzec ~ goods-station; pociąg ~ goods-train
 towarzyski [tɔva'ʒɪskɪ] *adj* (o człowieku) sociable; (o życiu, stosunkach) social; rozmowa ~a small talk
 towarzystwo [tɔva'ʒɪstfɔ] *n* 1. society, company; dotrzymać ~a to keep company; w ~ie in (the) company (of); accompanied (by) 2. (stowarzyszenie, organizacja) association; ~o akcyjne joint-stock company
 towarzyszyć [tɔ'vaʒɪʃ] *m* companion; (partyjny) comrade; ~ niedoli fellow sufferer
 towarzyszyć [tɔva'ʒɪʃtɕ] *vi* accompany (kogoś sb); follow
 tożsamość [tɔʃ'samoʃtɕ] *f* identity; dowód ~ci identity card; wojsk. znak ~ci identity (<identification> disk
 tracić ['tratɪtɕ] I *vt* 1. lose; (czas) waste; przen. ~ głowę to lose one's head 2. (zadawać śmierć) execute II *vi* ~ na wadze to lose weight
 tradycja [tra'dɪʃja] *f* tradition
 tradycyjny [tradi'tɕɪjnɪ] *adj* traditional
 traf [traf] *m* accident, chance; szczęśliwy ~ happy coinci-

dence; ~em by chance, accidentally
 trafić ['trafɪtɕ] *imperf.* ~ć ['trafɪtɕ] *perf* I *vt* hit; nie ~ać, ~ć to miss; to fail; ~ać, ~ć do celu to hit the mark; ~ć do domu to find one's way home; ~ać, ~ć do przekonania to convince; na chybił ~i at random II *vr* ~ać, ~ć się happen, occur
 trafny ['trafnɪ] *adj* right, accurate, correct; (o strzale) well aimed, accurate
 tragarz ['tragaʃ] *m* porter
 tragedia [tra'gɛdja] *f* (utwór dramatyczny) tragedy; (nie-szczęście) tragedy, misfortune
 tragiczny [tra'ʒɪʃnɪ] *adj* tragic
 trakcja ['traktɕja] *f* traction; ~ elektryczna electric traction
 traktat ['traktat] *m* (układ) treaty; (rozprawa) treatise; ~ pokojowy peace treaty; zawrzeć ~ to make (<to conclude>) a treaty
 traktor ['traktɔr] *m* tractor
 traktorzysta [traktɔ'ʒɪsta] *m* tractor-driver
 traktować [trak'tɔvatɕ] *vt* (odnosić się do kogoś) treat; (przedmiot itp.) handle, deal with
 trampki ['trampkɪ] *pl* rubber-soled sports canvas shoes
 trampolina [trampo'ʒɪna] *f* diving board
 tramwaj ['tramvaj] *m* tramway, pot. tram; jechać ~em to go by tram
 tran [tran] *m* cod-liver oil
 transakcja [tran'saktɕja] *f* transaction
 transfuzja [trans'fuzja] *f* transfusion
 transmisja [trans'mɪsja] *f* transmission
 transport ['transport] *m* transport, transportation; ~ drogowy transport by land;

~ kolejowy transport by rail; railway transport; ~ lotniczy air transport; ~ morski sea transport; ~ rzeczny inland water transport
 transportować [transpor'to-vać] vt transport, convey
 tranzystor [tran'zistor] m (radioodbiornik) transistor radio
 tranzystorowy [tranzisto'rovij] adj transistor
 tranzyt ['tranzit] m transit
 trap [trap] m accommodation-ladder, gangway-ladder
 trasa ['trasa] f route, track; ~ podróży itinerary
 tratować [tra'to-vać] vt trample
 tratwa ['tratfa] f raft
 trawa ['trava] f grass
 trawić ['travít] vt digest; (o ogniu) consume; chem. corrode
 trawienie [tra'venie] n digestion; chem. corrosion
 trawnik ['travník] m lawn
 trąba ['trąba] f 1. muz. trumpet 2. (słońca) trunk || ~ powietrzna whirlwind
 trąbić ['trąbit] vt trumpet; blow the horn
 trącać ['trącać] imperf, ~ić ['trącić] perf I vt push, jostle; ~ać, ~ić łokciem to elbow, to nudge II vr ~ać, ~ić się knock, jostle; ~ać, ~ić się klaskaniem to clink (to click) glasses
 trefle ['trefle] pl karce. clubs
 trema ['trema] f stage-fright
 trener ['trener] m trainer, coach
 trening ['trening] m training, coaching
 trenować [tre'novat] I vt train, coach II vt practise
 trepki ['treпки] pl sandals, slippers
 tresura [tre'sura] f training, drill
 treściwy [treć'ciwiy] adj con-

cise; succinct; (o jedzeniu) substantial
 treść [treść] f contents; substance
 trochę ['trochē] adv a little, a bit, somewhat; ani ~ not a bit; ~ ludzi a few people; ~ zagniewany a trifle angry
 trofea [tro'fea] pl trophies
 trojaczki [tro'jaczki] pl triplets
 troje ['troje] num three
 trolejbus [tro'lejbus] m trolley-bus
 tropik ['tropik] m (klimat) tropic
 tropikalny [tropi'kalny] adj tropical; helm ~y tropical helmet; kraje ~e the tropics
 troska ['troska] f 1. (dbałość) care, solicitude 2. (zmartwienie) anxiety, worry
 troskliwy [trosk'liwiy] adj careful (o coś of sth)
 troszczyć się ['trošćić się] vr 1. (dbać) care (o kogoś for sb) 2. (martwić się) worry (be anxious) (o kogoś, coś about sb, sth)
 trotuar [tro'tuar] m pavement; am. side-walk
 trójka ['trujka] f three
 trójkąt ['trujkót] m triangle
 trucizna [tru'czizna] f poison
 trud [trud] m toil, hardship; zadać sobie ~ to take pains; z ~em with difficulty
 trudnić się ['trudnić się] vr occupy oneself (czymś with sth); be busy (be engaged) (czymś in sth)
 trudno ['trudno] adv with difficulty, hard; ~ mu dogodzić he is hard to please; ~ się do tego przyzwyczać it's hard to get accustomed to it; ~! it can't be helped!
 trudność ['trudność] f difficulty; pokonywać ~ci to overcome (surmount) difficulties
 trudny ['trudny] adj difficult, hard; ~a rada! noth-

ing to be done!; it can't be helped!
 trudzić ['trudzić] I vt trouble, fatigue; przykro mi pana ~ I am sorry to trouble you II vr ~ się take pains, toll
 trujący [tru'jūsi] adj poisonous
 trumna ['trumna] f coffin
 trunek ['trunek] m stiff drink, intoxicating beverage
 trup [trup] m corpse, dead body; paść ~em to drop dead
 truskawka [trus'kafka] f strawberry
 trutka ['trutka] f poison; ~ na szczury rat-poison
 trwać [trfat] vi last, persist (przy czymś in sth); continue; debaty ~ją the debates continue (go on)
 trwały ['trawū] adj lasting, durable, permanent; (mocny) firm; ~a ondulacja permanent wave
 trwoga ['trfoga] f fear, fright
 trwonik ['trfōnik] vt waste; (pieniądze) squander
 tryb [trip] m 1. mode, manner, course; ~ życia way of life (living) 2. gram. mood 3. (koło zębate) gear, cog
 trybuna [tri'buna] f platform
 trykot ['trikot] m trikot
 trzask [trask] m crack, snap; złamać (się) z ~em to snap
 trzaskać ['traskać] vt crack (z bicza a whip); bang (drzwiami the door)
 trząść [trzęć] I vt vi shake; (przy jeździe) jolt II vr ~ się shake; ~ się z zimna to shiver with cold
 trzcina ['trczina] f reed, cane; ~ cukrowa sugar-cane
 trzeba ['trzeba] v imp it is necessary; ~ było to zrobić you should have done it; ~ na to wiele pieniędzy it requires much money;

~ poczekać one must wait
 trzeci ['tjetci] adj num third; ~a godzina three o'clock
 trzeć [tjet] vt rub
 trzepać ['tjepat] vt dust; (dywan) beat
 trzeszczeć ['tjetšćć] vi crack; (o ogniu) crackle
 trzeźwić ['tjeźvít] vt (make) sober; bring back to one's senses
 trzeźwieć ['tjeźvjet] vi sober
 trzeźwy ['tjeźvi] adj sober; przen. hard-boiled, wide-awake
 trzęsienie [tje'czenie] n trembling, shaking; (pojazdu) jolting; ~ ziemi earthquake
 trzoda [tr'zoda] f herd, flock; ~ chlewna swine
 trzon [trzon] m (główna część) trunk, stem; (rękojeść) handle, shank
 trzonek ['trzonek] m (rękojeść) handle, shank, shaft
 trzonowy [tr'zōnoviy] adj ząb ~ molar, grinder
 trzy [tri] num three
 trzydziści [tridz'ććć] num thirty
 trzymać ['trimat] I vt hold, keep; ~ mocno to hold fast; przen. ~ język za zębami to hold one's tongue; ~ kogoś za słowo to keep sb to his word; ~ w szachu to keep in check II vt ~ z kimś to slide with sb III vr ~ się hold oneself; ~ się za rękę to hold hands || ~ się dobrze to wear one's years well; ~ się zdrowo to keep in good health; ~ się przepisów to follow the rules; ~ się temu to stick to the point; ~ się z dala od czegoś to keep (stand) off; ~ się razem to stick together
 trzynasty [tridz'nasti] adj num thirteenth
 trzynaćcie [tridz'nacćć] num thirteen

trzysta ['tʃɪstə] num three hundred
 tu [tu] adv here; tu i tam here and there
 tubka ['tupka] f tube
 tubylec [tu'bɪlets] m native
 tulić ['tuʃitɕ] I vt fondle, hug, cuddle II vr ~ się cuddle together, cling to, hug
 tulipan [tu'ʃipan] m bot. tulip
 tułów ['tuʊuf] m trunk, torso
 tunel ['tunel] m tunnel
 tuńczyk ['tunʃɪk] m tuna (fish); tunny
 tup[ać] ['tupaɕ] imperf, ~nąć ['tupnɔɕ] perf vt stamp, tap (one's foot)
 upet ['upet] m cheek, nerve
 tura ['tura] f (podróż) round; tour; (kolejka) round (of drinks); (grupa) group, party (of tourists, guests etc.)
 turbina [tur'bina] f turbine
 turbośmigłowy [turboʃmɪ'gɔwɨ] adj turbo-prop
 turecki [tu'retski] adj Turkish
 turkus ['turkus] m turquoise
 turniej ['turnɛj] m tournament
 turnus ['turnus] m shift
 turysta [tu'rɪstə] m tourist, sightseer; ~ zmotoryzowany motorized tourist
 turystyczny [turɪs'tɪʃni] adj tourist; schronisko ~e tourist shelter; wyposażenie ~e tourist equipment
 turystyka [tu'rɪstɪkə] f touring, sightseeing, tourism; ~ krajowa domestic tourism; ~ zagraniczna tourism abroad
 tusz¹ [tus] m (prysznic) shower
 tusz² [tus] m (farba) Indian ink
 tutaj ['tutaj] adv here; gdzieś ~ hereabout; chodź ~! come along!
 tutejszy [tu'tɛjʃɨ] adj local
 tuzin ['tuzɪn] m dozen
 tuż [tuʃ] adv near by; ~ obok

close, next to, at hand; ~ przy drodze close to the road
 twardy ['tʃardi] adj hard; (o mięsie) tough; (o śnie) sound
 twaróg ['tʃaruk] m curd(s), cottage cheese
 twarz [tʃaʃ] f face; ~a w ~ face to face; uderzyć w ~ to slap sb's face; jest ci w tym do ~y it becomes (this suits) you
 twierdza ['tʃerʒa] f fortress, stronghold, citadel
 twierdzenie [tʃer'dʒɛnɛ] n assertion, affirmation, statement; mat. theorem, proposition
 twierdzić ['tʃerʒɪɕ] vt assert, affirm; (mnieć) maintain
 tworzyć ['tʃɔʒɨ] I vt create, form, make II vr ~ się form, be formed (produced)
 tworzywo [tʃɔ'ʒɨvɔ] n material, stuff; (sztuczne) plastic
 twój [tʃɔj] pron (twoja, twoje; pl twoi, twoje) your(s)
 twórca ['tʃurtsa] m creator, maker, author
 twórczość ['tʃurɕɔɕɔɕ] f creation, production, output
 twórczy ['tʃurɕɨ] adj creative, constructive
 ty [tɨ] pron you; (w przypadkach zależnych: ciebie, cię; tobie, ci; toba) mów do mnie (per) ty call me by my first name
 tyczka ['tɨʃka] f pole, perch; sport. skok o ~ce pole jumping
 tyczyć się ['tɨʃɨɕ ɕɛ] vr concern, regard; co się ~... concerning (as to, as for) ...; co się mnie ~... as far as I am concerned ...
 tyć [tɨɕ] vt grow fat, put on weight
 tydzień ['tɨdʒɛn] m week; dwa tygodnie fortnight; kość. Wielki Tydzień Holy Week; co ~ every week;

w ciągu tygodnia within a week; za ~ in a week; od dziś za ~ this day week
 tyfus ['tɨfus] m med. typhus, typhoid fever; ~ brzuszny enteric fever
 tygodnik [tɨ'ɡɔdnɪk] m weekly; ~ dźwiękowy newsreel; ~ ilustrowany illustrated weekly (magazine)
 tygodniowo [tɨ'ɡɔdnɔwɔ] adv weekly; dwa dolary ~ two dollars a (per) week
 tygrys ['tɨgrɪs] m tiger
 tyle ['tɨlɛ] adv so much (many); dwa razy ~ twice as much; ~ co nic next to nothing; ~ razy so many times
 tylko ['tɨlko] adv only, solely; ~ co just now; skoro ~... as soon as ...
 tylny ['tɨlnɨ] adj back, posterior; (o nodze, kole itp.) hind; ~a kleszeń hip pocket; ~e koło rear wheel; ~a straż rear guard; ~e drzwi back door
 tył [tɨɫ] m back, rear; iść z ~u to follow behind (after); odwrócić się ~em do kogoś to turn one's

back on sb; w tyle at the back, behind; w tyle pociągu in the rear of the train; wojsk. w ~ zwrot! about turn!; am. about face!
 tym [tɨm] conj ~ bardziej all the more; ~ lepiej all the better; im więcej, ~ lepiej the more the better; ~ samym thereby, consequently
 tymczasem [tɨm'ʃasɛm] adv meanwhile, in the meantime, by now; gdy ~... whereas ...
 tymczasowy [tɨm'ʃasɔwɨ] adj temporary, provisional
 tynkować [tɨn'kovatɕ] vt plaster
 typ [tɨp] m type
 typowy [tɨ'pɔwɨ] adj typical, characteristic, classical
 tysiąc ['tɨɕɔts] num thousand
 tysiąclecie [tɨɕɔts'letɕɛ] n millenary, millennium
 tytoń ['tɨtɔn] m tobacco; ~ fajkowy pipe tobacco
 tytuł ['tɨtuɫ] m title; ~ naukowy academic degree || ~em próby on trial; on approval; z jakiego ~u? by what right?

U

u [u] praep at, by; with; zamek u drzwi lock at the door; tu u dołu down here; tu u góry up here; u fryzjera at the hair-dresser's; u jego boku by his side; u mego przyjaciela at my friend's; u mnie at my house; u nas with us; at home; u nas w kraju in this (our) country; u Szekspira in Shakespeare
 ubezpiecz[ać] [ubɛs'pɛɕatɕ] imperf, ~ć [ubɛs'pɛɕɨɕ] perf I vt insure (od ognia against fire); assure, secure

II vr ~ać, yć się insure oneself; ~ać, yć się na życie to insure one's life
 ubezpieczeni[e] [ubɛs'pɛɕɛnɨɛ] n insurance, assurance; ~e od kradzieży theft insurance; ~e od ognia fire insurance; ~e od wypadków accident insurance; ~e na życie life insurance; ~a społeczne National Insurance
 ubezpieczyć zob. ubezpieczać
 ubiegać się [u'bɛgacɕ ɕɛ] vr compete (o coś for sth); (o urząd) run (o coś for sth);

(o stopień naukowy) be a candidate (o coś for sth)
 ubiegły [u'bɛgɨ] *adj* last, past; ~y rok last year; ~wego miesiąca ultimo; w ~ym roku last year
 ubierać [u'bɛratɔ] *imperf*, ubrać [u'bratɔ] *perf* I vt dress, clothe II *vr* ubierać, ubrać się dress
 ubikacja [u'bi'katsja] *f* toilet, lavatory, water-closet; "W.C."; iść do ~i pot. to go to spend a penny
 ubliżać [u'bɫiʒatɔ] *imperf*, ~nąć [u'bɫiʒiɕ] *perf* vi offend, affront (komuś sb)
 uboczny [u'boʒni] *adj* secondary, accessory, incidental; produkt ~ by-product; ~ skutek side effect
 ubogi [u'boɣi] *adj* poor, meagre
 ubolewanie [u'bolɛ'vane] *n* commiseration, regret; go-dny ~a deplorable, regrettable; wyrazić ~e to express one's regret (for)
 ubrać zob. ubierać
 ubranie [u'brane] *n* clothes; dress; ~ gotowe ready-made suit; ~ męskie suit; ~ na miarę suit to measure; tailored suit; ~ wizytowe morning-coat; ~ wieczorowe evening dress
 ubyć [u'bitɕ] *perf*, ~wać [u'bitatɕ] *imperf* vi decrease; diminish; ~ło mi na wadze I lost weight; I reduced; ~wa dnia the day gets shorter
 uch [u'xɔ] *n* 1. (pl uszy) ear; przyn. nadstawiać ~a to prick one's ears; razić ~o to grate upon the ear; zaczerwienić się po uszy to blush to the roots of one's hair; zakochać się po uszy w kimś to be head over heels in love with sb 2. (głoty) eye 3. (buta) strap 4. (naczynia) handle
 uchodzić [u'xɔʒiɕ] *vt* go

away, escape; (o czasie) pass, elapse; ~ć czyjeś uwagi to escape sb's attention (notice); ~ć za kogoś to pass for sb; to nie ~ it is unseemly
 uchodźstwo [u'xɔʒstfɔ] *n* emigration; exile; (ludzie) the emigrés, emigrants
 uchronić [u'xɔɕniɕ] I vt guard; preserve II *vr* ~ się od czegoś to avoid (to escape) sth
 uchwalać [u'xvalatɔ] *imperf*, ~wić [u'xvaliɕ] *perf* vt decree; enact, vote; carry; resolve; ~wać, ~wić przez aklamację to carry by acclamation; ~wać, ~wić ustawę to vote a law; ~ono, że... it was resolved that...
 uchwała [u'xvala] *f* resolution, decision; *prawn.* decree
 uchwyt [u'xvit] *m* handle, grip
 uchylać [u'xilatɔ] *imperf*, ~ić [u'xifitɕ] *perf* I vt put aside; (zasłonę) draw; ~ać, ~ić kapelusza to lift one's hat; ~ać, ~ić lekko drzwi to open the door slightly || ~ać, ~ić prawo to abolish a law II *vr* ~ać, ~ić się avoid (od czegoś sth); (od pracy) shun; (od odpowiedzialności, obowiązku) shirk; ~ać się od odpowiedzi to avoid answering
 uciec zob. uciekać
 ucieczka [u'ciɛʒka] *f* flight, escape; zmusić do ~i to put to flight; szukać ~i w... to seek refuge in...
 uciekać [u'ciɛkatɔ] *imperf*, ~ć [u'ciɛtɕ] *perf* I vt flee, fly, escape; jak ten czas ~ka! how time does fly! II *vr* ~kać, ~ć się do... to resort to...
 uciekinier [u'ciɛ'kɨnɛr] *m* fugitive, refugee; *wojsk.* deserter
 ucieszyć [u'ciɛʒiɕ] I vt glad-

den, delight II *vr* ~ się be glad (z czegoś of sth), rejoice (czymś at sth)
 ucinąć [u'ɕinatɔ] *vt* cut; *chir.* amputate
 ucisk [u'ɕisk] *m* pressure, oppression
 uczcić [u'ɕɕitɔ] *vt* honour; ~ czyją pamięć to commemorate sb; ~ okazję to celebrate the occasion
 uczciwy [u'ɕɕiwi] *adj* honest; (o grze) fair; ~mi środkami by fair means
 uczelnia [u'ɕɕɛlna] *f* school, college; wyższa ~ high school
 uczeń [u'ɕɕɛn] *m* pupil, schoolboy; (w rzemiośle) apprentice; (zwoleńnik, wyznawca) disciple
 uczennica [u'ɕɕɛn'niɕa] *f* school-girl, pupil
 uczesać [u'ɕɕesatɔ] I vt comb, dress (one's, sb's) hair II *vr* ~ się comb, brush one's hair
 uczesanie [u'ɕɕesane] *n* hair-dressing, hair-do, hair-style
 uczestnictwo [u'ɕɕɛst'nitstfɔ] *n* participation
 uczestniczyć [u'ɕɕɛst'niɕiɕ] *vi* participate (take part) (w czymś in sth)
 uczestnik [u'ɕɕɛst'nik] *m* participant, partner (czegoś in sth); (w przestępstwie) accomplice
 uczęszczać [u'ɕɕɛʒɕatɔ] *vi* frequent (do klubu a club); attend; ~ do szkoły (na wykłady, kursy) to attend school (lectures, courses)
 uczony [u'ɕɕɔni] I *adj* erudite, learned II *m* scholar, scientist
 uczucie [u'ɕɕuɕɛ] *n* feeling, sentiment, affection; (głodu, zimna itp.) sensation
 uczulenie [u'ɕɕu'ɫɛnɛ] *n* *med.* allergy
 uczyć [u'ɕɕiɕ] I vt teach, train, instruct II *vr* ~ się learn, study

uczyniek [u'ɕɕinɛk] *m* deed, act; dobry ~ek good action; przyn. złapać kogoś na gorącym ~ku to catch sb red-handed (in the act)
 udać zob. udawać
 udany [u'dani] *adj* (pomyślny) successful; (nieprawdliwy, symulowany) feigned, acted; make-believe
 udar [u'dar] *m* stroke; *med.* apoplexy; ~ słoneczny sun-stroke
 udawać [u'davatɔ] *imperf*, ~wać [u'dawatɕ] *perf* I vt feign, pretend, simulate II *vr* ~wać, ~ć się 1. (iść) go; ~ć się w podróż to set out on a journey 2. (o przedsięwzięciu) succeed; ~ło mi się to napisać I succeeded in writing it; I managed to write it; nie ~ło mi się tego dokonać I failed to accomplish it
 udekorować [u'dɛkɔ'rovatɔ] *vt* decorate, adorn
 uderzać [u'dɛʒatɔ] *imperf*, ~nąć [u'dɛʒiɕ] *perf* I vt vi 1. strike, hit; ~ać, ~nąć o coś to knock against sth; ~nąć pięścią w stół to strike one's fist on the table; ~ać, ~nąć w dzwony to ring the bell; przyn. ~yła mnie pewna myśl an idea struck me 2. (atakować) attack II *vr* ~ać, ~nąć się bump (o coś against sth)
 uderzenie [u'dɛʒɛnɛ] *n* blow, stroke, hit; *wojsk.* attack
 uderzyć zob. uderzać
 udo [u'dɔ] *n* anat. thigh
 udogodnienie [u'dɔgɔ'dɛnɛ] *n* convenience, facilitation, improvement; *pl* ~a facilities
 udoskonaląć [u'dɔskɔ'nalatɔ] *vt* perfect, bring to perfection, improve
 udoskonalenie [u'dɔskɔ'nalɛnɛ] *n* perfection, improvement
 udostępnić [u'dɔstɛ'pɨɕ] *vt* go

imperf, ~ć [udog'wǝpnitɔ] perf vt make accessible
 udowadniać [udɔ'vadpnatɔ] imperf, ~odnić [udɔ'vɔdpnitɔ] perf vt prove; (ukazać) show
 udusić [u'duɕitɔ] I vt 1. strangle, choke 2. kulin. stew II vr ~ się choke, suffocate
 udział [u'dɕaũ] m participation; share; brać ~ w czymś to take part in sth
 udzielać [u'dzielatɔ] imperf, ~ić [u'dzielitɔ] perf I vt give; ~ać, ~ić kredytu to grant credit; ~ać, ~ić nagany to reprimand; ~ać, ~ić pomocy to lend aid; ~ać, ~ić gościny to extend hospitality; ~ać, ~ić informacji to furnish sb with information; to impart information II vr ~ać się 1. (obcować) communicate; (towarzysko) to go into society 2. (o chorobie) be catching
 ufać [u'fatɔ] vi trust; confide (komuś in sb); nie ~ć to distrust; ~m, że... I am confident that ...
 ufarbować [u'far'bɔvatɔ] vt dye
 ugasić [u'gacitɔ] vt 1. (pożar) put out, extinguish 2. (pragnienie) quench 3. (stłumić) suppress
 ugiąć [u'gɔtɔ] perf, ~nąć [u'ginatɔ] imperf vt (także vr ~ać, ~nąć się) bend, bow
 ugniatać [u'gnatɔtɔ] imperf, ~nąć [u'gnitɔtɔ] perf vt knead, press
 ugodja [u'godɔ] f agreement; zawrzeć ~ę to conclude (to make) an agreement
 ugotować [u'gotɔvatɔ] vt (o-ład) cook; (wodę) boil
 ugrupowanie [u'gru'pɔ'vanɔ] n group; formation; wojsk. disposition
 ugryźć [u'grytɔ] vt bite

ugrząznąć [u'gɕɛznɔtɔ] vi get bogged; ~ w błocie to stick in the mud
 ujawniać [u'javnatɔ] imperf, ~ć [u'javnitɔ] perf I vt reveal, disclose II vr ~ać, ~ć się be revealed; (o prawdzie itp.) come out
 ująć zob. ujmować
 ujemny [u'jemni] adj negative, disadvantageous; ~a strona drawback, disadvantage
 ujmować [u'jmɔvatɔ] imperf, ująć [u'jɔtɔ] perf I vt 1. (chwycić) seize, grasp, catch 2. (pojmować) conceive, apprehend, grasp 3. (formułować) formulate 4. (odejmować) deduct 5. (jednać) ~ sobie to captivate; to win II vr ~, ująć się intercede (say a word) (za kimś for sb)
 ujrzeć [u'jɕɛtɔ] vt see, perceive, catch sight (kogoś of sb)
 ujście [u'jɕtɔ] n escape; (rze-ki) mouth, estuary; przen. dać ~ złości to vent one's anger
 ukarać [u'karatɔ] vt punish
 ukazywać [u'kazɔtɔ] perf, ~ywać [u'kazivatɔ] imperf I vt show, present, exhibit II vr ~ać, ~ywać się appear
 ukąszenie [ukɔ'sɛtɔ] n bite; (owada) sting
 układ [u'kuat] m 1. arrangement; (budowa) structure; (plan) scheme; ~ graficzny make-up; anat. ~ krwionośny blood system 2. (umowa) agreement, contract, treaty; pl ~y negotiations
 układać [u'kuadatɔ] imperf, ułożyć [u'kuɔtɔ] perf vt arrange; (tekst) compose; (drzewo) stock; (cegiły) lay; (sporządzić) make
 ukłon [u'kuɔn] m 1. bow; złożyć (oddac) komuś ~ to bow to sb 2. pl ~y (pozdrowie-

nia) regards, compliments; (w liście) ~y od ... with compliments from...
 ukłonić się [u'kuɔpnitɔ] ɕɛ] vr bow (komuś to sb)
 ukłucie [u'kuutɔ] n prick, puncture; (owada) sting
 ukłuć [u'kuutɔ] I vt perf prick II vr ~ się prick; sting
 ukochany [uko'xani] adj beloved, dear; (o książce itp. — ulubiony) favourite
 ukoić [u'koitɔ] vt soothe, appease
 ukonczyć [u'konɕitɔ] vt finish, end, complete; bring to an end; ~ szkołę to leave school; to complete one's education; ~ uniwersytet (studia) to graduate; to take one's degree
 ukos [u'kos] m slant; na ~ obliquely, diagonally, aslant; patrzeć z ~a to look askance
 ukraść [u'kracɔtɔ] vt steal; pot. snatch
 ukrop [u'krop] m boiling water
 ukryć [u'kritɔ] perf, ~wać [u'krivatɔ] imperf I vt hide, conceal, keep (przed kimś from sb); suppress; ~ć, ~wać twarz w dłoniach to bury one's face in one's hands II vr ~ć, ~wać się hide (przed kimś from sb); go into hiding
 ul [ul] m beehive
 ulejać [u'legatɔ] imperf, ~ć [u'lets] perf vt vi yield (komuś, czemuś to sb, sth); succumb, undergo; ~gać czyimś wpływem to be influenced by sb; ~gać, ~ć zmianom to undergo changes; ~gać, ~ć zwłoczce to be delayed; nie ~ga wątpliwości there is no doubt
 ulepszać [u'lepsɕatɔ] imperf, ~zyć [u'lepsitɔ] perf vt improve, better

ulewa [u'leva] f downpour, shower
 ulga [u'ulga] f relief; ~li podatkové tax reductions; doznać ~i to be (feel) relieved; sprawić ~ę to relieve a pain
 ulgowy [ul'govɔ] adj reduced, low-rate
 ulica [u'fita] f street; ~ główna main street; ~ bez przejazdu no through road; ślepa ~ blind alley; dead-end
 uliczny [u'filitni] adj street; ruch ~ traffic
 ulokować [ulo'kovatɔ] I vt (dać mieszkanie) put up; (umieścić) place II vr ~ się (znaleźć mieszkanie) put up; (umieścić się) place oneself
 ulotka [u'lotka] f leaflet; (reklamowa) handbill
 ultrafioletowy [ultra'fɔletɔvi] adj ultra-violet
 ulubieniec [ulu'betɔ] m favourite, pot. pet
 ulubiony [ulu'boni] adj favourite, beloved
 ulamek [u'amek] m fragment; mat. fraction
 ułatwiać [u'łatvatɔ] imperf, ~ć [u'łatvitɔ] perf vt facilitate, make easier
 ułatwienie [u'łatvitɔ] n facility, facilitation; pl ~a facilities
 ulomny [u'łomni] adj crippled, disabled, infirm; gram. defective
 ułożyć zob. układać
 umacniać [u'matɕnatɔ] vt strengthen, consolidate, fortify
 umalować [uma'lovatɔ] I vt paint II vr ~ się make up
 umarły [u'marũ] adj m deceased, dead
 umawiać się [u'mavɔtɔ] ɕɛ] imperf, umówić się [u'muvitɔ] ɕɛ] perf vr arrange; make arrangements; ~ się co do ceny to settle (to agree upon) the price; ~ się

co do dnia to fix the day;
~ się na spotkanie to make
a date (an appointment)
umeblowanie [umeblo'vane] n
furniture
umiar [u'mar] m moderation
umiarkowan[y] [umarko'vani]
adj moderate, temperate;
~a cena reasonable price
umieć [u'meć] vt know, be
able; on nie ~ pływać he
cannot swim; he doesn't
know how to swim; ~ć na
pamięć to know by heart;
czy ~sz czytać? can you
read?
umiejętny [ume'jētni] adj
skilful
umierać [u'mierat] imperf,
umrzeć [u'mżet] perf vt
die, expire, pass away
umiejszczać [u'miejʃtat] im-
perf, ~ścić [u'mieʃtit] perf vt
place, locate, put; (w
gazecie) insert
umilknąć [u'milknɔt] vi stop
talking; break off
umocnienie [umots'nene] n
consolidation, fixing; wojsk.
fortification
umocować [umo'tsovat] vt
fasten, secure
umorzenie [umo'zɔne] n amor-
tization, extinction; prawn.
~ postępowania discon-
tinuation of legal proceed-
ings
umowa [u'mova] f agreement,
contract, treaty, conven-
tion; ~ handlowa commer-
cial agreement; ~ między-
narodowa international
agreement; ~ zbiorowa col-
lective contract
umożliwić [umoʒ'fivit] im-
perf, ~ć [umoʒ'fivit] perf vt
make possible, enable
umówić się zob. umawiać się
umrzeć zob. umierać
umyć [u'mit] I vt wash; ~
włosy {ręce} wash one's
hair {hands}; ~ naczynia
wash up II vt ~ się wash
oneself

umysł [u'misł] m mind, in-
tellect; przytomność ~u
presence of mind
umysłowy [umi'słovi] adj
mental, intellectual; pra-
cownik ~y white-collar
(intellectual) worker; cho-
roba ~a mental illness
umyślnie [u'miɕlne] adv on
purpose, deliberately; ex-
pressly, intentionally
umywalka [umi'valna] f
washstand; (lokal) lavatory
uniemożliwić [unemoʒ'fi-
vat] imperf, ~ć [unemoʒ-
'fivit] perf vt make im-
possible; ~ać, ~ć komuś
coś to prevent sb from do-
ing sth
unieruchomić [uneru'xomit] vt
immobilize; mech. put
out of action
unieszkodliwić [uneskod'fi-
vat] imperf, ~ć [uneskod-
'fivit] perf vt render harm-
less, neutralize
unieść zob. unosić
unieważnić [un'e'vaznit] imperf,
~ć [un'e'vaznit] perf vt
annul, nullify, in-
validate
uniknąć [u'nikat] imperf,
~nąć [u'niknɔt] perf vt
avoid (kogoś, czegoś sb,
sth); shun, escape, elude;
~nąć niebezpieczeństwa to
escape (to elude) danger
unikalny [uni'kalni] adj u-
nique, unparalleled
unikat [u'nikat] m unique
(rare) specimen; curiosity
uniwersalny [univer'salni] adj
universal
uniwersytet [uni'versitet] m
university
unosić [u'noɕit] imperf, u-
nieść [u'noɕt] perf I vt
carry away; raise, lift II vt
~ się 1. (w powietrzu) soar;
(o ptaku) hover; ~ się w
górze to ascend 2. (złościć
się) to lose one's temper; to
fly into a passion

unowocześnić [unovo'fjeo-
nat] imperf, ~ć [unovo-
'fjeçnit] perf vt (także vt
~ać, ~ć się) modernize
uodpornić [uot'pornit] im-
perf, ~ć [uot'pornit] perf vt
immunize (na coś a-
gainst sth)
uogólnić [uo'gulnit] imperf,
~ć [uo'gulnit] perf vt gen-
eralize
uogólnienie [uogul'nenie] n
generalization
upaść [u'padat] imperf,
~ść [u'pact] perf vt fall,
drop; ~dać, ~ść na duchu
to be depressed
upadek [u'padek] m fall,
downfall; breakdown; de-
cline; failure; chylić się do
~ku to decline; przywieść
do ~ku to ruin
upały [u'palni] adj burning,
torrid, hot
upał [u'pał] m heat
upaństwowić [upanst'fovít] vt
nationalize
upaństwowienie [upanst'fo-
vne] n nationalization
uparty [u'part] adj stubborn,
obstinate
upaść zob. upadać
upatrywać [upa'trivat] im-
perf, ~rzeć [u'pat'řet] perf vt
watch, track; be on the
look-out (coś for sth);
~rzeć sobie coś to choose
sth
uperfumować [uperfu'movat] vt
perfume
upewnić [u'pevnit] imperf,
~ć [u'pevnit] perf I vt
assure II vt ~ać, ~ć się
make sure (certain) (o
czymś of (about) sth)
upić się [u'pit] cę vt get
drunk; przen. be intox-
icated (radością with joy)
upiec [u'pēt] vt kulin. bake
(bread); roast (meat)
upierać się [u'perat] cę vt
persist (przy czymś in sth);
insist (przy czymś on sth)

upierzenie [upe'zɔne] n
feathering, plumage
upłynąć zob. upływać
upływ [u'płif] m (terminu)
expiration; (czasu) lapse;
po ~le roku after a lapse
of a year || ~ krwi loss of
blood
upływać [u'płivat] imperf,
~nąć [u'płinɔt] perf vt
run; (o czasie) elapse, pass;
(o terminie) expire
upodobanie [upodo'bane] n
liking (do czegoś for sth),
fancy; szczególne ~ pre-
dilection; znajdować ~ w
czymś to take delight in
sth
upokarzający [upokaz'jōtsi]
adj humiliating, mortifying
upominać [upo'minat] I vt
rebuke; reprimand II vt ~
się o coś to claim (demand)
sth
upominek [upo'minek] m
souvenir, keepsake, pres-
ent; w ~ku as a keepsake
upomnienie [upom'nenie] n
admonition, reprimand
uporządkować [upoʒ't'kovat] vt
put in order, arrange,
adjust; (pokój, dom, bała-
gan) tidy (clear) up
upoważnić [upo'vaznit] imperf,
~ć [upo'vaznit] perf vt
authorize, entitle, em-
power
upoważnienie [upo'vaz'nenie] n
authorization; prawn. war-
rant
upowszechnić [upo'fřexnat] imperf,
~ć [upo'fřexnit] perf vt
generalize, diffuse, bring
into general use
upór [u'pur] m obstinacy,
stubbornness
uprać [u'prat] vt wash
(clothes)
uprasować [upra'sovat] vt
iron (clothes)
uprawa [u'prava] f cultiva-
tion, culture
uprawiać [u'pravat] imperf,

~ć [u'pravítɔ] *perf vt* cultivate; (sport) practise
 uprawniać [u'pravnatɔ] *imperf, ~ć* [u'pravnitɔ] *perf vt* qualify, entitle, authorize
 uprawniony [uprav'noni] *adj* authorized, entitled
 uprawomocnić [upravo'motsnitɔ] *vt* legalize, sanction, legitimate
 uproszczenie [upro'stʃɛnɛ] *n* simplification
 uprzednio [u'pʃɛdnɔ] *adv* formerly, previously, beforehand, in advance
 uprzedzać [u'pʃɛdzatɔ] *imperf, ~ić* [u'pʃɛdzitɔ] *perf I vt* (fakty) anticipate; (zapobiegać) avert, prevent; (ostrzegać) warn; (poprzedzać) precede, come before; (nastawiać źle) prejudice, bias; ~ać, ~ić o czymś to let know (inform) of sth *II vr* ~ać, ~ić się be prejudiced (do kogoś against sb)
 uprzejmie [u'pʃɛjmɛ] *adv* kindly, politely, courteously; proszę ~ please
 uprzejmy [u'pʃɛjmi] *adj* kind, polite, courteous, gentle
 uprzemysławiać [upʃɛm'śua'vatɔ] *imperf, ~ować* [upʃɛm'śu'vatɔ] *perf vt* industrialize
 uprzemysłowienie [upʃɛm'śu'vɛnɛ] *n* industrialization
 uprzytomniać [upʃɛ'tɔmpnatɔ] *imperf, ~ć* [upʃɛ'tɔmpnitɔ] *perf vt* bring home (komuś coś sth to sb); (sobie) realize, realize
 uprzywilejowanie [upʃɛ'vilejo'vanɛ] *n* privilege; *handl.* preference; klauzula największego ~a the most-favoured-nation clause
 uprzywilejowany [upʃɛ'vilejo'vani] *adj* privileged; *ekon.* preferential
 upudrować [upu'drovatɔ] *vt* powder
 upuścić [u'pu'stʃitɔ] *imperf,*

~ścić [u'pu'čitɔ] *perf vt* drop, let fall
 uratować [ura'tovatɔ] *I vt* save, rescue *II vr* ~ się be saved
 uraz [u'ras] *m* (fizyczny) hurt, injury; (moralny) shock; *med.* complex
 urazja [u'raza] *f* resentment, grudge, grievance; mieć ~ę do kogoś to have (to bear) a grudge against sb
 uregulować [uregu'lovatɔ] *vt* put in order, settle; ~ rachunek to settle an account; to pay a bill
 urlop [u'rlɔp] *m* leave, vacation, holiday; *wojsk.* furlough; ~ macierzyński maternity leave; ~ zdrowotny sick leave; bezpłatny ~ leave without pay; ~ płatny leave with pay; być na ~ie to be on leave (holiday)
 uroczy [u'rojɨ] *adj* charming
 uroczystość [uro'ʃistɔtɔ] *f* solemnity, festivity, ceremony
 uroczysty [uro'ʃisti] *adj* solemn, festive
 uroda [u'roda] *f* beauty, good looks
 urodzaj [u'rodzaj] *m* good harvest (crops)
 urodzajny [uro'dzajni] *adj* fertile
 urodzenie [uro'dzɛnɛ] *n* birth; miejsce ~a birth-place; świadectwo (metryka) ~a birth certificate; od ~a from birth
 urodzić [u'rodzitɔ] *I vt* give birth (kogoś to sb), bear *II vr* ~ się be born
 urodziny [uro'dzini] *pl* birthday
 urok [u'roɔk] *m* charm, fascination
 urosnąć [u'rosnɔtɔ] *vt* grow (up)
 urozmaiczać [urozma'itsatɔ] *imperf, ~ić* [urozma'itɔtɔ] *perf vt* diversify, vary

urozmaicony [urozmai'tsoni] *adj* varied
 uruchamiać [uru'xamatɔ] *imperf, ~omić* [uru'xomitɔ] *perf vt* put in motion, set going; ~omić silnik to start the engine
 urwać [u'rvatɔ] *I vt* tear off; (owoc, kwiat) pluck *II vi* (przestać) break off; ~ć nagle to stop dead (short) *III vr* ~ć się break; guzik się ~ł a button is (torn) off; korespondencja się ~ła the correspondence stopped
 urwisko [ur'visko] *n* crag, steep rock; cliff
 urywek [u'rivɛk] *m* fragment, passage, extract
 urząd [u'ʒɨt] *m* 1. office, agency; ~ celny customs house, customs office, the customs; ~ pocztowy post office; ~ stanu cywilnego registry, registrar's office
 2. (funkcja) function; objąć ~ to come into office; piastować ~ to hold office; zrezygnować z urzędu to resign from office; z urzędu *ex officio*; officially, in one's official capacity
 urządzać [u'ʒɨzatɔ] *imperf, ~ić* [u'ʒɨzitɔ] *perf I vt* arrange, organize, install; (mieszkanie) furnish; ~ać, ~ić owację to make an ovation *II vr* ~ać, ~ić się settle down
 urządzenie [u'ʒɨdʒɛnɛ] *n* 1. (czynność) arrangement; (konferencja itp.) organization
 2. (narzędzia, sprzęty) device, appliance; *pl* ~a installations, facilities; ~a sanitarne sanitary installations; ~e mieszkania furniture
 urządzić zob. urządzać
 urzeczywistniać [u'ʒɛtʃ'i'stnatɔ] *imperf, ~ć* [u'ʒɛtʃ'i'vistnitɔ] *perf vt* realize, make real; ~ć marzenie to

make a dream come true
 urzędnik [u'ʒɛdnik] *m* official; (biurowy, bankowy) clerk; ~ administracyjny civil servant; ~ państwowy government official; ~ stanu cywilnego registrar
 urzędować [u'ʒɛ'dovatɔ] *vt* be employed, hold an office
 urzędowy [u'ʒɛ'dovi] *adj* official
 usamodzielniać [usamo'dzɛlnatɔ] *imperf, ~ić* [usamo'dzɛlnitɔ] *perf I vt* emancipate, make independent *II vr* ~ać, ~ć się become independent
 usiąść [u'ɔsɨtɔ] *vi* sit down, take a seat; proszę ~! please, take a seat!
 usiłować [u'ɔi'lovatɔ] *vt* make effort(s), endeavour, attempt, strive
 usłuchać [u'su'xatɔ] *vt* obey; ~ rady to follow (to take) an advice
 usługa [u'suuga] *f* service, favour; oddać ~ę to do (to render) a service; do pańskich ~! at your service!
 usługiwać [usu'u'givatɔ] *vt* serve (komuś sb); ~ komuś przy stole to wait on sb at table
 usługowy [usu'u'govi] *adj* punkt ~ servicing station
 usłyszeć [u'su'iʃɛtɔ] *vt* hear; ~ o czymś to get knowledge of sth
 usmażyć [u'smazitɔ] *vt* kulin. fry, roast
 usnąć [u'snɔtɔ] *vi* fall asleep; go to sleep
 uspokajać [uspo'kajatɔ] *imperf, ~oić* [uspo'koitɔ] *perf I vt* calm, quieten, appease; (nerwy) soothe *II vr* ~ajać, ~oić się calm down, compose oneself
 uspołeczniony [uspo'ɔtʃ'noni] *adj* socialized
 usposobienie [usposo'boɛnɛ] *n* temper, disposition
 usprawiedliwiać [uspravɛd'ʃi-

vato] *imperf.*, ~ć [usprave-
d'fivito] *perf.* I vt justify,
excuse (z czegoś for sth)
II vr ~ać, ~ć się apologize
(z czegoś for sth); excuse
oneself
usprawni[ac] [u'spravnatɔ] *im-*
perf., ~ć [u'spravnitɔ] *perf.*
vt rationalize, render ef-
ficient
usprawnienie [usprav'ņeps] n
rationalization
usta [u'sta] pl mouth
ustać [u'statɔ] I vi (zaprze-
stać) stop, cease; (na no-
gach) stand (on one's feet),
keep standing II vr ~ się
(o płynach) settle
ustalać [u'stalatɔ] *imperf.*, ~ić
[u'stafilitɔ] *perf.* I vt settle,
fix; (ustanowić) establish;
(zasadę) lay down II vr ~ić
się (o pogodzie) set
ustanawiać [usta'navatɔ] *im-*
perf., ~ować [usta'novitɔ]
perf. vt establish, set up;
(ceny) fix; (prawo) enact;
~ować rekord to set up a
record
ustawa [u'stava] f law
ustawać [u'stavatɔ] vi cease,
stop; (być zmęczonym) be
weary
ustawi[ac] [u'stavatɔ] *imperf.*,
~ć [u'stavitɔ] *perf.* I vt set,
arrange, place; (porządko-
wać) set in order II vr ~ać,
~ć się place oneself
ustawiczny [usta'vitjnɪ] *adj.*
incessant, continual
ustawodawczy [ustavo'davtʃɪ]
adj. legislative; ciało ~e leg-
islative body; zgromadze-
nie ~e constituent (legisla-
tive) assembly
ustąpić zob. ustępować
usterka [u'sterka] f deficien-
cy, fault, flaw
ustęp [u'stɛp] m 1. (w książ-
ce) passage, paragraph 2.
(ubikacja) lavatory, W.C.
ustępować [ustɛ'povatɔ] *im-*
perf., ~ać [u'stɛpito] *perf.*
vt 1. give in (way), yield;

~ępować, ~ać miejsce komuś
to give up one's place
to sb; ~ępować, ~ać z
drogi to stand out of the
way; nie ~ępować, ~ać
nikomu to be second to
none 2. (usunąć się) retreat,
withdraw, retire
ustnik [u'stnik] m mouthpiece
ustny [u'stnɪ] *adj.* oral, ver-
bal; egzamin ~y oral exam-
ination; jama ~a oral cav-
ity
ustosunkować się [ustɔsun'ko-
vatɔ] *oś.* vr assume an at-
titude (do czegoś to sth)
ustrój [u'strɔj] m structure,
organization, regime sys-
tem; ~ nerwowy nervous
system; ~ polityczny polit-
ical system (regime); ~
społeczny social structure
(system)
ustrzec [u'stʃɛts] I vt pre-
serve, guard (od czegoś
from sth) II vr ~ się guard
(przed czymś against sth);
avoid, escape (przed czymś
sth)
usu[nać] [u'sunɔtɔ] *perf.*, ~wać
[u'suvatɔ] *imperf.* I vt re-
move, take away; discard;
(z urzędu) dismiss, remove;
(wypędzić) expel; (z towa-
rzystwa) exclude; ~nać,
~wać ząb to extract a
tooth; ~nać, ~wać sprzed
otczy to take out of sb's
sight; *przen.* ~nać, ~wać
z myśli to dismiss from
one's mind II vr ~nać,
~wać się retire, withdraw;
~nać, ~wać się z drogi to
keep out of the way; *przen.*
~nać, ~wać się ze sceny
to quit the stage
usypiać [u'sipatɔ] I vi fall
asleep II vt lull (kogoś sb)
to sleep
uszanować [ufa'novatɔ] vt
respect
uszanowanie [ufano'vanɔ] n
respect; złożyć ~ to pay

one's respects (one's com-
pliments)
uszczelka [u'ʃtɛlka] f gasket,
seal, packing; ~ gumowa
rubber gasket
uszkodzenie [u'ʃko'dzɛnɔ] n
damage; *mech.* trouble; ~
ciała injury
uszkodzić [u'ʃkodzitɔ] vt dam-
age, injure
uszyć [u'ʃitɔ] vt sew
uścisk [u'ʃtɛsk] m embrace,
grasp; ~ dłoni handshake
uścisk[ac] [u'ʃtɛskatɔ] *perf.*,
~nać [u'ʃtɛksnɔtɔ] *perf.* I vt
embrace, hug; ~nać komuś
rękę to shake sb's hand;
~nać sobie ręce to shake
hands II vr ~kać, ~nać się
embrace
uśmiech [u'xmɛx] m smile;
promienny ~ beaming
smile; szyderczy ~ sneer
uśmiechać się [u'xmɛxatɔ] *oś.*
imperf., ~nać się [u'xmɛx-
nɔtɔ] *oś.* *perf.* vr smile (do
kogoś at sb) || nie ~a mi
się ... I don't like the idea
of ...
uśmierzacz [u'xmɛra'ʃtɛsɪ]
adj. alleviating, calming;
środek ~ ból analgesic,
pain-killer
uśpić [u'ʃpitɔ] vt med. anaes-
thetize, etherize; ~ dziecko
to lull a baby to sleep
uświadamiać [u'ʃfa'damatɔ]
imperf., ~omić [u'ʃfa'domitɔ]
perf. vt (o czymś) bring
home; ~miać, ~omić sek-
sualnie to explain the facts
of life; ~miać, ~omić so-
bie coś to realize (to be
aware of) sth
utalentowany [utalentɔ'vani]
adj. talented, gifted
utknąć [u'tknɔtɔ] vi get stuck;
~ w gardle to stick in one's
throat; ~ w błocie to stick
in the mud; ~ w rowie to
be ditched; *przen.* sprawa
na tym utknęła the matter
stopped there
utkwic [u'tkwitɔ] I vt (o strza-

le) stick; (o pocisku) lodge;
~ w pamięci to stick in
one's memory II vt ~ wzrok
w kimś, czymś to stare
(glare) at sb, sth
utonąć [u'tɔnɔtɔ] vt 1. be
drowned 2. (o statku itp.)
sink
utopić [u'tɔpitɔ] I vt drown,
sink II vr ~ się = utonąć
1.
utorować [uto'rovatɔ] vt clear,
pave; ~ sobie drogę to pave
one's way
utożsamiać [uto'ʃamatɔ] *im-*
perf., ~ć [uto'ʃamitɔ] *perf.*
vt identify (z kimś, czymś
with sb, sth)
utrapienie [utra'ņeps] n worry,
affliction, annoyance, nu-
isance; być ~m dla kogoś
to make oneself a nuisance
to sb
utrata [u'trata] f loss; ~ kre-
dytu (zaufania) loss of
credit (of confidence)
utrudniać [u'trudnatɔ] *imperf.*,
~ć [u'trudnitɔ] *perf.* vt make
difficult, impede
utrwalacz [utr'falatɔ] m fot.
fixative
utrwal[ac] [utr'falatɔ] *imperf.*,
~ić [utr'falitɔ] *perf.* I vt
consolidate, stabilize; (także
fot.) fix; *przen.* ~ać, ~ić
w pamięci to fix in the
memory II vr ~ać, ~ić się
become fixed (consolidated)
utrzeć [u'tʃɛtɔ] vt (rozdrobnić)
grind; grate; ~ na papkę
to rub sth into a paste
utrzymać zob. utrzymywać
utrzymanie [utʃi'manɔ] n
living, maintenance; koszty
~a cost of living; mieszka-
nie i ~e room and board;
zarabiać na ~e to make
(to earn) one's living; z
pełnym ~em with full
board
utrzymyw[ac] [utʃi'mivatɔ]
imperf., ~ać [u'tʃimatɔ] *perf.*
I vt keep, maintain, hold;
~ywać, ~ać równowagę to

keep one's balance; *~ywać*, *~ać* w czystości to keep tidy; *~ywać*, *~ać* w dobrym stanie to keep in repair (in good condition); *~ywać*, *~ać* w ruchu to keep in motion; *przen.* *~ywać*, *~ać* pozory to keep up appearances || *~ywać*, *~ać* rodzinę to support a family II *vt* (twierdzić) *~ywać*, że... to maintain that... III *vr* *~ywać*, *~ać* się keep, subsist, stand, prevail; (zarabiać na życie) keep (support) oneself; earn one's living; (z czegoś) live on; *~ywać* się z pracy rąk to live by the work of one's hands
 utworzyć [u'tɔɹɪtɕ] *vt* form, create, make
 utwór [u'tɔɹ] *m* work, composition, production
 utył [u'tɪl] *vt* put on weight, become fat
 uwaga [u'vaga] *f* 1. attention; zaskiwać na *~ę* to deserve notice; zwracać czyjąś *~ę* to attract (draw) sb's attention; zwracać *~ę* na kogoś, coś to pay attention to sb, sth; z *~i* na to, że... considering that...: *~a* na stopień! mind the step!; *przen.* brać pod *~ę* to take into consideration; to consider 2. (wypowiedziana myśl) remark 3. (w książce) note
 uwalniać [u'valnɔtɕ] *imperf.*
 uwolnić [u'volnɪtɕ] *perf* I *vt* set free, liberate, release (deliver) (od czegoś from sth); (od winy) acquit II *vr* *~* się deliver oneself (od czegoś from sth); get rid (od czegoś of sth)
 uważać [u'vazɔtɕ] I *vt* pay attention (na coś to sth); take care (na coś of sth); regard (za kogoś, coś as sb, sth); reckon (za coś as (for) sth); look on (upon), take

for, consider, think; *~m* to za potrzebne I find it necessary; jak *~sz* just as you please II *vr* *~* się za kogoś, coś to take oneself for sb, sth
 uważny [u'vagnɪ] *adj* attentive, careful, intent
 uwertura [u'veɹtura] *f* muz. overture
 uwiązać [u'vɔzɔtɕ] *perf.*
~ywać [u'vɔzɪvatɕ] *imperf* *vt* bind, tie, attach; *~ać*, *~ywać* na łańcuchu to chain
 uwielbienie [u'vel'bɛnɪ] *n* adoration, worship
 uwierać [u'veɹɔtɕ] *vt* press, chafe; (o obuwoju) pinch
 uwierzyć [u'veɹɪtɕ] *vt* believe (w coś in sth)
 uwięzić [u'veɹɪtɕ] *vt* imprison
 uwolnić zob. uwalniać
 uwydatniać [u'vɪ'datnɔtɕ] *imperf.*, *~ć* [u'vɪ'datnɪtɕ] *perf* I *vt* set (show) off; (piękno itp.) enhance, accentuate II *vr* *~ać*, *~ć* się show up
 uwzględnić [u'vzglɛdnɪtɕ] *imperf.*, *~ć* [u'vzglɛdnɪtɕ] *perf* *vt* take into consideration (account), consider
 uwzględnienie [u'vzglɛdnɛnɪ] *n* (taking into) consideration; w *~u* ... considering...; in compliance with...
 uzależnić [u'zɔlɛznɔtɕ] *imperf.*, *~ć* [u'zɔlɛznɪtɕ] *perf* I *vt* make dependent (od czegoś on (upon) sth); subject to II *vr* *~ać*, *~ć* się make oneself dependent
 uzasadnić [u'zasɔdnɪtɕ] *imperf.*, *~ć* [u'zasɔdnɪtɕ] *perf* *vt* justify, substantiate, give reasons (coś for sth); motivate
 uzasadnienie [u'zasɔdnɛnɪ] *n* motivation, justification, argumentation; z dobrym *~m* well grounded
 uzbrajać [u'zbrɔjɔtɕ] *imperf.*, *~wić* [u'zbrɔjɪtɕ] *perf* *vt* (także *vr* *~ajać*, *~wić* się) arm

uzbrojenie [uzbrɔ'jɛnɪ] *n* arms, armaments, equipment
 uzdolniony [uzdɔl'nɔnɪ] *adj* gifted, capable, talented
 uzdrowsko [uzdrɔ'vɪskɔ] *n* health-resort
 uzgadniać [uzgɔdnɔtɕ] *imperf.*, *~nić* [uzgɔdnɪtɕ] *perf* *vt* make agree, adjust, coordinate; *~adniać*, *~odniać* w czasie to synchronize
 uziemienie [uzɛ'mɛnɪ] *n* earth
 uznać zob. uznawać
 uznanie [uz'nɔnɪ] *n* approbation, recognition; należyte *~e* appreciation; cieszyć się *~em* to enjoy the respect (of the people); mieć duże *~e* dla kogoś to have a high (great) regard for sb; zyskać *~e* to be appreciated; zasługujący na *~e* praise-worthy; do twego *~a* at your discretion; z *~em* appreciatively
 uznać [uz'nɔvatɕ] *imperf.*, *~ć* [uz'nɔtɕ] *perf* I *vt* acknowledge, recognize; (akceptować) approve; (fakt, wine itp.) admit; *~wać*, *~ć* za winnego to declare (find) guilty II *vr* *~wać*, *~ć* się plead (za winnego guilty)
 uzupełniać [uzu'pɛdnɔtɕ] *imperf.*, *~nić* [uzu'pɛdnɪtɕ] *perf* *vt* complete, supplement; (puste miejsce itp.) fill up; *~ć* zapas benzyny (wody) to fill up with petrol

(water); *~ać*, *~ć* brakł to make up for the defects
 uzyskać [uzɪ'sɪkatɕ] *perf.*
~iwać [uzɪ'sɪvatɕ] *imperf* *vt* obtain, gain, acquire; *~ać* stopień magistra filozofii to receive the degree of Master of Arts
 użądlić [u'ʒɪdlɪtɕ] *vt* sting
 użycie [u'ʒɪtɕɛ] *n* use, application; sposób *~a* directions for use; w codziennym *~u* in daily use; wyjść z *~a* to go out of use
 użyć zob. używać
 użyteczny [uzɪ'tɛtɕnɪ] *adj* useful, helpful
 użytek [u'ʒɪtɕɛk] *m* use; zrobić dobry (zły) *~ek* z czegoś to make good (bad) use of sth; na codzienny *~ek* for daily use; artykuły powszechnego *~ku* articles of common consumption
 użytkownik [uzɪt'kɔvɪnɪk] *m* user
 używać [uzɪ'vatɕ] *imperf.*, *~ć* [uzɪ'tɕ] *perf* *vt* use, make use of; *~wać* sobie to luxuriate (in (on) sth); to indulge (in sth)
 używalność [uzɪ'valnɔtɕɛ] *f* use, utilization; w stanie *~ci* usable, in working order
 używany [uzɪ'vani] *adj* used, second-hand
 użyźniać [uzɪ'ʒɪnɔtɕ] *imperf.*, *~ć* [uzɪ'ʒɪnɪtɕ] *perf* *vt* fertilize; (ziemię) fatten

W

w, we [v, ve] *praep* in, into; at; by; on; w Anglii in England; w domu at home; we wtorek on Tuesday; w lecie in summer; w Londynie in London; w nocy at night; w pośpiechu in a

hurry; słowo w słowo word for word; grać w karty (w piłkę nożną etc.) to play cards (football etc.); wpaść w tarapaty to get into trouble
 wachlarz [vaxɫɔʃ] *m* fan

- wada ['vada] *f* fault, defect, vice; *med.* ~ serca heart defect
- wafel ['vafel] *m* wafer
- waga ['vaga] *f* 1. (ciężar) weight; *boks.* ~ ciężka heavy-weight; ~ kogucia bantam-weight; ~ lekka light-weight; ~ musza fly-weight; ~ piórkowa feather-weight; ~ średnia middle-weight; sprzedawać na wagę to sell by weight 2. (przysąd) balance, scales 3. (znaczenie) importance; przywiązywać wagę do czegoś to lay great stress on sth; to attach importance to sth
- wagon ['vagon] *m* (kolejowy) carriage, am. car; wagon; (towarowy) truck; ~ bagażowy luggage-van; am. baggage-car; ~ restauracyjny dining-car; ~ sypialny sleeping-car
- wahać się ['vaxatɔ cɛ] *vr* hesitate, waver; (o cenach) fluctuate; (chwiać się) shake, reel
- wahadło [va'xadłɔ] *n* pendulum
- wakacje [va'katsjɛ] *pl* vacation, holidays
- walc [valts] *m* waltz
- walcować [val'tsovatsɔ] *vt* roll; (metal) flatten
- walczyć ['valʃitɔ] *vt* fight, struggle (o coś for sth)
- waleczny [va'leʃɲni] *adj* valiant, brave
- waleriana [valc'rjana] *f* (krople) valerian drops
- walić ['vaʃitɔ] *vt* (uderzać) strike, pound; (burzyć) demolish, pull down
- Walljczyk [va'ʃijʃik] *m* Welshman
- walijski [va'ʃijski] *adj* Welsh
- walizka [va'ʃiska] *f* suitcase, travelling-bag
- walka ['valka] *f* fight, struggle
- waln[y] ['valni] *adj* general,

- plenary; ~e zgrupowanie general assembly
- waluta [va'luta] *f* currency
- wał [vaɔ] *m* dike, rampart; mech. shaft; ~ korbowy crankshaft; ~ napędowy transmission (propeller) shaft
- wanna ['vanna] *f* bath, bath-tub
- wapno ['vapno] *n* lime; ~ gaszone slaked lime; ~ palone quick lime
- warcaby [var'tsabi] *pl* draughts
- warga ['varga] *f* lip
- wariat ['varjat] *m* madman; przen. robić z kogoś ~a to make a fool of sb
- warkocz ['varkoʃ] *m* braid, tress
- warkot ['varkot] *m* whir, growl
- warstwa ['varstfa] *f* layer; (farby) coat(ing) || ~y społeczne classes of society
- warsztat ['varʃtat] *m* workshop; (tkacki) loom; ~y okrętowe dockyards
- wart [vart] *adj* worth(y); niewiele ~ not worth much; ~ zachodu worth the trouble
- wartha ['varta] *f* watch, guard; stać na ~cie to stand guard
- warto ['varto] *v* imp it is worth (while); ~ to zrobić it is worth doing
- wartościowy [vartɔ'cɔvɔ] *adj* valuable; precious; papłery ~e securities; przedmiot ~y precious object
- wartość ['vartɔʃtɔ] *f* value
- wartownik [var'tovnik] *m* sentry
- warunek [va'runek] *m* 1. condition; *pl* ~ki terms; postawić ~ek to lay down a condition; pod ~kiem że... on condition (provided) that... 2. *pl* ~ki (okoliczność) circumstances; ~ki atmosferyczne weather conditions; ~ki mieszka-

- niowe housing conditions; w tych ~kach under these circumstances
- warzywa [va'ziva] *pl* vegetables
- wasz [vaʃ] *pron* your(s)
- wata ['vata] *f* cotton-wool
- watolina [vato'fina] *f* wadding
- waza ['vaza] *f* vase; (na zupek) tureen
- wazelina [vaze'fina] *f* vaseline
- wazon ['vazon] *m* vase, flower-pot; bowl
- ważny ['vaʒni] *adj* important; prawn. valid, in force; ~e powody good (weighty) reasons
- ważyć ['vaʒitɔ] I *vt* weigh II *vr* ~ się 1. weigh 2. (ośmielać się) dare; ~ się na coś to venture sth
- wąchać ['vɔxatɔ] *vt* smell
- wąski ['vɔski] *adj* narrow; (o ubraniu) tight
- wąsy ['vɔsi] *pl* moustache; (u zwierzęcia) whiskers
- wąty ['vɔtɔ] *adj* frail
- wątpliwość ['vɔtɔpitɔ] *vt* doubt (w coś sth)
- wątpliwy [vɔt'pɔivɔ] *adj* doubtful, questionable
- wątroba [vɔ'troba] *f* liver; kulin. ~ cieleca calf's liver; ~ wieprzowa pig's liver
- wąwóz ['vɔvɔz] *m* ravine; (między górami) gorge
- wąż [vɔʃ] *m* 1. snake 2. (gumowy) hose
- wbrew [vbrɛf] *praep* in spite of, despite (czemuś sth), against
- wcale ['ftsalc] *adv* quite, fairly; ~ ładny pretty nice; ~ nie not at all
- wchłaniać ['fxɔnapatɔ] *imperf*, ~onać ['fxɔnɔtɔ] *perf* *vt* absorb, inhale
- wchodzić ['fxɔdzitɔ] *imperf*, wejść [vɛjɛtɔ] *perf* *vi* go (come) in, enter; ~ po schodach to go up the stairs; przen. ~ w modę to come in (into) fashion; ~ w posiadanie to take possession; ~ w życie to come into force
- wciągać ['ftɔʒgatɔ] *imperf*, ~nać ['ftɔʒgnɔtɔ] *perf* I *vt* 1. draw (in) 2. (na listę) enter; (zapisać) enlist 3. (kogoś do czegoś) involve; engage; ~ać, ~nać w pułapkę to entrap; to ensnare II *vr* ~ać, ~nać się get accustomed (used) (do czegoś to sth)
- wciąż [ftɔʒɔ] *adv* continually
- wcierać ['ftɔɕiatɔ] *imperf*, ~ić ['ftɔɕitɔ] *perf* *vt* embody, incarnate; (wtaczać) incorporate, annex; wojsk. enlist
- wcierać ['ftɔɕratɔ] *imperf*, wtrzeć ['vtrɛtɔ] *perf* *vt* rub in (into)
- wczasowicz [ftɕa'sovitɕ] *m* holiday maker
- wczasy [ftɕasi] *pl* holiday, vacation
- wczesny [ftɕɛsni] *adj* early; ~m rankiem early in the morning
- wczesnie [ftɕɛɕɲɛ] *adv* early; ~ wstać to get up (to rise) early
- wczoraj [ftɕɔraj] *adv* yesterday; ~ wieczorem last night
- wdech [vdɛx] *m* aspiration, intake (of breath)
- wdowa [vdɔva] *f* widow
- wdowiec [vdɔvɛts] *m* widower
- wdrapać się [vdrapatɔ cɛ] *vr* climb (na coś sth), clamber up
- wdychać [vdixatɔ] *vt* inhale
- wdzięczny [vdʒitɕni] *adj* 1. grateful, thankful; być ~m za coś to appreciate sth 2. (pełen wdzięku) graceful 3. (o roli itp.) pleasant
- wdzięk [vdʒik] *m* charm, grace
- według [vedɔuk] *praep* after, according to; ~ mego zegarka by my watch; ~ mnie in my opinion

wejście [ˈvɛjʦtɕɛ] *n* entrance;
 ~ wzbronione *no admittance*
 wejść *zob. wchodzić*
 weksel [ˈvɛksɛl] *m* bill of exchange; wystawić ~ to make a draft
 welur [ˈvɛlur] *m* (tkanina wełniana) velours; (aksamit) velvet; (imitacja zamszu) chamois-leather, shammy-leather
 welwet [ˈvɛlvɛt] *m* cotton velvet; velveteen; ~ w prążki corduroy
 wełna [ˈvɛu̯na] *f* wool
 wełniany [vɛu̯ˈnani] *adj* wool-
 len
 weneryczny [vɛnɛˈritɕni] *adj* venereal; choroby ~e venereal diseases
 wentyl [ˈvɛntɪl] *m* valve, air-regulator
 wentylator [vɛntiˈlɔtɔr] *m* ventilator, exhauster
 weranda [vɛˈrandɔ] *f* veranda; *am.* porch; (oszkłona) sun-parlour
 wersja [ˈvɛrsja] *f* version
 wesela [vɛˈsɛlɛ] *n* 1. wedding
 2. (radość) merriment, joy
 wesoly [vɛˈsɔu̯i] *adj* merry, gay, good-humoured, cheerful
 westchnąć *zob. wzdychać*
 westchnienie [vɛstɕˈnɛɲɛ] *n* sigh
 wesz [vɛʃ] *f* louse
 weteran [vɛˈtɛran] *m* veteran
 weterynarz [vɛtɛˈrinaʃ] *m* veterinary surgeon, *pot.* vet
 wetrzeć *zob. wcierać*
 wetknąć [ˈvɛtknɔtɕ] *vt* stick, thrust
 wewnątrz [ˈvɛvnɔtɕ] *adv* *praep* inside, inwardly, within
 wewnątrzny [vɛvˈnɔtɕni] *adj* inside, inner, interior; (handel itp.) inland, internal; choroby ~e internal diseases; sprawy ~e home (internal) affairs
 wezwać *zob. wzywać*
 wezwanie [vɛzˈvɔɲɛ] *n* call;

(do sądu) summons, invocation; ~ do wojska call-up
 węch [vɛx] *m* 1. (sense of) smell, scent 2. *pot.* (wyczucie) flair (do czegoś for sth)
 wędk[a] [ˈvɛtkɔ] *f* fishing-rod; łowić na ~ę to angle
 wędkarz [ˈvɛtkɔʃ] *m* angler
 wędlna [vɛˈdɫina] *f* (smoked) pork (meat)
 wędrować [vɛˈdrovatɕ] *vi* wander, roam, migrate; *pot.* hike
 wędrowka [vɛˈdruʃka] *f* wandering, roaming; (przenoszenie się z miejsca na miejsce) migration
 wędzarnia [vɛˈdzarna] *f* smoke-house; ~ ryb fish smoke-house
 wędzonka [vɛˈdzɔnka] *f* smoked bacon
 węgiel [ˈvɛgɛl] *m* coal; *chem.* carbon; ~ brunatny brown coal; lignite; ~ drzewny charcoal; ~ kamienny pit coal
 Węgier [ˈvɛgɛr] *m* Hungarian
 węgierski [vɛˈgɛrski] *adj* Hungarian
 węglan [ˈvɛgɫan] *m* carbonate
 węglowy [vɛˈgɫɔvi] *adj* coal-; *chem.* carbonic; zagłębienie ~e coal basin
 węgorz [ˈvɛgɔʃ] *m* eel
 węzeł [ˈvɛzɛu̯] *m* tie, bond; (także *mor.*) knot; ~ kolejowy junction
 węzłowy [vɛˈzɫɔvi] *adj* punkt ~y point of junction; stacja ~a junction; ~e zagadnienie fundamental (key) problem
 wgląd [vɛgɫɔt] *m* insight, control; mieć ~ w coś to have access to sth; do ~u for (sb's) inspection
 wgłębienie [vɛgɫɛˈbɛɲɛ] *n* hollow, recess, cavity
 wiać [vatɕ] *vi* 1. blow; wiatr wieje the wind blows; wieje od okna there is a

draught from the window
 2. *pot.* (uciekać) bolt; *am.* beat it
 wiadomo [vaˈdomɔ] *v imp* 1. it is known; powszechnie ~ it is universally known; it is a matter of public knowledge; o ile mi ~ as far as I know; o ile mi ~ to nie not to my knowledge, not that I know of it 2. (w zdaniu wtrąconym) I understand
 wiadomość [vaˈdomɔtɕ] *f* news, information; (przekazana, zostawiona) message
 wiadro [ˈvɔdro] *n* pail, bucket
 wiadukt [ˈvɔdukt] *m* viaduct; flyover, *am.* overpass
 wianek [ˈvɔnek] *m* wreath; (kietbasy) ring; (cebuti) rope
 wiarja [ˈvɔra] *f* faith, belief, creed; *przen.* nie do ~y past belief; it's incredible; w dobrej wierze in good faith
 wiarogodny [vɔrɔˈgodni] *adj* credible, trustworthy; authentic
 wiata [ˈvɔta] *f* umbrella roof; kolej. station (platform) roof
 wiatr [vɔtr] *m* wind
 wiatrak [ˈvɔtrak] *m* windmill
 wiatrówka [vaˈtruʃka] *f* 1. field jacket, anorak 2. (broń) air gun
 wiązać [ˈvɔzɔtɕ] *I vt* bind, tie; ~ w pęk to bundle; *przen.* ~ przysięgą to bind by oath *II vt* ~ się associate (z kimś with sb)
 wiązanie [vɔˈzɔɲɛ] *n* tie, bond, link; ~ u nart binding
 wiązanka [vɔˈzɔnka] *f* bunch; (kwiatów) nosegay
 wiązka [ˈvɔska] *f* bundle, bunch; (słomy) whisp
 wichura [ˈviˈxura] *f* whirlwind, gale
 widać [ˈvɔdatɕ] *v imp* 1. one sees, it is seen; nie było ~ nikogo there was nobody

in sight; jak ~ ... as can be seen... 2. (zapewne) apparently, evidently
 widelec [viˈdɛlɛts] *m* fork
 widełki [viˈdɛu̯ki] *pl* telef. receiver-hook; cradle
 widły [ˈvidu̯i] *pl* pitchfork, fork; *przen.* robić z igły ~ to make a mountain out of a molehill
 widno [ˈvidnɔ] *adv* jest ~ it is light (daylight)
 widocznie [viˈdɔtɕɲɛ] *adv* evidently, apparently
 widoczność [viˈdɔtɕnɔtɕ] *f* visibility; dobra (zła, słaba) ~ good (low, bad, poor) visibility
 widok [ˈvidɔk] *m* view, sight, prospect, landscape; ~ z lotu ptaka bird's-eye view; ~ od przodu front view; ~ od tyłu rear view; ~ z boku side view; ~ z góry top view; pokój z ~iem na morze a room with a sea-view; *przen.* ~i na przyszłość perspectives for the future; prospects; mieć coś na ~u to have sth in view
 widokówka [vidɔˈkufka] *f* picture-postcard
 widowisko [vidɔˈvisko] *n* spectacle, show
 widownia [viˈdɔvɲa] *f* teatr. house; (publiczność) audience
 widywać [viˈdivatɕ] *vt* see (frequently)
 widz [ˈvits] *m* spectator, looker-on
 widzenie [viˈdzɲɛ] *n* sight, view, vision; punkt ~a viewpoint; godny ~a worth seeing; znać z ~a to know by sight; do ~a! good-bye!
 widzieć [ˈvidzɛtɕ] *I vt* see *II vt* ~ się see (z kimś sb)
 wiec [ˈvɛts] *m* meeting
 wieczny [ˈvɛtɕni] *adj* eternal, everlasting
 wieczorek [vɛˈtɕɔrɛk] *m* evening-party
 wieczór [ˈvɛtɕur] *m* evening;

dobry ~ good evening; dziś ~ tonight; wczoraj ~ last night
 wiedza ['vɛdzɔ] f knowledge, learning; bez mojej ~ without my knowledge; unknown to me
 wiedzieć ['vɛdzɛtɕ] vt know; nie ~ to ignore; o ile wiem ... as far as I know ...
 wiejski ['vɛjski] adj rural, country
 wiek [vɛk] m 1. age; on jest w moim ~u he is (of) my age; w kwiecie ~u in the prime of one's life; w średnim ~u middle-aged 2. (stulecie) century
 wieko ['vɛko] n lid, cover
 wielbiciel ['vɛl'bitɕɛl] m adorer, admirer
 wielbłąd ['vɛlbɫɯt] m camel
 wiele ['vɛlɛ] adv much, many; o ~ lepszy much better; o ~ za wcześniej all too soon; tak ~ so much (many); ~ razy many times; za ~ too much (many)
 Wielkanoc ['vɛl'kanɔts] f Easter
 wielki ['vɛlki] adj great, large, big; ~ czas high time; ~ książę grand duke
 wielkość ['vɛlkoʂtɕ] f greatness, largeness; size; ~ci naturalnej life-size
 wielobarwny ['vɛlb'barvni] adj multicoloured; mal. polychromatic
 wielokrotny ['vɛlb'krotni] adj manifold, multiple, reiterated
 wieloletni ['vɛls'letni] adj of many years; ~a przyjaźń friendship of long standing; ~a umowa long-term agreement
 wieloryb ['vɛl'orɪp] m whale
 wieniec ['vɛnɛts] m wreath, crown, garland
 wieprz [vɛpʃ] m hog
 wieprzowina [vɛpʃɔ'vina] f pork

wiercenie [vɛr'tɕɛnɛ] n drilling
 wiercić ['vɛrtɕɪtɕ] I vt drill, bore II vr ~ się fidget
 wierny ['vɛrni] adj faithful
 wiersz [vɛrʃ] m verse, poem; (linijka pisma) line; pisać ~em to versify; to write in rhymes; (przy dyktowaniu) od nowego ~a paragraph; przen. czytać między ~ami to read between the lines
 wiertarka [vɛr'tarka] f drill, driller, borer; drilling (boring) machine
 wierzba ['vɛʒba] f willow
 wierzch [vɛʃx] m top, surface; z ~u on the outside;jechać ~em to ride on horseback
 wierzchołek [vɛʃ'xɔɫɛk] m top, peak, summit
 wierzyciel [vɛ'ʒɪtɕɛl] m creditor
 wierzyć ['vɛʒɪtɕ] vt believe (komuś sb; czemuś, w coś sth)
 wieszac ['vɛʃatɕ] vt hang
 wieszak ['vɛʃak] m rack, hanger, hook; (petla) loop; ~ na ręczniki towel rod
 wieś [vɛɕ] f village; mieszkać na wsi to live in the country
 wieść [vɛɕtɕ] f news, information; przepaść bez ~ci to be lost without leaving a trace
 wietrzeć ['vɛtɕɛtɕ] vt (o piwie itp.) stale; (o skale) weather
 wietrznik ['vɛtɕnik] m ventilator, air drain
 wietrzyć ['vɛtɕɪtɕ] imperf, wywietrzyć [vɛ'vɛtɕɪtɕ] perf vt 1. air, aerate, ventilate 2. (zwierzyne) scent, smell
 wiewiórka [vɛ'vɪrka] f squirrel
 wieź [vɛɕtɕ] vt = wozić
 wieża ['vɛʒa] f 1. tower; ~ ciśnienia water tower; ~ kościelna belfry, steeple 2. szach. rook, castle
 wieżowiec [vɛ'ʒɔvɛts] m skyscraper; tower block

więc [vɛts] conj now, well, so, therefore; then; a ~ well now
 więcej ['vɛtɕɛɪ] adv more; mniej ~ more or less; nic ~ nothing more; tym ~, że ... all the more so, that ...; ~ niż sto over (above) a hundred
 więdnąć ['vɛdnɔtɕ] vt wither, fade
 większość ['vɛkɕɔɕtɕ] f majority, bulk (czegoś of sth); ~ ludzi most people
 większy ['vɛkɕɪ] adj bigger, larger, greater
 więzieni [vɛ'ʒɛnɛ] n prison, gaol, jail; wtrącić do ~a to imprison; to put in prison (in jail)
 więzień [vɛ'ʒɛn] m prisoner
 więź [vɛɕ] f bond, tie; ~ przyjaźni bond of friendship
 wigilia [vɪ'ɟɪɫɪja] f eve; Wigilia Bożego Narodzenia Christmas Eve; w ~ę on the eve (of)
 wiklina [vɪk'ɫina] f osier, wicker
 wikłać ['vɪkɫatɕ] I vt complicate. tangle II vr ~ się entangle oneself, become complicated
 wilgoć ['vɪlgɔtɕ] f humidity, moisture, dampness
 wilgotny [vɪl'gotni] adj moist, humid, damp
 wilk [vɪlk] m wolf
 willa ['vɪlla] f villa; (wiejska) cottage
 winja ['vɪna] f gullit, fault; poczuwać się do ~v to feel guilty; przyznać się do ~v to plead guilty; czwja to ~a? whose fault is it?; who is to blame?
 winda ['vɪnda] f lift, am. elevator; ~ towarowa service lift
 winiarnia [vɪ'narna] f wine-shop
 winien [vɪ'nɛn] adj gully; ja jestem ~ I am to be

blamed; it is my fault; kto temu ~? whose fault is it? || ile ci jestem ~? how much do I owe you?
 winnica [vɪn'nɪtsa] f vineyard
 winny¹ [vɪnni] adj vine; krzew ~ vine
 winny² [vɪnni] adj 1. guilty, faulty; być ~m to be at fault 2. (naletny) due
 wino [vɪno] n wine; ~ czerwone claret; ~ słodkie (wytrawne) sweet (dry) wine
 winobranie [vɪno'brane] n vintage, grape-gathering
 winogrono [vɪno'grɔno] n grape
 winowalca [vɪno'vajtsa] m culprit, offender
 winzłować [vɪn'ʒɔvatɕ] vt congratulate (komuś czegoś sb on sth); ~uje! congratulations!
 wiolonczela [vɪɔn'ɟɛla] f muz. cello
 wiosenny [vɔ'sɛnni] adj spring
 wioska [vɔ'ska] f hamlet, village
 wiosło [vɔ'sɔɫɔ] n oar
 wiosłować [vɔ'sɔvatɕ] vt row
 wiosna [vɔ'sna] f spring; na ~ę in spring
 wioslarstwo [vɔɕ'larstfɔ] n rowing
 wioslarz [vɔɕ'larʃ] m rower; oarsman
 wir [vɪr] m whirl (pool)
 wiraż [vɪraʃ] m turning
 wisieć [vɪɕɛtɕ] vt hang
 wiśnia [vɪɟna] f (owoc) cherry; (drzewo) cherry-tree
 wiśniak [vɪɟnak] m. wiśniówka [vɪɟ'nufka] f cherry-brandv
 witaj [vɪtatɕ] I vt greet, welcome. hall II vr ~ się greet (z kimś sb)
 witamina [vɪta'mina] f vitamin
 witraż [vɪtraʃ] m stained-glass window
 wiwat [vɪvat] int long live!

wiwatować [viva'tovatç] *vt*
 cheer
wiza ['viza] *f* visa; ~ poby-
 towa (czasowa) visitor's
 visa; ~ stała permanent
 (residence) visa; residence
 permit; ~ turystyczna tour-
 ist visa; ~ wjazdowa en-
 try visa; ~ tranzytowa
 transit visa
wizować [vi'zovatç] *vt* visa;
 ~ paszport to visa a pass-
 port
wizyta [vi'zita] *f* visit, call;
 ~a u lekarza visit (at the
 doctor's consulting room);
 ile się należy za ~ę? what
 is the fee?; złożyć komuś
 ~ę to pay a visit to sb;
 to call on sb
wjazd [v'ast] *m* entry, gate-
 way, doorway; ~ wzbro-
 niony "no entry"
wjechać ['vjeχatç] *perf.*
 ~żdzać ['vjeχzatç] *imperf*
vi drive in, enter
wkleśły ['fklɛsũ] *adj* concave
wkład [fkład] *m* 1. (przyczy-
 nek) contribution (to sth),
 share (in sth) 2. (inwesty-
 cja) investment; (w banku)
 deposit 3. (do buta) insole
 4. (do puderniczki) refill;
 (do notesu itp.) filler 5.
 (wewnetrzna część przyrzę-
 du) input
wkładać ['fkładatç] *imperf.*
włożyć ['vložita] *perf vt*
 put (lay) in; (ubranie) put
 on; (pieniądze do banku)
 deposit; (kapitał) invest; ~
 do kieszeni to pocket
wkładka ['fkładka] *f* inser-
 tion; ~ paszportowa pass-
 port insertion
wkolo ['fkołɔ] *adv* praep
 round (about)
w kółko [f'kuółkɔ]. **w koło**
 [f'kołɔ] *adv* round about
wkręcać ['fkrɛtsatç] *imperf.*
wkręcić ['fkrɛtɛtç] *perf I vt*
 (śrubę) screw in II *vr* ~ się
 (do towarzystwa itp.) intro-

duce oneself (worm one's
 way) into (a company)
wkrótce ['fkruttɛ] *adv* soon,
 shortly, before long; ~ po-
 tem soon after
włać [vlatç] *perf*, **wlewać**
 ['vlevatç] *imperf vt* pour in
wlec [vlets] *I vt* drag, trail II
vr ~ się drag; ~ się z tyłu
 to lag behind
wlecieć ['vletɛtç] *vi* fly in
wlewać zob. **wlać**
władać ['vładatç] *vt* (krajem)
 rule, govern || ~ dobrze
 angielskim to have a full
 (a good) command of
 English; ~ obcym językiem
 to speak a foreign lan-
 guage; ~ ręką to be able
 to move (to use) one's
 hand
władca ['vładtsa] *m* ruler
władza ['vładza] *f* 1. power;
 administration; rule; (urząd)
 authority; ~a ludowa
 people's rule; dojść do ~y
 to come to power; przel.
 stracić ~ę w nogach to lose
 the use of one's legs; za-
 chować pełnię ~ umysło-
 wych to remain (to be) in
 full possession of one's
 faculties 2. pl ~e author-
 ities; ~e celne customs
 authorities; ~e miejscowe
 local authorities
włamać się ['vłamatç] *çł vt*
 break (do domu into a
 house)
włamanie [vła'manɛ] *n* bur-
 glary
włamywacz [vła'mivatç] *m*
 burglar
własnoręczny [vłasno'rɛtɕni]
adj of one's own hands; ~
 podpis sign manual
własność ['vłasnoçtç] *f* prop-
 erty, possession; prawa
 ~ci ownership; dostać coś
 na ~ć to take possession of
 sth; ~ci lecznicze healing
 properties
własny [vłasni] *adj* own; na
 ~ą rękę on one's own; na

~y rachunek on one's own
 account; we ~ej osobie in
 person; w obronie ~ej in
 self-defence
właściciel [vłaç'tɛtɕel] *m*
 proprietor, owner; ~ hotelu
 (restauracji) landlord
właściwie [vłaç'tɔlɔvɛ] *adv*
 virtually, strictly speaking;
 (słusznie) rightly, properly,
 duly
właściwość [vłaç'tɔlvɔçtç] *f*
 peculiarity, property; (słu-
 szność) rightness, suitability
właściwy [vłaç'tɔvɛ] *adj* 1.
 proper, peculiar, specific;
 ciężar ~ specific gravity 2.
 (odpowiedni) suitable; we
 ~m czasie in due time
właśnie [vłaçne] *adv* just;
 (w odpowiedzi) exactly; ~
 teraz just now; ~ ten czło-
 wiek the very man
włączać ['vłɔçtatç] *imperf.*
~ć ['vłɔçtɛtç] *perf I vt*
 include; elektr. plug in,
 switch on; mech. gear;
 ~ać, ~ć sprzęgło to let the
 clutch in; ~ać, ~ć bieg to
 engage the gear II *vr* ~ać,
 ~ć sie link; telef. tap
Włoch [vłɔx] *m* Italian
włos [vłɔs] *m* hair; usuwać
 ~y z czegoś to depilate sth;
 przel. uniknąć o ~ nie-
 szczęścia to have a hair-
 -breadth (a narrow) escape
włoski ['vłɔski] *adj* Italian
włoszczyzna [vłɔs'ɕizna] *f*
 green vegetables, greens
włożyć zob. **wkładać**
włóczęga [vłu'ɕɛga] *m* 1.
 (człowiek) tramp; (po kra-
 ju) hiker 2. (wędrowka)
 vagabondage; ramble
włóczka ['vłuɕka] *f* woollen
 yarn
włókiennicy [vłuken'niɕi]
adj textile
włókno ['vłuokno] *n* fibre;
 sztuczne ~ artificial fibre
wmieszać ['vmieɕatç] *I vt* in-
 volve, implicate II *vr* ~ się
 interfere (meddle) (w coś

with sth); ~ się w tłum to
 mingle with the crowd
wnęka ['vnɛka] *f* recess, niche
wnętrze ['vnɛtɕɛ] *n* interior
wnętrznosci [vnɛtɕ'noçtɕi] *pl*
 bowels; (jelita) intestines;
 (zwierzęce) pluck
wnieść zob. **wnosić**
wniosek ['vnɔsɛk] *m* (propo-
 zycja) motion; (konkluzja)
 conclusion; wyciągnąć ~ to
 draw a conclusion
wnosić ['vnɔçitç] *imperf.*
wnieść [vnɛçtç] *perf I vt* 1.
 carry (bring) in 2. (poda-
 nie) file, propose; ~ poda-
 nie o coś to apply for sth
 II *vi* (wnioskować) con-
 clude, gather
wnuczka ['vnucɕka] *f* grand-
 daughter
wnuk [vnuk] *m* grandson
wobec [vɔbɛts] *praep* in the
 presence of, before, in view
 of, on account of; ~ tego,
 że ... considering that ...
woda ['vɔda] *f* water; ~ bie-
 żąca running water; ~ de-
 stylowana distilled water;
 ~ kolońska eau de cologne;
 ~ mineralna mineral water;
 ~ słodka fresh water; ~ so-
 dowa soda water; ~ utle-
 niona hydrogen peroxide
wodny ['vɔdni] *adj* water;
 aquatic; młyn ~y water-
 -mill; znak ~y watermark;
 droga ~a by water; sport.
 piłka ~a water-polo
wodociąg [vɔ'dɔtɕɔk] *m* water-
 -pipe; pl ~i (sieć) water
 supply
wodolecznictwo [vɔdɔlɛtɕ'nits-
 tɕɔ] *n* hydrotherapy
wodospad [vɔ'dɔspat] *m* water-
 -fall
wodoszczelny [vɔdɔ'ɕɛlni]
adj water-tight, waterproof
wodotrysk [vɔ'dɔtrɛsk] *m*
 fountain
wodór ['vɔdur] *m* chem. hy-
 drogen
w ogóle ['vɔgule] *adv* in gen-
 eral, generally

- wojenny [vɔ'jenni] *adj* war, martial; działania *we* hostilities; sąd *we* court-martial; stan *we* state of war
- województwo [vɔjɛ'vutstfɔ] *n* voivodeship, province
- wojna [vɔjna] *f* war; *we* domowa civil war; prowadzić *we* to wage war; wypowiedzieć *we* to declare war
- wojowniczy [vɔjɔv'niʃi] *adj* warlike, belligerent
- wojsko [vɔjskɔ] *n* army, troops; służyć *w* *we* to serve in the army; wstąpić (pójść) *do* *we* to join the army
- wojskowy [vɔj'skɔvi] *I adj* military; mundur *we* uniform *II m* military man
- wokół [vɔkɔ'ɔɫ], wokół [vɔkɔ'ɫ] *praepp* round about
- wola [vɔla] *f* will; siła *we* will power; *do* *we* to one's heart's desire (content); *z* własnej *we* of one's own accord
- woleć [vɔlɛtɔ] *vt* prefer (coś od czegoś sth to sth); like better
- wolno [vɔlnɔ] *I adv* (powoli) slowly; (swobodnie) freely *II v* imo it is allowed; *we* mi I am free (I am allowed) to do sth; czy *we* mi zapalić? may I smoke?
- wolnoobrotowy [vɔlnɔɔbro'tɔvi] *adj* long-playing (record)
- wolność [vɔlnɔɔtɔ] *f* liberty, freedom
- wolny [vɔlni] *adj* 1. free; (od podatku) exempt (from); dzień *we* od pracy day off; *we* a posada vacant post; opening; *we* a taksówka free (vacant) taxi; for hire; *we* a zawody learned professions; *we* czas leisure; *we* od opłaty pocztowej post-free; *we* stan unmarried state; single life; *na* *we* ym
- powietrzu in the open air
2. (powolny) slow
- wołać [vɔ'ɫatɔ] *vt* call
- wołanie [vɔ'ɫani] *n* call
- wołowina [vɔ'ɫɔv'ina] *f* beef
- woń [vɔn] *f* smell, fragrance
- worek [vɔrɛk] *m* sack, bag
- wozić [vɔzɪtɔ] *vt* carry; (przewozić) transport; (osoby) drive
- woźny [vɔzni] *m* (w biurze) office messenger (boy); (szkodowy itp.) usher; (w domu) porter
- wódka [vɔtka] *f* vodka
- wódz [vɔts] *m* chief, leader, commander; *we* naczelny commander-in-chief
- wół [vɔɫ] *m* ox
- wóz [vɔs] *m* cart, carriage; (samochód) car; *we* ciężarowy truck; van
- wózek [vɔzɛk] *m* truck; *we* dziecięcy perambulator; pot. pram; (składany) *we* spacerowy push chair
- wpadać [vɔ'padatɔ] *imperf.*, *we*ść [vɔ'padɛtɔ] *perf* vt fall (in); (wbiegać) rush (burst) in; (napotkać) run (na kogoś upon (across) sb); (w stopa) cut in; *we*dać, *we*ść *do* kogoś to drop into sb's house; *we*ść pod samochód to get run over by a motor-car; *we*ść w poślizg to skid; *przen.* *we*dać, *we*ść *na* pomysły to strike upon an idea; *we*dać, *we*ść *w* czyjeś ręce to fall into sb's hands; *we*dać, *we*ść *w* dług to get into debt; *we*dać, *we*ść *we* wściekłość to fly into a passion; *we*dać, *we*ść *w* niełaske to fall into disgrace; *we*dło *mi* *na* myśl ... it occurred to me ...
- wpatrywać się [vɔ'patrɪvatɔ] *o* *z* vt stare, gaze (w coś at sth)
- wpiąć [vɔ'pɪatɔ] *adv* first
- wpisać [vɔ'pɪsatɔ] *perf.*, *we*pywać [vɔ'pɪsɪvatɔ] *imperf* *I vt* register, write down, enter;

- we*cać, *we*pywać *do* rachunku to enter in an account *II vt* *we*cać, *we*pywać się to enter one's name; to register
- wpłacać [vɔ'pɫatsatɔ] *imperf.*, *we*płacić [vɔ'pɫatɪtɔ] *perf* *vt* pay
- wpłata [vɔ'pɫata] *f* payment
- wpłynąć *zob.* wpływać
- wplyw [vɔ'pɫɪf] *m* 1. influence; pozostawać pod *we*m to be under an influence; wywierać *we* *na* coś to influence sth; to have an influence on sth 2. *pl* *we* *fin.* receipts
- wplywać [vɔ'pɫɪvatɔ] *imperf.*, *we*płynąć [vɔ'pɫɪnɔtɔ] *perf* *vt* (o płynach) flow in; (do portu) enter; (o dochodzie) come in || *we*wać *na* kogoś to influence sb
- w poprzek [vɔ'pɔp'ɛk] *adv* *praepp* across, crosswise
- wpół [vɔ'pɔɫ] *adv* (by) half; *we* do drugiego half past one; *na* *we* skończony half-finished; *na* *we* ugotowany half-boiled; *na* *we* upieczony half-baked; *na* *we* przytomny semi-conscious; objąć *we* to take by the waist
- wprawia [vɔ'pravɔ] *f* skill, training; practice; kwestia *we* a matter of practice; nabrać *we* to acquire proficiency; wyjść *z* *we* to be out of practice
- wprawdzie [vɔ'pravdʒɛ] *adv* it is true, to be sure, true enough
- wprawiać [vɔ'pravatɔ] *imperf.*, *we*prawić [vɔ'pravɪtɔ] *perf* *I vt* set (put) in; *we*cać, *we*ć *w* dobry humor to put sb into a good mood; *we*ć *w* gniew to make sb angry; *we*cać, *we*ć *w* ruch to set in motion; *we*cać, *we*ć *w* zachwyt to enrapture; to entrance; *we*cać, *we*ć *w* zdumienie to amaze sb *II vt* *we*cać, *we*ć się to acquire practice
- wprawy [vɔ'pravni] *adj* skilful, skilled
- w prawo [vɔ'pravɔ] *adv* to the right
- wprost [vɔ'prost] *adv* straight, directly; *we* przeciwnie just the contrary
- wprowadzać [vɔ'pravatɔ] *imperf.*, *we*prawić [vɔ'pravɪtɔ] *perf* *I vt* show in, usher; introduce || *we*cać, *we*ć *w* błąd to lead into error; *we*cać, *we*ć *w* czyn to put into effect; to carry out; *we*cać, *we*ć *w* życie to put into execution *II vt* *we*cać się (do mieszkania) move in; (do hotelu) check in
- wpuścić [vɔ'puʃɪtɔ] *imperf.*, *we*ścić [vɔ'puʃɪtɪtɔ] *perf* *vt* let in, admit
- wracać [vɔ'ratsatɔ] *imperf.*, wrócić [vɔ'rɔtɪtɔ] *perf* *I vt* return, come back; *we* do zdrowia to recover; *we* do siebie (do przytomności) to come round *II vt* *we* się return
- wrak [vɔ'rak] *m* wreck; (o maszynie, człowieku) wreck, ruin
- wraz [vɔ'rɔs] *praepp* together with; wszyscy *we* all together
- wrażenie [vɔ'rɔʒɛniɛ] *n* impression, sensation; odnosić *we* to have the impression; wywierać (sprawiać) *we* *na* kogoś to make an impression on sb
- wrażliwy [vɔ'rɔʒɪvi] *adj* sensitive, tender, susceptible, vulnerable
- wreszcie [vɔ'rɛʃɛtɛ] *adv* at last, eventually; raz *we* for once
- wręcz [vrɛʃ] *adv* downright, plainly; odmówić *we* to refuse bluntly; *we* przeciwnie just (on) the contrary
- wręczyć [vrɛʃɪtɔ] *imperf.*, *we*ręczyć [vrɛʃɪtɪtɔ] *perf* *vt* hand in, deliver
- wrogi [vɔ'rɔgi] *adj* hostile
- wrona [vɔ'rɔna] *f* crow
- wrota [vɔ'rɔta] *pl* gate

- wrotki ['vrotki] pl roller skates
 wróbel ['vrubel] m sparrow
 wrócić zob. wracać
 wróg [vrug] m enemy, foe
 wróżbiarstwo [vruʒ'parstfɔ] n fortune-telling
 wróżyć ['vruʒitɕ] I vt tell fortunes (z kart by cards; z ręki from the palm of the hand); (przepowiadać) prophesy, augur II vt (przewidywać) foretell, predict, forecast
 wrzask [vʒask] m scream, shriek, uproar
 wrzawa ['vʒava] f noise, uproar
 wrzątek ['vʒɛtek] m boiling water
 wrzeć [vʒetɕ] vt boil; przen. praca wre the work is in full swing
 wrzesień ['vʒɛɕɛjn] m September
 wrzos [vʒɔs] m heather
 wrzód [vʒut] m abscess, ulcer
 wrzucić ['vʒutɕitɕ] imperf, ~ić ['vʒutɕitɕ] perf vt throw in; ~ać, ~ić list to drop a letter (into the box)
 wsadzać ['fsadzɛtɕ] imperf, ~ić ['fsadzɛtɕ] perf vt place, put in
 wschodni ['fsxɔdnɪ] adj eastern; oriental; ~ wiatr east wind; ~e języki oriental languages
 wschodzić ['fsxɔdʒitɕ] vi (o słońcu) rise; (o roślinach) shoot up, come forth
 wschód [fsxut] m east; ~ słońca sunrise
 wsładać ['fsɔdatɕ] imperf, ~ać ['fsɔdɛtɕ] perf vt get in; ~adać, ~ać na konia to mount a horse; ~adać, ~ać na rower to mount a bicycle; ~adać, ~ać na statek to embark; to board a ship
 wsiąkać ['fsɔkatɕ] imperf, ~nąć ['fsɔknɔtɕ] perf vt infiltrate
 wsiąść zob. wsiadać
 wskakiwać [fska'kivatɕ] imperf, ~oczyć ['fskaɔʒitɕ] perf vt jump (leap) in; zabrania się ~akiwać w biegu no jumping while the train (tram, carriage) is in motion
 wskazać zob. wskazywać
 wskazówka [fska'zufka] f 1. hint, suggestion, indication, instruction 2. (zegara) hand
 wskazywać [fska'zivatɕ] imperf, ~ać ['fskazatɕ] perf vt point (na coś at (to) sth); indicate, show
 wskaźnik ['fskaznik] m index; (liczba) ratio, rate, coefficient; (wskazówka) indicator, signal, gauge; ~ cen (plac) price index; ~ ciśnienia oleju oil pressure gauge; ~ zużycia paliwa fuel gauge
 wskoczyć zob. wskakiwać
 wskutek ['fskutek] praep on account of, owing to, because of; ~ tego therefore
 wspaniały [fspa'nałɪ] adj magnificent, splendid, grand
 wspinaczka [fspɪ'natʲka] f climbing
 wspomagać [fspɔ'magatɕ] vt assist, help, support
 wspominać [fspɔ'minatɕ], ~nieć ['fspɔmɲetɕ] perf vt remember; (napomknąć) mention
 wspomnienie [fspɔm'ɲɛɲɛ] n remembrance, recollection
 wspólnik ['fspulnik] m partner; cichy ~ sleeping partner
 wspólny ['fspulni] adj common; joint
 współczesny [fspu'ʃɛsni] adj contemporary
 współczucie [fspu'ʃutɕɛ] n sympathy, compassion; wyrazy ~a expression of sympathy; condolences; złożyć komuś wyrazy ~a to express one's sympathy to sb
 współdziałać [fspu'ʒaiaɕtɕ] vt co-operate, collaborate,

- współistnienie [fspu'ist'ɲɛɲɛ] n co-existence
 współlokator [fspu'ilo'kator] m room-mate, co-tenant
 współpraca [fspu'pratsa] f collaboration, co-operation
 współpracować [fspu'pra'tsɔvatɕ] vt collaborate, co-operate
 współzawodnictwo [fspu'zavod'nitsfɔ] n competition, emulation, rivalry; sport. contest; ~ pracy labour competition
 wstać [fstatɕ] perf, ~wać ['fstavatɕ] imperf vt get (stand) up; rise
 wstawić ['fstavitɕ] vt (umieścić) put, place; (umieścić brakującą część) put in, set; insert; ~ szybko to put in (to set) a window pane
 wstawka ['fstafka] f insertion
 wstąpić zob. wstępować
 wstążka ['fstɔʲka] f ribbon
 wstecz [fstɛʃ] adv backwards
 wsteczny ['fstɛʃni] adj (zaczofany) backward, reactionary, retrograde || mot. bieg ~ reverse gear
 wstęp [fstɛp] m 1. entrance, admittance, admission; ~ wolny admission free; ~ wzbroniony no admittance; obcym ~ wzbroniony "private"; karta ~u admission card; bilet wolnego ~u pass 2. (do książki itp.) introduction, preface, foreword || na samym ~ie at the very beginning
 wstępować [fstɛ'pɔvatɕ] imperf, ~ąpić ['fstɛpitɕ] perf vt enter; ~ępować, ~ąpić do kogoś to drop in on sb; ~ępować, ~ąpić do partii to join the party; ~ępować, ~ąpić do wojska to join the army; ~ępować, ~ąpić na uniwersytet to enter the university
 wstręt [fstrɛt] m disgust, aversion; czuć ~ do czegoś to loathe sth
 wstrętny ['fstrɛtni] adj disgusting, hideous, nasty, abominable
 wstrząs [fstʒɔs] m shock; med. ~ mózgu concussion of the brain; doznać ~u to get a shock
 wstyd [fstit] m shame, disgrace; przynosić ~ komuś to be a disgrace to sb; ~ mi I am ashamed
 wstydić się ['fstiditɕ ɕɛ] vb be ashamed (kogoś, czegoś of sb, sth)
 wsuwać ['fsunɔtɕ] perf, ~wać ['fsuvatɕ] imperf vt put (slip) in II vr ~nąć, ~wać się sneak in
 wysypać ['fispatɕ] perf, ~ywać ['fispivatɕ] imperf vt pour into; pot. split, peach (kogoś on sb)
 wszechstronny [fʃɛx'strɔnnɪ] adj universal, many-sided, versatile
 wszechświat [fʃɛxɔ'fat] m universe
 wszelki [fʃɛlki] adj every, all; na ~ wypadek in any case; just in case
 wszędzie [fʃɛdʒɛ] adv everywhere, anywhere
 wszycy [fʃɛstɕi] pron all; my ~ all of us; everybody
 wszystko [fʃɛstko] pron all, everything; ~ jedno (nie ma się co martwić) no matter; never mind; (nie ma różnicy) it's all the same
 wściekły [fʃɛtɕkɪ] adj furious, mad; (o psie) rabid
 wśród [fɕrut] praep amid, among
 wtargnąć [ftargnɔtɕ] vt (o nieprzyjacielu) invade; (do cudzego domu) break in
 wtedy [ftɛdi] adv then, at that time
 wtem [ftɛm] adv suddenly, all of a sudden
 wtorek [ftɔrek] m Tuesday
 wtórny [fturni] adj secondary

wtrącać ['trɔtsatɕ] imperf, ~ić ['trɔtsatɕ] perf I vt (u-
wagę, słowo) put in; ~ać, ~ić do więzienia to put
(cast) into prison II vt
~ać, ~ić się interfere
(meddle) (do czegoś with
sth)

wtyczka ['tʃitʃka] f plug

wuj [vu] m uncle

wulkan ['vulkan] m volcano

wulkanizować ['vulkanizovatɕ] vt vulcanize

wy [vi] pron you

wyasygnować ['viasig'novatɕ] vt allot, assign

wybaczać ['vi'batʃatɕ] imperf, ~yć ['vi'batʃitɕ] perf vt
pardon, excuse, forgive;
proszę mi ~yć I'm sorry;
excuse me

wybić ['vibitɕ] perf, ~nąć
['vi'bɨtɕ] imperf vt 1. knock
(strike) out 2. (szybę) break
3. (godzinę) strike

wybiec zob. wybiegać

wybieg ['vibek] m subterfuge;
~ dla koni paddock

wybiegać ['vi'begatɕ] imperf, ~ć
['vibets] perf vt run out;
~gać, ~ć naprzeciw komuś
to run out to meet sb

wybierać ['vi'beratɕ] imperf, ~ać
['vibratɕ] perf I vt
choose, select, pick out,
make a choice; (obierać)
elect; (w tajnym głosowa-
niu) ballot II vt ~ierać, ~ać
się w podróż to set
out on a journey

wybitny ['vi'bitni] adj promi-
nent, outstanding, distin-
guished, brilliant

wyboje ['vi'boje] pl pot-holes

wyborca ['vi'borʃa] m voter,
elector

wyborczy ['vi'borʃi] adj elec-
toral

wyborny ['vi'borni] adj excel-
lent, exquisite

wyborowy ['vi'borovi] adj
choice, select

wybory ['vi'bori] pl election(s);
~ uzupełniające by-election

wybór ['vibur] m choice, se-
lection; ~ór towarów as-
sortment; choice; selection
of goods; nie mieć ~oru to
have no choice; do ~oru
at choice; z ~oru by
choice

wybrać zob. wybierać

wybredny ['vi'bredni] adj fas-
tidious, particular (about
sth); (o gościu) exquisite

wybrnąć ['vibrnɔtɕ] vt (wyjść)
extricate oneself (z czegoś
from sth), wade (z błota
out of the mud), find
one's way (z lasu out of
the wood) || ~ z trudnej
sytuacji to extricate one-
self from difficulties; ~ z
kłopotów to disengage one-
self from worries (troubles)

wybrzeże ['vi'bʒeʒe] n coast

wybuch ['vibux] m explosion,
outburst; ~ wulkanu erup-
tion of a volcano; ~ wojny
outbreak of war; ~ śmie-
chu peal (shout) of laugh-
ter

wybuchać ['vi'buxatɕ] imperf, ~nąć
['vi'buxnɔtɕ] perf vt
explode, burst (break) out,
erupt; ~ać, ~nąć gniewem
to burst out in anger; ~nąć
izami to break (to burst)
into tears

wychodzić ['vi'xɔdʒitɕ] imperf, wyjść
['vijɕtɕ] perf vt go out
(off); ~ na przechadzkę to
go out for a walk; ~ z domu
to leave home; ~ z wię-
zienia to get out of prison;
~ za mąż to marry; ~ z
mody to go out (of fashion);
~ z użycia to drop out of
use; ~ z założenia, że ... to
assume that...; ~ z wpra-
wy to be out of practice
|| (o oknach itp.) wychodzić
na coś to open into sth;
to overlook (to face) sth

wychować zob. wychowywać

wychowanek ['vixɔ'vanek] m
ward, foster-child

wychowanie ['vixɔ'vanje] n

education, upbringing;
breeding; człowiek bez ~a
ill-bred (ill-mannered) man;
dobre ~e good breeding;
złe ~e ill-breeding, bad
manners; ~e fizyczne phys-
ical training

wychowawca ['vixɔ'vavʃa] m
educator, tutor, preceptor

wychowywać ['vixɔ'vivatɕ] imperf, ~ać
['vixɔ'vatɕ] perf I vt
bring up, educate, rear
II vt ~ywać, ~ać się be
brought up

wychylać ['vi'xilatɕ] imperf, ~ić
['vi'xi'litɕ] perf I vt 1.
put out; ~ać, ~ić głowę z
okna to put one's head out
of the window 2. (kielich)
empty, drink, toss off II
vt ~ać, ~ić się lean for-
ward (out)

wyciąć zob. wycinać

wyciąg ['vitɕɔk] m 1. extract;
~ z aktu urodzenia extract
from birth certificate 2. (z
tekstu, książki) excerpt; ~
z konta statement of ac-
count 3. (windy) lift; am.
elevator; ~ narciarski ski
lift

wyciągać ['vi'vɔgatɕ] imperf, ~nąć
['vi'vɔgnɔtɕ] perf I vt
draw (pull) (out); (wydoby-
wać) extract; przen. ~ać,
~nąć korzyść to derive ben-
efit from sth; ~ać, ~nąć
wnioski to draw conclusions
II vt ~ać, ~nąć się (wy-
dłużać się) extend, stretch
(forth); (kłaść się) stretch
oneself

wycieć ['vitɕets] perf, ~kać
['vitɕekatɕ] imperf vt flow
out, exude

wycieczka ['vi'vɔtʃka] f ex-
cursion, trip, outing; ~a
piesza ramble, hike; ~a ro-
werowa cycling trip; ~a
samochodowa (organizowa-
na) excursion by car; (pry-
watna) a drive; ~a zagra-
niczna trip abroad; ~a
zbiorowa group excursion;

~a z przewodnikiem guided
tour; iść na ~ę to go for
an excursion

wyciek ['vitɕek] m leakage;
med. effusion

wycieraczka ['vitɕer'atʃka] f
(przed drzwiami) shoe-
scraper, doormat; mot.
windscreen wiper

wycierać ['vitɕeratɕ] imperf, wytrzeć
['vitɕretɕ] perf I vt
wipe, sweep; ~ buty to
wipe one's shoes; ~ gum-
ką to erase; ~ łyzy to wipe
away tears; ~ nos to blow
one's nose; ~ płomień to
wipe (to rub) out a stain;
~ ręcznikiem to dry with a
towel II vt ~ się rub

wycinać ['vitɕinatɕ] imperf, ~nąć
['vitɕɔtɕ] perf vt cut
(carve) out; ~nać, ~ać las
to clear (cut down) a for-
est

wycinanka ['vitɕin'anka] f cut-
-out

wyciskać ['vitɕiskatɕ] imperf, ~nąć
['vitɕisnɔtɕ] perf vt
squeeze, press; (bieliznę)
wring (out); (wytłaczać) im-
print, impress; ~nąć sok
to extract juice; przen.
~nąć piętno na czymś to
leave one's mark on sth

wycofać ['vi'vɔfatɕ] perf, ~ywać
['vitsɔ'vivatɕ] imperf
I vt withdraw II vt ~ać,
~ywać się 1. (ze służby itp.)
retire 2. (o wojsku) retreat,
withdraw

wyczerpać zob. wyczerpywać

wyczerpanie ['vitɕer'panje] n
exhaustion; ~ nerwowe ner-
vous break-down

wyczerpywać ['vitɕer'pivatɕ] imperf, ~ać
['vitɕerpatɕ] perf I vt
exhaust, wear out; ~ywać,
~ać zapas czegoś to run out
of sth II vt ~ywać, ~ać się
wear out, run down

wyczuć ['vitɕutɕ] perf, ~wać
['vitɕuvatɕ] imperf vt sense,
feel

- wyczyn [vi'ʧin] m feat, exploit, achievement; pl ~y doings
- wyczyścić [vi'ʧiʧiʦiʦ] vt 1. (oczyćścić) clean; ~ buty to clean (up (out)) one's shoes 2. (szczotką) brush; ~ ubranie to brush one's clothes
- wydać zob. wydawać
- wydajność [vi'dajnoʦtʃ] f efficiency; productivity; (silnika) capacity; (kopalni itp.) output, yield
- wydanie [vi'dane] n edition; issue, emission; ~ nadzwyczajne special issue (of a newspaper); ~ popularne cheap edition; ~ kieszonkowe pocket edition; ~ poprawione i uzupełnione revised and enlarged edition
- wydarzenie [vi'darʒenʃ] n event, occurrence, incident; rozwój ~ń developments
- wydatek [vi'datek] m expense
- wydać [vi'davac] imperf, ~ć [vi'datʃ] perf I vt give over, deliver; (sekret, nazwiska itp.) reveal, disclose, give away; ~wać, ~ć książki (gazety) to publish (to edit, to issue) books (newspapers); ~wać, ~ć okrzyk to utter a cry; ~wać, ~ć owoce to produce (to bear) fruits; ~wać, ~ć pieniądze to spend money; ~wać, ~ć przyjęcie to give a party; ~wać, ~ć resztę to give change; ~wać, ~ć wyrok to pass (pronounce) a sentence; ~wać, ~ć za mąż to marry (off) II vr ~wać, ~ć się seem, appear
- wydawca [vi'daftsa] m publisher, editor
- wydawnictwo [vi'dav'nitʃtʃo] n publication; (instytucja) publishing house (firm)
- wydech [vi'dex] m exhalation, expiration
- wydechowly [vi'de'xovi] adj: rura ~a exhaust pipe
- wydelegować [vi'de'le'govaʦ] vt delegate
- wydma [vi'dma] f dune, sandhill
- wydobyć [vi'dobitʃ] n extraction; gór. output
- wydobyć [vi'dobitʃ] perf, ~wać [vi'dobivac] imperf I vt draw (out); get out; extract II vr ~ć, ~wać się get out, issue
- wydostać [vi'dostaʦ] perf, ~wać [vi'dostavac] imperf I vt bring (draw) out II vr ~ć, ~wać się get out; issue
- wydra [vi'dra] f zool. otter; pot. ni ples, ni ~ neither fish nor fowl
- wydrążyć [vi'drɔ'ʒitʃ] vt hollow out, excavate
- wydrukować [vi'dru'kovaʦ] vt print
- wydział [vi'dʒaʊ] m department; (uczelnia) faculty, section; ~ wizowy visa section
- wydział [vi'dʒiatʃ] imperf, ~ć [vi'dʒejitʃ] perf I vt 1. (w organizmie) secrete; transpire 2. (rozdzielac) distribute; (przydział) allot II vr ~ać się be secreted; (o gazach, świetle) emanate
- wydzierać [vi'dʒerac] I vt tear (out); ~ z czyichś rąk to snatch (wrench) from sb's hands II vr ~ się 1. tear oneself away 2. pot. (krzyknąć) yell one's head off
- wydzierżawiać [vi'dʒer'ʒavac] imperf, ~ć [vi'dʒer'ʒavitʃ] perf vt lease; ~ać, ~ć dom to rent a house
- wyganiać [vi'ganac] vt drive out; (z kraju) exile, banish
- wygasnąć [vi'gasatʃ] imperf, ~nąć [vi'gasnɔʦ] perf vt go out; (o terminie) expire; (o epidemii) die out
- wygaśnięcie [vi'gasnɛ'ʦiʦe] n extinction, expiration; ~ wizy expiration of the visa

- wygiąć [vi'gɔʦ] perf, ~nąć [vi'ginac] imperf vt bend
- wygląd [vi'glɔd] m appearance, look
- wyglądać [vi'glɔdatʃ] vt 1. (oczekiwać) look forward to 2. (mieć wygląda) look, appear; ~ć młodo to look young; ~ć na swoje lata to look one's age; ~ na deszcz it looks like rain || ~ć z okna to look out of the window
- wygiąszać [vi'gɔʒatʃ] imperf, ~osić [vi'gɔʦitʃ] perf vt pronounce; ~szać, ~osić mowę (wykład) to deliver a speech (a lecture); ~szać, ~osić opinię to express one's opinion
- wygoda [vi'goda] f comfort; pl ~y conveniences; bez wygod no conveniences; z ~ami all conveniences
- wygodny [vi'godni] adj comfortable, convenient; (o człowieku) easy-going
- wygórowanie [vi'guro'vani] adj excessive; ~a cena exorbitant price
- wygrać zob. wygrywać
- wygraną [vi'grana] f (na loterii) prize; (zwycięstwo) victory || dać za ~ą to give in
- wygrzywać [vi'grivatʃ] imperf, ~ać [vi'gratʃ] perf vt win (od kogoś from sb); (na loterii) win; draw a prize
- wygwizdać [vi'gvizdatʃ] vt boo
- wyjaśnić [vi'jaʦnatʃ] imperf, ~ć [vi'jaʦnitʃ] perf I vt explain II vr ~ać się (o pogodzie) clear up
- wyjaśnienie [vi'jaʦnɛnʃ] n explanation
- wyjazd [vi'jazt] m departure; (podróż) journey, trip, voyage; ~ prywatny private trip, trip for pleasure; ~ służbowy trip on business
- wyjąć zob. wyjmować
- wyjątek [vi'jɔtɛk] m 1. excep-
- tion; bez ~ku without exception; w drodze ~ku exceptionally; z ~kiem kogoś, czegoś except (save, but for) sb, sth 2. (z książki) extract, excerpt
- wyjatkowy [vi'jɔt'kovy] adj exceptional
- wyjechać [vi'jexatʃ] perf, ~jechać [vi'jɛʒdatʃ] imperf vt go (drive) out; leave (do Londynu for London); ~jechać za granicę to go abroad
- wyjmować [vi'jomvavac] imperf, ~nąć [vi'jomvavac] perf vt take out; przen. ~mować, ~nąć spod prawa to outlaw
- wyjście [vi'jɛʦtʃe] n 1. (czynność) going out 2. (miejsce) way out, exit; ~ awaryjne (zapasowe) emergency exit; fire-escape || ~e za mąż marriage; punkt ~a starting-point; sytuacja bez ~a deadlock, impasse; znaleźć ~e to find a way out (a solution)
- wyjąć zob. wychodzić
- wykalaczka [vi'ka'latʃka] f tooth-pick
- wykaz [vi'kas] m list, register, specification
- wykazać [vi'kazatʃ] perf, ~ywać [vi'kazivatʃ] imperf I vt show, demonstrate, prove, indicate II vr ~ać, ~ywać się czymś to show (to produce) sth
- wykapać [vi'kɔpatʃ] I vt bath II vr ~ się bathe; take (have) a bath
- wykipieć [vi'kipietʃ] vt (o płynię) boil over
- wykluczać [vi'kluʦatʃ] imperf, ~ywać [vi'kluʦivatʃ] perf vt rule out; exclude; sport. disqualify
- wykład [vi'kɔ'lad] m lecture; chodzić na ~y to attend lectures
- wykładać [vi'kɔ'ladatʃ] vt 1. lecture (coś on sth) 2. (rozkladać) display, exhibit
- wykładzina [vi'kɔ'ladʒina] f

- lining; ~ podłogowa floor finish
 wykonać zob. wykonywać
 wykonanie [viko'nans] n execution, performance
 wykonawca [viko'naftsa] m executor, performer
 wykonawczy [viko'naftʃi] adj executive; władza ~a executive power
 wykonywać [viko'nivatɔ] imperf, ~ać [vi'konatɔ] perf vt execute, perform; ~ywać, ~ać obowiązek to do one's duty; ~ywać zawód to exercise a profession
 wykończyć [vi'konʃitɔ] imperf, ~ać [vi'konʃitɔ] perf vt finish; give a finishing touch
 wykopać [vi'kopatɔ] vt dig out
 wykopalisko [vikopa'fisko] n find, discovery; pi ~a excavations
 wykorzystać [viko'zistatɔ] perf, ~ywać [viko'zistivatɔ] imperf vt 1. (make) use (coś of sth); utilize; take advantage; ~ać, ~ywać coś jak najlepiej to make the most of sth 2. (nadużywać) exploit; ~ać, ~ywać znajomość z kimś to presume on one's acquaintance with sb
 wykres [vikrɛʃ] m diagram, chart
 wykreślić [vikrɛʃitɔ] vt 1. (narysować) trace, draw, chart 2. (usunąć) strike out, cancel
 wykręcać [vikrɛʃtatɔ] imperf, ~ać [vikrɛʃtatɔ] perf I vt (śrubę) unscrew; (skręcać) twist; (biletzną w praniu) wring out; (nogę) sprain, wrench II vr ~ać, ~ić się turn round; pot. ~ać, ~ić się od obowiązku to elude an obligation; ~ać, ~ić się od odpowiedzialności (pracy) to shirk responsibility (work)
 wykroczenie [vikro'ʃtɛnɛ] n offence, infringement; popełnić ~ to commit an offence
 wykrój [vikroj] m cut
 wykrzyknik [vik'kɔfɔnik] m exclamation (mark)
 wykształcenie [vik'ʃtaũ'tɛnɛ] n education; człowiek z ~m an educated man; ~ ogólne liberal education; ~ podstawowe (średnie, wyższe) elementary (secondary, university) education; ~ zawodowe technical (vocational) education
 wykwalifikowany [vikfajifiko'vani] adj skilled; qualified; ~ robotnik skilled worker
 wykwintny [vik'fintni] adj elegant, exquisite, refined
 wylac zob. wylewać
 wylądować [vilɔ'dovatɔ] vi land, alight
 wylecieć [vilɛ'tɛtɛtɔ] vi (wypaść) run out; (wypadac) fall out; (w powietrze) blow up; (wyfrunąć) fly out; ~ z pokoju to rush out of the room; pot. ~ z pracy to be fired
 wyleczyć [vilɛ'ʃitɔ] I vt cure, heal (z czegoś of sth) II vr ~ się recover; cure oneself (z czegoś of sth)
 wylegitymować [vilɛ'giti'movatɔ] I vt establish sb's identification; prove sb's identity; ~ kogoś to check sb's identity papers II vr ~ się prove one's identity, establish one's identification, show one's papers
 wylew [vilɛʃ] m med. effusion, haemorrhage; ~ krwi do mózgu cerebral haemorrhage
 wylewać [vilɛ'vatɔ] imperf, ~ać [vilatɔ] perf I vt pour out; przen. ~wać łzy to shed tears II vi (o rzece) overflow III vr ~wać, ~ać się overflow

- wylosować [vilɔ'sovatɔ] vt draw out by lot
 wylot [vilɔt] m outlet, exit; ~ tunelu mouth of a tunnel; ~ rury, węża nozzle; ~ lufy muzzle || na ~ right through; through and through; znać kogoś na ~ to know sb through and through
 wyludniać się [vil'udnatɔ] ɕi vr depopulate, be deserted
 wylądować [vilɔ'dovatɔ] perf, ~ywać [vilɔ'dovatɔ] imperf vt unload, discharge
 wylądowanie [vilɔ'dovaniɛ] n 1. (towaru) unloading 2. elektr. discharge; ~e elektryczne electrical discharge; ~a atmosferyczne statics
 wylądunek [vilɔ'dunek] m discharge
 wylączyć [vil'ũʃtatɔ] imperf, ~ać [vil'ũʃtatɔ] perf vt exclude; (światło) switch (cut, turn) off; (telefon) disconnect
 wyłącznie [vil'ũʃtɛnɛ] adv exclusively
 wyłącznik [vil'ũʃtɛnik] m elektr. switch
 wyłączyć zob. wylączyć
 wymagać [vimagaʃ] vt require, demand, call for
 wymaganie [vima'ganiɛ] n requirement, demand
 wymarsz [vimarʃ] m march out
 wymarzony [vima'ʒoni] adj ideal
 wymawiać [vi'mavatɔ] imperf, ~ować [vi'muvitɔ] perf I vt 1. pronounce, utter 2. (służbę, mieszkanie) give notice; (pracę) dismiss 3. (zarzucić) reproach (komuś coś sb with sth) II vr ~awiać, ~ować się excuse oneself; decline (od czegoś sth)
 wymeldować [vime'l'dovatɔ] I vt report sb's departure II vr ~ się report one's de-
 parture; (w hotelu) check out
 wymiana [vi'mana] f exchange; conversion (na coś into sth); ~a dewiz exchange of foreign currencies; biuro ~y foreign exchange office; ~a bezde wizowa (turystów) not involving currency tourist exchange
 wymiar [vi'mar] m dimension, measure; ~ podatkowy assessment; ~ sprawiedliwości administration of justice; jurisdiction
 wymieniać [vi'mɛnatɔ] imperf, ~ać [vi'mɛnitɔ] perf vt 1. exchange (coś na coś sth for sth); change (na coś for sth); convert (na coś into sth); mot. ~ć olej to change the oil 2. (wytliczać) mention, name; wyżej ~ony above-mentioned
 wymierzać [vi'mɛzatɔ] imperf, ~ać [vi'mɛzitatɔ] perf vt measure; (podatek) assess; (sprawiedliwość) administer; ~ać, ~ać cios to deal a blow; ~ać komuś karę to inflict a penalty upon sb
 wymijać [vi'mijatɔ] imperf, ~nąć [vi'minɛtɔ] perf vt pass, cross; (wyprzedzać) overtake; (unikac) elude, avoid
 wymijający [vi'mija'jɔtsi] adj evasive, non-committal
 wymiotować [vimio'tovatɔ] vt vomit
 wymowa [vi'mova] f pronunciation, diction; (krasomówstwo) eloquence
 wymówić zob. wymawiać
 wymówka [vi'mufka] f excuse, pretext; (zarzut) reproach
 wymusić [vi'mucitɔ] vt extort, force (coś na kimś sth from sb); ~ pierwszeństwo przejazdu to force the right of way from sb
 wymyślać [vi'miɕlatɔ] imperf,

~ić [vi'mic̥ʃitɕ] *perf* I *vt* invent, devise, frame, think out II *vi* ~ać komuś to abuse sb; to call sb names
 wynagr[adzać] [vina'gradzɐtɕ] *imperf*, ~odzić [vina'grodzɪtɕ] *perf* *vt* reward, recompense, gratify
 wynagrodzenie [vina'gro'dzɛnɛ] *n* reward, compensation, gratification; (*pensja*) salary
 wynagrodzić *zob.* wynagradzać
 wynaj[ąć] [vi'najɔtɕ] *perf*, ~mować [vina'jmovɐtɕ] *imperf* *vt* let, hire
 wynajęcie [vina'jɛtɕɛ] *n* lease, hiring; do ~a to let; for hire
 wynalazca [vina'lɐtsɐ] *m* inventor
 wynalazek [vina'lɐzɛk] *m* invention
 wynaleźć [vi'nalɛtɕtɕ] *vt* invent, discover
 wynieść *zob.* wynosić
 wynik [vi'nik] *m* result, issue, consequence
 wynika[ć] [vi'nikɐtɕ] *imperf*, ~nać [vi'niknɔtɕ] *perf* *vi* result (z czegoś from sth); ensue, arise; follow
 wynos [vi'nɔs] *m*: na ~ to take away; off the premises
 wynosić [vi'nɔcɪtɕ] *imperf*, ~nieść [vi'nɛcɪtɕ] *perf* I *vt* 1. carry out 2. (o sumie) amount to || ~osić pod niebiosa to extol to the skies II *vr* ~osić, ~nieść się go away, clear out, be off; depart
 wyobrazić [vio'brɐzɪtɕ] *perf*, ~zać [vio'brɐzɐtɕ] *imperf* *vt* represent, image; ~zić, ~zać sobie to imagine; ~ż sobie! fancy!
 wyodrębni[ąć] [viɔd'rɛbnɐtɕ] *imperf*, ~ć [viɔd'rɛbnɪtɕ] *perf* I *vt* (oddzielać) separate, isolate; (odróżniać) differentiate II *vr* ~ać, ~ć się to be separated; to stand apart

wypad [vi'pɐt] *m* (wycieczka) excursion; escapade
 wypadają[ć] [vi'padɐtɕ] *vi* 1. fall out; *przen.* ~ć z pamięci to slip (to escape) one's memory 2. (wybiegać) rush, hurry (z pokoju out of the room) || to dobrze wypadło it turned out well; to święto ~ w czwartek this holiday falls on Thursday; ~ ci tam iść you should go there; ile ~ na mnie? what is my share?
 wypadek [vi'padɛk] *m* accident; (*choroby*) case, event; ~ek drogowy (samochodowy) road (car) accident; ~ek kolejowy railway accident; ~ek lotniczy aircraft crash; ~ek przy pracy accident at work; tragiczny ~ek tragic (fatal) accident; na ~ek in case; na wszelki ~ek just in case; w żadnym ~ku in no case
 wypełni[ąć] [vi'pɛ̃nɪtɕ] *imperf*, ~ć [vi'pɛ̃nɪtɕ] *perf* *vt* fill; ~ać, ~ć formularz to fill in a form; ~ać, ~ć obowiązków to fulfil a duty; to do one's duty; ~ać, ~ć rozkaz to execute an order
 wypędzają[ć] [vi'pɛ̃dzɐtɕ] *imperf*, ~ić [vi'pɛ̃dzɪtɕ] *perf* *vt* drive out, oust, expel
 wypić [vi'pɪtɕ] *vt* drink; ~ kieliszek to empty a glass
 wypis [vi'pɪs] *m* extract, excerpt
 wypłuc [vi'pɪlɔtɕ] *perf*, ~wać [vi'pɪlɐtɕ] *imperf* *vt* spit out
 wypłaca[ć] [vi'pɪɐtsɐtɕ] *imperf*, ~ić [vi'pɪɐtsɪtɕ] *perf* *vt* pay (off); ~ać, ~ić z góry to advance
 wypłata [vi'pɪɐtɐ] *f* payment; dzień ~y pay-day
 wypłowiay [vi'pɪɔ'vau] *adj* faded, discoloured
 wypłuka[ć] [vi'pɪlɔkɐtɕ] *perf*, ~wać [vi'pɪlɔ'kɪvɐtɕ] *imperf* *vt* (obmyć) rinse, swill (out);

~ać gardło to gargle one's throat
 wypocząć *zob.* wypoczywać
 wypoczynek [vi'pɔ'ʃɪnɛk] *m* rest
 wypoczywa[ć] [vi'pɔ'ʃɪvɐtɕ] *imperf*, ~ać [vi'pɔ'ʃɪtɕ] *perf* *vi* rest, take a rest
 wypog[adzać] się [vi'pɔ'gadzɐtɕ] *imperf*, ~odzić się [vi'pɔ'godzɪtɕ] *perf* *vr* clear up
 wyposa[ż]ać [vi'pɔ'sɐzɐtɕ] *imperf*, ~ywać [vi'pɔ'sɐzɪtɕ] *perf* *vt* (w ekwipunek) equip (w coś with sth)
 wyposażenie [vi'pɔ'sɐzɛnɛ] *n* equipment; furnishings, outfit
 wypowiada[ć] [vi'pɔ'vadɐtɕ] I *vt* pronounce, utter, express II ~ pracę to give notice; ~ umowę to denounce a treaty; ~ wojnę to declare war II *vr* ~ się się pronounce, express one's idea (o czymś, co do czegoś on sth)
 wypowiedź [vi'pɔvɛtɕ] *f* utterance, pronouncement, declaration
 wypożycza[ć] [vi'pɔ'ʒɪtɕ] *vt* (komuś) lend (sb); (od kogoś) borrow (from sb)
 wypożyczalnia [vi'pɔzɪ'ʃɐlnɐ] *f* (książek) lending library; (kostiumów) costumer's (shop); ~ sprzętu sportowego agency for the hire of sports equipment
 wypracowanie [vi'prɐtsɔ'vɐnɛ] *n* composition
 wyprać [vi'prɐtɕ] *vt* wash
 wyprasować [vi'prɐ'sɔvɐtɕ] *vt* press, iron
 wyprawa [vi'prɐvɐ] *f* expedition, campaign; ~ ślubna trousseau
 wyprawia[ć] [vi'prɐ'vɐtɕ] *imperf*, ~ć [vi'prɐ'vɪtɕ] *perf* I *vt* 1. dispatch, send 2. (skóre) tan II ~ać, ~ć przyjęcie to give a party II *vr* ~ać, ~ć się (wyruszać) set out

wyprodukowa[ć] [vi'pɔdu'kɔ'vɐtɕ] *vt* produce, make, manufacture
 wyprostowa[ć] [vi'pɔ'stɔvɐtɕ] I *vt* straighten, set upright II *vr* ~ się straighten, stand upright
 wyprowadzają[ć] [vi'pɔ'vadzɐtɕ] *imperf*, ~ić [vi'pɔ'vadzɪtɕ] *perf* I *vt* take out; (samochód itp.) bring out; *przen.* ~ać, ~ić z błędu to undeceive; ~ać, ~ić z cierpliwością to put out of patience; ~ać, ~ić z równowagi to disconcert; ~ać, ~ić w pole to lead astray II *vr* ~ać, ~ić się move out, remove
 wypróbowa[ć] [vi'pɔ'rovɐtɕ] *vt* test, try
 wypróżnienie [vi'pɔ'ʒɔnɛnɛ] *n* med. dejection
 wyprzedaż [vi'pɛ'ʒɐdɐʃ] *f* sale; (*resztek*) clearance-sale
 wyprzedzają[ć] [vi'pɛ'ʒɐdzɐtɕ] *imperf*, ~ić [vi'pɛ'ʒɐdzɪtɕ] *perf* *vt* precede; (prześcignąć) outrun; outdistance; *mot.* overtake
 wyprzedzanie [vi'pɛ'ʒɐdzɐnɛ] *n* *mot.* overtaking; zakaz ~a no overtaking
 wypukły [vi'pukɪlɪ] *adj* convex; ~ druk relief print
 wypuścić [vi'puɕɪtɕ] *vt* let out, let go, set free; ~ z ręką to drop; ~ w dzierżawę to lease
 wyrabia[ć] [vi'rabɐtɕ] *imperf*, ~obić [vi'robɪtɕ] *perf* I *vt* (tylko *imperf*) manufacture, make, produce; ~abiać ciasto to knead the dough II ~abiać, ~obić sobie pojęcie to form an idea II *vr* ~abiać, ~obić się develop, improve
 wyrasta[ć] [vi'rɐstɐtɕ] *imperf*, ~osnąć [vi'rosnɔtɕ] *perf* *vi* grow (up); ~astać ponad przeciętność to rise above mediocrity; ~astać, ~osnąć

z ubrania to outgrow one's clothes
 wyraz ['vɪras] m word; ~ twarży expression; stanowić ~ czegoś to reflect sth; bez ~u inexpressive; void of expression
 wyrazić zob. wyrażać
 wyraźny ['vɪrɔznɪ] adj distinct, clear
 wyrażać ['vɪrɔzɔtɕ] imperf, ~zić ['vɪrɔzɪtɕ] perf I vt express, state II vr ~zać, ~zić się express oneself
 wyrażenie ['vɪrɔʒɛnɛ] n expression, phrase
 wyrobić zob. wyrabiać
 wyrok ['vɪrɔk] m sentence, verdict; wydać ~ na kogoś to pass sentence upon sb
 wyrosnąć zob. wyrastać
 wyrostek ['vɪrɔstɛk] m med. ~nek robaczkowy appendix; zapalenie ~ka robaczkowego appendicitis
 wyrozumiały ['vɪrɔzɔ'maũ] adj indulgent, lenient
 wyrób ['vɪrɔp] m article, production; pl ~oby goods, wares; ~oby artystyczne artistic handicraft goods; ~oby gliniane earthenware; ~oby ręczne hand-made goods
 wyrównać ['vɪrɔvnɔtɕ] perf, ~ywać ['vɪrɔv'nɪvɔtɕ] imperf vt level, make even; (rachunek) settle, pay; (stratę) compensate (coś for sth)
 wyróżniać ['vɪrɔznɔtɕ] imperf, ~ać ['vɪrɔznɪtɕ] perf I vt distinguish, mark out II vr ~ać, ~ać się distinguish oneself
 wyróżnienie ['vɪrɔʒ'nɛnɛ] n distinction
 wyruszać ['vɪrɔʒɔtɕ] imperf, ~ywać ['vɪrɔʒɪvɔtɕ] perf vi start, set out; ~ać, ~ywać w drogę to start on a journey
 wyrwać ['vɪrvɔtɕ] perf, ~ywać ['vɪrvɔvɔtɕ] imperf vt pull (tear) out, extract, pluck

wyrzec ['vɪʒɛtɕ] I vi utter, pronounce II vr ~ się renounce (czegoś sth), give up, resign
 wyrzekać się ['vɪʒɛkɔtɕ] vr zob. wyrzec się
 wyrzucić ['vɪʒɪtɕ] imperf, ~ić ['vɪʒɪtɕ] perf vt 1. throw (turn) out, oust; (wyganiać) expel 2. (robić wyrzuty) reproach (coś komuś sb with sth)
 wyrzut ['vɪʒɪt] m 1. (zarzut) reproach; ~y sumienia remorse; pangs of conscience; mieć ~y sumienia to be conscience-stricken 2. med. eruption
 wyrzutnia ['vɪʒɪtnɔ] f catapult; ~ raketowa rocket launcher
 wysadzać ['vɪsɔdzɔtɕ] imperf, ~ać ['vɪsɔdzɪtɕ] perf vt (pasażerów) put (set) down; land (passengers); (pomagać wysiąść) help (sb) out
 wysiadać ['vɪsɪɔdɔtɕ] imperf, ~ać ['vɪsɪɔtɕ] perf vi get (step) out, alight; (z pociągu) get off
 wysiłek ['vɪsɪlɛk] m effort; nie szczędzić ~ków to spare no efforts
 wyskakiwać ['vɪskɔkɪvɔtɕ] imperf, ~oczyć ['vɪskɔkɪʃɪtɕ] perf vt jump out; (o bąblach) rise; ~oczyć z szyn to leave the rails
 wysłać zob. wysyłać
 wysłuchać ['vɪsɫɔxɔtɕ] vt hear, give ear (czegoś to sth); ~ prośby to answer a request
 wysmukły ['vɪsmɔkũ] adj slender, slim
 wysoki ['vɪsɔkɪ] adj high; (o człowieku) tall; ~a cena high price; ~ie cło heavy duty
 wysokość ['vɪsɔkɔtɕ] f 1. height, loftiness; (nad poziomem morza) altitude 2. (sumy) amount; do ~ci to the amount (extent)

wyspa ['vɪspa] f island, isle
 wyspać się ['vɪspɔtɕ] perf, ~ypiać się ['vɪsɪpɔtɕ] imperf vr sleep enough, sleep one's fill
 wysportowany ['vɪspɔrtɔ'vanɪ] adj with a good athletic training; człowiek ~ good athlete
 wystarać się ['vɪstɔrɔtɕ] vr procure (o coś sth)
 wystarczać ['vɪstɔrʃɔtɕ] imperf, ~yć ['vɪstɔrʃɪtɕ] perf vi suffice, be enough; to ~y that will do; to mi ~y na tydzień it will last me a week
 wystartować ['vɪstɔrtɔvɔtɕ] vt start
 wystawa ['vɪstɔvɔ] f exhibition; (w sklepie) shop-window; (pokaz) display, show
 wystawać ['vɪstɔvɔtɕ] vt stand out, jut, protrude
 wystawić ['vɪstɔvɪtɕ] imperf, ~ć ['vɪstɔvɪtɕ] perf vt put out; (na wystawie) exhibit, display; (budynek) erect; teatr. stage, present; ~ać, ~ć czek to draw a check; ~ać, ~ć rachunek to make up an account; ~ać, ~ć na niebezpieczeństwo to expose to danger; ~ać, ~ć na sprzedaż to put up for sale
 wystąpić zob. występować
 występ ['vɪstɛp] m 1. appearance; ~ gościnny guest performance 2. (coś wystającego) projection
 występować ['vɪstɛpɔvɔtɕ] imperf, ~ać ['vɪstɛpɪtɕ] perf vi 1. step out (forward), come forward, appear; ~ępować, ~ąpić na scenie to perform; ~ępować, ~ąpić z koncertem to give a concert; ~ępować, ~ąpić publicznie to make an appearance, to appear in public; ~ępować, ~ąpić w roli kogoś to act as sb; ~ępować,

~ąpić przeciwko komuś, czemuś to come out (take sides) against sb, sth; to deprecate sb, sth 2. (ze spółki, interesu itp.) retire, withdraw; ~ępować, ~ąpić ze służby to leave the service
 wystrzał ['vɪstʃɔũ] m shot
 wystrzegać się ['vɪstʃɛgɔtɕ] vr guard (czegoś against sth); avoid (czegoś sth); beware (czegoś of sth)
 wysuszyć ['vɪsɔʃɪtɕ] vt dry up, desiccate; (bibuła) blot (the ink)
 wysyłać ['vɪsɪlɔtɕ] imperf, ~iać ['vɪsɪlɔtɕ] perf vt send, dispatch, forward
 wysyłka ['vɪsɪlɔkɔ] f dispatch, forwarding; (okrętem) shipping
 wysypać ['vɪsɪpɔtɕ] I vt pour (tip) out, empty (out); scatter, strew II vr ~ się pour out
 wysypiać się zob. wyspać się
 wysypisko ['vɪsɪpɪskɔ] n (śmieci) (refuse) dump
 wysypka ['vɪsɪpkɔ] f med. rash
 wyszczotkować ['vɪʃtɔtɕkɔvɔtɕ] vt brush up
 wyszkolić ['vɪʃkɔlɪtɕ] vt train, instruct
 wyszukany ['vɪʃɔ'kanɪ] adj (o wzorze) elaborate; studied; (o słowie) sophisticated; choice
 wyścig ['vɪtɕɪk] m race, contest; ~i konne horse-race; ~ kolarski cycling race; ~ zbrojeń armaments race
 wyśmiewać ['vɪʃmɛvɔtɕ] vt deride, ridicule; ~ kogoś to make fun of sb, to laugh at sb
 wyświadczać ['vɪʃvɪɔtɕ] imperf, ~yć ['vɪʃvɪɔtɕ] perf vt render, do; ~yć przysługę to render a service, to do a favour
 wyswietlać ['vɪʃvɪtɕlɔtɕ] imperf, ~ić ['vɪʃvɪtɕɪtɕ] perf vt

(film) show, project; (sprawa itp.) clear up
 wytargować [vitar'govatɕ] vt acquire (sth) by haggling
 wytępić [vi'tɛpʲitɕ] vt exterminate, eradicate; (robactwo) destroy
 wytłumaczyć [vit'lu'matɕitɕ] I vt explain, interpret II vt ~ się excuse (explain) oneself
 wytrawny [vi'travni] adj experienced; (o winie) dry
 wytrwać [vi'trɔvatɕ] vt persevere (w czymś in sth), hold out, endure (w czymś sth)
 wytrwały [vi'trɔvɔj] adj persevering, persistent, assiduous
 wytrzeć zob. wycierać
 wytrześć [vi'trɛstɕ] vt (dłwan) beat; pot. ~ komuś skórę to give sb a hiding
 wytrzeźwieć [vi'trɛzɛvɛtɕ] vt get sober, sober down
 wytrzymać zob. wytrzymać
 wytrzymać [vi'trɪmɔvatɕ] vt endure, stamina
 wytrzymać [vi'trɪmɔvatɕ] imperf, ~ać [vi'trɪmatɕ] perf vt bear, stand, endure
 wytwarzać [vi'tɕazatɕ] imperf, ~ać [vi'tɕazatɕ] perf vt make, produce, manufacture; (tworzyć) form; ~ać, ~ać, ~ać nastrój to create an atmosphere
 wytworny [vi'tɕornɔj] adj exquisite, elegant, distinguished
 wytworzyć zob. wytwarzać
 wytwórnia [vi'tɕurnɔj] f manufacture, factory
 wytyczna [vi'tɕyna] f directive
 wywiad [vi'vɔj] m 1. (z kimś) interview; mieć ~ z kimś to interview sb 2. wojsk. intelligence, reconnaissance; tajny ~ secret service
 wywiązać się [vi'vɔzɔtɕ] imperf, ~ywać się [vi'vɔzɔvatɕ]

~ać imperf vt arise; (o chorobie) set in, develop; ~ać, ~ywać się z czegoś to acquit oneself of sth; do-brze się ~ać, ~ywać to carry it off well
 wywierać [vi'vɛratɕ] imperf, ~ać [vi'vɛratɕ] perf vt; ~ać, ~ać wpływ na kogoś to exert influence (up)on sb, to influence sb; ~ać, ~ać wrażenie na kimś to impress sb
 wywieszka [vi'vɛʂka] f sign (board); shop sign
 wywietrznik [vi'vɛtɕnik] m (wentylator) ventilator; (włotek) air drain, vent-hole
 wywietrzyć zob. wietrzyć
 wywołać [vi'vɔlɔtɕ] perf, ~ywać [vi'vɔlɔvatɕ] imperf vt 1. call out (forth); (powodować) evoke, produce, give rise to, cause; ~ać, ~ywać burzę to raise a storm; ~ać, ~ywać burzę oklasków to bring down the house; ~ać, ~ywać zmiany to bring about changes 2. fot. develop
 wywoływacz [vi'vɔlɔvatɕ] m fot. developer
 wywozić [vi'vɔzɪtɕ] vt carry out (away); (za granicę) export
 wywozowy [vi'vɔzɔvɔj] adj export; clo ~e export duty
 wywóz [vi'vɔz] m transport; (za granicę) export, exportation
 wywracać [vi'vrɔtɕatɕ] imperf, ~ać [vi'vrɔtɕatɕ] perf I vt overturn, upturn, turn out; ~ać, ~ać do góry nogami to turn upside down (inside out); przen. ~ać oczami to roll one's eyes II vt ~ać, ~ać się upset; tumble down (over); (o łódce) capsize
 wywrotka [vi'vrotka] f tipping-lorry
 wywrócić zob. wywracać

wywrzeć zob. wywierać
 wyzdrowieć [vi'zdrovɛtɕ] vt recover
 wyznaczyć [vi'znatɕatɕ] imperf, ~ać [vi'znatɕatɕ] perf vt (mianować) appoint; (na urząd) designate; (zaznaczyć) mark; (udział, sumę) allot; allocate; (miejsce itp.) assign; ~ać cenę na czyjąś głowę to set a price on sb's head; ~ać nagrodę to fix a prize
 wyznanie [vi'znɔnɛ] n 1. confession, avowal; (miłości) declaration 2. (religia) religion
 wyznawać [vi'znavatɕ] vt (przyznawać) confess, avow; (miłość) declare; ~ pogląd to hold a belief
 wyzwalacz [vi'zvalatɕ] m release
 wyzwalać [vi'zvalatɕ] imperf, ~ać [vi'zvalatɕ] perf vt liberate, free, deliver (from); emancipate
 wyzwolenie [vi'zvolɛnɛ] n liberation, emancipation
 wyzysk [vi'zɪsk] m exploitation
 wyzyskać [vi'zɪskatɕ] perf, ~ać [vi'zɪskatɕ] imperf vt exploit; (korzystać) take advantage
 wyzywać [vi'zɪvatɕ] vt 1. challenge, evoke; ~ los to tempt fate 2. (obrażać) abuse
 wyż [viʂ] m: ~ barometryczny high pressure; ~ demograficzny demographic bulge
 wyżej [viʂɛj] adv higher, above; ~ wymieniony above mentioned
 wyższość [viʂɕɔtɕ] f superiority
 wyższy [viʂɕɪ] adj higher, superior
 wyżyna [viʂɪna] f geogr. plateau
 wyżywienie [viʂɪvɛnɛ] n maintenance, board

wzajemny [vza'jemni] adj mutual, reciprocal
 w zamian [vzɔmɔn] adv in exchange (za coś for sth)
 wzbić się [vzbitɕ] imperf, ~ać się [vzbitɕ] imperf vt rise, soar, ascend
 wzbraniać [vzbrɔnatɕ] imperf, ~ać [vzbrɔnatɕ] imperf I vt forbid II vt ~ać się refuse, decline (przed czymś sth)
 wzbudzać [vzbudzɔtɕ] imperf, ~ać [vzbudzɔtɕ] imperf vt excite; (podejrzenia) awake; (uczucia) inspire; (sympatie) command; (gniew) arouse
 wzdłuż [vzdɔlɔj] I praep along II adv alongside, along
 wzdychać [vzdɪxɔtɕ] imperf, westchnąć [vɛstɕnɔtɕ] imperf vt sigh; przen. wzdychać do kogoś, czegoś to long for (to hanker after) sb, sth
 wzgląd [vzglɔd] m regard, respect, consideration; pod ~ędem czegoś with regard to sth; pod wieloma ~ędami in many respects; pod żadnym ~ędem on no account; przez ~ąd na coś in consideration of sth; ze ~ędu na ... on account (for the sake) of ...
 względny [vzglɛdni] adj relative
 wzięcie [vzɛtɕ] n 1. take; ~ do niewoli to take prisoner; ~ lekarstwo to take a medicine; ~ w czymś udział to take part in sth; ~ za się to take amiss II vt ~ się do pracy to set to work; skąd on się tutaj wzięł? where does he come from?; zob. brać
 wzmacniacz [vzmatɕnatɕ] m fot. intensifier; elektr. multiplier; telej. relay; rad. amplifier
 wzmacniać [vzmatɕnatɕ] imperf, ~ać [vzmatɕnatɕ] imperf vt strengthen, rein-

force, fortify; *rad.* amplify
wzmianka ['vzmanka] *f* hint,
allusion, mention
wzmocnić *zob.* wzmacniać
wznak ['vznak] *adv.* na ~ on
one's back
wznawiać ['vznavać] *imperf.*
~ować ['vznováć] *perf.* *vt*
renew; (*sztukę*) revive; (*pracę*)
resume; (*książkę*) reprint
wzniesienie ['vzniesienie] *n* 1.
(*zbudowanie*) erection (of a
monument etc.) 2. (*wzgórze*)
elevation, height; *stromie* ~
steepness
wznosić ['vznosić] *I vt* raise,
lift; (*budynek*) erect; ~ to-
ast to propose a toast *II vt*
~ się rise, ascend, go up;
lotn. climb
wznowić *zob.* wznowiać
wzorować się ['vzorovać się] *vt*
~ się na kimś, czymś
follow the example of sb,
sth
wzór ['vzur] *m* pattern, model;
(*na materiale*) design; (*próbka*)
sample

wzrok ['vzrok] *m* sight; (*spoj-
rzenie*) look; mieć krótki ~
to be short-sighted
wzrost ['vzrost] *m* growth,
increase, development; (*cen-*)
rise; (*człowieka*) height,
stature, size; *człowiek śred-*
niego ~u a man of medium
height
wzruszać ['vzruszać] *imperf.*
~ywać ['vzruwać] *perf.* *I vt*
move, affect, touch || ~ać,
~ywać *ramionami* to shrug
one's shoulders *II vt* ~ać,
~ywać się be moved, be
touched
wzruszenie ['vzruszenie] *n* emo-
tion, feeling
wzruszyć *zob.* wzruszać
wzwyż ['vzvysz] *adv.* up,
upwards; *sport.* skok ~ high
jump
wzywać ['vzivac] *imperf.*
wezwać ['vezvac] *perf.* *vt*
call; (*urzędowo*) summon; ~
kogoś do zrobienia czegoś
to call on sb to do sth; ~
pomocy to call for help

Z

z [z], ze [ze] *praep.* with; from;
off; out of; of; razem z
kimś together with sb; z
Londynu from London; po-
chodzę z Polski I come
from Poland; zdjąć coś ze
ściany to take sth off the
wall; jeden z wielu one out
of many; z ciekawości out
of curiosity; z lewej (pra-
wej) strony on the left
(right) (hand side); z ka-
mienią (cut) in stone; le-
karz z zawodu doctor by
profession; to miło z twojej
strony it's nice of you;
umrzeć z ran to die of
wounds; ze strachu for
fear
za [za] *I praep.* behind; za

ściana behind the wall; za
tydzień in a week; za 5 fun-
tów for 5 pounds; za tę ce-
nę at that price; za 10 mi-
nut druga ten to two; dzień
za dniem day by day; za
rogiem round the corner;
(*toast*) za twoje zdrowie!
here's to you!; wyjść za
małą to get married *II adv.*
(*zbyt*) too; za dużo (mało)
too much (little); za drogo
too dear
zaabonować [zaabonować] *vt*
subscribe (coś to sth)
zaadresować [zaadresować] *vt*
address
zaaklimatyzować [zaaklima-
tízować] *vt* (także *vt* ~ się)
acclimatize

zaalarmować [zaalar'movat] *vt*
give the alarm (*straż po-
żarna* to the fire brigade)
zabandażować [zabanda'zov-
vat] *vt* bandage
zabarwienie [zabar'vżnje] *n*
colouring; lekkie ~ tinge,
hue
zabawa [za'bava] *f* amuse-
ment, play, fun; ~ publicz-
na entertainment; ~ tane-
czna dance; dancing party
zabawka [za'bafka] *f* toy,
plaything
zabawny [za'bavni] *adj.* amu-
sing, funny
za bezcen [za'bestsen] *adv.* pot.
dirt cheap
zabezpieczać [zabez'pżać] *imperf.*
~ywać [zabez'pżać] *perf.* *I vt*
safeguard, secure; (*rodzinę itp.*)
provide for; ~ywać przed kimś,
czymś to protect against (from)
sb, sth *II vt* ~ać, ~ywać się
make oneself secure, secure one-
self; provide (przed czymś
against sth); (*przed złodzie-
jami*) take precautions
zabić *zob.* zabijać
zabieg ['zabek] *m* 1. opera-
tion; med. intervention,
treatment 2. *pl* ~i (*starania*)
endeavours; czynić ~i to
take pains
zabierać [za'berać] *imperf.*
~wać [zabrwać] *perf.* *I vt*
(coś) take, take (carry) off;
(*w napisie*) nie wolno ~ierać
irremovable || ~ierać, ~wać
głos to speak; to take the
floor *II vt* ~ierać, ~wać się
do czegoś to set oneself to
sth (to do sth); to start sth
zabijać [za'bijac] *imperf.*, ~ć
['zabit] *perf.* *I vt* kill; (*zwie-
rzęta*) slaughter *II vt* ~ć
się commit suicide
zablokować [zablo'kovat] *vt*
block, obstruct; ~ ruch to
jam the traffic; ~ drogę to
bar the way
zabłądzić [za'błędzić] *vt* lose
one's way; get lost

zabłocić [za'błoczyć] *vt* soil,
dirty, cover with mud
zabójstwo [za'bujstvo] *n* man-
slaughter
zabrać *zob.* zabierać
zabraknąć [za'braknąć] *vt* be
wanting (missing); lack; ~ło
mi papierosów I have run
out of cigarettes; ~ło mi
pieniędzy I am short of
money; ~ło mu odwagi
his courage failed him; ni-
czego ci nie ~nie you shall
want for nothing
zabraniać [za'braniać] *imperf.*
~onić [za'bronić] *perf.* *vt*
forbid, prohibit, ban; ~ania
się ... it is forbidden ...
zabrudzić [za'brudzić] *I vt*
soil, dirty *II vt* ~ się get
dirty (soiled)
zabrznieć ['zabżnec] *vt* re-
sound, ring out
zabudowania [zabudo'vavna] *pl*
buildings; ~ gospodarcze
farm buildings
zaburzenia [zabu'żenja] *pl*
trouble, disturbances, disor-
ders; ~ atmosferyczne
atmospheric disturbances;
atmospherics; ~ żołądkowe
digestive troubles
zabytek [za'bitk] *m* monu-
ment, relic; *pl* ~ki ancient
monuments; ochrona ~ków
preservation of ancient
monuments
zabytkowy [zabít'kovy] *adj.*
ancient, historical
zacerować [zats'e'rovat] *vt*
darn, mend
zachęcać [za'xććat] *imperf.*
~ić [za'xććat] *perf.* *vt*
encourage
zachmurzenie [zaxmu'żenje] *n*
cloudiness, nebulosity
zachodni [za'xodni] *adj.* west-
ern; wiatr ~ west wind
zachodzić [za'xodzić] *imperf.*
zajść [zajt] *perf.* *vt* 1. (*o*
stołcu) set 2. (*zdarzać się*)
occur, happen 3. (*do kogoś*)
drop in, call on (sb) || ~
komuś drogę to bar sb's

way; zająć w ciąży to become pregnant; zachodzić w głowę to rack one's brains
 zachorować [zaxo'rovatɔ] vi fall ill; be taken ill (na coś with sth)
 zachować zob. zachowywać
 zachowanie [zaxo'vanɛ] n (przestrzeżenie) observation; (także ~ się) behaviour, conduct, demeanour
 zachowywać [zaxo'vivatɔ] imperf, ~ać [za'xovátɔ] perf I vt preserve, keep; ~ywać, ~ać ciszę to keep silence; ~ywać, ~ać ostrożność to be cautious; to be on one's guard; to take precautions; ~ywać, ~ać pozory to keep up appearances; ~ywać, ~ać spokój to keep quiet; ~ywać, ~ać tradycję to observe a tradition; ~ywać, ~ać w tajemnicy to keep secret II vr ~ywać, ~ać się behave; ~ywać, ~ać się źle to misbehave; to have no manners
 zachód [zaxut] m 1. west; na ~ od czegoś west of sth 2. (trud) pains; to waste zachodu it's worth while || ~ słońca sunset
 zachrypnąć [za'xripnɔtɔ] vi hoarsen, become hoarse
 zachrypnięty [zaxrip'nɛti] adj hoarse
 zachwycić [za'xvɨtɔ] imperf, ~ić [za'xvɨtɨtɔ] perf I vt charm, enchant, delight II vr ~ać się admire (kimiś, czymś sb, sth); be charmed (czymś with sth); rave (czymś about sth)
 zachwyt [zaxvɨt] m enchantment, ravishment; admiration
 zaciąć zob. zacinać
 zaciągać [za'cɨgacɔ] imperf, ~nąć [za'cɨgnɔtɔ] perf I vt pull, draw; ~ać, ~nąć firanki to draw the curtains; przén. ~ać do wojska to

enlist soldiers; ~nać dług to contract a debt; ~ać, ~nać warte to post sentries II vr ~ać, ~nać się papierosem to inhale the smoke
 zaciłnać [za'cɨnatɔ] imperf, ~nąć [za'cɨnɔtɔ] perf I vt (palec itp.) cut; ~nać, ~nąć konia to whip (to flog) a horse II vr ~nać, ~nąć się (o maszynie) jam, get jammed || ~nać, ~nąć się w palec to cut one's finger; (w mowie) ~nać się to falter; to stammer; to stutter
 zacisk [zaccɨsk] m techn. clamp, clip, grip
 zacofany [zaccɔ'fanɨ] adj backward; ~ gospodarczo underdeveloped
 zacząć zob. zaczynać
 zaczekać [zaccɨkatɔ] vt wait (na kogoś for sb)
 zaczep [zaccɨp] m catch, hook
 zaczepiać [zaccɨpɨacɔ] imperf, ~ć [zaccɨpɨtɔ] perf vt 1. fasten, hook on, hitch 2. pot. (kogoś na ulicy) accost
 zaczynać [zaccɨnatɔ] imperf, ~nąć [zaccɨnɔtɔ] perf vt vi (także vr ~ynać, ~nąć się) begin, start, commence
 zaćmienie [zaccɨ'mɛnɨ] n eclipse
 zadać zob. zadawać
 zadanie [zaccɨ'danɨ] n task; (szkolne) exercise; ~e domowe homework; spełniać podwójne ~e to serve a double purpose; wywiązać się z ~a to accomplish a task
 zadek [zaccɨ'dɛk] m payment on account; advance payment; earnest
 zadatakować [zaccɨdat'kovatɔ] vt pay on account; give an earnest for (sth)
 zadawać [zaccɨ'davatɔ] imperf, ~ć [zaccɨdatɔ] perf I vt ~wać, ~ć cios to deal (to hit) a blow; ~wać, ~ć klęskę komuś to defeat sb; ~wać, ~ć lekcję to give a lesson to learn; ~wać, ~ć pytanie

to ask a question; ~wać, ~ć rany komuś to inflict wounds upon sb; ~wać, ~ć sobie trud to take pains (the trouble) II vr ~wać, ~ć się associate (z kimiś with sb)
 ządęszować [zaccɨpɛ'sɔvatɔ] vt cable, wire
 zadowalać [zaccɨ'valatɔ] imperf, ~olić [zaccɨ'vajɨtɔ] perf I vt satisfy, content, gratify II vr ~alać, ~olić się be satisfied (content oneself) (czymś with sth)
 zadowolony [zaccɨ'volɔni] adj satisfied, content, pleased; ~ z siebie self-contented, self-satisfied
 zadraśnięcie [zaccɨra'sɨnɛtɔ] n scratch; wyjść bez ~a to go (to escape) unscathed (unscratched)
 zadusić [zaccɨ'duɨtɔ] vt choke, stifle
 Zaduszki [zaccɨ'duɨʃki] pl All Souls' Day
 zadymka [zaccɨ'dɨmka] f snow-storm; blizzard
 zadyszka [zaccɨ'dɨɨka] f short breath
 zadzierać [zaccɨ'dzɛratɔ] vt raise; pot. ~ nosa to put on airs
 zadziwiać [zaccɨ'dzɨvatɔ] imperf, ~ć [zaccɨ'dzɨvɨtɔ] perf vt astonish, amaze
 zadzwonić [zaccɨ'dzvonɨtɔ] vt ring; ~ do kogoś (zatelefonować) to ring sb up
 zagadka [zaccɨ'gatkɔ] f riddle, puzzle
 zagadkowy [zaccɨ'gakovɨ] adj enigmatic, mysterious
 zagadnienie [zaccɨ'gad'nɛnɨ] n problem, question
 zagaść [zaccɨ'gacɨtɔ] vt ~ posiedzenie to open a session (meeting)
 zagałnik [zaccɨ'gajnik] m cop-pice, copse; grove
 zaginać [zaccɨ'gɨnɔtɔ] vt be (get) lost; (o żołnierzach) be missing
 zaglądać [zaccɨ'glɨdatɔ] imperf,

zajrzeć [zaccɨ'zɛrtɔ] perf vt look; ~ do książki to look into a book; ~ do słownika to look up a word in the dictionary; ~ do kogoś to call (drop in) on sb
 zagłębie [zaccɨ'glɛbɛ] n basin; ~ naftowe oil-field; ~ wę-glowe coal-basin
 zagłębienie [zaccɨ'glɛbɛnɨ] n recess, hollow, cavity
 zagoić [zaccɨ'gɔɨtɔ] vt (także vr ~ się) heal (up)
 zagospodarować [zaccɨ'gɔspɔda'rovatɔ] I vt (farmę itp.) manage, make productive II vr ~ się get a household going; furnish one's house
 zagotować [zaccɨ'gotvatɔ] vt (także vr ~ się) boil
 zagrać [zaccɨ'gracɔ] vt play
 zagranicja [zaccɨ'grancɨja] f foreign countries; z ~y from abroad
 zagraniczny [zaccɨ'grancɨjni] adj foreign; handel ~ foreign trade
 zagrażać [zaccɨ'grazɨacɔ] imperf, ~zić [zaccɨ'grɔzɨtɔ] perf vt threaten, menace
 zagroda [zaccɨ'grɔda] f 1. (dom) farm (house), cottage 2. (ogrodzenie) enclosure, fence
 zagrozić zob. zagrażać
 zagrząć [zaccɨ'grzaccɔ] perf, ~ewać [zaccɨ'gzevatɔ] imperf vt warm up
 zagwarantować [zaccɨ'garant'ovvatɔ] vt guarantee
 zahamować [zaccɨ'hamovatɔ] vt check, stop; (wóz, koło) brake, apply the brake(s)
 zahartowany [zaccɨ'hartɔ'vanɨ] adj hardened (na coś to sth)
 zaimek [zaccɨ'aimɛk] m gram. pronoun
 zaimponować [zaccɨ'mpɔ'novvatɔ] vt impress, make an impression (komuś on sb)
 zainkasować [zaccɨ'inkasovatɔ] vt collect, cash
 zainteresować [zaccɨ'interɛ'sovatɔ]

I ut interest II vt ~ się be interested (czymś in sth)
zainteresowanie [zaintereso-
 'vane] n interest, concern
 (czymś with sth)
zając ['zajɔts] m hare
zając zob. **zajmować**
zajeżdżać [za'jɛxatɕ] vt 1. (pod-
 jeżdżać) drive up (to an
 entrance) 2. (zastąpić drogę)
 bar (sb's way)
zajezdnia [za'jɛzdna] f shed,
 depot
zajęcie [za'jɛtɕe] n 1. (mienia,
 kraju itp.) seizure 2. (zain-
 teresowanie) interest 3. (pra-
 ca) occupation, employment,
 job, work, business
zajęty [za'jɛti] adj (o człowie-
 ku) busy, occupied, engaged;
 (o telefonie) engaged, am.
 busy; (o taksówce) hired,
 engaged; nie ~ free
zajmować [zaj'movatɕ] im-
 perf, ~ać ['zajɔtɕ] perf I vt
 1. (kraj itp.) occupy, cap-
 ture, seize 2. (pozycję) take,
 hold; (stanowisko) fill 3.
 (interesować) interest, at-
 tract II vt ~mować, ~ać
 się be occupied (engaged)
 (czymś with sth); ~mować,
 ~ać się gościem to attend
 to the guests
zajmujący [zaj'mu'jɔtsi] adj
 interesting, engaging
zajrzeć zob. **zaglądać**
zajście ['zajɕtɕe] n incident
zajść zob. **zachodzić**
zakatarzony [zakata'zɔni] adj
 suffering from a cold
zakaz ['zakas] m prohibition,
 ban; embargo; ~ postoju
 no parking; ~ skretu w le-
 wo (prawo) no left (right)
 turn; ~ wjazdu no entry;
 ~ wstępu no admittance;
 ~ wyprzedzania no over-
 taking; ~ zatrzymywania
 się no waiting; wydać ~
 to put (to impose) a ban on
 sth; znieść ~ to lift (to
 remove) a ban
zakazać [za'kazatɕ] perf,

~ywać [zaka'zivatɕ] imperf
 vt forbid, prohibit (czegoś
 sth)
zakaźny [za'kazni] adj infec-
 tious, contagious
zakazanie [zaka'zanie] n infec-
 tion
zakąsk/a [za'kɔska] f snack;
 pl ~i hors d'oeuvres
zakład ['zaklat] m 1. (insty-
 tucja) establishment, insti-
 tute, institution; ~ fotogra-
 ficzny photographer's stu-
 dio (atelier); ~ leczniczy
 sanatorium; ~ naukowy
 scientific institute 2. (zako-
 żenie się o coś) bet; iść o ~
 to make a bet 3. pl. ~y (fa-
 bryka) works, plant
zakładać [zak'ladatɕ] imperf,
 założyć [za'ložytɕ] perf I vt
 establish, found, set up; (gaz
 itp.) install II vt 1. (przy-
 puszczać) assume, presume,
 take it for granted that ...
 2. (płacić za kogoś) stand
 security (go bail) (for sb)
 III vt ~ się (make a) bet
zakładka [zak'ladka] f fold,
 tuck, (do książki) bookmark
zakładowy [zak'ladovɕ] adj of
 a plant (an establishment);
 fundusz ~ fund; kapitał ~
 initial capital
zakłopotanie [zak'łopotane] n
 embarrassment, uneasiness
zakłócać [zak'k'łocatɕ] imperf,
 ~ić [zak'k'łucitɕ] perf vt
 trouble, disturb
zakłócenie [zak'k'łucenie] n 1.
 disturbance; ~a w komuni-
 kacji dislocation of the
 traffic 2. pl ~a rad. atmo-
 spherics, statics
zakochać się [zak'koxatɕ] vt
 fall in love (become infat-
 uated) (w kims with sb)
zakochany [zak'koxani] adj in
 love, enamoured; infatuat-
 ed; ~ po uszy head over
 heels in love
zakomunikować [zakomuni-
 'kovatɕ] vt announce, com-
 municate, make known

zakon ['zakɔn] m order
zakończenie [zakɔn'ʃɛne] n
 ending, conclusion, end; na
 ~ last of all; to end with
zakończyć [zakɔn'ʃitɕ] I vt
 end, finish, conclude II vt
 ~ się (come to an) end
zakop/ać [zak'kopatɕ] perf,
 ~ywać [zakɔ'pivatɕ] imperf
 I vt bury II vt ~ać, ~ywać
 się przen. bury oneself (na
 wsi itp. in the country etc.)
zakorkować [zakɔr'kovatɕ] vt
 cork up
zakraplacz [zak'raplatɕ] m
 (medicine) dropper
zakres ['zakres] m range,
 scope; (działalność) sphere,
 field
zakreślić [zak'kreɕitɕ] imperf,
 ~ić [zak'kreɕitɕ] perf vt
 (kolo) circumscribe; (otów-
 kiem) mark
zakreć/ać [zak'krɛɕatɕ] imperf,
 ~ić [zak'krɛɕitɕ] perf I vt
 (włosa) curl; (śrubę) screw
 up; ~ać, ~ić kurek to turn
 off the tap II vt ~ać, ~ić
 się turn round; ~iło mi się
 w głowie I feel (felt) giddy
zakręt ['zakrɛt] m bend, turn-
 ing; ostry ~ sharp bend
zakrętka [zak'krɛtka] f nut;
 (nakrywka) cap
zakryć ['zakritɕ] perf, ~wać
 [zak'krivatɕ] imperf vt cover
zakrzusić się [zak'krusitɕ] vt
 vt choke
zakupy [zak'kupɕ] pl purchas-
 es; shopping; robić ~ to do
 the shopping
zakwestionować [zak'kwestjo-
 'vatɕ] vt call in question,
 dispute, argue
zakwit/ać [zak'k'vitatɕ] imperf,
 ~nąć [zak'k'vitnɔtɕ] perf vt
 blossom, bloom
zalać zob. **zalewać**
zalec/ać [zale'ɕatɕ] imperf,
 ~ić [zale'ɕitɕ] perf I vt re-
 commend, advise II vt
 ~ać się do kogoś to make
 love to sb; to woo (to
 court) sb

zaledwie [zale'dvɛ] adv hardly,
 scarcely
zaległości [zale'g'łɔɕtɕi] pl
 arrears
zaleta [za'leta] f advantage,
 quality, virtue; ~y towa-
 rzyskie social accomplish-
 ments
zalew ['zalef] m flood, inun-
 dation; (zatoka) bay; (jezio-
 ro) (artificial) lake
zalewać [zale'vatɕ] imperf,
 ~ać [zalatɕ] perf I vt pour
 over; (o powodzi) flood II
 vt przen. ~ywać, ~ać się
 łzami to be in a flood of
 tears
zależać [zale'zɛtɕ] vt depend
 (od kogoś, czegoś on sb,
 sth); nie ~y mi na tym I am
 not keen on it; ~y mi na
 tym I am particular about
 it; co ci na tym ~y? what
 does it matter to you?; to
 ~y it depends
zależnie [zale'zɛne] adv accord-
 ing to; ~ od tego jak ...
 depending on how ...
zależny [zale'zɛni] adj depend-
 ent (od czegoś on sth)
zalicz/ać [zali'ʃitɕ] imperf,
 ~ywać [zali'ʃitɕ] perf vt reckon,
 number, rank (do ...
 among ...); (szeregować)
 classify, class (do ...
 among ...); (uliczać) in-
 clude; rank (do ... among ...)
zaliczenie [zali'ʃɛne] n inclu-
 sion; za ~m cash on deliv-
 ery (down)
zaliczka [zali'ʃitka] f advance,
 earnest; dać komuś ~ę to
 advance sb money
zaliczyć zob. **zaliczać**
zaludnienie [zalud'neɕe] n
 population; gęstość ~a den-
 sity of population
zaluować [zalu'covatɕ] vt
 solder
zaleadować [zale'adovatɕ] perf,
 ~ywać [zale'adovivatɕ] im-
 perf vt load
załamać się [za'lamatɕ] vt
 1. (zawalić się) break

- down, collapse, fall in 2. (ulec depresji) give way to despair; collapse; lose heart; go to pieces
- załatać [za'ʔatʌtɔ] vt patch
- załatwiać [za'ʔatʌfʌtɔ] imperf, ~ć [za'ʔatʌfʌtɔ] perf I vt arrange, settle; ~ać, ~ć klienta to serve a client; ~ać, ~ć sprawunki to shop; ~ać, ~ć sprawy to handle matters; to transact business II vr ~ać, ~ć się to ease nature
- załączać [za'ʔʂʌtʃʌtɔ] imperf, ~nąć [za'ʔʂʌtʃʌtɔ] perf vt enclose (do czegoś with sth); (dołączać) annex (do czegoś to sth)
- załącznik [za'ʔʂʌtʃʌnik] m enclosure; (dodatek) annex
- załączyć zob. załączać
- załoga [za'ʔɔgʌ] f (pracownicy) staff, personnel; (statku) crew; (wojskowa) garrison
- założenie [za'ʔɔʒɛnɛ] n foundation, establishment; (gazu itp.) installation; przen. wyczołdzić z ~a to assume (to take it for granted) (that)
- założyciel [za'ʔɔʒʌtʃɛl] m founder
- założyć zob. zakładać
- zamach [z'amax] m attempt (na życie on sb's life); ~ stanu coup d'état; przen. za jednym ~em at one blow (stroke)
- zamarzać [za'marʒʌtɔ] imperf, ~nąć [za'marʒnɔtɔ] perf vt freeze (up)
- zamawiać [za'mawʌtɔ] imperf, ~wić [za'mawʌtɔ] perf vt (coś) order; (biletu, miejsca w samolocie) book, reserve, make reservations
- zamazać [za'mazʌtɔ] vt blur, dim
- zamążpójście [zamɔ'pɔjɛtɕɛ] n marriage
- zamek [z'amɛk] m 1. (budowla) castle 2. (u drzwi) lock ||
- ~ błyskawiczny zip-fastener, zipper
- zameldować [zamel'dɔvatɔ] I vt report; announce, register II vr ~ się report oneself; (w hotelu) check in, register
- zameżna [za'mɛʒna] adj married
- zamglonie [za'mglɔnɛ] n mist, haze; (miejsce zamglone) blur, dimness
- zamiana [za'miana] f (ex-)change (na coś for sth)
- zamiar [z'amiar] m intention, purpose, aim, design; mieć ~ to intend, to mean
- zamiast [z'amast] praep instead of
- zamiatać [z'amatʌtɔ] imperf, ~nąć [z'amatɔtɔ] perf vt sweep
- zamieć [z'amɛtɔ] f snow-storm, blizzard
- zamięscowy [z'amɛj'stɕɔvɨ] adj strange; rozmowa ~ trunk-call; long-distance call
- zamienić [z'amɛnʌtɔ] imperf, ~ć [z'amɛnʌtɔ] perf I vt (ex)change (coś na coś sth for sth); chcę ~ć z tobą kilka słów I want to have a word with you II vr ~ać, ~ć się change
- zamienność [z'amɛnnɔtɔ] adj exchangeable; części ~e spare parts; handel ~y barter
- zamierzając [z'amɛʒʌtɔ] imperf, ~nąć [z'amɛʒʌtɔ] perf I vt ~ać intend, mean, be going to ... II vr ~ać, ~ć się na kogoś to raise one's hand to hit (to aim at) sb
- zamieszanie [z'amɛ'ʒʌnɛ] n confusion, commotion, fuss; robić ~ to (make a) fuss
- zamieszczają [z'amɛʒ'ʃʌtɔ] imperf, ~ścić [z'amɛʒ'ʃʌtɔ] perf vt place, put; (w gazecie) insert
- zamieszkać zob. zamieszkiwać
- zamieszki [z'amɛʒ'ki] pl riot, disorders, trouble, unrest

- zamieszkiwać [z'amɛʒ'kʌvatɔ] imperf, ~wać [z'amɛʒ'kʌvatɔ] perf I vt inhabit II vi live
- zamieścić zob. zamieszczać
- zamieść zob. zamłatać
- zamiłowanie [z'amʌlɔ'vʌnɔ] n liking, fancy, love (do czegoś for (of) sth)
- zamknąć zob. zamykać
- zamknięty [z'am'knɛtɨ] adj closed, locked, shut
- zamordować [z'amɔr'dɔvatɔ] vt murder; ~ skrytobójczo to assassinate
- zamorski [z'amɔr'ski] adj overseas(s)
- zamożny [z'amɔʒnɨ] adj wealthy, well-to-do, well-off; ~ człowiek a man of means
- zamówić zob. zamawiać
- zamówienie [z'amɔ'vɛnɛ] n order; ubranie na ~ suit made to measure
- zamsz [z'amʃ] m chamols, suede
- zamykać [z'amɨkatɔ] imperf, ~knąć [z'amknɔtɔ] perf I vt shut, close; (na klucz) lock II vr ~ykać, ~knąć się shut, close; przen. ~ykać, ~knąć się w sobie to retire (to shrink) into oneself
- zamyślić się [z'amɨ'ʃlʌtɔ] ɔj ɔj vr fall to thinking, be lost in thought, become thoughtful
- zanadto [z'a'nattɔ] adv too; aż ~ more than enough
- zaniechać [z'a'nɛʒʌtɔ] vt give up, drop (abandon) (czegoś sth); desist (czegoś from sth)
- zanieczyścić [z'a'nɛʒ'ʃʌtɔ] imperf, ~ścić [z'a'nɛʒ'ʃʌtɔ] perf vt dirty, soil; (wodę) contaminate; pollute
- zaniedbać zob. zaniedbywać
- zaniedbanie [z'a'nɛd'bʌnɛ] n negligence, neglect
- zaniedbywać [z'a'nɛd'bʌvatɔ] imperf, ~wać [z'a'nɛd'bʌvatɔ] perf I vt neglect; (okazję) miss; ~ywać ~ać obowiąz-
- ki to neglect one's duties II vr ~ywać, ~ać się neglect oneself, be negligent
- zaniepokojenie [z'a'nɛpɔ'kɔjɛnɛ] n anxiety, alarm
- zanieść zob. zanosić
- zanik [z'a'nik] n loss, decay; ~ mięśni atrophy of muscles; ~ pamięci loss of memory
- zaniknąć [z'a'niknɔtɔ] imperf, ~nąć [z'a'niknɔtɔ] perf vt disappear, decline, vanish, fade
- zanim [z'a'nɨm] conj before; by the time
- zanocować [z'a'nɔ'ɔvatɔ] vt spend the night; stay overnight; put up (w hotelu at a hotel, u znajomych with friends)
- zanosić [z'a'nɔsʌtɔ] imperf, ~nieść [z'a'nɔsʌtɔ] perf I vt carry; przen. ~osić prośbę to address a request II vr ~osić, ~nieść się od placzu to cry bitterly; ~osić się od śmiechu to bubble with laughter; ~osić się na burzę a storm is brewing; ~osić się na deszcz it's going to rain; it looks like rain
- zanotować [z'a'nɔ'tɔvatɔ] vt note, take down, record, make a note (coś of sth)
- zanurzać [z'a'nurʒʌtɔ] imperf, ~nąć [z'a'nurʒʌtɔ] perf, vt (także vr ~ać, ~nąć się) plunge
- zaochny [z'a'ɔtʃnɨ] adj: studia ~e extramural studies; wyrok ~y judgement by default
- zaoopatrywać [z'aɔp'a'trɨvatɔ] imperf, ~rywać [z'aɔ'p'a'trɨvatɔ] perf I vt provide (kogoś for sb); supply, furnish (w coś with sth) II vr ~rywać, ~rywać się w coś to provide oneself with sth
- zaoopatrzenie [z'aɔp'a'tʃɛnɛ] n supply, delivery; wojsk. (wzposażenie) munitions; equipment

zaopatrzyć zob. zaopatrywać
 zaostriąć [za'ostfátɔ] imperf.
 ~yć [za'ostfítɔ] perf I vt
 sharpen; przen. (sytuacje)
 aggravate II vr ~ać, ~yć
 się sharpen, worsen
 zapach [zapax] m smell,
 scent, odour
 zapadać [zapadátɔ] I vi sink;
 (o kurtynie) fall; (o nocy)
 set in; (o wyroku) be pro-
 nounced, pass; ~ na zdro-
 wiu to fall ill II vr ~ się
 sink, fall in, collapse
 zapakować [zapa'kovátɔ] vt
 pack up
 zapalać [zapalátɔ] imperf.
 ~ić [zapahítɔ] perf I vt
 light; (podpalać) set fire
 (coś to sth); set on fire;
 elektr. switch on; ~ać, ~ić
 w piecu to light the fire in
 the stove; ~ać, ~ić zapalke
 to strike a match; ~ać, ~ić
 motor (silnik) to start an
 engine II vr ~ać, ~ić się
 take (catch) fire; przen.
 become enthusiastic (do cze-
 goś over sth)
 zapalenie [zapa'lene] n inflam-
 mation; (światła) lighting;
 med. ~ mózgu encephal-
 itis; ~ płuca pneumonia; ~
 ślepej kiszki appendicitis;
 ~ zatok frontal sinusitis
 zapallic zob. zapalać
 zapalniczka [zapal'nitʃka] f
 (cigarette-)lighter
 zapalnik [zapalnik] m fuse;
 elektr. discharger
 zapał [zapal] m enthusiasm,
 zeal, eagerness; bez ~u
 half-hearted; pełen ~u
 mettlesome, keen
 zapalka [zapalka] f match;
 pudełko ~ek box of
 matches; szwedzka ~ka
 safety match
 zapamiętać [zapa'mítatɔ] vt
 remember; retain (keep) in
 one's memory (mind); (tekst
 itp.) memorize
 zapanować [zapanovátɔ] vi
 prevail; (nastać) set in; ~

nad kimś to dominate sb;
 ~ nad sobą to master one-
 self
 zaparcie [zapartɕe] n med.
 constipation
 zaparkować [zapar'kovátɔ] vt
 park (samochód a car)
 zaparzać [zapar'żatɔ] imperf.
 ~yć [zapar'żítɔ] perf vt (her-
 batę itp.) infuse
 zapas [zapas] m store, re-
 serve; (do szminki, dtogo-
 pisu) refill; mieć w ~ie to
 have in stock (store); ro-
 bić ~y to stock (up)
 zapasowy [zapas'oví] adj
 spare, reserve; (drzwi, wyj-
 ście itp.) emergency; części
 ~e spare parts; koło ~e
 spare wheel
 zapasy [zapasi] pl 1. supplies
 2. sport. contest, wrestling
 match
 zapaść [zapastɔ] f med.
 collapse
 zapaśnik [zapasnik] m wres-
 tler
 zapatrywać się [zapa'trivátɔ]
 cę] vr be of the opinion;
 jak się na to ~ujesz? how
 does it strike you?; what
 do you think of it?
 zapchać się [zapxatɕe] vr
 (zatkać się) get blocked
 (stocked, choked)
 zapełniać [zapełnátɔ] imperf.
 ~ć [zapełnitɔ] perf I vt fill
 up II vr ~ać, ~ć się fill,
 be full of
 zapewne [zapevne] adv surely,
 certainly
 zapewnić [zapevnatɔ] im-
 perf, ~ć [zapevnitɔ] perf
 vt assure (o czymś of sth);
 (sobie coś) secure, ensure
 zapląć zob. zapinać
 zapięcie [zapjɛtɕe] n clasp,
 buckle
 zapinać [zapinatɔ] imperf.
 ~ać [zapítɔ] perf vt buckle,
 clasp; (na guziki) button
 (up)
 zapinka [zapinka] f clasp,
 hasp; buckle

zapisać [zapísatɔ] perf.
 ~ywać [zapí'sivatɔ] I vt
 write (take) down, record,
 enter; (lek) prescribe; (tes-
 tamentem) bequeath II vr
 ~ać, ~ywać się enroll, put
 one's name down (na coś
 for sth); ~ać się na uni-
 wersytet to enter a univer-
 sity
 zaplombować [zaplomb'ovátɔ]
 vt stop (zab a tooth); fill
 (dziurę w zębie a cavity);
 (zamknąć nakładając plom-
 bę) seal, affix a lead
 zapłacić [zaplatítɔ] vt pay
 zapłon [zapłon] m ignition
 zapobiec [zapobɛtɕe] perf.
 ~gać [zapobɛgatɔ] imperf
 vt prevent (avert) (czemuś
 sth)
 zapobiegawczy [zapobɛ'gafʃi]
 adj preventive, prophylac-
 tic
 zapominać [zapo'minatɔ] im-
 perf, ~nieć [zapo'mnitɔ]
 perf I vt forget II vr ~inać
 się forget oneself
 zaporą [zapora] f bar, barrier;
 ~ wodna water dam
 zapotrzebowanie [zapotʃɛbo-
 'vane] n demand
 zapowładać [zapo'vadatɔ] im-
 perf, ~edzieć [zapo'vszɛtɔ]
 perf I vt announce, pro-
 claim II vr ~adać się pro-
 mise
 zapowiedź [zapovɛtʃ] f an-
 nouncement; (małżeństwa)
 bans
 zapoznać [zapoznatɔ] perf.
 ~wać [zapo'znavatɔ] imperf
 I vt acquaint (z czymś with
 sth); ~ć, ~wać kogoś z
 kimś to introduce one per-
 son to another II vr ~ć,
 ~wać się get acquainted;
 ~ć się ze sprawą to go into
 the matter
 zapraszać [zaprafatɔ] imperf,
 ~ścić [zaprosítɔ] perf vt
 invite; ask
 zaprawa [zaprava] f: ~ mu-

rarska mortar; ~ sportowa
 training
 zaproponować [zapropon'ovátɔ]
 vt propose
 zaprosić zob. zapraszać
 zaproszenie [zapros'ʃenje] n in-
 vitation
 zaprowadzić [zaprovadítɔ] vt
 lead, conduct; ~ nową mo-
 dę to start a new fashion;
 ~ porządek to establish
 order; ~ zwyczaj to intro-
 duce a custom
 zaproszyć [zaprusítɔ] vt cover
 with dust; ~ ogień to start
 a fire
 zaprzeczać [zapʃɛtʃatɔ] im-
 perf, ~yć [zapʃɛtʃítɔ] perf
 vt vi deny, contradict (cze-
 muś sth)
 zaprzestać [zapʃɛstatɔ] perf,
 ~wać [zapʃɛstavátɔ] imperf
 vt stop, cease, drop, dis-
 continue
 zaprzyjaźnić się [zapʃí'jaznitɔ]
 cę] vr make friends (z kimś
 with sb)
 zapuszczać [zapusʃtʃatɔ] im-
 perf, ~ścić [zapusʃtʃítɔ] perf
 vt; ~szczać, ~ścić kropie
 do oczu to put drops in sb's
 eyes; ~szczać, ~ścić włosy
 (brodę) to let one's hair
 (beard) grow; ~ścić silnik
 to start the engine
 zapytać [zapítatɔ] perf,
 ~ywać [zapítivatɔ] imperf
 I vt ask, question II vr
 ~ać, ~ywać się o kogoś to
 ask (inquire) about sb
 zarabiać [zarabatɔ] imperf,
 ~obić [zarobítɔ] perf vt
 earn, gain; ~abiać na ży-
 cie to earn one's living
 zaradny [zaradni] adj
 resourceful, ingenious
 zaraz [zaraz] adv at once,
 right away, directly
 zarazek [zarazek] m germ,
 microbe
 zarazem [zarazem] adv at the
 same time, as well
 zarazić [zarazitɔ] perf, ~ać
 [zarazítɔ] imperf I vt in-

fect II *vr* ~zić, ~zać się be infected, catch an infection; contract a disease
 zardzewiały [zardze'váũ] *adj* rusty
 zarejestrować [zarejes'trovatɕ] I *vt* record II *vr* ~ się register
 zarezerwować [zarszer'vovatɕ] *vt* reserve; make reservations (miejsca w teatrze for seats in the theatre); ~ sobie to book
 zarezerwowany [zarszer'vovani] *adj* reserved, booked, taken
 zaręczać [zar'čęcatɕ] *imperf*, ~ć [zar'čęćitɕ] *perf* I *vi* (za kogoś) affirm; guarantee II *vr* ~ać, ~ć się be engaged (to be married)
 zaręczyny [zar'čęni] *pl* betrothal, engagement
 zarobek [zar'čobek] *m* gain, earnings
 zarobić *zob.* zarabiać
 zarost [zar'čost] *m* hair, beard; bez ~u beardless, shaven
 zarozumiwały [zarozu'maũ] *adj* conceited, presumptuous
 zarówno [zar'čuvno] *conj* as well as; ~ ..., jak both ... and
 zaryzykować [zariz'i'kovatɕ] *vt* venture; run a risk (coś of sth)
 zarząd [zar'čzɛ] *m* administration, management, direction; ~ główny board, council; ~ miejski municipal government
 zarządzać [zar'čzɛcatɕ] *imperf*, ~ić [zar'čzɛćitɕ] *perf* *vt* administer, manage (czymś sth); (polecać) order, dispose
 zarządzenie [zar'čzɛczɛnɛ] *n* order, disposition
 zarządzić *zob.* zarządzać
 zarzucić [zar'čutɕitɕ] *imperf*, ~ić [zar'čutɕitɕ] *perf* I *vt* 1. (kotwicę, sieć) cast, throw; ~ać, ~ić płaszcz na ramiona to throw a coat over

one's shoulders; ~ać, ~ić coś komuś to reproach sb with sth 2. (porzucić) give up II *vi* (o pojazdach) skid, lurch
 zarzut [zar'čzut] *m* objection, charge, imputation; pod ~em morderstwa on a charge of murder; ponad wszelkie ~y above reproach; bez ~u fair and above-board
 zasada [za'sada] *f* principle; (podstawa) foundation, basis; z ~y as a rule
 zasadniczy [zasad'ničɕi] *adj* essential, fundamental, cardinal
 zasięg [zar'čęg] *m* range, scope, reach; poza ~em out of range; w ~u within reach; w ~u głosu within earshot
 zasięgać [zar'čęgatɕ] *imperf*, ~nąć [zar'čęgnɔtɕ] *perf* *vt* (czyjeś rady) consult (sb), seek advice (from sb); ~nąć informacji to inquire; ~nąć porady lekarskie (prawnej itp.) to take medical (legal etc.) advice
 zasilacz [zar'čilatɕ] *m* techn. feeder; elektr. feeder cable
 zasiłek [zar'čiček] *m* subsidy, grant-in-aid; ~ dla bezrobotnych unemployment benefit; pobierać ~ to be on relief; pot. to be on the dole; przejść na ~ to go on the dole
 zaskoczenie [zasko'ččɛnɛ] *n* 1. (niespodzianka) surprise 2. techn. snap (of a lock)
 zaskoczyć [zar'čskočitɕ] *vt* surprise, startle; (o zatrasku) slip (click) into place
 zasiać [zar'čsiasitɕ] *vt* weaken, grow faint; (o mdleć) faint (away), swoon
 zasłaniać [zar'słanacɕ] *imperf*, ~nić [zar'słanitɕ] *perf* I *vt* cover, veil, cloak; ~aniać, ~nić przed czymś to shelter (screen) from sth II *vr*

~aniać, ~nić się cover oneself (one's face)
 zasłona [zar'słona] *f* cover, veil, screen; (w oknie) blind, curtain; zasunąć ~ę to draw the curtain
 zasłonić *zob.* zasłaniać
 zasługa [zar'sługa] *f* merit, credit
 zasługiwać [zasł'u'givatɕ] *imperf*, ~żyć [zar'słuzitɕ] *perf* *vt* deserve, merit (na coś sth)
 zasmuć [zar'smucɕitɕ] *imperf*, ~ić [zar'smucitɕ] *perf* *vt* (także *vr* ~ać, ~ić się) sadden, grieve
 zasnąć [zar'sasnɔtɕ] *vi* fall asleep
 zasób [zar'sap] *m* 1. stock, store; ~ób słów vocabulary 2. *pl* ~oby resources
 zaspas [zar'spas] *f* (śnieżna) snowdrift; (piasku) dune
 zasnąć [zar'sasnacɕ] *vt* oversleep
 zaspany [zar'spani] *adj* sleepy
 zaspokajać [zaspo'kajatɕ] *imperf*, ~wić [zaspo'kavitɕ] *perf* *vt* satisfy, gratify; (pragnienie) quench; (apetyt) appease; (zapotrzebowanie) meet; (żądania, roszczenia) settle
 zastać *zob.* zastawać
 zastanawiać [zasta'navatɕ] *imperf*, ~wić [zasta'novitɕ] *perf* I *vt* make think, puzzle II *vr* ~awiać, ~wić się reflect (nad czymś upon sth); deliberate; wonder; puzzle (nad czymś about (over) sth)
 zastaw [zar'staw] *m* 1. (zabezpieczenie) security; deposit; pożyczka pod ~ to lend on security 2. (przedmiot zastawiony) pawn; dać coś w ~ to pawn sth
 zastawać [zar'stavatɕ] *imperf*, ~ć [zar'statɕ] *perf* *vt* find
 zastąpić *zob.* zastępować
 zastępca [zar'stępsa] *m* substitute, proxy, deputy; ~ dowódcy second-in-command; ~ profesora assistant-pro-

fessor; ~ przewodniczącego vice-president
 zastępować [zast'povatɕ] *imperf*, ~ąpić [zar'stępitɕ] *perf* *vt* replace (kogoś sb); deputize (kogoś for sb); stand for || ~ępować, ~ąpić drogę to bar the way
 zastosować [zasto'sovatɕ] I *vt* apply, adapt, use II *vr* ~ się comply (do czegoś with sth), conform (do czegoś to sth)
 zastój [zar'stuj] *m* stagnation; handl. recession, slump
 zastrzał [zar'stzał] *m* med. felon
 zastrzeżenie [zar'stżɛczɛnɛ] *n* reservation; objection, restriction; bez ~u without reserve
 zastrzyk [zar'stżɕik] *m* injection; ~ domięśniowy (podskórny, dożylny) intramuscular (hypodermic, intravenous) injection
 zasunąć *zob.* zasunąć
 zasuna [zar'suna] *f* bolt, bar
 zasunąć [zar'sunacɕ] *imperf*, ~nąć [zar'sunɔtɕ] *perf* *vt* push, shove; ~wać, ~nąć firanki to draw the curtains
 zasypać [zar'sipacɕ] *vt* (zapelnić) fill up (a ditch); *przen.* ~ kogoś zaproszeniami to shower invitations on sb
 zasypka [zar'sipka] *f* med. dusting powder
 zaszczyć [zar'sččitɕ] *vt* med. inoculate, vaccinate
 zaszczyt [zar'sččitɕ] *m* honour; przynosić komuś ~ to do credit (be an honour) to sb; (w łiscie) mam ~ donieść panu ... I beg to inform you ...
 zaszczytny [zar'sččitni] *adj* honourable

zaszkodzić [za'skodzić] vt injure (harm) (komuś sb); do harm (komuś to sb)
 zaszyć ['zafic] perf, ~wać [za'fivat] imperf I vt sew up II vr ~ć, ~wać się przen. (schować się) hide oneself
 zaś [za] conj but, whereas
 zaśpiewać [za'spiewać] vt sing, start singing
 zaświadczać [za'cfat'fat] imperf, ~ywać [za'cfat'fat] perf vt certify, testify, attest; ~a się, że ... this is to certify that ...
 zaświadczenie [za'cfat'fene] n certificate, attestation
 zaświadczyć zob. zaświadczać
 zatamować [zata'movat] vt stop, block up, obstruct; (krew) stanch, staunch
 zatańczyć [za'tan'čit] vt vi dance
 zatarg ['zatar] m conflict; popaść w ~ to get into conflict
 zatelefonować [zatelefo'novat] vt telephone, pot. phone, ring up
 zatelegrafować [zatelegra'fov- vat] vt cable, wire
 zatemperować [zatempe'rovat] vt vt point; sharpen (a pencil)
 zatłoczony [zat'łoc'zon] adj crowded; bardzo ~ overcrowded
 zatoka [za'toka] f bay, creek, gulf
 zatonać [za'tonac] vt sink
 zatopić [za'topit] vt sink, drown
 zator ['zator] m (uliczny) traffic jam; ~ z lodu ice jam
 zatrucie [za'trutic] n poisoning; ~ krwi blood-poisoning
 zatruć ['zatruc] I vt poison (sb, food, water etc.) II vr ~ się med. get poisoned
 zatrudniać [za'trudniat] imperf, ~ć [za'trudnit] perf vt employ, keep busy

zatrudnienie [zatrud'nenie] n employment, occupation, pot. job
 zatrzask ['zat'fask] m 1. (u drzwi) safety-lock; latch; klucz od ~u latchkey 2. (u sukni itp.) press button (stud)
 zatrzaskiwać [zat'faskivat] imperf, ~nąć [za't'fasn'it] perf vt (drzwi) bang, slam; (pokrywą) snap, shut
 zatrząść się [za't'fasc'it] vr (o słońcu) seize
 zatrzymać [za't'fimat] perf, ~ywać [za't'fimat] imperf I vt stop; (jako więźnia) detain, arrest; (u siebie) retain, keep II vr ~ać, ~ywać się (stanąć) stop; (pozostać) remain, stay
 zatwierdzić [za't'firdzit] imperf, ~ić [za't'firdzit] perf vt confirm, ratify, approve (coś of sth)
 zaufać [za'ufat] vt confide (komuś in sb); rely (komuś on sb); trust (komuś sb)
 zaufanie [za'ufanie] n confidence, trust; mąż ~a shop-steward; mieć ~e do kogoś to confide in sb; w ~u in confidence; in secret; z całym ~em in all confidence
 zaufany [za'ufani] adj reliable, trusted
 zaułek [za'u'leek] m backstreet; przen. ślepy ~ blind alley
 zauważyć [zau'vazic] imperf, ~ć [zau'vazit] perf vt 1. observe, notice 2. perf (powiedzieć) suggest; (zrobić uwagę) remark
 zaważyć [za'vadzat] imperf, ~ić [za'vadzit] perf vt (przeszkadzać) hinder, stand in sb's way; ~ać komuś to make a nuisance of oneself; ~ić o coś to stumble upon sth
 zaważyć się [za'vazic'it] vr break down, fall in, collapse
 zaważyć [zava'zic] m med. infarct,

infarction; ~ serca cardiac infarction
 zawartość [za'vartocit] f contents, capacity
 zawczasu [za'vfazu] adv in good time
 zawdzięczać [za'vdzic'fat] vt owe (komuś, czemuś to sb, sth)
 zawiąć ['zavac] vt (powiać) blow, start blowing; ~ło mnie I've caught a chill
 zawiadomić [zava'domit] imperf, ~omić [zava'domit] perf vt inform, let know; (oficjalnie) advise, notify (o czymś of sth)
 zawiadomienie [zavado'menie] n information, advice; (o ślubie itp.) announcement
 zawiadowca [zava'dovsa] m manager; ~ stacji station-master
 zawias ['zavas] m hinge; na ~ach hinged; zawiesić na ~ach to hinge; zdjąć z ~ów to unhinge
 zawiązać [za'vazac] perf, ~ywać [za'vazivat] imperf vt tie, bind (up); (spółkę, firmę) establish, form
 zawięja [za'veja] f turmoll; (śnieżna) snow-storm, blizzard
 zawierać [za'verat] imperf, ~rzeć ['zavzic] perf vt (mieścić) contain, comprise, include, cover || ~ierać, ~rzeć małżeństwo to contract marriage; ~ierać, ~rzeć pokój to conclude (make) peace; ~ierać, ~rzeć traktat to conclude a treaty
 zawiejsić [za'vecic] perf, ~szać [za'vecat] imperf vt hang (up); (odroczyć) suspend; (wyplatać) stop
 zawieść zob. zawodzić
 zawieźć zob. zawozić
 zawiłjać [za'vijac] imperf, ~nać [za'vinac] perf I vt fold up; (rekatwy) roll (tuck) up; (w papier) wrap (up) II

vt ~jać, ~nąć do portu to enter a harbour III vr ~jać, ~nać się w kołdrę to roll oneself up in a blanket
 zawily [za'viil] adj intricate, complicated
 zawinać zob. zawiąć
 zawińić [za'vinic] vt to be guilty (of)
 zawiść ['zavisc] f envy, jealousy
 zawodnik [za'vodnik] m competitor
 zawodowy [zavo'dov] adj professional; (o chorobie) occupational; związek ~ trade union
 zawody [za'vod] pl competition, contest, games; ~ żużlowe cinder-track race
 zawodzić [za'vodit] imperf, ~ieść ['zavesc] perf I vt 1. disappoint, deceive, frustrate; ~odzić, ~ieść kogoś to let sb down 2. (nie udać się) fail 3. imperf (lamentować) lament II vr ~ieść się be disappointed
 zawiolać [za'voviat] vt call; ~ taksówkę to hail a taxi
 zawozić [za'vozic] imperf, ~ieść ['zavesc] perf vt carry, convey, transport
 zawód ['zavut] m 1. profession 2. (rozczarowanie) disappointment, disillusion, deception; zrobić ~ komuś to disappoint sb
 zawór ['zavur] m valve
 zawracać [za'vratsac] imperf, ~ócić [za'vrucic] perf vt vi turn (go) back; przen. ~acać, ~ócić komuś głowę to bother sb; to turn sb's head
 zawrót ['zavrut] m (głowy) vertigo, dizziness, giddiness
 zawrzeć zob. zawiąć
 zawsze ['zaffe] adv always, ever; na ~ for ever; raz na ~ once and for all; ~ odtąd ever after
 zawzięty [za'vziti] adj (uparty) persistent; (nieprzejed-

nany) bitter; ~ na coś keen on sth
 zazdrosny [za'zdrɔsni] *adj* jealous, envious (o kogoś, coś of sb, sth)
 zazdrościć [za'zdrɔtʃitɕ] *vt* envy (kogoś sb), grudge (kogoś czegoś sb sth)
 zaziębić się [za'ziębitɕ] *impf*, ~ć się [za'ziębitɕ] *perf* *ur* catch (a) cold
 zaziębienie [za'ziębnie] *n* cold, chill
 zaznaczyć [za'znatɕitɕ] *I vt* (zrobić znak) mark, make a note (coś of sth); (podkreślić) stress *II vt* (wykazać) point out, state
 zazna|amić [zazna'jamić] *impf*, ~omić [zazna'jomitɕ] *perf* *I vt* acquaint (z kimś, czymś with sb, sth) *II vt* ~amić, ~omić się become (get) acquainted (z kimś with sb)
 zazwyczaj [za'zvičaj] *adv* usually; jak ~ as usual
 zażalenie [za'zajenie] *n* complaint; wnieść ~ to lodge a complaint
 zażarty [za'zartɪ] *adj* fierce, bitter, furious
 zażyć [za'žitɕ] *perf*, ~wać [za'žitvatɕ] *impf* *vt* (lekarstwo) take; (szczęścia itp.) enjoy, experience
 zażyły [za'žitɪ] *adj* intimate, familiar
 ząb [zɔp] *m* tooth; ~ mądrosi wisdom tooth; ~ mleczny milk-tooth; ~ trzonowy molar; sztuczny ~ false tooth; denture; boli mnie ~ I have a toothache
 zbadać [zbadatɕ] *vt* (kraj, teren itp.) explore; (sprawę, zbrodnię) investigate; ~ pacjenta to examine a patient
 zbedny [zbedni] *adj* superfluous
 zbić [zbitɕ] *I vt* 1. (sprawić lanie) beat (up); przén. ~ argument to refute an ar-

gument 2. (stłuc) break *II vt* ~ się break
 zblec zob. zbiegać
 zbieg [zɔk] *m* fugitive, runaway, deserter || ~ okoliczności coincidence; szczęśliwy ~ okoliczności happy coincidence, stroke of luck
 zbiegać [zɔkɔtɕ] *impf*, ~ć [zɔkɔtɕ] *perf* *I vt* run away (down); (uciekać) run away *II vt* ~gać, ~ć się (o liniach) converge; (o wypadkach) coincide; (kurczyć się) shrink; (gromadzić się) crowd
 zbiegowisko [zɔkɔ'viskɔ] *n* crowd
 zbieracz [zɔberatɕ] *m* collector
 zbierać [zɔberatɕ] *impf*, zebrać [zɔberatɕ] *perf* *I vt* gather, collect; (owoce) pick up; (zboże) harvest; ~ ze stołu to clear the table *II vt* ~ się gather, meet, come together; przén. zbiera się na deszcz it is going to rain; ~ się w sobie to pull oneself together
 zbiornik [zɔbɔrnik] *m* reservoir, basin, tank; ~ paliwa fuel tank
 zbiór [zɔur] *m* collection; ~ praw code; ~ zboża crop, harvest
 zbiórka [zɔburka] *f* 1. (zebranie się) rally, assembly; miejsce ~ rallying point 2. (pieniężna) collection
 zbli|ać [zɔbliatɕ] *impf*, ~yć [zɔbliatɕ] *perf* *I vt* near, approach; ~ać, ~yć, ludzi to bring people together *II vt* ~ać, ~yć się approach (do kogoś sb); ~ać, ~yć się do końca to draw to an end (a close)
 zbliznienie [zɔbli'znie] *n* fot. close-up
 zbliznić [zɔbli'znitɕ] *vt* go astray, lose one's way; przén. err, sin
 zbrocze [zɔbrɔtɕ] *n* slope
 zboże [zɔbrɔʒe] *n* corn, grain

zbrodnia [zɔbrɔdnja] *f* crime
 zbrodniarz [zɔbrɔdnjaʃ] *m* criminal
 zbrodniczy [zɔbrɔd'ničɪ] *adj* criminal
 zbroić [zɔbrɔitɕ] *I vt* 1. arm 2. (spsocić) ~ coś to do some mischief *II vt* ~ się arm
 zbroja [zɔbrɔja] *f* armour
 zbrojeńca [zɔbrɔ'jeɲa] *pl* armaments; wyścig ~n armaments race
 zbrzydnać [zɔbrɔ'dnɔtɕ] *vt* become ugly, lose one's looks
 zbudować [zɔbu'dovatɕ] *vt* build, construct
 zbudzić [zɔbudzitɕ] *I vt* wake (up), rouse *II vt* ~ się wake (up)
 zburzyć [zɔburɪtɕ] *vt* destroy, demolish; (budynęk) pull down
 zbyt¹ [zɔbit] *adv* too; ~ duży too big; ~ gorliwy overzealous
 zbyt² [zɔbit] *m* sale; rynek ~u outlet, market
 zbyteczny [zɔbitɕ'ni] *adj* superfluous, excessive, useless; zupełnie ~ quite unnecessary
 zbytek [zɔbitɕk] *m* (luksus) luxury; (nadmiar) excess
 zda|ć [zdatɕ] *perf*, zdawać [zɔdatvatɕ] *impf* *I vt* render, turn (give) over || ~ć egzamin to pass an examination; ~wać egzamin to sit for an examination; ~ć, ~wać sprawę z czegoś to give an account of sth; ~wać sobie sprawę z czegoś to realize sth *II vt* ~ć, ~wać się 1. rely (na kogoś, coś on sb, sth) 2. ~wać się (wydawać się) seem, appear z dala [z'dala], z daleka [z da'leka] *adv* from afar
 zdanie [zɔdanie] *n* 1. opinion, view; powiedzieć swoje ~ to speak one's mind; zmienić ~ to change one's mind; moim ~m in my opinion

2. gram. sentence, clause
 zdarzać się [zɔdazatɕ] *impf*, ~yć się [zɔdazitɕ] *perf* *ur* happen, occur, come to pass
 zdarzenie [zɔdazɛne] *n* event, happening, incident
 zdawać zob. zdać
 zdążyć [zɔdɔʒitɕ] *vt* come in time; nie ~ na pociąg to miss the train
 zdecydować [zɔdɛtsi'dovatɕ] *I vt* decide *II vt* ~ się decide, make up one's mind, resolve (na coś upon sth)
 zdej|mować [zɔdej'movatɕ] *impf*, zdjąć [zɔdɔjtɕ] *perf* *vt* 1. take off, remove 2. (fotografować) take a picture (coś of sth) || zdjął go strach he was seized with fear
 zdeponować [zɔdɛpɔ'novatɕ] *vt* deposit
 zderzak [zɔdɛzɔk] *m* buffer; mot. fender
 zderzenie [zɔdɛzɛne] *n* collision, crash, smash; pot. clash
 zderzyć się [zɔdɛžitɕ] *impf* *ur* knock (z kimś, czymś against sb, sth); collide, smash (z czymś into sth)
 zdezynfekować [zɔdɛzinfɛ'kovatɕ] *vt* disinfect; med. sterilize
 zdjąć zob. zdejmować
 zdjęcie [zɔdɛtɕe] *n* (fotografia) picture, photograph; zrobić ~ to take a photograph; zrobić ~ migawkowe to take a snapshot; robić ~ rentgenowskie to X-ray
 zdobić [zɔdɔbitɕ] *vt* decorate, adorn
 zdoby|ć [zɔdɔbitɕ] *f* conquest; booty; spoils; ~e nauki conquests of science
 zdoby|ć [zɔdɔbitɕ] *perf*, ~wać [zɔdɔ'bitvatɕ] *impf* *I vt* conquer, capture, gain; (wiedzę) acquire; ~ć nagrodę to win a prize *II vt* ~ć,

~wać się na coś to bring oneself (manage) to do sth; ~ć, ~wać się na uśmiech to force a smile
 zdolność ['zdolnɔɕtɕ] f ability, capacity, talent
 zdolny ['zdolni] adj capable (do czegoś of sth), clever, gifted, able
 zdołać ['zdɔłaɕ] vt manage (be able) (coś zrobić to do sth), contrive; nie ~ zrobić czegoś to fail to do sth
 zdrada ['zdrada] f treason, treachery; ~ małżeńska conjugal infidelity
 zdradzić ['zdradziɕ] imperf, ~ić ['zdradziɕ] perf I vt betray; (męża, żonę) be faithless (kogoś to sb); deceive (kogoś sb) II vr ~ać, ~ić się betray oneself, give away a secret
 zdrajca ['zdrajtsa] m traitor
 zdrętwieć ['zdrętwieɕ] vi stiffen, become torpid, be numbed
 zdrojowy [zdro'jɔvi] adj of a health-resort; dom ~ hydro-pathic establishment
 zdrowie ['zdrovɛ] n health; służba ~a health service; pić czyjeś ~e to drink sb's health; to propose a toast: na ~e! (po kichnięciu) God bless you!; za twoje ~e! here's to you!
 zdrowy [zdrovi] adj healthy, sound; (o klimacie) wholesome; (psychicznie) sane; bądź zdrow! good bye!; farewell!
 zdrzemnąć się ['zdʒemnɔɕɕ] vr have a nap
 zdumienie [zdu'mɛnɛ] n astonishment, amazement; wprowić w ~ to amaze; to astound
 zdumiewający [zdu'mɛva'jɔtsi] adj startling, stupendous, amazing
 zdumiony [zdu'mɔni] adj amazed, astonished (czymś at sth)

zdiskwalifikować [zdiskfaji-fi'kovatɕ] vt disqualify
 zdystansować [zdistan'sɔvatɕ] vt outdistance
 zdziwić ['zdziwiɕ] I vt astonish II vr ~ się be astonished (czymś at sth)
 ze zob. z
 zebra ['zɛbra] f 1. zebra 2. (na jezdni) zebra crossing
 zebrać zob. zbierać
 zebranie [zɛ'brani] n meeting, assembly; ~ towarzyskie party
 zechcieć ['zɛxtɕeɕ] vi be willing, choose; be pleased (to do); czy nie ~albyś powtórzyć tego? wouldn't you like to repeat it?; would you mind repeating it?
 zegar ['zegar] m (ścienne) clock; (słoneczny) sundial; (licznik) meter; ~ parkingowy parking meter
 zegarek [zɛ'garek] m watch; ~ek na rękę wrist watch; ~ek kieszonkowy pocket watch; na moim ~ku by my watch; ~ek późni się (spiesz się) the watch is slow (fast)
 zegarmistrz [zɛ'garnistɕ] m watch-maker
 zejść zob. schodzić
 zelować [zɛ'lovatɕ] vt sole
 zelówka [zɛ'lufka] f sole
 zemdleć ['zemdleɕ] vi faint, swoon
 zemsta ['zɛmsta] f revenge, vengeance
 zemścić się ['zɛmɕciɕɕ] vr take revenge, revenge (onself) (na kimś za coś on sb for sth)
 zepchnąć ['zɛpɕnɔɕɕ] vt push, shove, thrust (w dół down, na bok aside)
 zepsuć ['zɛpsuɕ] I vt spoil; przyn. corrupt, deprave; ~ sobie żołądek to upset one's stomach II vr ~ się go (turn) bad, spoil; przyn. be corrupted (depraved)
 zero ['zero] n zero, nought

zerwać zob. zrywać
 zerwanie [zɛr'vani] n rupture, breach.
 zespół ['zɛspuɔ] m team, set, group; (artystyczny) ensemble; teatr. troupe
 zestaw ['zɛstaf] m set, outfit; gear; techn. aggregate; ~ narzędzi tool kit
 zestawiać [zɛ'staɔvatɕ] imperf, ~ć [zɛ'staɔviɕ] perf vt (w całość) put together, combine; (porównywać) compare
 zestawienie [zɛsta'vɛnɛ] n (porównanie) comparison; (złożenie w całość) combination; (rachunkowe) balance sheet
 zeszloroczny [zɛ'ʃɔ'rɔɕni] adj last year's
 zeszyły ['zɛʃy] adj past, last; w ~m roku last year
 zeszyt ['zɛʃit] m exercise-book
 zetknąć ['zɛtknɔɕɕ] I vt put together, contact; join; ~ ze sobą ludzi to throw people together II vr ~ się come into contact, get in touch (z kimś with sb)
 zetrzeć ['zɛtɕɛɕ] vt (tablicę) wipe; ~ kurz to dust; ~ na miazgę to crush
 zewnątrz ['zɛvnɔɕɕ] adv praep outside; (o kierunku) outwards; odwrócić na ~ to turn inside out
 zewnętrzny [zɛ'vnɛɕni] adj exterior, external, outdoor; (świat) outer, outward; med. do użytku ~ego for external use
 zewsząd ['zɛʃɔɕ] adv from everywhere, from (on) all sides; on every side
 zez [zɛz] m squint
 zezwalać [zɛ'zvalatɕ] imperf, ~olić [zɛ'zvoʃitɕ] perf vt allow, permit (na coś sth)
 zezwolenie [zɛzvo'ʃɛnɛ] n permission, consent; (na sprzedaż alkoholu itp.) licence
 zgodnąć ['zgodnɔɕ] perf,

~ywać [zga'divatɕ] imperf vt guess
 zgadzać się ['zɡadzatɕ ɕɛ] imperf, zgodzić się ['zɡɔdziɕɕ ɕɛ] perf vr consent, agree (na coś to sth); nie ~ się to disagree
 zgaga ['zɡaga] f med. heartburn
 zgasić ['zɡaciɕ] vt put out, extinguish; ~ światło to switch off (the electric light); ~ silnik to shut off the engine
 zgasnąć ['zɡasnɔɕɕ] vi be (go) out; (umrzeć) die
 zgijać [zɡiɕɕ] perf, ~nąć ['zɡinatɕ] imperf I vt bend, bow, fold II vr ~ać, ~nąć się bend, bow, stoop
 zginąć ['zɡinɔɕɕ] vi be lost, disappear; (umrzeć) be killed, die
 zgłaszać ['zɡɔʃatɕ] imperf, ~osić ['zɡɔɕiɕɕ] perf I vt announce, declare; report; ~aszać, ~osić pretensję do czegoś to lay claim to sth; ~aszać, ~osić wniosek to present a motion II vr ~aszać, ~osić się report, present oneself; ~aszać, ~osić się do kogoś to call on sb; ~aszać, ~osić się na ochotnika to volunteer; ~aszać, ~osić się po coś to apply for sth; to come and fetch sth
 zgłodnieć ['zɡɔɔdnɛɕ] vi grow hungry; ~ałem I am hungry
 zgłoszenie [zɡɔʃɛ'nɛ] n application, declaration, presentation
 zgnieść [zɡnɛɕɕ] vt crush, squash; (zmiąć) crumple; (papierosa) grind; (bunt) suppress
 zgniły [zɡni] adj rotten, putrid; foul; przyn. (moralnie) depraved
 zgoda ['zɡoda] f consent (na coś to sth); (zgodność) harmony, concord; wyrazić

~dę to assent (to); w ~dzie z czymś in accordance (in agreement) with sth; za czyjąś ~dą with the consent of sb; ~da! all right!; agreed!

zgodzić się zob. zgadzać się

zgotić ['zgotitɔ] vt shave off (one's beard)

zgon [zgon] m decease; świadectwo ~u death certificate

z góry ['zɡurɨ] adv beforehand, in advance, in anticipation

zgrabny ['zɡrabnɨ] adj (zręczny) skilful, adroit, deft; (dobrze zbudowany) well-shaped, smart

zgrupowanie [zɡrupa'waniɛ] n assembly, gathering, meeting

z grubszą ['zɡrupʂa] adv roughly, in the rough

zgrzać się ['zɡʂatɕ ɕɛ] vr get hot

zguba [zɡuba] f 1. (przedmiot) loss, lost thing 2. (strata) loss, ruin; skazany na ~ę doomed

zgubić ['zɡubitɕ] I vt lose; przyn. ruin II vr ~ się lose oneself, get lost, go astray, lose one's way

ziarno ['zarnɔ] n grain, corn; (kawy) bean

zidentyfikować [zidentifi'kɔvatɔ] vt identify

zielony [zɛ'lonɨ] adj green

ziemia ['zɛmɨ] f earth, land, ground; (gleba) soil; (kula ziemiska) globe; ~ ojczyzna native land

ziemniak ['zɛmpnak] m potato

ziemski ['zɛmskɨ] adj earthly, terrestrial; właściciel ~ landowner

ziewać ['zɛvatɕ] imperf, ~nąć ['zɛvnɔtɕ] perf vt yawn

zież [zɛtɕ] m son-in-law

zimna ['zimna] f winter; ~a, w ~ie in winter; w środku ~y in the dead of winter

zimno ['zimnɔ] adv cold; jest ~ it is cold

zimny ['zimnɨ] adj cold, frigid

zimować [zim'novatɕ] vi pass the winter; (o zwierzętach) hibernate

ziola ['zɔɨa] pl herbs

ziomkostwo [zim'kɔstfɔ] n homeland association

zjawiać się ['zjavatɕ ɕɛ] imperf, ~ć się ['zjavitɕ ɕɛ] perf vr appear, turn up

zjazd [zjast] m (z góry) descent; (delegatów) congress, meeting; (koleżeński) reunion; (złot) rally

zjechać zob. zjeżdżać

zjednoczenie [zjednɔ'ʂɛnɛ] n union; unification

zjednoczyć [zjednɔ'ʂɛtɕ] vt (także vr ~ się) unify; unite

zjeść [zjɛtɕ] vt eat (up); ~ obiad (śniadanie, kolację) to have dinner (breakfast, supper)

zjeżdżać ['zjɛʂdʂatɕ] imperf, ~chać ['zjɛxatɕ] perf I vi go down, descend; ~żdżać, ~chać z drogi to make way; to go (get) out of the way II vr ~żdżać, ~chać się come together, meet, assemble

zlecać ['zɛtsatɕ] imperf, ~cić ['zɛtsitɕ] perf vt charge (commission) (komuś coś sb with sth)

zlecenie [zɛ'tɛnɛ] n commission, order; (wiadomość) message

zlecić zob. zlecać

zlepić ['zɛpitɕ] vt stick (glue, gum) together; ~one włosy clotted hair

zlew [zɛf] m sink

złot [zlot] m rally; (harcerski) jamboree

złagodzić [zɨa'godʂitɕ] vt (ból) soothe, alleviate; (gniew) mitigate; ~ karę to mitigate a punishment

złamać ['zɨamatɕ] I vt break,

crack; (z trzaskiem) snap

II vr ~ się break

złamanie [zɨa'manɛ] n break; med. fracture

złapać ['zɨapatɕ] I vt take, catch (hold); (okazję) snatch; ~ mocno to grip; to clutch; ~ za coś to grab at sth; pot. ~ gumę to get a puncture II vr ~ się catch (za coś at sth)

złączyć ['zɨʂtɕitɕ] I vt join, connect; (zjednoczyć) unite II vr ~ się join (z kimś with sb), unite

zło [zɨɔ] n evil; brać za złe to take amiss; nie ma w tym nic złego there is no harm in it; wybrać mniejsze złe to choose the lesser of two evils

złoczyńca [zɨɔ'ʂɨntsa] m evil-doer, malefactor

złodziej ['zɨɔdʂɛ] m thief; ~ kieszonkowy pickpocket

złom [zɨɔm] m scrap-iron

złościć ['zɨɔtɕitɕ] I vt irritate, make angry, vex, annoy II vr ~ się be angry (na kogoś with sb); be irritated (na coś at sth)

złość [zɨɔtɕ] f anger, spite, irritation; czuć ~ć do kogoś to be angry with sb; wpaść w ~ć to lose one's temper; zrobić komuś na ~ć to spite sb; ze ~ci out of spite; ze ~cią angrily

złośliwy [zɨɔ'ʂɨvɨ] adj malicious, spiteful; med. nowotwór ~ malignant tumour

złoto ['zɨɔtɔ] n gold

złotówka [zɨɔ'tufka] f złoty

złoty¹ ['zɨɔtɨ] adj gold; golden

złoty² ['zɨɔtɨ] m (moneta) złoty

złóże ['zɨɔʂɛ] n deposit, layer, bed

złożony [zɨɔ'ʂɔnɨ] adj (o arkuszu itp.) folded; (skomplikowany) complicated,

complex, compound; przyn. ~ chorobą bedridden

złożyć ['zɨɔʂɨtɕ] vt (kartkę, kopertę) fold; (pieniądze) deposit; ~ egzamin to pass an examination; ~ oświadczenie to make a statement; ~ podanie to file (submit) an application; ~ podziękowanie to give (render) thanks; ~ przysięgę to take an oath; ~ rezygnację to resign one's post; ~ wizytę to pay a visit; ~ zażalenie to lodge a complaint

złudzenie [zɨu'dʂɛnɛ] n illusion

zły [zɨɨ] adj (niedobry) evil, ill, bad, wicked; (rozgniewany) angry (na kogoś with sb)

zmagać się ['zmagatɕ ɕɛ] vr struggle; sport. wrestle

zmarły ['zmarɨɨ] I adj deceased, dead; ~ prezydent the deceased president II m the deceased

zmarnować [zmar'novatɕ] I vt waste, trifle away; ~ okazję to miss (lose) an opportunity; ~ życie to make a mess of one's life II vr ~ się waste; (o człowieku) go to the dogs; fall into degradation

zmarszczka [zmarʂtʂka] f wrinkle, pucker; (na ubraniu) crease; pl ~i (w kącie oka) crow's-foot

zmarszczyć ['zmarʂtʂitɕ] I vt wrinkle; (czoło) frown; (brwi) knit one's brows; frown (na coś at (on) sth); (materiał) gather, pucker, crease II vr ~ się wrinkle; (o materiale) crease

zmartwić ['zmartvitɕ] I vt worry, grieve, afflict II vr ~ się worry, be grieved (czymś at sth)

zmartwienie [zmarʂ'tɛnɛ] n worry, grief, trouble

zmarznąć ['zmarznɔtɕ] vt be

frozen, freeze; (o człowieku) be cold
 zmęczenie [zmɛ'ʧɛnɛ] n weariness, tiredness, fatigue
 zmęczony [zmɛ'ʧɔni] adj tired, weary; śmiertelnie ~ dead-tired
 zmęczyć [zmɛ'ʧɪtɔ] I vt tire, fatigue II vr ~ się be tired, tire
 zmian[a] [zɦana] f change, alteration; (w pracy robotników) shift; sport. relay; ~a na lepsze change for the better; na ~e in turn, by turns, in shifts
 zmiąć się [zmɦɔtɔ ɕɛ] crumple, crease
 zmienić [zmɦnatɔ] imperf, ~ć [zmɦnitɔ] perf I vt change, alter; (wartę) relieve; ~ć mieszkanie to move; ~ć pieniądze to change money II vr ~ać, ~ć się change, vary, alter
 zmienny [zɦenni] adj variable, changeable; elektr. prąd ~ alternating current
 zmierzać [zɦɛzɔtɔ] vt aim, drive (do czegoś at sth); tend (w stronę czegoś towards sth); ~ć do celu to pursue an aim; to follow a purpose; do czego ~sz? what are you up to (driving at)?
 zmierzch [zɦɛʃx] m dusk, twilight; o ~u at nightfall
 zmierzyć [zɦɛzɦtɔ] vt measure; ~ gorączkę to take (sb's) temperature
 zmieszać [zɦɛɦatɔ] I vt mix up; (speszyc) perplex, disconcert II vr ~ się get (become) confused (mixed up)
 zmieścić [zɦɛɦɕɦtɔ] I vt contain, manage to place, find room (enough) II vr ~ się get in, enter
 zmięty [zɦɦtɔ] adj crumpled, mussed
 zmizernieć [zɦɦ'zɦɛɕtɔ] vt grow thin

zmniejszać [zɦɛɕɦzɦatɔ] imperf, ~yć [zɦɛɕɦɦtɔ] perf vt (także vr ~ać, ~yć się) lessen, diminish, decrease, reduce
 zmoczyć [zɦɔɦɦtɔ] vt moisten, soak, wet
 zmoknąć [zɦɔɦkɦnɦtɔ] vt get wet, soak
 zmowa [zɦɔva] f conspiracy, plot
 zmrok [zɦɔɕk] m dusk, twilight
 zmrzyć [zɦɔɦɦtɔ] vt ~ć oczy to blink; nie ~łem oka I didn't sleep a wink
 zmusić [zɦɦɦtɔ] perf, ~szyć [zɦɦɦatɔ] imperf I vt force, compel II vr ~się, ~szyć się force oneself (to sth, to do sth)
 zmyć zob. zmywać
 zmylić [zɦɦɦtɔ] vt mislead; ~ drogę to go astray
 zmysł [zɦɦɦtɔ] m sense; być przy zdrowych ~ach to be sane; postradać ~y to go mad; to lose one's mind
 zmysłowy [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] adj sensual
 zmyślić [zɦɦɦɦtɔ] imperf, ~ić [zɦɦɦɦtɔ] perf vt invent, make up (a story), lie
 zmywacz [zɦɦɦɦatɔ] m (do farb, lakieru) (paint, polish) remover
 zmywać [zɦɦɦatɔ] imperf, ~ć [zɦɦɦtɔ] perf vt wash out; (naczynia) wash up
 znaczek [zɦɦɦɦtɔ] m sign, mark; (pocztowy) stamp; (odznaka) badge
 znaczenie [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] n 1. meaning, sense; w całym tego słowa ~u in the full sense of the word 2. (ważność) importance, weight; być bez ~a to be of no consequence; mieć ~ to matter; to carry weight
 znacznie [zɦɦɦɦtɔ] adv considerably; ~ lepiej far better

znaczyć [zɦɦɦɦtɔ] I vt (robić znaki) mark II vt mean, signify
 znać [zɦɦɦtɔ] I vt know; ~ z widzenia to know by sight; dać komuś ~ to let sb know II vr ~ się z kimś to be acquainted with sb; to know sb; ~ się na czymś to know sth; to be competent at sth; znamy się dobrze we know each other very well
 znajdować [zɦɦɦ'ɦɦɦatɔ] I vt find II vr ~ się be, be found; (o miejscowości) be situated
 znajomość [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] f acquaintance; zawrzeć ~ to make acquaintance
 znajomy [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] I adj known II m acquaintance
 znak [zɦɦɦ] m sign, mark, token; zły ~ ill omen; ~ drogowy road (traffic) sign; ~ fabryczny trade mark; ~ firmowy brand; ~ orientacyjny (w terenie) landmark; ~ ostrzegawczy caution sign; ~ przestankowy punctuation mark; ~ zapytania question mark; ~i szczególne (osoby) outstanding features; wojsk. ~ rozpoznawczy identification disc; przen. stać pod ~iem zapytania to be doubtful; na ~ czegoś in token of sth
 znakomity [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] adj excellent, remarkable; (doskonaty) exquisite, delicious; (o człowieku) distinguished, illustrious
 znalazca [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] m finder
 znaleźć [zɦɦɦɦtɔ] I vt find; (odkryć) discover II vr ~ się be found; find oneself; umieć się ~ to know how to behave
 znamienny [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] adj characteristic (dla kogoś, czegoś of sb, sth); distinctive, significant

znanie [zɦɦɦɦtɔ] n birth-mark; mole
 znany [zɦɦɦɦtɔ] adj known, noted (z czegoś for sth); familiar (komuś to sb); (stawny) celebrated; dobrze ~ well-known
 znawca [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] m expert (czegoś in sth), connoisseur (czegoś of (in) sth); nie być ~ą czegoś to be no judge of sth
 znęcać się [zɦɦɦ'ɦɦɦatɔ ɕɛ] vr torment, harass (nad kimś sb)
 zniechęcać [zɦɦɦ'ɦɦɦatɔ] imperf, ~ić [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] perf I vt discourage II vr ~ać się be discouraged
 znieczulenie [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] n insensibility; anaesthesia
 zniekształcić [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] imperf, ~ić [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] perf vt disfigure, deform
 znienacka [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] adv all off a sudden, unexpectedly, unawares
 znieść zob. znosić
 zniewaga [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] f insult, affront, injury
 znieważać [zɦɦɦ'ɦɦɦatɔ] imperf, ~yć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] perf vt insult, affront
 zniknąć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] imperf, ~nąć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] perf vt vanish, disappear
 znikomy [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] adj insignificant, imperceptible
 zniszczenie [zɦɦɦ'ɦɦɦɦtɔ] n destruction, ruin
 zniszczyć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] vt destroy, ruin, annihilate
 zniżyć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] imperf, ~yć [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] perf I vt (cenę itp.) lower, reduce II vr ~ać, ~yć się sink, descend, stoop
 zniżka [zɦɦɦ'ɦɦɦtɔ] f (cen) reduction, reduced price; bilet ze ~ą 50% half-fare (half-price) ticket; bilet bez ~i full-fare ticket; korzystać z 50% ~i na kolei to travel half-fare

znosić ['znocit] imperf, znieść [znocit] perf I vt 1. (z góry) carry down 2. (gromadzić) gather, collect; ~ jąja to lay eggs 3. (cierpieć) stand, bear, endure, tolerate; nie znosić to hate; to dislike 4. (usuwać) abolish; (anulować) annul, cancel II vr znosić się 1. (o ubraniu) wear out 2. (o ludziach nawzajem) tolerate each other; nie znosić się to hate each other
znovu ['znovu], znów [znuf] adv again, anew
znudzić ['znudzit] I vt bore, tire II vr ~ się be (become) bored, be fed up (czymś with sth)
znudzić ['znudzit] I vt fatigue, weary II vr ~ się grow weary, become tired
zobaczyć [zobaczit] I vt see, catch sight (coś of sth) II vr ~ się meet (z kimś sb)
zobowiązać zob. zobowiązywać
zobowiązanie [zobow'zanie] n obligation, pledge, commitment; podjąć ~ to enter into an obligation; to pledge oneself
zobowiązany [zobow'zany] imperf, ~ać [zobow'zany] perf I vt oblige, bind II vr ~ywać, ~ać się pledge (bind, commit) oneself
zoolożyczny [zoolo'giczny] adj zoological; ogród ~ zoological gardens; zoo
zorganizować [zorganizovat] vt (także vr ~ się) organize
zorientować [zorientovat] I vt orientate II vr ~ się get one's bearings (w czymś in sth); see clearly; become familiar (w czymś with sth); realize (w czymś sth)
zorza ['zozra] f dawn, aurora; ~ wleczorna evening glow
z osobną [z'osobna] adv separately
zostać ['zostat] perf, ~wać

[zostavat] imperf vt 1. remain, stay; ~ć, ~wać w tyle to stay (lag) behind; ~ć na noc to stay for the night; ~ć na obiedzie (kolacji) to stay to dinner (supper); ~ć w domu to stay at home 2. (stać się) become (aktorem itp. an actor etc.)
zostawić [zostavit] imperf, ~ć [zostavit] perf vt leave; ~ać, ~ć przy sobie to keep (sth) to oneself
zranic się ['zranit] pf vr injure (hurt, wound) oneself
zrastać się ['zrastat] pf vr (o kościach) knit; (o ranach) heal up
zras [zras] m fillet; ~ bity pounded fillet; ~ siekany chopped cutlet
zrażać ['zrazat] I vt discourage II vr ~ się be discouraged, become prejudiced (do kogoś against sb)
zrealizować [zrealizovat] vt realize; (czek) cash
zredukować [zredukovat] vt mot. ~ bieg to gear down
zresztą ['zrejt] adv besides, after all, moreover, though
zrewanżować się [zrevanzovat] pf vr repay, reciprocate, return
zrezygnować [zrezygnovat] vt resign, give up, renounce (z czegoś sth)
zręczny ['zrečny] adj skilful, dexterous, clever
zrobić ['zrobit] I vt make, do; ~ć komuś grzeczność to render sb a service; ~ć komuś zawód to disappoint sb II vr ~ć się turn, become, go; ~ło się późno it got late
zrozpaczony [zrozpac'zony] adj desperate
zrozumiały [zrozumi'aly] adj comprehensible, intelligible; (jako wtrącone zdanie) rzecz

~a needless to say; ~y sam przez się self-evident
zrozumieć [zrozumi't] vt understand, comprehend; ~ć sens to grasp the meaning; nie ~ałem I didn't catch (pot. get) you (your meaning)
zryw [zrif] m spurt; dash; fit
zrywać ['zryvat] imperf, zerwać ['zrvat] perf I vt tear off; (kwiaty, owoce) pick, pluck; (stosunki) break off II vr ~ się start (spring) up; ~ się na równe nogi to spring to one's feet
zrzec się [zrečt] pf, ~ć się [zrečt] pf imperf vt renounce, resign (czegoś sth)
zrzeszenie [zreč'zenie] n association, union
zrzucić [zrucit] imperf, ~ć [zrucit] perf vt throw down (off), drop; ~ać, ~ć ze schodów to throw downstairs; ~ać, ~ć winę na kogoś to cast the blame upon sb; ~ać, ~ć z siebie odpowiedzialność to shift off responsibility
zszyć [szyt] vt sew up, stitch; med. suture (a wound)
zupa ['zupa] f soup; ~ pomidorowa tomato soup; ~ cebulowa (jarzynowa) onion (vegetable) soup
zupełnie [zup'ełnie] adv entirely, completely, quite; ~ blisko quite near; ~ nic nothing at all; ~ obcy człowiek perfect stranger
zupełny [zup'ełny] adj complete, entire; ~ nonsense perfect nonsense
zużycie [zuzit] n wear and tear; (spożycie) consumption
zużyć ['zuzit] perf, ~wać [zuzivat] imperf I vt consume, use, spend II vr ~ć, ~wać się be used; (o ubraniu) wear out

zwalczać ['zvaltcat] imperf, ~ć ['zvaltcat] perf I vt combat, overpower, fight against; ~ać trudności to overcome difficulties II vr ~ać, ~ć się contend
zwalniać ['zvalniat] imperf, zwolnić ['zvolnit] perf I vt slow down, slacken, reduce speed; (czynić wolnym) (set) free (od czegoś from sth); release; (z wojska, posady itp.) dismiss; (od podatku) exempt (from taxation) II vr ~ się disengage; ~ się od obowiązku to excuse oneself from a duty
zwarcie [zvarit] n elektr. short-circuit
zwarować [zvar'ovat] vt go mad
zwarzyć się [zvarit] pf vr (o mleku) turn sour, curdle
zważyć [zvažat] vt consider (mind) (na coś sth), take into consideration
zważyć ['zvažit] I vt weigh II vr ~ się weigh oneself
związać zob. zwiazywać
związek [z'vözek] m 1. (stowarzyszenie) union, association; nek zawodowy trade union 2. (stosunek) relation; nek małżeński marriage; słowa bez ~ku incoherent words; w ~ku z ... in connection with ...
związkowy [z'vöz'kovi] adj association, union, federal
związywać [z'vözivat] imperf, ~ać [z'vözat] perf vt bind, fasten, tie up; ~ywać, ~ać się z kimś to associate with sb
zwichnąć [z'vixnit] vt med. sprain, dislocate; przen. ~ komuś karierę to ruin sb's career
zwiadzać [z'viedzat] imperf, ~ć [z'viedzit] perf vt visit, see
zwierzchnik [z'več'xnik] m superior, principal; pot. boss

zwierzenie [zvé'zɛnɛ] n confidence
 zwierzę [zvé'zɛ] n animal;
 (dzikie) beast
 zwierzyna [zvé'zɛna] f zbior.
 game; gruba ~ big game
 zwięść zob. zwozić
 zwiędnąć [zvé'dnɔtɔ] vi wither,
 fade
 zwiększać [zvé'kɛzɔtɔ] imperf,
 ~ć [zvé'kɛtɔ] perf vt in-
 crease, add (to sth); (urok,
 urodę) enhance
 zwięzły [zvé'zɛtɔ] adj concise,
 brief, terse
 zwijać [zvé'jɔtɔ] imperf, ~nąć
 [zvé'nɔtɔ] perf I vt roll;
 (włosy) curl; (żagle) furl;
 (obóz) break up; (interes)
 wind up II vr ~jać, ~nąć
 się curl (up); ~jać, ~nąć
 się z bólu to writhe with
 pain; pot. ~jać się! look
 alive!, hurry up!
 zwinny [zvé'vɪnnɪ] adj quick,
 nimble, agile
 zwlekać [zvé'lekɔtɔ] vt vi de-
 lay, linger
 zwłaszcza [zvé'vɔɫɛʃɔ] adv par-
 ticularly, especially, chiefly
 zwłoka [zvé'vɔka] f delay;
 (odroczenie terminu) res-
 pite; bez ~i without delay;
 nie cierpiący ~i urgent;
 grać na ~ę to play for
 time
 zwłoki [zvé'vɔkɪ] pl corpse
 zwołennik [zvé'vɔlɛnnɪk] m fol-
 lower, adherent
 z wolna [zvé'vɔlnɔ] adv slowly,
 little by little
 zwolnić zob. zwalniać
 zwolnienie [zvé'vɔlnɛnɛ] n (u-
 wołnienie) release; (od po-
 datku) exemption; (z pracy)
 dismissal; (tempa) slacken-
 ing; ~ lekarskie medical
 certificate; ~ od cła ex-
 emption from customs-du-
 ties
 zwołać [zvé'vɔɫɔtɔ] perf, ~ywać
 [zvé'vɔɫɔvɔtɔ] imperf vt call
 together, convoke, convene

zwozić [zvé'zɔtɔ] imperf,
 zwieść [zvé'zɛtɔ] perf vt bring
 (together); carry; transport
 zwracać [zvé'rɔɫɔtɔ], ~ócić
 [zvé'rɔtɔ] perf I vt give
 back, return, reimburse;
 ~acać, ~ócić uwagę na coś
 to pay attention to sth;
 ~acać, ~ócić komuś uwagę
 to admonish sb; ~acać,
 ~ócić na siebie uwagę to
 attract attention II vr
 ~acać, ~ócić się turn
 (address oneself, apply) (do
 kogoś po coś to sb for sth)
 zwrot [zvé'rɔt] m return; (o-
 brót) turn; (wyrażenie)
 phrase
 zwrotnik [zvé'rɔtɪk] m tropic;
 ~ Koziorożca (Raka) tropic
 of Capricorn (Cancer)
 zwrotny [zvé'rɔtnɪ] adj return-
 able; adres ~ return (send-
 er's) address; punkt ~
 turning point; gram. zaimek
 ~ reflexive pronoun
 zwrócić zob. zwracać
 zwycięski [zvé'wɛʃkɪ] adj vic-
 torious
 zwycięstwo [zvé'wɛʃtɔ] n
 victory; odnieść ~ to be
 victorious
 zwyciężać [zvé'wɛʃɔtɔ] imperf,
 ~ć [zvé'wɛʃɔtɔ] perf vt vi
 win, conquer; prevail, be
 victorious
 zwyczaj [zvé'vɔtɛjɔ] m custom,
 habit, usage; jest w ~u ...
 it is the custom ...; it is
 usual ...; mieć ~ coś robić
 to be in the habit of doing
 sth; on miał ~ ... he used
 to ...; wejść w ~ to become
 a habit; to grow into a
 habit
 zwyczajny [zvé'vɔtɛjnɪ] adj ordi-
 nary, usual, common; pro-
 fesor ~ full professor
 zwykłe [zvé'vɔklɛ] adv com-
 monly, usually; jak ~ as
 usual
 zwykły [zvé'vɔklɪ] adj common,
 ordinary, usual; ~ człowiek
 common (simple) man

zwyżka [zvé'vɪʃka] f rise, boom;
 ~ cen price rise
 zysk [zɪsk] m profit, gain
 zyskać [zɪskɔtɔ] perf, ~iwać
 [zɪs'kɪvɔtɔ] imperf vt profit
 (na czymś .by sth); gain;

(stawę) earn; ~ać, ~iwać na
 czasie to gain time
 zza [zɛa] praep from behind
 (beyond); ~ morza from
 beyond the sea

Z

źdźbło [zɛdʒbɔ] n stalk; (tra-
 wy) blade
 źle [zɪlɛ] adv badly, ill, wrong;
 czuć się ~ to feel unwell
 źrebak [zɛrɛbak] m foal
 źrenica [zɛrɛ'nɪtsɔ] f pupil

źródło [zɛrɔdɔ] n source,
 spring; ~ lecznicze (mine-
 ralne) medicinal (mineral)
 spring; ~ dochodów source
 of income

Z

żaba [zɛ'ʒaba] f frog
 żaden [zɛ'dɛn] pron none;
 no; ~ z dwóch neither
 żagiel [zɛ'ʒɛɟɛl] m sail
 żaglówka [zɛ'ʒɛɟɛlka] f sail-
 ing-boat
 żal [zɛ'ʒal] m regret, grief;
 mieć ~ do kogoś to have
 a grudge against sb; to
 bear sb a grudge; ~ mi
 ciebie I am (feel) sorry for
 you; I pity you
 żalić się [zɛ'ʒɛɟɛɫɔ] vr com-
 plain (na coś of sth)
 żaluzja [zɛ'ʒaluzja] f (okienne)
 Venetian blind; (sklepowa)
 shutter
 żałoba [zɛ'ʒɔba] f mourning;
 ciężka ~ a deep mourning;
 chodzić w ~ie to wear
 mourning
 żałobny [zɛ'ʒɔbnɪ] adj mourn-
 ful; marsz ~y funeral
 march; msza ~a requiem;
 notatka ~a obituary
 żalować [zɛ'ʒɔvɔtɔ] vt regret,
 repent (czegoś of sth); pity,
 be (feel) sorry (kogoś, cze-
 goś for sb, sth); nie ~ wy-
 silków to spare no efforts;

~ komuś czegoś to grudge
 sb sth
 żarówka [zɛ'rɔrɔfka] f (electric)
 bulb
 żart [zɛ'ʒart] m joke, jest; stro-
 lić ~y z kogoś to make fun
 of sb; bez ~u in earnest;
 dla ~u for the fun of it;
 ~em in jest
 żartobliwy [zɛ'ʒɔtɔbɪlvɪ] adj
 facetious, playful, jocose
 żartować [zɛ'ʒɔvɔtɔ] vt joke
 (jest) (z kogoś, czegoś about
 sb, sth); make fun (z kogoś,
 czegoś of sb, sth); nie
 ~ować to be earnest (quite
 serious); pot. ~ujesz you're
 pulling my leg
 żądać [zɛ'dɛɫɔtɔ] vt demand,
 require, claim
 żądanie [zɛ'dɛɫɔnɛ] n request,
 demand; na ~ on request;
 płatny na ~ payable on
 demand; przystanek na ~
 request stop
 żądło [zɛ'dɛɫɔ] n (owada) sting;
 (węża) fang
 że [zɛ] I conj that II part
 chodź-że! come along!; come
 then!; do come!

żebrac ['zɛbracɔ] vt beg
 żebrak ['zɛbrak] m beggar
 żebro ['zɛbro] n rib
 żeby ['zɛbɨ] conj that, in order that (to); ~ nie lest
 żeglarstwo [zɛg'larstfɔ] n sailing, navigation
 żeglarz ['zɛglɔ] m sailor, seafarer
 żegluga [zɛg'luga] f navigation, sailing; ~ morska sea navigation, maritime shipping; ~ przybrzeżna coastal navigation
 żegnać ['zɛgnacɔ] I vt bid farewell; bid (say) good-bye; ~j! farewell! II vr ~ć się take leave (z kimś of sb); (prze)żegnać się cross oneself
 żelazko [zɛ'laskɔ] n iron
 żelazny [zɛ'lazni] adj iron; kolej ~a railway
 żelazo [zɛ'lazɔ] n iron; ~ lane cast-iron
 żelazobeton [zɛ'lazɔ'bɛtɔn] m reinforced concrete
 żenić się ['zɛnitɔ ɕɛ] vr marry (z kimś sb)
 żeński ['zɛnski] adj feminine, female
 żeton ['zɛtɔn] m (pamiątkowy) badge; (używany zamiast pieniędzy) counter, fish
 żłobek ['zɔbɛk] m (dla dzieci) crèche; day nursery
 żmija ['zɛmija] f adder, viper
 żmudny ['zɛmudni] adj arduous, tollsome
 żniwo ['zɛnivo] n harvest
 żołądek [zɔ'ɫɔdek] m stomach
 żołądz ['zɔɫɔtɕ] f acorn
 żołnierz ['zɔɫnɛʂ] m soldier
 żona [zɔna] f wife
 żonaty [zɔ'nati] adj married
 żółć [zɔɫtɕ] f bile, gall; pot. ~ mnle zalewa my blood boils
 żółtaczką [zɔɫ'tafka] f med. jaundice
 żółtko ['zɔɫtkɔ] n yolk
 żółty ['zɔɫti] adj yellow

żółw [zɔɫf] m tortoise; (morski) turtle
 żubr [zubr] m (European) bison
 żuć [zɔtɕ] vt chew, munch
 żur [zur] m kulin. (kind of) sour soup
 żurawina [zura'vina] f cranberry
 żurnal ['zurnal] m fashion journal (magazine)
 żużel ['zɔzɛl] m slag; sport. cinders
 żwir [zvir] m gravel
 życie ['zɛtɕɛ] n life; (utrzymanie) livelihood; tryb ~a way of life; (o ustawie) wejść w ~e to come into force; wprowadzić w ~e to implement; to put into operation; zarabiać na ~e to earn one's living; na całe ~e for life; za mego ~a in my lifetime
 życiorys [zɛ'tɔris] m biography, life-story
 życzenie [zɛ'ʧɛnɛ] n wish, desire; pl ~a congratulations; ~a urodzinowe birthday greetings; (w dniu urodzin) many happy returns (of your birthday); ~a noworoczne New Year's greetings; ~a świąteczne Christmas (Easter) greetings; na ~e at request; on demand
 życzliwy [zɛ'ʧliwi] adj friendly, benevolent, well-wishing
 życzyć ['zɛʧitɕ] vt wish; ~yć komuś dobrze (żle) to wish sb well (ill); ~yć sobie to desire; ~ę ci szczęścia I wish you good luck; ~yłbym sobie ... I should like ...
 żyć [zɛtɕ] vt live; niech żyje! long live!
 Żyd [zɛt] m Jew
 żydowski [zɛ'dɔfski] adj Jewish
 żylak ['zɛlak] m varicose vein, varix

żyletka [zɛ'ɫtka] f safety razor blade
 żyła ['zɛiɫa] f anat. vein; geol. seam
 żyłka ['zɛiɫka] f (nylonowa) nylon thread (string)
 żyrafa [zɛ'rafa] f giraffe
 żyrandol [zɛ'randɔl] m chandelier
 żyrant ['zɛrant] m handl. endorser; guaranty
 żytni ['zɛitni] adj: chleb ~ rye bread
 żyto ['zɛtɔ] n rye
 żywica [zɛ'vitsa] f resin
 żywić [zɛ'vitɕ] I vt feed, nourish; (nadzieję, uczucie itp.) cherish, foster, entertain; (złę myśli) harbour; ~ urażę do kogoś to hold a

grudge against sb II vr ~ się feed, live (czymś on sth)
 żywioł ['zɛvɔɫ] m element; przen. być w swoim ~le to be in one's element
 żywiołowy [zɛ'vɔ'ɫɔvi] adj elemental, spontaneous; klęska ~a disaster
 żywnościowy [zɛ'vnɔtɕ'ɔvi] adj nutritive; artykuł ~ foodstuff
 żywność [zɛ'vnɔtɕɔ] f food, provisions, nourishment
 żywy ['zɛvi] adj living, alive; (ożywiony) lively, vivid, animated; jak ~y true to life, lifelike; przen. to dotknęło go do ~ego it stung him to the quick
 żyzny ['zɛzni] adj fertile